

T.C.
TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

LEDÜN-NĀME
1b-57a VARAKLARI ARASI
(İNCELEME-METİN-DİZİN-TIPKIBASIM)

Hazırlayan
Özge KESİKBAŞ

Yeni Türk Dili Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Danışman
Doç. Dr. Tuncay BÖLER

TOKAT - 2021

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre, Doç. Dr. Tuncay BÖLER danışmanlığında hazırlamış olduğum "Ledün-nāme 1b-57a Varakları Arası (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım)" adlı Yüksek Lisans tezimin bilimsel etik değerlere ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi hâlinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

15 / 01 / 2021

Özge KESİKBAŞ

ÖN SÖZ

Tasavvuf, İslam medeniyeti ile doğmuş, büyümüş ve Türk İslam tarihinde ayrı bir yer edinmiştir. Tasavvuf, gönlü merkez kabul etmiş, insanı konu almış, insanın ruh ve gönül dünyasını aydınlatmayı, terbiye etmeyi ilke edinmiştir. Mutasavvıflar, bu anlayışın özünü çeşitli yollar ile insanlığa aktarmış ve insanlar için birer örnek teşkil etmişlerdir. Bizlere bu özü aktarmanın kıymetli yollarından biri sanattır. İncelemiş olduğumuz bu eser, ledün ilmini sanat yoluyla yansıtmının bir örneğidir.

Ledün-nâme, Murâdî tarafından Farsçadan Türkçeye tercüme edilmiş bir eserdir. Bu bilgi bize eserin son beyitleri içerisinde verilmektedir. Tercüme edildiği belirtilmiş olsa da, eserin kendi içinde orijinal özellikler gösterdiği söylenebilir. İçeriğinde ledünnî ilme ait değerler, parça parça hikâyeler ve dinî bilgiler yer almakta, bu değerler, hikâyeler ve bilgiler bizlere Hızır ağzından aktarılmaktadır. Hızır burada yalnız değildir. Onun sohbetine eşlik eden "*muzaffer*" sıfatıyla zikredilen bir velidir. Hızır ile muzaffer sıfatlı bu veli arasında geçen konuşmalar genellikle soru-cevap şeklindedir. Sohbetlerinde Allah'a ve elçisi Hz. Muhammet'e duyulan saf sevgi ve saygı derinden hissedilmektedir.

Elimizde eserin Millî Kütüphane ve Berlin Eyalet Kütüphanesi nüshası bulunmaktadır. Bizim bu çalışmada esas aldığımız, "Müellif Hattı" olarak kaydedilmiş Millî Kütüphane nüshasıdır. Çalışmamız Giriş bölümünden sonra İnceleme, Metin, Dizin, Tıpkıbasım olmak üzere dört bölümden meydana gelmektedir.

Giriş kısmında tasavvuftan bahsedilmiş, ledün ilminin kendisine, tasavvuftaki ve Kur'an-ı Kerim'deki yerine, Hızır ile ilgili bilgilere değinilmiştir. *Ledün-nâme* hakkında bilgiler verilip eserin nüshaları, müellifi, içeriği ve çalışmada izlenen yol anlatılmıştır.

İnceleme bölümünde eser yazım, ses bilgisi ve şekil bilgisi açılarından değerlendirilmiştir. Bu bölüm *Yazım Özellikleri* ve *Ses ve Şekil Bilgisi* olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır.

Metin bölümünde, *Ledün-nâme* transkribe edilerek verilmiş ve nüsha karşılaştırması yapılmıştır. Her iki metin arasındaki farklar, metinde yer alan ayet, hadis ve Arapça-Farsça cümlelerin Türkçe anlamları, yanlış yazımlar vb. dipnotlarda verilmiştir. Ayetlerin anlamları Elmalılı Hamdi Yazır'ın "*Kur'ân-ı Kerîm ve Yüce Meâli*" kitabından nakledilmiştir.

Dizin bölümü oluşturulurken Yılmaz ve Demir (2013) tarafından belirlenen ilkelere uyulmaya çalışılmıştır.

Lisans dönemimde de bilgisinden ve tecrübesinden yararlandığım, çalışmamda bana her zaman yardımcı ve destek olan hocam Doç. Dr. Tuncay Böler'e minnettarlığımı bildirir; her zaman varlıklarıyla övünç duyduğum, desteklerini ve güvenlerini benden hiçbir zaman esirgemeyen sevgili babam, annem, kız kardeşime ve daima yanımda olan sevgili nişanlım Vahit Bağdaş'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

ÖZET

Eski Anadolu Türkçesi, 13 ve 15. yüzyıllar arasında Azerbaycan, Anadolu, Suriye, Irak ve Balkanları kapsayan geniş bir bölgede Oğuz-Türkmen lehçesi temelinde oluşmuş, Türk yazı dilinin Klasik Osmanlı Türkçesinin başlangıcına kadar uzanan dönemidir. Oğuz-Türkmen lehçesi, ilk defa sistemli olarak bir yazı diline bu dönemde dönüşmüştür. Bu sebeple Eski Anadolu Türkçesinin Türk dili tarihinde kendine özgü bir yeri vardır.

Dönem; edebî şahsiyetlere, mutasavvıflara ve onların bıraktığı zengin eserlere sahiplik etmiştir. Bu dönemde meydana gelmiş her eser Türkçenin temelini oluşturması ve Türkiye Türkçesinin kuruluş aşamalarının incelenmesi bakımından oldukça önem taşımaktadır.

Bu eserlerin konularından biri olan tasavvuf, çoğu eserdeki varlığıyla dönem içinde kendisine duyulan ilgiyi bizlere gösterir. Tasavvufi eserleri ile her edebî şahsiyet, hem eserleri hem benimsedikleri yolları ile her mutasavvıf, gelecek nesle değerli bir anlayış mirası bırakmıştır. İncelediğimiz eser ve daha nice si bu mirası bu günlere taşımamıza vesile olmuştur.

Bu çalışmada; Millî Kütüphane'de 06 Hk 196 arşiv numarasıyla kayıtlı, telif tarihi 910 (1504) olan ve Murâdî tarafından yazılan *Ledün-nâme* adlı eserin 1b-57a aralığı ele alınmıştır.

Çalışmamız Giriş kısmından sonra İnceleme, Metin, Dizin ve Tıpkıbasım'dan oluşmaktadır. *Giriş* kısmında tasavvufa, ledün ilmine ve esere dair bilgilere değinilmiş, *İncelemede* eserin yazım, ses ve şekil bilgisi özellikleri üzerinde durulmuş, *Metin* bölümünde Berlin Eyalet Kütüphanesi Türkçe Yazmaları Koleksiyonu'nda bulunan Or. Oct. 2256 arşiv numarasıyla kayıtlı, telif tarihi 1274 (1857) olan ve Muhammed Mecdî tarafından kopya edilen nüsha ile karşılaştırma yapılmıştır. Devamında metnin gramatikal dizini oluşturulmuştur.

Çalışma süresince faydalanılan kaynaklara *Kaynakça* başlığı altında yer verilmiştir. *Tıpkıbasım* bölümünde yazmanın tıpkıbasımını eklenmiş ve çalışma sonlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Eski Anadolu Türkçesi, Hızır, Ledün-nâme

ABSTRACT

Old Anatolian Turkish is formed based on the Oghuz-Turkmen dialect in an area covering Azerbaijan, Anatolia, Syria, Iraq and the Balkans between the 13th and 15th centuries and is the period of Turkish written language extending to the beginning of Classical Ottoman Turkish. The Oghuz-Turkmen dialect became a written language systematically for the first time in this period. Therefore, Old Anatolian Turkish has a distinctive place in the history of Turkish Language.

The period hosted literary figures, mystics and comprehensive works left thereby. Each work from this period is of great importance as it provides a basis for Turkish and in terms of investigation of the foundation phases of Turkish spoken in Turkey.

Mysticism, which is one of the topics in these works, shows us the attraction paid with its existence in many works. Each literary figure with its sufistic works and each mystic with its works and the means adopted left a legacy of valuable understanding to future generations. The work we have investigated and many more contributed to our bringing this legacy to today.

In this study, 1b-57a interval of the work called *Ledun-name* registered in the National Library under archive number 06 Hk 196 and written by Muradi was addressed. The copyright date of the work was 910 (1504).

Our study consisted of Review, Text, Index and Facsimile sections after the Introduction part. Information related to mysticism, the innate science and the work were discussed in the *Introduction* part. Literary, phonetical and morphological properties of the work were examined in the *Review* part. A comparison was made with the copy copied by Muhammed Mecdi available in Berlin State Library Turkish Manuscripts Collection registered under archive number Or. Oct. 2256 with the copyright date 1274 (1857) in the *Text* part. Grammatical index of the text was formed after that.

Sources used throughout the study were presented under the heading *References*. A facsimile of the manuscript was included and the study was concluded in the *Facsimile* section.

Keywords: Old Anatolian Turkish, Hizir, Ledun-name

TRANSKRİPSİYON İŞARETLERİ

ء	:	'
آ	:	a, ā
ا	:	ā, a, e
ب	:	b, p
پ	:	p
ت	:	t
ث	:	s
ج	:	c, ç
ح	:	ç
ه	:	h
د	:	h
ذ	:	d
ر	:	z
ز	:	r
س	:	z
ش	:	j
ص	:	s
ض	:	ş
ط	:	ş
ظ	:	ž, đ
ق	:	t
ك	:	z
گ	:	'
ف	:	g
پ	:	f
ک	:	k
گ	:	k, g, ŋ
ل	:	l
م	:	m
ن	:	n
و	:	v, o, ö, u, ü, ū
ه	:	h, a, e
ی	:	y, ā, ı, i, ī

KISALTMALAR

Ar.	Arapça
bk.	Bakınız
BK	Berlin Eyalet Kütüphanesi Nüshası
çev.	Çeviren
Far.	Farsça
Hız.	Hazreti
krş.	Karşılaştırmız
Moğ.	Moğolca
MK	Millî Kütüphane Nüshası
s.	Sayfa
Soğd.	Soğdca
T.	Türkçe
vb.	ve benzeri
vs.	vesaire
Yun.	Yunanca

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa.</u>
Ön Söz	i
Özet	iii
Abstract	v
Transkripsiyon İşaretleri	vii
Kısaltmalar	ix
İçindekiler	xi
GİRİŞ	1
1. Ledün.....	5
1.1. Ledünnî İlim ve İçeriği	5
1.2. Hz. Musa-Hızır Kıssası ve Kur'an-ı Kerim’de Ledün İlmi.....	7
2. Ledün-nâme Hakkında	10
2.1. Eserin Nüshaları.....	10
2.1.1. Millî Kütüphane Nüshası (MK).....	10
2.1.2. Berlin Eyalet Kütüphanesi Nüshası (BK).....	11
2.2. Eserin Müellifi	12
2.3. Eserin İçeriği.....	14
2.4. Çalışmada İzlenen Yol.....	20
BÖLÜM 1: İNCELEME	21
1. YAZIM ÖZELLİKLERİ.....	21
1.1. Ünlülerin Yazımı.....	21
1.1.1. /a/ Ünlüsünün Yazımı	21
1.1.2. /e/ Ünlüsünün Yazımı	21
1.1.3. /ı/, /i/ Ünlülerinin Yazımı.....	22
1.1.4. /o/, /ö/ Ünlülerinin Yazımı	23
1.1.5. /u/, /ü/ Ünlülerinin Yazımı	24
1.2. Ünsüzlerin Yazımı	24
1.2.1. /p/ Ünsüzünün Yazımı	24
1.2.2. /ç/ Ünsüzünün Yazımı.....	25

1.2.3. /s/ Ünsüzünün Yazımı.....	25
1.2.4. /t/, /d/ Ünsüzlerinin Yazımı.....	26
1.2.5. /k/, /g/ Ünsüzlerinin Yazımı.....	27
1.2.6. /η/ Ünsüzünün Yazımı	28
1.2.7. /h/ Ünsüzünün Yazımı	29
1.2.8. Çift Ünsüzlerin Yazımı	29
2. SES VE ŞEKİL BİLGİSİ.....	29
2.1. SES BİLGİSİ.....	29
2.1.1. Ünlüler	29
2.1.1.1. Ünlü Uyumları	29
2.1.1.1.1. Kalınlık-İncelik Uyumu	29
2.1.1.1.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu.....	30
2.1.1.1.2.1. Yuvarlak Ünlülü Ekler	30
2.1.1.1.2.1.1. -Up Zarf-Fiil Eki	30
2.1.1.1.2.1.2. -(y)U Zarf Fiil Eki.....	30
2.1.1.1.2.1.3. -Ur Ettirgenlik Eki	30
2.1.1.1.2.1.4. -dUr- Ettirgenlik Eki	30
2.1.1.1.2.1.5. +ArU Yön Gösterme Hâli Eki	30
2.1.1.1.2.1.6. -dUK Sıfat-Fiil Eki.....	30
2.1.1.1.2.1.7. +(U)m, +(U)mUz 1. Teklik ve Çokluk İyelik Ekleri.....	31
2.1.1.1.2.1.8. +dUm Görülen Geçmiş Zaman 1. Teklik Şahıs Eki	31
2.1.1.1.2.1.9. +dUη Görülen Geçmiş Zaman 2. Teklik Şahıs Eki	31
2.1.1.1.2.1.10. +(U)η, +(U)ηUz 2. Teklik ve Çokluk İyelik Ekleri	31
2.1.1.1.2.1.11. -sUn 3. Teklik Kişi Emir Kipi Eki	31
2.1.1.1.2.1.12. -(U)η, -(U)ηUz 2. Çokluk Kişi Emir Kipi Ekleri.....	31
2.1.1.1.2.1.13. +IU İsimden İsim Yapma Eki	31
2.1.1.1.2.1.14. +sUz İsimden İsim Yapma Eki	31
2.1.1.1.2.1.15. -U Fiilden İsim Yapma Eki.....	32
2.1.1.1.2.1.16. +(n)Uη İlgi Hâli Eki.....	32
2.1.1.1.2.1.17. -Ur Geniş Zaman Eki	32
2.1.1.1.2.1.18. -duğda, -dükde Zarf-Fiil Eki	32
2.1.1.1.2.1.19. -dUGIncA Zarf-Fiil Eki	32

2.1.1.1.2.1.20. +cUK İsimden İsim Yapma Eki.....	32
2.1.1.1.2.1.21. -GUn Fiilden Fiil Yapma Eki.....	32
2.1.1.1.2.1.22. -GUr- Fiilden Fiil Yapım Eki	32
2.1.1.1.2.1.23. -Uz, -vUz 1. Çokluk Kişi Ekleri	32
2.1.1.1.2.2. Düz Ünlülü Ekler.....	33
2.1.1.1.2.2.1. -dI Görülen Geçmiş Zaman Eki	33
2.1.1.1.2.2.2. -(y)IncA Zarf-Fiil Eki	33
2.1.1.1.2.2.3. +(y)I Belirtme Hâli Eki	33
2.1.1.1.2.2.5. +(s)I 3. Teklik Kişi İyelik Eki.....	33
2.1.1.1.2.2.6. -mİş Anlatılan Geçmiş Zaman Eki.....	33
2.1.1.1.2.2.7. -ğıl, -gil Emir 2. Teklik Kişi Eki.....	33
2.1.1.1.2.2.8. +(U)ncI İsimden İsim Yapma Eki.....	33
2.1.1.1.2.2.9. +lıķ İsimden İsim Yapma Eki	33
2.1.1.1.2.2.10. -(I)l Fiilden Fiil Yapma Eki	34
2.1.1.1.2.2.11. -(I)n Fiilden Fiil Yapma Eki	34
2.1.1.1.2.2.12. -(I)ş Fiilden Fiil Yapma Eki.....	34
2.1.1.1.2.2.13. -IcAK Zarf-Fiil Eki	34
2.1.1.1.2.2.14. +IcI Fiilden İsim Yapma Eki	34
2.1.1.2. Ünlü Değişmeleri.....	34
2.1.1.2.1. /i~/e/ Değişimi.....	34
2.1.1.2.2. /ı~/u/, /i~/ü/ Değişimi.....	35
2.1.1.2.3. /e~/ö/ Değişimi.....	35
2.1.1.2.4. Ünlü Birleşmesi.....	35
2.1.1.2.5. Ünlü Düşmesi.....	35
2.1.2. Ünsüzler	36
2.1.2.1. Ünsüz Değişmeleri.....	36
2.1.2.1.1. /ķ~/h/ Değişimi.....	36
2.1.2.1.2. /ğ~/v/ Değişimi.....	36
2.1.2.1.3. /ķ~/ğ/ Değişimi.....	36
2.1.2.1.4. /t~/d/ Değişimi	37
2.1.2.2. Ünsüz Türemesi	37
2.1.2.3. Ünsüz İkizleşmesi	37

2.1.2.4. Hece Yutumu (Haploloji)	38
2.1.2.5. İki Ünsüzden Birinin Düşmesi (Tekleşme)	38
2.1.2.6. Ünsüz Benzeşmesi	38
2.1.2.7. Tonlulaşma.....	38
2.2. ŞEKİL BİLGİSİ	39
2.2.1. Yapım Ekleri	39
2.2.1.1. İsimden İsim Yapan Ekler	39
2.2.1.2. İsimden Fiil Yapan Ekler	42
2.2.1.3. Fiilden İsim Yapan Ekler	43
2.2.1.4. Fiilden Fiil Yapan Ekler	45
2.2.2. Kelime Çekimi ve Çeşitleri.....	47
2.2.2.1. İsimler	47
2.2.2.1.1. İsim Çekim Ekleri	47
2.2.2.1.1.1. Çokluk Eki.....	47
2.2.2.1.1.2. İyelik Ekleri	47
2.2.2.1.1.3. Hâl Ekleri.....	48
2.2.2.1.1.3.1. Yalın Hâli.....	48
2.2.2.1.1.3.2. İlgi (Tamlama) Hâli	48
2.2.2.1.1.3.3. Belirtme Hâli.....	48
2.2.2.1.1.3.4. Yönelme Hâli	49
2.2.2.1.1.3.5. Bulunma Hâli	49
2.2.2.1.1.3.6. Ayrılma Hâli	49
2.2.2.1.1.3.7. Eşitlik Hâli	50
2.2.2.1.1.3.8. Vasıta Hâli.....	50
2.2.2.1.1.4. Yön Ekleri	50
2.2.2.2. Zamirler	51
2.2.2.2.1. Şahıs Zamirleri	51
2.2.2.2.2. İşaret Zamirleri.....	51
2.2.2.2.3. Dönüştülük Zamirleri	52
2.2.2.2.4. Belirsizlik Zamirleri	52
2.2.2.2.5. Soru Zamirleri	53
2.2.2.3. Sıfatlar.....	53

2.2.2.3.1. Niteleme Sıfatları	53
2.2.2.3.2. Belirtme Sıfatları	54
2.2.2.3.2.1. İşaret Sıfatları	54
2.2.2.3.2.2. Sayı Sıfatları	54
2.2.2.3.2.2.1. Asıl Sayı Sıfatları	54
2.2.2.3.2.2.2. Sıra Sayı Sıfatları	54
2.2.2.3.2.3. Belirsizlik Sıfatları.....	55
2.2.2.3.2.4. Soru Sıfatları.....	56
2.2.2.4. Zarflar	56
2.2.2.4.1. Zaman Zarfları	56
2.2.2.4.2. Yer-Yön Zarfları	57
2.2.2.4.3. Durum Zarfları	57
2.2.2.4.4. Soru Zarfları	57
2.2.2.4.5. Miktar Zarfları.....	58
2.2.2.5. Edatlar	58
2.2.2.5.1. Ünlem Edatları	58
2.2.2.5.2. Çekim Edatları	59
2.2.2.5.3. Bağlama Edatları.....	59
2.2.2.5.3.1. Sıralama Edatları	59
2.2.2.5.3.2. Karşılaştırma Edatları	59
2.2.2.5.3.3. Cümle Başı Edatları.....	60
2.2.2.5.3.4. Sona Gelen Edatlar	60
2.2.2.6. Fiil Çekimi	61
2.2.2.6.1. Basit Kipler	61
2.2.2.6.1.1. Görülen Geçmiş Zaman.....	61
2.2.2.6.1.2. Anlatılan Geçmiş Zaman.....	61
2.2.2.6.1.3. Geniş Zaman.....	62
2.2.2.6.1.4. Gelecek Zaman.....	63
2.2.2.6.1.5. İstek Kipi	63
2.2.2.6.1.6. Gereklilik Kipi.....	63
2.2.2.6.1.7. Şart Kipi.....	64
2.2.2.6.1.8. Emir Kipi	64

2.2.2.6.2. Birleşik Kipler	65
2.2.2.6.2.1. Hikâye.....	65
2.2.2.6.2.1.1. Anlatılan Geçmiş Zamanın Hikâyesi	65
2.2.2.6.2.1.2. Geniş Zamanın Hikâyesi.....	65
2.2.2.6.2.1.3. İstek Kipinin Hikâyesi	65
2.2.2.6.2.1.4. Şart Kipinin Hikâyesi.....	65
2.2.2.6.2.2. Rivayet.....	65
2.2.2.6.2.2.1. Geniş Zamanın Rivayeti.....	65
2.2.2.6.2.3. Şart.....	65
2.2.2.6.2.3.1. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı.....	65
2.2.2.6.2.3.2. Geniş Zamanın Şartı.....	66
2.2.2.7. Ek-Fiil	66
2.2.2.8. Soru Eki	67
2.2.2.9. Fiilimsiler.....	67
2.2.2.9.1. İsim-Fiiller.....	68
2.2.2.9.2. Sıfat-Fiiller	68
2.2.2.9.3. Zarf-Fiiller.....	69
2.2.2.9.3.1. Zaman Zarf-Fiilleri.....	69
2.2.2.9.3.2. Durum Zarf-Fiilleri.....	69
2.2.2.9.3.3. Bağlama Zarf-Fiilleri.....	70
2.2.2.10. Birleşik Fiil	70
2.2.2.10.1. İsim+Yardımcı Fiillerle Oluşan Birleşik Fiiller.....	71
2.2.2.10.2. Fiilimsi+Yardımcı Fiillerle Oluşan Birleşik Fiiller.....	72
2.2.2.10.2.1. İsim-Fiil+Yardımcı Fiillerle Oluşan Birleşik Fiiller	72
2.2.2.10.2.1.1. İstek Fiili (-mak iste-)	72
2.2.2.10.2.2. Sıfat-Fiil+Yardımcı Fiillerle Oluşan Birleşik Fiiller.....	72
2.2.2.10.2.2.1. Bitirme-Sonuç Fiili (-miş ol-).....	72
2.2.2.10.2.2.2. Alışkanlığı Terk Etme Fiili (-mez ol-)	72
2.2.2.10.2.3. Zarf-Fiil+Yardımcı Fiillerle Oluşan Birleşik Fiiller.....	72
2.2.2.10.2.3.1. Yeterlik Fiili.....	72
2.2.2.10.2.3.2. Tezlik Fiili.....	72
2.2.2.10.2.3.3. Sürerlik Fiilleri.....	73

BÖLÜM 2: METİN	75
BÖLÜM 3: DİZİN	237
BÖLÜM 4: TIPKIBASIM	371
Millî Kütüphane Nüshası	371
Berlin Eyalet Kütüphanesi Nüshası	428
SONUÇ	531
KAYNAKÇA	535
ÖZGEÇMİŞ	540

GİRİŞ

Tasavvuf; nefsi terbiye etmeyi, kimseyi incitmemeyi, Allah'ın huzurunda olmayı, temiz bir kalbe sahip olmayı ve fenafillaha ulaşmayı gaye edinmiş derin bir ilimdir. İnsanı konu almış, insanın ruh ve gönül dünyasını aydınlatmayı ilke edinmiştir. Tasavvuf, İslam medeniyeti ile birlikte doğmuş, büyümüş ve gelişmiştir.

Kur'an'da Allah'ı sevmek ve O'nun tarafından sevilme için Peygamber'e itaatin şart koşulması (Âl-i İmrân 3/31), müminlerin Allah'ı, resulünü ve Allah yolunda mücahedeyi her şeye tercih etmeleri konusunda uyarılması (et-Tevbe 9/24) ve iyi bir müminin Peygamber'i kendisinden daha çok sevmesi gerektiğine dair hadisler (Wensinck, el-Mu'cem, "hbb" md.) ilk sufileri Resûlullah'a tam bir sevgiyle uyma hususunda derinden etkilemiş, bu sebeple onun yaşadığı manevi ve ruhani hayatı devam ettirmeyi birinci vazife olarak görmüşlerdir (Öngören, 2011: 120). Bu vazife ile etkisini yüzyıllarca sürdüren "tasavvuf" anlayışı ortaya çıkmıştır. Mutasavvıfların yaşadıkları hayat tarzı, gösterdikleri davranışları, bilgelikleri, ferasetleri, giyimleri, tatlı sözleri, sonsuz hoşgörülerini insanlar için birer örnek teşkil etmiş ve tasavvuf, üzerinde gönül ferahlığıyla ilerlenebilecek bir yol hâline gelmiştir.

Tasavvuf, artlarında bıraktıkları manevi varlıkları ve eserleriyle anılan kıymetli mutasavvıflar ve edebî şahsiyetlerle tanınır. Birçok mutasavvıf meydana getirdiği eserde tasavvufun tanımını yapar ve içeriğini anlatır. Konusu ile yazılmış birçok edebî eserde ise kendinden çokça bahsettirmektedir.

İlk tasavvuf klasiği kabul edilen "*el-Lüma*"da denilir ki;

"Bu ilmi öğrenebilmek için diz kırıp oturmak, kalbi mahzun hale getirmek, gözlerden yaşlar akıtmak gerekir. Bu ilimle büyüklük iddia edenler küçülür. Küçük olduğunu sananlar da büyür. Öğrenilmesi bu kadar etkili olan bir ilmin tadılması, yaşanması ve gerçekleşmesi nasıl olur, düşünmek gerekir. Bu ilmin içine girmek nefse haz vermez. Çünkü tasavvuf nefislere sıkı sıkıya mukayyet olmaya bağlı bir ilimdir. O ilimle hisler kaybolur, murat edilen şeylerden uzaklaşmak gerekir" (Ebû Nasr Serrâc et-Tûsî, 1996: 17).

Nefsi terbiye etmek, bu sözlerde de belirtildiği üzere insan için kolaylıkla yapılabilecek bir şey değildir. "*En büyük düşmanınız kendi varlığınız içindeki nefsinizdir.*" (Gazali: 77) hadisi¹ ve "*Çünkü Rabbimin merhamet ettiği hariç, nefis aşırı derecede kötülüğü emreder.*" (Yûsuf 12/53), "*Sana gelen iyilik Allah'tandır. Başına gelen kötülük ise nefisindedir.*" (Nisâ 4/79) ayetleri gibi daha verilebilecek birçok örnek,

¹ Sultan Veled bu hadisi şöyle açıklar: "*Ahmed gibi tez nefsinin öldür de diril; bir tek Tanrı'ya eriş. Nefsinin öldür ki o, yol kesen bir yilandır; akılsa dosttur, kılavuzdur, iyidir. Nefis yerdir, yer altına girer; akılsa Arş'tır; Arş'ın da yücesine ağız. Nefsinin kökünden çeker, söküp atarsan Hak sana, cömertliğinden Ledün bilgisini bağışlar*" (Sultan Veled, 1976: 192).

insanın içindeki bu düşmandan kurtulması için çaba göstermesi gerektiğini anlatır. Dünyadaki kötülükler nefsin köreltilmemesinin bir sonucudur. Nefsin içinde barındırdığı her türlü kötülükten arınmış insan ise -bahsedeceğimiz- "*ilm-i ledün*"üne kavuşacaktır. İncelemiş olduğumuz eserde nefis ile ilgili denir ki;

26a/805 *nefsüni hem 'ibâdete süresin*

hak ta 'âlâ cemâlini göresin

32a/1012 *nefsi öldür gazâ demin bulasın*

hem şehâdetle tâ yakın olasın

Prof. Dr. Hayrani Altıntaş, "*Tasavvuf bilhassa Gazzali'nin eserlerinden sonra birdenbire yayıldı. Çünkü Gazzali, tasavvufa İslamiyet içinde meşruiyet kazandırdı.*" der (Altıntaş, 1986: 8). Büyük mutasavvıf Gazali'nin tasavvuf anlayışını ele alalım:

İmam-ı Gazzali'ye göre tasavvuf; kalbi yalnız Allah'a bağlayıp, mâsivâdan (Allah'tan başka her şeyden) ilgiyi kesmektir. Gazali, "*Tasavvufun Prensipleri*" adlı kitabında bu ilim üzerinde oldukça geniş bir şekilde durur. Tasavvuf, derece itibariyle üçe ayrılır:

1. Tasavvufun başlangıcı *ilimdir*.
2. Tasavvufun ortası *iyi, güzel ve salih ameldir*.
3. Tasavvufun sonu *Allah'ın bahşettiği ilahi bir feyzdir*.

İlim istenilen hedefi ve gayeyi keşfeder, bulur ve gösterir ve böylece onu açığa çıkarır.

İyi ve güzel amel, istenilen esas gaye ve hedefe ulaşmasına ve ona erişmesine yardım eder.

Allah'ın bahşettiği ilahi feyz ise, aşkta onu istediği yöne ve gayeye eriştirir ve sonunda Hak ve hakikate kavuşturur (Gazali: 42).

Bu derin ilmi bizlere yansıtanlar, mutasavvıflar ile ilgili düşüncelerini ise Gazali bir risalesinin "*Mutasavvıfların Tarikatlarına Dair*" başlığı altında şöyle iletmiştir:

"Şüphe götürmeyecek surette anladım ki mutasavvıflar Allah yolunu tutan kimselerdir. Onların gidişi, gidişlerin en iyisidir. Yolları yolların en doğrusudur. Ahlakları, ahlakların en temizidir... Onların dışlarındaki ve içlerindeki bütün hareketleri ve durgunlukları hep nübüvvet kandilinin ışığından alınmıştır. Yeryüzünde nübüvvet ışığından başka aydınlanacak bir nur yoktur. Elhasıl: tarikat ki ilk şartı olan temizliği, kalbi tamamiyle mâsivâdan temizlemekten, namazdaki iftitah tekbiri mesabesinde olan anahtarı kalbin tamamiyle Tanrıyı anmakla meşgul olmasından, sonu tamamiyle nefsi Allah'ın varlığında yok etmekten ibarettir, bunun hakkında başka ne denebilir?" (Gazali, 1990: 61-62).

İncelemiş olduğumuz eserde ise tasavvuf ehline gösterilen, gösterilmesi gereken değer, Hızır'ın yüz nüktesi² içinde, elli altıncı sözden elli dokuzuncu söze kadar anlatılır (50a/1602-51a/1634). Anlatımda Hz. Muhammet'in şu sözlerine yer verilmiştir:

"Tasavvuf ehline ve eski yırtık elbise giyenlere kötü şeyler söylemeyin. Onların ahlaki peygamberlerin ahlakıdır ve onların elbisesi peygamberlerin elbisesidir. Resûlullah doğru söyledi" (50b).

"Tasavvuf ehlinin ki onlar açlık ve susuzluk ehlidir, onların duasını isteyiniz. Muhakkak ki Allah onları görür ve dualarını hızlıca kabul eder" (50b).

Mutasavvıfların kendilerine ilk dayanakları İslam'ın ilk kaynağı Kur'an-ı Kerim'in ayetleridir. Bakara suresi 3. ayette *"(Onlar) gayba iman ederler."* buyrulmuştur. Ayetin yorumu şöyledir;

"Gayb gözle görülmeyen; akıl, duyular vb. beşerî bilgi vasıtalarıyla bilinmeyen varlıklar, ilişkiler ve oluşlardır. Allah, vahiy, kader, yaratılış, ruh, kıyametin zamanı, kabirde olacaklar, yeniden dirilme, toplanma, sırat, terazi, cennet, cehennem... hep gayb âlemine dâhildir. Bunlar hakkında bilgi alınabilecek iki kaynak vardır: Vahiy ve ilham. Akıl, ancak bu iki kaynaktan alınacak bilgiler üzerine tefekkür yoluyla açıklamalar getirebilir" (Karaman vd.: 71-72).

Vahiy; peygamberlere Allah tarafından gönderilen haberler, düşünceler ve emirlerdir. *İlham* ise tasavvufi anlamıyla; Allah tarafından peygamberlerin ve seçilmiş kulların gönlüne verilen bilgidir.

Gayb ve ilham ile iç içe olan, aynı zamanda incelemiş olduğumuz eserin konusunu teşkil eden ilm-i ledün bilgisi, Kehf Suresi'nin 65. ayetinden meydana gelmektedir. Elmalılı Hamdi Yazır'ın orijinal çevirisinde bu ayet şöyledir: "Derken kullarımızdan bir kul buldular ki biz ona nezdimizden bir rahmet vermiş ve *ledünnimizden* bir ilim öğretmiştik". Ayetin öncesi ve devamında Hz. Musa ile Hızır kıssası anlatılır. Fakat görüldüğü gibi ayetin aslında Hızır ismine rastlanmayıp şahıs ile ilgili "kullarımızdan bir kul" olarak bahsedilir. Hem ayette hem de Kur'an'da "Hızır" ismi bulunmamaktadır.³

Hz. Musa ile Hızır kıssasının tasavvufta ayrı bir yeri ve önemi olduğuna değinilmektedir. *"Bunun sebebi kıssanın tasavvufun iki ana temelini kendinde temsil etmesidir. Bunlardan biri irşat ya da mistik yola kılavuzluk, diğeryse bu irşada konu"*

² 1b-57a aralığında muzaffer velinin 9 adet sorusu vardır. Veli, dokuzuncu soruda Hızır'dan yeryüzüne dair yüz nükte anlatmasını ister. Bu sorunun ardından Hızır yüzüncü nükteye kadar birçok bilgiyi aktarmaya başlar. Her sayı kendi içinde farklı bir konuyu veya ismi barındırır.

³ Bu durumun açıklamasını Ahmet Yaşar Ocak şu şekilde yapmıştır: "Şunu hemen belirtelim ki, bu kulun Hızır adını taşıdığını bize bildiren kaynak, sahih hadis kitaplarında Peygamber'den nakledilen hadislerdir. Bu kitapların başında Sahîhu'l-Buhârî ve Sahîhu Müslim gelir. Daha sonra da kısmen Sünenu Ebî Dâvud, Sünenu't-Tirmizî ve el-Müstedrek sırayı alır. Fakat özellikle ilk ikisinde Hızır adıyla birlikte Kur'an-ı Kerim'deki kıssanın ayrıntılarıyla biraz genişletilmiş şekillerini buluruz (Ocak, 2006: 46)".

olan *ilm-i ledün*, yani çalışarak elde edilemeyen, Allah tarafından bağışlanan ilimdir" (Ocak, 2006: 85). Bu sebeple kıssa, tasavvufun dayanağı hâline gelmiş ve mutasavvıflar tarafından kendisine özel bir ilgi gösterilmiştir.

Hızır'ın tasavvufta, Türk tasavvufunda ve halk inanışlarında ayrı bir yeri ve önemi mevcuttur. Boratav, Türk mitolojisinde yer alan "Hızır"ı şu şekilde açıklar:

"Musevi, Hristiyan ve Müslüman geleneklerinde ortak olan mitolojik bir kişiliktir. Bu ad, Arapçadaki hadir, 'yeşil kişi' sözcüğünden türemiştir. Bazı özellikleri Gılgamış Destanına dayanır. Hızır efsanesi, İskendername'den sonraki zamana, Musa ve yol arkadaşlarının konu edildiği Musevi efsanesi Elias ve Rabbi Josue b. Levi'ye ve de Kuran'a (18. Sure, 59.-81. Ayetler) girmiştir. Hızır, Türk aktarımlarına da birçok efsane ve inanış biçiminde girmiş ve bir peygamber olarak ele alınmıştır. Hayat suyundan içip ölümsüzlüğe sahip olduğuna inanılır" (Boratav, 2012: 77-78).

Hızır'ın hayat suyundan içtiği ve sonsuz yaşamına böyle sahip olduğu birçok yerde anlatılır ve bilinir. İncelemiş olduğumuz eserde ise bu, bizlere farklı bir hikâye ile aktarılmaktadır. Özetleyecek olursak;

Muzaffer veli⁴ Hızır'a ölümsüz yaşamını nasıl elde ettiğini sorar. Hızır anlatır:

Bir fakir camiye girer ve Allah rızası için dilendiğini söyler. Orada bulunan insanlar bir nesne dahi vermeyip yüz çevirirler. Hızır, bunun üzerine o dervişten kendisini Allah yolunda satmasını istediğini söyler ve bir zenci tarafından satın alınır -zencinin onu satın alması ile Hızır'ın asıl hikâyesi başlar-. Zenci ondan avlusundaki dağ gibi birikmiş toprağı temizlemesini ister. Ancak bu toprak bin yıl da taşınsa temizlenmeyecek çokluktur. Zenci köye gideceğini ve o gelene kadar işinin tamam olması gerektiğini söyler. Hızır bir torba ile işe koyulmaya başlar ancak bir anda gaybdan bir ses onun sırrını ve farkını bilmesi gerektiğini, ona hürmet ettiklerini belirtir. Bu toprağın nasıl taşınacağını sorup bu işi bırakmasını ve ibadetini eylemesini söyler. Hızır'dan torbasını havaya atmasını ister ve hava ona hizmet eder. Yel esip o tepeyi düz eder, Hızır'ın işini böylelikle tamam eder. Daha sonra, tasını unuttuğunu fark eden zenci eve dönüp bu olanları görür ve şaşırır. Emrettiğinin tamam olduğunu görünce Hızır'a kim olduğunu sorar ve onu Allah'a yakın bir kişiye benzettiğini söyler. Hızır ise mütevazılıkla onun kölesi olduğunu dile getirir. Sonrasında zenci onu serbest bırakır ve bu hâle sahip kişinin köle olamayacağını, her kişinin de bu özelliği bulamayacağını, Allah'ın onu vilayete sultan kıldığını söyler. Hızır oradan çıkar ve yeşillik dolu bir yere varır. Bağına taş basıp başını dizlerine koyar. Kimsenin onu kulluğa kabul etmediğini ve nice kuldan makbul olmadığını söyler. O böyle derken yanına Cebrail gelir ve Allah'ın ona selam ettiğini,

⁴ Muzaffer veli kimdir öğrenmek için bk. 11. dipnot.

sahibinin onun gibi bir kula hürmet ettiğini iletir. Allah'ın onu kulluğa kabul ettiğini ve birçok kuldan ulu kul ettiğini müjdelir. Ona bir saat köle olduğu için dünyada sonsuz bir hayata sahip olduğunu ve Hızır adıyla anılacağını bildirir.

Hızır'ın Türk kültür tarihinde ayrı bir yeri bulunmakta, ona özel bir günde kutlamalar dahi yapılmaktadır. Ülkemizdeki birçok şehirde Hıdırellez adıyla 6 Mayıs'ta kutlanılan bu günde, bolluk ve bereketin temsilcisi niteliğinde olan Hızır için hazırlıklar yapılır, yeşilliklerde piknikler, şöenler ve yürüyüşler düzenlenir, gül ağaçlarına para bırakılır ve dualar edilir. Hızır ile karşılaşılacağına inanılır.

Hızır'ın kimliğiyle ilgili herhangi bir bilginin Kur'an'da yer almaması kim olduğuna dair birtakım soruları beraberinde getirmiştir. Kaynaklarda bu konuyla ilgili farklı görüşler bulunmaktadır. Bir peygamber, bir veli veya bir melek mi olduğu tartışılmış ancak ortak bir görüşe varılamamıştır. İncelemiş olduğumuz eserde ise Hızır, peygamber olarak anılmıştır:

27a/838 *hızır peygamberüñ şafâlığıçun*
ver şalâvat muhammede her gün

Murâdî tarafından 910 (1504)'da Farsçadan Türkçeye tercüme edilen ve 1274 (1857)'te Muhammed Mecdî tarafından istinsah edilen *Ledün-nâme*, "ilm-i ledün"ü barındıran bir eserdir. İncelediğimiz eserde Hızır'ın kendisi yer almakta, peygamberler, melekler, mutasavvıflar, sahâbîler gibi birçok isim üzerinden kıssa nitelikli hikâyeler anlatılmakta, ayrıca dinî bilgiler verilmektedir. Bu çalışma ile amaçlanan, *Ledün-nâme*'nin metnini ortaya koymak ve şimdiye kadar üzerinde herhangi bir çalışma yapılmamış bu eseri bilim dünyasına sunmaktır.

1. Ledün

1.1. Ledünnî İlim ve İçeriği

Ledün kelimesi sözlüklerde *Tanrı katı; yan, kat, huzur, nezd, Allah'ın huzuru, Allah'ın katı* gibi anlamlarla karşımıza çıkar. Ledün ilmi ise; *ilahi âleme ait bilinmezleri çözmeye uğraşan bilim dalı; Allah'ın sıfatlarına ilişkin bilgi; ilahi sırlara ait ilim anlamlarıyla* sözlüklerde yer almıştır.

Yukarıdaki anlamlardan hareketle ledün ilminin bir sır ilmi olduğunu, görünmezleri ve yalnız akılla çözülemeyecek kimi soruları cevaplandırmak için bir araç olduğunu söyleyebiliriz. Bu ilme dair birçok müfessir ve mutasavvıfın kendilerine ait görüşleri bulunur.

Ledünnî ilimle ilgili İmam Gazali'nin bir risalesi bulunmaktadır. İmam Gazali, risalesinin "İlimleri Elde Etme Yolları" kısmında "*Bil ki insanî ilim/bilgi iki yoldan elde edilir: insanî öğrenim, Rabbanî öğrenim.*" der (Köksal, 2015: 80). İkinci yol olan Rabbanî talimin de iki yönlü olduğundan bahseder. Birisi vahiyetmektir. Vahiy ilmi, nebilerin ve resullerin hakkı olarak açıklanır.

Rabbanî talimin ikinci yönünün ilham olduğunu söyler. İlham, vahiy eseridir fakat vahiy, gaybî durumun (maddi âlemin dışında olanların) açıkça, ilham ise örtülü bir biçimde ortaya konmasıdır. Vahiyle ilgili olan ilme nebevî bilgi, ilhamla ilgili olanlara ise ledünnî ilim denir. Ledünnî ilim, elde edilmesi bakımından nefis ile Allah arasında hiçbir vasıtanın olmadığı ilimdir. Bu ilim; saf, temiz ve diğer şeylerden uzak, ince kalplere gayb kandilinden gelen ışık gibidir.

Gazali kitabının devamında; "*Allah Teâlâ'nın haber verdiği üzere Hz. Hızır için bu durum gerçekleşmiştir.*" der. Ayrıca hikmetin ledünnî ilim sayesinde elde edilebilir olduğundan bahseder.⁵

Çok yönlü bir İslam âlimi olan Fahrüddîn er-Râzî, Kehf Suresi'ni tefsir ederken "Üçüncü mesele: Ledünnî İlim" başlığı altında şu açıklamalarda bulunur: "*Ayetteki, 'Kendisine nezdimizden bir ilim öğrettik' ifadesi, o kulda olan ilimlerin, vasıtasız olarak Allah'tan elde edilen bilgiler olduğunu gösterir. Sufiler, mükâşefe yoluyla elde edilen ilimleri 'Ledünnî ilim (ilm-i ledünnî)' diye adlandırmışlardır*" (Fahrüddîn er-Râzî, 1993: 222). Devamında, insanın çeşitli riyazat⁶ ve nefis mücahedeleri vasıtası ile his (duyu) ve hayal kuvvetlerini (nefsini) zayıflatmaya gayret etmesi yolundan bahseder; bunlar zayıflayınca aklî kuvvetin arttığından, akıl cevherinde ilahi nurların parıldamaya başladığından ve herhangi bir düşünme veya derinden düşünme gayreti olmaksızın, bilgilerin meydana gelmesinden ve ilimlerin mükemmelleşmesinden söz eder. Buna "*ilm-i ledünnî*" denmektedir.

Elmalılı Hamdi Yazır'ın ise ledünnî ilimle ilgili düşünceleri şöyledir:

"Bütün peygamberlerin ilmi, Allah tarafından bir vahiy ve öğretim olduğu için 'ledünnî'dir/Allah katındandır. Fakat burada dikkat çekici bir noktadır ki, 'ledünnümüzden ona bir ilim öğretmiştik.' kaydı ile o kula, yani Hızır'a öğretilmiş olan ilmin, Musa'ya öğretilenden bambaşka bir ilim, yani 'ledünnî ilimler'den özel bir ilim olduğu anlatılmıştır ki âyetteki olayların ipuçları ile müfessirler, bunu 'gaybların ilmi ve gizli ilimlerin sırları' diye yorumlamışlardır. Diğer bir ifade ile demişlerdir ki: 'Hızır'ın ilmi ise, işlerin görünmeyen

⁵ Bakara suresi 269. ayette; "*Allah, hikmeti dilediğine verir. Kime hikmet verilmişse, şüphesiz ona çokça hayır verilmiş demektir. Bunu ancak akıl sahipleri anlar*" (Altuntaş ve Şahin, 2011: 54) buyrulmuştur. Ledün ilmi tam manasıyla budur.

⁶ Nefsi terbiye etmek için gösterilen gayretler.

taraflarını, içyüzlerini bilmek idi.' Sahih-i Buhari'de rivayet edilmiştir ki, Hızır, 'Ey Musa! demiş, ben Allah'ın ilminden bana öğrettiği bir bilgi üzereyim ki, sen onu bilmezsin; sen de, Allah'ın ilminden sana öğrettiği bir bilgi üzeresin ki, ben onu bilmem.' (Buhari, Tefsir-i Sureti'l Kehf, 2.) Bu şekilde 'ilm-i ledünnî' deyimini, bu özel ilme özel bir anlamda ıstılâh olmuştur ki buna 'ilm-i hakikat' ve 'ilm-i bâtın' da denilmiş ve tasavvuf ehli bu kıssaya bir delil olarak tutunmuşlardır" (Yazır, 2006: 328-329).

Bilindiği üzere İslam'ın kutsal kitabı Kur'an içerisinde birçok kıssa bulunur.

Ledün ilmini barındıran Kehf suresinin üçüncü kıssası Hz. Musa ile Hızır kıssasıdır.

1.2. Hz. Musa-Hızır Kıssası ve Kur'an-ı Kerim'de Ledün İlmî

Ledün ilmi kavram olarak hayatımıza Kehf Suresi'nin altmış beşinci ayetiyle girmiştir:

فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِمَّا لَدُنَّا عِلْمًا

"Fe-vecedâ 'abden min 'ibâdinâ âteynâhu rahmeten min 'indinâ ve 'allemnâhu min ledunnâ 'ilmâ"

"Derken kullarımızdan bir kul buldular ki, biz ona katımızdan bir rahmet vermiş, kendisine tarafımızdan bir ilim öğretmiştik" (Altuntaş ve Şahin, 2011: 323).

Kur'an-ı Kerim'de birçok kıssa anlatıldığından bahsetmiştik. Yûsuf suresi 111. ayette "Andolsun ki, onların kıssalarında akıl sahipleri için ibret vardır. Kur'an, uydurulabilecek bir söz değildir. Fakat kendinden öncekileri tasdik eden, her şeyi ayrı ayrı açıklayan ve inanan bir toplum için de bir yol gösterici ve bir rahmettir." (Altuntaş ve Şahin, 2011: 266) buyrulmuştur. Bu ayetten hareketle; kıssaların amacının geçmişte yaşanılmış olaylara ve sonuçlarına dikkat çekmek, bunlardan çıkarımlarda bulunulmasını sağlamak olduğunu söyleyebiliriz.

Bu kıssalardan biri olan Hz. Musa ve genç arkadaşının yolculuk hikâyesi, Kehf suresinin altmışıncı ayetinden seksen ikinci ayetine kadar sürmektedir.

"Resûlullah'ın olayla ilgili tamamlayıcı bilgiler verdiği bir açıklamasında bildirdiğine göre, bir gün Hz. Musa İsrâiloğulları'na hitap ederken kendisine, 'İnsanların en bilgini kimdir?' diye sorulur, o da 'Allah bilir' demesi gerekirken 'benim' diye cevap verir. Bunun üzerine yüce Allah ona, 'İki denizin birleştiği yerde bir kulum var. O senden daha bilgidir' diye vahyeder. Hz. Musa, 'Rabbim, onu nasıl bulabilirim?' deyince de Allah, 'Bir balık al, sepete koy; balığı nerede yitirirsen işte kulum oradadır' diye cevap verir" (Karaman vd.: 572).

Hz. Musa emredilene yerine getirir ve altmışıncı ayetten itibaren kıssa anlatılmaya başlanır. Özetle şöyledir:

"Hz. Musa genç adamına iki denizin birleştiği yere ulaşmaya karar verdiğini söyler, bunun üzerine beraberce yola çıkarlar. İki denizin birleştiği yere varınca yanlarına aldıkları kurutulmuş balığı bir kenarda unutulur, balık da canlanarak denize atlar. Bir müddet sonra Musa genç adamına azığı getirmesini söyler; fakat genç adam olup biteni hatırlayarak daha önce bunu Musa'ya bildirmeyi unuttuğu için üzüntüsünü dile getirir. Bunun üzerine Musa aradıkları yerin orası olduğunu söyler ve geriye dönerler. Burada kendisine Allah tarafından 'rahmet ve ilim' verilmiş olan sâlih bir kul ile karşılaşır. Musa, sahip olduğu ilimden kendisine de öğretmesi için onunla arkadaş olmak istediğini söyler; Kur'an'ın adını

bildirmediği bu kişi, iç yüzüne vâkîf olamayacağı olaylar sebebiyle bu beraberliğe sabredemeyeceğini belirtirse de Musa'nın ısrarı üzerine, meydana gelen olaylar hakkında açıklama yapmadıkça kendisine soru sormaması şartıyla teklifi kabul eder. Musa'nın bu şarta uyacağına dair söz vermesi üzerine yolculuğa başlarlar. Bu zat önce bindikleri gemiyi deler, arkasından bir çocuğu öldürür, daha sonra da uğradıkları bir kasabanın halkı kendilerini misafir etmediği hâlde orada yıkılmak üzere olan bir duvarı düzeltir. Bu üç olayın her birinde Musa arkadaşına davranışının sebebini sorar; arkadaşı da, 'Ben sana benimle beraber olmaya sabredemezsin demedim mi?' diye uyarıda bulunur. Musa özür dileyip yolculuğa devam etmelerini ister. Sâlih kul, birinci ve ikinci olaylardan sonra Musa'nın ricasını kabul ederse de üçüncü olayda ayrılma vaktinin geldiğini söyler; bu arada söz konusu hadiselerle ilgili olarak davranışlarının sebeplerini⁷ de anlatır ve bunları Allah'ın emriyle yaptığını söyler" (Çelebi, 1998: 406).

Anlaşılır ki Hızır olarak adlandırdığımız bu kul, Allah ondan ne yapılmasını isterse onları yapmıştır ve aslında hepsinin iyiliğe doğru bir gerekçesi vardır. Biz bu kıssa ile aslın görünenele bir olmayabileceğini, bir olayın veya durumun içyüzünü bilmeden, yalnızca görüntüsüyle sonucuna varılmaması gerektiğini anlayabiliriz. Sabrın getireceği nimetleri görebilir ve kasıtsız yapılan hatalarda hoşgörülü davranmanın önemini düşünebiliriz. Bakara suresinin 216. ayetinde "*Olur ki, bir şey sizin için hayırlı iken, siz onu hoş görmezsiniz. Yine olur ki, bir şey sizin için kötü iken, siz onu seversiniz. Allah bilir, siz bilmezsiniz.*" (Altuntaş ve Şahin, 2011: 41) buyrulur. Biz, "Her işte bir hayır vardır." diyerek başımıza ne kötü olay gelirse gelsin iyiye yorarız. Kıssa, aynı zamanda sahip olduğumuz bu hissiyata da temel oluşturmaktadır.

Bu çıkarımlarla beraber, Kur'an tefsirlerinde kıssaya dair birçok yorumla rastlarız:

Daha önce ledün ilmiyle ilgili düşüncelerine yer verdiğimiz Fahreddin er-Râzî, Kehf suresini tefsir ederken "Hızır ile Buluşma" başlığı atmış, 65 ve 70. ayetleri ayrıntılı bir şekilde aktarmıştır. "Hz. Musa'nın İlim Taleb Etmesi" başlığı altında 5. maddede şunu dile getirir:

"*Hz. Musa'nın, 'sana öğretilen ilimden' ifadesi, o ilmi ona, Allah'ın öğrettiğini itiraf etmedir*" (Fahrüddîn er-Râzî, 1993: 224).

"Zahir ve Batın" başlığının altında Hızır ve sahip olduğu ledün ilmiyle ilgili şu cümleleri kurar:

"Eşyanın içyüzüne vâkîf olma ve onların, aslında olduğu gibi hakikatlarına muttali olma işi, o âlime has kılınmıştı. Ve yine, gerçek hükümleri gizli hallerine dayandırmak da, ona has idi. Ama, Musa (a.s)'ya gelince, o böyle değildi, tam aksine onun hükümleri işlerin zahirlerine

⁷ "Şimdi sana sabredemediğin şeylerin içyüzünü anlatacağım. O gemi, denizde çalışan birtakım yoksul kimselere ait idi. Onu yaralamak istedim, çünkü onların ilerisinde, her gemiyi zorla ele geçiren bir kral vardı. Çocuğa gelince, anası babası mü'min insanlardı. Onları azgınlığa ve küfre sürüklemesinden korktuk. Böylece, Rablerinin onlara, bu çocuğun yerine daha hayırlı ve daha merhametli bir çocuk vermesini diledik. Duvar ise şehirdeki iki yetim çocuğa ait idi. Altında onlara ait bir define vardı. Babaları da iyi bir insandı. Rabbin, onların olgunluk çağına ulaşmalarını ve Rabbinden bir rahmet olarak definelerini çıkarmalarını istedi. Bunları ben kendi görüşüme göre yapmadım. İşte senin, sabredemediğin şeylerin içyüzü budur" (Altuntaş ve Şahin, 2011: 322-323).

binâ edilmişti. Bu sebeple de hiç şüphesiz, bu iki zat arasında, ilim açısından bir farklılık ortaya çıkıyordu.

...

Eşyanın zahirini bilmek ve tanımak, zahiri kanun ve yasalar bilmeye bina edilmiş ve aynı zamanda elde edilmesi mümkün olan bir ilimdir. Ama, eşyanın içyüzünü bilmeye gelince, bunu elde etmek, bânını temizlemeye, nefsi tecrit etmeye ve kalbi, maddi alaka ve münasebetlerden uzak tutmaya dayanır. İşte bundan dolayı Cenabıhak, o âlimin ilmini vasfederken, **'...kendisine nezdimizden bir ilim öğretmiştik'** (Kehf, 65) buyurmuştur" (Fahrüddîn er-Râzî, 1993: 239).

Mevdûdî, Kehf suresine giriş yaparken kıssa için düşüncelerini şu şekilde ifade eder;

"Bu kıssadan alınacak ders şudur: Allah'ın mülkünde Allah'ın dileğine uygun olarak meydana gelen şeylerin hikmetine tamamen iman etmelisiniz. Gerçeklik sizden gizli olduğu için siz meydana gelen şeylerin hikmetini anlayamazsınız. Bazen de bu olaylarda size göre bir terslik varmış gibi görünür ve 'bu neden oldu, nasıl oldu?' diye sorular sorarsınız. Gerçek şu ki, görünmeyenin (gayb) perdesi kaldırılırsa, o zaman meydana gelenin, yaşananın en iyi olduğunu siz de anlayacaksınız. Bazen bir şeyin sizin için kötü olduğu izlenimine kapılınsanız bile, sonunda onun sizin için bazı iyi sonuçlara yol açtığını görürsünüz" (Ebu'l-A'lâ Mevdûdî, 2005: 149).

Kehf suresinin 82. ayetinde yapmış olduğu açıklamasında ise Mevdûdî'nin yorumu dikkat çekicidir:

"Bu kıssa ile ilgili olarak cevaplandırılması gereken çok zor bir soru ortaya çıkar: Hızır tarafından yapılan işlerin iki tanesi insanın yaratılışından beri var olan kanunlara apaçık aykırıdır. Hiçbir kanun bir kimseye başka bir kimsenin malını tahrip etme ve suçsuz bir insanı öldürme izni ve yetkisi vermez. O denli ki bir kimse ilham yoluyla bazı korsanların belli bir gemiyi basacaklarını ve belli bir çocuğun isyankar ve kafir olacağını bilse o zaman bile Allah tarafından gönderilen hiçbir kanun insana ilhamı nedeniyle gemide bir delik açma ve masum bir çocuğu öldürme izni vermez. Buna cevap olarak birisi Hızır'ın bu iki işi Allah'ın emriyle yaptığını söyleyecek olsa, bu bizim sorumuzu çözmez. Çünkü soru: 'Hızır bu işleri kimin emri ile yaptı?' değil, 'Bu emirlerin özelliği ne idi' sorusudur. Bu önemlidir, çünkü Hızır bunları 'ilahi emir' doğrultusunda yapmıştır. Hızır'ın kendisi de bu işleri kendi yetkisi ile yapmadığını, bilakis Allah'ın rahmetiyle hareket ettiğini söylemektedir. Allah da bunu şu sözlerle tasdik etmektedir: 'Biz ona katımızdan bir ilim öğrettik'. Bu nedenle bu işlerin Allah'ın emriyle yapıldığından hiç şüphe yoktur" (Ebu'l-A'lâ Mevdûdî, 2005: 189).

Beydâvî, Kehf suresini tefsirinin "202. Ders" kısmında "Hz. Musa ve Hz. Hızır" başlığı altında aktarır. 65. ayette geçen bu ilmin *gaybî şeyleri bilme ilmi* olduğundan söz eder. Ayetleri uzunca açıklamasının ardından kıssanın pek çok faydası olduğunu belirtir:

- Kişi, kendi ilmiyle gururlanmamalıdır.
- Kişi, hoşuna gitmeyen bir durumu hemen inkar cihetine gitmemelidir. O olayda, kendi bilmediği bir sır olabilir.
- Kişi, devamlı ilim peşinde olmalı ve ilim öğrendiği zata hürmet etmelidir, önünde tevazu göstermeli, edeple mukabelede bulunmalıdır.
- Hatası olana hatası hatırlatılmalı ve kendisine düzeltmek için fırsat da verilmeli, ama hatada ısrar ederse terk edilmelidir" (Beydâvî, 2011:730-731).

İsmail Hakkı Bursevî, tefsirinde bir rivayetten bahseder:

"Rivayet edildiğine göre: Hz. Musa, Hızır'dan ayrılmak istediğinde, Hızır ona şöyle demiş: 'Eğer sabretseydin, bin türlü şaşırtıcı şey göreceksin. Gördüğün her şaşırtıcı şey de, bir önceki gördüğünden daha şaşırtıcıdır.' Bu sözler üzerine Musa, ayrılığına ağlamış ve 'bana nasihat et' demiştir. Hızır da ona 'bilgiyi, insanlara anlatmak için değil, onunla amel etmek için iste' demiştir.

Hızır'ın diğer bazı öğütleri de şöyledir: 'Faydalı ol, zararlı olma! Güler yüzlü ol, asık suratlı olma! İnatçı olmaktan sakın! Boş yere dolaşma! (İhtiyacın olmadan yürüme!) Bir tuhaflik

olmadıkça gülme! Günah işleyenleri, pişmanlık duydukları zamandan sonra ayıplama! Sağ kaldığın müddetçe, kendi hataların için ağla! Bugünün işini yarına bırakma! Gayretini hedefine yönelt. Seni ilgilendirmeyen şeylere karışma! Yapacağın şeyi açıktan yap ve gücün olduğu müddetçe de iyilik yapmaya bak!" (Bursevî, 2012: 143).

Birçok mutasavvıf ve müfessir Kehf suresi ve ledün ilmiyle ilgili düşüncelerini dile getirmiş, derin tahlillerde bulunmuştur. Kendilerine bu ayet ile bir işaret bulan mutasavvıflar, bu işareti hayatlarının bir parçası etmiş ve ona göre hareket etmeyi kendilerine yükümlülük bilmişlerdir. Türk tasavvufunun Anadolu'daki önemli isimlerinden Yunus Emre'nin aşağıdaki beyitleri de buna bir örnektir:

"Sa'd benem sa'îd benem Yûnus dahı benümledür

'İlm-i ledündür üstâdum ol esrârı tuyan benem" (Tatcı, 2008: 150)

"Levh ü kalemde yazılan tertîb-i tevhîd okuram

'İlm-i ledün seyr ü sülûk⁸ güftâr iden gelsün berü" (Tatcı, 2008: 221)

2. Ledün-nâme Hakkında

2.1. Eserin Nüshaları

İncelediğimiz eserin tespit edebildiğimiz iki nüshası bulunmaktadır:

2.1.1. Millî Kütüphane Nüshası (MK)

06 Hk 196 arşiv numarasıyla kayıtlıdır. Telif tarihi, bir beyitte⁹ yer alan "fazl" kelimesinin ebced hesabıyla gösterdiği 910 (1504) yılıdır.

172 varak olan nüshada satır sayısı genellikle 17'dir; ancak bu sayı ayetlerin, hadislerin ve Arapça-Farsça cümlelerin varlığına göre değişmektedir. İki sütun üzerine yazılmıştır. Nüshanın sırtı kahverengi meşin, kırmızı pandizot cilt ve mıkleplidir. Kullanılan kâğıt türü insan başı filigranlı kâğıttır. Nüshada kullanılan hat türü bozuk nesihdir. Çoğunlukla harekesizdir fakat bazı kelimelerde ve beyitlerde hareke kullanılmıştır.

Nüsha Millî Kütüphanede "Müellif Hattı" olarak kayıtlıdır. Yapmış olduğumuz incelemede nüshanın müellif nüshası olup olmadığıyla ilgili kesin bir sonuca varılamamıştır. Biz, çalışmamızda MK'yi esas aldık.

⁸ Bir dervişin müridinin gözetiminde manevî yolculuğunu gerçekleştirmesini ifade eden seyrü sülûkta temel esas Hakk'a ulaşma yolunda tasavvufî âdâb ve erkâna uyulmasıdır. Dervişin seyrü sülûku esnasında makam ve menziller arasında sadece bilgi veya tasavvurla değil amel ve hâl ile yürümesi zorunludur. Dolayısıyla sülûk sadece nazarî-kitabî bilgi ile olmaz, kazanılan bilgiye göre yaşanması şarttır (Tek, 2010: 110).

⁹ çü hicret vakti **faZl** oldı hisâbı / murâdî bağladı üşbu kitâbı 3b/84

2.1.2. Berlin Eyalet Kütüphanesi Nüshası (BK)

Or. Oct. 2256 arşiv numarasıyla kayıtlıdır. Geç tarihli bu nüshanın istinsah tarihi 1274 (1857)'tür. 156 varaktır ve satır sayısı 19'dur. Kırmızı renkli dikdörtgenden oluşan iki sütun üzerine yazılmıştır. Nüshada kullanılan hat türü nesihdir. Genellikle harekesiz yazılmıştır. Nüshadaki ayetler, hadisler ve Arapça-Farsça cümlelerin nitelikleri MK'den farklıdır; beyitlerden ayrı bir dikdörtgen içine alındıkları için belirgin ve harekelidir. Ayet ve hadisler harici kırmızı mürekkepli yazılmıştır. Nüshanın satırları da MK'ye göre düzgün yerleşimlidir. Müstensih tarafından kimi kelimeler yazılmamış ve boşluk bırakılmıştır. Müstensihi ise Hakkâkzade diye tanınan, Muzika-i Hümayun Kâtibi Muhammed Şefik'in talebelerinden Muhammed Mecdî'dir. Eserin en son sayfasında müstensih ve istinsah tarihi şu şekilde kaleme alınmıştır:

"kad temme hâze'l-kitâb biavnullâhi'l-meliki'l-azîzi'l-vehhâb bihatt-ı el-fakîr el-hakîr el-muhtâc ilâ rabbihi'l-kadîr es-seyyid muhammed mecdî el-ma'rûf bihakkâk-zâde min telâmîz-i es-seyyid muhammed şefik bikâtib-i muzika-i hümayûn gaferallâhu zünûbehümâ ve setera uyûbehümâ ve rafea derecâtehümâ ve azzehümâ fî'd-dâriyn ve vâlidihümâ bihurmeti men hüve resûlü's-sekaliyn ve ceddü'l-hasaneyn ve sâhibü'l-haremeynü'l-muhteremeyn a'nî bihi ebe'l-kâsım muhammed el-mustafâ salavâtullâhi aleyhi ve selâmühü Allahümme salli ve sellim alâ seyyidinâ muhammedin ve alâ âlihi ve ashâbihi't-tayyibîne't-tâhirîn rıdvânullâhi aleyhim ecmaîn fî evâhiri seneti erbaa ve seb'în ve mietiyen ve elf."

Çevirisi:

Bu kitap vehhâb, aziz ve melik olan Allah'ın inayetiyle, kadir Rabbine muhtaç olan hakir ve fakir Hakkâkzade diye tanınan, Muzika-i Hümayun kâtibi Muhammed Şefik'in talebelerinden Muhammed Mecdî'nin hattıyla yazılmıştır. Allah hürmetle o ikisinin günahlarını affetsin ve ayıplarını örtün, o ikisinin ve anne babasının derecelerini yükseltsin. O kimse ki resûlü's-sakaleyn (insanlara ve cinlere peygamber olarak gönderilen Muhammed aleyhisselâm) ve Hasan ve Hüseyin'in ceddî ve haremeynü'l-muhteremeyn'in (Mekke ve Medine) sahibi, bununla Ebü'l-Kâsım Muhammed Mustafa sallallahü aleyhi ve sellemi kastediyorum, her iki dünyada aziz kılsın. Allahım! Efendimiz Muhammed'e, onun güzel ve temiz ailesine, ashabına salat ve selam eyle. Allah'ın razılığı onların hepsinin üzerine olsun. 1274 senesinin sonlarında (yazıldı)."

2.2. Eserin Müellifi

Murâdî hakkında elimizde kesin bir bilgi bulunmamaktadır. Eserin telif tarihinin Hicri 910 (Miladi 1504) olmasından ve esere “*suâl eyledi sulţān-ı cihān-bān / mehemmed hān bin sulţān murād hān*” beyitleri ile başlanmasından yaşadığı dönem tahmin edilebilmektedir.¹⁰

Eserin başında “Müellif Burusalı Murâdî’nin kendi el yazısıyla müsveddesidir.” yazılı bir not bulunmaktadır. Bu not dışında ise eser içerisinde Murâdî’nin kendisinden, Ledün-nâme’den ve Ledün-nâme’yi kaleme aldığı şehirden bahsettiği kimi beyitler yer alır:

"iy murādî dükel ledün-nāme / kerem ola tā sözüñle hengāme" 27a/839

"üşbu söz nazm olıñduğı dem iy cān / bu ledün-nāmeden dedüm destān 56a/1796

günde yüz beyti eylerem ma‘mūr / burusa şehrinde söyledüm meşhūr" 56a/1797

"āhîret gözle iy murādî yakīn / cāyuy ola maķām-ı ‘illiyyīn 57a/1826

hızr-ı hāzır deminden eyle sūhan / kıl ledün-nāme sırrını rüşen" 57a/1827

Kaynaklara bakıldığında ise 16. yüzyılda yaşamış olan müellifin bir ihtimal dâhilinde şair Ahdî’nin kardeşi Murâdî olabileceğinden bahsedebiliriz. Burada Murâdî’nin ismi, Murâdî-i Bağdâdî olarak geçmektedir.

Ahdî’nin doğum tarihine dair herhangi bir kayıt yoktur. Ölüm tarihi 1002/1593-94’tür. Küçük kardeşinin de yaklaşık bu tarihlerde yaşadığını tahmin edebilmekteyiz.

Ahdî’nin Gülşen-i Şu‘arâ’sını inceleyen Süleyman Solmaz kitabının ikinci bölümünün “Ek” kısmında “Diğer Tezkirelerde Olmayıp da Sadece Gülşen-i Şu‘arâ’da Yer Alan Şâ‘irler’e yer verir (Solmaz, 2018: 27). Bu şairler içerisinde Murâdî-i Bağdâdî de yer almaktadır. 16. yüzyıl tezkirelerinde, gerçekten de Ahdî’ninki dışında onun küçük kardeşinden bahseden bir kaynak tespit edemedik.

Ahdî, kardeşi Murâdî-i Bağdâdî’yi bizlere şöyle tanıtmıştır:

“Bu bende-i kemterün küçük birâderidür. ‘Ulûm-ı zâhire mûmâreset gösterüp her an mülâzemet-i ehl-i ma‘rifet idüp tahsil itmeden hâli degül ümmiddür ki ehl-i hünerden behremend ve noksânın tekmiñ kılup ercmenñ ola. Zirâ ki hâfız-ı kelâm-ı mecîd ve kava‘id-i tecvîd bilmede ferîd ve naķşu ‘amel ve savt u gazel okıması âvâz-ı hazînle mergûbdur. ve şî‘r icâdında tabî‘atı ziyâde hûb vâķı‘ olmuşdur. Sâbıkan seb‘în ve tis‘â mi‘ede bir mektûb-ı mahabbet-efzûn bu diyâr-ı gurbetde cigeri pür-hûn ve kûşe-i bî-tûşede hâli diger-gûn olan bende-i mahzûne irsâl kılmuş içinde bir gazel-i bî-bedel sebt itmiş. Hâliyâ bu risâle-i müşğîn-

¹⁰ Tarihimizde II. Murat (1421 – 1451) ve oğlu Fatih Sultan Mehmet (1451 – 1481) Osmanlı Devleti’ne padişahlık yapmışlardır. Fatih’in vefatından sonra başa gelen padişah ise II. Bayezid (1481 – 1512) olmuştur. İncelemiş olduğumuz eserin telif tarihiyle II. Bayezid’in hükümdarlık yaptığı tarih uyuşmaktadır. Dolayısıyla bu tarihler arasında yaşamış olma ihtimali yüksektir.

sevâda bu bende-i dildâde ol şâ'ir-i nâ-murâd olan nîkû-nijâdun gazelin ketb itdi ta kim sahâyif-i rûzgârda mestûr u mezkûr olup yâdigâr ola" (Solmaz, 2018: 281).

"Bu âciz kulun küçük erkek kardeşidir. Zahirî ilimlere alışıklık gösterip her an ilimle meşgul olmuş, herkesin yapamadığı bir ustalık göstermiş, ilim öğrenmiş olup hüner ehlinden noksanını ustalıkla tamamlamış seçkin bir şahsiyettir. Yüce Kur'an-ı Kerim'i hıfz etmiş, Kur'an-ı Kerim usulüne bağlı olarak okuma ilmini üstün bir şekilde nakşetmiş, hazin bir şekilde gazel okuması herkesçe sevilip anılan bir şahsiyettir. Şiir vücuda getirme yaratılışına uygun güzel bir olaydır. Evvelce dokuz yüz yetmişte sevgi dolu bir mektubu gurbet diyarında kalbi kan ağlayarak ölmeyecek kadar bir aşkla bir köşede kötü bir hâlde mahzun bir şekilde göndermiş, içinde eşsiz bir gazel yazmış. Hâliyle bu güzel kokulu kitaba gönül vermiş arzusuz bir şair, hoş bir gazel yazdı ki rûzgârın sayfalarında sarhoş olup yadigâr ola."

Hasibe Mazıoğlu, Ahdî ile ilgili makalesinde (Mazıoğlu, 1981: 95-150); Ahdî'nin babası Şemsî-i Bağdâdî'nin şair ve "ehl-i 'ilm zümresinden" olduğundan bahseder. Ayrıca büyük kardeşi Riyâzî'nin de Türkçe ve Farsça şiirler yazdığından, amcası Hüseyinî'nin, onun oğlu Rindî-i Bağdâdî'nin ve akrabaları Zühdî'nin de şair olduğunu belirtir. Bunları göz önünde bulundurursak, mensupların çoğu şiirle yakından ilgilenen bireyler demektir. Murâdî-i Bağdâdî'nin birkaç şiirine de yer veren Ahdî'nin kardeşi ile ilgili bilgileri ancak kendisinin yazmış olduğu tezkireden edinebildiğimiz için, malumatımız bu kadarla sınırlıdır. Ledün-nâme'nin müellifi Murâdî, Ahdî'nin küçük kardeşi Muradî-i Bağdâdî ise; Ledün-nâme de dâhil olmak üzere varsa diğer eserlerine dair bir bilgi yer almamıştır. Eserin 1b/57a aralığında Murâdî kendisi ile ilgili bir ipucu da vermemektedir.

2.3. Eserin İçeriği

Ledün ilmini konu alan bu eser, muzaffer¹¹ kelimesi ile sıfatlandırılmış bir velinin¹² Hızır Aleyhisselam'a sorduğu sorular üzerine şekillenen nükteli hikâyeler ve bilgilerden oluşmaktadır. Bu hikâyelerde ve bilgilerde anlatılmak istenen birçok dinî değer bulunur ve hikâyelerin çoğunda ana karakter bir peygamber, bir melek, bir hükümdar veya mutasavvıftır.

İncelediğimiz eserin 1b/57a aralığında genel itibarıyla Kur'an-ı Kerim ayetleri yer almıştır. Ayetler dışında anlatımlarda hadislere ve Arapça-Farsça bazı cümlelere de yer verilmiştir. Eser, MK'de İlm-i Ferâset¹³ başlığı ile başlar:

1. 'İlm-i Ferâset (1b-3b)

"*Firaset*" veya "*feraset*", anlayış; sezgi; idrak anlamlarına gelir. 'İlm-i ferâset ise bir kimsenin görünenlerine; fiziki yapısına, yüz hattına, tenine, boyuna, rengine, dış organlarının yapısına bakıp algılayarak görünmeyenlerini; ahlakını, mizacını ve benliğini anlamlandırma ilmidir. Bu ilmi kimi sufiler gayba doğru bir yol bildiği için Allah'ın

¹¹ "*Giriş*" kısmında ledün ilmine dair bilgilere yer vermiştik. Mutasavvıflara göre bu ilim için gösterilen gayretin nihayeti ona sahip olmak, yani muzafferiyettir. İncelediğimiz eserde muzaffer sıfatı ile anılan bu veli, Hızır'ın muhabbetine erişmiş, onunla bizzat sohbette bulunmuş, yolculuklar etmiş, namaz kılmış ve dua okumuştur. Yani diyebiliriz ki o, bu yolda muzaffer olmuştur. Eserde bu veli farklı şekillerde anılmaktadır:

muzaffer-i 'âlem, muzaffer-i 'âkil, muzaffer-i cānān, muzaffer-i dānā, muzaffer-i deryā, muzaffer-i devrān, muzaffer-i deyr, muzaffer-i dil-dār...

Bir beyitte Hızır veli ile dost olduklarını söyler:

56a/1798 *dir hıẓr çünkim oldı rüz-ı hamīs
olmuşidum muzafferile enīs*

Bir beyitte ise Hızır veliden söylediklerini kitap etmesini ister:

19b/598 *iy muzaffer-i fer aḡla imdi hisāb
bu dedügüm sözi yaz eyle kitāb*

Ayrıca eserin bazı beyitlerinde; Hızır'ın hikâye edici, muzaffer velinin râvî, Murādî'nin ise nâzım olduğu belirtilir:

66a/2127 *hıẓr üşbu sözi hikāyet eder
ol muzaffer de hōş rivāyet ider*

66a/2128 *bu murādī dahı olup nāzım
bu ledün-nāme baş ola tā kim*

...

173b/5592 *iy murādī bilindi bu esrār
hıẓr-ı hāẓırdan erdi bu envār*

173b/5593 *rāvisidür muzaffer-i deryā
nāzımdur murādī-yi gūyā*

¹² Muzaffer sıfatı ile anılan bu kişinin veli olarak bahsedildiği beyitler:

4b/106 *bu sözi didi hıẓr-ı hādrā-pūş
bes muzaffer veli de eyledi cūş*

30a/941 *diñleşüz ol ledün hayālinden
ol veliyile hıẓr maḡālinden*

30a/942 *diñle on altıncı söz yüzünden hāl
hıẓrıla ol veliden aḡla hayāl*

¹³ BK'de bu başlık bulunmaz. Eserin isminin ardından "besmele" yazılmıştır.

kerameti ve lütfu olarak görmüşlerdir. Kur'an-ı Kerim'in bazı ayetlerinde¹⁴ de bu ilimden bahsedildiği söylenmektedir.

Bu başlık altında insanın özünün şekline göre gösterildiği ve 'ilm-i ferâsetin yirmi fasıl olduğu söylenir. Bu fasıllar sırasıyla anlatılır. Fasıllarda hakîmlerden Pisagor'un ve Şeyh Şükrullah'ın ismi verilir. Ayrıca başlığın son faslında feraseti ve adaletiyle anılan Hz. Süleyman'ın da ismi geçer.

Örnek beyitler:

1b/10 *şaçı bir kişinün kim ola yumşak
ola gönli yaramaz anuñ el-hak*

2a/25 *dudağı yumru olan kişinün hem
katı gönüllü ola anuñ gibi âdem*

2a/33 *kişinün kim ola vechi müdevver
bil anı ahmağ olur iy birâder*

2b/49 *za 'ıf olursa âvâzı kişinün
ol ola 'acizi 'âlem işinün*

İlm-i Ferâset'in sona ermesi ile bir hikâye aktarılmaya başlanır.¹⁵ Hikâyede müminler bir gemiye, din çapaya benzetilir. Müslüman olmayanlar ise o gemiyi alt üst edebilecek bir taşır.

Bu hikâyenin ardından muzaffer velinin Hızır'a sorduğu sorular başlar. 1b-57a aralığında karşımıza dokuz soru çıkar:

Birinci soru: 4b/107 *hōş haber verdi ol muzaffer-i fer
hızra şordum demün den eyle haber*

4b/108 *üşbu dirliği nite bulduñ sen
'âlem içinde bâkî kalduñ sen*

Hızır'ın nasıl ölümsüz olduğu sorulmaktadır.¹⁶

İkinci soru: 7b/204 *ol muzaffer yine su 'âl etdi
bes su 'âlini hızr işitdi*

7b/205 *kuvvat-i merd birle za 'f-ı zenân
neden olmuşdur anı eyle 'ayân*

¹⁴ Örneğin; Muhammed 47/30: "Biz dileydik, onları sana gösterirdik de, sen onları yüzlerinden tanırdın. Andolsun, sen onları, konuşma tarzlarından da tanırsın. Allah, yaptıklarınızı bilir" (Altuntaş ve Şahin, 2011: 564-565)

¹⁵ Hikâyenin başlangıcında bir kopukluk olduğu hissedilir. Eserde sayfa eksikliği olabilir.

¹⁶ Verilen cevaba Giriş kısmında değinilmiştir: bk. s. 4.

Kuvvetli erkekler ile güçsüz kadınların nasıl meydana geldiği sorulur. Hızır muzaffere bunun cevabını Lokman'dan işittiğini belirtir ve anlatmaya başlar.

Üçüncü soru: 8b/248 *nakleder ki ol muzaffer-i deryā*

hızra şordı ki iy dil-i dānā

8b/249 *'akd-i 'āyişeyi beyān eyle*

kim kılupdur anı 'ayān eyle

Hızır, Ayşe'nin nikahı sorulmaktadır. Hz. Muhammet ile nikahlarının nasıl gerçekleştiği Hz. Âdem ile Havva'nın hikâyesinden hareketle detaylı bir şekilde aktarılır.

Dördüncü soru: 12b/357 *söze gelüp muzaffer-i deryā*

ne su 'āl etdi diñle olam gūyā

12b/358 *hızra şordum dedi 'aleyhi's-selām*

on yedi rek 'at ol sücūd u kıyām

Namazın farzları anlatılır.

Beşinci soru: 13a/387 *yene şordı muzaffer-i deryā*

hızrdan ire aña selām-ı huzā

13a/388 *gebrler üşbu 'ālem içre yakīn*

az ederler hıyānet aña hemīn

13a/389 *līk mü 'minlerüñ hıyāneti çok*

di nedendür biline iy dili tok

Neden müminlerin ihanetinin çok olduğu sorulur. Hızır, müminlerin ihanetinin sırrı mahvettiğinden bahseder ve bir ayeti örnek göstererek durumu anlatır.

Altıncı soru: 13b/401 *hızr başladı ağlamağa hemān*

dedüm üşbu ağlamak nedendür iy cān

Hızır, muzaffer veli ile Şeyh Ebû İshak türbesinde iken ağlamaya başlar. Neden ağladığı sorulur. İblis için ağladığını söyler ve ardından iblisin hâlini uzunca anlatmaya başlar.

Yedinci soru: 18a/535 *ol 'araķ nite oldı eyle beyān*

tā bilevüz bu hāleti iy cān

Muzaffer veli Hızır'a terin nasıl olduğunu sormaktadır.¹⁷ Hz. Muhammet'in miraca çıkarken bindiği bineğin ismi Burak'tır. En başta Burak'ın terinin ne şekilde meydana geldiği anlatılır. Bu bölüm, devamında farklı bilgiler de barındırmaktadır.

Güllerin renklerinin nasıl verildiği de terle beraber belirtilir. Önce ashap, Hz. Muhammet'e gülün renginin neden kırmızı olduğunu sorar ve anlatılır. Sonrasında ise Cebrail'e terinin nasıl aktığını sorarlar. Hızır bu sırrın ona malum olduğunu belirtir ve Cebrail'in terinin neden ak olduğunu aktarır.

Sekizinci soru: 19b/600 *daḥı çoḡdur feżāyili bil hem*

güllerüñ üşbu 'ālem içre diyem

19b/601 *dir muzaffer n'ola 'ayān edesin*

güllerüñ ḥāletini beyān idesin

Güllerin niteliklerinin ayrıntılarıyla anlatıldığı kısımdır. Anlatılan gül renkleri ise kırmızı, beyaz ve sarıdır.

Bunlar dışında ise bu bölümde içki ve benzeri şeylerden uzak durmak gerektiği bir ayet örnek verilerek kısaca aktarılır:

21a/644 *bir kişi kim okıya ḡur 'āni*

ḡamr içe bilüñ gider imāni

21a/645 *ḡamr içen ḥāletini aḡdı ḡuzā*

okı ḡur 'āni tā biline saḡa

...innemā'l-ḡamru¹⁸ ilā-āḡire¹⁹

Dokuzuncu soru: 21b/654 *der muzaffer ki söyle iy zinde*

n'oldısa üşbu yiryüzinde

21b/655 *söyle şad nükte cān u dil ola ḡōş*

söz demidiür bu demler olma ḡamüş

Muzaffer velinin Hızır'a sorduğu son sorudur. Bu soruyla veli, Hızır'dan yüz nükte anlatmasını ister. Bu aralıkta ise altmış dokuzu²⁰ bulunmaktadır.

Hızır, nükteleri muzaffer veliye sırasıyla anlatır:

25b/791 *toḡuzuncı muzaffer-i deryā*

¹⁷ Bu kısımda da tıpkı İlm-i Ferâset başlığının ardından aktarılan hikâyede olduğu gibi bir kopukluk sezilir. Önceki konu kapanmadan doğruca bu soruya geçilmiştir.

¹⁸ "...içki, kumar, putlar ve kismet çekilen zarlar, hep şeytan işi, murdar bir şeydir..." Mâide (5/90)

¹⁹ "ve başkaları"

²⁰ 57a/1830. beyitte nükte sayısı "altmış sekiz" olarak belirtilir ancak müellif 30a/942. beyitte nükte sayısını sıralamaya göre "on yedinci" değil tekrar "on altıncı" yazmıştır. Dolayısı ile nükteler bir eksik ilerlemiştir.

diñle diyem laṭīfe imdi saña

...

25b/795 hem onunci bil iy muḏaffer-i fer

iki ser-māyedür bular ḥōş-ter

Anlattığı her nükte kendi içinde çeşitli konuları ele alır; Hz. Davut ve zinciri (22b/694), Allah'ın nefsi satın alması (24b/765), Âbnus hikâyesi ile Hz. Ebu Bekir ve Ebu Cehil'in doğumlarının anlatılması (27b/862), Hz. Âdem ile Havva'nın cennetten sürüldükten sonra neler yaşadıkları (30a/942), Hızır'ın iki yiğit ile yolculuğu sırasında yaşanılanlar (33a/1044), Hz. Yusuf kıssası (35b/1126), Behlül-i Dâna'dan dinlenen Ebû Hanîfe'nin hikâyesi (39b/1254), Şah Sultan Gazi Mahmud'un hikâyesi (41b/1318), Müezzîn Bilal ve Hz. Ömer'in hikâyesi ile Mevlana'nın sema kültürüyle bağ kurulması (44b/1416), Ebû Türâb ve arslan hikâyesi (52b/1674) ve daha birçok konuyu örnek gösterebiliriz.

Görüldüğü gibi eser içerisinde hikâyesi aktarılan birçok isim bulunur:

Peygamberler, yakınları, halifeler ve melekler; Hz. Muhammet, Hz. Ayşe, Hz. Âdem, Hz. Havva, Hz. İsa, Hz. İbrahim, Hz. Hüseyin, Hz. Yakup, Hz. Yusuf, Hz. Süleyman, Hz. Musa, Hz. Zekeriyya, Hz. Eyüp, Hz. Davut, Ümmü Hânî, Yâfes, Ebû Tâlib, Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali, Cebrail, Mikail, İsrail, Azrail, Rıdvan ve Hâtif-i Kudret²¹'tir.

Hükümdarlar; Mehmed Han bin Sultan Murad Han (Fatih Sultan Mehmet), Mahmûd-ı Gaznevî, II. Murat, II. Bayezid, Hz. Davut, Hz. Süleyman ve İskender'dir.

Kötülükleri ve hikâyeleri ile anılan isimler; Şeytan, Firavun, Ebu Cehil ve Yezîd'dir.

Tasavvuf tarihinde Râbia el-Adeviyye ile başlayan Allah sevgisine dayalı deruni hayat tarzı Bâyezîd-i Bistâmî, Hallac-ı Mansur ve Ebû Bekir eş-Şiblî gibi sufiler başta olmak üzere sonraki birçok sufi tarafından benimsenmiştir (Öngören, 2011: 122). İncelemiş olduğumuz eserde de bahsolunan sufilerin ve dahasının isimleri geçmekte ve yine kendilerine dair hikâyeler veya kendilerinden dinlenen bilgiler anlatılmaktadır. Bu isimler; Şeyh Şükrullâh, Lokman, Ebû İshak Kâzerûnî, Râbia el-Adeviyye, Hasan-ı Basrî, Şeyh Abdullâh, Bâyezîd-i Bistâmî, Ebû Hanîfe, Cüneyd-i Bağdâdî, İbn-i Nessâc, Behlül-

²¹ İsmi anılmayan fakat özellikleri anlatılan (20b/629) ve ismi tarafımızca okunamamış (47a/1509) bir melek daha bulunmaktadır.

i Dâna, Mansur b. Ammar, Molla-yı Rûm, Vehb b. Münebbih, Veysel Karanî, Ebü'd-Derdâ, Ebû Türâb, Enes b. Mâlik, Ebû Bekir Şiblî ve Bilal-i Habeşî'dir.

Metinde ismi anılan filozof ise Pisagor'dur.

2. 1b-57a Aralığında Yer Alan Ayetler

Eser içerisinde ayetlere değinilirken kimi zaman yalnızca ayetlerin başı, ortası ve sonu verilmiştir. Ayetlerin nasıl verildiğinin ayrımının yapılabilmesi için başa, sona veya her iki tarafa üç nokta konulmuştur. Eserin 1b/57a aralığında 42 ayet bulunmaktadır. Ayetler anlatılan hikâyelerin veya bilgilerin sağlamlaştırıcısı niteliğindedir:

9a/260 *ol şaftiden 'ayân olup havvâ*

şecer-i gendüme yakın olma

...velâ takrabâ hâzihi'ş-şecerate...²²

9a/261 *âhirî ma 'şiyetle ol iki cân*

sürilüp erdi yeryüzine hemân

3. 1b/57a Aralığında Yer Alan Hadisler ve Arapça-Farsça Cümleler

Hadisler tıpkı ayetler gibi anlatılanı sağlamlaştırıcı bir özellik taşır:

31b/987 *söze geldi revân resûlu'l-lâh*

bu sözi anda söyledi ângâh

lâ tekülü mişle hâzâ bel hüve meşâbun²³

31b/988 *dir dimeñ üşbu ere dîvâne*

'âkil erdür dimeñ ki uşlana

Arapça-Farsça cümlelerin bazıları nüktelelerin sayısını bildirirken bazıları soruları belirten birer cümledir. BK'de bu cümleler kırmızı mürekkeple vurgulanmıştır:

*kelime-i şeşüm kelime-i altıncı*²⁴

*su 'âl kerden muzaffer-i deryâ diger*²⁵

*su 'âl-i muzaffer ez-hızr 'aleyhi's-selâm*²⁶

*heştüm nükte*²⁷

²² Bakara 2/35: "...ancak şu ağaca yaklaşmayın..." (Yazır, 2000: 5)

²³ "Bunun gibi söylemeyin, bilakis o başa gelmiştir (musibettir)." Hadis.

²⁴ Altıncı kelam

²⁵ "Âlim muzaffer başka soru sordu."

²⁶ "Muzafferin Hızır Aleyhisselam'a sorusu."

²⁷ Sekizinci nükte

2.4. Çalışmada İzlenen Yol

Eserin incelemesinde Millî Kütüphane nüshası esas alınmış ve nüsha karşılaştırması yapılmıştır. Nüshalar arasındaki farklar dipnotlarla belirtilmiştir.

Dipnotlarda iki nüsha arasındaki farklar dışında; yazım hataları, eksik yazımlar, yer alan ayetler ve Türkçe anlamları, hadislerin ve Arapça-Farsça cümlelerin Türkçe anlamları ile vezin bozuklukları belirtilmiştir. Belirtilen vezin bozuklukları yalnızca MK'ye aittir.

Metni onarmak için eklenen ek ve bağlaçlar < > içinde gösterilmiştir. Çıkarılan ekler ve kelimeler ise dipnotlarda belirtilmiştir.

Okunamayan ya da okunup doğruluğundan emin olunamayan kelimeler metinde ve dizinde (?) işareti ile gösterilmiştir.

Eserde yer alan ayetlerin eğer tamamı var ise ayetin kendisine herhangi bir noktalama işareti konulmamış, anlamı büyük harfle başlayıp noktayla sonlandırılmıştır. Ayetler eksik ise ayetin hem kendisinin hem anlamının eksik olan kısımlarına üç nokta konulmuştur. Kimi ayetlerin anlamları bir bütünü oluşturduğu için tamamen alınmış, eksik olan kısımları italik yazılarak vurgulanmıştır.

Metin aktarılırken Eski Anadolu Türkçesi ses ve şekil özellikleri esas alınmıştır.

BÖLÜM 1: İNCELEME

1. YAZIM ÖZELLİKLERİ

"Eski Anadolu Türkçesinde imla konusunda Uygur imlası ve Arap-Fars imlası olmak üzere iki ayrı yazı geleneğinin özellikleri görülür. Bu nedenle Eski Anadolu Türkçesi için düzenli ve kurallı bir imladan söz etmek imkânsızdır" (Şahin, 2009:37). İncelemiş olduğumuz eserde de bilhassa ünlülerin ve ünsüzlerin yazımında bir birlik olmadığı görülmektedir. Aynı kelimenin dahi farklı yazılışlarına rastlanmaktadır.

1.1. Ünlülerin Yazımı

1.1.1. /a/ Ünlüsünün Yazımı

Ön Seste:

Bazen elif (ا), bazen medli elif (آ) ya da üstünlü elif (آ) kullanılmıştır:

آد ad 15b/459, اد ad 15b/468, آله ala 49a/1578, آل al 8a/232, آنه ana 6b/184, أنك anuñ 3a/62, انك anuñ 21b/664, آچوڭ açuğ 6a/154, اچق açuq 32b/1022, اغ ağ 19a/572, اياغی ayağı 3b/79, آز az 13b/394, اچلق açlıq 33a/1052

İç Seste:

Bazen elif (ا) kullanılmış, bazen herhangi bir harf ve işaret kullanılmamış, nadiren üstün (ˆ) kullanılmıştır:

طاشمش taşımış 5b/147, صیچری ویژر şıçrayıvirür 27b/85, برماغی barmağı 37a/1181, اراسی arası 48a/1542, اغچ ağaç 4a/87, باشلادی başladı 13b/401, قارنداş qarındaş 2b/41, صاغ sağ 4a/95, طینب tayanup 11a/328, چق caq 5b/147, پیرق yapraq 30a/945, یارمز yaramaz 35b/1123

Son Seste:

Bazen he (ه) bazen elif (ا) kullanılmıştır:

آته ata 9b/281, اشاغا aşaga 22b/695, قنده qanda 25b/783, طشره taşra 5b/138, آنه ana 6a/168, یاقا yaqa 30b/952, یوھسا yoħsa 32a/1005, یاقا yaqa 47b/1516

1.1.2. /e/ Ünlüsünün Yazımı

Ön Seste:

Genellikle elif (ا) ile, nadiren üstünlü elif (آ) ile yazılmıştır:

اكروين egirüben 31a/977, اللّيه elliye 47b/1527, ارڪك erkek 3b/74, اولنه evlene 24b/753, اتكن etegin 39a/1247, اكلّمآدي egledi 48a/1529, اكر eger 3a/57, أم em 44a/1405, ار er 1b/11

İç Seste:

Bazen elif (ا) ile yazılmış, bazen herhangi bir harf ve işaret kullanılmamış, nadiren üstün (ˆ) ile yazılmıştır:

اراملر aramlar 3b/79, گورگن اوله göregen ola 3b/79, كسدى kesdi 53a/1689, درسو dersü 49b/1594, اراملر eremediler 7a/194, يئار يراكى yüregi yanar 8a/231, بكنب begenüp 55b/1772, بكيالار bekleyeler 7a/197, نسه nese 9a/255, كندو kendü 30b/953, كرچك gercek 47a/1507

Son Seste:

Genellikle he (ه) ile, bazen elif (ا) ile yazılmıştır:

بيلجه beylece 40a/1279, كجه gece 41b/1321, بلا bile 50a/1611, بلاجه bilece 56b/1801, چوره çevre 56b/1803, دگمه degme 40b/1290, ايله öyle 29a/904, كيمسه kimse 3a/66, نه ne 12b/357, اچره içre 5a/128

1.1.3. /ı/, /i/ Ünlülerinin Yazımı

Ön Seste:

Elif (ا), elif ye (ايه) ve nadiren esreli elif (آ) ile yazılmıştır:

اراغك ırağuş 4a/94, ايرمغل ırmağıl 19b/587, ايسيدر ısıdur 46b/1489, اچنده içinde 4b/108, اچرو içerü 35a/1104, اكنجى ikinci 15a/444, ايلري ileri 54a/1738, امدى imdi 2a/22, ايرمغل ırmağıl 19b/587

İç Seste:

Bazen ye (ايه) ile yazılmış, bazen herhangi bir harf ve işaret kullanılmamış, nadiren esre (ˆ) ile yazılmıştır:

اغيزه ağıza 46b/1487, أخسرب ahsırup 27b/857, چكيشكده بيكن çekişikdeyiken 39a/1242, درسي dirisi 24a/747, بيشرسن bişürsin 28b/891, دكدي dikdi 30b/959, دشلاری dişleri 2a/27, گيبي gibi 2a/25, کيمي kimi 45b/1456, فرق kırk 33a/1040, يغلمشيدى yığılmışdı 5a/131

Son Seste:

Genellikle ye (ى), nadiren esre (-) ile yazılmış, bazen herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

چكي çeki 52a/1662, قرمزي kırmızı 20a/604, اغري oğrı 24a/741, كشي kişi 2b/43, ييدي yidi 5a/126, قاتی قاتی katkı katkı 25a/780, الت altı 23b/723, الت altı 30a/945, يکرم yigirmi 1b/8, يخشی yahşi 50b/1619, تکرى tañrı 28a/873, كب gibi 42a/1345

1.1.4. /o/, /ö/ Ünlülerinin Yazımı

Ön Seste:

Genellikle elif vav (او) ve elif (ا) ile; bazen ötreli elif vav (أو) ve ötreli elif (أ) ile yazılmıştır:

ود od 45b/1450, اغنن oğlan 14a/415, اقيغل oқиğıl 12a/343, اوننجى onuncı 25b/795, اوزن özin 16a/480, ازنى özini 16a/480, اولدر öldür 32a/1012, اگش ögüş 39b/1265, اورتايه ortaya 34a/1076, اؤول oğul 22b/690, اوخشادكسه oğşaduñsa 28b/897, اويون oyun 31a/983

İç Seste:

Bazen ötre (ة), bazen vav (و), bazen ötreli vav (و) ile yazılmış, bazen de herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

قويويرك koyuvirün 31b/989, كوردى gördi 4b/114, كوردكوز gördüğüz 27b/856, دندارمى döndere mi 51b/1651, درد dörd 12b/366, صوره şורה 10a/290, صوق şovuk 46b/1490, سكدكك sögdüğün 53b/1713, سوز söz 19b/588, طون ton 31a/974, طون ton 31a/978, طپرق toprak 8a/233

Son Seste:

Türkçe kelimelerde ilk hece dışında /o/ ve /ö/ ünlüleri bulunmaz. Metnimizde örneğini ço- fiilinde görürüz. Vav (و) ile yazılmıştır:

اڤاكو aşako 24a/743

1.1.5. /u/, /ü/ Ünlülerinin Yazımı

Ön Seste:

Genellikle elif vav (و) ve elif (ا) ile; bazen ötreli elif vav (أُ) ve ötreli elif (أُ) ile yazılmıştır:

ucundan 17b/527, اوچدى uçdı 16a/474, اغرمك uğramañ 6b/184, اُمُمُز umumuz 53a/1695, اُونْدُپُون unıdıpvan 33b/1055, اُلودر uludur 48b/1554, اول ul 5b/142, اُوْيُوسَه uyusa 48b/1554, اوچ üç 12b/369, اِچْنِجِي üçüncü 22a/674, اوستنه üstine 7a/202, ازره üzre 6a/167

İç Seste:

Bazen ötre (ؤ), bazen vav (و), bazen ötreli vav (وَ) ile yazılmış, bazen de herhangi bir harf ve işaret kullanılmamıştır:

اُنُودُجِي unuducı 26b/826, اُرُنْدِي urundı 22a/673, اغول oğul 22b/684, دُوز düz 5b/147, سُرِيلِجِك sürilicek 30a/944, يُمُق yumuq 34b/1096, اُفْرُب üfürüp 46b/1488, طُوز tuz 37b/1186, اَلْم ölüm 39a/1236, گُونُجُل gönül 8b/246, بُولُشْمِشِيدِي bulışmışıdı 42b/1355, گُون gün 5a/129

Son Seste:

Genellikle vav (و), nadiren ötreli vav (وَ) ile yazılmıştır:

دُرُلُ dürlü 18b/568, دِرْسُو dersü 4b/110, گُونُجُلُلُ ola 1b/16, اَلْو ulu 41a/1302, صُو şu 8b/242, شَارُو şaru 6b/170, قَرَاقُو qarañu 13a/374, كَنْدُو kendü 54a/1724, قَايْغُو kayğu 5a/134, گِرُ gerü 41b/1330, اِيُو eyü 14a/410, اِيُو eyü 22a/680, دِلُو delü 31b/991

1.2. Ünsüzlerin Yazımı

1.2.1. /p/ Ünsüzünün Yazımı

Ön Seste:

پاشا paşa 28b/890, پيس pis 25a/777, پرا para 8a/232

İç Seste:

قاپلما 15b/452, قاپم 36a/1138, ياپيشه yapışa 9b/270, دپه depe 26a/812, توپتولو 47b/1524, اپرمایه aparmaya 24a/741

Son Seste:

طايب tapup 51b/1652, چپندن چöpinden 31a/976, كب köp 18a/546, سېگيل sepgil 8a/233

Metinde zarf-fiil eki olan "-Up" eki b (ب) ile yazılmış, ek çeviriyazıda p (پ) olarak okunmuştur:

جو غلب çoğalup 39b/1263, ققولايب koqulayup 20b/627, اكرېب aqrayup 53b/1708, بتب batup 28a/879, ارشب erişüp 43a/1367

1.2.2. /ç/ Ünsüzünün Yazımı

Ön Seste:

چغیرن çığırın 37b/1186, چوق çok 13a/389, چکرم çökerem 38b/1229, چلبی çelebi 47a/1506, چاکلuben çekilüben 23b/726, چالابم çalabum 44a/1411

İç Seste:

گچور geçür 30b/952, گرچک gerçek 47a/1507, ارچل erçel 3b/76, اچنجی üçünci 22a/674, سچلوریدی seçilüridi 23b/724, قچن kaçan 5b/142, نیچه niçe 27a/846

Son Seste:

aç, aç- (34b/1093), saç (37a/1180) ve ağaç kelimeleri c (ج) ile yazılmış, metne ç (چ) ile aktarılmıştır.

گچ güç 23b/716, گونج güvenç 46a/1465, آچ aç 55a/1752, اغچ ağaç 4a/87

1.2.3. /s/ Ünsüzünün Yazımı

Ön Seste:

ş (ص) ile kalın sıradan kelimelerde:

شاگی şağı 3a/54, صاچی şaçı 37a/1180, صاگلدی şağaldı 52b/1688, صاقله şakla 45b/1457, صال şal 18a/545, صوق şovuk 46b/1490, صو şu 8b/242, صاروشین şaruşın 18b/559, صول şol 3a/54, صچسوزین şuçsuzın 31b/999

s (س) ile ince sıradan kelimelerde:

سنلك senlik 16b/495, سزه sere 20a/603, سوكوسى دُرر sevgüsi durur 49a/1574, سکز sekiz 12b/364, سوز söz 30a/942, سوره süre 35b/1128

s (س) ile kalın sıradan kelimelerde:

ساقن saqalın 37a/1179, ساقین saqın 55b/1779, ساقلغل saqlağıl 21a/650, سو su 7a/202

İç Seste:

ş (ص) ile kalın sıradan kelimelerde:

اصلیدر aşıldır 22b/695, اصلان aşlan 52b/1678, قشا kısa 3b/69, اصی aşşı 55a/1754, صاصی şaşşı 4a/101

s (س) ile ince sıradan kelimelerde:

کمسنه kimsene 6b/174, اسنه issine 47a/1506, ارتسی ertesı 34a/1072, کستره göstere 54a/1725, نسنه nesene 33a/1041

s (س) ile kalın sıradan kelimelerde:

ارسلان arslan 53a/1697, اسیدر ısıdır 46b/1489, اسی issı 42a/1336

Son Seste:

ş (ص) ile kalın sıradan kelimelerde:

قان قصدی qan kuşdı 7a/190, یصدی yaşdı 30a/950, قدم بصدی qadem başdı 8b/252

s (س) ile ince sıradan kelimelerde:

اسوب esüp 5b/144, کسدی kesdi 53a/1689, پیس pis 17b/533

Görüldüğü üzere metnimizde kalın sıradan ünlü taşıyan kelimelerde s (س) ile yazılan örnekler bulunmaktadır. "Orta Asya Türk lehçeleri ile Osmanlı Türkçesi arasında bir geçiş aşaması sayılabilecek Eski Anadolu Türkçesi döneminde yazılmış eserlerde söz başında /s-/ , /ş-/ seslerinin yazımında Uygur ve Osmanlı yazım gelenekleri karışık olarak kullanılmıştır" (Akar, 2019: 94).

1.2.4. /t/, /d/ Ünsüzlerinin Yazımı

Ön Seste:

ı (ط) ile kalın sıradan kelimelerde:

طاغ tağ 5a/131, طالنده talında 24a/743, طیانup tayanup 11a/328, طغرو toğru 22b/697, طوز tuz 37b/1186, طپ tap 33a/1038 , طاش taş 4a/95

t (ت) ile ince sıradan kelimelerde:

تك tek 18b/568, تر ter 18a/542, تلی teli 5b/137, تن tin 25a/773

t (ت) ile kalın sıradan kelimelerde:

تتار tatar 23a/704, تانى tanı 51b/1647, تاڭرى taŋrı 26a/804

d (د) ile kalın sıradan kelimelerde:

دانتلار dantanlar 21a/651, دداغى ddağı 2a/25, دتدى dutdı 30b/964

d (د) ile ince sıradan kelimelerde:

دېر deber 43a/1379, دده dede 28b/892, دگمه degme 40b/1290, دىڭشېنك diŝinüŋ 3b/74

İç Seste:

ṭ (ط) ile kalın sıradan kelimelerde:

تېطولو ṭoptolu 47b/1524

t (ت) ile ince sıradan kelimelerde:

اتمك atmeklik 45a/1435, گتمك gitmeklik 45a/1435, اتكەن etegin 56b/1802, اتمك atmek 37b/1186, نېتە كم nitelim 50a/1606

t (ت) ile kalın sıradan kelimelerde:

تتار tatar 23a/704, اتماز utanmaz 3a/53, قاتى qatı 2b/47, اتنى altı 23b/723, التونى altunı 56b/1807, آتە ata 22a/670, باتمان batman 52a/1661,

d (د) ile kalın sıradan kelimelerde:

دداغى ddağı 2a/25, اودن odun 52b/1677

d (د) ile ince sıradan kelimelerde:

گۈندۈز gündüz 13a/382, امدى imdi 2a/22, كندۈ kendü 9b/274, اۇدەرسىن ödersin 29a/903

Son Seste:

t (ت) ile ince sıradan kelimelerde:

دەرت dert 6b/171, اگت ögüt 17a/507, سماع ايت semā' it 1b/5

d (د) ile kalın sıradan kelimelerde:

ايرىد اءامسە ayırd edemesse 23a/706, يۇرد اءىنە yurd idine 26b/818

d (د) ile ince sıradan kelimelerde:

دەرد dörd 12b/366, يىگىد yigid 8a/220, سماع اد semā' ed 32a/1016, سماع ايد semā' id 34b/1103

1.2.5. /k/, /g/ Ünsüzlerinin Yazımı

Ön Seste:

ķ (ق) ile kalın sıradan kelimelerde:

قوش қош 42b/1348, قوقو қоқу 33a/1040, قرق kırķ 4b/104, قامو қаму 5b/142, қақан қақан 16a/474, құл құл 20a/602, қыз қыз 38b/1217, қол қол 5a/123, қурт қурт 24a/743

k ve g (ك) ile ince sıradan kelimelerde:

كب кб 2b/43, كشي кші 6a/159, كمنه кемсе 34a/1073, كندү kendü 9b/274, كنج كنج 18a/546, كجه gece 33a/1049, كىبى gibi 2a/25, كزلى gizli 26b/829, كوره göre 1b/7

İç Seste:

ķ (ق) ve ğ (غ) ile kalın sıradan kelimelerde:

شاقمه سن 39b/1258, ققیدی қақиды 4a/94, اراغك یرағуķ 4a/94, حيقروبين ҳайқирубан 44b/1425, طاغیدی тағиды 4a/92, طغردي тоғурди 28a/871, يارلغار يارلىغار 40b/1293, اغرليغى اغيرلىغى 28a/874, اشاغا ашаға 22b/695, بغداى буғдай 42b/1358, دقوز доқуз 2a/26

k ve g (ك) ile ince sıradan kelimelerde:

يىكده ۈكلده 53a/1690, يۈگۈردى يۈگۈردى 24b/751, يىكمنجى ۈيگىرمىنچى 32a/1016, دكمه degme 40b/1290, چكىر چىكىر 31a/976, سكسنمىيە seksenmeye 19b/587

Son Seste:

ķ (ق) ve ğ (غ) ile kalın sıradan kelimelerde:

يىق ۈيۈك 30a/945, صاغ ۈصاغ 4a/99, ايراغ ۈيراغ 43b/1393, صوق ۈصوق 46b/1490, چق ۈچق 5b/147, اچق ۈاچق 32b/1022, اچوغ ۈاچوغ 6a/154, يوق ۈيوق 6a/154

k ve g (ك) ile ince sıradan kelimelerde:

دنگ ۈدنگ 34b/1096, گۈنلەك گۈنلەك 30a/951, گەرچەك گەرچەك 47a/1507, يىك ۈيىك 33b/1064, يىك ۈيىك 7b/213

1.2.6. /ŋ/ Ünsüzünün Yazımı

İç Seste:

اكرىب ۈكرىب 8b/237, اڭل ۈاڭل 8b/237, اونات ۈونات 28b/885, اوندىن ۈوندىن 45a/1439, ساڭا ۈساڭا 5a/134, بىزى ۈبىزى 6b/170, يىڭا ۈيىڭا 24a/740, گۈنۈل ۈگۈنۈل 8b/246, كوكل ۈكوكل 53b/1708

Son Seste:

بک biñ 5a/131, چك چك ايده çañ çañ ide 2b/45

1.2.7. /h/ Ünsüzünün Yazımı

Ön Seste h (ح) ve h (خ) ile:

خان hān 6a/155, خاتون hātun 24a/748, Haykıruban haykıruban 39b/1258

İç Seste h (خ) ile:

ياخشى yahşy 35b/1122, داخی dahı 1b/12, اھسیرب ahsırub 27b/857, یخسه yoḥsa 32a/1005

1.2.8. Çift Ünsüzlerin Yazımı

Arapça kelimelerin çoğunluğunda ve Türkçe kimi kelimelerde çift ünsüzü belirtmek için şedde işareti (ˉ) kullanılmıştır:

بَلُّ bellü 38a/1213, گۆنلُّ ola 1b/16, اسی ıssı 42a/1336, اِسْنَه issine 47a/1506, اَصْصَى aşşy 55a/1754

Kimi kelimeler çift ünsüzle yazıldıkları hâlde şedde işareti (ˉ) kullanılmıştır:

قوللغه qolluğa 6a/159, اولا ulla 2b/47, اولسه ollsa 1b/14, گۆنلُّ ola 2b/47, كوكللو kollu 47b/1527, elliye 47b/1527, قوللغه qolluğa 6a/159

2. SES VE ŞEKİL BİLGİSİ

2.1. SES BİLGİSİ

"Eski Anadolu Türkçesi, Eski Türkçe ile Türkiye Türkçesi arasında geçişi sağlayan bir devredir. Bu yüzden bazı sesler, bazı yerlerde Eski Türkçeyi yansıtır Türkiye Türkçesinden ayrılırken bazı yerlerde Eski Türkçedeki şekillerinden farklılaşarak günümüz Türkçesine esas teşkil etmiştir" (Şahin, 2009: 41).

2.1.1. Ünlüler

2.1.1.1. Ünlü Uyumları

2.1.1.1.1. Kalınlık-İncelik Uyumu

Metinde kalınlık-incecik uyumu çoğunlukla tamdır:

ağzuñı 46b/1487, ikindüde 12b/367, berüsi 57a/1824, oқuduğı 14a/416, gözine 27b/852, taşınmaya 5b/147, uyanuban 19b/589, yiyleyüp 8a/233, yaḥşılıkla 37b/1188, dahı 1b/12, ağırlığı 28a/874, şuyıçun 18b/561, yoğısa 33b/1058

Kimi yabancı kelimelerde uyumsuzluk söz konusudur: āzādelikla 5a/128, gāzilikla 32a/1014, hastelik 46a/1465

2.1.1.1.2. Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu

Metinde düzlük-yuvarlaklık uyumu bazı eklerin sürekli düz ve sürekli yuvarlak kullanımını sebebiyle bozulmuştur:

2.1.1.1.2.1. Yuvarlak Ünlülü Ekler

2.1.1.1.2.1.1. -Up Zarf-Fiil Eki

açılıp 29b/929, çapınup 44b/1422, saçup 8a/232, begenüp 55b/1772, bilüp 41a/1298, düzedüp 28a/877, egirüp 31a/970, iledüp 5a/122

2.1.1.1.2.1.2. -(y)U Zarf Fiil Eki

gözleyügör 37b/1186, izleyügör 37b/1186, deyü 5a/125, gösterümeyüp 21b/666

2.1.1.1.2.1.3. -Ur Ettirgenlik Eki

artura 26b/832, bitüre 18a/546, bişürsin 28b/891, yetürdi 16a/474, geçür 30b/952

2.1.1.1.2.1.4. -dUr- Ettirgenlik Eki

kaldurur 37a/1180, kızdurur 8a/227, bildürem 26b/825, bindürüp 23a/710, çekdürdi 46a/1477, giydürür 30b/967

2.1.1.1.2.1.5. +ArU Yön Gösterme Hâli Eki

yukaruda 44b/1424, içerü 35a/1104

Metinde uyum dâhilinde olan "ileri" kelimesi sadece bir yerde uyuma girmemiştir: ilerüden 54a/1738

2.1.1.1.2.1.6. -dUK Sıfat-Fiil Eki

kıldığı 13a/383, dedüğüm 19b/598, erişdügin 29a/918, gezdügi 36b/1154

2.1.1.1.2.1.7. +(U)m, +(U)mUz 1. Teklik ve Çokluk İyelik Ekleri

çalabum 44a/1411, aşlum 19a/580, destānum 27a/841, tākatum 33b/1057, dizüm 6a/157, gönlegüm 35b/1128, talebüm 44a/1411, atamız durur 22a/680, yaqīnümüz 16a/485, kitābumuz 7a/192, şabāhumuz 29b/932

2.1.1.1.2.1.8. +dUm Görülen Geçmiş Zaman 1. Teklik Şahıs Eki

bağışladum 5a/118, çıkdum 6a/156, yazdum 52a/1657, bildüm 6a/152, dedüm 13b/401, eşitdüm 7b/207, geldüm 6a/156, söyledüm 13a/384, verdüm 13b/397

2.1.1.1.2.1.9. +dUη Görülen Geçmiş Zaman 2. Teklik Şahıs Eki

kıyduη 57a/1818, oηşaduηsa 28b/897, şaçduη 57a/1818, bildüη 18b/553, erdüη 48a/1535, irişdüη 18b/553, verdüη 27a/847

2.1.1.1.2.1.10. +(U)η, +(U)ηUz 2. Teklik ve Çokluk İyelik Ekleri

ağzuηı 46b/1487, başuη 30b/952, karındaşuη 55b/1778, cemālüη 49b/1591, çeşmüη 34b/1101, dilüη 50a/1600, ümmetüη 22a/671, kabāleηüz 25b/787

2.1.1.1.2.1.11. -sUn 3. Teklik Kişi Emir Kipi Eki

du‘ā eylesün 56a/1788, ersün 23a/703, işitsün 42b/1360

2.1.1.1.2.1.12. -(U)η, -(U)ηUz 2. Çokluk Kişi Emir Kipi Ekleri

añıluη 48b/1556, şaluη 43b/1390, yol açuη 29b/933, bilüη 3a/62, eydüη 41b/1324, iltüη 35b/1128, rağbet idüη 51a/1625, añlañuz 46b/1480

2.1.1.1.2.1.13. +IU İsimden İsim Yapma Eki

büyük arkalu 3b/73, kıllu olsa 1b/14, kuvvetlü 23b/730, adlu 47a/1509

2.1.1.1.2.1.14. +sUz İsimden İsim Yapma Eki

edebsüz 40a/1269, ansuz 50a/1607, yaqasuz 30b/953, hayāsuzdur 3a/53, haqsuz 23a/708

2.1.1.1.2.1.15. -U Fiilden İsim Yapma Eki

yazılı 15b/462

2.1.1.1.2.1.16. +(n)Uŋ İlgi Hâli Eki

aşlanuŋ 53b/1707, anuŋ 1b/10, diŋinüŋ 3b/74, kendüzinüŋ 25b/794, kiŋinüŋ 1b/10, ananuŋ 6b/169, anlaruŋ 9b/282, ƣanuŋ 21b/652

2.1.1.1.2.1.17. -Ur Geniş Zaman Eki

açılır 12b/365, bağlanur 12b/370, ısıdur 46b/1489, ƣılır 24a/738, bilinür 52a/1664, yaƣılıram 38b/1229, ƣolanurlar 56b/1803, oŋarur 14a/418

2.1.1.1.2.1.18. -duƣda, -dükde Zarf-Fiil Eki

ƣamçı urduƣda 29b/929, didükde 6a/160, erdükde 39a/1249

2.1.1.1.2.1.19. -dUGIncA Zarf-Fiil Eki

erdügince 1b/3, varduğınca 55b/1776

2.1.1.1.2.1.20. +cUK İsimden İsim Yapma Eki

aƣƣacuğını 52b/1677, ƣarıncuğum 33a/1050, nesnecügi 28a/872

2.1.1.1.2.1.21. -GUn Fiilden Fiil Yapma Eki

azğun oldı 17b/526

2.1.1.1.2.1.22. -GUr- Fiilden Fiil Yapım Eki

ergürür 16b/489

2.1.1.1.2.1.23. -Uz, -vUz 1. Çokluk Kiŋi Ekleri

yazaruz 16a/484, azaruz 16a/484, dilerüz 10b/301, ererüz 16b/494, olavuz 16a/483, bilevüz 18a/535

2.1.1.1.2.2. Düz Ünlülü Ekler

2.1.1.1.2.2.1. -dİ Görülen Geçmiş Zaman Eki

tırdı 11a/315, uçdı 16a/474, bitürdi 20a/609, bozdı 31b/1000, döndi 45a/1436, dutdı 30b/964, buyurdı 6a/167, yoğurdı 17b/521, sürdiler 14b/429, öldürdi 32a/1009

2.1.1.1.2.2.2. -(y)IncA Zarf-Fiil Eki

olınca 33b/1064

2.1.1.1.2.2.3. +(y)I Belirtme Hâli Eki

tamuyı 45b/1449, şuyı 8a/232, odunı 53a/1689, omuzı 1b/17, sözi 2b/43, tuzı 37a/1182, kulu 33a/1048, hatunı 11b/333, boyı 3b/80

2.1.1.1.2.2.4. +(y)I Zarf-Fiil Eki

hakla hak olıgör 44a/1398

2.1.1.1.2.2.5. +(s)I 3. Teklik Kişi İyelik Eki

kamusı 44a/1409, kaposı 12b/370, berüsü 57a/1824, kendüsü 44a/1395, çöpinden 31a/976, dördi 24b/763, ucında 19b/586

2.1.1.1.2.2.6. -mİş Anlatılan Geçmiş Zaman Eki

bulmuşam 5a/128, dutmuşlar 31a/983, olmuş durur 12a/348, sürmüşler 14b/431, üşürmüşdi 39b/1256, buyurmuş 17a/518

2.1.1.1.2.2.7. -ğıl, -gil Emir 2. Teklik Kişi Eki

uyğıl 25a/768, döngil 33b/1058, görgil 16b/493, süngil 33b/1058, sürgil 27b/861

2.1.1.1.2.2.8. +(U)ncI İsimden İsim Yapma Eki

dördüncü 7a/186, üçüncü 22a/674, onuncu 2a/31, tokuzuncu 25b/791

2.1.1.1.2.2.9. +lık İsimden İsim Yapma Eki

kullığıçun 19b/593, ululığına 48a/1534

2.1.1.1.2.2.10. -(I)l Fiilden Fiil Yapma Eki
bozılır 13a/383, düzildi 4a/90, sürilicek 30a/944

2.1.1.1.2.2.11. -(I)n Fiilden Fiil Yapma Eki
görüne 34b/1097, bulunmadı 18b/556, umın 43b/1382, kabül olındı 51b/1653

2.1.1.1.2.2.12. -(I)ş Fiilden Fiil Yapma Eki
dürüş 34b/1100, bulışısardur 36b/1157

2.1.1.1.2.2.13. -IcAK Zarf-Fiil Eki
olıcağ 37b/1191, yumulıcağ 34b/1095, göricek 47a/1511, süricek 18a/543

2.1.1.1.2.2.14. +IcI Fiilden İsim Yapma Eki
kendüiyi ögici ola 2a/18

2.1.1.2. Ünlü Değişmeleri

2.1.1.2.1. /i~/e/ Değişimi

Eski Anadolu Türkçesi eserlerindeki Türkçe kelimelerde ilk hecedeki /e/ ve /i/ ünlüleri değişken yapıdadır. İncelediğimiz metinde de kesin bir kullanım söz konusu değildir. İlk hecesi hem /i/ hem /e/ ile yazılmış birçok örneğe rastlanmaktadır:

/i/ ünlüsü ile yazılan bazı kelimeler:

iy 1b/9, yimişe 24a/739, nice 6a/168, nise 42b/1349, girü olmuş 15b/464

/e/ ünlüsü ile yazılan bazı kelimeler:

yedinci 2a/19, yel 5b/144, yene 7b/204, ertesi 34a/1072, eyü 14a/410

Hem /i/ hem /e/ ünlüsü ile yazılan bazı kelimeler:

on beşinci 3a/56, elli bişinci 49b/1592, itdi 5b/144, etdi 7b/212, işitdi 7b/204, eşitgil 1b/9, vire 13a/375, verdi 8b/250, didi 4a/86, dedi 1b/2, gice 12b/361, gece 33a/1049, dine 23a/714, denür 27b/859, yiryüzi 48b/1549, yeryüzine 9a/261, dinildi 40b/1287, denildi 13b/395, irdi 6a/160, erdi 4a/88, irgürüp 23b/725, ergürür 16b/489, irişdi 16a/477, erişdi 11b/341, irürdi 16a/481, erürdi 6b/182, n'itdi 28a/876, n'etdi 17b/525, nite 4b/108, nete 34b/1093, verdi 8b/250, virmedi 4b/114, yiyelüm 34a/1076,

yediler 34a/1071, yig 33b/1064, yeg 33b/1065, yiler 10b/310, yelmek 33b/1064, yir 16a/483, yer 8b/242, yidi 5a/126, yedi 12b/368

2.1.1.2.2. /ı~/u/, /i~/ü/ Değişimi

Metinde aynı kelimenin iki şekilde yazımı görülebilmektedir:

toğrı 3b/72	toğru 22b/697
ileri 18a/543	ilerüden 54a/1738

2.1.1.2.3. /e~/ö/ Değişimi

Metnimizde hem /e/ hem /ö/ ile yazılmış üç kelime tespit edilmiştir. Bu kelimeler çoğunlukla /e/ ile yazılmışlardır:

beyle 7b/203 > böyle 8b/245
 beylece 40a/1276 > böylece 23b/716
 Şeyle kelimesi bir defa /ö/ ile yazılmıştır:
 şöyle 4b/103 > şöyle 23b/729

2.1.1.2.4. Ünlü Birleşmesi

"Ünlü ile biten bir kelimedden sonra ünlü ile başlayan bir kelimenin gelmesi hâlinde ünlülerden birinin düşerek iki kelimenin tek kelime biçiminde birleşmesi olayıdır"

(Yelten, 2019: 53). Metnimizde şu kelimelerde örneği görölmektedir:

ne etdi > n'etdi 17b/525	ne eyledi > n'eyledi 28a/873
ne oldu > n'oldu 7b/216	ne + iç-ün > niçün 33b/1063
ne + i-se > nise 42b/1349	karında eş > kardeş 6b/173
şu + ile > şöyle 23b/729	bu + eyle > böyle 6a/160
ne + ise + ne > nesne 31a/978	ne + er-se > nese 9a/255
uş ol > şu ol > şol 16a/473	kendü özi > kendüzünüş 25b/794

2.1.1.2.5. Ünlü Düşmesi

*"Türlü ses etkileri altında kelimenin bünyesinde bulunan ünlülerden bazıları düşer. Buna **ünlü düşmesi** denir"* (Vural ve Böler, 2012: 101). Düşmeler bazen geçici bazen de kalıcıdır.

Ekleşme sırasında orta hecedeki vurgusuz dar ünlü geçici olarak düşer:

boynu 3a/57, burnu 2b/35, oğlu 14a/415, ağzı 2a/23, alnı 18a/543, şarnı 1b/14, gönli 1b/10

Kalıcı olarak düşen ünlülerin örnekleri şunlardır:

yaķıřı > yaķřı 35b/1122 uyuku > uykuda 19b/585
ayırık > ayırık 5b/139 oğulan > oğlan 14a/415
birile > birle 3a/55

2.1.2. Ünsüzler

2.1.2.1. Ünsüz Değişmeleri

2.1.2.1.1. /ķ/~ħ/ Değişimi

Ünsüz sızıcılaşması olayıdır. "*Bazı ünlülerin yanlarında bulunan patlamalı ünsüzleri kendilerine benzeştirmesi kuralına dayanan ünsüz sızıcılaşması olayına Eski Anadolu Türkçesinde de rastlanmaktadır*" (Köktekin, 2008: 73). İncelemiş olduğumuz metinde bu değişimi aşağıdaki kelimelerde görürüz:

yoksa > yoħsa 31b/994 yaķıřı > yaķřı 35b/1122
ķatun > ĥatun 24a/748 oķsa- > oħřaduńsa 28b/897
taķı > daħı 1b/12

2.1.2.1.2. /ğ/~v/ Değişimi

Metnimizde bu değişim şoğu- fiilinde görölür:

şoğut- > şovudur 46b/1488
şoğuk > şovuk 46b/1490

2.1.2.1.3. /ķ/~ğ/ Değişimi

ıraķ > ırağ 43b/1393

Metnimizde bazı kelimelerde hem /ğ/ hem /ķ/ harfinin kullanıldığı görölmüştür:

açuğ 6a/154 açuķ 32b/1022
ağ 19a/572 aķ 20b/619
yüzi ağ 4a/99 yüzi aķ 30a/948

2.1.2.1.4. /t~/d/ Değişimi

Eski Anadolu Türkçesinde, Eski Türkçede /t/ ile başlayan kelimeler çoğunlukla /d/ olmuştur. Ünsüz tonlulaşması olayıdır. Metnimizde tonlulaşmaya uğrayan kelimeler şunlardır:

dirisi 2b/37, dirlik 44a/1396, dizleri 43b/1391, dişleri 2a/27, depe 5b/141, derisi 2b/39, derledi 18a/543, dikdi 30b/959, dil 37b/1194, dileğin 13a/375, dağı 2a/18, dartaıdı 53b/1710, dokuz 2a/26, düğünde 10b/310, dükel 27a/839, dürlü 10a/296, düriş 34b/1100, düşde 41b/1321, düşdi 18a/550

Bazı kelimelerde iki harfin kullanıldığı görülür. *"Aynı metinde, aynı kelimelerin iki şekilde işaretlenmesi, bu durumun fonetik özellik olmaktan çok bir yazım tercihi olduğunu açıkça göstermektedir"* (Akar: 2019: 93-94).

ıtutar 10b/303

duhdum 37b/1199

ıtudağı 2a/22

duıdağı 2a/25

ıturdı 11a/315

durand 45a/1434

2.1.2.2. Ünsüz Türemesi

/y/ Ünsüzü:

Bünyesinde hemze bulunan Arapça kökenli kelimelerde türemiştir. Yalnızca MK'de görülmektedir. BK'de kelimeler asıl hâlleri ile yazılmışlardır.

‘āyīşe 11b/333, cāyız 25b/785, fāyide 41a/1308, ‘azrāyil 11a/317, cebrāyil 6a/161, fezāyili 19b/600, kıyil 55b/1776, māyil 55b/1776, sāyil 40a/1275, şemāyil 19b/599

2.1.2.3. Ünsüz İkizleşmesi

Eski Anadolu Türkçesi metinlerinde görülen ikizleşme örnekleri metnimizde de görülmektedir. *"Bu hadise çoğunlukla ekleşme durumunda ve eriyen g sesinin uzattığı ünlünün normal uzunluğa dönerken hece dengelenmesi amacıyla ortaya çıkan ikizleşmedir"* (Şahin, 2009: 46).

aşığ > aşşı 55a/1754

idisi > issi 47a/1506

isig > issı 42a/1336

elig > elli 47b/1527

2.1.2.4. Hece Yutumu (Haploloji)

"Bir kelimedede ses bakımından birbirine benzer veya eşit seslerden oluşmuş iki heceden birinin zamanla eriyip kaybolması olayına **hece düşmesi (hablology)** denir" (Vural ve Böler, 2012: 101). İncelemiş olduğumuz metinde bildirme eki -durur'un -dur hâline dönüşmesi bu olaya örnektir:

er durur > erdür 31b/988	ne durur > nedür 3b/70
ulu durur > uludur 48b/1554	olar durur > olardur 11a/318

2.1.2.5. İki Ünsüzden Birinin Düşmesi (Tekleşme)

Çoğu Arapçadan alıntılanan kelimelerdeki ikiz ünsüzlerin Türkçede tek ünsüzle yazılmasıdır. Metnimizde Arapça kelimelerde son seste tekleşme örnekleri görülür:

el-ḥaḡ (< el-ḥaḡḡ) 1b/10, 'ām (< 'āmm) 28b/899, cin (< cinn) 11b/332, dūr (< dūrr) 38b/1225, ġam (< ġamm) 5a/133, ḥaḡ (< ḥaḡḡ) 4b/113, ḥavāṣ (< ḥavāṣṣ) 18b/565, ḥib (< ḥibb) 5a/119, men (< menn) 56b/1816, rab (< rabb) 44a/1407, sır (< sırr) 31a/970, ṣāb (< ṣābb) 29b/926, tem (< temm) 33a/1052, üm (< ümm) 22a/678, vud (< vudd) 51a/1625

Bu kelimeler ünlüyle başlayan bir ek aldıklarında düşürülen ünsüz tekrar kullanıma çıkar:

hubbın 49b/1594, rabbidür 27b/854, ḥaḡḡına 35a/1107

2.1.2.6. Ünsüz Benzeşmesi

Eski Anadolu Türkçesinde kelime kök ve gövdelerine gelen bazı ekler tek biçimlidir. Bu yüzden herhangi bir benzeşme örneği bulunmamaktadır:

beşikde 28a/877, 'aṣ itdükde 27b/853, etdendür 8a/223, topraḡdan 17a/516, artuḡıraḡdur 54a/1734, ḡavuṣdurur 35a/1111

2.1.2.7. Tonlulaşma

İki ünlü arasında kalan tonsuz ünsüzün (p, ç, t, k) tonlulaşması (b, c, d, g, ğ) olayıdır:

açuklığı 34b/1099, barmaḡın 37a/1182, çoḡı 28b/891, ağacın 20a/609, ucında 19b/586, unıda 45b/1459, yaradup 7b/217, ağarda 35b/1122

2.2. ŞEKİL BİLGİSİ

2.2.1. Yapım Ekleri

2.2.1.1. İsimden İsim Yapan Ekler

+ağ

"Organ isimlerinde görülür" (Gülsevin, 2017: 123).

yanığı 21b/652

+an

Özü çokluk eki olmakla beraber metnimizde kalıplaşmış örneği görülür:

oğlan 14a/415

+ArU

Yön ekidir:

yukarıda 44b/1424, içeri 35a/1104, ilerüden 54a/1738

+cağ

"İsmlere gelerek sıfat ve zarf fonksiyonlarında kelimeler türetmeye yarar" (Şahin, 2009: 55).

çıp yalıncağıdı 30a/944

+cı

Metnimizde "bir şeye sahip olma" anlamında isim yapmıştır:

da'vâcı 23b/720

+cUK

"Türkçenin küçültme, acıma ve pekiştirme bildiren eklerinden biridir" (Akar, 2019: 128).

ağcağıcı 52b/1677, karıncuğum 33a/1050, kısacuk 3a/59, küçücük 3a/54, nesnecüğü 28a/872

+tesi

Zaman bildiren bir kelimeye gelerek kelimeyi zaman zarfı yapar:

ertesi 34a/1072

+daş

Benzerlik, eşitlik, beraberlik bildiren isimler türetir:

kardeş 6b/173, karındaş 2b/41, koldaşı 22a/676, tudaş 4a/101, yoldaşına 33b/1054

+din

"Aslında ayrılma hâli ekidir. Belirli kelimeleri zarflaştırır" (Gülsevin, 2017: 125).

öñdin 45a/1439

+düz

Zaman zarfı yapar:

gündüz 13a/382

+egü

Belirsizlik zamiri yapar:

biregüye 25b/786

+ıl

Renk isimlerinde görülür. O renge yakınlık anlamı verir:

kızıl 20a/602

+In

Bir örnekte "... olarak, ... iken" anlamında isim yapmıştır:

şuçsuzın 31b/999

+cılayın

"Zarf yapar" (Gülsevin, 2017: 126).

ancılayın 16b/500, buncılayın 47b/1519

+IİK, -IUK

Eski Anadolu Türkçesinde işlektir ve farklı fonksiyonlarla isim yapar.

Metnimizde isimler ve sıfatlardan soyut isimler yaptığı görülür:

açlık 33a/1052, açıklığı 34b/1099, ağırlığı 28a/874, aklığı 19a/576, ayrılık 34b/1088, āzādelikla 5a/128, ġāzilikla 32a/1014, ħastelik 46a/1465, kullığıçun 19b/593, kulluğa 6a/159, küstāhlik 56b/1812, şafalığıçun 27a/838, sultānlik 41b/1325, şūmlığından 28a/878, ululuğına 48a/1534, yaĥşılıkla 37b/1188, yañışaklık 2a/24, yıllık 49a/1567, birliği 48a/1533, cehennemligüñ 47b/1525, dirilik 44a/1396, dirlik 44a/1396, düşmenlik 2a/19, emīrligi 41b/1326, esīrligi 41b/1326, eylik 53a/1694, senlik 16b/495, dostluğı 53a/1694

+IU

"Eski Türkçedeki {+Ilg} sıfat yapma ekinde gelişen bir ektir. Ekin sonundaki /g/nin düşmesiyle ünlüsü yuvarlaklaşmıştır" (Akar, 2019: 130).

adlu 47a/1509, 'ākıllu 3b/77, ħaklu 23a/708, ince burunlu 2a/19, kışa boyunlu 3b/69, şabūrlu 33a/1048, şahrālu 6a/156, aĥ yüzlü 19a/571, dürlü 10a/296, derdlü 8a/224,

gönüllü 1b/16, güleç yüzlü 3a/60, hâletlü 6a/153, kuvvetlü 23b/730, sevgülüdür 48b/1554, yalan-gü sözlü 4b/110, yüzi enlü 2a/31

Eski Anadolu Türkçesinde kurallı olarak yuvarlak ünlülü olan bu ek metnimizde bir kelimedede yuvarlak değildir: hisli 56b/1816

+mİş

"Altı ve yedi sayı isimleri üzerinde kalıplaşmış olarak görülür. Çok eskiden "on" anlamını taşıyordu" (Gülsevin, 2017: 128).

altmış 51b/1643, yetmiş 17a/506

+(I)ncI, +Uncl

Sıralama sayı sıfatları türetir:

kırkıncı 42a/1332, on altıncı 3a/60, altmış birinciye 52a/1656, elli birinci 48a/1539, evvelinci 16a/475, dördüncü 7a/186, üçüncü 22a/674, onuncu 2a/31, toğuzuncu 25b/791

+ndü

"İki sayı isminin üzerine gelerek, vakit bildiren yeni bir isim yapmıştır" (Gülsevin, 2017: 128).

ikindüde 12b/367

+rA

Metnimizde zaman zarfı ve yön gösteren zarf yapımında kullanılmıştır:

şonra 10a/290, taşra 5b/138, taşıra 41a/1296, içre 3b/70

+rAK

Zarf yapar:

tızrek 5a/132, yegrek 7b/213, artuğırağdur 54a/1734, eyüreginde 27b/857

+sUz

Yokluk bildirir:

ansuz 50a/1607, cānsuz ıalupdı 4b/115, haıksuz 23a/708, hayāsuzdur 3a/53, suçsuzın 31b/999, yaıkasuz 30b/953, edepsüz 40a/1268, gözsüz 3b/77, şükrsüz 27a/847

+a

Yönelme hâli ekidir ve kalıplaşarak isim yapmıştır:

aşğa 22b/695

2.2.1.2. İsimden Fiil Yapan Ekler

+A-

"Genellikle tek heceli isim köklerine gelerek geçişli ve geçişsiz fiiller oluşturur. Nadiren iki heceli kelimelere de gelir" (Vural ve Böler, 2012, 167).

yaşamaya 2a/30, beyzemez 28b/893, diledi 9b/270, döşedi 15a/450

+re-

Metnimizde yansıma bir sesi geçişsiz fiil yapmada kullanılmıştır:

gümredi 53a/1691

+ar-

Geçişsiz fiil türetmiştir:

ağarda 35b/1122

+Al-

Sıfatlardan ve isimlerden geçişsiz fiiller türetir:

çoğalup 39b/1263, sağaldı 52b/1688, yönelür 47b/1520

+et-

gözede 3a/65

+ı-

"Eski Türkçede oldukça sık kullanılmış fakat bugün için ölü bir ek durumuna düşmüştür. Bundan dolayı yeni kelime yapımına elverişli değildir. Zaten bu ekle kurulan fiillerde ek kökle kalıplaşarak ayrılmaz bir hâle gelmiştir" (Vural ve Böler, 2012, 168).

Metnimizde örnekleri bulunmaktadır:

taşımış 5b/147, sakın 24a/741

+uğ-, +ik-

İsimlerden geçişsiz fiiller türetir:

yoluğmaz 46a/1475, birike 16a/483

+IA-

Metinde örneği görülen işlek eklerden biridir. Hem geçişli hem geçişsiz fiiller yapar:

ağlamak 13b/401, anladı 7b/203, āzārlamış 53b/1717, bağışladım 5a/118, bağladunuz 31a/985, başladı 13b/401, konukladı 34a/1080, sağlaya 39a/1248, sağışladım 5a/118, tañla 3a/63, gözledi 36a/1138, bekleyeler 7a/197, derledi 18a/543, dişledi 41b/1322, işledi 30b/964, izleyügör 37b/1186

+lAn-

+lA- ekiyle oluşturulan fiillerin bazıları -n- düşünülülük eki olarak kaynaşmış ve yeni bir ek oluşmuştur. *"Bu ekle yapılan fiillerin +lA'lı şekilleri kullanılmaz"* (Gülsevin, 2017: 132).

bağlanur 12b/370, ululana 3a/66, uşlana 31b/986, evlene 24b/753

+te-

Metnimizde bir örneği bulunur:

iz+de- > yakmak ister 55b/1779

2.2.1.3. Fiilden İsim Yapan Ekler**-egen**

"Fiilin anlattığı hareketin sürekli, her zaman gerçekleştiğini anlatan kelimeler türetmeye yarar" (Şahin, 2009: 56). Metnimizde tek örneği görülür:

göregen ola 3b/79

-ik

"Yaptığı isimler umumiyetle fiilin gösterdiği harekete uğramış olan, bazan da o hareketten doğmuş bulunan veya o hareketi yapan çeşitli nesnelere karşılar" (Ergin, 2009: 188).

çekişikdeyiken 39a/1242

-GAn

utanğan ola 2a/34, söylegen ola 2a/24

-GU

Metnimizde soyut isim yapımında kullanılmıştır:

kayğu 5a/134, sevgüsi 49a/1574, sevgülüdür 48b/1554, uykuda 19b/585

-ğun

Eski Anadolu Türkçesinde işlek bir ektir. Metnimizde tek örneği görülür:

azğundi 17b/526

-in, -Un

yakın 7a/201, şatun al 54b/1741, düğünde 10b/310

-ici

belâ çekici 18b/566, kendüyi ögici ola 2a/18, setr idici 27a/848

-eç

Devamlı yapılan bir işi bildirir:

güleç yüzlü olmasa 3a/60

-(U)K, -(A)K

açuk 32b/1022, artuğımış 53b/1714, ayrığ ol 5b/139, şovuk 46b/1490, tanuk tut 25a/770, yumuk 34b/1096, konukladı 34a/1080, yumşak ola 1b/10, yaprak 30a/945, ırağuş 4a/94, toprak 8a/233, tudağı 2a/22, dilegin 13a/375, etegin 39a/1247, gözi toğ ola 41a/1296, yok 6a/154, büyük 34b/1096

-l

Çok işlek değildir ve metinde tek örnekte görülür:

dükel 27a/839

-t

ögüt alurlaradı 17a/507

-A

"Eski Türkçe -gA ekinin devamı olarak ortaya çıkar" (Şahin, 2009: 56).

kışa 3b/69

-A

Aslı zarf-fiil eki olup bazı sözcüklerde kalıplaşmıştır:

göre 1b/7, yaña 24a/740, yağa 46b/1483, çevre 56b/1803

-I, -U

Eski Türkçe zarf-fiil ekinin kalıplaşması ile görülür:

ötrü 21b/665, deyü 5a/125, dağı 2a/21

-I, -U

Bugün Türkçede bu ekle türetilmiş veya türetilmiş görünen birçok isim örneği bulunmaktadır. *"Fakat bu çeşit isimlerin büyük bir kısmında -ı, -i, -u, -ü eki aslı olmayıp Eski Türkçedeki -g ve -ğ fiilden isim yapma ekinin Batı Türkçesinde düşmesi yüzünden yardımcı sesin fiilden isim yapma eki hâline gelmesi ile ortaya çıkmıştır"* (Ergin, 2009: 192):

yaz-ı-ğ > yazı 15b/458

yaz-ı-(ğ)+lu > yazılı 15b/462

öl-ü-g > ölü > ölüm 39a/1236

tap-u-ğ > tapuğ 55a/1752

tir-i-g > dirisi 2b/37

kap-u-ğ > kapu 29b/926

Bu eski şekillerden gelmeyen örnekler ise -I, -U ekinin fiilden isim yapan ek özelliğini kazanmasından sonra meydana gelmiş yeni kelimelerdir:

koğ- > koğu 8b/243

tol- > tolu 41a/1302

Bazıları ise sonradan başındaki -ğ, -g'si düşmüş olan -ğu, -gü ekinden meydana gelmektedir:

korğ-ğu > korkusundan 52b/168

-ç

Metnimizde bir örneği bulunmaktadır:

güvenç 46a/1465

2.2.1.4. Fiilden Fiil Yapan Ekler

-II-, -Ul-

Edilgen çatılı fiiller yapmakta kullanılır. Ünlüsü genellikle dar iken uyum dolayısı ile geniş kullanıldığı kelimeler de mevcuttur. Metnimizde çokça örneği bulunur:

açıla 35b/1129, açıl 6a/166, bozılır 13a/383, çekilüben 23b/726, denildi 13b/395, dikile 21a/641, düzildi 4a/90, kapılma 15b/452, şatılıcağ 5a/123, seçilüridi 23b/724, sürilicek 30a/944, tartışun 42b/1362, verildi 9a/262, yakıla 17a/511, yazıldı 25a/768, yığılmışdı 5a/131, kırtıla 8b/246, oğuldı 53b/1712, yoyulur 13a/382, yumula 47b/1522, dökildüğünde 20a/603, sürilüp 9a/261

-Ar-

çıkarasın 26a/804, koparsa 20b/633, kırtar 24a/743, onarur 14a/418, giderür 22b/697

-der-

döndere 51b/1651

-dUr-

"İşlek eklerden biridir. Ünsüz ile biten geçişli ve geçişsiz fiillere gelerek oldurma ve yaptırma bildiren geçişli fiiller yapar" (Vural ve Böler, 2012, 179).

kaldurur 37a/1180, kavuşdurur 35a/1111, kızdurur 8a/227, tıldurup 33b/1069, bildürem 26b/825, bindürüp 23a/710, çekdürdi 46a/1477, etdüre 47b/1514, giydürür 30b/967, öldürdi 32a/1009

-tür-

Metnimizde Eski Türkçe keltür- fiilinin -l- harfinin zamanla düşmesi örneğine rastlanır:

keltür- > ketür- > getürdi 21b/660

-gür-

Eski Türkçede işlek olarak kullanılmıştır. *"Eski Türkçenin bir kalıntısı olarak karşımıza çıkan bu ek Eski Anadolu Türkçesinden sonra kaybolmuş, fakat ırgür- fiilinde klişeleşmiş olarak bir müddet daha yaşamıştır"* (Ergin, 2009: 214). Metinde iki kelimedede karşımıza çıkar:

ergürür 16b/489, yügürdi 24b/751

-k-

yağdı 37a/1181

-mA-

bakmayup 22a/675, olmadı 6b/17, şanmağıl 45a/1441, uğramañ 6b/184, yakışma 55b/1778, etmediler 6b/179, sürmeye 49b/1587, yimegil 8a/224

-(I)n-

Dönüşlülük ve edilgenlik bildirir. *"Bu tür kullanımlarda ekin edilgenlik mi yoksa dönüşlülük işlevi ile mi kullanıldığını ancak bağlam ve anlama dikkat yoluyla anlayabiliriz"* (Vural ve Böler, 2012, 181).

alına 26a/809, bilindi 37b/1194, çapınup 44b/1422, denür 27b/859, görine 34b/1097, kazınmış 27b/864, kılınmışıdı 15b/459, örtünüpdür 26b/827, seksenmeye 19b/587, tokınup 29a/914

-(I)ş-

"Aslında 'işteşlik' ekidir. Bazı örneklerde, bir işin, failin kendi kendisince yapıldığını gösterir" (Gülsevin, 2017: 154).

bilışmeye 7a/197, bulışsardur 36b/1157, dürişmez 23b/722, erişdi 11b/341, kavuşasın 49b/1579, yakışma 55b/1778, yapışa 9b/270

-t-, -(u)t-

Türkçede eskiden beri görülen ve kullanılagelen bir ettirgenlik ekidir:

ağarda 35b/1122, tonaduban 10a/293, yaratdı 8b/239, beñzetmedi 28b/898, düzetdi 24b/756, iledüp 5a/122, yüklede 53a/1690, eridür 57a/1823, eyitdi 44b/1412, tokıdur 31a/977, koқudup 18b/558, şovudur 46b/1488

-Ur-

Ettirgen fiiller yapar:

artura 26b/832, ıapşıururam 47a/1503, ıoğurdı 28a/871, ıoyursaı 55a/1752, yoğurdı 17b/521, bışıürsin 28b/891, bitüre 18a/546, değıür 11b/338, düşıürdiler 17b/532, geçıür 30b/952, üşıürmişıdi 39b/1256, yetürdi 16a/474

-y-

Bu ek Eski Türkçede -d- idi. "*Eski Türkçedeki d'ler Batı Türkçesinde y olduğı için bu ek de y'ye çevrilmiştir*" (Ergin, 2009: 215).

kıoyup 42a/1338

-iz-

Eski Türkçede kullanılan, günümüzde unutulmuş bir ektir. Bugün emzir- fiilinde kendisini görebileceğimiz bu ekin örneğı incelediğimiz eserde bir kelimedede görölür:

ıamızıp 8a/228

2.2.2. Kelime Çekimi ve Çeşitleri**2.2.2.1. İsimler****2.2.2.1.1. İsim Çekim Ekleri****2.2.2.1.1.1. Çokluk Eki**

Aynı türden birden çok varlığı belirtir. Eski Anadolu Türkçesinde de Türkiye Türkçesindeki gibi çokluk eki -lAr ekidir:

ayakları 6b/169, başların 32b/1030, dostlar 53a/1694, kıullar 27a/847, oğlanlarını 12a/350, ıoğrulara 6a/165, demleri 9a/257, erler 23b/730, giceler 18b/560, gebrler 13a/388, sözleri 14b/432, yıllar 5b/147, yüzleri 6b/169

2.2.2.1.1.2. İyelik Ekleri

Metnimizde iyelik ekleri 1. ve 2. şahıslarda dar-yuvarlak ünlölü; 3. şahıslarda daima düz-dar ünlölüdür:

Birinci Teklik İyelik Eki: +(U)m²⁸

kıapum 36a/1138, mertebem 16a/470, çalabum 44a/1411, beıızüm 19a/572, kıavmüm 18b/567, kıulum 27b/856, bendem 54b/1747

İkinci Teklik İyelik Eki: +(U)ı

²⁸ Ek yalnızca bir kelimedede "-ım" şeklinde yazılmıştır: bağıırma 6a/157

atañ 22a/682, kendün 39b/1252, kanuñ 21b/652, belünj 30b/954, zenbillünj 5b/143, ırağun 4a/94, oğluñ 9b/274

Üçüncü Teklik İyelik Eki: +(s)I

adı 15b/468, derisi 2b/39, ikisi 9b/281, kamusu 44a/1409, imanı 13b/392, oğlı 14a/415, havlısı 5a/130, hōcası 14a/414

Birinci Çokluk İyelik Eki: +(U)mUz

atamız 22a/680, umumuz 53a/1695, dostluğumuz 53a/1693, yüzümüz 52b/1672, yakınımız 16a/485, şabāhumuz 29b/932

İkinci Çokluk İyelik Eki: +(U)ηUz

kabāleñüz 25b/787, katunūza 41a/1308, sözüñüzün 25b/787

Üçüncü Çokluk İyelik Eki: +lArI

ayaqları 6b/169, du‘aları 51a/1628, elleri 6b/169, yüzleri 6b/169, cānları 9b/272

2.2.2.1.1.3. Hâl Ekleri

2.2.2.1.1.3.1. Yalın Hâli

aç 33a/1050, ağaç 4a/87, dede 28b/892, gece 33a/1049, iş 10a/288, kan 20a/613, baş 4a/101

2.2.2.1.1.3.2. İlgi (Tamlama) Hâli

+(n)Uη

Ekin ünlüsü Eski Anadolu Türkçesinde sürekli dar-yuvarlaktır. Bu yüzden dudak uyumuna girmeyen ekler arasında yer alır:

tamunuñ 13a/376, aslanuñ 53b/1707, kişinün 1b/10, bendenün 27a/842, ananuñ 6b/169, işün 7a/194, derün 18a/536, taşuñ 28a/874

Eski Anadolu Türkçesinde bu ekin eksiz hâli de kullanılmaktadır:

ferāset hâlin 1b/4, ayağı altı 3b/79, hağ yolına 4b/113, depe hâkini 5b/141, resül hâlin 42a/1343, bendem işin 43b/1394, hağ selāmin 46a/1466, ‘āyişe vechini 32b/1033

2.2.2.1.1.3.3. Belirtme Hâli

"Eski Türkçede kullanılan +(I)G yükleme hâli ekinin devamı niteliğindedir. Eski Anadolu Türkçesinde isme, zamirlere, iyelik eki almış kelimelere gelebilen bir ektir" (Köktekin, 2008: 90). Sadece düz-dar ünlülü hâli mevcut olduğu için düzlük-yuvarlaklık uyumuna uymamaktadır:

+(y)ı, +(y)i

ābı 8a/228, kanı 20a/607, şuyı 8a/232, depeyi 5b/144, öyleyi 56a/1789

+ni, +ni

bunı 5a/132, birini 21b/660

+Ø

Eski Anadolu Türkçesinde belirtme hâli eksiz biçimde de kullanılır:

özüm şağışladum 5a/118

işüm bitürem 29b/934

cānum al 53a/1700

hırkasın görüp 50b/1617

çapınup dirresin 44b/1422

vire gönlüñ dilegin 13a/375

kapusun bekleyüp tırurlar 17a/508

öpdüm ayağın 19b/589

başların örtüp 32b/1030

evliyālar çığırın 37b/1186

maḳāmın görüp 47b/1522

teberin çekdi 53b/1706

Bunlar dışında ise bazı kelimelerde belirtme hâlini ifade etmek için hemze (ء) kullanılmıştır:

تبره tobrayı 33b/1069, كرده kirdeyi 57a/1818, كشتی keştıyi 4a/92, كمنسه kimseyi 53b/1715, كیشی kişiyi 31a/983, أيلة öyleyi 56a/1789

2.2.2.1.1.3.4. Yönelme Hâli

"İsmi fiile bağlayan ve genellikle fiilin kendine doğru yöneldiğini, yaklaştığını belirten hâldir" (Vural ve Böler, 2012: 150):

+(y)A

kula 6a/162, olara 9b/271, şamana 8a/233, bize 16a/483, dörde 34b/1102, kayaya 4a/92, koçuya 42b/1353, ortaya 34a/1076, biregüye 25b/786, kendüye 10a/287

2.2.2.1.1.3.5. Bulunma Hâli

"Eski Türkçeden bu yana Türk dilinin tarihi seyirinde değişiklik göstermeden gelen bulunma durum eki Eski Anadolu Türkçesinde de +dA biçiminde kullanılmıştır (Şahin, 2009: 53).

+dA

ağızda 31a/972, uykuda 19b/585, yatsuda 12b/369, yukarıda 44b/1424, bende 19a/581, düşde 41b/1321, gündüzde 12b/361, ikindüde 12b/367

2.2.2.1.1.3.6. Ayrılma Hâli

"Ayrılma hâli eki Eski Türkçede yalnız düz-dar ünlülü olarak mevcuttur (-dın, -din, -tın, -tin). Batı Türkçesinde ise yönelme ve bulunma hâli eklerinin tesiri ile geniş

ünlülü olmuştur. Eski Anadolu Türkçesi ile Osmanlı Türkçesinin ilk devirlerinde -dan, -den şeklindedir" (Yelten, 2019: 128).

+dAn

oğuldan 22a/677, olardan 14b/434, toprağdan 17a/516, günāhdan 31b/995, dilden 5a/120, senden 21b/665, mescidden 4b/115, yerden 20a/618

2.2.2.1.1.3.7. Eşitlik Hâli

İsmi eşitlik ve benzerlik olarak belirtir. Aynı zamanda zarf da yapar:

+cA

adımca 23b/728, kızılca 21a/651, böylece 23b/716, zerrece 51a/1633, tesbîhince 20b/634, bilece 56b/1801

2.2.2.1.1.3.8. Vasıta Hâli

"İsmi belirttiği nesnenin vasıta olarak kullanıldığını, fiile vasıta olduğunu belirten hâldir" (Vural ve Böler, 2012: 151). İncelediğimiz metinde şu biçimleriyle görülür:

+ıla, +ile

anuñıla 8a/228, arkadaşıla 22a/678, nāzıla 10b/303, şartıla 53a/1699, kengelile 34a/1073, peygamberile 13b/399

+la, +le

adla 6a/166, adımla 23b/729, 'ışkla 24a/745, yaşıllıkla 37b/1188, dille 53b/1716, cemā'atle 48a/1531, dişle 30b/958, mağfiretle 43a/1367

birle, bile

girdi mescide bir 'arābī cüvān / bile bir duhter anda diñle iy cān 38a/1210

tekāsül birle sürer rūzigārı 3a/52

tabī'at birle ura dem-be-dem dem 3a/55

sürdi hōş vaqt birle encāmı 10b/303

artura īmān birle inşāfın 26b/832

2.2.2.1.1.4. Yön Ekleri

Fiilin gerçekleştiği yönü gösterir. Metnimizde iki şekline rastlanır:

+ArU

yukarıda 44b/1424, içerü 35a/1104, ilerüden 54a/1738

Ek üç yerde Türkiye Türkçesindeki gibi +eri şeklinde yazılmıştır:

ileri 18a/543, 25a/770, 54a/1738

+rA

taşra 41a/1296, taşra 5b/138, içre 5a/128, sonra 10a/290, üzre 6a/157

2.2.2.2. Zamirler

"Zamir, nesneyi temsil ve işaret suretiyle karşılayan kelimedir. Zamirler nesnelerin gerçek karşılıkları olmayıp, gerektiğinde onları ifade edebilen kelimelerdir" (Yelten, 2019: 135).

2.2.2.2.1. Şahıs Zamirleri

Kişi isimlerinin yerini tutarlar. Metnimizde altı şahsın da örneği bulunmaktadır:

Teklik 1. Şahıs: ben

ben 4a/87, beni 4b/116, başa 5b/149, bende 19a/581, benden 45a/1439, benim 6b/185

Teklik 2. Şahıs: sen

sen 4a/99, seni 5b/136, sağa 4a/87, sende 16b/495, senden 21b/665, seniün 5b/150

Teklik 3. Şahıs: o, ol

oldur 2b/37, odur 41a/1310, anı 2a/33, aña 1b/15, anda 8a/229, andan 13b/404, anuñ 1b/10

Çokluk 1. Şahıs: biz

biz 5b/140, bizi 16a/484, bize 16a/483, bizden 22a/681, bizüm 22a/679

Çokluk 2. Şahıs: siz

siz 25b/783, size 39b/1258, sizler 43b/1393

Çokluk 3. Şahıs: olar, anlar

olar 6b/173, oları 11a/315, olara 9b/271, olarda 17b/524, olardan 14b/434, olaruñ 23b/726, anlar 6a/168, anları 14b/425, anlara 9a/262, anlaruñ 9b/282

2.2.2.2.2. İşaret Zamirleri

Varlıkları ve nesnelere göstermek amacı ile karşılar. Metnimizde aşağıdaki örnekler bulunmaktadır:

bu

bu 5a/126, budur 13a/384, bular 9b/280, bunu 5a/132, buña 31a/985, bunda 8b/244, bundan 5a/134, bunları 49a/1575, bunlaruñ 50b/1621

o

o 14a/419

ol ara

ol arayı 18b/558

üşbu

üşbudur 11b/334, üşbunu 13a/379

2.2.2.2.3. Dönüşlülük Zamirleri

Eski Anadolu Türkçesinde dönüşlülük zamirleri kendü, kendüzi(n) ve öz sözcükleridir. Metnimizde aşağıdaki örnekler yer alır:

kendü

kendü 9b/274, kendüyi 2a/18, kendüye 10a/287, kendüden 22b/691, kendünün 15b/466, kendülere 14b/433

kendüzi

kendüzünün 25b/794

öz

özüm 5a/118, özün 8a/226, özi 36a/1140

2.2.2.2.4. Belirsizlik Zamirleri

"Bunlar nesnelere belirsiz bir şekilde temsil eden zamirlerdir. Asıl belirsizlik zamirleri çok az olup bunlar kimse (< kim ise), Eski Anadolu Türkçesinde ve Osmanlıcadaki kimesne, kimesne (< kim ise ne), özge (başkası), ayruk (başkası), kamu (herkes) gibi kelimelerdir" (Ergin, 2009: 279). Metnimizde görülen belirsizlik zamiri örnekleri şunlardır:

birbiri

birbirine 21b/660, birbirinden 22a/676

biregü

biregüye 25b/786

biri

biri 6b/175, birini 21b/660, birine 28b/893

cümle

cümle 14b/432, cümlesi 4b/115, cümleden 7a/200

her biri

her biri 22b/691, her birisi 23b/727, her birine 45b/1459

her ki

her ki 4b/114, 7a/190, 20a/604, 20b/633

her kim

her kim 36b/1164, 36b/1165, her kime 43a/1366

ķamu

ķamu 52a/1665, ķamuya 44a/1400, ķamusı 44a/1409

kimse

kimse 3a/66, kimseyi 53b/1715, kimseye 17a/513, kimseden 6b/174

kimsene, kimesne

kimsene 6b/174, kimesne 47a/1504

kimi

kimi 4a/90, kimine 26a/801

ba'z, ba'zı

ba'z 20b/621, ba'zılar 20a/606

2.2.2.2.5. Soru Zamirleri

Asıl soru zamirleri kişilere sorulan "kim", nesnelere sorulan "ne" sorularıdır. Eski Anadolu Türkçesinde bu soruları ve ek almış şekillerini görürüz. Metnimizde aşağıdaki örnekler bulunmaktadır:

kim

kim 7a/192, kimdür 38b/1225, kimünj 3a/68

ne

nedür 3b/70, neler 11a/316

2.2.2.3. Sıfatlar

"İsimleri niteleme, belirtme, gösterme gibi çeşitli yönlerden bildiren, sınırlayan kelime türü"dür (Korkmaz, 1992: 132).

2.2.2.3.1. Niteleme Sıfatları

Bir ismin hangi nitelikte olduğunu belirten sıfattır:

ince burunlu 2a/19, ķatı göñüllü 2b/47, utanmaz kimse 3a/53, ince ķulağı 3a/54, büyük arķalu 3b/73, gözsüz anadan 3b/77, aķ yüzlü 19a/571, gürbüz erler 23b/732, hōş

dem 50b/1618, bed mu‘allimdi 14a/411, ‘âkil erdür 31b/988

2.2.2.3.2. Belirtme Sıfatları

Dört başlık altında incelenir:

2.2.2.3.2.1. İşaret Sıfatları

Tek başına işaret zamiri olan bu kelimeler ismi işaret yolu ile belirtip sıfat hâlini alırlar. Metnimizde aşağıdaki işaret sıfatları bulunur:

bu

bu remzi 4a/97, bu yolda 6a/158, bu demde 14a/412, bu işde 15b/464, bu sözi 19a/569

şol

şol sebebden 8a/223, şol kula 27a/846, şol yere 40a/1274, şol elünde 53a/1700

o

o faşlı 3b/70, o veledde 6b/174, o yire 16b/494, o der 18a/550, o demler 29a/905

ol

ol er 1b/11, ol kişi 2b/48, ol ağaçdan 4a/90, ol işe 5a/119, ol teli 5b/137

üşbu

üşbu kitâbı 3b/84, üşbu dirliği 4b/108, üşbu kâr 5a/127, üşbu âyet 14b/434, üşbu sözi 17a/514, üşbu yiryüzinde 21b/654

2.2.2.3.2.2. Sayı Sıfatları

Aslı sayı ismi olan bu kelimeler de ismin önünde birer sıfat hâlini alırlar. Bu sıfatlar asıl sayı sıfatları, sıra sayı sıfatları, üleştirme sayı sıfatları, kesir sayı sıfatları ve topluluk sayı sıfatları olmak üzere beşe ayrılır. Metnimizde ikisinin örneği görülür:

2.2.2.3.2.2.1. Asıl Sayı Sıfatları

on rek‘at 12b/361, on biş er 41a/1307, yigirmi faşlıdur 1b/8, üç yüz yıl 15a/442, dörd sözleri 55b/1773, altı yaprak 30a/945, on yedi rek‘at 12b/358

2.2.2.3.2.2.2. Sıra Sayı Sıfatları

on dördüncü faşlı 2b/50, dördüncü nükteden 22b/688, üçüncü gün 33a/1052, otuzuncu makâlden 37a/1174

2.2.2.3.2.3. Belirsizlik Sıfatları

"Şahısları, nesnelere ve diğer kavramları karşılayan, isimleri sayı, miktar vb. bakımlardan kabataslak belirten sıfat" (Korkmaz, 1992: 22). Metnimizde görülen belirsizlik sıfatı örnekleri şunlardır:

bir

bir kişinin 1b/10, bir ejdehadur 2b/48, bir er 3a/60, bir kişi 4b/110, bir zengī 5a/121

cemī'

cemī' nuket 44b/1417

cümle

cümle hālet 1b/8, cümle nikātı 3b/69, cümle halka 7a/201, cümle oğlanlarını 12a/350

dükel

dükel ledün-nāme 27a/839

her

her dem 2a/19, her kişi 3a/64, her münāfiḳ 4b/103, her bāb 8b/250, her eşyā 10a/294

her bir

her bir ādem 23b/728, her bir evüñ 49a/1573

her ne

her ne yerde 35a/1108, 35a/1112

ḳamu

ḳamu mü'min 4b/104, ḳamu müsem māya 14b/428, ḳamu kevne 21b/662, ḳamu 'ālem 47a/1495

nice, niçe

nice ḳuldan 6a/159, nice zamān 27b/864, niçe ni'met ü niçe cāh 27a/846, niçe yıllar 51b/1652, niçe demler 52b/1680

degme

degme söz 40b/1290

dürlü / dürlü dürlü

dürlü ni'met 27a/843, dürlü dürlü hāl 28a/884

2.2.2.3.2.4. Soru Sıfatları

İsimleri soru yoluyla belirtirler. Metnimizde iki örneği görülür:

ne

ne hâletdür 17b/530, ne hikmet durur 19a/580, ne da'vâdur 43a/1378, ne sırrıdı 57a/1819, ne rûya 41a/1296

nice

nice düşmendür 38b/1226, nice nūrānī 42a/1341

2.2.2.4. Zarflar

"Zarflar, zaman hal ve miktar isimleridir. Tek başına sıfat olmadığı gibi tek başına zarf da yoktur. Zarflar fiilleri niteleyen, tavsif eden kelimelerdir. İsimler için sıfatlar ne ise fiiller için de zarflar odur" (Şahin, 2009: 61). Metnimizde şu zarf çeşitleri görülür:

2.2.2.4.1. Zaman Zarfları

Eski Anadolu Türkçesinde pek çok kelime ya da kelime grubu zaman zarfı olarak karşımıza çıkmaktadır. Metnimizde de çokça örneği bulunur:

deridi şabr kııl **bugün** dağı hem 33b/1056

şonra havvāya ben olam elyağ 10a/290

diyeyüm saña dāyim okı **indi** 27a/834

köma elden **hemīşe** bu kārı 55a/1753

şindi bend idi o bī-çāre 13b/403

bil **imdi** faşl-ı heştümden nişāne 2a/22

beyle didükde hıızr-ı hāzır iy cān 6a/160

ertesi yene şeyh-i deryūze 34a/1072

evvel atasına edüp kaşdı 7a/190

ba' de yaquban kınyam dir 38a/1200

ba' de-zān kıble olsa ma' lūmuş 51b/1650

ola düşmenlik işi halka **her dem** 2a/19

hağ selāmı erişe **dāyim** aña 6b/177

iy muzaffer cevābuş oldı **hemīn** 9b/277

dir muzaffer semā' eyle **hemān** 4b/109

2.2.2.4.2. Yer-Yön Zarfları

Fiilleri ve fiilimsileri yer-yön bakımından belirten sözcüklerdir:

didî ḥavvā ki şun **berü** elüñi 30b/954

başların cümle şaldılar **aşağa** 14b/432

kazup ol ḥāk **taşra** tartam tā 5b/138

derledi alnı süricek **ileri** 18a/543

2.2.2.4.3. Durum Zarfları

"Eski Anadolu Türkçesinde Türkçe, Arapça ve Farsça olmak üzere çok sayıda nitelik zarfı kullanılmıştır" (Köktekin, 2008: 109). Hâl ve durum ifade eden her isim durum zarfı olarak kullanılabileceği için bu zarflar sayıca çoktur:

müşterî **nāzıla** tutar cāmı 10b/303

hātif-i kudret anda **şeylece** dir 5b/141

alur atası oğlan andan **tiz** 14a/415

tobrayı taldurup sürer **bî-ğam** 33b/1069

ağladı **zār zār** ol server 37a/1173

şağa **bir bir** vereyin imdi ḥaber 22b/689

cebrāyilile anda irişe **zūd** 23b/717

altı ay oldu zaḥmı **ḥoşca** olur 53b/1709

gönül incitme **yahşı** ola ḥālet 53b/1718

2.2.2.4.4. Soru Zarfları

"Fiillerin yer, yön, zaman, sebep, nitelik ve derecelerini soru yoluyla açıklayan ve soru zamirlerinden yararlanılarak kurulan zarf" (Korkmaz, 1992: 138). Bu zarfın metnimizdeki örnekleri şöyledir:

kim **neyçün** baş kıldı erkānı 26b/825

iy muzaffer **neçün** ederdi anı 32b/1024

nice yatur şağa deyem anlar 6a/168

üşbu dirligi **nite** bulduñ sen 4b/108

ol namāz içre **nişe** oğandı 27a/834

ķanda aldı tini şatun ḥuzā 25b/783

dedi **ķandan** erişdi bu gönlek 30a/951

2.2.2.4.5. Miktar Zarfları

Azlık-çokluk bakımından sıfatların, fiillerin, fiilimsilerin ve zarfların anlamlarını ifade eden sözcüklerdir:

az ederler hıyānet aňla hemīn 13a/388

saňa etdi du‘āları **çendān** 56a/1792

oğul üzre **çok** olur aňla haber 22b/690

hiç gerekmez baňa emīrligi 41b/1326

velākin aňmaq ola **key** hebennaq 1b/15

tabī‘atda **iñen** süst ola gāyet 2b/46

bir kezin degül **on kez**in yıkar ol 49a/1562

fuzül ola **be-gāyet** merd-i mechül 2a/18

2.2.2.5. Edatlar

"Edatlar mânâları olmayan, sadece gramer vazifeleri bulunan kelimelerdir. Tek başlarına mânâları yoktur. Hiçbir nesne veya hareketi karşılamazlar. Fakat mânâlı kelimelerle birlikte kullanılarak onları desteklemek suretiyle bir gramer vazifesi görürler" (Ergin, 2009: 348).

2.2.2.5.1. Ünlem Edatları

Heyecan, sevinç, üzüntü, keder, nefret gibi her türlü hissi veya ruh hâlini belirtmek için kullanılan; seslenmeleri karşılayan edatlardır.

bir kez in **ah** eyledi dervîş 34a/1077

cennet içinde erdi başuma **vay** 42b/1358

didi **zinhār** ırmağıl anı 19b/587

kırk dördünciden muzaffer **ma** 44a/1402

bil helāküñ senüñ **şehā** netdür 37b/1197

ermek istersen ol kōkuya **i** cān 42b/1353

kişinüñ karnı kıllu olsa **iy** cān 1b/14

didi **yā** kavm eylenüz ‘atā 4b/113

diñle yigirmi ikinciden **hey** yār 33b/1066

2.2.2.5.2. Çekim Edatları

"Bir ismin bir başka kelime ilgisini tayin eder. Genellikle müstakil kelimelerdir. Hem isim hem de fiilden türemiş olabilirler. Çoğunlukla isim çekim eklerinden biriyle kalıplaşmış olarak kullanılırlar" (Şahin, 2009: 63). Metnimizde yer alan çekim edatı örnekleri şunlardır:

küfrdür üş bunı sen anla **bile** 21a/642
 dinle yedinci nükteden **dahı** hâl 24a/744
 katı gönüllü ola anuñ **gibi** âdem 2a/25
 bes ol oğlanlar **içün** eyle cevâb 39b/1264
 yıllar **ile** taşınmaya cak hâk 5b/147
 üşbu kâr **üzre** olmuşam üstâd 5a/127
 sünnet oldı kıyâmete **dek** iy cân 29b/930
 fer'î gökden **yaña** yedür ne gümân 24a/740
 hağ aña şol **kadâr** verür kudret 16a/473
 senden **ötrü** ben etmedüm secde 21b/665
 özi şekline **göre** gösterür hâl 1b/7
 levh-i maḥfûza **karşu** hōş hayrân 11b/330
 tekâsül **birle** sürer rûzigârı 3a/52
 ğayrlardan **berü** gerek hâtır 36b/1164
 hağ katında olam **deyü** maḥbül 5a/125

2.2.2.5.3. Bağlama Edatları

"Bunlar kelimededen küçük dil birliklerini, kelimeleri, kelime gruplarını ve cümleleri şekil ve mânâ bakımından birbirine bağlayan, onlar arasında irtibat kuran edatlardır" (Ergin, 2009: 352).

2.2.2.5.3.1. Sıralama Edatları

yüz biñ **ü** yigirmi dört biñ hâş 11a/320
 ol denânîri şalduñ **u** şaçduñ 57a/1818
 eger erkek ola **vü** eger dişinüñ 3b/74

2.2.2.5.3.2. Karşılaştırma Edatları

ne gecedendür ol **ne** gündüzden 13a/378
 yene sürdük **hem** ol gün anla haber / **hem** gece vaḫti irdi tâ be-seher 33a/1049

birliği haḫka **hem** ŧehādet edüp / **hem** resūla ŧehādet ide gidüp 48a/1533

ger ‘arab dili ola **ger** fürsī 14a/416

ger süleymān **ger** sikendersin 42a/1331

gāh misk-i cinān gibi hōŧ-bū / **gāh** ‘anber-feŧān gibi ḳoḳu 42a/1345

2.2.2.5.3.3. Cümle Başı Edatları

Cümleleri anlam bakımından birbirine bağlarlar:

līk dört ‘avrata olmadı bu hāl 6b/171

velī zihni küŧād ola hem anuḡ 2b/38

velākin işde güçde bula ol fer 1b/11

çünkü öpdüḡ ayaḡın iy yüzi nūr 19b/595

eger boynı kiŧinüḡ olsa kūtāh 3a/57

ger dilersenḡ ki cāyuḡ cinān 8b/247

ki ya ‘nī ‘illet ehli ola ol er 1b/11

belki irmiş durur muŧıbet aḡa 31b/989

hele ben yönelüpven imdi yola 5b/135

mescide geldi bir faḳīr **meger** 4b/112

yoḡsa uŧbu evüḡ edüp vīrān 56b/1806

ŧanasın biḡ melek ider bī-cān 49a/1564

ḡamı olmaya **lākin** ŧādisi bol 2a/32

her münāfiḳ cismde **ŧanki** ḡacer 4b/103

ŧeyle **ŧan kim** çıḳardı andan cān 13b/404

2.2.2.5.3.4. Sona Gelen Edatlar

"dahi, da (de), ise, ki, kim, bile, deḡil. Bunlar dil birliklerinin, kelimelerin, kelime gruplarının sonuna gelerek onları önceki veya sonraki unsurlara, kelimelere, kelime guruplarına ve cümlelere bağlayan edatlardır" (Ergin, 2009: 357).

diŧi ḡurde olanlar **daḡı** iy cān 2a/30

ādem eydür baḡa **da** eyle nikāḡ 11b/336

kiŧinüḡ **kim** omuzı olsa ḳıllu 1b/17

giceden daḡı **deḡil** aḡla uŧül 13a/380

anuḡıçun **ki** ana beḡzi ŧaru 6b/170

2.2.2.6. Fiil Çekimi

2.2.2.6.1. Basit Kipler

2.2.2.6.1.1. Görülen Geçmiş Zaman

Teklik 1. Şahıs: -dUm

bağışladum 5a/118, çıktım 6a/156, bildüm 6a/152, döndüm 33b/1062

Teklik 2. Şahıs: -dUη

bulduη 4b/108, kıyduη 57a/1818, bildüη 18b/553, eyledüη 33b/1063

Teklik 3. Şahıs: -dI

açdı 29b/925, bandı 37a/1182, bitürdi 20a/609, döndi 45a/1436

Çokluk 1. Şahıs: -dUK

kılduk 29a/905, yoldaş olduk 33a/1045, sürdük 33a/1049

Çokluk 2. Şahıs: -dUηUz

bağladuηuz 31a/985, tağladuηuz 31a/985, gördüηüz 27b/856

Çokluk 3. Şahıs: -dIIAr

okıdılar 14b/422, saçdılar 12a/355, gördiler 18a/551, sürdiler 14b/429

2.2.2.6.1.2. Anlatılan Geçmiş Zaman

Teklik 1. Şahıs: -mIşAm

bulmuşam 5a/128, saçmışam 11b/338, ermişem 13b/403, getürmişem 44a/1407

Teklik 2. Şahıs: -mIşIn

olmuşsin 22a/670, demişsindür 37b/1189

Teklik 3. Şahıs: -mIş

almış 24b/759, dilemiş 24a/747, yatmış 27b/864, gitmiş 27b/864

Çokluk 1. Şahıs: -mişüz

umagelmişüz 56b/180

Çokluk 2. Şahıs: -mIşsIz

Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 3. Şahıs: -mIşlAr

duymuşlar 31a/983, utmuşlar 31a/983, ermişler 14b/431, sürmüşler 14b/431

Eski Anadolu Türkçesinde anlatılan geçmiş zaman ifadesi için -Up eki de kullanılmıştır. İncelemiş olduğumuz metinde ise teklik 1. şahısta -UpvAn, -upvanın; teklik 3. şahısta -Up durur ve -UpdUr eklerinin örnekleri görülmektedir:

Teklik 1. şahıs: unıdupvan 33b/1055, işidüpvən 44a/1403, yönelüpvən 5b/135, hizmetünde olupvanın 5b/150

Teklik 3. şahıs: buyurup durur 55b/1776, irişüp durur 46a/1472, kılupdur 8b/249, gönderüpdür 35b/1124, örtünüpdür 26b/827

Anlatılan geçmiş zamanın dUr'lu hâli "*Bugün -mİştIr eki ile karşılanan fonksiyonu belirtir. +dUr eki ile yapılan genişletilmelerde fiilin zamanı değişmez. İlgili zaman içinde yapılan fiilin 'belirliliği' kaybolur ve iki ayrı ihtimal ortaya çıkar. Fiilin ilgili zaman içinde 'kesin olarak' işlendiğini de ifade edebilir, 'belki işlenmiş olabileceğini' de gösterebilir. Ayrıca -mİş ekinin üzerine +dUr eklenince fiilin yapılmasındaki 'rivayet' de ortadan kalkar*" (Gülsevin, 2017:92). +dUr'lu hâlin metnimizdeki örnekleri şunlardır:

yemişsindür 37b/1189, kayurmuşdur 51a/1636, buyurmuşdur 51a/1636, demişdür 43b/1383, ermişdür 39a/1240

2.2.2.6.1.3. Geniş Zaman

Teklik 1. Şahıs: -(A)r men, -(U)r men, -(A)rAm, -(U)rAm, -zAm (olumsuz)

ağlar men 13b/402, şatar men 54b/1741, evlenür men 24b/750, şataram 54b/1748, tapşururam 47a/1503, çekerem 18b/568, bilürem 37b/1199, direm 5b/151, bilmezem 26b/824, şalmazam 30b/963

Teklik 2. Şahıs: -arsın, -(U)rsIn

dirsın 40a/1283, ödersın 29a/903, virürsın 44a/1410, şatun alursın 54b/1750

Teklik 3. Şahıs: -(A)r, -(U)r

kopar 54a/1726, diker 31a/974, açılır 12b/365, beñzedür 24a/737

Çokluk 1. Şahıs: -(A)rUz

azaruz 16a/484, iderüz 16b/491, yeterüz 14b/426

Çokluk 2. Şahıs: -ürsüz

bilürsüz 25b/783

Çokluk 3. Şahıs: -(A)rlAr, (U)rlAr

añlarlar 41a/1307, ederler 23b/732, taş atarlardı 56b/1804, ögüt alurlardı 17a/507, sürerlerise 23b/731

2.2.2.6.1.4. Gelecek Zaman

Teklik 3. Şahıs: -(y)IsAr

açısar 29b/924, bulısar 20a/605, ermeyiser 17a/512, seriser 7a/202

Gelecek zaman bildiren *-sA gerek, -a gerek* ekleri de kullanılmıştır. "*Bergamalı Kadri'nin mürekkep yapı olarak verdiği bir gelecek zaman şeklidir*" (Gülsevin, 2017: 110):

bundan olsa gerekdür ümmete yol 29b/925

anda olsa gerek hisāb <u> şümār 52a/1660

hışm erse gerekmiş şehden 17b/522

Gelecek zamanın dUr'lu hâli metnimizde şu kelimelerde görülür:

bulışısardur 36b/1157, şorisardur 25a/776, olsa gerekdür 29b/925

2.2.2.6.1.5. İstek Kipi

Teklik 1. Şahıs: -(y)Am

alam 24a/748, bildürem 26b/825, şımayam 38a/1200, söyleyem 2b/50, urmayam 53a/1704

Teklik 2. Şahıs: -(y)AsIn, -e sen

çıkarasın 26a/804, göresin 26a/805, isteyesin 47a/1501, yiyesin 37b/1187, bile sen 36b/1156, semā ede sen 45a/1437

Teklik 3. Şahıs: -(y)A

yumşak ola 1b/10, bile 42b/1349, aňlaya 14a/413, esirgeye 27b/858, ummaya 41a/1311

Çokluk 1. Şahıs: -AvUz, -AlUm

olavuz 16a/483, bilevüz 18a/535, görelüm 15b/464, bilelüm 19a/576

Çokluk 2. Şahıs: -AsIz

hür olasız 14a/408, bilesiz 1b/6, göresiz 18a/545

Çokluk 3. Şahıs: -(y)AlAr

koyalar 35b/1131, tudaş olmayalar 6b/173, getüreler 44a/1404, deyeler 3a/53, gitmeyeler 17b/528

2.2.2.6.1.6. Gereklilik Kipi

Metinde gereklilik ifadesi taşıyan yalnızca bir ek bulunmaktadır:

-a gerek:

bir şehirde ola gerek zencir 22b/698

2.2.2.6.1.7. Şart Kipi

Teklik 1. Şahıs: -sAm

Metinde örneği bulunmamaktadır.

Teklik 2. Şahıs: -sAñ

koşañ 42a/1342, taşaşañ 5a/131, deseñ 36a/1146, 'ibâdet etsen 35a/1112

Teklik 3. Şahıs: -sA

kaçsa 22a/681, şansa 23b/722, üşüse 46b/1489, olmasa 48a/1542, ermese 33a/1041

Çokluk 1. Şahıs: -sAvUz, -sAK

Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 2. Şahıs: -sAñUz, -sAsIz

Metinde örneği bulunmamaktadır.

Çokluk 3. Şahıs: -seler

verseler 8a/236

2.2.2.6.1.8. Emir Kipi

Teklik 1. Şahıs: -yeyim, -(y)AyIn, -(y)AyUm

diyeyim 40b/1287, güyâ olayın 21b/657, bileyin 30b/954, bineyin 26a/811, söyleyeyin 49a/1572, kılayum 39a/1241, dikeyüm 30b/956, diyeyüm 8b/238

Teklik 2. Şahıs: Ø, -GI

yüri 26a/814, okı 11a/329, diñle 2a/31, bil 25b/792, bakgıl 23a/703, uygıl 25a/768, gözlegil 9b/274, görmegil 4b/117

Teklik 3. Şahıs: -sUn

sağ olsun 6b/180, ersün 23a/703, işitsün 42b/1360

Çokluk 1. Şahıs: -(y)elüm

bilelüm 19a/576, yiyelüm 34a/1076, görelüm 15b/464

Çokluk 2. Şahıs: -(U)ñ, -(U)ñUz

añılñ 48b/1556, eydüñ 41b/1324, koñuz 6b/180, dinleñüz 5a/122, bilñüz 53b/1714, vuşlat bulñuz 9b/269, söyleñ 1b/2, añlañ 5a/128, dinleñ 11a/316, dimen

31b/988, uğramañ 6b/184, yılmañ 33b/1064

Çokluk 3. Şahıs: -sUnlAr

Metinde örneği bulunmamaktadır.

2.2.2.6.2. Birleşik Kipler

2.2.2.6.2.1. Hikâye

2.2.2.6.2.1.1. Anlatılan Geçmiş Zamanın Hikâyesi

kazanupdum 18b/555, oturupdum 50a/1605, almışdı 30b/960, binmişdi 29a/915, bulmuşıdı 11a/326, dilemişıdı 40b/1291, olupdı 3b/851, çeküpdi 17b/527, tırupdı 10b/308

2.2.2.6.2.1.2. Geniş Zamanın Hikâyesi

isteridüm 44b/1413, tırurdum 56a/1799, sürilürdüm 17b/522, ederidüm 45a/1441, derdi 45b/1456, oğurdı 36b/1162, şağardı 32b/1023, ederdi 32b/1024, dartaırdı 53b/1710, dönerıdı 48b/1548, yapışurdı 23b/721, rağş ururđı 44b/1418, bilürđı 23a/713, yacanurđı 23b/724, iledürıdı 23a/714, pāk olmazıdı 5a/131, demezđı 33a/1041, otururduğ 13b/400, gıderduğ 33a/1045, sürerıduğ 33a/1046, ururlarıdı 56b/1803, irişürlerđı 23a/712, öğüt alurlarıdı 17a/507, taş atarlardı 56b/1804

2.2.2.6.2.1.3. İstek Kipinin Hikâyesi

göreydüm 34a/1081, bileydün 19b/591, urayıdı 44b/1423, dileyeyıdı 45a/1439, inmeyeyđı 48b/1545, olmayaydı 48b/1545, etmeyeler ıdı 17b/528, gitmeyeler ıdı 17b/528

2.2.2.6.2.1.4. Şart Kipinin Hikâyesi

olsadı 32b/1021, olmasadı 32b/1022, olmasaydı 26b/830, olmasaydı 48b/1546

2.2.2.6.2.2. Rivayet

2.2.2.6.2.2.1. Geniş Zamanın Rivayeti

kaçarımış 22a/677

2.2.2.6.2.3. Şart

2.2.2.6.2.3.1. Görülen Geçmiş Zamanın Şartı

kılabıldünşe 29a/902, oğşaduñsa 28b/897, yakın olduñısa 44a/1399, n'oldısa

21b/654, erdise 6b/178

2.2.2.6.2.3.2. Geniş Zamanın Şartı

şatarsam 54b/1744, etmezisem 17b/519, kılungsan 13a/375, erürsen 51a/1633, isterseñ 42b/1353, dilerseñ 8b/247, şorarısan 29a/905, dileriseñ 48a/1538, bilüriseñ 26b/823, etmeziseñ 53a/1701, getürmezseñ 22b/686, çoğarsa 20a/604, dilerse 46b/1493, bezerse 21a/638, olursa 3a/62, erürse 46a/1464, çaparısı 38a/1214, verürise 47a/1505, eyü olmazısa 38b/1216, sürerlerise 23b/731

2.2.2.7. Ek-Fil

Eski Türkçedeki ermek yardımcı fiilinin er- > ir- > i- şeklinde ekleşmesinden oluşur (Korkmaz, 1992: 52), isim cümlelerinde özneyle yüklem arasında yargı bağı kurup isim soylu sözcüklerin yüklem olarak kullanılmasını sağlarlar. "*Bu ekler özneyi yüklemle bağlayan ve yüklemde cümlenin bitiş hâlini oluşturan dil bilgisel öğelerdir*" (Çelebi, 2014: 105).

Teklik 1. Şahıs:

+Am, +ven

benem 49b/1590, hâzıram 4b/111, yakınam 43a/1379, emînem 43b/1393, hōşçayam 53b/1712, senünven 44b/1414

Teklik 2. Şahıs:

+sIn, +sün

kimsin 5b/149, yakınsın 5b/149, müselmânsın 39b/1251, şahidsin 48a/1534, mücâhidsin 48a/1534, velîsün 39b/1262

Teklik 3. Şahıs:

+∅

göñlümüzde yakīnümüz dağı var+∅ 16a/485, cehd ü cerrünj yok+∅ aşsısı saña hem 29b/922

+durur, +dUr

revâ durur 5a/126, farz durur 12b/366, baydur 28b/895, boldur 44a/1400, uludur 48b/1554, beyledür 7b/219, delüdü 39b/1256, sevgülüdür 48b/1554, yididür 12b/370

Çokluk 3. Şahıs:

+lAr durur, +lArdUr

neler durur 11a/316, sözler durur 52b/1674, bulardur 50b/1620, ululardur 24b/763
 Ek-fiilin sorusu "mI" soru ekine getirilen aynı eklerle meydana gelmektedir:
 tañrısı mısın 37a/1179, bu mıdur 1476
 Olumsuz; aynı eklerin "degül" kelimesine getirilmesi ile yapılmaktadır:
 cāy-ı huften degül durur 9b/269, ber-ā-ber degül durur 42b/1364, revā degüldür
 34b/1088, şer'ī degüldür 47a/1505

Ek-fiilin hikâye, rivayet ve şart şekilleri ise şahıs ekleri ile genişletilmiş -(I)dI, -(I)mIş ve -(I)sA ekleriyle meydana gelmektedir:

Hikâye:

günidi 56a/1790, hâzır idi 11a/319, pür idi 11a/321, bend idi 13b/403, şaruşın idi
 18b/559, mu'allimdi 14a/411, degülidi 15b/466, yarıduñ 53a/1698

Rivayet:

varımış 45a/1434, böyleyimiş 14b/433, artuğımış 53b/1714, dostuğımış 15b/469

Şart:

varısa 49b/1580, yoğısa 33b/1058, qarındaşısa 55b/1777, kuşısañ 29b/923,
 şāhısañ 41b/1314

2.2.2.8. Soru Eki

İsim soylu sözcüklerin ve fiillerin soru şeklinde "mI" eki kullanılır ve ek daima düz-dar ünlüyle yazılır:

şatılıcağ olur **mı** ol maqbül 5a/123

hiç bilür **misin** anlaruñ hālin 28a/868

fukahā kavlini kıılır **mısın** 51b/1644

gördüñüz **mi** kulum ne dir el-ān 27b/856

dir imām kim senüñ **mi** bu duñter 38a/1212

bunuñıla şatun **mı** alursın 54b/1750

üşbu hāletlü kişi bende **mi** olur 6a/153

dişlerüñ bir maqlū **mı** dişledi 41b/1322

2.2.2.9. Fiilimsiler

"Türk dili gramerinde söz diziminde önemli görevlere sahip olan fiilimsiler Eski Anadolu Türkçesinde de yaygın olarak kullanılmaktadır. Bunların bir bölümü Eski

Türkçe döneminden beri kullanılan ve küçük fonetik farklılıklara uğramış yapılardır. Bir bölümü de bu dönemde çeşitli eklerin birleşmesiyle oluşmuştur" (Akar, 2019: 190).

2.2.2.9.1. İsim-Fiiller

-mağ / mek

bunları **sevmek** iy yüzi mişbāh 49a/1575
 didi kim bāb-ı haqda **ölmek** yig 33b/1064
 göz açuklığı nesne **ummağdur** 34b/1099
 hıızr başladı **ağlamağa** hemān 13b/401
 bes revā gördi **yanmağı** aña haq 37b/1183
ernege ol muhammede bu zamān 22b/693
 bulmayuban birisi **yimege** nān 34a/1071
 dedüm üşbu **ağlamak** nedendür iy cān 13b/401

-me

gülmesi anlaruñ 'ibādetdür 49b/1584

-meklik

hem du 'ā vü şenālar **etmeklik** / ol bilālün yolına **gitmeklik** 45a/1435
 anı **görmeklige** olur meşgül 47b/1517
 kişinün olmaya **gülmekligi** az 3a/64

2.2.2.9.2. Sıfat-Fiiller

-medük

degmedük yüzi qalması yer hıç 15a/447

-dUK

gice **kılduğı** hem günāh dağı 13a/383
 çün haqādur **oquduğı** dersi 14a/416
 ya 'nī cennet **dedükleri** cāya 41b/1320
gezdüğü yer durur yedi derekāt 36b/1154

-ecek

baña da **irecegin** beyān eyle 46a/1472

-An

aşsuran kişi hamd edicek hem 27b/859
yumulan göz nete göre dīdār 34b/1093

gelene gidene yüz urmıŝdı 38a/1211

görenler diye bu bir ejdehâdur 2b/48

-maz

yaramaz hūlu ola va'llāh a'lem 2b/35

utanmaz kimse olur dağı ol er 3a/53

2.2.2.9.3. Zarf-Fiiller

2.2.2.9.3.1. Zaman Zarf-Fiilleri

-IcAK

zahm yeyüp dem **aķıcaķ** ol dem 21a/647

ŝatılcaķ olur mı ol maķbūl 5a/123

derledi alnı **süricek** ileri 18a/543

göriccek anı ide cānı niŝār 47a/1511

-(y)Inca

tā ki fir'avn **alnca** ol acı 37a/1180

derdlü **olnca** er ŝabīb aña dir 8a/224

böyle **diyince** yoldaşına hemān 33b/1054

tā horāsān **irince** ķudse yaķın 23a/699

-dUKda

ķamçı **urduķda** bāb-ı cennete ol 29b/929

beyle **didükde** hıẓr-ı hāẓır iy cān 6a/160

ecel **erdükde** dağı borcını ol 39a/1249

-dUGInda

vaķt-i ķıŝ **olduğında** diñle 'ayān 46b/1485

hūn-ı hābil **dökildüginde** yere 20a/603

dünyadan **gıtdüginde** uhrāya 41b/1320

2.2.2.9.3.2. Durum Zarf-Fiilleri

-(i)ken

bilmişiken ŝafı günāh etdi 14b/423

bu **ķekiŝikdeyiken** anda hemān 39a/1242

böyle **dimişken** oldu yine eşim 14b/424

otururken ‘ibādete meşğul 15b/456

-(y)A, -(y)I, -(y)U

Köktekin (2008: 125), tasvirî birleşik fiil kurup durum bildirdiklerini belirtir.

bes anuñ gibiden olağör dür 38b/1218

bī-edebden sen öğrenigör edeb 40a/1270

sen de miskīn oluğör iy miskīn 49b/1590

nesne vir gelmişüz çü senden uma 56b/1805

naħl talında aşako anı 24a/743

getürimezsın anlağıl hālet 55b/1783

sırrına ol işüñ eremediler 7a/194

ķılabildünse ķıldıñ iy ‘ābid 29a/902

tuñ u etmek haķķını gözleyüğör 37b/1186

2.2.2.9.3.3. Bağlama Zarf-Fiilleri

-(y)Up

"İki fiili birbirine bağlar. İki fiilin yapılmasından hemen sonra ikinci fiilin yapıldığını veya yapılacağını anlatır" (Gülsevin, 2017: 144).

ağrayup kaçdı şīr zaħm yeyüp 53b/1708

çapınup dirresin aña fārūķ 44b/1422

çürüyüp kirme olıcaķ mensüb 20b/621

bileşüp eyledüm şenā vü dürüd 35a/1119

-(y)UbAn, -(y)übeni

bes ağızdan **çıkaruban** anı 46b/1488

bilüben hem **oқuyuban** yazaruz 16a/484

beyle **diyüben** etdi hātif ün 7b/203

eyleyübeni fikret-i şāyib 23b/719

2.2.2.10. Birleşik Fiil

"Bir ad ile bir yardımcı fiilin, iki ayrı fiil şeklinin yahut da ad soylu bir veya birden çok kelime ile esas fiilin birleşmesinden oluşan ve tek bir kavrama karşılık olan fiil türleridir" (Korkmaz, 2009: 150).

2.2.2.10.1. İsim+Yardımcı Fiillerle Oluşan Birleşik Fiiller

İsim veya isim soylu sözcüklerin et-, eyle-, ol-, kıl- gibi yardımcı eylemlerle birleşerek oluşturdukları fiillerdir. Özellikle Arapça ve Farsça kelimeler ile fiil meydana getirmek için kullanıldıkları görülür.

isim+et- / it-

‘arz edem 46b/1480, düşmenlik etme 53a/1694, fahr edicek 49a/1578, hıyānet ederler 13a/388, iş ede 26a/813, mübāh etdi 11b/333, eylik ider 53a/1694, haṭā idüp 14b/426, hüm ide 47a/1499, semā’ it 1b/5

isim+eyle-

nazar eyleye 47a/1510, ah eyledi 34a/1077, başın kayı eyledi 26a/802, cevāb eyle 39b/1264, çenber eyleñ 43b/1391, düzen eyler 8a/229, yüzini pīç eyledi 4b/114, deryüze eylediler 34a/1070, dūr eyledi 19b/596

isim+kıl-

‘ayān kılmadı 17a/515, baḥş kıldı 21b/659, cehd kıldı 29a/919, fikr kııl 22a/677, güç kıldı 23b/716, pūr kıldı 14a/408, secde kılmadı 15a/450, evhām kıldı 45b/1461, tafahhuş kııl 40a/1269, ün kıılır 44b/1424, yüce kııl 16a/470

isim+ol-

ābād ola 5b/136, beyān oldı 27a/833, deng olup 17b/520, fāş olısar 17a/514, ğarḳ oldı 6b/182, ḥarāb olaydı 48a/1544, ḥaste oldı 52b/1681, me’ nūs oldı 9a/253, yoz olmaz 28a/882, vāşıl ol 54a/1728, ṭudaş ola 4a/101, ṭāğ olsun 6b/180, serd oldı 45b/1454

Metnimizde bu yardımcı fiiller dışında gel-, git-, dut-, ṭut-, gör-, al-, ḳal-, ver-, çık-, söyle-, bul-, şal-, aç-, ur-, ṭağla-, yan-, sür-, getir-, var-, ḳayır-, ir-, dir- gibi yardımcı fiil olarak kullanılan fiiller de bulunmaktadır. Bu fiiller aynı zamanda *anlamca kaynaşmış ve deyimleşmiş birleşik fiil* örnekleri oluşturur:

‘aḳıl başa gelüp 56b/1816, ‘aḳıl başdan gidüp 37a/1171, bek duta 54a/1733, yüz ṭutan 6b/183, revā gördi 24b/751, acı alınca 37a/1180, bāḳī ḳalduñ 4b/108, bāda verüp 39b/1263, şu yüzine çıkuban 27b/866, revān söyler 4b/105, fer bula 1b/11, pertev şala 48a/1539, ḳulağun aç 52b/1675, ḳamçı urduḳda 29b/929, yüregi ṭağlar men 13b/402, yüregi yanar 8a/231, devrān süre 9b/279, imāna getüreyidi 45a/1440, yerine vara 45b/1452, işini ḳayırur 57a/1822, yerine irür 39a/1240, ögün başa dirgil 13b/405

2.2.2.10.2. Fiilimsi+Yardımcı Fiillerle Oluşan Birleşik Fiiller

2.2.2.10.2.1. İsim-Fiil+Yardımcı Fiillerle Oluşan Birleşik Fiiller

2.2.2.10.2.1.1. İstek Fiili (-mak iste-)

"Bu yapıyla hareketi gerçekleştirme isteği ifade edilmektedir" (Akbaba, 2007: 91).

nârdur seni **yağmak ister** ol 55b/1779

2.2.2.10.2.2. Sıfat-Fiil+Yardımcı Fiillerle Oluşan Birleşik Fiiller

2.2.2.10.2.2.1. Bitirme-Sonuç Fiili (-mİş ol-)

Asıl fiil üzerine gelen -mİş sıfat-fiil ekinin ol- yardımcı fiili ile birleşmesiyle meydana gelir. Eklendiği fiile *bitirme, sonuçlandırma* anlamı verir:

küydan geldüğümde **bitmiş ola** 5b/135

2.2.2.10.2.2.2. Alışkanlığı Terk Etme Fiili (-mez ol-)

Asıl fiil üzerine gelen -mAz sıfat-fiil ekinin ol- yardımcı fiili ile birleşmesiyle meydana gelir. Eklendiği fiile *alışkanlığı sona erdirme* anlamı verir:

irmez oldu elleri olaruñ iy cân 23b/726

sürmez olursa şerrle şūra 38a/1214

2.2.2.10.2.3. Zarf-Fiil+Yardımcı Fiillerle Oluşan Birleşik Fiiller

İki fiilin birleşmesinden oluşur. Birinci fiil zarf-fiil ekiyle kurulmaktadır. Esas fiil budur. Bu gruba "tasvirî fiiller" adı da verilmektedir. Tasvirî fiiller, kendinden önceki fiillerin sonuna -(y)A / -(y)I / -(y)U zarf-fiil ekleri ile bağlanırlar. Esas fiilin durumunu tasvir ederler ve esas fiillere tezlik, yeterlik, devamlılık, yaklaşıklık, uzaklaşma vb. anlamlar kazandırırılar. Metnimizde yeterlik, tezlik ve sürerlik fiillerinin örnekleri görülür:

2.2.2.10.2.3.1. Yeterlik Fiili

Yeterlik için bil- yardımcı fiili kullanılmıştır:

kılabildünse 29a/902

Olumsuz şeklinin örnekleri de görülür:

getürimezsın 55b/1783, bulamaz 35a/1105, açamaz 29b/924

2.2.2.10.2.3.2. Tezlik Fiili

Tezlik için vir- yardımcı fiili kullanılmıştır:

alıvirür 30b/967, şıçrayıvirür 27b/851, koyuvirür 31b/989

2.2.2.10.2.3.3. Sürelik Fiilleri

Sürelik için tur-, gel-, kal-, gör- ve ço- yardımcı fiilleri kullanılmıştır:

bırakıturur 18a/538, çıkagelür 53b/1710, dönegelüben 25a/777, umagelmişüz 56b/1805, dutakaldı 30b/958, dūr olagör 38b/1218, gözleyügör 37b/1186, izleyügör 37b/1186, uğrayugeldi 44b/1419, aşako 24a/743, tañaqalmışıdı 30b/960

BÖLÜM 2: METİN

1b

Mefā 'ilün / mefā 'ilün / fe 'ülün

'ilm-i ferāset²⁹

- 1 su'āl eyledi sultān-ı cihān-bān
mehemmed hān bin sultān murād hān
- 2 dedi³⁰ söyleñ ḥakīmān-ı zamāne
ferāset 'ilmini şalup zebāna
- 3 netedür söyleñüz evşāf-ı ādem
ferāset erdügince³¹ 'arz edüñ³² hem
- 4 söze gelüp ḥakīmān-ı zamāne
ferāset ḥālin irürüp³³ beyāna
- 5 bes³⁴ evvel şeyḥ şükru'l-lāh-ı devrān
semā' it dir³⁵ deyem sultān-ı devrān
- 6 dedi³⁶ fişāgorüş ḥikmet-āmiz
deyüp durur kitābında bile siz
- 7 benī ādemde kim vardur bu eşkāl
özi şekline göre gösterür ḥāl
- 8 yigirmi faşldur 'ilm-i ferāset
beyān idem biline cümle ḥālet
- 9 eşitgil faşl-ı evvelden ḥaberler
deyeyin sem' kıll iy şāh-ı kişver
- 10 saçı bir kişinüñ kim ola yumşak
ola göñli yaramaz anuñ el-ḥak
- 11 ki ya'nī 'illet ehli ola ol er
velākin işde güçde bula ol fer
- 12 daḥı saçı ḥaşīn olan kişinüñ

²⁹ BK bi'smi'llāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm

³⁰ BK didi

³¹ BK irdügince

³² BK idüñ

³³ BK itdirüp

³⁴ BK pes

³⁵ BK itdir

³⁶ BK didi

- semā' it hālını n'olur işinüñ
- 13 bahādurlardan ola kuvvet issi
cimā'ı sevüp³⁷ ola şehvet issi
- 14 kişinüñ karnı kıllu³⁸ olsa iy cān
s.kişden hālī olmaz dir hākīmān
- 15 velākin ahmağ ola key hebennağ
sefāhet 'ālemi olur aña elyağ³⁹
- 16 kişi⁴⁰ arğası kıllu⁴¹ olsa bārī
gönüllü ola gāyet bil şümārı
- 17 kişinüñ kim omuzı olsa kıllu
şecā'atle olur ol gāyet ulu
- 2a
- 18 dağı kendüyi ögici ola ol
fuzül ola be-gāyet merd-i mechül
- 19 yedinci ince burunlu⁴² olan hem
ola düşmenlik işi halka her dem
- 20 dağı burnı delügi giñ olan er
hışm-nāk ola ol mişl-i gāzanfer
- 21 dağı hem cāhil ola ol bed-efkār
bu resmile hākīm eyledi güftār
- 22 bil imdi faşl-ı heştümden nişāne
tudağı büyük olan merdümāne
- 23 dağı ağızı giñ olan ādemī-zād
ola perhīz-kār cānı ola şād
- 24 velākin söylegen ola be-gāyet
yañışaklık olur ol cāna hālet
- 25 dudağı⁴³ yumrı olan kişinüñ hem

³⁷ BK sevip

³⁸ BK kıllı

³⁹ Bu mısradā vezin bozuktur.

⁴⁰ "-nüñ" eki vezni bozduğı için çıkarılmıştır.

⁴¹ BK kıllı

⁴² BK burunlu

⁴³ BK tudağı

- katı gönüllü ola anuñ gibi ādem⁴⁴
 26 doquz⁴⁵ faşla nazār kııl iy birāder
 biline tā ki bu zībā haberler⁴⁶
 27 kişinüñ kim ola dişleri sivri
 yakīn bilgil olur ol er oğrı
 28 tekebbür ola ġāyet ol bed-endiş
 hem ol bī-mezheb ola dağı bed-kīř
 29 kişinüñ kim ola dişleri büyük
 be-ġāyet ola da 'vā-dār ol tük
 30 dişi ħurde olanlar⁴⁷ dağı iy cān
 yaşamaya cihānda iy süĥan-dān
 31 onuncı faşl<ı>⁴⁸ bilgil nitedür ħāl
 yüzi enlü olursa diñle aĥvāl
 32 be-ġāyet cāhil ü kāhil ola ol
 ġamı olmaya lākin řādisi⁴⁹ bol
 33 kişinüñ kim ola vechi müdevver
 bil anı aĥmağ olur iy birāder
 34 yüzi şubı⁵⁰ olan kişinüñ iy cān
 utanğan ola ol bil iy süĥan-dān
 2b
 35 gözi vü burnı yüzi ħurde ādem
 yaramaz ħūlu⁵¹ ola va'llāh a'lem
 36 dağı hem on birinci faşl<ı>⁵² bilgil
 ferāset 'ilmine 'aqlıla ilgil
 37 kişinüñ kim iri olsa dirisi
 katı gönüllünüñ oldur birisi

⁴⁴ Bu mısradā vezin bozuktur.

⁴⁵ BK toquz

⁴⁶ BK haberler

⁴⁷ "-uñ" eki vezni bozduğu için çıkarılmıştır.

⁴⁸ BK faşlı

⁴⁹ BK řādisi

⁵⁰ BK subı

⁵¹ BK ħūylı

⁵² BK faşlı

- 38 velī zihni küşād ola hem anuñ
ola hem ‘āķili üşbu zamānuñ
- 39 derisi yumşaq olsa diñle hāli
sehl-ter olur anuñ kıl <ü> kālī⁵³
- 40 velākin key saħī ola cüvān-merd
seħāvetle ola ‘ālemde ol ferd
- 41 hem on ikinci faşlı bil qarındaş
te’ennī ehl olup ‘ālemde hōş-bāş
- 42 te’ennī ehli zīrā zīrek olur
‘avāniyyetde hem burcı bek⁵⁴ olur
- 43 kişi kim sözi evmekle ede⁵⁵ yād
muħanneş şahş olur der⁵⁶ anı üstād
- 44 daħı hem on üçünci faşlı zabt et⁵⁷
dimezem kim hayālātuñı ħabt it
- 45 kişinüñ kim ola āvāzı ince
ki ya ‘nī çañ çañ ide döne zince
- 46 tabī’atda iñen süst ola gāyet
daħı hem ħuşk-ı tab’ ola be-gāyet
- 47 kişinüñ kim ola āvāzı bālā
ķatı gönüllü⁵⁸ ola saħt-ı güyā
- 48 velākin ola ol kişi bahādur
görenler diye bu bir ejdehādur
- 49 za ‘f olursa āvāzı kişinüñ
ol ola ‘ācizi ‘ālem işinüñ
- 50 hem on dördünci faşlı söyleyem tā
ħakīmüñ sözini eyledüm inşā
- 51 kişinüñ kim ķulağı büyük olsa
ola ‘ömri uzun ‘ālemde gūlsa

⁵³ BK kıl ü kālī

⁵⁴ BK pek

⁵⁵ BK ide

⁵⁶ BK dir

⁵⁷ BK it

⁵⁸ BK gönüllü

- 3a
 52 velī kāhil olur ol kişi bārī
 tekāsül birle sürer rüzigārī
 53 utanmaz kimse olur daḥı ol er
 ḥayāsuzdur deyeler ehl-i kişver
 54 kişinüñ kim ola ince kulağı
 küçücük ola ya ‘nī şol <u> şağı⁵⁹
 55 be-ğāyet zīrek olur ol kişi hem
 tabī‘at birle ura dem-be-dem dem
 56 bil imdi on beşinci faşl<ı>⁶⁰ bārī
 bilesin bu ferāsetden şümārī
 57 eger boynı kişinüñ olsa kūtāh
 ola cehlile ol ‘ālemde hem-rāh
 58 velākin ekşerīde ola dervīş
 kıomaya dilde hergiz zerre teşvīş
 59 el ü ayağı⁶¹ olursa kıısacuk
 ola ol kişinüñ hem zihni açuk
 60 hem on altıncı faşl<ı>⁶² bil birāder
 güleç yüzli⁶³ olmasa ‘ālemde bir er⁶⁴
 61 ola ‘aqlı ziyāde ol kişinüñ
 kıuşūrı olmaya hergiz işinüñ
 62 kişinüñ kim olursa gönli kıatı
 utanğan ola anuñ bilün⁶⁵ zātı
 63 daḥı hem on yedinci faşl<ı>⁶⁶ añla
 ferāset-nāmeden sem‘ eyle tañla
 64 kişinüñ⁶⁷ olmaya gülmekligi az

⁵⁹ BK şol u şağı

⁶⁰ BK faşlı

⁶¹ BK eli ayağı

⁶² BK faşlı

⁶³ BK yüzli

⁶⁴ Bu mısradaki vezin bozuktur.

⁶⁵ BK bil

⁶⁶ BK faşlı

⁶⁷ MK’de yazılıp BK’de yazılmayan “ki” bağlacı vezni bozduğu için çıkarılmıştır.

- ura her demde ol cehlile⁶⁸ pervāz
- 65 özin⁶⁹ bilmeye her kişi zāmīrin
gözede ‘ālemūn şadr-ı kebīrin
- 66 yerini bilmeye ululana hem
özin⁷⁰ bir kimse şana fikreti kem
- 67 bil imdi on sekiz faşluñ hisābın
ferāset-nāmenūn bil faşl <u> bābın⁷¹
- 68 kimūn kim ola boynı gāyet uzun
olur ol kiři gevden-i tab‘ key dūn
- 3b
- 69 kışa boyunlu⁷² oğrı ola zātı
bu resme baş edüp⁷³ cümle nikātı
- 70 eşitgil on tokuzuncı nedür hāl
o faşl içre nitedür kılile kāl⁷⁴
- 71 kişinūn kim mubaṭṭın ola zātı
cimā‘ yla hōş ola vaqt<i> katı⁷⁵
- 72 küçücük ıarnı olan ola oğrı
özine dağı hem olmaya toğrı
- 73 büyük arıalu⁷⁶ olan kişiler hem
katı kīn-dār ola ol kişi her dem
- 74 dağı kūz olsa arıası kişinūn
eger erkek ola vü eger dişinūn⁷⁷
- 75 yigirmi faşldan diñle hayālāt
ferāset-nāmeden bes⁷⁸ añla hālāt
- 76 kişinūn kim ola gözleri şaşı

⁶⁸ BK cehl ile

⁶⁹ "-i" eki vezni bozduğı için çıkarılmıştır.

⁷⁰ BK özün

⁷¹ BK faşl u bābın

⁷² BK boyunlu

⁷³ BK idüp

⁷⁴ BK kıl ile kāl

⁷⁵ BK kāl

⁷⁶ BK arıalı

⁷⁷ Bu mısradaki vezin bozuktur.

⁷⁸ BK pes

- be-gāyet erçel olur merd-i naşı
77 dahı gözsüz anadan toğsa ādem
olur ‘ākıllu⁷⁹ ol va'llāh a'lem
78 kimünj kim yumşak olursa ayası
eyü hū ola ol kişi libāsı
79 ayağı altı yumşak olsa çeşmi
göregen ola vü olmaya çeşmi
80 boyı uzun olanlar ola ahmağ
görenler diye bu durur hebennağ
81 kışa boyunlu⁸⁰ olsa fitne-kārı
ola⁸¹ rīvile⁸² geçe⁸³ rūzigārı
82 velākin orta boylu⁸⁴ olsa bir er
ḥayr<lu>⁸⁵ kişi ola merd-i ḥōş-ter
83 ferāset-nāmeden icmāl-i ḥālet
bilindi bu kadar etdüm⁸⁶ rivāyet
84 çü hicret vaḳti faẓl oldu ḥisābı
murādī bağladı üşbu kitābı
85 ḥuşūşā devletile bāyezīd ḥān
olupdı ‘adlıla şan kim süleymān
4a
fe 'ilātün (fā 'ilātün) / mefā 'ilün / fe 'ilün (fā 'ilün)
86 şecerāta erişdi⁸⁷ andan āb
didi yer vir senünle bulam tāb
87 dir ağaç n'ola yer virem saña ben
sākin olup derūnda ol rūşen

⁷⁹ BK 'ākıllı
⁸⁰ BK boyunlu
⁸¹ BK olaruñ
⁸² BK böyle
⁸³ BK giçe
⁸⁴ BK boylı
⁸⁵ BK ḥayrlı
⁸⁶ BK itdüm
⁸⁷ BK irişdi

- 88 bes⁸⁸ ağaç anda āba yer verdi⁸⁹
 ābla ol dahı şafāya erdi⁹⁰
- 89 yir⁹¹ virdügiçün suya⁹² şecerāt
 sefk⁹³ eyledi bes⁹⁴ anja haşerāt
- 90 kimi düzildi ol ağaçdan tā
 sürdi bādıla⁹⁵ anda mā-i deryā
- 91 hōş refāhiyyetile⁹⁶ sürdi kimi
 tā ki insānuñ ola hōşca demi
- 92 irişecek kayaya seng-i hasūd⁹⁷
 şeceri keştīyi tağıtdı⁹⁸ zūd
- 93 cehd edüp⁹⁹ eyle ‘aqlı keştī-bān
 tā kenār-ı halāşa irişe cān
- 94 senge tuş etme keştīni şakın¹⁰⁰
 kim iraguñ ola saña yakın
- 95 taş urup ka‘ra şalmış keştī
 sağ iş eylesün müdām keştī
- 96 sağ esen gerek anla üşbu sūd¹⁰¹
 hūb keştī gibi yūriye şol¹⁰² zūd
- 97 anla bu remzi iy muzaffer-i fer
 mü’min oldı sefine dīn lenger
- 98 bahr-ı dünyāda mü’min oldı kimi
 buldı kāfir helāketile¹⁰³ ğamı

⁸⁸ BK pes

⁸⁹ BK virdi

⁹⁰ BK irdi

⁹¹ BK yer

⁹² BK şuya

⁹³ BK sığınak

⁹⁴ BK pes

⁹⁵ BK bād ile

⁹⁶ BK refākiyyetle

⁹⁷ BK hasūd

⁹⁸ BK tağıtdı

⁹⁹ BK idüp

¹⁰⁰ BK şakın

¹⁰¹ BK hūd

¹⁰² BK'de yok

¹⁰³ BK helākiyyetle

- 99 cism-i keştîsin iltesin¹⁰⁴ sen sağ
tā kıyāmetde ıpapasın yūzi ağ
100 tā ki bu keştînūñ dırahtı¹⁰⁵ ħarāb
olmadan anda iriş aĥbāb

ve ızā'l-ıqbūru bu 'şirat¹⁰⁶

- 101 keştî vaĥtı kim ola taşa tudaş
pāre pāre olur o şaşı baş

4b

- 102 tař¹⁰⁷ hem dūzaĥa erür¹⁰⁸ ġaltān
her řey¹⁰⁹ aşlına irişür el-ān

inne'l-munāfiķine fi'd-derki'l-esfeli mine'n-nār...¹¹⁰

- 103 her mūnāfiķ cismde řanki ĥacer
oldı sen řeyle¹¹¹ bil muzaffer-i fer
104 řadr-ı cennet bulur řamu mū' min
bu 'd¹¹² şalmaz olur ĥaķķa yaķın
105 maķ'ad-ı řıdķda sūkūn eyler
ĥōř tekellūm kılup revān řöyler
106 bu řözi didi ĥızr-ı ĥadrā-pūř
bes¹¹³ muzaffer velī de eyledi cūř
107 ĥōř ĥaber verdi¹¹⁴ ol¹¹⁵ muzaffer-i fer
ĥızra řordum demūñden eyle ĥaber
108 üşbu dirliġi nite bulduñ sen
'ālem iķinde¹¹⁶ bāķī řalduñ sen
109 şöze ġeldi revān ĥızr-ı zamān

¹⁰⁴ BK atlasasın

¹⁰⁵ BK dıraht

¹⁰⁶ "Kabirler deřildiġinde." İnfıtār (82/4)

¹⁰⁷ BK taşı

¹⁰⁸ BK irür

¹⁰⁹ BK şey'

¹¹⁰ "řüphesiz mūnafıķlar cehennemın en alt tabakasındadırlar..." Nisā (4/145)

¹¹¹ BK şöyle

¹¹² MK بعدو

¹¹³ BK pes

¹¹⁴ BK virdi

¹¹⁵ BK o

¹¹⁶ BK iķre

- dir mużaffer semā‘ eyle hemān
- 110 bir kiři kim ola yalan-gū sözlü
keyd ü mekri özinde dersü
- 111 bir kiři ki¹¹⁷ olsa rāst-gū iy cān
hāzıram ben anuñ katında hemān
- 112 hıızr dir diñle iy mużaffer-i fer
mescide geldi bir faķır meger
- 113 didi yā kavm eyleñüz ‘atā
haķ yolına birine biñ biñ ola
- 114 bir kişi nesne virmedi aña hıç
her ki gördi yüzini eyledi pıç
- 115 cümlesi çıķdı gitdi mescidden
şank<i>¹¹⁸ cānsuz ķalupdı anda beden
- 116 hıızr ol dervıše dedi¹¹⁹ cānum
beni şat haķ yolına sultānum
- 117 yokdur nān <u> mālum¹²⁰ iy dervış
beni şat görmegil dağı teşvış
- 5a
- 118 nefsümi ben saña bağıřladum¹²¹
bendelerden özüm şağıřladum¹²²
- 119 dedi¹²³ dervış halk-ı ‘ālem heb
rāst bil¹²⁴ ol işe deyeler hib
- 120 hıızr dir cān <u> dilden¹²⁵ oldum ķul
şat beni bī-behāya olma melül
- 121 bes¹²⁶ ķulum diyü¹²⁷ şatdı ol şāhı

¹¹⁷ BK kim

¹¹⁸ BK şanki

¹¹⁹ BK didi

¹²⁰ BK nān u mālum

¹²¹ BK bağışladım

¹²² BK şağışladım

¹²³ BK didi

¹²⁴ BK bile

¹²⁵ BK cān u dilden

¹²⁶ BK pes

¹²⁷ BK deyü

- aldı bir zengī ol nikū-ḥāhī
 122 evine beni iledüp zengī
 diñleşüz kim neye irür yengi
 123 dir muzaffer ki ihtiyārıla¹²⁸ ḳul
 şatılıcaḳ olur mı ol¹²⁹ maḳbūl¹³⁰
 124 didi ḥızr iy muzaffer-i deryā
 ‘ışḳ ḥaḳḳıçun olmışam şeydā
 125 yetmiş biñ kez etdüm¹³¹ özüm ḳul
 ḥaḳ ḳatında olam deyü maḳbūl
 126 şatuban¹³² beni yidi¹³³ dervīşān
 ol dīnde revā durur bu iy cān
 127 āḥirī ḥaḳ beni eyledüp āzād
 üşbu kār üzre olmışam üstād
 128 üşbu āzādeliḳla¹³⁴ ‘ömr-i dirāz
 bulmışam ‘ālem içre anlañ¹³⁵ rāz
 129 çün beni zengī anda aldı şatun
 sürdi evine ilti bes¹³⁶ ol gün
 130 ḥavlısı içre vardı¹³⁷ tūde
 der¹³⁸ görenler bu ḥavlı bī-hūde
 131 taḡ gibi yığılmışıdı ḥāk
 taşısañ biñ yıl olmazıdı¹³⁹ pāk
 132 didi zengī ki bunu taşı ḡulām
 tīzrek bitür işi eyle tamām

¹²⁸ BK ihtiyār ile

¹²⁹ BK’de yok.

¹³⁰ "maḳbūl" sözcüğü iki nüshada da yanlış yazılmıştır: مغبول

¹³¹ BK itdüm

¹³² BK şatasın

¹³³ BK yedi

¹³⁴ BK āzādeliḳ ile

¹³⁵ BK anlagil

¹³⁶ BK pes

¹³⁷ BK var idi

¹³⁸ BK dir

¹³⁹ BK olmaz idi

- 133 ben fulān yire¹⁴⁰ varuram¹⁴¹ bu dem
dümdüz it bunı ermesün¹⁴² saña ğam
- 134 taşu toprağı taşu¹⁴³ dersü
tā ki bundan saña ermeye¹⁴⁴ kayğu
- 5b
- 135 kūydan geldüğümde bitmiş ola
hele ben yönelüpven¹⁴⁵ imdi yola
- 136 seni ol demde eyleyem āzād
hātıruñ şād olup ola ābād
- 137 ben elüme alup ol dem zenbīl
taşuyam tā kim ol teli ta‘cīl
- 138 kazup ol hāk taşra tartam tā
gör nete oldı muzaffer-i deryā
- 139 hātif-i kudret eyledi āvāz
didi iy hıızr ayrık ol bil rāz
- 140 yoluma nefsün eyledün teslīm
biz dağı eyledük saña ta‘zīm
- 141 bu depe hākini idem düz yir
hātif-i kudret anda şeylece¹⁴⁶ dir
- 142 zenbilile¹⁴⁷ kaçan taşınsın ul
yüri var tā‘atuña¹⁴⁸ ol meşğül
- 143 zenbillüñi¹⁴⁹ hevāya it perrān
tā hevā hizmet eylesün el-ān
- 144 yel esüp ol depeyi düz etdi¹⁵⁰
hıızr-ı hāzır işini uz itdi

¹⁴⁰ BK yere

¹⁴¹ BK varıram

¹⁴² BK irmesün

¹⁴³ BK toprağı u taşu

¹⁴⁴ BK irmeye

¹⁴⁵ MK yönülüben

¹⁴⁶ BK şöylece

¹⁴⁷ BK zenbīl ile

¹⁴⁸ BK tā‘atuña

¹⁴⁹ BK zenbīli

¹⁵⁰ BK itdi

- 145 meger ol h̄-āce zengī mevlāsı
evde unıtmışdı¹⁵¹ bir tāsı
- 146 dönüben de¹⁵² geldi gördi hālātı
kaldı hayrān ol işe zātı
- 147 yıllar ile taşınmaya cak hāk
taşımış düz yer etmiş¹⁵³ ol çālāk
- 148 gördi emr etdügi¹⁵⁴ tamām olmuş
tā'atıla hem ol be-nām olmuş
- 149 der¹⁵⁵ baña iy gulām sen kimsin
beñzedürem¹⁵⁶ ki hākka yakınsın
- 150 didi ben bendenüm senün h̄-ācem
hizmetün de olupvanın¹⁵⁷ munzam
- 151 didi bu dem bu hāleti eyle beyān
fażl-ı hākdur direm ben aña hemān
- 6a
- 152 zengī dir eyledüm seni āzād
hāletün bildüm iy demi ābād
- 153 üşbu hāletlü¹⁵⁸ kişi bende mi olur
her kişi bu merātibi mi bulur
- 154 sen bir āzāde¹⁵⁹ senün¹⁶⁰ mişlün yok
gözün açuğ¹⁶¹ dahı gönün tok
- 155 yüri var hālünje bu dem iy han
hāk seni itmiş vilāyete sultān
- 156 çıkdum andan hemān revān oldum
sebz <ü> şahrālu bir yere geldüm

¹⁵¹ BK unıtmış idi

¹⁵² BK dönüp de

¹⁵³ BK itmiş

¹⁵⁴ BK itdügi

¹⁵⁵ BK dir

¹⁵⁶ BK beñzedirem

¹⁵⁷ BK olubanın

¹⁵⁸ BK hāletli

¹⁵⁹ BK āzādesin

¹⁶⁰ BK'de yok.

¹⁶¹ BK açuğ

- 157 dizüm üzre revān odum¹⁶² baş
bađrımā başayın hemān taş
- 158 didüm iy¹⁶³ ħ-āce bende olmadum
ābiliyyet bu yolda bulmadum
- 159 ulluđa etmedi kimse beni abūl
nice¹⁶⁴ uldān kim olmadum mabūl
- 160 beyle¹⁶⁵ didükde ħızr-ı ħāzır iy cān
irdi cebrā'ıl-i emīn revān
- 161 cebrāyıl¹⁶⁶ iricek 'aleyhi's-selām
didi ħızra işit¹⁶⁷ nete oldı kelām¹⁶⁸
- 162 ol ħuzā¹⁶⁹ apuğa selām eyler
sen ula ħ-āceđ ihtirām eyler
- 163 dir anı ulluđa abūl itdüm
ullar¹⁷⁰ iinde ulu ul itdüm
- 164 ünkü bir sā'at ol bağa bende
oldı olsun cihānda ol zinde
- 165 cümle-i 'ālem ağa zır-i adem
sözi toğrulara sen ol hem-dem
- 166 dāyimā¹⁷¹ zinde ol cihān ire
adla ħızr ağıl zamān ire
- 167 der¹⁷² muzaffer ki ħızr buyurdu
bes¹⁷³ ledün 'ilmi üzre yol sürdi¹⁷⁴
- 168 ana arnında yatan oğlanlar

¹⁶² BK ılam

¹⁶³ BK'de yok.

¹⁶⁴ BK nie

¹⁶⁵ BK böyle

¹⁶⁶ BK cebrā'ıl

¹⁶⁷ BK'de yok.

¹⁶⁸ Bu mısradā vezin bozuktur.

¹⁶⁹ BK ħudā

¹⁷⁰ BK'de yanlış yazılmıştır: **قولر**

¹⁷¹ BK dā'imā

¹⁷² BK dir

¹⁷³ BK pes

¹⁷⁴ BK şordı

- nice¹⁷⁵ yatur saña deyem anlar
- 6b
- 169 yüzleri elleri ayakları hem
ananuñ öñine¹⁷⁶ turur her dem
- 170 anuñıçun ki ana beñzi şaru
bilün teşrîhde añılır¹⁷⁷ bu
- 171 lîk dört ‘avrata olmadı bu hâl
diñlegil söyleyem nedür ahvâl
- 172 lîk yüzleri arqaya oluban
el ü ayağı¹⁷⁸ birle sem‘ it sen
- 173 anuñıçun¹⁷⁹ olar¹⁸⁰ gezende¹⁸¹ tudaş
olmayalar bil¹⁸² anı iy kardaş
- 174 kimseden irmeye gezend o veled
kimsene¹⁸³ karşı tırmaya bu veled¹⁸⁴
- 175 biri ibrâhim oldı merd-i halîl
ana qarnında eyle¹⁸⁵ olan bil
- 176 hîç ‘adûdan gezend ermedi¹⁸⁶ aña
tâ vefât eyleyince merd-i seḥâ
- 177 hem ikincisi mâder-i mûsâ
haq selâmı erişe¹⁸⁷ dâyim¹⁸⁸ aña
- 178 kim ki erdise¹⁸⁹ anasına anuñ
didi uğrama yöresine anuñ

¹⁷⁵ BK niçe

¹⁷⁶ BK öñüne

¹⁷⁷ BK añılır

¹⁷⁸ BK eli ayağı

¹⁷⁹ “ki” bağlacı vezni bozduğı için çıkarılmıştır.

¹⁸⁰ BK hîzâlar

¹⁸¹ BK gözinde

¹⁸² BK’de yok.

¹⁸³ BK kimse

¹⁸⁴ Bu beyitte vezin bozuktur.

¹⁸⁵ BK öyle

¹⁸⁶ BK irmedi

¹⁸⁷ BK irişe

¹⁸⁸ BK dâ’im

¹⁸⁹ BK irdise

- 179 aña қағд-ı helāket¹⁹⁰ etmediler¹⁹¹
düşmenān ol¹⁹² ƫarīka gitmediler
- 180 didiler ƫoņuz anı şağ olsun
ھاğ didi düşmenine ƫāğ olsun
- 181 anda fir‘avn şanma bāk itdi
toğsan biņ püser helāk itdi
- 182 toğdı müsā erürdi¹⁹³ düşmene teng
suya¹⁹⁴ ğarğ oldı düşmeni bī-ceng
- 183 biri ‘īsā idi ‘aleyhi's-selām
ana püştine yüz ƫutan iy hümām
- 184 ana ƫarnındayiken¹⁹⁵ ol server
uğramaņ¹⁹⁶ ƫatına anuņ dediler¹⁹⁷
- 185 ana ƫarnındayiken¹⁹⁸ etdi¹⁹⁹ kelām
bende-i ھاğ benem dedi²⁰⁰ o²⁰¹ hümām
- 7a
- 186 dağı dördünci muştafā-yı güzīn
ھاğ şalāt <u> selāmı²⁰² aña ƫarīn
- 187 āmine²⁰³ baƫn içindeyiken²⁰⁴ ol
kimse ider midı gezendine yol
- 188 ol zamān cümle-i müneccimler
nūrın anuņ ğörüp olup bī-fer
- 189 bir nebī zāhir olısar dediler²⁰⁵

¹⁹⁰ "helāket" sözcüğü iki nüshada da iki kere yazılmıştır.

¹⁹¹ BK itmediler

¹⁹² BK bu

¹⁹³ BK irdi

¹⁹⁴ BK şuya

¹⁹⁵ BK ƫarnında iken

¹⁹⁶ BK'de yanlış yazılmıştır: **انجدمك**

¹⁹⁷ BK didiler

¹⁹⁸ BK ƫarnında iken

¹⁹⁹ BK itdi

²⁰⁰ BK didi

²⁰¹ BK ol

²⁰² BK şalāt u selāmı

²⁰³ BK emīne

²⁰⁴ BK içinde iken

²⁰⁵ BK didiler

- seyfile kâhir olısar dediler²⁰⁶
- 190 evvel atasına edüp²⁰⁷ kaçdı
her ki kaçd etdi²⁰⁸ def'î kan kaçdı
- 191 tâ ki maħmûdı ideler bî-cân
bes²⁰⁹ anuñ kaçdına sürer²¹⁰ tuğyân
- 192 kim kitâbumuz²¹¹ etmeye²¹² nesh ol
zaħm ururdu²¹³ anasına kavm-i fuzûl
- 193 zaħm urur anı dediler²¹⁴ ol dem
erdi²¹⁵ âmine ħalâşa görmedi ğam²¹⁶
- 194 bes²¹⁷ anuñ nûrını göremediler
sırrına ol işüñ eremediler²¹⁸
- 195 didiler raħm içinde edüp²¹⁹ taħvîl
kim bilür²²⁰ kim n'ola bu nesl-i ħalîl
- 196 emr etdi²²¹ revân 'abdu'l-lâh
kim ħavâtûnı olalar âğâh
- 197 bekleyeler âmine ħatunı
tâ bilişmeye aña her tunı
- 198 dört ħatunı vardı²²² anuñ
heb nıgeh-bânı oldu sultânıñ
- 199 bes²²³ münâdî edüp²²⁴ hemân âvâz

²⁰⁶ BK didiler

²⁰⁷ BK idüp

²⁰⁸ BK itdi

²⁰⁹ BK pes

²¹⁰ BK sürüp

²¹¹ BK kitâbumuzı

²¹² BK itmeye

²¹³ BK irürdi

²¹⁴ BK didiler

²¹⁵ BK irdi

²¹⁶ Bu mısradâ vezin bozuktur.

²¹⁷ BK pes

²¹⁸ BK iremediler

²¹⁹ BK idüp

²²⁰ BK bilü

²²¹ BK itdi

²²² BK var idi

²²³ BK pes

²²⁴ BK idüp

- bu olısar dedi²²⁵ emîn-i rāz
- 200 şark <u> ğarbuğ²²⁶ emîri bu olısar
cümleñ dest-gîri bu olısar
- 201 cümle ħalka cevāb bu veriser²²⁷
ħakka ħurbet bulup yaĳın eriser²²⁸
- 202 ‘arabuğ efşahı olısar bu
‘acemüğ üstine seriser²²⁹ su²³⁰
- 7b
- 203 beyle²³¹ diyüben²³² etdi²³³ hâtif ün
iy muẓaffer-i fer²³⁴ aňlaĳıl eknün
- 204 ol muẓaffer yene su’āl etdi²³⁵
bes²³⁶ su’ālını ħıẓr işitdi
- 205 ĳuvvet-i merd birle za’f-ı zenān
neden olmışdur anı eyle ‘ayān
- 206 bes²³⁷ söze geldi ħıẓr-ı ħāẓır o dem²³⁸
dir semā’ it muẓaffer-i ‘ālem
- 207 der²³⁹ bu ħāli eşitdüm²⁴⁰ ez-loĳmān
söyleyem bir bir anı diňle iy cān
- 208 şordum andan bu ħāleti ol dem
üşbu ma’nāyı söyledi ol hem
- 209 dedi²⁴¹ er her niçe²⁴² ki pîr ola

²²⁵ BK didi

²²⁶ BK şark u ğarbuğ

²²⁷ BK viriser

²²⁸ BK olısar

²²⁹ BK serpiser

²³⁰ BK şu

²³¹ BK böyle

²³² BK duyuban

²³³ BK itdi

²³⁴ BK’de yok.

²³⁵ BK itdi

²³⁶ BK pes

²³⁷ BK pes

²³⁸ BK ol dem

²³⁹ BK dir

²⁴⁰ BK işitdüm

²⁴¹ BK didi

²⁴² BK nice

- et ü cānı gerek ki sīr ola
- 210 muhkem olur mizāc<ı>²⁴³ pīrānuḡ
tāze vü ter olur demi anuḡ
- 211 yoḡdur ‘avrat oldısa ḡarı
zišt-ter ola cisminüḡ güheri
- 212 anuḡıçun ki ādemi Allāh
ḡākden ḡulḡın etdi²⁴⁴ ol āḡāh
- 213 ḡāk her ne ḡadar ki ola kühen
daḡı yegrek olur iy merd-i süḡan
- 214 daḡı ‘avrat demi ki ola köhne
zišt-ter olur aḡla anı yene
- 215 bil anuḡıçun oldı zišt endām
ḡōş semā‘ eyle diyem anı tamām
- 216 şol eyegüsin ādemüḡ bārī
çıḡarup diḡle n'oldı āşārı
- 217 yaradup ‘avrat<ı>²⁴⁵ eyledi peydā
pehlū-yı çepden oluban ḡavvā
- 218 rūzigārıla²⁴⁶ gūşt olur zišt
za‘f erüp²⁴⁷ cānına toḡınur ḡişt
- 219 ya‘nī kim za‘fla tebāha irer
beyledür²⁴⁸ ḡikmet içre üşbu ḡaber
- 8a
- 220 iy muḡaffer daḡı bil anı bu dem
ḡarıya yiḡid olıcaḡ hem-dem
- 221 ol ‘acūze bulur şafā <vü> ḡayāt²⁴⁹
ol cüvānuḡ erür²⁵⁰ demine memāt
- 222 ya‘nī ol köhnedden ziyān eyler

²⁴³ BK mizācı

²⁴⁴ BK itdi

²⁴⁵ BK ‘avratı

²⁴⁶ BK rūzigār ile

²⁴⁷ BK irüp

²⁴⁸ BK böyledür

²⁴⁹ BK şafā vü ḡayāt

²⁵⁰ BK irür

- hikmet ehli bu resmile²⁵¹ söyler
 223 şol sebebden ki ‘avrat etdendür
 er kişi hâkden olupdur pür
 224 derdlü olunca er tabīb aña dir
 yimegil et ki hâletün oña der²⁵²
 225 koğusından etün ziyân erişür²⁵³
 var kıyās et ki bīm-i cān öşür
 226 olmağıl hīç ‘acūzeve dāhil
 şihhate tā ola özün māyil²⁵⁴
 227 ‘avrata derd erişse²⁵⁵ ya ‘nī zükām
 keremit kızdurur bil imdi tamām
 228 tamızup üstine anuñ ābı
 anuñıla²⁵⁶ geçe teb ü tābı
 229 üstine oturur revān ol zen
 bu ‘ilācıla eyler anda düzen
 230 bes²⁵⁷ buhārı dimāğına erişür²⁵⁸
 sağ olup ol ‘ilācıundur şūr
 231 dahı kişinün yüregi yanar
 ol harāretle başa erse²⁵⁹ buhār
 232 derler²⁶⁰ aña ki bir para şuyı
 şaman üstine²⁶¹ saçup al²⁶² būyı
 233 toprağ üzre şamana sepgil
 yiyleyüp būyını revān <u> ta ‘cīl
 234 tā ki būyı dimāğa kıla eşer
 ol eşerden bula muzaffer fer

²⁵¹ BK resme

²⁵² BK dir

²⁵³ BK erişür

²⁵⁴ BK mā’il

²⁵⁵ BK erişse

²⁵⁶ BK anuñ ile

²⁵⁷ BK pes

²⁵⁸ BK erişür

²⁵⁹ BK irse

²⁶⁰ BK dirler

²⁶¹ BK üstüne

²⁶² BK ol

- 235 tā ki hōşca ola gide renc <ü> belā²⁶³
yüregi yanmasına def^c bula
- 236 aña et verseler²⁶⁴ helāk eyler
zarr var def^c ī anı hāk eyler
- 8b
- 237 çün gönül döne añıl kül kılsañ
dili teskīn ol zebān n'olsañ²⁶⁵
- 238 didi hıızr eydür iy muzaffer yār
diyeyüm²⁶⁶ bir kelām cānuñ uyar
- 239 ādemi hākden yaratdı hudā
boynına hōş kerāmet etdi²⁶⁷ ridā
- 240 der²⁶⁸ huzā²⁶⁹ şuyıla²⁷⁰ tahāret edüñ²⁷¹
hem teyemmümle²⁷² sūy-ı hāke gidüñ
- 241 tā ki rüz-ı kıyāmet olsa iy cān
görmeye seni āteş-i nīrān
- 242 şu koğusu vü yer koğusu seni
ol cehennemden ide dūr teni
- 243 diyeler²⁷³ kim bu bendeden yā rab
hōş koğu gelür ermez²⁷⁴ aña ta‘ab
- 244 var bunda nebīler evşāfi
hūsn-i būyıyla²⁷⁵ tutdı eṭrāfi
- 245 cism-i peygāamberāna ṭamu ḥarām
ümmeti daḥı böyle ṭuta nizām
- 246 kırtula bende bes²⁷⁶ tahāretile

²⁶³ BK renc ü belā // Bu mısra da vezin bozuktur.

²⁶⁴ BK virseler

²⁶⁵ BK ziyān bulsañ

²⁶⁶ BK deyeyüm

²⁶⁷ BK itdi

²⁶⁸ BK dir

²⁶⁹ BK hudā

²⁷⁰ BK şu ile

²⁷¹ BK idüñ

²⁷² BK teyemmüm ile

²⁷³ BK deyeler

²⁷⁴ BK irmez

²⁷⁵ BK būyı ile

²⁷⁶ BK pes

- hāliş ola gönül bişâretile
 247 ger dilersen ki cāyuñ cinān
 vir şalāvāt²⁷⁷ muḥammede bu zamān
su'āl kerden nikāḥ-ı 'āyişe-rā²⁷⁸ ez-ḥıẓr 'aleyhi's-selām²⁷⁹
 248 nakleder²⁸⁰ ki ol muzaffer-i deryā
 ḥıẓra şordı ki iy dil-i dānā
 249 'aḳd-i 'āyişeyi²⁸¹ beyān eyle
 kim kılpdur anı 'ayān eyle
 250 verdi²⁸² ḥıẓr aña ḥōş cevāb-ı şavāb
 bilinü nev'-i faşlıla²⁸³ her bāb
 251 geldi çün 'āleme şafıyyu'l-lāh
 dest-i ḳudretle buldı ḥürmet <ü> cāh²⁸⁴
 252 ḳademiyle ḳıdem zi ketm-i 'adem
 bu vücūd ellerine başdı ḳadem
 9a
 253 baḥt <u> taḥt²⁸⁵ ḳamu 'uḳül <u> nüfūs²⁸⁶
 'arş <u> kürs²⁸⁷ oldı taḥ'la me'nūs
 254 melekūtıla pür olup²⁸⁸ eflāk
 faḥr edüp²⁸⁹ tā'atıla pür-idrāk
 255 tā'atı birle lāf urup melekūt
 buluban her nese yerinde sükūt
 256 ādem oldı ḥākden peydā
 cān erüp²⁹⁰ cismile olup şeydā
 257 iftitāḥıla aña cümle sürüş

²⁷⁷ BK şalāvāt

²⁷⁸ BK 'ā'işerā

²⁷⁹ "Hz. Ayşe'nin nikahını Hızır Aleyhisselam'a sordu."

²⁸⁰ BK naḳl ider

²⁸¹ BK 'ā'işe

²⁸² BK viridi

²⁸³ BK nev' ü faşlıla

²⁸⁴ BK ḥürmet ü cāh

²⁸⁵ BK baḥt u taḥt

²⁸⁶ BK 'uḳül u nüfūs

²⁸⁷ BK 'arş u kürs

²⁸⁸ BK oldı

²⁸⁹ BK idüp

²⁹⁰ BK irüp

- secde kıluban oldı demleri hōş
 258 üç yüz yıl behişt içinde qarār
 yidi²⁹¹ hūnī behiştten her bār
 259 bes²⁹² hiṭāb erdi²⁹³ haḳdan ol dem²⁹⁴ aña
 dāne ḳaşdına sürme etme²⁹⁵ haṭā
 260 ol şafīden ‘ayān olup havvā
 şecer-i gendüme yakın olma

...velā taḳrabā hāzihi'ş-şecerate...²⁹⁶

- 261 āhirī ma‘şiyetle ol iki cān
 sürilüp erdi²⁹⁷ yeryüzine hemān
 262 geldi “lā taḳneṭū”²⁹⁸ hiṭāb-ı huzā²⁹⁹
 yeryüzinde verildi³⁰⁰ anlara cā
 263 bir nebīnūḡ³⁰¹ hīç olmadı kārı
 muştafādan öḡ aḡla āşārı
 264 muştafā kār<ı> olur küşād evvel
 ba‘de mürselīn³⁰² ḳılır medḡal
 265 didi ādem ki baña cüft³⁰³ gerek
 cüftümüz³⁰⁴ birle kār-ı ḳıft gerek
 266 gösterüben şafīye havvāyı
 bu durur cüftün³⁰⁵ aḡlaḡıl rāyı
 267 didi havvā naşīb-i cüftüm³⁰⁶ kū
 gösterüp ādemi dediler³⁰⁷ bu

²⁹¹ BK yedi

²⁹² BK pes

²⁹³ BK irdi

²⁹⁴ BK’de yok.

²⁹⁵ BK itme

²⁹⁶ “...ancak şu ağaca yaklaşmayın...” Bakara (2/35)

²⁹⁷ BK irdi

²⁹⁸ “...ümit kesmeyin!...” Zümer (39/53)

²⁹⁹ BK ḡudā

³⁰⁰ BK virildi

³⁰¹ BK birinūḡ

³⁰² BK mürselīne

³⁰³ BK cüft

³⁰⁴ BK cüftümüz

³⁰⁵ BK cüftün

³⁰⁶ BK naşīb-i cüfte

³⁰⁷ BK didiler

- 268 sürünüz imdi cāy-ı dünyāya
lāyık olduğuz imdi ol cāya
- 9b
- 269 cāy-ı huften degül durur cennet
cāy-ı dünyāda bulunuz vuşlat
- 270 diledi ādem yapışa hūrāna
zevķ edüp³⁰⁸ ire vaşl-ı cānāna
- 271 didiler olmağıl olara yakın
cüftünj³⁰⁹ gözle sen hemān³¹⁰ bu hīn
- 272 bunlar oğlanların naşīb<i>³¹¹ durur
cānları derdinüj tabīb<i>³¹² durur
- 273 saña bir kimse olırsardur yār
ğayr³¹³ kimse naşībın etme³¹⁴ şümār
- 274 oğlun cüft³¹⁵ (?) oldı harām
kendü³¹⁶ cüftünj³¹⁷ gözlegil iy hümām
- 275 bes³¹⁸ nikāh oldı ‘aķd havvāya
tā şafī buldı anuñla vāye
- 276 muştafā ‘āyişeyle³¹⁹ ol dem
‘aķd olındı nikāh oluban hem
- 277 huţbe oķundı ol ikiye yakın
iy muzaffer cevābuñ oldı hemīn
- 278 daħı sem‘ eyle iy muzaffer-i fer
cennet içinde iki peygamber
- 279 zenleri birle olalar yārān

³⁰⁸ BK idüp

³⁰⁹ BK cüftünj

³¹⁰ BK’de yok.

³¹¹ BK naşībı

³¹² BK tabībı

³¹³ BK ğayrı

³¹⁴ BK itme

³¹⁵ BK cüft

³¹⁶ BK kendi

³¹⁷ BK cüftünj

³¹⁸ BK pes

³¹⁹ BK ‘ā’ işe ile

- cüft³²⁰ birle süre olar³²¹ devrân
- 280 biri ibrahim <ü> şafî birisi
atalardur³²² bular erüñ irisi
- 281 ikisi de muhammede ata
oldı bilüñ³²³ o pāk-dil zāta
- 282 haḡ şalātıla haḡ selāmı iy cān
anlaruñ cānına erişe³²⁴ revān
- 283 muştafāya zenān u hūrānı³²⁵
hōş sezā gördi emr-i sübhāmı
- 284 yā muhammed senüñiçün etdüm³²⁶ var
cümle-i ‘ālemi kı lup izhār
- mā kāne muḡammedun ebā eḡadin min ricālikum ve lākin resūla'l-lāhi ve
hāteme'n-nebiyyīn...³²⁷**
- 10a
- 285 üşbu āyet anuñçun³²⁸ oldı ‘ayān
muştafādur güzīde-i insān
- 286 diledi anda ādem ola yaḡın
ya ‘nī havvāya irişe ol hīn
- 287 dest uzatdı ki ola kendüye yār
zevḡ-ı şevḡıla tā bula dil-dār
- 288 didiler bī-nikāḡ olmaz ol iş
‘aḡd <ü> kābin³²⁹ gerek gide teşvīş
- 289 didi ādem muḡammed-i muḡtār
bint-i şiddīkla kı lup bāzār
- 290 ol aña nikāḡ eyleye haḡ

³²⁰ BK çüft

³²¹ BK süreler

³²² BK anlardur

³²³ BK bilgil

³²⁴ BK irişe

³²⁵ BK zenān <u> hūrānı

³²⁶ BK itdüm

³²⁷ “Muhammed, sizin adamlarınızdan hiçbirinin babası değildir; fakat Allah’ın elçisi ve peygamberlerin sonuncusudur...” Ahzâb (33/40)

³²⁸ BK anuñçun

³²⁹ BK ‘aḡd ü kābin

- sonra havvāya ben olam elyağ
 291 nūr-ı aḥmed hemān olup zāhir
 emr eyledi ol zamān kādir
 292 kıldı cilbāb-ı cenneti tezyīn
 hep³³⁰ tonandı cemī'-i hūr-ı 'īn
 293 tonaduban³³¹ dıraḥt-ı tūbāyı
 zeyn ederler³³² dıraḥt-ı bālāyı
 294 geldi bes³³³ dile anda her eşyā
 sırr-ı tevḥīdle olup gūyā
 295 dediler³³⁴ lā ilāhe illa'l-lāh
 hem muḥammed durur resūlu'l-lāh
 296 yüz dört dürlü irdi şavt <u> şadā³³⁵
 ol resūl-ı cihāna kıldı du'ā
 297 biri der³³⁶ lā ilāhe illa'l-lāh
 ol muḥammed durur resūlu'l-lāh
 298 birisi daḥı okuyup āyet
 ḥaḳ resūlī ḥaḳkında ḥōş ḥālet

sübḥāne'l-lezī esrā bi'abdihi leylen...³³⁷

- 299 kimi okurdu anda tāhāyı
 ber-neşātıdı yoğdı tāyı

tā hā. mā enzelnā 'aleyke'l-ḳur'āne litesḳā³³⁸

10b

- 300 gāh “ve'n-necmi izā hevā”³³⁹ dediler³⁴⁰
 melekūt üşbu resme söylediler

³³⁰ BK heb

³³¹ BK tütuban

³³² BK iderler

³³³ BK pes

³³⁴ BK didiler

³³⁵ BK şavt u şadā

³³⁶ BK dir

³³⁷ “Uzaktır bütün noksanlıklardan O ki, kulunu bir gece *Mescid-i Haram'dan, çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya* göttürdü; *ona ayetlerimizden gösterelim diye. Gerçek şu ki, O'dur işiten gören!*” İsrâ (17/1)

³³⁸ “Tâ Hâ. Kur'ân'ı sana mutsuz olasın diye indirmedik.” Tâ-Hâ (20/1-2)

³³⁹ “İnmekte olan necme (yıldız), Kur'ân'ın inen miktarına) yemin ederim ki.” Necm (53/1)

³⁴⁰ BK didiler

...ve kefā billāhi şehīdān muḥammedun resūlu'l-lāh...³⁴¹

- 301 hem zemīn³⁴² etdi³⁴³ gāreyi tezyīn
āsumān 'āriyet dilerüz zemīn
302 zer-feşān oldı gün edüp³⁴⁴ cevelān
eyleyüben muvāfakat ol iy cān

ve cumi 'a'ş-şemsu ve'l-kamer³⁴⁵

- 303 müşterī nāzıla tutar cāmı
sürdi hōş vaqt birle encāmı
304 uyandı ol neşātda behrām
şād-kām-ı vaqtile bulupdı kām
305 çehresini küşād edüp³⁴⁶ nāhīd
rakş uruban ol neşāta resīd
306 hem 'uṭārid tutup kalem <ü> kırtās³⁴⁷
evlenür diyü³⁴⁸ anda eşref-i nās
307 olup anda nezāre-i hūrān³⁴⁹
hep³⁵⁰ ayak üzre gelmişidi hemān
308 döşeyüp anda hōş bisāt u hulel³⁵¹
hem melāyik³⁵² turupdı açup el
309 cümlesi çeşm <ü> gūşdi³⁵³ dersü
micmer-i 'ışkdan şalup koğu
310 tā mu 'aṭtar³⁵⁴ ola zemīn-i behişt
ol dügünde yiler emīn-i behişt
311 sihr-i aḥḍar³⁵⁵ devāt olup ol dem

³⁴¹ "...Şahit olarak da Allah yeter." - "Muhammed, Allah'ın peygamberidir..." Fetih (48/28-29)

³⁴² BK zemīne

³⁴³ BK itdi

³⁴⁴ BK idüp

³⁴⁵ "Güneş ve ay toplanır." Kıyāme (75/9)

³⁴⁶ BK idüp

³⁴⁷ BK kalem ü kırtās

³⁴⁸ BK deyüben

³⁴⁹ BK nezāre-i hūrān

³⁵⁰ BK heb

³⁵¹ BK bisāt <u> hulel

³⁵² BK melā'ik

³⁵³ BK çeşm ü gūş idi

³⁵⁴ BK muzaffer

³⁵⁵ BK sihr-i aḥḍar

şecerāt oldu cümle anda kalem

nûn ve'l-kalemi vemā yesturûn³⁵⁶

- 312 levh-i maḥfûzda yazup bārī
nice³⁵⁷ taḳdīr idüpse ol³⁵⁸ kārī
- 313 ol ebübekr ü 'ömm³⁵⁹'oşmān
hem 'alī şāhid oldılar şādān
- 11a
- 314 raḍiyallāhu 'anhüm anlar hem
şāhidān 'ādilān olup ol dem
- 315 tūrdı şağında aḥmedūñ anlar
kilk-i ḳudret yazup oları meger
- 316 şāhid-i rāstdur bular diñleş³⁶⁰
şāhid-i çep neler durur añlaş³⁶¹
- 317 cebrāyil³⁶²-i emīn <ü> mīkāyīl³⁶³
daḥı isrāfilile 'azrāyil³⁶⁴
- 318 şalavāt-ı ḥuzā³⁶⁵ 'aleyhim hep³⁶⁶
anlara ire³⁶⁷ olardur³⁶⁸ ehl-i edeb³⁶⁹
- 319 ḥāzır idi bu cümle-i mezkūr
ol nikāḥ üzre oldılar mesrūr
- 320 yüz biñ ü yigirmi dōrt biñ ḥāş
enbiyā cümle anda ḥāşşü'l-ḥāş
- 321 ellerinde tūtup ḳadeḥler nūr
pūr idi içi hep³⁷⁰ şarāb-ı ṭahūr

³⁵⁶ “Nûn. Kaleme ve kalem ehlinin satıra dizdiklerine ve dizecekleri hakkı için.” Kalem (68/1)

³⁵⁷ BK niçe

³⁵⁸ BK'de yok.

³⁵⁹ BK 'ömer

³⁶⁰ BK diñlegil

³⁶¹ BK añlaşıl

³⁶² BK cebrā'īl

³⁶³ BK mīkā'īl

³⁶⁴ BK 'azrā'īl

³⁶⁵ BK ḥudā

³⁶⁶ BK heb

³⁶⁷ “ire” sözcüğünden sonraki “ki” bağlacı vezni bozduğu için çıkarılmıştır.

³⁶⁸ BK oldılar

³⁶⁹ Bu mısradaki vezin bozuktur.

³⁷⁰ BK heb

- 322 ümmet ervāhına şunup cāmı
puhte oldu anda cümleñüñ hāmı
- 323 bilüñ “yusqavne min rahīkin”³⁷¹ dedi³⁷²
ümmet ervāhına ol oldu ğidā
- 324 yaqdılar bir çerāğ-ı nūrānī
rūşen etdi³⁷³ sarāy-ı vicdānı

...ve sirācen munīrā³⁷⁴

- 325 ki şeban-gāhı geşt edüben³⁷⁵ ğār
“şāniye'ş-neyni iz humā f'l-ğār”³⁷⁶
- 326 gāh bulmışıdı k̄āb-ı kavseyni
kurbet-i haqqıla olup zeyni
- 327 ol muhammed ki şāh-vār-ı güzīn
bulmuşıdı merātibile yaqīn
- 328 tayanup mesned-i risāletde
ululuğ buldı hūb-hāletde
- 329 anuñıçun dedi³⁷⁷ resūl-ı huẓā³⁷⁸
oqı tā bula cānuñ imdi şafā

küntü nebiyyen ve ādeme beyne'l-māi ve't-ṭīn³⁷⁹

- 11b
- 330 ādem olmışıdı ol zamān nigerān
levh-i maḥfūẓa karşı huş hayrān
- 331 erdi³⁸⁰ ‘izzet ḥitābı anda aña
ḥuṭbe-i ḥāş oqıdı anda huẓā³⁸¹
- 332 cümleñüñ aġzına urdı mühr sükūt

³⁷¹ “Onlara mühürlenmiş halis bir içkiden sunulur.” Mutaffifin (83/25)

³⁷² BK didi

³⁷³ BK itdi

³⁷⁴ “...ve aydınlık saçan bir şavk (ışık) olarak.” Ahzâb (33/46)

³⁷⁵ BK idüben

³⁷⁶ “...mağarada bulunan ikinin biri iken...” Tevbe (9/40)

³⁷⁷ BK didi

³⁷⁸ BK huḍā

³⁷⁹ “Âdem su ile balçık arasında iken ben peygamberdim.” Hadis.

³⁸⁰ BK irdi

³⁸¹ BK huḍā

- sem' ede³⁸² tā³⁸³ ins <ü> cin <ü> melekūt³⁸⁴
 333 'āyişe³⁸⁵ ḥatunı nikāḥ etdi³⁸⁶
 muştafāya anı mübāḥ etdi³⁸⁷
 334 ḥuṭbe kim ḥaḳ oḳıdı sem' et³⁸⁸ iy cān
 üşbudur saña idem anı 'ayān

**el-ażametü izārī ve'l-kibriyā' u ridā' i femen nāze'ani fiḥimā el-ḳaytühü fi'n-
 nārī velā übālī elḥamdī ve'l-'āyişetu³⁸⁹ li resūli³⁹⁰**

- 335 beyle³⁹¹ oḳıdı ḥuṭbe ḥaḳ ol dem
 'āyişe³⁹² oldı resūlıla hem-dem
 336 ādem eydür baña da eyle nikāḥ
 tā ki ḥavvā ola bu cāna mübāḥ
 337 ḥaḳ ta'ālā dedi³⁹³ ki yā ādem
 ḥuṭbe-i aḥmediçün³⁹⁴ aḅla bu dem
 338 'aḳdıçun³⁹⁵ şaçmışam nişār-ı kerem
 degşür anı işit saña ne derem
 339 ol nişār olısar nikāḥ<i> anuḅ
 tā ki ḥavvā da³⁹⁶ yāruḅ ola senüḅ
 340 ādem ol dem nazār³⁹⁷ ḳılur bārī³⁹⁸
 görmedi nişār-ı settārı

382 BK ide

383 "tā" sözcüğünden sonraki "ki" bağlacı vezni bozduğu için çıkarılmıştır.

384 BK ins ü cin ü melekūt

385 BK 'ā' işe

386 BK itdi

387 BK itdi

388 BK it

389 BK 'a' işetu

390 "Azamet gömleğim, kibriyâ ise kaftanımdır. Kibriya benim ridâm (belden yukarı giyilen elbise, gömlek), azamet ise benim ızarımdır (belden aşağı giyilen elbise). Bunlardan biri konusunda bana ters düşen kimseye azap ederim ve hamdolsun resulullah için Âişe." Hadis.

391 BK böyle

392 BK 'ā' işe

393 BK didi

394 BK aḥmed için

395 BK 'aḳd için

396 BK'de yok.

397 BK tutar

398 BK yarı

- 341 bes³⁹⁹ huzādan⁴⁰⁰ hitāb eriřdi⁴⁰¹ aña
ne direm dir eşitgil imdi saña
- 342 bil niřār-ı muħammed oldı řenā
hōř semā' eyle diyem anı saña

**Allāhümme şalli 'alā muħammed ve 'alā āl-i muħammed ve bārik ve
sellim⁴⁰²**

- 12a
- 343 dört yüz kez oķıgıl iy ādem
tā kim iriře vaķtūne hōř-dem
- 344 bu kelām-ı řerīf<i>⁴⁰³ ādem iy cān
dört yüz kez oķıdı⁴⁰⁴ anda hemān
- 345 bes⁴⁰⁵ helāli oldı ol zamān ħavvā
ol řafīye eriřdi⁴⁰⁶ zevķ <u> řafā⁴⁰⁷
- 346 oldı nām-ı muħammed-i muħtār
ĥuķbesinde oķundı řeyle⁴⁰⁸ ki var
- 347 ol resūluĥ muħabbetiyle nikāh
oldı ħavvā řafīye anda mūbāh
- 348 oldı sūnnet-i muħabbet-i aħmed
beyle⁴⁰⁹ olmiş durur bil emr-i şamed
- 349 ĉünkü 'aķd-i muħammed oldı 'ayān
ĥaķ řalātıla cān⁴¹⁰ ola řādān
- 350 iblisi⁴¹¹ munda⁴¹² ĉekdiler ol dem
cümle oĥlanlarını daĥı hem

³⁹⁹ BK pes

⁴⁰⁰ BK ĥudādan

⁴⁰¹ BK irişdi

⁴⁰² "Allah'ım! Muhammed'e ve Muhammed'in ehl-i beytine rahmet eyle; şerefini yücelt. O'na ve onlara ĉokĉa bereket ver ve selamlar et"

⁴⁰³ BK kelām-ı řerīfī

⁴⁰⁴ BK okudı

⁴⁰⁵ BK pes

⁴⁰⁶ BK irişdi

⁴⁰⁷ BK zevķ u řafā

⁴⁰⁸ BK şöyle

⁴⁰⁹ BK böyle

⁴¹⁰ BK cānı

⁴¹¹ BK iblisi

⁴¹² BK bunda

351 daḥı ruḥsār-ı ādeme iy cān
çekdiler nīl naqş olındı⁴¹³ ‘ayān

...innehu kāne ḡalūmen cehūlā⁴¹⁴

352 bes⁴¹⁵ ḡalūm <u> cehūl olup⁴¹⁶ peydā
ādemūñ vech<i>⁴¹⁷ üzre iy dānā

353 daḥı ruḥsāre-i muḥammede hem
yazdılar üşbu āyeti ol dem

li-yaḡfira lekallāhu mā teḡaddeme min zenbike ve mā teahḡara...⁴¹⁸

354 hem sipendini ‘āyişenūñ⁴¹⁹ iy cān
rāzī olsun deminden ol sübhān

355 yaḡdılar külin etdiler⁴²⁰ perān
şaḡdılar gözlerine diñle beyān

...subḡāneke hāzā buhtānun ‘aḡīm⁴²¹

356 ol su’ālūñe⁴²² bunlar oldı cevāb
iy muḡaffer bil imdi n’oldı ḡisāb

12b

su’āl kerden muḡaffer-i deryā dige⁴²³

357 söze gelüp muḡaffer-i deryā
ne su’āl etdi⁴²⁴ diñle olam ḡüyā

358 ḡızra şordum dedi⁴²⁵ ‘aleyhi’s-selām
on yedi rek’at ol sücūd <u> kıyām⁴²⁶

359 farz <u> vācib durur beyān eyle
ḡikmetūñ vechini ‘ayān eyle

360 didi ḡızr iy muḡaffer añla ḡaber

⁴¹³ BK oldı

⁴¹⁴ “...O gerçekten çok zalim, çok cahil bulunuyor.” Ahzâb (33/72)

⁴¹⁵ BK pes

⁴¹⁶ BK oldı

⁴¹⁷ BK vechi

⁴¹⁸ “Allah, senin geçmiş ve gelecek kusurlarını bağışlasın, üzerindeki nimetini tamamlasın...” Fetih (48/2)

⁴¹⁹ BK ‘ā’işenūñ

⁴²⁰ BK itdiler

⁴²¹ “Bunu söylemek bize yakışmaz, haşa bu büyük bir iftiradır.” Nûr (24/16)

⁴²² BK su’ālūñe

⁴²³ “Âlim muḡaffer başka soru sordu.”

⁴²⁴ BK itdi

⁴²⁵ BK didi

⁴²⁶ BK sücūd u kıyām

- saña bir bir deyim iy ehl-i nażar
 361 on rek‘at oldu farz-ı namāz
 gice gündüzde aņlağıl sen⁴²⁷ rāz
 362 sekizi bes⁴²⁸ anuņ oldu gündüzde
 diņle ma‘nā nete olur sözde
 363 yedisidür gecede⁴²⁹ anuņ hem
 diņle bu remz<i>⁴³⁰ kim saña ne direm
 364 bilüņ gündüzde ol sekiz rek‘at
 kılsa bende bulur sekiz cennet
 365 açılur cennetüņ sekiz bābı
 naql idem fuşül <u> ebvābı⁴³¹
 366 dörd⁴³² öyle namāz<i>⁴³³ farz durur
 hōcaya⁴³⁴ bende-i hāli ‘arz durur
 367 dört rek‘at dağı ikindüde⁴³⁵ hem
 farzdur kim kılırsın anı bu dem
 368 ol yedi farzı dağı diņle⁴³⁶ iy cān
 kim Őebe maĥşüş oldu aņla ‘ayān
 369 üç rek‘at namāz-ı Őām oldu
 dörd⁴³⁷ hem yatsuda tamām oldu
 370 yididür⁴³⁸ Őamu kapusı iy yār
 bağlanur bil hemān-dem heft dār
 371 gündüzin kim kıla sekiz rek‘at
 rüşen eyler derüni⁴³⁹ bī-‘illet
 372 ol sekiz rek‘atuņ sekiz cennet

⁴²⁷ BK’de yok.

⁴²⁸ BK’de yok.

⁴²⁹ BK gicede

⁴³⁰ BK remzi

⁴³¹ BK fuşül u ebvābı

⁴³² BK dört

⁴³³ BK namāzı

⁴³⁴ BK hōaceyeye

⁴³⁵ BK ikindide

⁴³⁶ BK’de yok.

⁴³⁷ BK dört

⁴³⁸ BK yedidür

⁴³⁹ BK rüyını

- rūšenāsıdur anlađıl hālet
 373 rūz-ı rūşende kılduđuñçun⁴⁴⁰ iy cān
 açılır saña bāb-ı heşt-i cinān
 13a
 374 tamu durur qarañu şeb gibi hem
 yedi rek‘at ki kılasın ol dem
 375 şeb-i tārikde kılarsañ⁴⁴¹ anı
 vire göñlüñ dilegin anda ğanī
 376 yidi⁴⁴² tamunuñ anla⁴⁴³ ebvābın
 bağlaya haq süre teb ü tābın
 377 iki rek‘at ki kıldı farz-ı namāz
 kılnur şubh-demde anlañ⁴⁴⁴ rāz
 378 ne gecedendür⁴⁴⁵ ol ne gündüzden
 gice vü gündüzi ider rūşen
 379 gice vü gündüze durur şāmil
 anlar üşbunı fikret-i kāmīl
 380 zīra⁴⁴⁶ gün toğmadan kılnur ol
 giceden dañı degül anla uşul
 381 rek‘atuñ biri gündüze tābi‘
 birisi hem geceyedür⁴⁴⁷ rācī‘
 382 bir rek‘atla gündüz etse⁴⁴⁸ günāh
 yoyulur şeyle⁴⁴⁹ bilgil iy hem-rāh
 383 gice kılduđı⁴⁵⁰ hem günāh dañı
 rek‘at-ı şānīle⁴⁵¹ bozılır ağı
 384 gice <vü> gündüzde on yedi rek‘at

⁴⁴⁰ BK kılduđuñçun

⁴⁴¹ BK kılarsañ

⁴⁴² BK yedi

⁴⁴³ BK anuñla

⁴⁴⁴ BK anlağıl

⁴⁴⁵ BK gecedendür

⁴⁴⁶ BK zīra

⁴⁴⁷ BK geceyedür

⁴⁴⁸ BK itse

⁴⁴⁹ BK şeyle

⁴⁵⁰ BK kılduğı

⁴⁵¹ BK şānī ile

farz kim söyledüm budur hâlet
 385 üşbu resmile verdi⁴⁵² hıızr cevâb
 haste derdinedür⁴⁵³ cevâb-ı şavâb
 386 hıızr-ı hâzır demine sen de iy cân
 ver⁴⁵⁴ şalâvat muhammede bu zamân

su 'âl-i muzaffer ez-hıızr 'aleyhi's-selâm⁴⁵⁵

387 yene şordı muzaffer-i deryâ
 hıızrdan⁴⁵⁶ ire aña selâm-ı huzâ⁴⁵⁷
 388 gebrler üşbu 'âlem içre yakîn
 az ederler⁴⁵⁸ hıyânet aña hemîn
 389 lîk mü' minlerüñ hıyâneti çok
 di nedendür biline iy dili toğ
 13b
 390 didi hıızr aña iy muzaffer-i fer
 gebrler işi küfrile⁴⁵⁹ işler
 391 küfri maḥv eyler ol şifâtın anuñ
 dūzaḥa şalar anda zâten anuñ
 392 ol mü' min durur hıyânet-bâz
 anuñ imâni maḥv eder⁴⁶⁰ bil râz
 393 bes⁴⁶¹ hıyânet-i pelîd mü' min-i pāk
 maḥv olur ol hıyânet-i hâşāk
 394 kâfirüñ gerçi var hıyânet<i>⁴⁶² az
 âyeti diñle tâ bilesin râz

⁴⁵² BK virdi

⁴⁵³ BK derdine

⁴⁵⁴ BK vir

⁴⁵⁵ “Muzafferin Hızır Aleyhisselam’a sorusu.”

⁴⁵⁶ “hıızrdan” sözcüğünden sonraki “ki” bağlacı vezni bozduğu için çıkarılmıştır.

⁴⁵⁷ BK hudâ

⁴⁵⁸ BK iderler

⁴⁵⁹ BK küfr ile

⁴⁶⁰ BK maḥv ider

⁴⁶¹ BK pes

⁴⁶² BK hıyâneti

el-ḥabīṣātu li'l-ḥabīṣīne ve'l-ḥabīṣūne li'l-ḥabīṣāti⁴⁶³ ve't-ṭayyibātu li't-ṭayyibīne...⁴⁶⁴

- 395 “el-ḥabīṣātu li'l-ḥabīṣīne”⁴⁶⁵ bil
kāfirīcün denildi⁴⁶⁶ iy ‘ākil
- 396 ṭayyibāt oldı ṭayyibinle hem
mü’ minān oldı bil olar⁴⁶⁷ bu dem
- 397 ol su’ālünje verdüm⁴⁶⁸ imdi cevāb
ṭayyibīnile bulasın tā tāb
- 398 yine dir ol muzaffer-i deryā
kāzerūna erişmişidüm⁴⁶⁹ tā
- 399 hıızr peygamberile⁴⁷⁰ anda iy cān
şeyḥ ebū ishāk türbesinde ‘ayān
- 400 raḥmet-i ḥaḳla cānı şād ola
otururduḳ biz anda hıızr bile
- 401 hıızr başladı ağlamağa hemān
dedüm⁴⁷¹ üşbu ağlamak nedendür iy cān⁴⁷²
- 402 didi iblīsçün⁴⁷³ ben ağlar men⁴⁷⁴
anuñıçun yüregi tağlar men⁴⁷⁵
- 403 şindi⁴⁷⁶ bend idi o bī-çāre
raḥm edüp⁴⁷⁷ aña ermişem⁴⁷⁸ zāra
- 404 yüzi üzre yer üstine ğaltān
şeyle⁴⁷⁹ şan kim çıkardı andan cān

⁴⁶³ Nüşhalarda ayetin bu kısmı yazılmamıştır. “...kötü erkekler kötü kadınlara...”

⁴⁶⁴ “Kötü kadınlar, kötü erkeklere; namuslu kadınlar namuslu erkeklere...” Nûr (24/26)

⁴⁶⁵ “Kötü kadınlar kötü erkeklere.” Nûr (24/26)

⁴⁶⁶ BK dinildi

⁴⁶⁷ BK ol

⁴⁶⁸ BK virdüm

⁴⁶⁹ BK irişmişidüm

⁴⁷⁰ BK peygamber ile

⁴⁷¹ BK didim

⁴⁷² Bu mısırada vezin bozuktur.

⁴⁷³ BK iblīsçün

⁴⁷⁴ BK ağladımın

⁴⁷⁵ BK tağladımın

⁴⁷⁶ BK şimdi

⁴⁷⁷ BK idüp

⁴⁷⁸ BK irişem

⁴⁷⁹ BK şöyle

- 405 dedüm⁴⁸⁰ aña baña haber vergil⁴⁸¹
hāletünden ögün başa dirgil⁴⁸²
- 14a
- 406 didi hıızr iy muzaffer-i cānān
diñle ol dem ki ne dedi⁴⁸³ şeytān
- 407 haq ta'ālā yaratdı dünyāyı
dahı bu āsumān-ı bālāyı
- 408 melekūtıla kıldı gökleri pür
tā'at idün dedi⁴⁸⁴ olasız hür
- 409 iblisi⁴⁸⁵ anlara mu'allim edüp⁴⁸⁶
ol melekler anuñ yolına gidüp
- 410 līk eyü mu'allim olmadı
va'z <u> nuşında⁴⁸⁷ behre bulmadı
- 411 bed mu'allimdi⁴⁸⁸ ol iblīs-i la'īn
özi bī-şıdkıdı iñen hōd-bīn
- 412 diñlegil iy muzaffer-i deryā
bir meşel söyleyem bu demde saña
- 413 hōcaya⁴⁸⁹ verseler⁴⁹⁰ bir oğlanı
ya'nī 'ilm aňlaya anuñ cānı
- 414 hōcası⁴⁹¹ eyü etmese⁴⁹² ta'līm
derler⁴⁹³ ol hōcaya⁴⁹⁴ ki bī-tefhīm
- 415 alur atası oğlan⁴⁹⁵ andan tīz

⁴⁸⁰ BK didim

⁴⁸¹ BK virgil

⁴⁸² BK dergil

⁴⁸³ BK didi

⁴⁸⁴ BK didi

⁴⁸⁵ BK iblīs

⁴⁸⁶ BK idüp

⁴⁸⁷ BK va'z u naşihatda

⁴⁸⁸ BK mu'allim idi

⁴⁸⁹ BK hāceye

⁴⁹⁰ BK virseler

⁴⁹¹ BK hācesi

⁴⁹² BK itmese

⁴⁹³ BK dirler

⁴⁹⁴ BK hāceye

⁴⁹⁵ BK oğlanı

- cāhil olmaya oğlu ola ‘azīz
 416 çün haṭādur⁴⁹⁶ oḡuduḡı⁴⁹⁷ dersi
 ger ‘arab dili ola ger fūrī
 417 bir mu‘allime virür oḡlanı
 bildürür⁴⁹⁸ aḡa resm <ü> erkānı⁴⁹⁹
 418 her haṭāsını oḡarur⁵⁰⁰ def‘ī
 iriṣür ol mu‘allimüḡ nef‘i
 419 bildürür⁵⁰¹ aḡa ‘ilm-i ḡāṣ<ı>⁵⁰² dürüst
 kāmīl olur o cehlle olmaz süst
 420 niteki oldı mu‘allim ol ādem
 ‘ilm-i esmāyla⁵⁰³ bulupdı dem
 421 tıfl-ı cāna mu‘allim ādemdür
 ādemī her ki bildi ḡōṣ demdür
ve ‘alleme ādeme'l-esmā’ e küllehā...⁵⁰⁴
 14b
 422 laḡn oḡıdılar anlar ol esmāyı
 ādemī bildi her müsem māyı
 423 bilmişiken ṣafī ḡünāḡ etdi⁵⁰⁵
 cennetiken yerini cāḡ etdi⁵⁰⁶
 424 böyle dimişken oldı yene eṣīm
 ol ḡünāḡıla⁵⁰⁷ erdi⁵⁰⁸ vaḡtine bīm
...ve naḡnu nusebbiḡu biḡamdike venuḡaddisu lek...⁵⁰⁹
 425 uydı şeyṭāna ol zamān melekūt

⁴⁹⁶ BK haṭādır

⁴⁹⁷ BK oḡudıḡı

⁴⁹⁸ BK bildirür

⁴⁹⁹ BK resm ü erkānı

⁵⁰⁰ BK oḡardur

⁵⁰¹ BK bildirür

⁵⁰² BK ḡāṣı

⁵⁰³ BK esmā ile

⁵⁰⁴ “Ve Ādem’e bütün isimleri öğretti...” Bakara (2/31)

⁵⁰⁵ BK itdi

⁵⁰⁶ BK itdi

⁵⁰⁷ BK ḡünāḡ ile

⁵⁰⁸ BK irdi

⁵⁰⁹ “...Biz seni tesbih ve takdis edip dururken...” Bakara (2/30)

bes⁵¹⁰ helāk etdi⁵¹¹ anları ceberūt
 426 bes⁵¹² haṭā idüp oḡudılar iy cān
 biz yeterüz ‘ibādetē el-ān

...etec ‘alu fihā men yufsidu fihā...⁵¹³

427 beyle⁵¹⁴ didükde ol zamān melekūt
 hōş cevāb işidüp anlar etdi⁵¹⁵ sükūt⁵¹⁶
 428 ādem oldı çü maḡhar esmāya
 vāḡıf oldı ḡamu müsem māya

429 sürdiler ol zamān revān melekūt
 irüp ādem ḡatında etdi⁵¹⁷ sükūt

430 ādem⁵¹⁸ anlara ders-i ‘ām etdi⁵¹⁹
 cümle-i sözleri tamām etdi⁵²⁰

431 bildiler kim haṭāya ermişler⁵²¹
 rāh-ı ‘iṣyāna cümle sürmişler

432 başların cümle ṣaldılar aṣaḡa
 sözleri birle oldılar aṣaḡa

433 yine kendülere gelüp melekūt
 böyleyimiş irādet-i ceberūt

434 üṣbu āyet olardan oldı ‘ayān
 oḡı ḡur’ānı tā biline beyān

ḡālū subḡāneke lā ‘ilme lenā illā mā ‘allemtenā...⁵²²

15a

435 üṣbu āyet olardan oldı bedīd
 ehl-i inṣāf olur bil ehl-i sa‘īd

⁵¹⁰ BK pes

⁵¹¹ BK itdi

⁵¹² BK pes

⁵¹³ “...orada fesat çıkaracak ve kanlar akıtacak bir yaratık mı yaratacaksın?...” Bakara (2/30)

⁵¹⁴ BK böyle

⁵¹⁵ BK itdi

⁵¹⁶ Bu mısradā vezin bozuktur.

⁵¹⁷ BK itdi

⁵¹⁸ BK ādemi

⁵¹⁹ BK itdi

⁵²⁰ BK itdi

⁵²¹ BK irmişler

⁵²² “Melekler: “Seni bütün eksikliklerden tenzih ederiz Yâ Rab! Bizim için senin bize bildirdiklerinden başka bilgi mümkün değildir...” Bakara (2/32)

- 436 anlaruñ pīşvāsıyıcı bilīs⁵²³
ol ƙapudan sürülüp olup pis
- 437 haƙ ta‘ālā anı edüp⁵²⁴ kâfir
la‘netile bezer anı vâfir
- 438 aşl<ı> cinidi⁵²⁵ bilün şeytānuñ
bilmedi maẓharını raħmānuñ
- 439 kâfir oldu özi la‘īn oldu
içi vü taşı⁵²⁶ kibr <ü> kīn⁵²⁷ oldu
- 440 i‘tikādında varıdı⁵²⁸ ĥaleli
anuñıçun görüpdı⁵²⁹ ol zeleli
- 441 cān bin cāndan ĥuza-yı kerīm⁵³⁰
yaradup eylemişdi anı racīm
- 442 üç yüz yıl zemīn-i heftümde
perveriş kıldı cān ü ten ĥamda
- 443 haƙ ta‘ālāya eyledi tā‘at
yüz yere urdı diledi ĥacet
- 444 irdi andan daħı ikinci yere
yüz urar anda daħı cümle yere
- 445 üç yüz yıl hem anda tırdı racīm
ĥōş ‘ibādetle buluban ta‘zīm
- 446 ĥāşılı yeryüzine çıkdı delīl
çok ‘ibādetler etdi⁵³¹ şanma ƙalīl
- 447 degmedük yüzi ƙalmadı yer⁵³² hīç
hīç ‘ibādetden etmedi⁵³³ yüzi pīç
- 448 deve yükünden⁵³⁴ ol zamān şeytān

⁵²³ BK iblīs

⁵²⁴ BK idüp

⁵²⁵ BK cin idi

⁵²⁶ BK tışı

⁵²⁷ BK kibr ü kīn

⁵²⁸ BK var idi

⁵²⁹ BK girüpdı

⁵³⁰ BK ĥudā-yı kerīm

⁵³¹ BK itdi

⁵³² BK bir

⁵³³ BK itmedi

⁵³⁴ BK yükünden

- düzdi seccāde ol merīd-i cihān
 449 oldı evvel cihānda ol cūleh⁵³⁵
 şardı başına etdi⁵³⁶ tāk <u> küleh⁵³⁷
 450 döşedi kendüye firāş-ı riyā
 secde kılmadı ādeme aşlā
 451 anuñıçun dedi⁵³⁸ resūl-ı güzīn
 haq selāmı aña ere⁵³⁹ her hīn
 15b
 452 peşm seccādeye kıpılma yaqīn
 dağı cūlehle⁵⁴⁰ olma yār hemīn
 453 bu sözinden resūluñ aña ‘ayān
 iblisidi⁵⁴¹ murādı bellü beyān
 454 peşm seccāde üzre ol iblīs
 işi anuñ riyāyıldı telbīs
 455 haq ta‘ālāya eyledi tā‘at
 ululardan olupdı ol gāyet
 456 peşm seccāde üzre bir gün ol
 otururken ‘ibādete meşgūl
 457 erdi⁵⁴² bir levh ol zamān öñine
 diñle ne vardı⁵⁴³ levh içinde yene
 458 tahte-i levh üzre yazu⁵⁴⁴ var
 düşdi öñine ‘azāzilüñ nā-çār
 459 haqq-ı sebzile naqş olınmışıdı
 yazılup biñ bir ad kılınmışıdı
 460 gördi iblīs hezār-yek nāmı

⁵³⁵ BK çūleh

⁵³⁶ BK itdi

⁵³⁷ BK tāk u küleh

⁵³⁸ BK didi

⁵³⁹ BK ire

⁵⁴⁰ BK culıla

⁵⁴¹ BK iblīsidi

⁵⁴² BK irdi

⁵⁴³ BK var idi

⁵⁴⁴ BK yazı

- oquyup puhte oldı bes⁵⁴⁵ hāmı
 461 āhirinde görür la‘ın-i tebāh
 kim muḥammedde ḥatm olupdur cāh
 462 yazılı lā ilāhe illa'l-lāh
 ol muḥammed durur resūlu'l-lāh
 463 anuñıçun cihānı var etmiş⁵⁴⁶
 ‘arş u ferşi üstüvār etmiş⁵⁴⁷
 464 girü olmış demine küll-i umūr
 görelüm⁵⁴⁸ ‘ākıbet bu işde n'olur
 465 beyle⁵⁴⁹ diyüben ol racīm-i la‘ın
 kibr atına bes⁵⁵⁰ ol dem urup zīn
 466 kendünüñ bī-ḥaberlığından ol
 hīç haber-dār degülidi⁵⁵¹ fużül
 467 çünki görđi muḥammedüñ adın
 olmış bildi ‘ālem üstādın
 468 biñ bir ad anuñıla ḥatm olmış
 hem muḥammed adı cihān<a>⁵⁵² tölmiş
 469 didi nām-ı muḥammediçün⁵⁵³ iy ḥaḳ
 ḥāş dostuñımış senüñ el-ḥaḳ
 16a
 470 üşbu ad ḥürmetine yā sübhān
 mertebem yüce kıl benüm el-ān
 471 ‘ālem-i süfliden sürem cānı
 ‘ālem-i ‘ulvīde bulam anı⁵⁵⁴
 472 ‘ālem-i ‘ulvide⁵⁵⁵ bulam dārāt

⁵⁴⁵ BK pes

⁵⁴⁶ BK itmiş

⁵⁴⁷ BK itmiş

⁵⁴⁸ BK görelim

⁵⁴⁹ BK böyle

⁵⁵⁰ BK pes

⁵⁵¹ BK digüldi

⁵⁵² BK cihāna

⁵⁵³ BK muḥammed için

⁵⁵⁴ BK cānı

⁵⁵⁵ BK ‘ālem-i ‘ulvīde

- melekūtıla eyleyem kelimāt
 473 haq aña şol qadar verür⁵⁵⁶ qudret
 çıqdı evvel göge bulup devlet
 474 anda seccāde üzre oturdı
 kuş gibi uçdı semāya yetürdi
 475 evvelinci felekde haqq<a> tā‘at
 eyleyüp buldı ikincide haşmet
 476 andan üçünciye ‘urüc etdi⁵⁵⁷
 āsumān-ı cihāruma⁵⁵⁸ yetdi
 477 āhir irişdi ‘arş-ı a‘lāya
 oldu meşğül anda esmāya
 478 ‘arş tahtında edüp⁵⁵⁹ ‘ibādetler
 eyledi dürlü dürlü tā‘atler
 479 hıızır dir⁵⁶⁰ iy muzaffer-i deryā
 diñle hāl-i bilīsi⁵⁶¹ iy dānā
 480 ‘ākıbet n'olısar özin bilmez
 özini bilmeyen sözin bilmez
 481 oldu bir ad hürmetine bu kār
 ‘arşa irürdi anı şeyle⁵⁶² ki var
 482 berekātıyla ol bir aduñ iy cān
 ‘arş-ı a‘lāda aña verdi⁵⁶³ mekān
 483 birike yüz adı olavuz⁵⁶⁴ zākir
 nişe cāy olmaya bize ol yir⁵⁶⁵
 484 bilüben hem oquyuban⁵⁶⁶ yazaruz
 şanma bizi tarīkden azaruz

⁵⁵⁶ BK virür

⁵⁵⁷ BK itdi

⁵⁵⁸ BK āsumān-ı cihāruma

⁵⁵⁹ BK idüp

⁵⁶⁰ BK didi

⁵⁶¹ BK hāl-i iblīsi

⁵⁶² BK şeyle

⁵⁶³ BK virdi

⁵⁶⁴ BK olur

⁵⁶⁵ BK yer

⁵⁶⁶ BK oquyuban

485 gön̄lümüzde yaḳīnümüz daḫı var
 ŧanma kim seni red ede⁵⁶⁷ ḡaffār

486 didi ḫıẓr iy muzaffer-i dānā
 diḡle bir remz eyleyem ifṣā

16b

487 iblis⁵⁶⁸ ol nām<ı>⁵⁶⁹ zıkr edüp⁵⁷⁰ buldı
 key ulu mertebe anuḡ oldı

488 sen ki her gün anı edesin⁵⁷¹ yād
 saḡa daḫı verür⁵⁷² eder⁵⁷³ dil-ṣād

489 bir yere ergürür seni bārī
 ḫaḳḳıla anda eyle bāzārı

...ileyhi yaṣ'adu'l-kelimu't-ṭayyibu ve'l-'amelu's-ṣāliḫu yerfe'uhu...⁵⁷⁴

490 zıkr ü tesbīḫi iblisün⁵⁷⁵ ol dem
 kendüeyidi⁵⁷⁶ erdi⁵⁷⁷ kendüye hem

491 ḫaḳıçun bizler iderüz zıkrı
 daḫı ḡayrı degül bu cān fikri

492 n'ola bizleri irüre⁵⁷⁸ sübhān
 'arṣ-ı raḫmāna iriṣe bu cān

493 didi ḫıẓra muzaffer anda yine
 remz-i ḫālet görgil bunda dine

494 zıkr ü fi'lümüz⁵⁷⁹ oldı bunda 'ayān
 biz o yire⁵⁸⁰ nice⁵⁸¹ ererüz⁵⁸² iy cān

⁵⁶⁷ BK ide

⁵⁶⁸ BK iblīs

⁵⁶⁹ BK nāmı

⁵⁷⁰ BK idüp

⁵⁷¹ BK idesin

⁵⁷² BK virür

⁵⁷³ BK ider

⁵⁷⁴ "...O'na hoş kelimeler yükselir, onu da salih amel yükseltir..." Fâtır (35/10)

⁵⁷⁵ BK iblīsün

⁵⁷⁶ BK kendüye idi

⁵⁷⁷ BK irdi

⁵⁷⁸ BK irdüre

⁵⁷⁹ BK zıkr <ü> ma'lümüz

⁵⁸⁰ BK yere

⁵⁸¹ BK niçe

⁵⁸² BK irerüz

- 495 zıkr <ü> fi 'lünj⁵⁸³ haq eder⁵⁸⁴ şeh-per
sende senlik qomaz eder⁵⁸⁵ ber-ter
- 496 lık iblîsde yogıdı bu hâl
bes⁵⁸⁶ anuñçun⁵⁸⁷ erişdi⁵⁸⁸ aña zevâl
- 497 diñlegil iy muzaffer-i deryâ
söyleyem hâlet-i bilîsi⁵⁸⁹ saña
- 498 'âkıbet aña erdi⁵⁹⁰ hâlâtı
erdi⁵⁹¹ ğâyet merâtibe zâtı
- 499 diz çöküben öñinde cebrâyl⁵⁹²
va 'z <u> nuşına⁵⁹³ olup anuñ⁵⁹⁴ kâyl⁵⁹⁵
- 500 dañı mîkâ'ıl ancılayın hem
diñleridi ne kim dese⁵⁹⁶ ol dem
- 501 dañı isrâfîlile 'azrâ'ıl
va 'zına cümlesi olup mâyl⁵⁹⁷
- 502 yetmiş biñ ferîşteh dañı iy cân
hizmetinde turupdı anda hemân
- 17a
- 503 lık kendüsiyidi bîgâne
âşinâ olmamışdı sultâna
- 504 bes⁵⁹⁸ hiţâb etdi⁵⁹⁹ haq bilise yaqîn
sâq-ı 'arşa eriş⁶⁰⁰ deyü bu hîn

583 BK zıkr ü fi 'lünj

584 BK ider

585 BK ider

586 BK pes

587 BK anuñçun

588 BK irişdi

589 BK iblîsi

590 BK irdi

591 BK irdi

592 BK cebrâ'ıl

593 BK va 'z u nuşına

594 BK'de yok.

595 BK kâ'ıl

596 BK dirse

597 BK mâ'ıl

598 BK pes

599 BK itdi

600 BK iriş

- 505 var durur anda şavma‘a hūşca
yüri anda ‘ibādet eyle baña
- 506 sürüp anda ‘azāzil erdi⁶⁰¹ hemīn
yetmiş yıl ‘ibādet etdi⁶⁰² yaķın
- 507 hizmetinde anuñ olup melekūt
andan alurlarıdı⁶⁰³ cümle ögüt
- 508 kapusın bekleyüp tururlar idi
sözine çeşm <ü> gūş⁶⁰⁴ ururlar idi
- 509 taşra çıķdı ‘azāzil ol demler
görđi bir hať yazılmış anda meger
- 510 sebz-haťtıdı anda hūb-inşā
bes⁶⁰⁵ semā‘ eyle kim ne didi huzā⁶⁰⁶
- 511 kim kıoya secde beni ğayra kıla
ol cehennem ğazābıla yaķıla
- 512 der-gehümden anı ederem⁶⁰⁷ dūr
ebedā ermeyiser⁶⁰⁸ aña sürūr
- 513 okuyan üşbu naķşı daħı hemīn
kimseye dimesün kim ola emīn
- 514 fāş eden⁶⁰⁹ üşbu sözi fāş olısar
āħir anuñ yüregi baş alısar⁶¹⁰
- 515 çünkim ol haťtı okudı şeytān
kimseye⁶¹¹ kılmadı bu sırrı ‘ayān
- 516 çünki toprakdan oldu ādem var
ādeme secde emreder⁶¹² cebbār

⁶⁰¹ BK irdi

⁶⁰² BK itdi

⁶⁰³ BK alurlar idi

⁶⁰⁴ BK çeşm ü gūş

⁶⁰⁵ BK pes

⁶⁰⁶ BK hūdā

⁶⁰⁷ BK iderem

⁶⁰⁸ BK irmeyiser

⁶⁰⁹ BK iden

⁶¹⁰ BK olısar

⁶¹¹ BK kimse

⁶¹² BK ider

... 's-cudū li ādeme...⁶¹³

- 517 nazar etdi⁶¹⁴ bilīs ol demler
levh-i maḥfūza gördi ḥaṭṭ<ı> meger
- 518 secde buyurmuş ādeme ol ḥaḳ
üşbu resmile çün oқıdı⁶¹⁵ sebaḳ
- 17b
- 519 didi ger secde edem⁶¹⁶ ederler⁶¹⁷ dūr
etmezisem⁶¹⁸ daḥı oluram ḥōr
- 520 aḡlayup zār zār⁶¹⁹ anda hemīn
ḳaldı ḥayrān deng olup ol ḥīn
- 521 anda secde etmezem⁶²⁰ deyüp ṭurdı
nārıla bār-ı ‘ārı yoḡurdı
- e'n-nār ve lā ‘ār⁶²¹**
- 522 çün sürilürdüm bu der-gehden
ḥıṣm erse gerekmiş⁶²² ṣehden
- 523 ol yazuyı ki görmişidüm iy cān
niṣe⁶²³ etmeyidüm⁶²⁴ ben anı ‘ayān
- 524 melekūta demeyidüm⁶²⁵ anı
bilelerdi⁶²⁶ olarda fermānı
- 525 ol ḥaṭṭı niṣe⁶²⁷ etmedüm⁶²⁸ ben fāṣ
naḳṣ-ı ḳudretde n'etdi ol naḳḳāṣ
- 526 hem melekler de oldı azḡun

⁶¹³ “...Ādem için secde edin!...” Bakara (2/34)

⁶¹⁴ BK itdi

⁶¹⁵ BK oқıdı

⁶¹⁶ BK ider

⁶¹⁷ BK iderler

⁶¹⁸ BK itmezisem

⁶¹⁹ BK zār zārī

⁶²⁰ BK itmezem

⁶²¹ “Ateş (cehennem) olsun, utanç olmasın.” Hadis.

⁶²² BK irse gerekmiş

⁶²³ BK niṣe

⁶²⁴ BK itmedim

⁶²⁵ BK dimedim ben

⁶²⁶ BK böylelerdi

⁶²⁷ BK niṣe

⁶²⁸ BK itmedüm

- cümlesi kāfir oluban baz-ğün
 527 tā kim ol ḥaṭ ucundan anlar hep⁶²⁹
 dūzaḥ içre çeküpdi derd <ü> ta‘ab⁶³⁰
 528 secde maḥlūka etmeyeler⁶³¹ idi
 rāh-ı raḥmāna gitmeyeler⁶³² idi
 529 iblis⁶³³ ataṇa secde eylemedi
 üşbu ‘ār odına yanup ebedī
 530 sen anuḡ ḥizmetindesin dāyim⁶³⁴
 bu ne ḥāletdür eylegil tefhīm
 531 çün⁶³⁵ secde eylemedi ādeme ol
 ṭavḳ-ı la‘nete buldı cānı vuşul
 532 kürsüsinden düşürdiler anı
 la‘net-i ḥaḳla dūr olup cānı
 533 giydi seccāde-i riyāyı bilīs⁶³⁶
 sürilüp ol ḥabīs-i şeyṭān pis
 534 maḳ‘ad-ı şıdkda şafiye hemān
 verdi seccāde ya‘nī⁶³⁷ ol zamān sübhān⁶³⁸
 18a
 535 ol ‘araḳ nite oldı eyle beyān
 tā bilevüz bu ḥāleti iy cān
 536 didi ḥızr açğıl iy muẓaffer gūş
 söyleyem ol derüḡ ḥikāyetin⁶³⁹ üş
 537 vaḳtakim erdi⁶⁴⁰ cebrāyil-i emīn⁶⁴¹
 ümmü hānī mekānına ol ḥīn

⁶²⁹ BK heb

⁶³⁰ BK derd ü ta‘ab

⁶³¹ BK itmediler

⁶³² BK gitmediler

⁶³³ BK iblīs

⁶³⁴ BK dā‘im

⁶³⁵ “-ki” eki vezni bozduḡu için çıkarılmıştır.

⁶³⁶ BK iblīs

⁶³⁷ BK‘de yok.

⁶³⁸ Bu mısradaki vezin bozuktur.

⁶³⁹ BK ḥikāyesin

⁶⁴⁰ BK irdi

⁶⁴¹ BK cebrā‘il-i emīn

- 538 dutup anda bıraķıtırur⁶⁴² hemān
tā çıķup bine aķmed-i deverān
- 539 dıñle anda nete oldu ĥāl-i burāķ⁶⁴³
sem´ kıl ki ire cānuña eŗvāķ
- 540 n'oldı semm-i burāķa dıñle ĥaber
sem´ kıl söyleyem saña bā-fer
- 541 meger ol yerde bũ bekr-i Őiddıķ⁶⁴⁴
āb-dest almıŗıdı bil taķķıķ
- 542 meger andan ter oldu semm-i burāķ
tā ki maġzına dek olup el-ĥāķ
- 543 bes⁶⁴⁵ sirāyet kılup dimāġa teri
derledi alnı sũricek ileri
- 544 derledi ĉũn burāķ-ı nũrānı
cebrāyil⁶⁴⁶ alup eline anı
- 545 ĥaķ buyurdu zemıne Şal´araķı
ġoresiz kāle-yi nũrdan tıbķı
- 546 ol ĥabıbum deri kũp bunda
ĥikmetũm tā ki bitũre ānide
- 547 rāĥat immet oldu anuñ´araķı
ġũllerile⁶⁴⁷ pũr eylegil tıbķı
- 548 ol´araķ kim burāķdan peydā
bitdi cũmle cihān ġũli cem´ā
- 549 berekāt-ı Őahāret-i bũ bekr
bitdi ĥurmādan ana ermedi⁶⁴⁸ mekr
- 550 yine dũŗdi zemın ũzere o der
ġũl <ũ> ġũl-nār⁶⁴⁹ bitd<i>⁶⁵⁰ bulup fer

⁶⁴² BK bıraķıvirdi

⁶⁴³ Bu mısırada vezin bozuktur.

⁶⁴⁴ BK ebũ bekr-i Őiddıķ

⁶⁴⁵ BK pes

⁶⁴⁶ BK cebrā`ıl

⁶⁴⁷ BK ġũller ile

⁶⁴⁸ BK irmedi

⁶⁴⁹ BK ġũl ũ ġũl-nār

⁶⁵⁰ BK bitdi

- 551 iy muzaffer burāka şordılar
ol zamān za‘f-ı hāli gördiler
- 18b
- 552 dir burāk ez-gam-ı firāk-ı resūl
beni bu resme kıldı bilmiş ol
- 553 didiler çün vişāle irişdün
bildün anı kemāle irişdün
- 554 neyiçün olmadun şafā-yı hālet
reng <ü> zīver⁶⁵¹ getürmeye vuşlat
- 555 didi ol rengi kim firākıla⁶⁵² ben
kazanupdum o rengidi ahsen
- 556 vuşlatıla bulunmadı ol hāl
kim firākında⁶⁵³ görmişem ahvāl
- 557 nakleder⁶⁵⁴ kim tahāret-i şiddik
aņa ermişdi⁶⁵⁵ ol zamān tahkik
- 558 rengi şaru <i>di⁶⁵⁶ bilgil ol māyı
gül gibi koçudup ol arayı
- 559 hem ebū bekr çehresi dahı hem
şaruşın idi anlağıl bu dem
- 560 giceler tā‘at <u>‘ibādetden
zerd olmuşdı vechi tā‘atden
- 561 ol şu anuñ yüzine dökdügiçün
şaru reng etdi⁶⁵⁷ ol şuyıçun
- 562 ol resūldan su‘āl edüp⁶⁵⁸ aşhāb
sürh-gül reng-i vechün iy mehtāb
- 563 neyiçün sürh reng-i gül-nāruñ

⁶⁵¹ BK reng ü zīver

⁶⁵² BK firāk ile

⁶⁵³ MK’de yanlış yazılmıştır: **قراقنده**

⁶⁵⁴ BK nakl ider

⁶⁵⁵ BK irmişidi

⁶⁵⁶ BK şaru idi

⁶⁵⁷ BK itdi

⁶⁵⁸ BK idüp

- bize bildür demin⁶⁵⁹ bu esrāruḡ
- 564 ḡaḡ resūlī muḡammed-i muḡtār
söze gelüben eyledi ḡüftār
- 565 yüz biḡ ü hem yigirmi dört biḡ ḡās
hep⁶⁶⁰ peyḡamberleridi⁶⁶¹ cümle ḡavās
- 566 sürḡ-rūlar idi belā çekici
cümlesidür benī şafā çekici
- 567 cümlesince belā baḡa erdi⁶⁶²
ḡavmüm içinde çok ‘anā erdi⁶⁶³
- 568 tek tenhā⁶⁶⁴ baḡa irdi dürlü miḡen⁶⁶⁵
çekerem düşmen-i ḡuzādan⁶⁶⁶ hem
- 19a
- 569 anuḡıçun dedi⁶⁶⁷ bu sözi resūl
oḡuyuban ḡadīs<i>⁶⁶⁸ bilmiş ol
- küntü nebiyyen ve ādeme beyne'l-māi ve't-ḡ-ḡin⁶⁶⁹**
- 570 cebrāyilden⁶⁷⁰ su’āl eylediler
‘araḡuḡ nişe⁶⁷¹ aḡar dediler⁶⁷²
- 571 didi cebrā’ıl melekler içre bunı
aḡ yüzlü yaratdı ḡaḡ bil anı
- 572 ḡādım-i ḡātemü'l-nebiyyīnem der⁶⁷³
beḡzüm⁶⁷⁴ aḡ oldı anuḡıçun der⁶⁷⁵
- 573 ḡızır dir iy muḡaffer-i deryā

⁶⁵⁹ BK bildürmedin

⁶⁶⁰ BK heb

⁶⁶¹ BK peyḡamberler idi

⁶⁶² BK irdi

⁶⁶³ BK irdi

⁶⁶⁴ BK tek ü tenhā

⁶⁶⁵ BK elem

⁶⁶⁶ BK ḡudādan

⁶⁶⁷ BK didi

⁶⁶⁸ BK ḡadīşi

⁶⁶⁹ “Ādem su ile balçık arasında iken ben peyḡamberdim.” Hadis.

⁶⁷⁰ BK cebrā’ilden

⁶⁷¹ BK nişe

⁶⁷² BK didiler

⁶⁷³ BK dir

⁶⁷⁴ BK beḡzim

⁶⁷⁵ BK dir

- bir haber söyleyem bu demde saña
 574 baña ma'lûm olındı bu esrâr
 şıfat-ı cebrâyilden⁶⁷⁶ aḥbâr
 575 ḥaḳ selâmı erişe⁶⁷⁷ aña müdâm
 didiler cebrâyile⁶⁷⁸ nîkû-nâm
 576 'araḳuñ aḳlıĝı nedendür iy cân
 bilelüm⁶⁷⁹ üşbu demler eyle beyân
 577 didi cibrîl⁶⁸⁰ beni ol ḥallâḳ
 yaradupdur neden deyem rezzâḳ
 578 beni kâfûrdan edüp⁶⁸¹ peydâ
 yaradupdur emîn oldum aña
 579 üç yüz biñ yıl eder⁶⁸² şeyle⁶⁸³ hem
 ḳalmışıdum ki nişe⁶⁸⁴ beyle⁶⁸⁵ olam
 580 bu ne ḥikmet durur ki ol bârî
 ola kâfûr aşlum⁶⁸⁶ âşârı
 581 neyiki bende ḥikmet-i ezeli
 beni kâfûrdan yaratdı celi
 582 tâ ki ol gice erdi⁶⁸⁷ mi 'râca
 aḥmed erdi⁶⁸⁸ serîrile tâca
 583 ḥaḳ beni şaldı muştafâya erem⁶⁸⁹
 ol emîre erüp⁶⁹⁰ şafâya irem
 584 mih-ter-i enbiyâyı iltem aña

⁶⁷⁶ BK cebrâ'ilden

⁶⁷⁷ BK irişe

⁶⁷⁸ BK cebrâ'ile

⁶⁷⁹ BK bilelim

⁶⁸⁰ BK cebrâ'il

⁶⁸¹ BK idüp

⁶⁸² BK ider

⁶⁸³ BK şöyle

⁶⁸⁴ BK niçe

⁶⁸⁵ BK böyle

⁶⁸⁶ BK aşlum

⁶⁸⁷ BK irdi

⁶⁸⁸ BK irürdi

⁶⁸⁹ BK irem

⁶⁹⁰ BK irüp

- kim anuḡçun⁶⁹¹ bedīd oldı semā
 19b
 585 ümmü hānī evine erdüm⁶⁹² tā
 uyḡkuda idi ol resūl-ı ḡuzā⁶⁹³
 586 başı ucında oturdum anuḡ hem
 ḡaḡ ta‘ālā baḡa buyurdı o dem
 587 didi zinhār ırmaḡıl anı
 tā ki seksenmeye anuḡ cānı
 588 ayaḡına resūluḡ urdum yüz
 diḡlegil ne yere erişür⁶⁹⁴ söz
 589 çünkim öpdüm ayaḡın ol şāhuḡ
 uyanuban resūlu'l-lāhuḡ
 590 ḡaḡ ta‘ālā dedi kim⁶⁹⁵ iy⁶⁹⁶ cibrīl
 üç yüz biḡ yıl oldı iy ‘ākil
 591 tā bileydüḡ⁶⁹⁷ sen aşluḡuḡ ḡālın
 nişe⁶⁹⁸ kāfūrdan olundı yaḡın
 592 iy emīnüm bil anı bu demler
 ḡizmetile olduḡ resūla nöker
 593 aḡa ḡullıḡıçun seni bu zamān
 eylemişem özüḡ emīn-i cihān
 594 bu zamān ya‘nī pāy-būs⁶⁹⁹ edesin⁷⁰⁰
 ayaḡı ucında anuḡ cülūs edesin⁷⁰¹
 595 aşl-ı zātuḡ durur senüḡ kāfūr
 çünki öpdüḡ ayaḡın iy yüzi nūr
 596 key şovuḡdur ḡabī‘at-ı kāfūr

⁶⁹¹ BK anuḡıçun

⁶⁹² BK irdüm

⁶⁹³ BK ḡudā

⁶⁹⁴ BK irişür

⁶⁹⁵ BK didi kim

⁶⁹⁶ BK‘de yok.

⁶⁹⁷ BK bildüḡ

⁶⁹⁸ BK nişe

⁶⁹⁹ BK pāy-pūs

⁷⁰⁰ BK idesin

⁷⁰¹ BK idesin // Bu mısradaki vezin bozuktur.

- ol Һarāret demini eyledi dūr
 597 uyanugeldi⁷⁰² aҺmed-i muҺtār
 Һurba irişdi eyleyüp reftār
 598 iy muẓaffer-i fer anla imdi Һisāb⁷⁰³
 bu dedügüm⁷⁰⁴ sözi yaz eyle kitāb
 599 gülde çoқdur řemāyil⁷⁰⁵ iy server
 söyleyem bir bir anı diňle Һaber
 600 daҺı çoқdur feẓāyili⁷⁰⁶ bil hem
 güllerün üşbu ‘ālem içre diyem⁷⁰⁷
 601 dir muẓaffer n'ola ‘ayān edesin⁷⁰⁸
 güllerün Һāletin beyān idesin
 20a
 602 dir Һıẓr kim kıızıl güliçün iy cān
 ulular söylemişdür anla ‘ayān
 603 Һün-ı hābil dökildüginde⁷⁰⁹ yere
 gül sürҺ oldu bitdi anla iy sere
 604 her ki çoқarsa kırmızı gül bil
 řalavāt iderise⁷¹⁰ ol ‘ākil
 605 ol řehīdler řevābını bulısar
 hābile⁷¹¹ cennet içre yār olısar
 606 daҺı ba‘zılar eyledi i‘lām
 ol eҺad ceng⁷¹² içre řāh-ı enām
 607 leb <ü> dendānı⁷¹³ Һanı⁷¹⁴ oldu revān
 aldı cebrāyil⁷¹⁵ anı def‘ī hemān

⁷⁰² BK uyanup geldi

⁷⁰³ Bu mısradā vezin bozuktur.

⁷⁰⁴ BK dedüğim

⁷⁰⁵ BK řemā‘il

⁷⁰⁶ BK feẓā‘ili

⁷⁰⁷ BK deyem

⁷⁰⁸ BK idesin

⁷⁰⁹ BK döküldüginde

⁷¹⁰ BK ider ise

⁷¹¹ BK hābilile

⁷¹² BK cengi

⁷¹³ BK leb ü dendānı

⁷¹⁴ “Һanı” sözcüğünden sonraki “ki” bağlacı vezni bozduğı için çıkarılmıştır.

⁷¹⁵ BK cebrā‘il

- 608 iledüp cennete şalar⁷¹⁶ anı
gül-i sürh etdi⁷¹⁷ emr-i rabbānī
- 609 gül ağacın bitürdi⁷¹⁸ anda huzā⁷¹⁹
bir gülin şaldı anda der-dünyā
- 610 düşdi dünyāya ol gül-i hōş-bū
bundan irdi diñle iy meh-rū
- 611 çünkü ‘ālemde bitdi verd-i laṭīf
līk koku yoğıdı anda zarīf
- 612 ol zamān erdi⁷²⁰ muştafā ḳanı
cebrāyil⁷²¹ etmişidi⁷²² bil anı
- 613 ol dirāht-ı gül üzre ḳan erdi⁷²³
şanki bir mürde cisme cān erdi⁷²⁴
- 614 yoğdı⁷²⁵ būyı güllerüñ ol dem
hūb-bū buldı cān <u> ḳalb-i hūrrem⁷²⁶
- 615 būy-ı gül oldu ol zamān peydā
aşl <ü> faşlı⁷²⁷ saña deyem dil-i mā
- 616 zekeriyyāyıçun daḫı dirler
bir rivāyet ne hōş şeker yerler
- 617 çünkü biçdiler ol ten-i pāki
ḳanı nūr etdi ol zamān hāki
- 618 bitdi yerden külāle-i sürhīn⁷²⁸
bes⁷²⁹ ḳızıl güller andan oldu hemīn
- 20b

⁷¹⁶ BK şaldı

⁷¹⁷ BK itdi

⁷¹⁸ BK buyurdu

⁷¹⁹ BK hūdā

⁷²⁰ BK irdi

⁷²¹ BK cebrā’īl

⁷²² BK itmişidi

⁷²³ BK irdi

⁷²⁴ BK irdi

⁷²⁵ BK yoğıdı

⁷²⁶ BK cān u ḳalb-i hūrrem

⁷²⁷ BK aşl ü faşlı

⁷²⁸ BK ki lāle-i sürhīn

⁷²⁹ BK pes

- 619 aḡ gül aṣl <ü> faṣlını⁷³⁰ daḡı hem
diyeyüm⁷³¹ saḡa aḡla anı bu dem
- 620 ādemünḡ gözleri yaṣından anı
yaradupdur laṭıf <ü> ferd <ü> ḡanī⁷³²
- 621 ba‘z dir derde düṣicek eyyüb
çüriyüp kirme olıcaḡ mensüb
- 622 ḡaḡ ṣalāt <u> selām<ı>⁷³³ aḡa müdām
iriṣe cānına anuḡ iy hümām
- 623 çünki āḡir eriṣdi⁷³⁴ ṣıḡḡate ol
yire⁷³⁵ rīkle⁷³⁶ ḡanı ki etdi⁷³⁷ duḡul
- 624 gül-i zerdı bes⁷³⁸ andan etdi bedīd
derd-i eyyübden ilāḡ <ü> mecīd
- 625 ḡoḡula ne riḡḡat ider iy cān
bu durur aṣl-ı verd-i zerd hemān
- 626 diḡle yene muḡaffer-i deryā
bir ḡaber diyeyüm⁷³⁹ bu demde saḡa
- 627 gül ḡoḡulayup eyleyin ṣalavāt
ḡaḡ sezā-vār eder⁷⁴⁰ aḡa cennāt
- 628 bil resul-ı ḡuzā⁷⁴¹ ‘aleyhi's-selām
ṣeb-i mi‘rāc⁷⁴² sürdüḡinde iy hümām
- 629 bir melek ḡördi baṣı yüz biḡ var
her baṣı yüzi ṣad hezār iy yār
- 630 her yüzinde de ṣad hezār dehān
her dehānında ṣad hezār zebān

⁷³⁰ BK aṣl ü faṣlını

⁷³¹ BK diyeyüm

⁷³² BK laṭıf ü ferd ü ḡanī

⁷³³ BK ṣalāt u selāmı

⁷³⁴ BK iriṣdi

⁷³⁵ BK yere

⁷³⁶ BK rīḡile

⁷³⁷ BK itdi

⁷³⁸ BK pes

⁷³⁹ BK deyeyüm

⁷⁴⁰ BK ider

⁷⁴¹ BK ḡudā

⁷⁴² BK mi‘rāca

- 631 her dili biñ luğat eder⁷⁴³ inşā
hōş feşāhatıla başt eder⁷⁴⁴ imlā
- 632 didüm⁷⁴⁵ iy cebrāyil⁷⁴⁶ bu ne kişidür
zıkr <ü> tesbīh⁷⁴⁷ dāyimā⁷⁴⁸ işidür
- 633 her ki bir gül kıparsa kıksa daħı
şalavāt verse⁷⁴⁹ sen ħabībe aħı
- 634 ħaķ ta ‘ālā verür⁷⁵⁰ cihān şevāb
ol melek zıkr <ü> tesbīhince⁷⁵¹ ħisāb
- 635 güli bir kişi kıqlasa daħı
şalāvāt⁷⁵² vermese⁷⁵³ bil anı aħı
- 21a
- 636 ol kişi olısar durur maħrūm
ol şevāb ermeyüp⁷⁵⁴ kıalur meyšūm
- 637 daħı diñle muzaffer-i ‘ālem
bir ħaber diyeyüm⁷⁵⁵ saña bu dem
- 638 meclis-i ħamra erse⁷⁵⁶ bir kişi hem
güllerile⁷⁵⁷ bezerse anı o⁷⁵⁸ dem
- 639 ya ‘nī gül şöħbeti eder⁷⁵⁹ cānı
şeyle⁷⁶⁰ bil kıalmaz anuñ ĩmānı
- 640 zīra⁷⁶¹ güldür muħammedüñ cüzvi

⁷⁴³ BK eyler

⁷⁴⁴ BK ider

⁷⁴⁵ BK didim

⁷⁴⁶ BK cebrā’ıl

⁷⁴⁷ BK zıkr ü tesbīh

⁷⁴⁸ BK dā’imā

⁷⁴⁹ BK virse

⁷⁵⁰ BK virür

⁷⁵¹ BK zıkr <ü> tesbīhince

⁷⁵² BK şalavāt

⁷⁵³ BK virmese

⁷⁵⁴ BK irmeyüp

⁷⁵⁵ BK deyeyüm

⁷⁵⁶ BK irişe

⁷⁵⁷ BK güller ile

⁷⁵⁸ BK ol

⁷⁵⁹ BK ider

⁷⁶⁰ BK şöyle

⁷⁶¹ BK zīrā

- bes⁷⁶² gerekmez ol aḥmedüñ cüzvi
- 641 meclis-i fişkıda dikile⁷⁶³ ḥarāb
gider īmān⁷⁶⁴ etmegil⁷⁶⁵ iy şebāb
- 642 zīra⁷⁶⁶ ḥiffet erür⁷⁶⁷ ‘azīz güle
küfrdür üş⁷⁶⁸ bunu sen aḥla bile⁷⁶⁹
- 643 daḥı bilgil⁷⁷⁰ muẓaffer-i deryā
söylerem saña sem ‘ <ü> dil begüşā
- 644 bir kişi kim okıya⁷⁷¹ ḳur’ānı
ḥamr iče bilün⁷⁷² gider īmānı
- 645 ḥamr ičen ḥāletini aḥdı ḥuzā⁷⁷³
okı ḳur’ānı tā biline saña
- ...innemā'l-ḥamru...⁷⁷⁴ ilā-āḥire⁷⁷⁵**
- 646 dir muẓaffer ki ḥızr-ı ḥadrā-püş
yārıdı söylegil dedüm⁷⁷⁶ baña ḥoş
- 647 leb <ü> dendān-ı⁷⁷⁷ seyyid-i ‘ālem
zaḥm yeyüp dem aḳıcaḳ ol dem
- 648 anda ḳan nite oldı eyle beyān
dir ḥızr diñle idem anı ‘ayān
- 649 leb <ü> dendān⁷⁷⁸ aḥmedüñ ḥūnı oldı revān⁷⁷⁹
emr ḳıldı hemān-dem ol sübhān

⁷⁶² BK pes

⁷⁶³ BK dökile

⁷⁶⁴ BK īmānı

⁷⁶⁵ BK itmegil

⁷⁶⁶ BK zīrā

⁷⁶⁷ BK irür

⁷⁶⁸ BK ol iş

⁷⁶⁹ BK böle

⁷⁷⁰ BK’de “iy” var.

⁷⁷¹ BK okuya

⁷⁷² BK bilgil

⁷⁷³ BK ḥudā

⁷⁷⁴ “...içki, kumar, putlar ve kısmet çekilen zarlar, hep şeytan işi, murdar bir şeydir...” Mâide (5/90)

⁷⁷⁵ “ve başkaları”

⁷⁷⁶ BK didim

⁷⁷⁷ BK leb ü dendān

⁷⁷⁸ BK leb ü dendān

⁷⁷⁹ Bu mısırada vezin bozuktur.

- 650 cebrāyile⁷⁸⁰ ki saqlağıl⁷⁸¹ anı
bezeyem anuñıla hūrānı
- 651 yüzlerine bes⁷⁸² anı kızılca dardanlar⁷⁸³
zeyn <ü> zīnet⁷⁸⁴ anuñla bulalar
- 21b
- 652 gül gibi ola yañağı hūrānuñ
bu olur hāli āhir ol ıanunı
- 653 aç dilün ver⁷⁸⁵ bu dem aña şalavāt
şalavātıla ire cāna hayāt

su' āl-i muzaffer ez-hıızr aleyhi's-selām⁷⁸⁶

- 654 der⁷⁸⁷ muzaffer ki söyle iy zinde
n'oldısa üşbu yiryüzinde⁷⁸⁸
- 655 söyle şad nükte cān <u> dil⁷⁸⁹ ola hōş
söz demidür bu demler olma hamüş
- 656 ol haberlerden olavuz şādān
hıızr ol demler açdı def'ī zebān
- 657 dir aña iy muzaffer-i deryā
diñle üş⁷⁹⁰ bir bir olayın güyā
- 658 didi evvel ki iblisü'l-la'n⁷⁹¹
dedi⁷⁹² fir'avna diñle sözümi sen
- 659 bahş kıldı bilīsile⁷⁹³ fir'avn
bulmayuban olar huzādān⁷⁹⁴ 'avn
- 660 birbirine getürdi hücetler

⁷⁸⁰ BK cebrā'ile

⁷⁸¹ BK saqlağıl

⁷⁸² BK pes

⁷⁸³ BK tıtanlar // Bu mısradā vezin bozuktur.

⁷⁸⁴ BK zeyn ü zīnet

⁷⁸⁵ BK vir

⁷⁸⁶ "Muzafferin Hızır Aleyhisselam'a sorusu"

⁷⁸⁷ BK dir

⁷⁸⁸ BK yeryüzinde

⁷⁸⁹ BK cān u dil

⁷⁹⁰ BK'de yok.

⁷⁹¹ BK iblisü'l-la'n

⁷⁹² BK didi

⁷⁹³ BK iblisle

⁷⁹⁴ BK hūdā

- biri birini ol zamān lebtler⁷⁹⁵
- 661 erdi⁷⁹⁶ fir‘avndan fiġāna racīm
yandı yakıldı oldu derd-i ‘azīm
- 662 ‘ākıbet dir racīm fir‘avna
alt oldum dedi⁷⁹⁷ kamu kevne
- 663 ādeme secde kılmayup ‘arı
yār edindüm⁷⁹⁸ bu kār-ı düşvārı
- 664 sen anuñ arķasındayıduñ⁷⁹⁹ o⁸⁰⁰ dem
etmedüm⁸⁰¹ secde bilesin anı hem
- 665 senden ötrü⁸⁰² ben etmedüm⁸⁰³ secde
gerçi şeyhüm vilāyet-i necde
- 666 sen nesin tañrıyam deyü da‘vā
idesin gösterümeyp⁸⁰⁴ ma‘nā
- 667 üşbu resmile verdi⁸⁰⁵ aña cevāb
anda fir‘avnuñ oldu vaķtı ħarāb
- 22a
- 668 çünki böyle oldu kār <ü> bār-ı racīm⁸⁰⁶
erdi⁸⁰⁷ fir‘avna anda derd-i ‘azīm
- 669 hem ikinci ħuzā-yı ‘azze ve cel⁸⁰⁸
aħmede dimedi mi üşbu meħel
- 670 ata olmışsın ümmete aħmed
oġula ata şehādet olmaz sed
- 671 geçmez ata şehādeti oġula

⁷⁹⁵ BK lobuñlar

⁷⁹⁶ BK irdi

⁷⁹⁷ BK didi

⁷⁹⁸ BK idindüm

⁷⁹⁹ BK arķasında idün

⁸⁰⁰ BK ol

⁸⁰¹ BK itmedüm

⁸⁰² BK ötri

⁸⁰³ BK itmedüm

⁸⁰⁴ BK göstermeyüp

⁸⁰⁵ BK viridi

⁸⁰⁶ Bu mısradā vezin bozuktur.

⁸⁰⁷ BK irdi

⁸⁰⁸ BK ħudā-yı ‘azze ve cell

ümmeṭün hep⁸⁰⁹ şehâdet aldı dile
 672 anuñıçun buyurdı hayr-ı beşer
 okuyup bu hadîş<i>⁸¹⁰ anla haber

kuntum hayra ummetin uhracet li'n-nâsi...⁸¹¹

673 hayr-ı ümmeṭ kıldı beni halil
 kıldı urundı halkdan ni'me'l-vekil
 674 hem üçünci âyet hakkında huzâ⁸¹²
 üşbu âyetle gösterür ma'nâ

ķavle ta'âlâ yevme yefirru'l-mer'u min ahîhi. ve ummihi ve ebihi⁸¹³

675 ol gün ol gün durur ki ata oğul
 bakmayup hâline ola meşğul
 676 birbirinden kaçā karındaşı
 olmaya ana oğlı ķoldaşı
 677 kaçarımış⁸¹⁴ oğuldan ata
 fikr kıl hâletünji iy ata
 678 kardeşila ebi vü üm kim olur
 her kişi kendü yazısını bilür
 679 bes⁸¹⁵ gerekmez bizüm⁸¹⁶ gibi ferzend
 atadan kaçā kim virürdi pend
 680 çünkü bizüm⁸¹⁷ atamız durur aħmed
 andan öğrendi cism <ü> cān⁸¹⁸ eyü bed
 681 bizden ol kaçsa nite olur aħvâl
 cehd kıl kaçmasun elin ele al
 682 çünkü atañ senünj muħammeddür
 nâ-ħalef olmağun demi beddür

22b

⁸⁰⁹ BK heb

⁸¹⁰ BK hadîşi

⁸¹¹ “Siz, insanlar için çıkarılmış ümmeṭlerin en hayırlısı olmak üzere yaratıldınız...” Âl-i İmrân (3/110)

⁸¹² BK hudâ

⁸¹³ “Allah'ın sözü: Kişinin kaçacağı gün kardeşinden, - anasından, babasından.” Abese (80/34-35)

⁸¹⁴ BK kaçır imiş

⁸¹⁵ BK pes

⁸¹⁶ BK bizim

⁸¹⁷ BK bizim

⁸¹⁸ BK cism ü cān

- 683 cehd it ataḅı sen it ḥoşnūd
lā-yesūd olma ol benī ḥasūd⁸¹⁹
- 684 ḥōş atadur ki kaçmaz oğuldan
zi oğul⁸²⁰ kim ana irer aḥsen
- 685 seni diler ki kendüye iresin
ümmeḥ olup bile alup viresin
- 686 sünnetini getüresin yirine⁸²¹
ger getirmezseḅ özün yerine
- 687 ataḅı çünkim eyledün ḥoşnūd
iki ‘ālemde ‘ışkdan buldı cānuḅ⁸²² sūd⁸²³
- 688 daḥı dördünci nükteden sem‘ it
dil sarāyında ‘aḳıdan şem‘ it
- 689 daḥı bir dürlü ma‘nā iderler
saḅa bir bir vereyin⁸²⁴ imdi ḥaber
- 690 şol sebebden dimedi ḥaḳḳ peder
oğul üzre çok olur aḅla ḥaber
- 691 ümmeḥ anı getürmeye yirine⁸²⁵
her biri vara kendüden yerine
- 692 vācib ola ‘uḳūbet ol cāna
irmeye ol cinān-ı cānāna⁸²⁶
- 693 ermege⁸²⁷ ol muḥammede bu zamān
vir şalāvāt⁸²⁸ erişe⁸²⁹ anda emān
- nükte-i pençüm ez-zebān ḥızr aleyhi's-selām⁸³⁰**
- 694 ḥızr dir iy muzaffer-i ‘ālem

⁸¹⁹ BK ḥasūd

⁸²⁰ BK zī-oğul

⁸²¹ BK yerine

⁸²² BK’de yok.

⁸²³ Bu mısırada vezin bozuktur.

⁸²⁴ BK vireyin

⁸²⁵ BK yerine

⁸²⁶ BK cinān u cānāna

⁸²⁷ BK irmege

⁸²⁸ BK şalāvāt

⁸²⁹ BK irişe

⁸³⁰ "Hızır Aleyhisselam'ın konuşmasından beşinci nükte"

- bir haber diyeyüm⁸³¹ saña bu dem
 695 āsumāndan aşğa bir zencīr
 aşılıdur bil iy muzaffer-i deyr
 696 mücrim ü muhrim⁸³² ola tā ki bedīd
 haḡ kimüñdür ider yaḡın u ba'īd
 697 dir muzaffer selāsili ne durur
 çünki toḡru⁸³³ yola sürüp giderür
 698 bir şehirden ola gerek zencir⁸³⁴
 da'va-dār ehli çok ola şerīr
 23a
 699 tā ḡorāsān⁸³⁵ irince ḡudse yaḡın
 nite gelürler imdi anla hemīn
 700 didi ḡıẓr ana bil vilāyet⁸³⁶ iy cān
 gösterür ādemīye ḡayy-ı mekān
 701 bir rivāyetde diñlegil server
 bir ḡikāyet deyem saña ḡoş-ter
 702 ol zamān ḡükm ederken⁸³⁷ dāvud
 ḡükm-i dāvudla⁸³⁸ buluban sūd
 703 haḡ şalāt-ı selāmı⁸³⁹ ersün⁸⁴⁰ ana
 diñle bu sözi baḡḡıl⁸⁴¹ imdi ḡaḡa
 704 her vilāyetde ki olsa da'vā-dār
 ger 'arab <u> ger 'acem ü ger⁸⁴² tatar⁸⁴³
 705 nāyibini⁸⁴⁴ ḡomışdı dāvud

⁸³¹ BK deyeyüm

⁸³² BK mücrim <ü> muhrim

⁸³³ BK toḡrı

⁸³⁴ BK zencīr

⁸³⁵ BK ḡorāsāna

⁸³⁶ BK vilāyeti

⁸³⁷ BK ider iken

⁸³⁸ BK ḡükm-i dāvud ile

⁸³⁹ BK şalāt u selāmı

⁸⁴⁰ BK irsün

⁸⁴¹ BK'de yok.

⁸⁴² "-i" eki vezni bozduḡu için çıkarılmıştır.

⁸⁴³ BK ger 'arab u ger 'acem ü ger tatar

⁸⁴⁴ BK nā'ibini

- her biri ‘ilmliyidi⁸⁴⁵ şāhib-i cūd
706 gelse iki da‘vā-dār müşkil-i hāl
anları ayırd edemese⁸⁴⁶ fı’l-hāl
707 hüküm ederdi⁸⁴⁷ nāyib-i dāvud⁸⁴⁸
ol iki da‘va-dārı göndere zūd
708 erişe⁸⁴⁹ silsile-i dāvuda
hāklu⁸⁵⁰ hāksuz⁸⁵¹ biline ālūde
709 dīvler varıdı nāyibile⁸⁵² bile
diñlegil anda nāyibi⁸⁵³ ne kıla
710 bindürüp dīvlere oları hemīn
kudse şalardı anları ol hīn
711 çīn-i mā-çīnde⁸⁵⁴ dağı olsa hemān
bir dem içinde kudse erürdi⁸⁵⁵ revān
712 irişürlerdi hüküm-i dāvuda
hāk selāmıyla ola āsūde
713 hāk kimünjise⁸⁵⁶ bilürdi iy cān
yene dīv götürüp oları hemān
714 yerlerine iledüridi⁸⁵⁷ yine
bir rivāyet dağı kerünjūñ⁸⁵⁸ dīne
715 cebrā’ıl⁸⁵⁹ ol zamān gelürdi revān
her ne olursa ‘ālem içre iy cān
23b

⁸⁴⁵ BK ‘ilmli idi

⁸⁴⁶ BK idemese

⁸⁴⁷ BK iderdi

⁸⁴⁸ BK nā’ib-i dāvud

⁸⁴⁹ BK irişe

⁸⁵⁰ BK hāklu

⁸⁵¹ BK hāksız

⁸⁵² BK nā’ibile

⁸⁵³ BK nā’ibi

⁸⁵⁴ BK çīn ü mā-çīnde

⁸⁵⁵ BK irürdi

⁸⁵⁶ BK kimiñ ise

⁸⁵⁷ BK iledür idi

⁸⁵⁸ BK görgil

⁸⁵⁹ BK cebrā’ıl

- 716 der⁸⁶⁰ fulān da‘vā böylece oldu
ol fulān şol fulāna güç kıldı
- 717 gönderüridi⁸⁶¹ silsile-i dāvud
cebrāyilile⁸⁶² anda irişe zūd
- 718 irişüben bes⁸⁶³ ol yere zencīr
ol iki da‘va-dār<a>⁸⁶⁴ erüp⁸⁶⁵ bir bir
- 719 hüküm ederidi⁸⁶⁶ andağı nāyib⁸⁶⁷
eyleyübeni fikret-i şāyib⁸⁶⁸
- 720 silsile bes⁸⁶⁹ hevāda tırımışdı
iki da‘vācı anda ermişdi⁸⁷⁰
- 721 haq kimünise yapışurdu aña
her görenler⁸⁷¹ kalurdu⁸⁷² anı taña
- 722 şansa haqsuz⁸⁷³ eli erişmez⁸⁷⁴ idi
rāh-ı tezvīre ol dūrişmez idi
- 723 ba‘zılar dir altıydı zencīr
altı iqlimde var olan şerīr
- 724 yacanurıdı⁸⁷⁵ ol selāsilden
seçilüridi⁸⁷⁶ haqq <u> bātıldan⁸⁷⁷
- 725 āhir ana hıyānet ehli gezend
irgürüp diñle n'oldı silsile-bend
- 726 çekilüben hevāya zencīrān

⁸⁶⁰ BK dir

⁸⁶¹ BK gönderür idi

⁸⁶² BK cebrā'īlile

⁸⁶³ BK pes

⁸⁶⁴ BK da‘vā-dāra

⁸⁶⁵ BK irüp

⁸⁶⁶ BK ider idi

⁸⁶⁷ BK nā'ib

⁸⁶⁸ BK fikret-i şāyub

⁸⁶⁹ BK pes

⁸⁷⁰ BK irmişidi

⁸⁷¹ BK her ki diler

⁸⁷² BK kıllur idi

⁸⁷³ BK haqsız

⁸⁷⁴ BK erişmez

⁸⁷⁵ BK yacanur idi

⁸⁷⁶ BK seçilür idi

⁸⁷⁷ BK haqq u bātıldan

- irmez oldu elleri olaruñ iy cān
 727 ol zamān kavm kıaddi uzunıdı
 her birisi yigirmi arşunıdı
 728 her bir ādem ki arışla o⁸⁷⁸ zamān
 yetmiş adımca ederidi⁸⁷⁹ iy cān
 729 bizüm adımla şöyle bil bayık
 eyle⁸⁸⁰ halk etmiř⁸⁸¹ anları hālık
 730 kıatı kuvvetlü⁸⁸² kavmdı anlar
 lık dāvuda hep⁸⁸³ muṭı' erler
 731 biñ ferseng yola sürerdi iy cān
 bir günde⁸⁸⁴ sürerlerise⁸⁸⁵ revān
 732 yine olar ne⁸⁸⁶ ederler⁸⁸⁷ idi
 üşbu resmile gürbüz erler idi
 24a

kelime-i şeşüm kelime-i altıncı⁸⁸⁸

- 733 hıızr dir iy muızaffer-i deryā
 bir haber diyeyüm⁸⁸⁹ bu demde saña
 734 haķ nete kıldı diñle imānı
 saña 'arz eyleyem bu dem anı
 735 beñzedüpdür dıraht-ı hurmāya
 hüsn-i zīverle şaluban sāye
 736 bunda hikmet neyidi⁸⁹⁰ diñle iy yār
 dir muızaffer ki söyle iy dil-dār
 737 hıızr dir şol sebebden imānı

⁸⁷⁸ BK ol

⁸⁷⁹ BK ider idi

⁸⁸⁰ BK öyle

⁸⁸¹ BK itmiş

⁸⁸² BK kuvvetli

⁸⁸³ BK heb

⁸⁸⁴ BK iñende

⁸⁸⁵ BK sürerler ise

⁸⁸⁶ BK'de "ne" sözcüğünden sonra tekrar "ne" yazılmıştır.

⁸⁸⁷ BK iderler

⁸⁸⁸ "altıncı nükte, altıncı kelam" // BK nükte-i şeşüm ez-zebān hıızr 'aleyhi's-selām: "Hızır Aleyhisselam'ın konuşmasından altıncı nükte"

⁸⁸⁹ BK deyeyüm

⁸⁹⁰ BK ne idi

- beñzedür⁸⁹¹ temr ağacına anı
738 şol sebebden ki ağrādur bustān
ne kıılır diyeyüm⁸⁹² saña bu zamān
739 ğayrı yimişe eylemez nazarı
bes⁸⁹³ ruṭab oldı qaşdı bil ḥaberi
740 aşlı şābit durur yer üzre hemān
fer' i gökden yaña yedür ne gümān
741 oĝrı şeyṭāndan saqın⁸⁹⁴ cānuḡ
kim aparmaya dīn <ü> īmānuḡ⁸⁹⁵
742 qaşd-ı iblīsdür bilüḡ īmān
key saqın⁸⁹⁶ çalmaya anı şeyṭān
743 naḥl ṭalında aşako anı
ḡurtar andan bu dīn <ü> īmānı⁸⁹⁷
744 diḡle yedinci nükteden daḡı ḥāl
diyeyüm⁸⁹⁸ saña nite oldı maḡāl
745 iy muṣaffer bu dem semā' eyle
'ışkla cānuḡı şücā' eyle
746 ulular ḥaḡḡına durur bu söz
söyleyem saña 'ışk baḡrına yüz
747 meger ol dem şaḡābeden birisi
dilemiş ki ola 'ışk eri dirisi
748 evlenem alam imdi bir ḥatun
erdi⁸⁹⁹ bū bekr⁹⁰⁰ ḡatına ol gün
749 dir ebū bekr bu iş ola revā
ol saña sen aña mübārek ola
24b

⁸⁹¹ BK beñzedir

⁸⁹² BK deyeyüm

⁸⁹³ BK pes

⁸⁹⁴ BK saqın

⁸⁹⁵ BK dīn ü īmānuḡ

⁸⁹⁶ BK saqın

⁸⁹⁷ BK dīn ü īmānı

⁸⁹⁸ BK deyeyüm

⁸⁹⁹ BK irdi

⁹⁰⁰ BK ebū bekr

- 750 sürdi fārūka erdi⁹⁰¹ ol kişi bes⁹⁰²
evlenür men diyüben açdı nefes
- 751 ol dağı hem-çenān revā gördi
taraf-ı ‘oşmāna def’ī yügürdi
- 752 şordı ana dağı ki evlenürem
üşbu demlerde bir hatun aluram
- 753 ol dağı hem revā görür bārī
evlene vara ol resül yārī
- 754 sürdi andan ‘alīye erdi⁹⁰³ revān
dedi⁹⁰⁴ evlenürem şeh-i merdān
- 755 ol dağı dir revā mübārek-bād
neslūñile cihān ola ābād
- 756 her birisi icāzet-i berzen
bu şahābī ‘aceb düzetdi düzen
- 757 dördin aldı nikāhla bārī
diñle nite⁹⁰⁵ oldı āhir-i kārī
- 758 bu haber haq resülina erdi⁹⁰⁶
bu işe ol zamān yüzün dürdi
- 759 ol şahābe bu resme kār etmiş⁹⁰⁷
dördin almış ne hōş şikār etmiş⁹⁰⁸
- 760 dir resül ol nikāhı fesh eyleñ
ol şahābīye⁹⁰⁹ varuban söyleñ
- 761 erdi⁹¹⁰ ol demde cebrāyil-i emīn⁹¹¹
dedi⁹¹² yā muştafā imām-ı güzīn

⁹⁰¹ BK irdi

⁹⁰² BK pes

⁹⁰³ BK irdi

⁹⁰⁴ BK didi

⁹⁰⁵ BK nete

⁹⁰⁶ BK irdi

⁹⁰⁷ BK itmiş

⁹⁰⁸ BK itmiş

⁹⁰⁹ BK şahābeye

⁹¹⁰ BK irdi

⁹¹¹ BK cebrā’ıl-i emīn

⁹¹² BK didi

- 762 verdiler⁹¹³ ruḥṣat ana ki çār-aşhāb
 ḥaḳ ta‘ālā da eyle⁹¹⁴ gördi şavāb
 763 anlaruñ sözini revā gördi
 ululardu⁹¹⁵ cihānda ol dördi
 764 dörd evlenmege icāzet iy cān
 ol şahābī ucundan oldu hemān

heştüm nükte⁹¹⁶

- 765 sekizinci nükteden anla⁹¹⁷ ḥayāl
 hıẓr ağızından erdi⁹¹⁸ üşbu maḳāl
 766 ḥaḳ ta‘ālā tini şatun aldı
 melekūtuñ şehādeti oldu
 25a
 767 enbiyāya verildi⁹¹⁹ ḥüb-ı laṭīf⁹²⁰
 aşfiyāya verildi⁹²¹ nām-ı şerīf
 768 üç kabāle yazıldı bu kāra
 uyğıl anlara olma āvāra
...va‘den ‘aleyhi ḥaḳḳan fi’t-tevrāti ve’l-incili ve’l-furḳān...⁹²²
 769 iy muẓaffer nazār kıl envāra
 tā gözün göre ol yola vara
 770 iy muẓaffer key anlağıl ḥaberi
 tut ṭanuḳ her işün de sür ileri
 771 hem kabāle yazılsa daḥı revā
 kimse dıḥk⁹²³ etmez⁹²⁴ ol işe aşlā
 772 çün kıyāmet günü ṭura ıẓhār

⁹¹³ BK virdiler

⁹¹⁴ BK öyle

⁹¹⁵ BK ulular

⁹¹⁶ "sekizinci nükte"

⁹¹⁷ BK diñle

⁹¹⁸ BK irdi

⁹¹⁹ BK virildi

⁹²⁰ BK ḥüb u laṭīf

⁹²¹ BK virildi

⁹²² "...Bu, Tevrat'ta da, İncil'de de, Kur'an'da da Allah'ın söz verdiği bir vaattir..." Tevbe (9/111)

⁹²³ BK dıḥk

⁹²⁴ BK itmez

- iblīs anda erişe⁹²⁵ bed-girdār
 773 çengele⁹²⁶ tuta bes⁹²⁷ girībānuḡ
 tin benümdür deye kova cānuḡ
 774 girevümde durur tinüḡ deye üş
 gelmişem deye da‘vā kılam hūş
 775 haḡ ta‘ālā deye ki şer‘-i resül
 neyise⁹²⁸ ol olısar imdi kabül
 776 zīra⁹²⁹ şer‘-i muḡammedile⁹³⁰ hūzā⁹³¹
 şorısardur bilesin iy dānā
 777 döneğelüben anda ol iblīs
 ne dedüḡ⁹³² diyü⁹³³ söyleye ol pis
 778 söyle dir haḡ bu da‘vā<-yı> tāmāt⁹³⁴
 ne durur üşbu resmile harekāt
 779 söze geldi hemīn bilīs-i la‘īn⁹³⁵
 lā‘netu'l-lāh anuḡ ola hemīn yaḡīn⁹³⁶
 780 şeyle⁹³⁷ kim katı katı söyleye ol
 ‘araşāt ehli diye⁹³⁸ zihī⁹³⁹ fuzül
 781 işde cümle dāḡil-i ‘araşāt
 hem görürler ne resme eder⁹⁴⁰ harekāt
 782 haḡ deye enbiyāya ol demler
 daḡı cümle melāyike⁹⁴¹ yek-ser
 25b

⁹²⁵ BK irişe

⁹²⁶ BK çün gele

⁹²⁷ BK pes

⁹²⁸ BK ne ise

⁹²⁹ BK zīrā

⁹³⁰ BK muḡammed ile

⁹³¹ BK hūdā

⁹³² BK didiḡ

⁹³³ BK deyü

⁹³⁴ BK tāmāt

⁹³⁵ BK iblīs-i la‘īn

⁹³⁶ Bu mısradā vezin bozuktur.

⁹³⁷ BK şöyle

⁹³⁸ BK deye

⁹³⁹ BK zehī

⁹⁴⁰ BK ider

⁹⁴¹ BK melā'ike

- 783 siz ki bilürsüz eyleñüz ifşā
 kıanda aldı tini şatun ħuzā⁹⁴²
- 784 hem kabāle ne yerde yazıldı
 söyleñüz biline⁹⁴³ ne iş oldu
- 785 bey' üzre kabāle cāyız⁹⁴⁴ mi
 müftī-yi 'ālem anda 'āciz mi
- 786 biregüye girev olur mı diyüñ⁹⁴⁵
 bu şehādetde ħōş nebāt yiyüñ⁹⁴⁶
- 787 iblīs eydür kabāleñüz görelüm⁹⁴⁷
 şıĥhatine sözüñüzüñ irelüm⁹⁴⁸
- 788 ĥaĥ resūlı deye bilise hemīn
 yazılı⁹⁴⁹ üç kitāb içinde yakīn
- 789 yazılıdur⁹⁵⁰ benüm kitābumda
 şer'ī degül sözüñ ĥisābumda
- 790 'araşāt içre ħōr olur şeytān
 la'net ehline irişür ĥüsrān
- 791 toĥuzuncı muzaffer-i deryā
 diñle diyem⁹⁵¹ laṭīfe imdi saña
- 792 bil ki bu nefis <ü> māl⁹⁵² ĥayy <u> ĥakīm
 nişe şatun alup durur diyeyüm⁹⁵³
- 793 şol sebebden bu iki isrāf
 eyleyenlerde yok durur inşāf
- 794 māl <u> nefisine ĥüküm kılmışdur
 ya'nī kim kendüzinüñ⁹⁵⁴ olmışdur

⁹⁴² BK ĥudā

⁹⁴³ BK bile

⁹⁴⁴ BK cā'iz

⁹⁴⁵ BK deyüñ

⁹⁴⁶ BK yeyüñ

⁹⁴⁷ BK görelim

⁹⁴⁸ BK irelim

⁹⁴⁹ BK yazılıdur // "-dur" eki vezni bozduğı için çıkarılmıştır.

⁹⁵⁰ BK yazılıdur

⁹⁵¹ BK deyeyüm

⁹⁵² BK nefis <ü> māl<ı>

⁹⁵³ BK deyeyüm

⁹⁵⁴ BK kendisinüñ

- 795 hem onuncı bil iy muzaffer-i fer
iki ser-māyedür bular hōş-ter
- 796 verdi⁹⁵⁵ haḳ bu iki ser-māye
māl <u> cānıla⁹⁵⁶ bula tā māye
- 797 kāfire daḥı verdi⁹⁵⁷ mālıla⁹⁵⁸ cān
gırev aldı bu nefsi haḳḳ-ı sübhān
- 798 kāfirün almadı gırev tinini
düzd<i> şeytān o kibr⁹⁵⁹ düzenini
- 799 gırevin aldı mü' minün bārī
tini ola 'ibādetün yārı
- 26a
- 800 kāfiri la'net ehline etdi⁹⁶⁰ ḳarīn
olalar tā şeyātīnile hemīn
- 801 sevḳ ider ehli ehline Allāh
kimine cāh verdi⁹⁶¹ kimine çāh
- 802 kāfire verdi⁹⁶² māl-ı dünyāyı
āḥiretde eyledi başın⁹⁶³ ḳayı
- 803 saḳa mālıla nefsi iy mü' min
verdi⁹⁶⁴ kim olasın ḥuzāya⁹⁶⁵ yakın
- 804 çıkarasın zekāt<i>⁹⁶⁶ mālūndan
taḳrı ḥoşnūd ola ḥālūnden
- 805 nefsünı hem 'ibādete süresin
haḳ ta'ālā cemālını göresin
- 806 gırev etdügünē⁹⁶⁷ 'ivaż bulasın

⁹⁵⁵ BK virdi

⁹⁵⁶ BK māl u cānıla

⁹⁵⁷ BK virdi

⁹⁵⁸ BK māl ile

⁹⁵⁹ BK kübed

⁹⁶⁰ BK itdi

⁹⁶¹ BK virdi

⁹⁶² BK virdi

⁹⁶³ BK başına

⁹⁶⁴ BK virdi

⁹⁶⁵ BK ḥudāya

⁹⁶⁶ BK zekātı

⁹⁶⁷ BK itdügünē

- muştafâyıla⁹⁶⁸ anda bile olasin⁹⁶⁹
- 807 anuñıçun vücūda geldi cihān
dahı ‘aķabı senüñçün ola ‘ayān⁹⁷⁰
- 808 mü’ mine kāfirüñ dahı mālın
bil helāl etdi⁹⁷¹ cizye aħvālin
- 809 ellerinden alına bāc <u> ħarāc⁹⁷²
ideler kiri bir pūla muħtāc
- ...yu ‘tū’l-cizyete ‘an yedin ve hüm şāğirün⁹⁷³**
- 810 ol zamān kim kıyāmet ola bedīd
anda olur bilün⁹⁷⁴ ki hevl-i şedīd
- 811 mü’ minüñ nefsi kibr yanına
bineyin⁹⁷⁵ çapa diñle oyunu ne
- 812 tā cehennem erişe⁹⁷⁶ çapa çepe
erişüben⁹⁷⁷ caħīme def‘ī depe
- 813 depesi üstine kāfir ine gide⁹⁷⁸
geçe vara bunuñ gibi iş ede⁹⁷⁹
- 814 bu fedādur deye bu dem nāra
yüri tamuda şeyle⁹⁸⁰ bī-çāre
- 815 mü’ min irişe şadr-ı cennete ħōş
ħaķ ħaķķa bātıl ola iblise⁹⁸¹ tuş
- 26b
- 816 mü’ minān ola kibrlere süvār
tamu ķapusına erince⁹⁸² ki var

⁹⁶⁸ BK muştafā ile

⁹⁶⁹ Bu mısradā vezin bozuktur.

⁹⁷⁰ Bu mısradā vezin bozuktur.

⁹⁷¹ BK itdi

⁹⁷² BK bāc u ħarāc

⁹⁷³ “...küçülmüş oldukları halde kendi elleriyle cizye verinceye kadar savaşın!” Tevbe (9/29)

⁹⁷⁴ BK bilgil

⁹⁷⁵ BK binüben

⁹⁷⁶ BK irişe

⁹⁷⁷ BK irişüben

⁹⁷⁸ Bu mısradā vezin bozuktur.

⁹⁷⁹ BK ide

⁹⁸⁰ BK şöyle

⁹⁸¹ BK iblise

⁹⁸² BK irince

- 817 şalalar kibrleri diñle hayāl
ol cehennem içinde dāyim⁹⁸³ kal
- 818 mü' minān süre cennete rāhı
yurd idine sarāy-ı Allāhı
- 819 şaluban merkebān<ı>⁹⁸⁴ āhūra
mü' minān erdi⁹⁸⁵ cennet ü hūra
- 820 şart<ı>⁹⁸⁶ oldur bilün ki ehl-i süvār
şalar āhūra merkebi nā-çār
- 821 sürer andan ziyāfete erişür⁹⁸⁷
cennet içinde rāhata erişür⁹⁸⁸
- 822 on birinci eşit⁹⁸⁹ muzaffer-i yār⁹⁹⁰
diñlegil üşbu demde cānuñ uyar
- 823 bu namāzı neyiçün etdi⁹⁹¹ huzā⁹⁹²
bilüriseñ⁹⁹³ degil anı baña
- 824 dir muzaffer ki bilmezem neyiçün
farz kıldı şalāt<ı>⁹⁹⁴ ol bī-çün
- 825 hıızr der⁹⁹⁵ bildürem⁹⁹⁶ saña anı
kim neyçün baş kıldı erkānı
- 826 şol sebebden ki bende nāsīdür
her unuducı⁹⁹⁷ bilün 'āşīdür
- 827 perde-i gaflet örtünüpdür cān
emr olundı namāz her erkān
- 828 biline mü' min ol cihetden tā

⁹⁸³ BK dā'im

⁹⁸⁴ BK merkebānı

⁹⁸⁵ BK irdi

⁹⁸⁶ BK şartı

⁹⁸⁷ BK erişür

⁹⁸⁸ BK erişür

⁹⁸⁹ BK eşit

⁹⁹⁰ BK bār

⁹⁹¹ BK itdi

⁹⁹² BK hūdā

⁹⁹³ BK bilür iseñ

⁹⁹⁴ BK şalātı

⁹⁹⁵ BK dir

⁹⁹⁶ BK bildirem

⁹⁹⁷ BK unuducı

- şems-i enver gibi cemāl-i şafā
- 829 şirk gizlü⁹⁹⁸ durur bil anı hemīn
āşikār oldu bu namāzıla⁹⁹⁹ dīn
- 830 ger¹⁰⁰⁰ namāz olmasaydı küfrile¹⁰⁰¹ şirk
cān u cismi edeydi mühmel ü çirk
- 831 bes¹⁰⁰² gerek cān <u> dil¹⁰⁰³ bula tevḥīd
ehl-i taḥkīk ola olmaya taḳlīd
- 832 sūre-i tevḥīdi şirk evşāfin
artura īmān birle inşāfin
- 27a
- 833 e't-teḥiyyāt neyiçün oldu beyān
eyleyem bilesin sen anı ‘ayān
- 834 ol namāz içre nişe oқundi
diyeyüm¹⁰⁰⁴ saḡa dāyim¹⁰⁰⁵ oқı indi
- 835 tā kim āḫirde oқuna tevḥīd
ehl-i tevḥīdün oldu vaқt<i>¹⁰⁰⁶ sa‘īd
- eşhedü en lā ilāhe illa'l-lāh ve eşhedü enne muḫammeden ‘abduhu ve
resūluh¹⁰⁰⁷**
- 836 şirk-i maḥfīden ider ol söz dūr
sırr-ı tevḥīd irürür aḡa sürür
- 837 ol namāz içre dāyim¹⁰⁰⁸ ider yād
ḫālişü'l-ḳalb dīni olur ābād
- 838 ḫızr peygamberün şafālığıçun

⁹⁹⁸ BK gizli

⁹⁹⁹ BK namāz ile

¹⁰⁰⁰ BK'de yanlış yazılmıştır: كز

¹⁰⁰¹ BK küfr ile

¹⁰⁰² BK pes

¹⁰⁰³ BK cān u dil

¹⁰⁰⁴ BK deyeyüm

¹⁰⁰⁵ BK dā'im

¹⁰⁰⁶ BK vaқti

¹⁰⁰⁷ “Şahitlik ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur ve yine şahitlik ederim ki Muhammet onun kulu ve elçisidir.” Kelimeişehadet.

¹⁰⁰⁸ BK dā'im

- ver¹⁰⁰⁹ şalāvāt¹⁰¹⁰ muḥammede her gün
- 839 iy murādī dūkel ledün-nāme
kerem ola tā sözüñle hengāme
- 840 on ikinci beyānı diñle ‘ayān
hızır-ı hāzır deminden irdi beyān
- 841 ol muẓaffer-i fere dir iy cānum
bende ğāfildür añla destānum
- 842 bendenüñ ğafletinde yoğ şübhe
irür ükülile¹⁰¹¹ geçüben cebhe
- 843 hağ ta‘ālānuñ adıdur raḥmān
dürlü ni‘met verür¹⁰¹² kұлına ‘ayān
- 844 şükriñ ol ni‘metüñ kılmaz kұл
bes¹⁰¹³ anuñıçun olmaz mağbül
- 845 tā‘ināndur bilüñ feriştehler
bizümiçün¹⁰¹⁴ ne derler¹⁰¹⁵ añla ḥaber
- 846 dirler ağız açuban iy Allāh
şol kula niçe ni‘met ü niçe¹⁰¹⁶ cāh
- 847 verdüñ¹⁰¹⁷ illāki şükr eylemez ol
şükrsüz kullar ola mı¹⁰¹⁸ mağbül
- 848 hağ ta‘ālā raḥīm <ü> raḥmāndur¹⁰¹⁹
kulların setr idici sulṭāndur
- 27b
- 849 şeyle¹⁰²⁰ tağdīr ider hemān Allāh
üşbu işden verür¹⁰²¹ dimāğına rāh

¹⁰⁰⁹ BK vir

¹⁰¹⁰ BK şalāvāt

¹⁰¹¹ BK ükül ile

¹⁰¹² BK virür

¹⁰¹³ BK pes

¹⁰¹⁴ BK bizim için

¹⁰¹⁵ BK dirler

¹⁰¹⁶ BK ni‘met <ü> niçe cāh

¹⁰¹⁷ BK virdüñ

¹⁰¹⁸ BK olur

¹⁰¹⁹ BK raḥīm ü raḥmāndur

¹⁰²⁰ BK şöyle

¹⁰²¹ BK virür

- 850 şol yanı üzre yaturken bende
harekât irürür¹⁰²² aña tende
- 851 şıçrayıvirür anda gelüpdi
şeyle¹⁰²³ kim zelzele tolar kebedi
- 852 tā buḥārı erür¹⁰²⁴ gözine revān
‘aṭse irişür hemān ol cān
- 853 ‘aṭs itdükde bende-i ġāfil
ol zamān bula fikret-i ‘ākil
- 854 dedi¹⁰²⁵ şükr olsun ol ḥuzāya¹⁰²⁶ yaḳīn
‘ālemün rabbidür mu‘īn <ü> mübīn¹⁰²⁷
- 855 ḥamd etdükde¹⁰²⁸ bende Allāha
ḥaḳ da irüre¹⁰²⁹ ol ḳulın cāha
- 856 ol feriştehlere deye raḥmān
gördünüz mi ḳulum ne dir el-ān
- 857 şükr-i ni ‘met ḳılur eyüreginde
aḥsırup¹⁰³⁰ ḥamd ḳıldı bu bende
- 858 ḥaḳ deye kim esirgeye seni ḥaḳ
ġāfil olma oḳı bu sözde sebaḳ
- 859 aḥsuran kişi ḥamd edicek¹⁰³¹ hem
ḥayr olsun denür¹⁰³² aña her dem
- 860 üşbu ma‘nā durur hemān ḥāşıl
zıkr-i ḥaḳdan bes¹⁰³³ olmağıl ġāfil
- 861 ġaflet atına binme sürgil oḳat
vir muḥammed revānına şalavāt

¹⁰²² BK irdürür

¹⁰²³ BK şöyle

¹⁰²⁴ BK irür

¹⁰²⁵ BK didi

¹⁰²⁶ BK ḥudāya

¹⁰²⁷ BK mu‘īn ü mübīn

¹⁰²⁸ BK itdikde

¹⁰²⁹ BK irdüre

¹⁰³⁰ BK aḥsırup

¹⁰³¹ BK idicek

¹⁰³² BK dinür

¹⁰³³ BK pes

- 862 on üçüncü dedi¹⁰³⁴ hıızr ol dem
iy muzaffer eşit¹⁰³⁵ saña ne derem¹⁰³⁶
- 863 hıç bilür misin ābnūs nedür
cümle ağaçlar içre hem netedür
- 864 şu içinde nice¹⁰³⁷ zamān yatmış
yüz karasın kızınmış ol¹⁰³⁸ gitmiş
- 865 şuda şüret tuta bu resme neden
taş olma ābnūs gibi sen
- 866 şuda niçe ki ol¹⁰³⁹ yata yene taş
şu yüzine çıkuban olmaz fāş
- 28a
- 867 taş şu üzre geldi bil aḥvāl
ābnūs gelmedi key anla ḥayāl
- 868 hıç bilür misin anlaruñ ḥālin
neyiçün oldu bu resme aḥvālin
- 869 der¹⁰⁴⁰ muzaffer ki bilmezem cānum
baña ‘arz eyle anı sulṭānum
- 870 didi hıızr imdi diñlegil ne direm
ol ebū bekr anasından hem
- 871 çün toğurdu ‘atıķ ol ḥatun
diñlegil ḥāletin anuñ eknūn
- 872 nesnecügi yoğıdı kehvāre
şatun alayıdı¹⁰⁴¹ o¹⁰⁴² bī-çāre
- 873 kıdı bir taş üzre bū bekri
diñle n'eyledi ol taşı tañrı
- 874 berekātında maḳdeminüñ iy cān

¹⁰³⁴ BK didi

¹⁰³⁵ BK işit

¹⁰³⁶ BK direm

¹⁰³⁷ BK niçe

¹⁰³⁸ BK’de yok.

¹⁰³⁹ BK’de yok.

¹⁰⁴⁰ BK dir

¹⁰⁴¹ BK ala idi

¹⁰⁴² BK ol

- gitdi ağırlığı taşuñ anda hemān¹⁰⁴³
 875 suya¹⁰⁴⁴ batmadı anda seng-i girān
 geldi su¹⁰⁴⁵ üzre tırdı şeyle¹⁰⁴⁶ hemān
 876 çün ebū cehl toğdı ol demler
 diñle n'itdi¹⁰⁴⁷ anuñçun māder
 877 düzedüp ābnūsı kehvāre
 ol beşikde yata yüzi kara
 878 kademī şūmlığından anuñ o¹⁰⁴⁸ dem
 ağır oldı ağaç zi şūm-ı kadem¹⁰⁴⁹
 879 ol sebebden şuya batup kaldı
 şūmlığından bes¹⁰⁵⁰ anuñ eyle¹⁰⁵¹ oldı
 880 bunu didükde¹⁰⁵² hıızr-ı hıadrā-püş
 dir muzaffer sözüñe dutdum¹⁰⁵³ gūş
 881 līk söyledüğüñ¹⁰⁵⁴ bu yüz kelimāt
 rabt<ı>¹⁰⁵⁵ yok birbirine üşbu nikāt
 882 hep¹⁰⁵⁶ perīşāndur dedüğüñ¹⁰⁵⁷ söz
 ya' nī tertīb üzere olmaz yoz
 883 gerçi kim hūb-ter kelāmuñ var
 her kelāmuñda¹⁰⁵⁸ biñ selāmuñ var
 884 didi hıızr iy muzaffer-i deryā
 söylerem dürlü dürlü hāl saña
 28b

¹⁰⁴³ Bu mısradā vezin bozuktur.

¹⁰⁴⁴ BK şuya

¹⁰⁴⁵ BK şu

¹⁰⁴⁶ BK şöyle

¹⁰⁴⁷ BK n'etdi

¹⁰⁴⁸ BK ol

¹⁰⁴⁹ BK zī-şūm-ı kadem

¹⁰⁵⁰ BK pes

¹⁰⁵¹ BK öyle

¹⁰⁵² BK didükde

¹⁰⁵³ BK tıtdum

¹⁰⁵⁴ BK söyledüğüñ

¹⁰⁵⁵ BK rabtı

¹⁰⁵⁶ BK heb

¹⁰⁵⁷ BK didüğüñ

¹⁰⁵⁸ BK kelāmda

- 885 senünjile¹⁰⁵⁹ ben eylerem kelimât
zabt kııl sözüml ola hâlün oñat
- 886 iy muzaffer çehâr-dehden söz
söyleyem saña anı ben imrüz
- 887 kâr-ı dervîş oldu bâ-tertib
söyleyem saña bir lañife ‘acib
- 888 nân yer yetmiş gün añla haber
‘id-i fıtrıda nânı cem‘ ider
- 889 fıtranın ekşeri olur gendüm
dahı bir söz deyim eşit¹⁰⁶⁰ merdüm
- 890 ‘id-i ağhâda güş idüp ‘atâ
her gedâya erür¹⁰⁶¹ nevâle paşa
- 891 kıanda bişürsin ol eti dervîş
çoğı yir¹⁰⁶² kalur anuñ kem ü bîş¹⁰⁶³
- 892 şad hezârân¹⁰⁶⁴ murâd-ı dünyâda
var durur diñle ne derem¹⁰⁶⁵ iy dede
- 893 dahı ‘uqbâda vardur añla yağın
biri birine beñzemez iy emîn
- 894 dünya tertibine bilün¹⁰⁶⁶ ‘uqbâ
beñzemez şeyle¹⁰⁶⁷ bilgil imdi ebâ
- 895 anda dervîş <ü> baydur¹⁰⁶⁸ yeksân
olmaz ol yerde hayrıla ihsân
- 896 bunda fıtrıla güş-i kurbânun
anda erürür¹⁰⁶⁹ mağâmına cânun
- 897 oñşaduñsa cihânda dervîşi

¹⁰⁵⁹ BK senünj ile

¹⁰⁶⁰ BK işit

¹⁰⁶¹ BK irür

¹⁰⁶² BK yer

¹⁰⁶³ BK kem <ü> bîş

¹⁰⁶⁴ BK hezârân

¹⁰⁶⁵ BK direm

¹⁰⁶⁶ BK bilgil

¹⁰⁶⁷ BK şöyle

¹⁰⁶⁸ BK dervîş ü baydur

¹⁰⁶⁹ BK irür

- anda cennetde¹⁰⁷⁰ süresin ‘İşi
 898 bakara birle āl-i ‘imrānı
 bilün beñzetmedi huzā¹⁰⁷¹ anı
 899 dağı tebbetle¹⁰⁷² süre-i ihlāş
 biri ‘ām oldı vü birisi hāş
 900 dağı hem on beşinci bilgil hem
 buyurupdur huzā¹⁰⁷³ eşit¹⁰⁷⁴ ne derem¹⁰⁷⁵
 901 didi öyle namāzın eyle edā
 cennet içinde cāna ire şafā
 29a
 902 kılabildünşe kılduñ iy ‘ābid
 kılmayup olamazsuñ sācid
 903 şeyle¹⁰⁷⁶ bil hāqka olasıñ medyūn
 āhıretde ödersin iy mecnūn
 904 gel berü iy mużaffer imdi bu dem
 öyle vaqtin edā idelüm hem
 905 zuhr kılduğ o demler ol yerde
 şorarısañ¹⁰⁷⁷ sen anı kim nirde¹⁰⁷⁸
 906 mescid-i yāfiş içre ol demler
 hıızr-ı hāzır demiyle bulduğ fer
 907 tañ demine erince¹⁰⁷⁹ şoñbet-i hāş
 eyledük yār hıızr-ı hāşşü'l-hāş
 908 ol namāz u niyāzı etdi¹⁰⁸⁰ beyān
 diñledi hıızrdan mużaffer iy cān
 909 bī-namāzuñ şekāvetin söyler

¹⁰⁷⁰ BK cennete

¹⁰⁷¹ BK hūdā

¹⁰⁷² BK tebbet ile

¹⁰⁷³ BK hūdā

¹⁰⁷⁴ BK işit

¹⁰⁷⁵ BK direm

¹⁰⁷⁶ BK şöyle

¹⁰⁷⁷ BK şorar isen

¹⁰⁷⁸ BK nerde

¹⁰⁷⁹ BK irince

¹⁰⁸⁰ BK itdi

- hem ‘azāb hikāyetin söyler
 910 huṭame ṭamusında qalır ol
 cānına haḫ ‘azābı bulur yol
 911 didi on altıdan eşit¹⁰⁸¹ sözi sen
 ol muḫammed resūl-ı cedd-i ḥasen
 912 haḫ ṣalāt-ı selāmı¹⁰⁸² dāyim¹⁰⁸³ aḡa
 iriṣe bilgil iy dil-i dānā
 913 cennetüñ ḳapusına erdi¹⁰⁸⁴ resūl
 bād-ı raḫmet eriṣdi¹⁰⁸⁵ ol yere bol
 914 toḳınup bāb-ı cennete ol bād
 birbirine urdı tā kim ola küṣād¹⁰⁸⁶
 915 haḫ resūlı burāḳa binmişdi
 ermege cennet içre sevinmişdi
 916 elde bir ḳamçı tıtmışdı¹⁰⁸⁷ resūl
 n'eyledi diyem¹⁰⁸⁸ anda bilmiş ol
 917 çünki cennet ḳapusına erdi¹⁰⁸⁹
 ḳamçı birle ḳapuyı bir urdı
 918 bildi rıdvān eriṣdügin¹⁰⁹⁰ anuñ
 ḳatına ere¹⁰⁹¹ emīr-i devrānuñ
 919 niçe kim ceḫd ḳıldı iremedi
 öñine irüp yüzini süremedi¹⁰⁹²
 29b
 920 didi n'eyleyüm irem ol ṣāha
 ḫōṣ gele tā resūlu'l-lāha

¹⁰⁸¹ BK işit

¹⁰⁸² BK ṣalāt u selāmı

¹⁰⁸³ BK dā'im

¹⁰⁸⁴ BK irdi

¹⁰⁸⁵ BK iriṣdi

¹⁰⁸⁶ Bu mısradā vezin bozuktur.

¹⁰⁸⁷ BK tıtmış idi

¹⁰⁸⁸ BK deyeyüm

¹⁰⁸⁹ BK irdi

¹⁰⁹⁰ BK iriṣdügin

¹⁰⁹¹ BK ire

¹⁰⁹² Bu mısradā vezin bozuktur.

- 921 erdi¹⁰⁹³ cebrāyil¹⁰⁹⁴ ol dem içre yakın
 haq selāmi anuñla ola qarīn
- 922 dedi¹⁰⁹⁵ cerr birle cehd etme¹⁰⁹⁶ bu dem
 cehd ü cerrün yoq aşşısı saña hem
- 923 üşbu qapuyı açamazsın bil
 kuşisañ¹⁰⁹⁷ dañı uçamazsın bil
- 924 ol qapuyı ki muştafā açısar
 kimsene açamaz bil imdi haber
- 925 bu qapuyı kim imdi açdı resūl
 bundan olsa gerekdür¹⁰⁹⁸ ümmete yol
- 926 ol qapu ümmete olısar bāb
 girer andan cināna şeyhile şāb
- 927 muştafāya açar huza¹⁰⁹⁹ bābı
 yüz biñ olsa cinān ebvābı
- efemen şeraḥallāhu şadrahu li'l-islāmi...¹¹⁰⁰**
- 928 ne la 'ındür bilīs-i bīgāne¹¹⁰¹
 ol qapuya erişe¹¹⁰² rindāne
- 929 kamçı urduqda bāb-ı cennete ol
 açılup vardı cennet içine yol
- 930 sünnet oldı kıyāmete dek iy cān
 kamçı urmaq qapuya iy merdān
- 931 her süvār erse¹¹⁰³ şehre diñle haber
 bāb-ı şehir üzre erdüginde¹¹⁰⁴ ol er
- 932 açıver dir qapuyı yā fettāḥ

¹⁰⁹³ BK irdi

¹⁰⁹⁴ BK cebrā'ıl

¹⁰⁹⁵ BK didi

¹⁰⁹⁶ BK itme

¹⁰⁹⁷ Bk kuş isen

¹⁰⁹⁸ BK olsa gerek

¹⁰⁹⁹ BK huza

¹¹⁰⁰ “Demek ki, Allah kimin bağırını İslam'a açmış ise işte o, Rabbinden bir nur üzerinde değil midir?...”
 Zümer (39/22)

¹¹⁰¹ BK iblīs-i bīgāne

¹¹⁰² BK irişe

¹¹⁰³ BK irse

¹¹⁰⁴ BK irdüginde

- kim şabāhumuz¹¹⁰⁵ ola hayr şabāh
 933 tāziyāneyle¹¹⁰⁶ şehir bābın ol
 bir kez urup deye ki açuñ yol
 934 tā ki şehre girüp işüm bitürem
 maḳ'ad-ı şıdḳ üstine oturam
 935 her ki bu sünneti ri'āyet eder¹¹⁰⁷
 muştafā birle cennetine gider
 30a
 936 bu kelimāti kim ki ide revān
 ol ḳapudan gire revān hemān
 ...edhılñi mudhale şidḳin ve ahricñi muhrace şidḳin...¹¹⁰⁸
 937 her ki ĩn sünnet nigeñ dāred
 der-ḳıyāmet cinān bigşāyed¹¹⁰⁹
 938 ol ḳapudan gire cināna yaḳın
 raḫmetu'l-lāha ola cānı ḳarĩn
 939 muştafā girdügi ḳapudan ol
 girüp iĉerüye ola maḳbül
 940 virelüm¹¹¹⁰ muştafāya çoḳ şalavāt
 tā kim ola bu sözüñüz¹¹¹¹ ḫalavāt
 941 diñleñüz ol ledün ḫayālinden
 ol veliyile ḫızr maḳālinden
 942 diñle on altıncı söz yüzinden ḫāl
 ḫızrıla¹¹¹² ol veliden añla ḫayāl
 943 ḫızr dir iy muzaffer-i deryā
 şol dem iĉre ki ādem <ü> ḫavvā¹¹¹³
 944 sürilicek behiştten ādem

¹¹⁰⁵ BK şabāhumuz

¹¹⁰⁶ BK tāziyāne ile

¹¹⁰⁷ BK ider

¹¹⁰⁸ "...Rabbim gireceğim yere doğrulukla girmemi sağla, çıkacağım yerden de doğrulukla çıkmamı nasip et..." İsrâ (17/80)

¹¹⁰⁹ "Her kim bu sünneti gözete, kıyamette cennetler açıla."

¹¹¹⁰ BK virelim

¹¹¹¹ BK sözüñüz

¹¹¹² BK ḫızr ile

¹¹¹³ BK ādem ü ḫavvā

- çıp yalıncağıdı¹¹¹⁴ olar ol dem
 945 altı yaprağ verür¹¹¹⁵ olara ħuzā¹¹¹⁶
 ol ağaçdan ki adıdur tūbā
 946 üçle ādem ide setrin pūş
 üçi ħavvānuñ etdi¹¹¹⁷ vaqtin ħōş
 947 çün erişdiler¹¹¹⁸ üşbu dünyāya
 şeş cihāt üzre şaldılar sāye
 948 ādemün kim varıdı üç yaprağ
 verdi¹¹¹⁹ ħavvāya didi aña yüzi aq¹¹²⁰
 949 al bu üç yaprağı n'idersen¹¹²¹ it
 saña verdüm¹¹²² sözümi eşit¹¹²³
 950 pīrehen yaşdı anı ħavvā
 giydi ādem erürdi¹¹²⁴ cāna şafā
 951 dedi¹¹²⁵ kandan erişdi¹¹²⁶ bu gönlek
 baña 'arz eylegil anı yek yek
 30b
 952 rāst kııl bu kāmīşi yā ħavvā
 didi başuñ geçür düzile yağa
 953 der¹¹²⁷ yaqasuz olursa dağı olur
 her kişi kendü ħāletini bilür
 954 didi ħavvā ki şun berü elünji
 bileyin ben de nitedür¹¹²⁸ belünji
 955 üşbu üç yaprağ oldı senün bil

¹¹¹⁴ BK çıplayıcağ idi

¹¹¹⁵ BK virür

¹¹¹⁶ BK ħudā

¹¹¹⁷ BK itdi

¹¹¹⁸ BK irişdiler

¹¹¹⁹ BK virdi

¹¹²⁰ Bu mısradā vezin bozuktur.

¹¹²¹ BK ne idersen

¹¹²² BK virdüm

¹¹²³ BK işit

¹¹²⁴ BK irürdi

¹¹²⁵ BK didi

¹¹²⁶ BK irişdi

¹¹²⁷ BK dir

¹¹²⁸ BK'de yanlış yazılmıştır: نیتدن

- setr-pūşuñ durur ki verdi¹¹²⁹ celīl
 956 gel berü dikeyüm senüñçün¹¹³⁰ anı
 göñlegün¹¹³¹ ola rāhat ide teni
 957 didi havvā var kıldı dut¹¹³² iy cān
 tā dikem bu kamīşi imdi hemān
 958 iki yaprağı iki ele aldı
 birisin dişle dutaķıldı¹¹³³
 959 dikdi havvā kamīşi oldu dürüst
 ol iş üstine olmadı özi süst
 960 ol ki ādem dehāna almışdı
 ol işe anda tañakalmışdı
 961 anda yaprak şikeste irişdi
 ipliği ķaldı ğayrısı düşdi
 962 didi havvā biraķ¹¹³⁴ anı dağı iy yār¹¹³⁵
 dedi¹¹³⁶ ādem bu demde ol der-kār
 963 ben anı şalmazam ağızdan iy cān
 işüñi işle görelüm el-ān
 964 dutdı ağızında işledi havvā
 dikdi giydi kamīşi sürdi şafā
 965 tā kıyāmet bu sünnet oldu hemīn
 ere ‘avret¹¹³⁷ kamīşi anla yaķīn
 966 ādem oğlanları görüp anı
 ol iş üzre sürer kamu cānı
 967 ‘avratına alıvirür kettān
 diküben giydürür olur şādān
 968 er tutar ağızı birle hāşāki

¹¹²⁹ BK virdi

¹¹³⁰ BK senüñçün

¹¹³¹ BK göñlek

¹¹³² BK tut

¹¹³³ BK dutaķıldı

¹¹³⁴ BK biraķ

¹¹³⁵ Bu mısırada vezin bozuktur.

¹¹³⁶ BK didi

¹¹³⁷ BK ‘avrete

- diküben ‘avratı düze tā ki
- 31a
- 969 üşbu kār oldı ibtidādan iy yār
intihāya irince¹¹³⁸ şeyle¹¹³⁹ ki var
- 970 kuṭn <u> kettānı er eder¹¹⁴⁰ hāzır
egirüp ‘avratı yaşar hōş sır
- 971 el ü ağızla tutar er anı
zen düzedür kamış-i merdānı
- 972 dikdi hem ‘āyişe¹¹⁴¹ daḥı göñlek
nite¹¹⁴² ādem ağızda dutardı¹¹⁴³ bek
- 973 dutdı¹¹⁴⁴ ādem gibi resūlu'l-lāh
dikdi ‘āyişe¹¹⁴⁵ düzdi қоşdı āngāh
- 974 anuñıçun bu demler iy server
‘avrat erine ton diker hōş-ter
- 975 bu nesak üzredür cihān hāli
diñle ‘arz eyleyem saña aḥvāli
- 976 bitdi kettān varaқ çöpinden iy cān
hem südinden çikir daḥı oldı ‘ayān¹¹⁴⁶
- 977 er alup ‘avrata getirür anı
egirüben toқıdur¹¹⁴⁷ añla zeni
- 978 ton <u> göñlek¹¹⁴⁸ yaşar aña hutun
üşbu nesne olup durur kānūn
- 979 ol ḥabīb-i ḥuzāya¹¹⁴⁹ ver¹¹⁵⁰ şalavāt
hızr-ı hāzır deminden añla nikāt

1138 BK varınca

1139 BK şöyle

1140 BK ider

1141 BK ‘ā’ işe

1142 “nite” sözcüğünden sonraki “ki” bağlacı vezni bozduğu için çıkarılmıştır.

1143 BK tutardı

1144 BK tutdı

1145 BK ‘ā’ işe

1146 Bu mısradaki vezin bozuktur.

1147 BK toқıdır

1148 BK ton u göñlek

1149 BK ḥudāya

1150 BK vir

- 980 yine hıızr eydür iy muzaffer-i yār
on yedinci kelāmdan aḡla ŧümār
- 981 bir gūn ol seyyid-i gūzīn-i cihān
muŧtafā<-yı> müctebā ŧeft' -i dilān¹¹⁵¹
- 982 ḡaḡ selāmi eriŧe¹¹⁵² dāyim¹¹⁵³ aḡa
bir yere gideridi¹¹⁵⁴ kān-ı vefā
- 983 bir kiŧiyi görür ki dutmıŧlar¹¹⁵⁵
ya' nī kim andan oyun utmıŧlar
- 984 söze geldi hemān resūlu'l-lāh
ḡāletinden diyūḡ¹¹⁵⁶ olam āgāh
- 985 kim durur buḡa bunı baḡladuḡuz
cān u göḡlini imdi taḡladuḡuz
- 31b
- 986 dediler¹¹⁵⁷ bu kiŧi oldı dīvāne
dilerüz 'āḡil ola uŧlana
- 987 söze geldi revān resūlu'l-lāh
bu sözi anda söyledi āngāh

lā teḡūlū miŧle hāzā bel hüve meŧābun¹¹⁵⁸

- 988 dir dimeḡ üŧbu ere dīvāne
'āḡil erdür dimeḡ ki uŧlana
- 989 belki irmiŧ durur muŧībet aḡa
ḡoyuvirūḡ dedi¹¹⁵⁹ ḡabīb-i ḡuzā¹¹⁶⁰
- 990 dediler¹¹⁶¹ yā kime delū diyelüm¹¹⁶²
söylegil yā muḡammed bilelüm¹¹⁶³

¹¹⁵¹ Bu mısradā vezin bozuktur.

¹¹⁵² BK iriŧe

¹¹⁵³ BK dā'im

¹¹⁵⁴ BK gider idi

¹¹⁵⁵ BK tutmıŧlar

¹¹⁵⁶ BK deyūḡ

¹¹⁵⁷ BK didiler

¹¹⁵⁸ "Bunun gibi söylemeyin, bilakis o başa gelmiştir (musibettir)." Hadis.

¹¹⁵⁹ BK didi

¹¹⁶⁰ BK ḡudā

¹¹⁶¹ BK didiler

¹¹⁶² BK diyelim

¹¹⁶³ BK bilelim

- 991 söze geldi hemān resūlu'l-lāh
delü oldur ki dāyim¹¹⁶⁴ ide günāh
- 992 hālī olmaya ol günehten hīç
her günehten¹¹⁶⁵ yüzini itmeye piç¹¹⁶⁶
- 993 bir marāzdur ki ermiş¹¹⁶⁷ ol cāna
delü oldur günehlere yana
- 994 terk edüben¹¹⁶⁸ günāh<ı>¹¹⁶⁹ ol 'ākıl
yoḥsa dīvāne olduḡ iy gāfil
- 995 şaklaya ḥaḳ günāhdan cānuḡ
ver¹¹⁷⁰ şalāvāt¹¹⁷¹ erişe¹¹⁷² dermānuḡ
- 996 diḡlegil on sekizden ḥaberi
sem' ehline bezledem¹¹⁷³ güheri
- 997 ḥıẓr dir iy muẓaffer-i deryā
diḡle bir söz daḡı deyem aḡla
- 998 muştafā<-yı> müctebā 'aleyhi's-selām¹¹⁷⁴
üşbu sözi deyüpdür aḡla kelām
innī tārikun fiküm eṣ-şekāleyn kitābu'llāhi ve 'ıterti¹¹⁷⁵
- 999 ol yezīd-i la'ın-i bed-efkār
şuḥsuzın kıydı āle bed-girdār
- 1000 kim ḥüseynüḡ işini etdi¹¹⁷⁶ tamām
bu cihān 'āleminde bozdı niẓām
- 1001 muşhafā daḡı ḥürmet eylemedi
ḥaḳ kitābına 'izzet eylemedi

32a

¹¹⁶⁴ BK dā'im

¹¹⁶⁵ BK günehlerden

¹¹⁶⁶ BK pīç

¹¹⁶⁷ BK irmiş

¹¹⁶⁸ BK idüben

¹¹⁶⁹ BK günāhı

¹¹⁷⁰ BK vir

¹¹⁷¹ BK şalāvāt

¹¹⁷² BK irişe

¹¹⁷³ BK idem

¹¹⁷⁴ Bu mısradā vezin bozuktur.

¹¹⁷⁵ "Muhakkak ki ben size iki ağır yük bırakıyorum: Allah'ın kitabı ve ehlibeytimi (neslimi)." Hadis.

¹¹⁷⁶ BK itdi

- 1002 şol sebebden ki aña halk-ı cihān
anunıçun küşād edüpdı¹¹⁷⁷ zebān
- 1003 bu iki şerri işledügiçün¹¹⁷⁸
‘ālem içre haq etdi¹¹⁷⁹ anı mel‘ün
- 1004 bir kişinün ki ola huzā¹¹⁸⁰ haşmı
la‘net-i haqla añılur ismi
- 1005 haşm-ı haq olma yoħsa olursın dūn
bunda vü anda hāletün mağbūn
- 1006 on toközuncı iy muzaffer-i fer
muştafādan haber verem¹¹⁸¹ bā-fer
- 1007 haq selāmı anuñla yār olsun
her seven anı bahtiyār olsun
- 1008 bağrına taş başardı ol server
faqr faħrum deridi¹¹⁸² ol mih-ter
- 1009 ihtiyār etmişidi¹¹⁸³ ol faqrı
nefsin öldürdi eyleyüp cebri
- 1010 tini şa‘d olmamağıçun¹¹⁸⁴ be-hevā
taş getürürdi resūl-ı huzā¹¹⁸⁵
- 1011 sengile nefis öldürürdi yaqın
tā şehādetle ola huzāya¹¹⁸⁶ yaqın¹¹⁸⁷
- 1012 nefsi öldür gazā demin bulasın
hem şehādetle tā yaqın olasın
- 1013 muştafā hāl<i>¹¹⁸⁸ birle sen de yūri
nefsi qatl eyle cān elini qorı

¹¹⁷⁷ BK idüpdı

¹¹⁷⁸ BK işledigiçün

¹¹⁷⁹ BK itdi

¹¹⁸⁰ BK hudā

¹¹⁸¹ BK virem

¹¹⁸² BK dir idi

¹¹⁸³ BK itmişdi

¹¹⁸⁴ BK olmamak için

¹¹⁸⁵ BK hudā

¹¹⁸⁶ BK hudāya

¹¹⁸⁷ Bu mısırada vezin bozuktur.

¹¹⁸⁸ BK hāli

- 1014 ġāzilıķla¹¹⁸⁹ ŗehādete eresin¹¹⁹⁰
 ümmet-i hāŗ olup revān süresin
- 1015 ümmet-i hāŗsaŗ¹¹⁹¹ bu dem sen iy cān
 ver¹¹⁹² ŗalāvāt¹¹⁹³ muħammede bu zamān
- 1016 iy mużaffer semā' ed¹¹⁹⁴ imdi yene
 bu yigirminci sözde ne ki dene
- 1017 diŗle fārūķdan ėaber deyeyüm
 saŗa bir bir ben anı söyleyeyüm
- 1018 ol 'ömerden ėuzā¹¹⁹⁵ ola rāzī
 ŗer'le def' ederdı¹¹⁹⁶ emrāzı
- 32b
- 1019 türbet-i aħmede eriŗse¹¹⁹⁷ yaķın
 'āyiŗe¹¹⁹⁸ dağı geldi ol ėın
- 1020 rāzī olsun ėuzā¹¹⁹⁹ ki ol ėatun
 türbet-i aħmede erse¹²⁰⁰ pāk-derün
- 1021 bes¹²⁰¹ 'ömer anda olsadı¹²⁰² nā-ėār
 baŗ örterdi ol ėatun-ı kibār
- 1022 anda olmasadı 'ömer iy cān
 baŗ u yüzi aėuķ girürdi revān
- 1023 zār zār¹²⁰³ aėlarıdı¹²⁰⁴ ol ėatun
 ŗu yerine gözi ŗaçardı ėün

¹¹⁸⁹ BK ġāzilıķla

¹¹⁹⁰ BK iresin

¹¹⁹¹ BK ümmet-i hāŗ isen

¹¹⁹² BK vir

¹¹⁹³ BK ŗalāvāt

¹¹⁹⁴ BK it

¹¹⁹⁵ BK ėudā

¹¹⁹⁶ BK iderdı

¹¹⁹⁷ BK iriŗse

¹¹⁹⁸ BK 'ā' iŗe

¹¹⁹⁹ BK ėudā

¹²⁰⁰ BK irse

¹²⁰¹ BK pes

¹²⁰² BK oldı

¹²⁰³ BK zār zār

¹²⁰⁴ BK ağlar idi

- 1024 iy muzaffer neçün¹²⁰⁵ ederdi¹²⁰⁶ anı
söylegil neyidi derdle miheni
- 1025 bilüriseñ¹²⁰⁷ beyān eyle bu dem
bizlere sen ‘ayān eyle bu dem
- 1026 dir muzaffer ki bilmezem ol hāl
anda neyçün ederdi¹²⁰⁸ beyle¹²⁰⁹ hayāl
- 1027 bildür ol hāli hıızr-ı hadrā-dem
rađiyallāhu ‘anke iy hōcam¹²¹⁰
- 1028 hıızr dir bilgil¹²¹¹ ol zamān fārūk
kim havātūn yūzi olmaya açuķ
- 1029 çün evinden çıķa havātūn iy cān
yūzin örte demişdi¹²¹² aňla ‘ayān
- 1030 ol ‘ömer hükmi hürmetine nisā
başların örtüp ideridi şafā
- 1031 neyidi¹²¹³ bunda hikmet aňla haber
saňa ‘arz idem anı iy server
- 1032 dilemezdi ‘ömer ki sıddıķa
baş açuķ yüz açuķ yola çıķa
- 1033 ‘ayışe¹²¹⁴ vechini göre ğayrı
ol cemāle düşe anuñ seyri
- 1034 gerçi mü`minlere ol ana idi
ana görünse oğlına neyidi
- 1035 ‘ömer anı şavāb görmedi
ana görmege izn vermedi¹²¹⁵

33a

¹²⁰⁵ BK niçün

¹²⁰⁶ BK iderdi

¹²⁰⁷ BK bilür iseñ

¹²⁰⁸ BK iderdi

¹²⁰⁹ BK böyle

¹²¹⁰ BK h-ācem

¹²¹¹ BK`de yok.

¹²¹² BK demişdi

¹²¹³ BK ne idi

¹²¹⁴ BK ‘ā`işe

¹²¹⁵ BK virmedi

- 1036 kanda kaldı ki ğayr¹²¹⁶ kes göre yüz
ğavrına ir¹²¹⁷ neye erür¹²¹⁸ bu söz
- 1037 ümmine mü'minānuñ olsa bu hāl
yüri iy hatun etme¹²¹⁹ keşf-i cemāl
- 1038 burka'yıla özün penāh eyle
keşf idüp tap¹²²⁰ yüzün siyāh eyle
- 1039 bil ki hatunlarıçun oldı kelām
'āyişe¹²²¹ şaffi ola olara maķām¹²²²
- 1040 tiz erişür¹²²³ havātün Allāha
kırk günde erür demi¹²²⁴ cāha
- 1041 eger ermese¹²²⁵ rābi'a hüsüne
hasan ol gün demezdi¹²²⁶ nesene
- 1042 hatun ol rābi'a gibi sen de
ka'be karşı gele saña anda
- 1043 rāst hatunlaruñ şafālığıçun
rahmet it bize iy ğanī bī-çün
- 1044 bil yigirmi birinci sözden rāz
diñlegil iy muzaffer çok <u> az¹²²⁷
- 1045 bindüm iki yigid idi bile
yoldaş olduķ giderdük anla hele
- 1046 bir beriyede sürer idük rāh
diñlegil nite oldı hāl āngāh
- 1047 ol iki yigidün biri dir iy cān
cū'dan cāna geldüm üşbu zamān
- 1048 dir biri şabr eyle bu demler

¹²¹⁶ BK ğayrı

¹²¹⁷ BK er

¹²¹⁸ BK irür

¹²¹⁹ BK itme

¹²²⁰ BK tap

¹²²¹ BK 'ā' işe

¹²²² Bu mısradaki vezin bozuktur.

¹²²³ BK irişür

¹²²⁴ BK dem

¹²²⁵ BK irmese

¹²²⁶ BK dimezdi

¹²²⁷ BK çok u az

- hāk ta ‘ālā şabūrlu¹²²⁸ kılı sever
- 1049 yine sūrdük hem ol gün aḡla haber
hem gece¹²²⁹ vaḡtı irdi tā be-seher
- 1050 yine dir iy aḡı ḡarıncuḡum¹²³⁰ aḡ
dedi¹²³¹ şabr oldı bilūḡ başuḡa tāc
- 1051 çün ikinci gün oldı dir şabr it
şābirin yolını tutuban git
- 1052 çünki üçünci gün daḡı irdi
dedi¹²³² aḡlık baḡa tem irürdi
- 33b
- 1053 dedi¹²³³ şükreyle ḡālūḡe dervīş
tā kim artura ni ‘metūḡ kem <ü> bīş¹²³⁴
- 1054 böyle diyince¹²³⁵ yoldaşına hemān
söze geldi ol aḡ kişi revān
- 1055 dir neyiçün¹²³⁶ edem¹²³⁷ bu dem şükri
unıdupvan¹²³⁸ bu demde her fikri
- 1056 deridi¹²³⁹ şabr kııl¹²⁴⁰ bugün daḡı hem
seni senden alınca hemmile ḡam
- 1057 çünki bir gün daḡı geḡer bu zamān
didi ḡalmadı tāḡatum iy cān
- 1058 didi yoḡısa tāḡatuḡ döḡgil
ḡanda dilersenḡ ol yere süḡgil
- 1059 dedi¹²⁴¹ dönüp ne yire¹²⁴² varam rāh

¹²²⁸ BK şabırlı

¹²²⁹ BK gice

¹²³⁰ BK ḡarıncıḡım

¹²³¹ BK didi

¹²³² BK didi

¹²³³ BK didi

¹²³⁴ BK kem ü bīş

¹²³⁵ BK deyince

¹²³⁶ BK neçün

¹²³⁷ BK idem

¹²³⁸ BK unuduban

¹²³⁹ BK dir idi

¹²⁴⁰ BK eyle

¹²⁴¹ BK didi

¹²⁴² BK yere

- cū‘dan oluram bu demde tebāh
 1060 didi bes¹²⁴³ imdi cānuḡ eyle niṣār
 üṣbu yolda ḡalup¹²⁴⁴ özün nā-çār
 1061 def‘-i ah etdi¹²⁴⁵ anda cān verdi¹²⁴⁶
 ḡaḡ ta‘ālā dileğine erdi¹²⁴⁷
 1062 döndüm ol birine su‘āl etdüm¹²⁴⁸
 bes¹²⁴⁹ bu ḡālün cevābın işitdüm
 1063 niçün üṣ beyle¹²⁵⁰ eyledün kārı
 ol cüvān açdı tenük güftarı
 1064 didi kim bāb-ı ḡaḡda ölmek yig¹²⁵¹
 ḡāk olunca yolında yelmek yig
 1065 ḡayr¹²⁵² ḡapuda zinde olmaḡdan
 yeg durur ḡaḡ ḡapuda ḡāk ola ten
 1066 diḡle yigirmi ikinciden hey yār
 söyleyem iy muzaffer-i dil-dār
 1067 şeyḡ ‘abdullāh ol ki bābek-i nām
 ḡaddesa'l-lāhu rūḡahu di kelām
 1068 ṣehr-i ercānda etdi¹²⁵³ deryūze
 ilte yārāna açalar rūze
 1069 anlara yitecekce¹²⁵⁴ ilte ni‘am
 tobrayı¹²⁵⁵ ṡoldurup¹²⁵⁶ sürer bī-ḡam
 34a
 1070 cümle dervīṣler de deryūze
 eylediler ki açalar rūze

¹²⁴³ BK pes

¹²⁴⁴ BK ḡılup

¹²⁴⁵ BK itdi

¹²⁴⁶ BK virdi

¹²⁴⁷ BK irdi

¹²⁴⁸ BK itdüm

¹²⁴⁹ BK pes

¹²⁵⁰ BK böyle

¹²⁵¹ BK yeg

¹²⁵² BK ḡayrı

¹²⁵³ BK itdi

¹²⁵⁴ BK yetecekce

¹²⁵⁵ BK ṡorbayı

¹²⁵⁶ BK ṡoldurup

- 1071 bulmayuban birisi yimege nān
şeyḥ getürdi yediler anı hemān
- 1072 ertesi¹²⁵⁷ yene şeyḥ-i deryūze
gelmedi ol gün işi anuḥ uza
- 1073 dediler¹²⁵⁸ kengelile¹²⁵⁹ aḡa iy yār
lūt <u> pūt getür idelüm iftār
- 1074 vardı bāzāra bulmadı nesene
ki ġızā¹²⁶⁰ olaydı¹²⁶¹ cān u tene
- 1075 gelüben didi bulmadum ni‘met
katuḡuzda baḡa erüp¹²⁶² ḡaclet
- 1076 dediler¹²⁶³ cānuḡ eylegil biryān
getür ortaya yiyelüm bu zamān
- 1077 bir kezin ah eyledi dervīş
cān<ı>¹²⁶⁴ ḡaḡka teslīm etdi¹²⁶⁵ bī-teşvīş
- 1078 fuḡarāyı ziyāfet etmegiçün
cān biryānı¹²⁶⁶ çekdi ortaya ḡūn
- 1079 bes¹²⁶⁷ namāzın anuḡ edā edüben¹²⁶⁸
bādiye içre sözüḡle gidüben
- 1080 fuḡarā bezline verüp¹²⁶⁹ cānı
ḡōş konuḡladı anda yārānı
- 1081 ‘ömrüm içinde anı göreydüm iy cān¹²⁷⁰
bir daḡı bunda düşdi üşbu cüvān
- 1082 ḡızrla kıldılar namāzın anuḡ
bildiler ḡaḡkla niyāzın anuḡ

¹²⁵⁷ BK irtesi

¹²⁵⁸ BK didiler

¹²⁵⁹ BK kengel ile

¹²⁶⁰ BK ġıdā

¹²⁶¹ BK ola idi

¹²⁶² BK irüp

¹²⁶³ BK didiler

¹²⁶⁴ BK cānı

¹²⁶⁵ BK itdi

¹²⁶⁶ BK püryan

¹²⁶⁷ BK pes

¹²⁶⁸ BK idüben

¹²⁶⁹ BK virüp

¹²⁷⁰ Bu mısradā vezin bozuktur.

- 1083 sen haqıla ölürseñ bārī
haq dañı saña kılsar yārī
- 1084 cānı faqr ehline nişār etdi¹²⁷¹
faqrıla aħmed iftiħār etdi¹²⁷²
- 1085 faqr ehlini gözle bul derecāt
ver¹²⁷³ muħammed revānına şalavāt
- 1086 gel yigirmi ikinciye gūş it
cān <u> dil<i>¹²⁷⁴ ol kelāmla ħōş it
- 34b
- 1087 iy muzaffer zenāna¹²⁷⁵ dirler kim
çeşm būs eylemek nedür tā kim
- 1088 gözi öpmek revā degüldür key
ayrılığ gösterür dedi¹²⁷⁶ hemār¹²⁷⁷ şey¹²⁷⁸
- 1089 bu meşeldür zenān içinde yakīn
ayrılığ gösterür dir anla hemīn
- 1090 rāst söyler bu sözi bilün nisā
ħāzır ol dūr olma iy dānā
- 1091 gerçi şefkatle buse eyleyesin
gel berü gözlerün öpem diyesin¹²⁷⁹
- 1092 çün gözün öpe yārınun bir yār
yārınun gözi yumulur¹²⁸⁰ nā-çār
- 1093 yumulan göz nete göre dīdār
aç göñül çeşmin iy nikū-girdār
- 1094 komağıl çeşm-i cānı pūşīde
nūr-ı haqkıla tōla tā dīde

¹²⁷¹ BK itdi

¹²⁷² BK itdi

¹²⁷³ BK vir

¹²⁷⁴ BK cān u dili

¹²⁷⁵ BK zenān

¹²⁷⁶ BK didi

¹²⁷⁷ BK'de yok.

¹²⁷⁸ BK'de yok.

¹²⁷⁹ BK deyesin

¹²⁸⁰ BK yumulur

- 1095 ‘āşıkun çēşm<i>¹²⁸¹ yumulıcağ iy cān
dūr olur ma‘şūkından aṅla ‘ayān
- 1096 gözi yumuğ muḥaḳḳaḳan içre
büyük işdür bu iş kelān içre
- 1097 dāyimā¹²⁸² ‘ışḳ eri gözi açuğ
olmasa nite görine ma‘şuğ
- 1098 çēşmünjı aç gözle ol yārı
yummağıl tā kim ermeye¹²⁸³ tārī
- 1099 kār-ı müşkil bu gözi yummağdur
göz açuğlığı nesne ummağdur
- 1100 ol başıre beşāretile¹²⁸⁴ eriş
görmege ol cemāli ṭurma dūriş
- 1101 ḥağ cemāline çēşmünjı ola küşād
ver¹²⁸⁵ şalāvāt¹²⁸⁶ muḥammede ol şād
- 1102 çün yigirmiyle dörde erdi¹²⁸⁷ mağāl
iy mużaffer nete oldı diñle ḥayāl¹²⁸⁸
- 1103 buyurupdur muḥammed-i muḥtār
bu ḥadīşi semā‘ id¹²⁸⁹ iy huş-yār

35a

lā şalāte li cārī'l-mescid¹²⁹⁰ illā fi'l-mescid¹²⁹¹

- 1104 mescidün taşrasında kılma namāz
içerü mescid içre eyle niyāz
- 1105 taşra kılsañ namāz dūrüst olamaz
mescid içi şevābını bulamaz
- 1106 gerçi cümle cihān durur mescid

¹²⁸¹ BK çēşmi

¹²⁸² BK dā‘imā

¹²⁸³ BK irmeye

¹²⁸⁴ BK beşāret ile

¹²⁸⁵ BK vir

¹²⁸⁶ BK şalāvāt

¹²⁸⁷ BK irdi

¹²⁸⁸ Bu mısırada vezin bozuktur.

¹²⁸⁹ BK it

¹²⁹⁰ BK'de "cār" sözcüğü yanlış yazılmıştır: طار

¹²⁹¹ “Mescide yakın olan kimsenin namazı, sadece mescitte (kıldığı sürece) kabul olur.” Hadis.

- 1107 kanda varsa namāz ede¹²⁹² sācid
 üşbu söz haqqına diledi yaqın
 bu kelāmı eşitgil¹²⁹³ imdi hemın
cu'ilet liye'l-arḍu mesciden ve ṭurābān ṭahūrān¹²⁹⁴
 1108 her ne yerde namāzı kılsaᅇ iy cān
 bilūᅇ mescid durur ol yeri hemān
 1109 hıẓr dir ben işitdüm¹²⁹⁵ ez-eyyūb
 haᅇ selāmı aᅇa ola mensūb
 1110 'ucme-i noᅇtatü'l-lisān iy cān
 kılp a'rāya etmez¹²⁹⁶ aᅇla ziyān
 1111 cevherūᅇde ne varsa aᅇla yaqın
 haᅇᅇa ᅇavuşdurur seni iy miskīn
 1112 her ne yerde 'ibādet etsen¹²⁹⁷ iy cān
 bilūᅇ mesciddür ol yer aᅇla hemān
 1113 sür 'ibādet demine cānuᅇ sen
 mescid oldu cihān ᅇamu rūşen
 1114 saᅇf kıldı ᅇibāb-ı eflāᅇı
 secde-gāh etdi¹²⁹⁸ başat-ı ᅇāᅇi
 1115 iy murādī hıẓrıla ol hem-dem
 evliyālar demiyle¹²⁹⁹ bul dem
 1116 irişesin maᅇām-ı muᅇammede
 yūri firdevs içinde āsūde
 1117 vir muᅇammed revānına şalavāt
 ebedī bula cānuᅇ anda ᅇayāt
 1118 bist <ü> pence¹³⁰⁰ erişdi¹³⁰¹ çün kelimāt
 hıẓr dir iy muzaffer-i ᅇōş-zāt

¹²⁹² BK ide

¹²⁹³ BK işitgil

¹²⁹⁴ “Yeryüzü bana mescit kılındı ve toprak bana temizleyici kılındı.” Hadis.

¹²⁹⁵ BK işidem

¹²⁹⁶ BK itmez

¹²⁹⁷ BK itsen

¹²⁹⁸ BK itdi

¹²⁹⁹ BK demi ile

¹³⁰⁰ BK bist ü pence

¹³⁰¹ BK irişdi

- 1119 ol ḥalīfe ki adıdur dāvud
 bilişüp¹³⁰² eyledüm şenā vü dürūd
 35b
- 1120 andan işitdüm üşbu resme kelām
 bildürem¹³⁰³ ol kelāmı saña tamām
men lem yekun kelāmuhu feleyse ‘aleyhi emīnun¹³⁰⁴
- 1121 bir kişinün kelāmı olmasa ḥüb
 emn <ü> rāḥat¹³⁰⁵ aña degül mensüb
- 1122 emn gerekse yaḥşı söyle sözi
 gerçegin söyle tā ağarda yüzi
- 1123 yaramaz sözden irişür nekbet
 eyü sözdür emīn eden¹³⁰⁶ ḥālet
- 1124 sözlerün ḥāşı ḥaḳ sözidür iy cān
 gönderüpdür resūlına ḳur’ān
- 1125 ver¹³⁰⁷ şalāvāt¹³⁰⁸ be-rūh-ı aḥmed-i ḥāş
 tā cehennemden ire cāna ḥalāş
- 1126 bilün¹³⁰⁹ yigirmi altıya erdi¹³¹⁰ kelām¹³¹¹
 diñlegil iy muzaffer-i ḥōş-nām
- 1127 ibn-i ya’ḳūb yūsuf-ı şiddīḳ
 ḥaḳ selāmıyla ola cānı refīḳ
- 1128 didi yūsuf ki gönlegüm¹³¹² bu zamān
 atama iltün¹³¹³ yüzine süre revān
izhebū biḳamīsī hāzā fe elḳūhu ‘alā vechi ebī ye’ti başīrān...¹³¹⁴
- 1129 tā ki gözi açıla rüşen ola

¹³⁰² BK başlayup

¹³⁰³ BK bildirem

¹³⁰⁴ “Kimin sözü olmadıysa o güvenilir değildir.” Hadis.

¹³⁰⁵ BK emn ü rāḥat

¹³⁰⁶ BK iden

¹³⁰⁷ BK vir

¹³⁰⁸ BK şalāvāt

¹³⁰⁹ BK bilgil

¹³¹⁰ BK irdi

¹³¹¹ Bu mısradaki vezin bozuktur.

¹³¹² BK gönlegim

¹³¹³ BK’de yanlış yazılmıştır: **البيتك**

¹³¹⁴ “Şimdi siz benim şu gömleğimi götürün de babamın yüzüne bırakın, gözü açılır...” Yūsuf (12/93)

- hüzn evinden çıkup hālāş bula
 1130 yüzi üstine kıoya pīrehenüm
 gözi açıla himmetümle benüm
 1131 didiler nişe sürmeye gözine
 emr kılduñ ki kıoyalar yüzine
 1132 didi çeşümüiçün ‘itābum var
 ‘ışk <u> çeşmile ıztırābum var
 1133 gönlegüm¹³¹⁵ yüzi üzre kıonsa iy cān
 var ümīzüm¹³¹⁶ açıla gözi revān
 1134 haķ buyurmuş durur kelāmında
 okuyup ol huzā¹³¹⁷ selāmında

36a

vucūhun yevme izin nāđira - ilā rabbihā nāzira¹³¹⁸

- 1135 bil ‘uyūn oñmadı niçün iy cān
 çeşm ucundan erişdi¹³¹⁹ aña ziyān
 1136 didi haķ ğayrıya baķan gözler
 nite dīdārumı benüm özler
 1137 līk ben etmezem¹³²⁰ ‘itāb aña
 bu durur bilesin cevāb aña
 1138 çün kıapum kıodı ğayra etdi¹³²¹ nikāh
 gözledi ğayr bābı vaķt-i tebāh
 1139 ‘ışkı bes¹³²² iki yire¹³²³ şarf etdi¹³²⁴
 çeşmi bir yüze daħı zarf etdi¹³²⁵
 1140 kör oldu anuñçun¹³²⁶ ya ‘kūb
 hüzn evine özi olup mensūb

¹³¹⁵ BK gönlegim

¹³¹⁶ BK ümmīdüm

¹³¹⁷ BK hūdā

¹³¹⁸ “Nice yüzler o gün ışılar, parlar. - Rablerine bakarlar!” Kıyāme (75/22-23)

¹³¹⁹ BK irişdi

¹³²⁰ BK itmezem

¹³²¹ BK itdi

¹³²² BK pes

¹³²³ BK yere

¹³²⁴ BK itdi

¹³²⁵ BK itdi

¹³²⁶ BK anuñçun

- 1141 yūsufuñ kim amīſi erdi¹³²⁷ revān
 yüzine sürdi ol amīſi revān
- 1142 eſm-i a‘māsı nūr <u> fer¹³²⁸ buldı
 yene tāze iki güher¹³²⁹ buldı
- 1143 a cemāline dāyim¹³³⁰ ol nāzır
 ğayra bama gel imdi ol hāzır
- 1144 yūsufa kılduğıçun nazarı
 eſm-i ya‘kūbuñ erdi¹³³¹ bil zararı
- 1145 var buña göresin seni eyle kıyās
 tā ki a ide özüñ eſref-i nās
- 1146 aa lāyık olam deseñ¹³³² bu zamān
 vir ſalāvāt¹³³³ muammede el-ān
- 1147 gel yigirmi yedinciye a gūſ
 söylegil iy murādī olma amūſ
- 1148 didi hıızr iy muzaffer-i ‘ālem
 diñle bir söz deyem saña bu dem
- 1149 ſeyh ol bāyezīd-i biſtāmī
 ramet-i ala bula ol kāmı
- 1150 didiler ‘arifi beyān eyle
 kim durur bu zamān ‘ayān eyle
- 1151 didi be-dürüstī rāstī ‘arif
 kim durur seni eyleyem vāıf
- 36b
- 1152 ‘arif oldur aleb kılp ſeytān
 bulmaya isteyüp cihānda iy cān
- 1153 afdan afa sürse bulmaya ol

¹³²⁷ BK irdi

¹³²⁸ BK nūr u fer

¹³²⁹ BK gevher

¹³³⁰ BK dā‘im

¹³³¹ BK irdi

¹³³² BK diseñ

¹³³³ BK ſalāvāt

‘āciz ola bes¹³³⁴ ol bilīs¹³³⁵-i fuẓūl

1154 taleb eyleyüp itse ol ḥarekāt
gezdügi yer durur yedi derekāt

1155 ‘ārifūñ meskeni degül derekāt
bulamaz anuñıçun ol bed-zāt

1156 kıanda ‘ārifese desey¹³³⁶ mesken
maķ‘ad-ı şıdķda durur bile sen

fī maķ‘adi şıdķın ‘inde melikin muķtedir¹³³⁷

1157 ḥaķķa vāşıl olanlara şeytān
kıanda bulışısardur anla ‘ayān

1158 böyle dir bāyezīd-i bişāmī
ol su‘āl eyleyen bulur kāmı

1159 evliyālar demiyiçün¹³³⁸ iy cān
ver¹³³⁹ şalāvāt¹³⁴⁰ muḥammede bu zamān

1160 bist <ü> heştümden eyle imdi semā‘
ḥızr ağzından al şemīn-i metā‘

1161 ḥızr dir iy muzaffer-i deryā
şeyḥ şiblī<-yi> guzīde-i dānā

1162 üşbu beyti okırdı dāyim¹³⁴¹
her ‘ibādetde oluban kıāyim¹³⁴²

zıkru'l-meḥabbete yā mevlāya üşkürnī ve hel raeyte ḥabīben ğayra

sekrānī¹³⁴³

1163 dilde dāyim¹³⁴⁴ muḥabbetün zıkri
toptoludur eder¹³⁴⁵ bu cān şükri

¹³³⁴ BK pes

¹³³⁵ BK iblīs

¹³³⁶ BK diseñ

¹³³⁷ “Kudretine nihayet olmayan padişahlar padişahının yüce huzurunda doğrulara has mecliste!” Kamer (54/55)

¹³³⁸ BK demiçün

¹³³⁹ BK vir

¹³⁴⁰ BK şalavāt

¹³⁴¹ BK dā‘im

¹³⁴² BK kıā‘im

¹³⁴³ “Muhabbetin zikriyle ey Allah‘ım! Bana şükredin ve benden başka sarhoş eden bir sevgili gördünüz mü?”

¹³⁴⁴ BK dā‘im

¹³⁴⁵ BK‘de yok.

- 1164 her kim oldu ḥabībine nāzır
ğayrılardan¹³⁴⁶ berü gerek ḥātır
- 1165 ḥaḳḳla¹³⁴⁷ her kim oldısa müdām
ḥaḳ daḥı anuñıladur mā-dām
- 1166 ḳavl-i aḥmedle sür ṯarīḳa revān
ver¹³⁴⁸ ṣalāvāt¹³⁴⁹ muḥammede bu zamān

37a

- 1167 gel yigirmi ṯoḳuzdan bil ḥāl
nite oldu kelām u resm-i ḥayāl
- 1168 dedi¹³⁵⁰ ḥızra muzaffer-i deryā
oḳı ol beyti tā ki olam şeydā
- 1169 etdi¹³⁵¹ ma' nāsı cism <ü> cāna¹³⁵² eşer
söylegil kim anı edem¹³⁵³ ez-ber
- 1170 ḥızr ol beyti oḳudu tekrār
sem' edüben¹³⁵⁴ muzaffer-i huş-yār
- 1171 vecd <ü> ḥālet¹³⁵⁵ erişdi¹³⁵⁶ düşdi hemīn
'aḳl başdan gidüp düşer be-zemīn
- 1172 çünki 'aḳlı yene gelür başa
riḳḳat ider içi gelüp ṯaşa
- 1173 ağladı zār zār¹³⁵⁷ ol server
şeyḥ şıblīye çoḳ du'ālar eder¹³⁵⁸
- 1174 otuzuncı maḳālden diñle
ḥızr deminden anı¹³⁵⁹ beyān añla
- 1175 bu ledün-nāmeden ser-āğāz it

¹³⁴⁶ BK ḡayrılardan

¹³⁴⁷ BK ḥaḳḳa

¹³⁴⁸ BK vir

¹³⁴⁹ BK ṣalāvāt

¹³⁵⁰ BK didi

¹³⁵¹ BK itdi

¹³⁵² BK cism ü cāna

¹³⁵³ BK idem

¹³⁵⁴ BK idüben

¹³⁵⁵ BK vecd ü ḥālet

¹³⁵⁶ BK irişdi

¹³⁵⁷ BK zārī zārī

¹³⁵⁸ BK ider

¹³⁵⁹ BK'de yok.

- bu ledün¹³⁶⁰ ‘arşa erince¹³⁶¹ pervāz it
- 1176 dedi¹³⁶² hıızr iy muzaffer imdi işit
sözümün cevheriyle cānuñ işit
- 1177 dest-i mūsāya āteş eyledi kār
dīl-i mūsā dahı olup bīmār
- 1178 rīş-i fir‘avna yapışupdı meger
kağdı¹³⁶³ elin cebrā’ıl yā şeh-per
- 1179 sağalın¹³⁶⁴ şeyle¹³⁶⁵ çekdi fir‘avnuñ
ya‘nī dir¹³⁶⁶ tañrısı mısın kevnun
- 1180 tā ki fir‘avn alınca ol acı
ürperüp saçı kaldurur tācı
- 1181 bunda hikmet nedür beyān edeyin¹³⁶⁷
nişe barmağı¹³⁶⁸ yağdı āteş ol hīn
- 1182 anuñçun ki barmağın¹³⁶⁹ bir gün
tuza bandı yaladı ol tuzı çün
- 37b
- 1183 anda fir‘avn tuzına banıcağ
bes¹³⁷⁰ revā gördi yanmağı aña hağ
- 1184 hağğ-ı nān <u> nemek¹³⁷¹ ‘azīm durur
nemek üzre banan kelīm durur
- 1185 hağğ-ı nān <u> nemekden¹³⁷² ötrü huzā¹³⁷³
anda ol deñlü kıldı cevr ü cezā
- 1186 tuz u etmek hağğını gözleyügör

¹³⁶⁰ BK buradan

¹³⁶¹ BK irince

¹³⁶² BK didi

¹³⁶³ BK koğdı

¹³⁶⁴ BK sağalın

¹³⁶⁵ BK şöyle

¹³⁶⁶ BK’de yanlış yazılmıştır: ۳

¹³⁶⁷ BK ideyin

¹³⁶⁸ BK parmağı

¹³⁶⁹ BK parmağın

¹³⁷⁰ BK pes

¹³⁷¹ BK nān u nemek

¹³⁷² BK nān u nemekden

¹³⁷³ BK huzā

- evliyālar ıgırın izleyügör¹³⁷⁴
- 1187 bir kişinüñ ki loğmasın yiyessin
hakkına sen de eyü söyleyesin
- 1188 sen yavaş söyle didi fir'avna
yaşılıkla sürüp iki keвне
- 1189 zīra¹³⁷⁵ tuz <u> etmegin yemişsindür
sen aña hem ata demişsindür
- 1190 eyle¹³⁷⁶ olsa aña yavaş söyle
luğfumu kahrumıla 'arz eyle
- 1191 beyle¹³⁷⁷ olıcağ bil imdi sen de yağın¹³⁷⁸
luğf ehli olur huzāya¹³⁷⁹ yağın
- 1192 luğfa mevşüf olam deriseñ¹³⁸⁰ iy cān
ver¹³⁸¹ şalāvāt¹³⁸² muğammede bu zamān
- 1193 diñlegil sen¹³⁸³ otuz birinci haber
nite der¹³⁸⁴ sem' kıl muzaffer-i fer
- 1194 dil yandı benānı birle hemīn
ol nemek hakkı bes bilindi yağın
- 1195 anuñıçun bu hālet oldı 'ayān
bes¹³⁸⁵ müneccimler oldı cem' hemān
- 1196 anda fir'avna didiler key bil
tālī' üñ diñle kanda süre sebīl
- 1197 bil helāküñ senüñ şehā netdür
diyelüm¹³⁸⁶ bilesin rehānetdür
- 1198 bir kişidür ki āb <u> āteş¹³⁸⁷ aña

¹³⁷⁴ BK üzleyügör

¹³⁷⁵ BK zīra

¹³⁷⁶ BK öyle

¹³⁷⁷ BK böyle

¹³⁷⁸ Bu mısradā vezin bozuktur.

¹³⁷⁹ BK hūdāya

¹³⁸⁰ BK diriseñ

¹³⁸¹ BK vir

¹³⁸² BK şalāvāt

¹³⁸³ BK'de yok.

¹³⁸⁴ BK dir

¹³⁸⁵ BK pes

¹³⁸⁶ BK deyelim

¹³⁸⁷ BK āb u āteş

- bil ziyān eylemez şehā ašlā
 1199 didi fir‘avn suda¹³⁸⁸ dutdum¹³⁸⁹ bes¹³⁹⁰
 gerçi kırtuldu bilürem sözi kes
 38a
 1200 āteşile anı şınayam dir
 ba‘de yaquban kınayam dir
 1201 nā-gehān ol zamān bir āvāz
 erdi¹³⁹¹ sem‘ine ol la‘īnūñ bāz
 1202 dedi¹³⁹² iy müdbir āb <u> āteş¹³⁹³ aña
 bil ziyān eylemez dedüñ¹³⁹⁴ çü saña
 1203 āb <u> āteş¹³⁹⁵ saña ziyān eyler
 hāletüñ halk dāsītān eyler
 ...uğriķū feudhilū nāran...¹³⁹⁶
 1204 hātif-i kudret idicek āvāz
 bildi fir‘avn nite durur rāz
 1205 düşmen-i haķka irişür nekbet
 ğarķa vardı la‘īn-i bī-devlet
 1206 āteş-i dūzaħa düşüp cānı
 yandı yaķıldı gördi hicrānı
 1207 otuz ikinci nükteden kelimāt
 diñlegil iy muzaffer imdi nikāt
 1208 bū hanīfe imām-ı hāş-ı güzīn
 rahmetu'l-lāh cānına ola ķarīn
 1209 mescide varmışıdı¹³⁹⁷ bilgil imām
 haķka tā tāt at ide anda tamām

¹³⁸⁸ BK şuda

¹³⁸⁹ BK tutarum

¹³⁹⁰ BK pes

¹³⁹¹ BK irdi

¹³⁹² BK didi

¹³⁹³ BK āb u āteş

¹³⁹⁴ BK didiñ

¹³⁹⁵ BK āb u āteş

¹³⁹⁶ “...suda boğuldular da ateşe atıldılar...” Nüh (71/25)

¹³⁹⁷ BK varmış idi

- 1210 girdi¹³⁹⁸ mescide bir ‘arābī cūvān
bile bir duḡter anda diḡle iy cān
- 1211 ol ‘arabuḡ öḡinde oturmuşdı¹³⁹⁹
gelene gidene yüz urmuşdı¹⁴⁰⁰
- 1212 dir imām kim senüḡ mi bu duḡter
dedi¹⁴⁰¹ şor duḡtere biline ḡaber
- 1213 sözde bellü durur ḡelāl-zāde
her ḡelāl-zādedür bil āzāde
- 1214 ger ḡaparısa ḡāl-i mestüre
sürmez olursa¹⁴⁰² şerrle şūra
- 1215 bil ḡelāl-zādedür bu duḡter imām
ger ḡarām-zādeyise¹⁴⁰³ olur bed-nām
- 38b
- 1216 ger eyü olmazısa ḡaḡ ide yok
zīra¹⁴⁰⁴ yüzüm şuyın¹⁴⁰⁵ dökiser ḡoḡ
- 1217 oḡul kız ki ola ḡelāl-zāde
ata vü ana irişür şāda
- 1218 ger ḡarām-zāde ola cān uḡunur
bes¹⁴⁰⁶ anuḡ gibiden olagör dūr
- 1219 pāk loḡma ḡazan ki pāk veled
vire ol ḡaḡ şafālar ide ebed
- 1220 beyle¹⁴⁰⁷ dir ol ‘arābī nu‘māna
ver¹⁴⁰⁸ şalāvāt¹⁴⁰⁹ şafā ere¹⁴¹⁰ cāna
- 1221 otuz üçünciden maḡālī işit

¹³⁹⁸ BK gördi

¹³⁹⁹ BK oturmuşdı

¹⁴⁰⁰ BK urmuşdı

¹⁴⁰¹ BK didi

¹⁴⁰² BK olurısa

¹⁴⁰³ BK ḡarām-zāde ise

¹⁴⁰⁴ BK zīra

¹⁴⁰⁵ BK şuyun

¹⁴⁰⁶ BK pes

¹⁴⁰⁷ BK böyle

¹⁴⁰⁸ BK vir

¹⁴⁰⁹ BK şalavāt

¹⁴¹⁰ BK ire

- hōş cevābıla¹⁴¹¹ su'āli işit
 1222 diñlegil iy muzaffer-i dānā
 bir laṭīfe deyeyin imdi saña
 1223 devri içinde cüneyd-i bağdādī
 raḥmetu'l-lāhla ire şādī
 1224 gördi bir şūfī oğlanı boyuna
 götürüp benzedürdi şoyına
 1225 dedi ki¹⁴¹² iy şūfī bu pes kimdür
 dedi¹⁴¹³ bu düşmenümdür iy sözi dūr
 1226 dedüm¹⁴¹⁴ aña bu nice¹⁴¹⁵ düşmendür
 kim anuñ yiri¹⁴¹⁶ imdi gerdendür
 1227 dedi¹⁴¹⁷ bu bir 'adū durur iy cān
 ideyin ḥāletini imdi 'ayān
 1228 eger ölürse erer¹⁴¹⁸ (?)
 diri olursa gösterür kedinı
 1229 dirliğinde cefāların çekerem
 öldüğünde yaqıluram çökerem
 1230 iki ḥāletde daḥı¹⁴¹⁹ düşmendür
 düşmenüm olmadan yā bes ne'mdür
 1231 ḥaḫ buyurdu benüm degül bu söz
 çekerem bundan ötrü¹⁴²⁰ derdle¹⁴²¹ sūz
 1232 çok sevmegil oğulla¹⁴²² kıız
 tā ki vaqtūñ şafāya ire 'azīz
 39a

¹⁴¹¹ BK cevāb ile

¹⁴¹² BK'de yok.

¹⁴¹³ BK didi

¹⁴¹⁴ BK didim

¹⁴¹⁵ BK niçe

¹⁴¹⁶ BK yeri

¹⁴¹⁷ BK didi

¹⁴¹⁸ BK irer

¹⁴¹⁹ BK daḥı

¹⁴²⁰ BK ötri

¹⁴²¹ BK derd ile

¹⁴²² BK oğul ile

- 1233 ol şafāya erem¹⁴²³ diriseᅇ¹⁴²⁴ iy cān
ver¹⁴²⁵ şalāvāt¹⁴²⁶ muᅇammede bu zamān
- 1234 diᅇle otuz dōrd¹⁴²⁷ nūkteden de maᅇāl
iy muᅇaffer biline her aᅇvāl
- 1235 ben ki ᅇızram meger ki bir gūn iy cān
ibn-i nessācı gōrdūm aᅇla ‘ayān
- 1236 kim ölūm ᅇāletine ermiᅇdi¹⁴²⁸
melekū'l-mevt anda ᅇurmiᅇdi
- 1237 ibn-i nessāc sōze geldi hemīn
dedi¹⁴²⁹ ‘azrāyile¹⁴³⁰ revān ol ᅇīn
- 1238 dōrt vaᅇt-ı namāz¹⁴³¹ ᅇaᅇᅇ-ı sūbhān
buyurupdur ᅇılam bu demde hemān
- 1239 melekū'l-mevt didi ᅇaᅇan olur
her ᅇiᅇi vaᅇt iriᅇince ölūr
- 1240 vaᅇtūᅇ ermiᅇdūr¹⁴³² aluram cānuᅇ
emri irūr yerine sultānuᅇ
- 1241 ibn-i nessāc dir namāzum edā
ᅇılayum andan al bi-emr-i ᅇuzā¹⁴³³
- 1242 fevt olmaya tā namāzum iy cān
bu ᅇekiᅇikdeyiken¹⁴³⁴ anda hemān
- 1243 ibn-i nessāc eyledi tekbīr
dōrt rek‘at namāzı ᅇıldı faᅇīr
- 1244 melekū'l-mevt ᅇūrmet idūp aᅇa
ᅇabr ᅇıldı namāzın etdi¹⁴³⁵ edā

¹⁴²³ BK irem

¹⁴²⁴ BK dir iseᅇ

¹⁴²⁵ BK vir

¹⁴²⁶ BK şalavāt

¹⁴²⁷ BK dōrt

¹⁴²⁸ BK irmiᅇidi

¹⁴²⁹ BK didi

¹⁴³⁰ BK ‘azrā‘ile

¹⁴³¹ BK vaᅇt-ı namāzı

¹⁴³² BK irmiᅇdūr

¹⁴³³ BK ᅇudā

¹⁴³⁴ BK ᅇekiᅇikde iken

¹⁴³⁵ BK itdi

- 1245 dört rek'at namz edince¹⁴³⁶ hemn
melek'l-mevt Şabr kıldı iy cn
- 1246 n namzı kıluban etdi¹⁴³⁷ du'
aldı cnını anda b yahy
- 1247 evliylar bulur gönül dilegin
sen dağı koma evliy etegin
- 1248 hrmetn Őađlaya¹⁴³⁸ senün de iy cn
melek'l-mevt ola ser-gerdn
- 1249 ecel erdkde¹⁴³⁹ dağı borcını ol
deyben sürer sy-ı hağka yol
- 39b
- 1250 seni gr dirlignde dağı hemn
olmayasın varup namza yağın
- 1251 Şağa nete deyim mselmnsın
'lem içinde ehl-i imnsın
- 1252 var buğa göre kendün eyle kıys
borc de aduğ ola hayr'n-ns¹⁴⁴⁰
- 1253 evliylar ığırına sr rh
ver¹⁴⁴¹ Őalvat¹⁴⁴² demni etme¹⁴⁴³ tebh
- 1254 n otuz biŐe¹⁴⁴⁴ erdi¹⁴⁴⁵ uŐbu kelm
diũle hzrı ne dir 'aleyhi's-selm
- 1255 sem' kıll iy muzaffer-i hem-rh
diũle behllden iy nk-h'h
- 1256 taş uŐrmiŐdi ağa oğlanlar
deldr¹⁴⁴⁶ diy¹⁴⁴⁷ taş urur anlar

¹⁴³⁶ BK idince

¹⁴³⁷ BK itdi

¹⁴³⁸ BK Őađlaya

¹⁴³⁹ BK irdkde

¹⁴⁴⁰ BK hayr'l-ns

¹⁴⁴¹ BK vir

¹⁴⁴² BK Őalavt

¹⁴⁴³ BK itme

¹⁴⁴⁴ BK beşe

¹⁴⁴⁵ BK irdi

¹⁴⁴⁶ BK delidr

¹⁴⁴⁷ BK deyü

- 1257 bŭ ḥanīfe imām-ı ḥāş ol dem
rahmet-i ḥaḫla cānı ola ḥŭrrem
- 1258 ḥayḫıruban ḫaḫıdı şübyāna
n'eyledi size diyü¹⁴⁴⁸ deyü ana
- 1259 söze geldiler anda bes¹⁴⁴⁹ niçeler
ne dediler¹⁴⁵⁰ semā' id¹⁴⁵¹ aḫla ḥaber
- 1260 didiler iy ebŭ ḥanīfe saḫa
bu çıgırmaḫ neden gelŭr mellā
- 1261 bu çıgırmaḫ saḫa gerekdi iy cān
şol ḥŭkm ūzre itdŭḫ anı 'ayān
- 1262 sen nikāḫa velīsŭn¹⁴⁵² iy mellā
bil icāzet virŭpsin iy dānā
- 1263 lā-cerem çoḫalup ḥarām-zāde
bu ziyā ḫirminin verŭp¹⁴⁵³ bāda
- 1264 bes¹⁴⁵⁴ ol oḫlanlar içŭn eyle¹⁴⁵⁵ cevāb
bunda bir dŭrlŭ daḫı oldı ḫisāb
- 1265 ḫaḫı içinde öḫş küfür kelimāt
bes¹⁴⁵⁶ ḥarām-zādeler toḫar bed-zāt
- 1266 eyŭler azuçuḫ¹⁴⁵⁷ ḥarām-zāde¹⁴⁵⁸
dudı¹⁴⁵⁹ āfāḫı sŭrdi iḫāre
- 40a
- 1267 edeb ehli cihānda ḫalmadı
edebŭḫ aḫılur hemān adı
- 1268 her edepsŭz¹⁴⁶⁰ durur ḥarām-zāde

¹⁴⁴⁸ BK deyü

¹⁴⁴⁹ BK pes

¹⁴⁵⁰ BK didiler

¹⁴⁵¹ BK it

¹⁴⁵² BK velīsın

¹⁴⁵³ BK virŭp

¹⁴⁵⁴ BK pes

¹⁴⁵⁵ BK öyle

¹⁴⁵⁶ BK pes

¹⁴⁵⁷ BK azıcıḫ

¹⁴⁵⁸ BK ḫaram-zāde

¹⁴⁵⁹ BK tutdı

¹⁴⁶⁰ BK edepsiz

- edeb ehli ferāgat ü sāde¹⁴⁶¹
- 1269 kaç harām-zādeden edebsüzden
kıl tefahhuş tarīki bul sözden
- 1270 bī-edebden sen öğrenigör edeb¹⁴⁶²
tā ki haq cānuña eylemeye gāzab¹⁴⁶³
- 1271 edeb ehlinden ide seni huzā¹⁴⁶⁴
ver¹⁴⁶⁵ şalāvāt¹⁴⁶⁶ resūla ire şafā
- 1272 otuz altıncı nükteden kelimāt
söyleyem bir bir anla ‘ākil zāt
- 1273 herī şehrinde bir ulu dānā
meclis eyledi söyledi zībā
- 1274 dedi¹⁴⁶⁷ kim ol¹⁴⁶⁸ muḥammed-i muḥtār
şol yere erdi¹⁴⁶⁹ lā-mekāndı iy yār
- 1275 söze geldi bes¹⁴⁷⁰ anda bir sāyil¹⁴⁷¹
lā-mekānda nete ola dir dāhil
- 1276 lā-mekāna irdi vardı buldı yaqīn
beylece¹⁴⁷² bilün¹⁴⁷³ ki olasin ehl-i yaqīn¹⁴⁷⁴
- 1277 lā-mekāna muḥammed irdi revā
münkirün ḫāleti durur rüsvā
- 1278 aḫadı sen mekāndadur diriseñ
vaqt bu cism ü cānda diriseñ
- 1279 lā-mekān olsa n'ola aḫmede cā
beylece¹⁴⁷⁵ i ‘tikād-ı kadr-i yüce

¹⁴⁶¹ BK ferāgat <ü> sāde

¹⁴⁶² BK edebi

¹⁴⁶³ BK gāzabı // Bu mısradaki vezin bozuktur.

¹⁴⁶⁴ BK hudā

¹⁴⁶⁵ BK vir

¹⁴⁶⁶ BK şalāvāt

¹⁴⁶⁷ BK didi

¹⁴⁶⁸ BK'de yok.

¹⁴⁶⁹ BK irdi // "erdi" sözcüğünden sonraki "ki" bağlacı vezni bozduğu için çıkarılmıştır.

¹⁴⁷⁰ BK pes

¹⁴⁷¹ BK sā'il

¹⁴⁷² BK böylece

¹⁴⁷³ BK bilgil

¹⁴⁷⁴ Bu beyitte vezin bozuktur.

¹⁴⁷⁵ BK böyle

- 1280 sen muḥammed deminde ur pervāz
tā ḥazīre¹⁴⁷⁶ içre eylesin rāz
- 1281 gör kimün ümmetisin iy dīn-dār
ver¹⁴⁷⁷ şalāvāt¹⁴⁷⁸ muḥammede tekrār
- 1282 hem otuz yediden¹⁴⁷⁹ daḥı¹⁴⁸⁰ bu zamān
söyleyeyüm¹⁴⁸¹ saña işitgil iy cān
- 1283 dir muẓaffer buyur şeker yersin
bu ledün-nāmeden ḥaber dirsın

40b

- 1284 ḥıẓr der¹⁴⁸² iy muẓaffer-i deryā
söz deyem diñle sem' ü dil begüşā
- 1285 ol ḥabīb-i ḥuzā¹⁴⁸³ 'aleyhi's-selām
sürdi mi 'rāca erdi¹⁴⁸⁴ nīkū-nām
- 1286 lā-mekānda kılup münācātı
anda 'arz itdi cümle ḥācātı
- 1287 üşbu sözler dinildi ol yerde
diriseñ¹⁴⁸⁵ diyeyim¹⁴⁸⁶ anı nirde
- 1288 kâbe kavseyne erdüğinde¹⁴⁸⁷ resül
üşbu sözleri söylemişdi uşul

**el-māddī terezzuḳu'l-ḥimā kâle liya'leme'l-'aḳilu inneḥā fi'l-ḳıymeti lā bi'l-
ḥileti fetevellā 'aleyhi's-selām lim lā tesel nişfe'l-eḥīr kâle lem yeğfiru'l-
'uşāte feḳāle liye'leme'l-'ārifu inneḥā bi'l-'ināyeti lā bi't-ṭā'ati¹⁴⁸⁸**

- 1289 üşbu sözler denildi der-mi 'rāc

¹⁴⁷⁶ BK ḥazīre

¹⁴⁷⁷ BK vir

¹⁴⁷⁸ BK şalāvāt

¹⁴⁷⁹ BK yedinci

¹⁴⁸⁰ BK 'de yok.

¹⁴⁸¹ BK söyleyem

¹⁴⁸² BK dir

¹⁴⁸³ BK ḥudā

¹⁴⁸⁴ BK irdi

¹⁴⁸⁵ BK dir iseñ

¹⁴⁸⁶ BK deyeyim

¹⁴⁸⁷ BK irdüğinde

¹⁴⁸⁸ "Maddi geçimini (rızkını) koruyan kişiye dedi, akıl sahibi olan bilsin ki o kıymeti iledir hilesi ile değildir. Aleyhisselam yüz çevirdi, (bahsi) bölmek için sormadan dedi, günah işleyenleri niye affediyor? Bunun üzerine dedi ki arifler bilsin ki o inayet iledir itaat ile değil."

- cümle sözler başına budur t̄ac
- 1290 edeb etdüm¹⁴⁸⁹ getürmege nazma
degme söz gelmez üşbu dem h̄aṭma
- 1291 ümmetiçün resül-ı ekrem-i d̄in
çok dilekler dilemişidi o¹⁴⁹⁰ h̄in
- 1292 ümmeti h̄aḳ 'ināyetinde ola
her biri kesb-i t̄ā' atinde¹⁴⁹¹ ola
- 1293 bir bahāne erür¹⁴⁹² h̄uzādan¹⁴⁹³ iy cān
kulların yarlıgar bes¹⁴⁹⁴ ol rahmān
- 1294 t̄ā'at olmaz bahāne-i rahmet
şayd-ı dil kııl ki¹⁴⁹⁵ bulasın devlet
- 1295 rızkı kula h̄uzā¹⁴⁹⁶ verür¹⁴⁹⁷ iy cān
'ākile üşbu sırdur imdi 'ayān
- 41a
- 1296 kısmetinden taşıra¹⁴⁹⁸ nesne ne¹⁴⁹⁹ yok
h̄ile-gerler gözi kaçan ola tok
- 1297 kısmet-i h̄aḳ olunca¹⁵⁰⁰ h̄ile nedür
'ārif aṅlar bu sırrı kim netedür
- 1298 kısmeti 'ākıl aṅladı 'ārif
kısmetüni bilüp h̄uzādan¹⁵⁰¹ h̄aḳ¹⁵⁰²
- 1299 'āşīyi yarlıgar h̄udā-yı vedūd¹⁵⁰³
bes¹⁵⁰⁴ 'ināyet¹⁵⁰⁵ olur dem-i maḥmūd

¹⁴⁸⁹ BK itdüm

¹⁴⁹⁰ BK ol

¹⁴⁹¹ BK kesb ü t̄ā' atde

¹⁴⁹² BK irür

¹⁴⁹³ BK h̄udādan

¹⁴⁹⁴ BK pes

¹⁴⁹⁵ BK 'de yok.

¹⁴⁹⁶ BK h̄udā

¹⁴⁹⁷ BK virür

¹⁴⁹⁸ BK taşraya

¹⁴⁹⁹ BK 'de yok.

¹⁵⁰⁰ BK olunca

¹⁵⁰¹ BK h̄udādan

¹⁵⁰² BK h̄aḳ

¹⁵⁰³ BK h̄udā-yı vedūd

¹⁵⁰⁴ BK pes

¹⁵⁰⁵ BK 'de yanlış yazılmıştır: عایت

- 1300 bildiler kim 'ināyet-i rahmān
ermese¹⁵⁰⁶ hīç t̄ā'at <u>'iṣyān
- 1301 çünkim erdi¹⁵⁰⁷ otuz sekize kelām
diñle hıızruñ sözin 'aleyhi's-selām
- 1302 dir meger bir emīr varıdı¹⁵⁰⁸ ulu
meclis-i ŧevķe sürdi 'ıŧķ tolu
- 1303 erdi¹⁵⁰⁹ ol meclis ki ol 'ammāra
ya'nī manŧūr server-i dīn-dāra
- 1304 bir kiŧi ŧaldı ŧāh-ı manŧūra
kerem idüp yerinde otura
- 1305 imdi minberde ide ŧeyħ ķarār
bir du'ādur murādum imdi ki var
- 1306 medħ ŧāhı gerekmez eyleye ŧeyħ
anuñ gibi biz daħı söyleye ŧeyħ
- 1307 on biñ er var ki ŧeyħi diñlerler¹⁵¹⁰
ħüb sözler ma'ānī anġlarlar¹⁵¹¹
- 1308 fāyide¹⁵¹² ħāŧıl olmağıçun¹⁵¹³ iy cān
gelmiŧemdür ķatunıza bu zamān
- 1309 gelmiŧem der¹⁵¹⁴ penāh-ı dervīŧān
kim ŧafā <vü> himmet¹⁵¹⁵ umarum el-ān
- 1310 ŧāh odur kim ħaķ ehline ola yār
bir du'ādur murād ŧeyle¹⁵¹⁶ ki var
- 1311 ŧāha etse¹⁵¹⁷ du'ā revā dervīŧ
ummaya ŧāhdan nesne kem¹⁵¹⁸ ü bīŧ

¹⁵⁰⁶ BK irmese

¹⁵⁰⁷ BK irdi

¹⁵⁰⁸ BK var idi

¹⁵⁰⁹ BK irdi

¹⁵¹⁰ BK diñlediler

¹⁵¹¹ BK anġladılar

¹⁵¹² BK fā'ide

¹⁵¹³ BK olmak için

¹⁵¹⁴ BK dir

¹⁵¹⁵ BK ŧafā vü himmet

¹⁵¹⁶ BK ŧöyle

¹⁵¹⁷ BK itse

¹⁵¹⁸ BK kim

- 1312 şāha dervīşden du‘ādur bes
‘izzet-i şāha hōş açā nefes
- 1313 şeh ki dervīşi sevdi sultāndur
sevmese zulm ehli nā-dāndur
- 41b
- 1314 şāhısañ¹⁵¹⁹ eyle dervīşe ta‘zīm
beyle¹⁵²⁰ didi kelām içinde ḥakīm
- 1315 ḥikmet ehli sözinden al behre
tā ki şāh olasın ol şehre
- 1316 bil ledün-nāme içinde üşbu ḥaber¹⁵²¹
naķş edüp¹⁵²² yazdı ḥızır peygamber
- 1317 ḥızır-ı ḥāzır şafālığıçun iy cān
vir şalāvāt¹⁵²³ muḥammede bu zamān
- 1318 çün otuz toķuza erdi¹⁵²⁴ nükte süḥan¹⁵²⁵
cān kulağıyla diñlegil anı sen
- 1319 şāh-ı sultān ġāzī maḥmūd
rūḥına raḥmet ide ferd <ü> vedūd
- 1320 dünyadan¹⁵²⁶ gitdüginde uḥrāya
ya‘nī cennet dedükleri¹⁵²⁷ cāya
- 1321 bir gece¹⁵²⁸ düşde gördiler anı
şordılar aña ḥālet-i cānı
- 1322 didiler ḥaķ senünle ne işledi
dişlerün bir maķlū mı dişledi
- 1323 vir ḥaber imdi bize iy sultān
n'eyledi senünile ol sübhān
- 1324 baña sultān dimeñ didi maḥmūd

¹⁵¹⁹ BK şāh isen

¹⁵²⁰ BK böyle

¹⁵²¹ Bu mısradā vezin bozuktur.

¹⁵²² BK idüp

¹⁵²³ BK şalāvāt

¹⁵²⁴ BK irdi

¹⁵²⁵ Bu mısradā vezin bozuktur.

¹⁵²⁶ BK dünyādan

¹⁵²⁷ BK didikleri

¹⁵²⁸ BK gice

- lākin eydūñ esīr ü hōr-ı vüçüd
 1325 zīra¹⁵²⁹ sultānlık geçer varur
 kul olan kulluğında ebed kalur
 1326 ben kabūl eyledüm esīrligi
 hīç gerekmez baña emīrligi
 1327 ‘abd-i haq olmağ oldu bil evlā
 saltanatdan deyüp olup gūyā
 1328 şol emīr kim qor adını sultān
 gırre olup özine ol nā-dān
 1329 oldur iblīse¹⁵³⁰ olan hem-dem
 zulmıla ‘ālemi kıtur derhem
 1330 haq durur cümle ‘āleme sultān
 gerü¹⁵³¹ kalan esīrdür nā-dān
 42a
 1331 ger süleymān ger sikendersin
 haq kapuda esīr ü çākersin
 1332 diñle kırkıncı nükteden hey yār
 bir haber söylerem¹⁵³² ‘aceb güftār
 1333 iy muzaffer muḥammed-i ‘arabī
 haq anuñçun yaratdı rüz <u> şebi¹⁵³³
 1334 çünki dünyādan etdi¹⁵³⁴ naql resūl
 haqla ol haq oldu buldı vuşūl
 1335 cism-i bī-cānı üç gün üç gece¹⁵³⁵ bes
 yatdı şeyle¹⁵³⁶ ki hatm olupdı nefes
 1336 gāyet ıssı demidi ol günler
 üç gün üç gice yatdı ol server
 1337 cāy-ı yeşrib durur ḥarāret-nāk

¹⁵²⁹ BK zīrā

¹⁵³⁰ BK iblīse

¹⁵³¹ BK girü

¹⁵³² BK söyleyem

¹⁵³³ BK rüz u şebi

¹⁵³⁴ BK itdi

¹⁵³⁵ BK gice

¹⁵³⁶ BK şöyle

- yatdı anda seyyidü'l-eflāk¹⁵³⁷
- 1338 meger ol günler içre bir mekkī
yeşribe ermişdi¹⁵³⁸ koyup şekki
- 1339 ol şanādīdden idi key¹⁵³⁹ pīr
hem kıreyşün demiyle <i>di fāhir¹⁵⁴⁰
- 1340 ol zamān kim resūl-ı ekrem-i dīn
üç gün üç gice tırdı anda¹⁵⁴¹ hemīn
- 1341 didi üşbu dem olmadı kende
nice¹⁵⁴² nūrānī görünür tende
- 1342 ger bu dem et kıosañ taş üzre hemīn
def'i¹⁵⁴³ büryān¹⁵⁴⁴ olurdı ol hīn
- 1343 çünkü geldi kıreyşī pīr hemān
degdi ol resūl hālīn iy cān
- 1344 gördi key¹⁵⁴⁵ hūb nigehin her gāh
bir dürlü şafā virür āngāh
- 1345 gāh misk-i cinān gibi hōş-bū
gāh 'anber-feşān gibi kıoku
- 1346 gāh gül kıokusu gibi nūkhet
virüben rūha¹⁵⁴⁶ irürür¹⁵⁴⁷ rāhat
- 1347 kende olmadı ol 'aleyhi's-selām
üç gün üç gice yatdı anda tamām
- 42b
- 1348 her laħza gelürdi hōş-bū
hūb-ter cān dimāğına kıoku
- 1349 tā bile 'ālem ehli ol hālī

¹⁵³⁷ BK müseyyerü'l-eflāk

¹⁵³⁸ BK irmişdi

¹⁵³⁹ BK ki

¹⁵⁴⁰ BK fācir

¹⁵⁴¹ BK'de yok.

¹⁵⁴² BK niçe

¹⁵⁴³ BK def'i

¹⁵⁴⁴ BK püryān

¹⁵⁴⁵ BK'de yok.

¹⁵⁴⁶ BK'de yanlış yazılmıştır: روجه

¹⁵⁴⁷ BK irür

- iki 'ālemde nise aḥvāli
 1350 iki ḥāl üzre daḥı mu'cize ol
 gösterüpdür cihān içinde¹⁵⁴⁸ resül
 1351 dirliğinde vü öldüğünde iy cān
 ḥüb-būy olmuşıdı 'ayān
 1352 her ne yerde ki yürise şeh-i cūd
 ḥüb-būdan cihān bulurdı sürūd
 1353 ermek¹⁵⁴⁹ isterseḡ¹⁵⁵⁰ ol koḡuya i¹⁵⁵¹ cān
 ver¹⁵⁵² şalāvāt¹⁵⁵³ muḡammede bu zamān
 1354 kırık birinci kelāma sürdüm dil
 diḡlegil iy muzaffer-i 'āḡil
 1355 şeb-i mi' rāca erdüğünde¹⁵⁵⁴ resül
 ādemile¹⁵⁵⁵ bulışmışıdı ol
 1356 ḡaḡ şalāt <u> selāmi¹⁵⁵⁶ anlara iy cān¹⁵⁵⁷
 iriše dāyimā¹⁵⁵⁸ be-rūḡ-ı revān
 1357 ādem ata muḡammedi gördi
 nitesin iy oḡul deyü şordı
 1358 dir oḡul bir keret yedüm buḡday
 cennet içinde erdi¹⁵⁵⁹ başuma vay
 1359 eyler oḡlanlarum niçe 'iḡyān
 hīḡ şaymaz ḡisāba ol ḡufrān
 1360 ne durur üḡbu ḡāletüḡ sebebi
 söyle oḡul işitsün imdi ebi
 1361 der¹⁵⁶⁰ resül ol sebebden oldı bu ḡāl

¹⁵⁴⁸ BK içre

¹⁵⁴⁹ BK irmek

¹⁵⁵⁰ BK ister iserḡ

¹⁵⁵¹ BK iy

¹⁵⁵² BK vir

¹⁵⁵³ BK şalāvāt

¹⁵⁵⁴ BK irdüğünde

¹⁵⁵⁵ BK ādem ile

¹⁵⁵⁶ BK şalāt u selāmi

¹⁵⁵⁷ Bu mısradada vezin bozuktur.

¹⁵⁵⁸ BK dā'imā

¹⁵⁵⁹ BK irdi

¹⁵⁶⁰ BK dir

- söyleyem bu zamān cevāb-ı su'āl
- 1362 'adl mīzānına sen evvel ata
tartılısun ki kıddün oldı¹⁵⁶¹ dü-tā
- 1363 fazl mīzānına beni çeküben
dāne-i rahmeti huzā¹⁵⁶² eküben
- 1364 bil ber-ā-ber degül durur iy cān
'adlıla fazl hāli anla 'ayān
- 1365 ümmetüm ger günāh iderise çok
fazl-ı hāq birle cümlesi olur yok
- 43a
- 1366 her kime kim 'ināyet etdi¹⁵⁶³ huzā¹⁵⁶⁴
günehin tāt eyler ol ferdā
- 1367 mağfiretle bezer güneh-kārı
erişüp¹⁵⁶⁵ kula rahmet āşārı
- 1368 beyle¹⁵⁶⁶ didi şafīye aḥmed iy cān
vir şalāvāt¹⁵⁶⁷ muḥammede bu zamān
- 1369 kırk ikinciden eylerem güftār
iy muzaffer biline tā esrār¹⁵⁶⁸
- 1370 kāzerün içre girüben bir pīr
şeyḥ ebū ishāk türbetinde ne dir
- 1371 meclis eyledi söyledi güftār
nefsi dir şatun aldı ol cebbār
- innallāhe'ş-terā mine'l-mu' minīne enfusehum...¹⁵⁶⁹**
- 1372 anda iblīs dedi ki¹⁵⁷⁰ şüf' am var
nefse zīrā ki olmışamdur cār

¹⁵⁶¹ BK ola

¹⁵⁶² BK hūdā

¹⁵⁶³ BK itdi

¹⁵⁶⁴ BK hūdā

¹⁵⁶⁵ BK irişüp

¹⁵⁶⁶ BK böyle

¹⁵⁶⁷ BK şalāvāt

¹⁵⁶⁸ BK ebrār

¹⁵⁶⁹ "Allah, mü'minlerden canlarını ve mallarını, cennet kesinlikle kendilerinin olması pahasına satın aldı..."
Tevbe (9/111)

¹⁵⁷⁰ BK didi ki

1373 verdi¹⁵⁷¹ peygamber key¹⁵⁷² buña fetvā
var şüf' am benüm ola ol cā

**ķavluhū 'aleyhi's-selām inne'ş-şeytāne yecrī fī 'urūķi eķadüküm yecrī'd-
dem¹⁵⁷³**

1374 haķ ta'ālā dedi¹⁵⁷⁴ kim¹⁵⁷⁵ iy şeytān
üşbu kār oldı mezheb-i nu'mān

1375 mezheb-i şāfi'ide ol mel'un
şüf'a olur şerikle maķrūn

1376 şüf'a tutmaz civāra hem-sāye
ehl-i şirket hüküm kıılır cāya

1377 haķ ta'ālā deye ki iy iblīs
şüf'a dutmaķ¹⁵⁷⁶ taleb kıılırsın iy pis

1378 mezhebin¹⁵⁷⁷ üzre daķı şüf'a var
bu ne da'vādur iy la'in <ü> murdār

1379 ben yaķınam bu bey'e diñle haber
dür <u> tersin sen iy la'in <ü> deber

1380 "naħnu aķrabu"¹⁵⁷⁸ hayālin ańlamaduñ¹⁵⁷⁹
müdde'likden elüñi¹⁵⁸⁰ yumaduñ

43b

...ve naħnu aķrabu ileyhi min ħabli'l-verīd¹⁵⁸¹

1381 haķ diler cennetine şala seni
eyler iblīs telebbüs fiteni

1382 haķķa şıgın bu demler umın murād¹⁵⁸²
şerr-i şeytāndan olasın āzād

1383 kırķ üçünci kelāmdan ma'nī

¹⁵⁷¹ BK virdi

¹⁵⁷² BK ki

¹⁵⁷³ "Aleyhisselam'ın sözü: Muhakkak ki şeytan damarlarımızdaki kanda dolaşır."

¹⁵⁷⁴ BK didi

¹⁵⁷⁵ BK didi kim

¹⁵⁷⁶ BK tutmaķ

¹⁵⁷⁷ BK'de yanlış yazılmıştır: **مذهين**

¹⁵⁷⁸ "ve biz daha yakınız." Kâf (50/16)

¹⁵⁷⁹ Bu mısradaki vezin bozuktur.

¹⁵⁸⁰ BK eliñi

¹⁵⁸¹ "...ve biz ona habl-i veridden (şah damarından) daha yakınız." Kâf (50/16)

¹⁵⁸² BK imdād

- ne demişdür¹⁵⁸³ huzā¹⁵⁸⁴ deyem ya'nī
- 1384 iy muzaffer semā' kı l bu zamān
hāk ta'ālā dimiş durur sūhanān
- 1385 üç yerde demiş durur¹⁵⁸⁵ ol hāk
sem'-i cān aç alasin imdi sebaķ
- ellezīne teteveffāhumu'l-melāyiketu¹⁵⁸⁶ tayyibīne...¹⁵⁸⁷**
- 1386 daħı bir yerde didi ol bārī
oķı biline tā kim esrārı
- Allāhu yeteveffā'l-enfuse hīne mevtihā...¹⁵⁸⁸**
- 1387 yine bir yerde ańdı dińle hāber
dińle ol āyeti muzaffer-i fer
- ķul yeteveffākum meleku'l-mevti'lezi vukkile bikum...¹⁵⁸⁹**
- 1388 üşbu üç āyet oldu rāst 'ayān
ķulları hākķına dedi¹⁵⁹⁰ sūbhān
- 1389 şeyle¹⁵⁹¹ der¹⁵⁹² kim feriştelere¹⁵⁹³ huzā¹⁵⁹⁴
buyura sürünüz bu demler tā
- 1390 cānını şol ķuluń aluń
cismini hāk-i 'āleme şaluń
- 1391 dizleri bendini söküń bu dem
ķaddini çenber eyleń anuń hem
- 1392 yine ol dem huzā-yı 'azze ve cel¹⁵⁹⁵
ol meleklerle diye¹⁵⁹⁶ çekünüz el
- 1393 sizler ırağ oluń yaķınam ben
ķulumuń hāline emīnem ben

¹⁵⁸³ BK dimişdür

¹⁵⁸⁴ BK hūdā

¹⁵⁸⁵ BK dimiş durur

¹⁵⁸⁶ BK melā'iketü

¹⁵⁸⁷ "Onlar ki, melekler, onların canlarını hoşca davranarak alırlar..." Nahl (16/32)

¹⁵⁸⁸ "Allah alır o canları öldükleri zaman; ölmeyenleri de uyduklarında..." Zümer (39/42)

¹⁵⁸⁹ "De ki: Size tayin edilmiş olan ölüm meleği canınızı alacak..." Secde (32/11)

¹⁵⁹⁰ BK didi

¹⁵⁹¹ BK şöyle

¹⁵⁹² BK dir

¹⁵⁹³ BK feriştehlere

¹⁵⁹⁴ BK hūdā

¹⁵⁹⁵ BK hūdā-yı 'azze ve cell

¹⁵⁹⁶ BK deye

1394 melekü'l-mevte diye¹⁵⁹⁷ sen daḥı dūr
ol ki bendem işin kılam ma' mūr

44a

1395 kendüsi ala bendenüñ cānın
bende ol demde göre sultānın

1396 şeyle¹⁵⁹⁸ dirlik dirilik¹⁵⁹⁹ cānuñı ḥaḥ
aluban kıla cennete elyak

1397 üşbu üç āyet üzredür ma' nā
rāstdur üşbu sözler iy dānā

1398 ḥaḥkla ḥaḥ olıgör imdi yaḥtın
tā bulasın yaḥtın içinde yaḥtın

1399 ger yaḥtın olduñısa¹⁶⁰⁰ ma' būda
irişesin cemī' -i maḥşūda

1400 ḥamuya mürşid <ü> murād¹⁶⁰¹ oldur
yarlıgar raḥmeti inen boldur

1401 raḥmetine erem¹⁶⁰² derisen¹⁶⁰³ iy cān
vir şalāvāt¹⁶⁰⁴ muḥammede bu zamān

1402 kırk dördünciden muzaffer ma
diñle diyem¹⁶⁰⁵ leḥāyif¹⁶⁰⁶ imdi saña

1403 zekeriyyānuñ oğlu yaḥyādan
işidüpvēn¹⁶⁰⁷ bu sözi sem' et¹⁶⁰⁸ sen

1404 'araşāt-ı kıyāmet içre yaḥtın
bir faḥtīri getüreler ol ḥtın

1405 ḥaḥ ta' ālā deye ki iy¹⁶⁰⁹ bendem

¹⁵⁹⁷ BK deye

¹⁵⁹⁸ BK şöyle

¹⁵⁹⁹ BK دیرک

¹⁶⁰⁰ BK olduñ ise

¹⁶⁰¹ BK mürşid ü murād

¹⁶⁰² BK irem

¹⁶⁰³ BK der isen

¹⁶⁰⁴ BK şalāvāt

¹⁶⁰⁵ BK deyeyüm

¹⁶⁰⁶ BK leḥā' if

¹⁶⁰⁷ BK işidüben

¹⁶⁰⁸ BK it

¹⁶⁰⁹ BK'de yok.

- vir hisābuñı¹⁶¹⁰ ire derdüñe em
 1406 ne getürdüñ di söyle der-gāha
 iresin tā ki ‘izzile cāha
 1407 dedi¹⁶¹¹ bir delğ getürmişem yā rab
 yetmiş vaşladur bu demler hep¹⁶¹²
 1408 yetmiş eve dañı vardum hem
 tā ki hayr ehli bezl ide ni ‘am
 1409 hağ vere¹⁶¹³ didiler kāmısa baña
 gönderüpdür beni kāmısa saña
 1410 ne virürsin baña ‘ayān eyle
 bileyin ben dañı anı söyle
 1411 saña gönderdiler beni çalabum
 senden irişiser benüm talebüm
 44b
 1412 hağ ta ‘ālā eyitdi beni saña
 ne gerek dañı söyle imdi baña
 1413 deye senden seni ben ister idüm
 dañı ğayrıyla¹⁶¹⁴ ne var işüm
 1414 hağ ta ‘ālā dedi¹⁶¹⁵ senünven ben
 sen benümsin key¹⁶¹⁶ anlağıl anı sen
 1415 beyle¹⁶¹⁷ olur huzāya¹⁶¹⁸ kurbet iy cān
 ver¹⁶¹⁹ şalāvāt¹⁶²⁰ muhammede el-ān
 1416 hıızr der¹⁶²¹ iy muzaffer-i server
 kırğ beşinci kelāmdan anla haber
 1417 ol mü’ ezzin bilālden hālet

¹⁶¹⁰ “hisābuñı” sözcüğünden sonraki “ki” bağlacı vezni bozduğu için çıkarılmıştır.

¹⁶¹¹ BK didi

¹⁶¹² BK heb

¹⁶¹³ BK vire

¹⁶¹⁴ BK ğayr ile

¹⁶¹⁵ BK didi

¹⁶¹⁶ BK ki

¹⁶¹⁷ BK böyle

¹⁶¹⁸ BK hūdāya

¹⁶¹⁹ BK vir

¹⁶²⁰ BK şalāvāt

¹⁶²¹ BK dir

- söyleyem biline cemī' nuket
- 1418 mekke şehrinde raqş ururdu¹⁶²² bilāl
hōş şetāret kılup o nīkū-hāl
- 1419 uğrayugeldi 'ömmer-i hāttāb¹⁶²³
rađiyallāhu 'anh diñle hisāb hisāb¹⁶²⁴
- 1420 dutdı¹⁶²⁵ muhkem bilāli tehdīden
ne durur üşbu raqş urursın¹⁶²⁶ sen
- 1421 dedi¹⁶²⁷ raqş ururam şafāya erüp¹⁶²⁸
bulmuşam şevkı muşafāya irüp
- 1422 çapınup dirresin aña fārūķ
söyledi dürlü dürlü sözler çok
- 1423 diledi kim urayıldı¹⁶²⁹ anı
gör nete oldı emr-i sübhānī
- 1424 yukaruda kalur eli şeyle¹⁶³⁰
hātif-i kudret ün kılur eyle¹⁶³¹
- 1425 didi dervīşlerüme¹⁶³² kaçımasun
dirre çeküben aña şakımasun
- 1426 ne işün var ki ol şafā kulumı
'ışķ <u> şevkıyla¹⁶³³ içi tolumı
- 1427 bes¹⁶³⁴ 'ömer kaluban hemān nā-çār
dir bilāle bu dem du 'ā kıl iy yār
- 1428 tā ki destüm yerine gele hemīn
bes¹⁶³⁵ du 'ā eyledi bilāl-i güzīn

45a

¹⁶²² BK iderdi

¹⁶²³ BK 'ömer-i hāttāb

¹⁶²⁴ Bu mısradā vezin bozuktur.

¹⁶²⁵ BK tutdı

¹⁶²⁶ BK idersin

¹⁶²⁷ BK didi

¹⁶²⁸ BK irüp

¹⁶²⁹ BK ura idi

¹⁶³⁰ BK şeyle

¹⁶³¹ BK öyle

¹⁶³² BK dervīşlerime

¹⁶³³ BK 'ışķ u şevkıyla

¹⁶³⁴ BK pes

¹⁶³⁵ BK pes

- 1429 eli yerine geldi anda hemān
ver¹⁶³⁶ şalāvāt¹⁶³⁷ muhammede bu zamān
- 1430 ol sebebden durur bu dem aşhāb
rakş ururlar¹⁶³⁸ semā' edüp¹⁶³⁹ aḥbāb
- 1431 ba' de ḥōş du' ā kılurlar iy cān
ol semā' -yı şafālar üzre hemān
- 1432 müstecāb olur ol du' ā def' i
irişür meclis ehline nef' i
- 1433 nite molla-yı rūm üzre semā'
gerçi nehyeyler anları icmā'
- 1434 līk varımış aşlı ol kārūḡ
noḡta üstinde duran¹⁶⁴⁰ pergārūḡ
- 1435 hem du' ā vü şenālar etmeklik¹⁶⁴¹
ol bilālūḡ yolına gitmeklik
- 1436 döndi didi bilāle anda ' ömer
neyidi¹⁶⁴² rakşa ḥikmet eyle ḥaber
- 1437 didi iy fārūḡ aḡla ḥikmetden
söyleyeyüm bu dem semā' ede sen¹⁶⁴³
- 1438 ger muḡammed elinde olaydı yaḡīn¹⁶⁴⁴
dīn <ü> īmān<i>¹⁶⁴⁵ bilgil imdi hemīn
- 1439 benden öḡdin dileyeyidi iy cān
ebū ḡālib getüreyidi¹⁶⁴⁶ īmān
- 1440 'ammisin getüreyidi¹⁶⁴⁷ īmāna
üşbu iş maḡşuş oldu sübhāna

¹⁶³⁶ BK vir

¹⁶³⁷ BK şalavāt

¹⁶³⁸ BK iderler

¹⁶³⁹ BK idüp

¹⁶⁴⁰ BK ḡuran

¹⁶⁴¹ BK itmeklik

¹⁶⁴² BK ne idi

¹⁶⁴³ BK ide sen

¹⁶⁴⁴ Bu mısradaki vezin bozuktur.

¹⁶⁴⁵ BK dīn ü īmānı

¹⁶⁴⁶ BK getüre idi

¹⁶⁴⁷ BK getürdi

- 1441 andan ötrü¹⁶⁴⁸ ederidüm¹⁶⁴⁹ raqşı
şanmağıl dīnde bulam naqşı
- 1442 haq elinde olduğıçun īmān
bes¹⁶⁵⁰ anuñçun¹⁶⁵¹ durur bu raqşum iy cān
- 1443 beni haq mü`min etdi¹⁶⁵² şükr-i hezār
ol ebū tālib oldu küfrile¹⁶⁵³ zār
- 1444 şükr eyle huzāya¹⁶⁵⁴ īmānı
saña erzānī eyledi anı
- 1445 āhirünjde refiķ ola īmān
ver¹⁶⁵⁵ şalāvāt¹⁶⁵⁶ muḥammede bu zamān
- 45b
- 1446 kırk altıncı nükteden bi-ş'nev
söyleyem saña bir hikāyet-i nev
- 1447 vehb ibn-i münabbih ol rāvī
diñledi aḥmedden ol söz ü şavı
- 1448 diñlegil iy muzaffer-i deryā¹⁶⁵⁷
bir söz işitdüm¹⁶⁵⁸ anla iy dānā
- 1449 haq ta`ālā yaratdı ṭamuyı
varur anda kim olsa bed-ḥūyı
- 1450 dedi¹⁶⁵⁹ cebrāyile¹⁶⁶⁰ bes¹⁶⁶¹ anda huzā¹⁶⁶²
bir para¹⁶⁶³ od getür bu demde baña
- 1451 sürdi cebrā`ıl ol zamān fī'l-hāl

¹⁶⁴⁸ BK ötüri

¹⁶⁴⁹ BK iderdim

¹⁶⁵⁰ BK pes

¹⁶⁵¹ BK anuñçun

¹⁶⁵² BK itdi

¹⁶⁵³ BK küfr ile

¹⁶⁵⁴ BK hūdāya

¹⁶⁵⁵ BK vir

¹⁶⁵⁶ BK şalāvāt

¹⁶⁵⁷ BK dānā

¹⁶⁵⁸ BK işitdim

¹⁶⁵⁹ BK didi

¹⁶⁶⁰ BK cebrā`ile

¹⁶⁶¹ BK pes

¹⁶⁶² BK hūdā

¹⁶⁶³ BK pāre

- bir para¹⁶⁶⁴ od getürdi diñle ḥayāl
 1452 didi ḥaḳ eyle üç yüz pāre
 tā ki her emr yerine vara
 1453 üç yüz kısmet eyledi cibrīl¹⁶⁶⁵
 her kısmını diñle n'etdi celīl
 1454 her biri bir 'aẓīm-i derd oldı
 kısmet olındı şanma serd oldı
 1455 üç yüz renc kıldı anı ḥakīm
 kullarına vere¹⁶⁶⁶ anı tā kim
 1456 kimi elem derdi kimi renc-i şikem¹⁶⁶⁷
 kimi baş ağrısıydı anuñ hem
 1457 didi cibrīle¹⁶⁶⁸ al buları hemīn
 şaḳla ḳudret ḥazīnesinde¹⁶⁶⁹ yaḳīn
 1458 tā benī ādeme irer ḥālet
 devr-i āḥir zamānda ḥāşş-ı ümmet
 1459 her birine naşīb edüp¹⁶⁷⁰ renci
 unıda tā ki mālıla genci
 1460 tā şikāda iken erdi¹⁶⁷¹ vaḳt ḥaber¹⁶⁷²
 ol muḥammede āyet indi meger
ve in minkum illā vāriduhā...¹⁶⁷³
 1461 muştafā ol zamān 'aleyhi's-selām
 añladı¹⁶⁷⁴ rāzı kıldı bes evhām
 46a
 1462 der¹⁶⁷⁵ benüm ümmetüm za 'īf <ü> naḥīf¹⁶⁷⁶

¹⁶⁶⁴ BK pāre

¹⁶⁶⁵ BK cebrā'īl

¹⁶⁶⁶ BK vire

¹⁶⁶⁷ BK'de yanlış yazılmıştır: زنج شكم // Bu mısradaki vezin bozuktur.

¹⁶⁶⁸ BK cebrā'īle

¹⁶⁶⁹ BK ḥazīnesinde

¹⁶⁷⁰ BK idüp

¹⁶⁷¹ BK irdi

¹⁶⁷² Bu mısradaki vezin bozuktur.

¹⁶⁷³ “İçinizden oraya varmayacak hiçbir kimse yoktur...” Meryem (19/71)

¹⁶⁷⁴ BK inledi

¹⁶⁷⁵ BK dir

¹⁶⁷⁶ BK za 'īf ü naḥīf

- tākat-i āteşe ne rüya hafîf
- 1463 dir huzā¹⁶⁷⁷ iy muḥammed-i muhtār
üşbu taqdîrüm içre bil kim var
- 1464 ermeye¹⁶⁷⁸ ümmetüñe renc <ü> ‘anā¹⁶⁷⁹
ger erürse¹⁶⁸⁰ bula beḳāda şafā
- 1465 hasteliḳ birle erse¹⁶⁸¹ cānına renc
tamudan ḳurtuluban ire güvenç
- 1466 cebrāyil¹⁶⁸² erdi¹⁶⁸³ muştafāya hemān
ḫaḳ selāmın getürdi¹⁶⁸⁴ bes¹⁶⁸⁵ o zamān
- 1467 āteş-i dūzaḫı iltüğini
üç yüz dürlü renc¹⁶⁸⁶ etdüğini¹⁶⁸⁷
- 1468 üç yüz kısmdan birini hemān
ümmetüñe¹⁶⁸⁸ verüp durur¹⁶⁸⁹ sübhān
- 1469 ol ḳula renc erür¹⁶⁹⁰ verür¹⁶⁹¹ cānı
beylece¹⁶⁹² oldı emr-i sübhānī
- 1470 āyeti anda okuyup cibrīl¹⁶⁹³
bildi aḫmed ki nite¹⁶⁹⁴ ḳavl-i celīl
- ve in minkum illā vāriduhā...¹⁶⁹⁵**
- 1471 dir resül anda cebrāyil-i emīn¹⁶⁹⁶
cümle-i enbiyāya derd ü enīn

¹⁶⁷⁷ BK ḫudā

¹⁶⁷⁸ BK irmeye

¹⁶⁷⁹ BK renc ü ‘anā

¹⁶⁸⁰ BK irürse

¹⁶⁸¹ BK irse

¹⁶⁸² BK cebrā’īl

¹⁶⁸³ BK irdi

¹⁶⁸⁴ BK getürürdi

¹⁶⁸⁵ BK pes

¹⁶⁸⁶ BK’de yanlış yazılmıştır: زنج

¹⁶⁸⁷ BK itdüğini

¹⁶⁸⁸ BK ümmetüñe

¹⁶⁸⁹ BK virüp durur

¹⁶⁹⁰ BK irür

¹⁶⁹¹ BK virür

¹⁶⁹² BK böylece

¹⁶⁹³ BK cebrā’īl

¹⁶⁹⁴ BK nete

¹⁶⁹⁵ “İçinizden oraya varmayacak hiçbir kimse yoktur...” Meryem (19/71)

¹⁶⁹⁶ BK cebrā’īl-i emīn

- 1472 irüşüp mi durur ‘ayān eyle
baña da irecegin beyān eyle
- 1473 imdi taqdīr-i haqqı eyle beyān
dedi¹⁶⁹⁷ baḥşuñ saña erür¹⁶⁹⁸ ne gümān
- 1474 bes¹⁶⁹⁹ mübārek dişini ol demler
senüñ erişüp¹⁷⁰⁰ çıkardı aña haber¹⁷⁰¹
- 1475 kimse yokdur ki derde yoluḳmaz¹⁷⁰²
ḥōş gören derdi şıḥhate baḳmaz
- 1476 veys bildi ḥayāl-i dendānı
bu mıdur bu mıdur¹⁷⁰³ deyüp anı
- 1477 cümle dişlerini çekdürdi
şanmağıl veysi anda dek tırdı
- 46b
- 1478 şeyle¹⁷⁰⁴ sevgil muḥammedi sen de
rūḥuñ ol deñlü sevme iy bende
- 1479 tā şefā‘at kıla resūl-ı güzīn
ver¹⁷⁰⁵ şalāvāt¹⁷⁰⁶ muḥammede ol emīn
- 1480 kırk yedinciden añañuz ḥaberi
cevherīlere ‘arz edem¹⁷⁰⁷ güheri
- 1481 iy muẓaffer semā‘ eyle bu dem
iki ‘ālemde görmeyesin ğam
- 1482 bendelerini ḥaḳ eder¹⁷⁰⁸ āzād
ol cehennem odından iy dil-şād
- 1483 odındur kim yaḳa müselmānı
mü‘minüñdür bil emn ü imānı

¹⁶⁹⁷ BK didi

¹⁶⁹⁸ BK irür

¹⁶⁹⁹ BK pes

¹⁷⁰⁰ BK irişüp

¹⁷⁰¹ Bu mısradā vezin bozuktur.

¹⁷⁰² BK yolḳumaz

¹⁷⁰³ BK bu mıdır bu mıdır

¹⁷⁰⁴ BK şöyle

¹⁷⁰⁵ BK vir

¹⁷⁰⁶ BK şalāvāt

¹⁷⁰⁷ BK idem

¹⁷⁰⁸ BK ider

- 1484 serd olur āteş erse¹⁷⁰⁹ mü' min aña
germ ker¹⁷¹⁰ olur görse nār-ı lazā
- 1485 üşbu halka nazar kııl imdi¹⁷¹¹ iy cān
vaqt-i kış olduğında diñle 'ayān
- 1486 irse öñüñe anda germ-i şerīd
def'ī şunsañ yaķar seni ferīd
- 1487 bir loķma ağıza koysañ tīz¹⁷¹²
yaķar aģzuñı¹⁷¹³ şeyle¹⁷¹⁴ bil iy 'azīz
- 1488 bes¹⁷¹⁵ ağızdan çıkaruban anı
üfürüp şovudur revān cānı
- 1489 eli üşüse aģzına iledür
hüve diyüp ısıdur añla nedür
- 1490 şovuk eyler nefes harāreti bil
ıssı eyler bürüdeti 'āķil
- 1491 ol huzā¹⁷¹⁶ kim bir adı kādirdür
andan üş böyle hāl şadırdur
- 1492 ki demin¹⁷¹⁷ halkuñ ide germin serd
gāh serdini germ ider ol ferd
- 1493 çünki kudretde kādīr ola tamām
her ne dilerse işler ol iy hümām
- 1494 mü' mine eyler ol cehennemī serd
kāfire serdi germ ider ol ferd
- 47a
- 1495 dest-i kudretdedür ķamu 'ālem
anuñ emriyile iş ider ādem
- 1496 intizām-ı cihānda ol bārī

¹⁷⁰⁹ BK irse

¹⁷¹⁰ BK germ-gīr

¹⁷¹¹ BK 'de yok.

¹⁷¹² BK nīz

¹⁷¹³ BK aģzuñı

¹⁷¹⁴ BK şeyle

¹⁷¹⁵ BK pes

¹⁷¹⁶ BK hūdā

¹⁷¹⁷ BK demi

- eylemişdür bu resmile kârı
- 1497 ‘aql <u> fikrünle¹⁷¹⁸ imdi cânuñ uyar
vir şalâvat¹⁷¹⁹ muhammede sen iy yâr
- 1498 kırk sekiz nükteden dañı bu dem
söylerem diñle iy muzaffer hem
- 1499 çünki bir bendeye irişe ölüm
melekü'l-mevt erişüben¹⁷²⁰ ide hüm
- 1500 diye¹⁷²¹ vir cânuñı bu dem âsân
deye vermezem¹⁷²² iy melek saña cân
- 1501 vermedüñ¹⁷²³ baña bu emâneti sen
isteyesin verem¹⁷²⁴ saña anı ben
- 1502 baña bu cânı ol huzâ¹⁷²⁵ verdi¹⁷²⁶
şanma kim şeyh ü ked-huzâ¹⁷²⁷ verdi¹⁷²⁸
- 1503 ol emânet virüp durur cânı
yene tapşururam aña anı
- 1504 bir kimesne emânetin ğayra
virenüñ işi ermeye¹⁷²⁹ ğayra
- 1505 şer‘î degüldür ki¹⁷³⁰ ğayra vere¹⁷³¹
ger verürise¹⁷³² işi şerre ire
- 1506 üşbudur şer‘-i ahmed-i ‘arabî
issine vir emâneti çeledi
- 1507 melekü'l-mevte diye¹⁷³³ anda huzâ¹⁷³⁴

¹⁷¹⁸ BK ‘aql u fikrünle

¹⁷¹⁹ BK şalavât

¹⁷²⁰ BK irişüben

¹⁷²¹ BK deye

¹⁷²² BK virmezem

¹⁷²³ BK virmedüñ

¹⁷²⁴ BK virem

¹⁷²⁵ BK hüdâ

¹⁷²⁶ BK virdi

¹⁷²⁷ BK kethüdâ

¹⁷²⁸ BK virdi

¹⁷²⁹ BK irmeye

¹⁷³⁰ BK‘de yok.

¹⁷³¹ BK vire

¹⁷³² BK virürse

¹⁷³³ BK deye

¹⁷³⁴ BK hüdâ

- gerçek eydür kulum budur şer'an
 1508 dūr ol andan ol bilür şer'ı
 aŋlamıř durur ařlıla¹⁷³⁵ fer'ı
 1509 (?) adlu bir ferışte-i haķ
 gōndere ol kulına diŋle sebaķ
 1510 besmele naķř ola cebīninde
 nazār eyleye¹⁷³⁶ göre ol bende
 1511 göricek anı ide cānı niřār
 beyle¹⁷³⁷ dir hıřr-ı hāřır aŋla řūmār
 47b
 1512 hışr-ı hāřır demine sen daĥı iy cān¹⁷³⁸
 ver¹⁷³⁹ řalāvāt¹⁷⁴⁰ muĥammede bu zamān
 1513 kırķ toķuz nūktenen ĥaber diŋle
 nitedūr sırr nūktenen aŋla
 1514 iy muşaffer kaķan bir oĥlanı
 atası sūnnet etdüre¹⁷⁴¹ anı
 1515 pīř-i ĥaccām<a>¹⁷⁴² ol püser ericek
 gözi cerrāĥ yüzini göricek
 1516 gösterür atası vü anası aĥa¹⁷⁴³
 bir nesene¹⁷⁴⁴ ki baķar ol yaĥa
 1517 anı görmeklige olur meřġöl
 bu meşel ĥāletini bilmiş ol
 1518 def'ı sūnnet eder¹⁷⁴⁵ anı ĥaccām
 lezzet-i balla¹⁷⁴⁶ olur be-kām
 1519 buncılayın durur işit ĥaberi

¹⁷³⁵ BK aşlı ile

¹⁷³⁶ BK eyle

¹⁷³⁷ BK böyle

¹⁷³⁸ Bu mısırada vezin bozuktur.

¹⁷³⁹ BK vir

¹⁷⁴⁰ BK řalāvāt

¹⁷⁴¹ BK itdüre

¹⁷⁴² BK ĥaccāma

¹⁷⁴³ Bu mısırada vezin bozuktur.

¹⁷⁴⁴ BK nesne

¹⁷⁴⁵ BK ider

¹⁷⁴⁶ BK bal ile

- bunda cān verse¹⁷⁴⁷ gögedür nazarı
- 1520 gösterürler maḳāmın anda aḳa
anı görüp yönelür ol yaḳa
- 1521 ‘asel-i cennetile¹⁷⁴⁸ aḳzın pür
cennet ehlindenise¹⁷⁴⁹ olur hür
- 1522 vay eger ol cehennem ehl<i>¹⁷⁵⁰ ola
bes¹⁷⁵¹ maḳāmın görüp gözi yumıla
- 1523 aḳzına şalalar anuḳ zaḳḳūm
şeyle¹⁷⁵² kim cān vere¹⁷⁵³ özi mesmūm
- 1524 ol durur cennet ehlinüḡ ḡāli
aḳzı toḡtolu cennetüḡ balı
- 1525 hem cehennemligüḡ de ḡāleti bu
dāyimā¹⁷⁵⁴ ḡāli derdile¹⁷⁵⁵ ḳayḡu
- 1526 cennet ehlinden ede¹⁷⁵⁶ seni ḡuzā¹⁷⁵⁷
ver¹⁷⁵⁸ şalāvāt¹⁷⁵⁹ ki ire cāna nevā
- 1527 çünki elliye erdi¹⁷⁶⁰ nükte kelām
diḡleyüp ol muḡafferen be-kām
- 1528 ol muḡammed resūl-ı ekrem-i dīn
ḡaḳ şalāt <u> selāmi¹⁷⁶¹ aḳa yaḳīn
- 48a
- 1529 hergiz eglemedi¹⁷⁶² oldu imām
şol sebebden ki imāmdı o¹⁷⁶³ hümām

¹⁷⁴⁷ BK virse

¹⁷⁴⁸ BK ‘asel-i cennet ile

¹⁷⁴⁹ BK ehlinden ise

¹⁷⁵⁰ BK ehli

¹⁷⁵¹ BK pes

¹⁷⁵² BK şöyle

¹⁷⁵³ BK vire

¹⁷⁵⁴ BK dā’imā

¹⁷⁵⁵ BK derd ile

¹⁷⁵⁶ BK ide

¹⁷⁵⁷ BK ḡudā

¹⁷⁵⁸ BK vir

¹⁷⁵⁹ BK şalāvāt

¹⁷⁶⁰ BK irdi

¹⁷⁶¹ BK şalāt u selāmi

¹⁷⁶² BK yaḡılmadı

¹⁷⁶³ BK ol

1530 bes¹⁷⁶⁴ cemā'at imāma uyar dāyim¹⁷⁶⁵

farz <u> sünnet¹⁷⁶⁶ edāsına kıyım¹⁷⁶⁷

1531 bil cemā'atle farz olur edā

üstüne okur imām dīn ü du'ā¹⁷⁶⁸

1532 bī-cemā'at dürüst olmaz farz

zīrā anda edā idersen farz

1533 birliği kıkkā hem şehādet edüp¹⁷⁶⁹

hem resūla şehādet ide gidüp

eşhedü en lâ ilāhe illa'l-lāh ve eşhedü enne muḥammed'ül resūlu'l-lah¹⁷⁷⁰

1534 kıkkıñ ululığına şahidsin

emr-i kıkkıla hōş mücāhidsin

1535 çünkü erdüñ¹⁷⁷¹ muḥammede sen rāst

ol seni kıkkā ilte bī-kem <ü> kāst¹⁷⁷²

1536 muştafā çünkü pīşvā oldu

cümle-i derdüñe şifā oldu

1537 bes¹⁷⁷³ anuñçun mü'ezzın olmadı

pīşvā¹⁷⁷⁴ oldu arda kılmadı

1538 uy aña tā dilerisen āzādī

vir şalāvāt¹⁷⁷⁵ ki tolasın şādī

1539 elli birinci nükteden bi-ş'nev

tā ki kılbüñe¹⁷⁷⁶ şala ol pertev

1540 iy mużaffer resūldan üşbu kıber

dıñledüm ne demiş durur mih-ter

¹⁷⁶⁴ BK pes

¹⁷⁶⁵ BK dā'im

¹⁷⁶⁶ BK farz u sünnet

¹⁷⁶⁷ BK kıā'im

¹⁷⁶⁸ BK dīn <ü> du'ā

¹⁷⁶⁹ BK idüp

¹⁷⁷⁰ BK eşhedü en lâ ilāhe illa'l-lāh ve eşhedü enne muḥammeden 'abdühü ve resūlüh

¹⁷⁷¹ BK irdüñ

¹⁷⁷² BK bī-kem ü kāst

¹⁷⁷³ BK pes

¹⁷⁷⁴ MK'de yanlış yazılmıştır: پیشو

¹⁷⁷⁵ BK şalāvāt

¹⁷⁷⁶ BK kılbüñe

- 1541 haḡ şalāt <u> selāmi¹⁷⁷⁷ dāyim¹⁷⁷⁸ aña
irişe söyleyem¹⁷⁷⁹ ne didi saña
- 1542 dedi¹⁷⁸⁰ yel olmasa cihān bed-bū
yirle¹⁷⁸¹ gök arası tola ḡoḡu
- 1543 ger nücūm olmasa ḡuruya cihān
beyle¹⁷⁸² buyurdı miḡ-ter-i devrān
- 1544 aḡmaḡān olmasa cihānda yaḡīn
cümle dūnyā ḡarāb olaydı hemīn
- 48b
- 1545 olmayaydı faḡīrler<e>¹⁷⁸³ berekāt
inmeyeydi ḡanīlere bi'z-zāt
- 1546 olmasaydı der-cihān¹⁷⁸⁴ zu'afā
raḡmet inmezdi yire¹⁷⁸⁵ aḡlā
- 1547 ger cihān iḡre olmasa sultān
biri birin yeridi¹⁷⁸⁶ ḡalk-ı cihān
- 1548 'ulemā olmasaydı ḡalk-ı zemīn
cümle ḡayvāna döneridi¹⁷⁸⁷ hemīn
- 1549 olmasa 'ālem iḡre hem tebdīl
yiryüzi¹⁷⁸⁸ her fesādıla¹⁷⁸⁹ tola bil
- 1550 beyle¹⁷⁹⁰ buyurdı ol resūl-ı ḡüzīn
ver¹⁷⁹¹ şalāvāt¹⁷⁹² olasın aña yaḡīn
- 1551 elli birinci¹⁷⁹³ nükteyi de bu dem

¹⁷⁷⁷ BK şalāt u selāmi

¹⁷⁷⁸ BK dā'im

¹⁷⁷⁹ BK söyleyeyüm

¹⁷⁸⁰ BK didi

¹⁷⁸¹ BK yerle

¹⁷⁸² BK böyle

¹⁷⁸³ BK faḡīrlere

¹⁷⁸⁴ BK cihānda

¹⁷⁸⁵ BK yere

¹⁷⁸⁶ BK yer idi

¹⁷⁸⁷ BK döner idi

¹⁷⁸⁸ BK yeryüzi

¹⁷⁸⁹ BK fesād ile

¹⁷⁹⁰ BK böyle

¹⁷⁹¹ BK vir

¹⁷⁹² BK şalāvāt

¹⁷⁹³ BK ikinci (Doḡrusu ikinci olmalı.)

- hōş beyān eyleyem¹⁷⁹⁴ saña anı hem
- 1552 hıızr dir beyle¹⁷⁹⁵ işitdüm üşbu sözi
diñlegil iy muzaffer imdi bizi
- 1553 beyle¹⁷⁹⁶ didi resūl'l-lāhuñ
diñle tā arta 'izzile cāhuñ
- 1554 dedi¹⁷⁹⁷ kıavm-i faķır sevgülüdür
yatup uyusa dağı key uludur
- 1555 şol ğanīden ki tura tā' atde
dāyimā¹⁷⁹⁸ yüz süre 'ibādetde
- 1556 sevgülüdür güler faķır-i 'azīz
şol müsebbih-i ğanīden ağıluñ siz¹⁷⁹⁹
- 1557 per açar bir faķır sevgülüdür
haķ katında bil imdi iy sözi dūr
- 1558 şol ğanīden tilāvet <ü> tesbīh¹⁸⁰⁰
eyleye bil anı iy vech-i şabīh
- 1559 bil faķiri kerāmet oldu naşib
enbiyāyla¹⁸⁰¹ mürselīne qarīb
- 1560 inciden bir faķır-i mü' mini bil
ğayr-ı haķ üzre olmağıl ğāfil
- 1561 şan kim ol yıķdı mekketu'l-lāhı
beyt-i ma' mūrı dağı vallāhi
- 49a
- 1562 bir kezin degül on kezin yıķar ol
mekketu'l-lāh<ı>¹⁸⁰² beyle¹⁸⁰³ didi resül
- 1563 incidene kim olsa hem rāzī
dir anuñçun muħammed-i kāzī

¹⁷⁹⁴ BK eyleyeyüm

¹⁷⁹⁵ BK böyle

¹⁷⁹⁶ BK böyle

¹⁷⁹⁷ BK didi

¹⁷⁹⁸ BK dā'imā

¹⁷⁹⁹ Bu mısradā vezin bozuktur.

¹⁸⁰⁰ BK tilāvet ü tesbīh

¹⁸⁰¹ BK enbiyā ile

¹⁸⁰² BK mekketu'l-lāhı

¹⁸⁰³ BK böyle

- 1564 şanasın biñ melek ider bī-cān
cümlesi ola muqarreb-i sübhān
- 1565 hürmet-i mü`min-i faqīr dañı
sevgülüdür huzā¹⁸⁰⁴ katında añı
- 1566 yidi¹⁸⁰⁵ kat gök yidi¹⁸⁰⁶ kat yerden
beyle¹⁸⁰⁷ didi resūl-ı haq bil sen
- 1567 her ki ede¹⁸⁰⁸ bir faqīre cev̄r ü cezā¹⁸⁰⁹
yüz yıllıq `ibādeti yoq ola
- 1568 hem harām ola aña dār-ı cinān
gözle faqr ehlini bu demler iy cān
- 1569 bil ki el-faqrı fahrī¹⁸¹⁰ didi resūl
sen dañı faqrı eyle imdi qabūl
- 1570 tā şefi`ünj ola muhammed iy cān
vir şalāvāt¹⁸¹¹ sen aħmede bu zamān
- 1571 elli üçünci nüktedür maşūr
oqı bil tā ki dīn ola ma`mūr
- 1572 muştafādan işitdüm añla ħaber
söyleyeyin saña muzaffer-i fer
- 1573 dedi¹⁸¹² her bir evünj anahtarı
var durur añla üşbu esrāri
- 1574 fuqarā sevgüsü durur bil iy cān
hem mesākīn sevgüsü de¹⁸¹³ `ayān
- 1575 bāb-ı cennātadur bilünj miftāh
bunları sevmek iy yüzi mişbāh
- 1576 bil kıyāmetde faqr ehli yaqīn

¹⁸⁰⁴ BK ħudā

¹⁸⁰⁵ BK yedi

¹⁸⁰⁶ BK yedi

¹⁸⁰⁷ BK böyle

¹⁸⁰⁸ BK ide

¹⁸⁰⁹ Bu mısradā vezin bozuktur.

¹⁸¹⁰ “Fakirlik iftiharımdır.” Hadis.

¹⁸¹¹ BK şalāvāt

¹⁸¹² BK didi

¹⁸¹³ BK sevgisi de

- kavuşur haḳḳa şeyle¹⁸¹⁴ bil miskīn
 1577 hem mesākīn olur huzāya¹⁸¹⁵ ḳarīb
 faḳr u miskīnlige sūr imdi ḥabīb
 1578 faḥr edicek¹⁸¹⁶ resūl ol ḥāle
 sen de sūr ol yola gözi ala
 49b
 1579 tā ki haḳḳa ḳavuşasın sen de
 haḳḳa¹⁸¹⁷ şāha¹⁸¹⁸ irse şafāya erür¹⁸¹⁹ bende¹⁸²⁰
 1580 ol şafāya varısa¹⁸²¹ şevḳuñ hem
 ver¹⁸²² şalāvāt¹⁸²³ muḥammede bu dem
 1581 elli dördinciden işit sūḥanı
 iy muzaffer bu demde diñle bunı
 1582 sem´ ḳıldum resūldan ben iy cān
 söyledi üşbu sözi diñle beyān
 1583 dir resūl anda yā ebā'd-derdā
 bildürem saña ḥālet-i fuḳarā
 1584 gülmesi anlaruñ ´ibādetdür
 her sözi haḳḳa zıkr ü tã´atdur
 1585 şıdḳa oldı nevmi anlaruñ
 kâşifi oldı sırr-ı settāruñ
 1586 günde üç kez nazār ḳılır bārī
 fuḳarāya bil imdi esrārı
 1587 çünki anlar ola haḳḳa manzar
 nişe ol şāha sürmeye çāker
 1588 haḳ nazār-gāhı ol faḳīr olup
 bul sa´ādet demin haḳīr olup

¹⁸¹⁴ BK şöyle

¹⁸¹⁵ BK ḥudāya

¹⁸¹⁶ BK idicek

¹⁸¹⁷ BK'de yok.

¹⁸¹⁸ BK'de yanlış yazılmıştır: **هاشيه**

¹⁸¹⁹ BK irür

¹⁸²⁰ Bu mısradaki vezin bozuktur.

¹⁸²¹ BK var ise

¹⁸²² BK vir

¹⁸²³ BK şalāvāt

- 1589 her kişi kim faķır <ü> miskīndür
bilesin anı hūb u āyīndür
- 1590 haķ resūlı dedi¹⁸²⁴ benem miskīn
sen de miskīn olugör¹⁸²⁵ iy miskīn
- 1591 tā kim iresin ol muħammede sen
ver¹⁸²⁶ řalāvāt¹⁸²⁷ cemālūñ ola ħasen
- 1592 elli biřinci¹⁸²⁸ ħālden sözler
söyleyem saña ‘arz edüp¹⁸²⁹ defter
- 1593 haķ resūlından işidüpven¹⁸³⁰ iy cān
saña diyem¹⁸³¹ ne didi ol sultān
- 1594 dedi¹⁸³² ħubbın faķīrlerūñ¹⁸³³ bil ulu
hem mesākīn muħabbeti dersü
- 1595 bilūñ aĥlāķ-ı mürselīndür iy cān
beyle¹⁸³⁴ buyurdı ol resūl ‘ayān
- 50a
- 1596 anlaruñla mücāleset daĥı hem
bil kim aĥlāķ-ı řāliĥīnden dem
- 1597 anlara ħavm-i řāliĥīndür yār
beyle¹⁸³⁵ dir ol muħammed-i muĥtār
- 1598 fuķarā birle hem mesākīnden
her ki ħaça olur¹⁸³⁶ la‘īn-i zemen
- 1599 bil münāfiķlar anlara olmaz yār
beyle¹⁸³⁷ buyurdı aĥmed-i muĥtār
- 1600 ol resūluñ demine sen de iy cān

¹⁸²⁴ BK didi

¹⁸²⁵ BK olagör

¹⁸²⁶ BK vir

¹⁸²⁷ BK řalāvāt

¹⁸²⁸ BK beşinci

¹⁸²⁹ BK idüp

¹⁸³⁰ BK işidüben

¹⁸³¹ BK deyem

¹⁸³² BK didi

¹⁸³³ BK faķīrleriñ

¹⁸³⁴ BK böyle

¹⁸³⁵ BK böyle

¹⁸³⁶ BK ol

¹⁸³⁷ BK böyle

- ver¹⁸³⁸ şalāvāt¹⁸³⁹ ola dilün şādān
- 1601 kaç münāfıkdan olmağıl hem-rāh
tā ki haḳdan erişe¹⁸⁴⁰ ‘izzet <ü> cāh¹⁸⁴¹
- 1602 elli altıncıdan eşi¹⁸⁴² sözi sen
iy muzaffer deyem anı saña ben
- 1603 haḳ resūlından işidüpvēn¹⁸⁴³ anı
söyleyem saña dinle imdi bunı
- 1604 dedi¹⁸⁴⁴ sırr-ı ḥuzāda¹⁸⁴⁵ meclis-i ḥāş
olduğında bilemceyidi ḥavāş
- 1605 oturupdum taşavvuf ehlile ben
maḳ‘ad-ı şıdkda iy vech-i ḥasen¹⁸⁴⁶
- 1606 sen daḥı bes taşavvuf ehlile ol
nitekim anda olmışıdı resūl
- 1607 ansuz ermez¹⁸⁴⁷ er ol maḳāma yaḳīn
sünnetin gözle tutuban etegin
- 1608 iresin tā maḳām-ı maḥmūda
meclis-i kibriyā-yı ma‘būda
- 1609 varsa¹⁸⁴⁸ cānuḡda aña ermege¹⁸⁴⁹ şevḳ
aḥmedüḡ ḳavlin eyle boynuḡa ṭavḳ
- 1610 bu ledün-nāmeyi semā‘ eyle
ḳadrüḡi sen de irtifā‘ eyle
- 1611 yūri ehl-i taşavvufıla¹⁸⁵⁰ bile
haḳ tecellisi göḡlün içre ṭola

¹⁸³⁸ BK vir

¹⁸³⁹ BK şalāvāt

¹⁸⁴⁰ BK irişe

¹⁸⁴¹ BK ‘izzet ü cāh

¹⁸⁴² BK işit

¹⁸⁴³ BK işidüben

¹⁸⁴⁴ BK didi

¹⁸⁴⁵ BK ḥudāda

¹⁸⁴⁶ Bu beytin kenarına yazılmış fazla bir mısra bulunmaktadır. Bu mısra BK’de yoktur: anda dir ere ḳarşu mest oluban

¹⁸⁴⁷ BK irmez

¹⁸⁴⁸ BK var ise

¹⁸⁴⁹ BK irmege

¹⁸⁵⁰ BK taşavvuf ile

1612 ermek¹⁸⁵¹ istersen ol murāda yaqīn
ver¹⁸⁵² şalāvāt¹⁸⁵³ muḥammede bu hīn

50b

1613 elli yedinci nükteden bil hem
iy muzaffer işit saña ne direm

1614 ol muḥammedden işidüpvēn¹⁸⁵⁴ kim
ne dedi¹⁸⁵⁵ diñledüm saña tā kim

**lā taṭṭāv a' lā ehli't-taşavvufi ve'l-hıraḳi feinne ahlākuhüm ahlāḳu'l-enbiyāi
ve libāsühüm libāsü'l-enbiyāi şadaḳa resūlu'l-lāh¹⁸⁵⁶**

1615 bu ḥadīşi buyurdı aḥmed-i ḥāş
her sözidür bil imdi ḥāşşü'l-ḥāş

1616 ṭāḡī olmañ¹⁸⁵⁷ taşavvuf ehline dir
ḥōş buyurmuş durur ki şeker yer

1617 ḥırḳasın görüp etme¹⁸⁵⁸ geç nazarı
tā ki vaḳtününj ermeye¹⁸⁵⁹ zararı

1618 kim alur enbiyā deminden dem
büküp¹⁸⁶⁰ olmuş durur demi ḥōş dem

1619 buldı ahlāḳ-ı enbiyāyı bular
oldı bunlarda ḥüb <u> yaḥşı ḥūlar

1620 kisvet-i enbiyā bulara libās
anuñçun bulardur eşref-i nās

1621 bunlaruñ zümresinde ol iy cān
vir şalāvāt¹⁸⁶¹ muḥammede bu zamān

1622 elli sekizde diñle ḥōş-sūḥanı
iy muzaffer bu demde diñle bunı

¹⁸⁵¹ BK irmek

¹⁸⁵² BK vir

¹⁸⁵³ BK şalāvāt

¹⁸⁵⁴ BK işidüben

¹⁸⁵⁵ BK didi

¹⁸⁵⁶ “Tasavvuf ehline ve eski yırtık elbise giyenlere kötü şeyler söylemeyin. Onların ahlakı peygamberlerin ahlakıdır ve onların elbisesi peygamberlerin elbisesidir. Resûlullah doğru söyledi.” Hadis.

¹⁸⁵⁷ BK olmak

¹⁸⁵⁸ BK itme

¹⁸⁵⁹ BK irmeye

¹⁸⁶⁰ BK bu gibi

¹⁸⁶¹ BK şalāvāt

- 1623 muştafādan işitmişem anı
aṅa ersün¹⁸⁶² selām-ı sübhānī
- 1624 ne dedi¹⁸⁶³ ol resūl sem' eyle
her mecālisde ol sözi söyle
- irḡabū fī du'āi ehli't-taşavvufi hüm aşḡabu'l-cū' i ve'l-'aṭaş¹⁸⁶⁴ feinnellāhe
ta'ālā yenzurū ileyhim feesra'a icabetühüm¹⁸⁶⁵**

51a

- 1625 raḡbet idüñ taşavvuf ehlidür vud
bunlar aşḡāb-ı cū' dur be-vücūd
- 1626 hem 'aṭaş ehlidür bular yanmış
'ışkla şevḡ-ı derde boyanmış
- 1627 ḡaḡ ta'ālā naḡar ḡılur olara
hem du'āyi ḡōş etdürür¹⁸⁶⁶ bulara
- 1628 def'ī olur du'āları maḡbūl
bu taşavvuf yolını bilmiş ol
- 1629 şūfi-yi şāfi ol sür ol cāya
muştafā birle 'arş-ı a'lāya
- 1630 def'ī ide ḡuzā¹⁸⁶⁷ du'āñı revā
nazaruñ ola kīmiyā-yı şafā
- 1631 key şaḡıñıl¹⁸⁶⁸ riyāya yār olma
iblisī-vār¹⁸⁶⁹ tār u mār olma
- 1632 ḡālišü'l-ḡalb olursañ olduñ ḡaş
şıdḡ <u> ihlāş¹⁸⁷⁰ birle ḡāşşü'l-ḡaş
- 1633 ol deme ger erürseñ¹⁸⁷¹ iy dervīş
ḡalmaya dilde zerrece teşvīş

¹⁸⁶² BK irsün

¹⁸⁶³ BK didi

¹⁸⁶⁴ BK 'ats

¹⁸⁶⁵ "Tasavvuf ehlinin ki onlar açlık ve susuzluk ehlidir, onların duasını isteyiniz. Muhakkak ki Allah onları görür ve dualarını hızlıca kabul eder." Hadis.

¹⁸⁶⁶ BK itdürür

¹⁸⁶⁷ BK ḡudā

¹⁸⁶⁸ BK şaḡıñıl

¹⁸⁶⁹ BK iblisī-vār

¹⁸⁷⁰ BK şıdḡ u ihlāş

¹⁸⁷¹ BK irür isej

- 1634 söze geldi yine hıızr-ı hāzır
elli toköz sözi deyüp bir bir
- 1635 yā muzaffer resül-ı ekrem-i dīn
hāğ şalāt-ı selāmı¹⁸⁷² aña qarīn
- 1636 bu hadīşi dahı buyurmuşdur
ümmeti kaydını kayurmuşdur

**hubbü'l-fuğarāi ve'l-mesākīne min ahlāki'l-mürselīn şülüşe yüşeffe 'u fi'n-
nāsi mişlü şefā'atīn nebiyyine'l-ālimü ve'l-hādimü ve'l-fağīru şadağa
resülü'l-lāh¹⁸⁷³**

- 1637 bil fağīr <ü> mesākīni¹⁸⁷⁴ sevmek
oldı ahlāk-ı mürselīn bī-şek
- 1638 ol nebīler şefā'ati gibi hem
bu fağīr ü mesākīn¹⁸⁷⁵ eydür o dem
- 51b
- 1639 sev fağīrleri tā şefā'at ede
hāğ da seni sevüp 'ināyet ede
- 1640 ger fağīr ola şābir ü hoşnūd
bil du'ā kılsa cāna irer¹⁸⁷⁶ sūd
- 1641 fağr fağrum dedi¹⁸⁷⁷ resülü'l-lāh
sen de fağra düriş bulasın cāh
- 1642 cāha ermek¹⁸⁷⁸ dilerseğ bu zamān
ver¹⁸⁷⁹ şalāvāt¹⁸⁸⁰ muğammede bul imān
- 1643 yā muzaffer bil altmış oldı nüket
bil şalāt ehline gerek hālet
- 1644 sen tağarrī nedür bilür misin
fuğahā kavlini kıılır mısın

¹⁸⁷² BK şalāt u selāmı

¹⁸⁷³ “Fakirleri ve miskinleri sevmek peygamberlerin ahlakındandır. İnsanlardan şu üç kişiye şefaet edilir: âlimler, Allah yolunda hizmet edenler ve fakirler. Resulullah doğru söyledi.” Hadis.

¹⁸⁷⁴ BK fağīr ü mesākīni

¹⁸⁷⁵ BK fağīr <ü> mesākīn

¹⁸⁷⁶ BK ire

¹⁸⁷⁷ BK didi

¹⁸⁷⁸ BK irmek

¹⁸⁷⁹ BK vir

¹⁸⁸⁰ BK şalāvāt

- 1645 kime vācib durur taḥarrī iy cān
söylegil iy muzaffer-i devrān
- 1646 dir muzaffer ki bilmezem söyle
bizlere bu zamān beyān eyle
- 1647 hıızr dir bildürem saña anı
sen daḥı cānıla anı tanı
- 1648 bilmesen kıble süyını sen iy cān
bes¹⁸⁸¹ taḥarrī gerekdür anda ‘ayān
- 1649 der-beyābān¹⁸⁸² taḥarr<ī>¹⁸⁸³ birle namāz
anda vācib durur bes¹⁸⁸⁴ eyle niyāz
- 1650 ba‘de-zān kıble olsa ma‘lūmuḡ
ya‘ni¹⁸⁸⁵ kim ṭoḡru¹⁸⁸⁶ ola mefhūmuḡ
- 1651 anda döndere mi namāzın ol
ḥaḡ dedi¹⁸⁸⁷ ben anı eyledüm maḡbūl
- 1652 şol sebebden ki niçe yıllar ol
baña tapup niyāzadur meşḡul
- 1653 ḡalb iḡre niyāzı baña yaḡın
olduḡıḡun ḡabūl olındı bu ḡin
- 1654 ḥaḡ ḡabūl idicek niyāzuḡ iy cān
bulasın āḡiretde ḡūr-ı cinān
- 1655 cānla¹⁸⁸⁸ vir muḡammede şalavāt
ḡoş ‘ibādetde bulasın lezzāt
- 52a
- 1656 ḡünkü altmış birinciye erdi¹⁸⁸⁹ ḡaber¹⁸⁹⁰
diḡlegil ne derem¹⁸⁹¹ muzaffer-i fer

¹⁸⁸¹ BK pes

¹⁸⁸² BK'de yanlış yazılmıştır: در بیایان

¹⁸⁸³ BK taḥarrī

¹⁸⁸⁴ BK pes

¹⁸⁸⁵ BK ya‘nī

¹⁸⁸⁶ BK ṭoḡrı

¹⁸⁸⁷ BK didi

¹⁸⁸⁸ BK cān ile

¹⁸⁸⁹ BK irdi

¹⁸⁹⁰ Bu mısradaki vezin bozuktur.

¹⁸⁹¹ BK direm

- 1657 hîç bilür misin üşbu âyet<i>¹⁸⁹² sen
 hağ dedi¹⁸⁹³ yazdum oğugıl rüşen
ve neğa ‘u’l-mevāzīne’l-ķiřta...¹⁸⁹⁴
- 1658 bu ne hikmet durur iy cān tanı
 saña bir bir beyān edem¹⁸⁹⁵ anı
- 1659 bil mevāzīn cem ‘dür iy cān
 vech<i>¹⁸⁹⁶ var bu sözün olına ‘ayān
- 1660 bil kıyāmetde bir terāzū var
 anda olsa gerek hisāb <u> şümār¹⁸⁹⁷
- 1661 görmesün cihānda bir batman
 tartıcağ var terāzū aňla ‘ayān
- 1662 yüz batmanı çekmez o¹⁸⁹⁸ çeki
 yoğ durur zīra¹⁸⁹⁹ kuvveti (?)
- 1663 ol terāzūda tartılır bil kaf
 söyleyem ol¹⁹⁰⁰ terāzūdan evşāf
- 1664 bir mişķāl-i zerreye dağı hem
 tartılır bilinür hisāb ol dem
- 1665 bir terāzū ol durur evzānı
 tartuban bildürür kamu anı
- 1666 kūh kūh yer durur çü vezninde
 bunda kazan metā ‘uň iy zinde
- 1667 tartılır min-naķīr ilā¹⁹⁰¹ kıtmīr
 anuňıçun mevāzin ađdı kadīr
- 1668 bir terāzū degül anuň ‘ameli
 oldu üç dürlü vezn iy ħalb-i celī

¹⁸⁹² BK âyeti

¹⁸⁹³ BK didi

¹⁸⁹⁴ “Biz ise, kıyamet günü için dürüst teraziler koyarız...” Enbiyâ (21/47)

¹⁸⁹⁵ BK idem

¹⁸⁹⁶ BK vechi

¹⁸⁹⁷ BK hesab u şümār

¹⁸⁹⁸ BK ol

¹⁸⁹⁹ BK zīra

¹⁹⁰⁰ BK’de yok.

¹⁹⁰¹ BK’de “min-naķīr ilā” yok.

- 1669 anuñıçun dedi¹⁹⁰² mevāzin iy yār
cümle ‘ālem terāzūsınca hezār
- 1670 tartılır zerrece şevāb <u> günāh¹⁹⁰³
niçeler hāleti ola anda tebāh
- 1671 iy murādī günehlerüñ bisyār
tağlar gibidür hezār hezār
- 52b
- 1672 muştafā yüzi şuyıçun¹⁹⁰⁴ hūllāk
ol terāzūda ide yüzümüz aq
- 1673 ol şefā‘at demiğiçün¹⁹⁰⁵ bu zamān
vir şalāvāt¹⁹⁰⁶ muḥammede sen iy cān
- 1674 altmış ikinciden direm kelimāt
kim bu sözler durur müferriḥ-i zāt
- 1675 iy muzaffer kulağın aç diñle
ne derem¹⁹⁰⁷ ma‘nāsını key añla
- 1676 şehir-i ‘askerde vardı bir pīr
adı hem bū türāb merd-i dilīr
- 1677 şehre odun kesüp iledürdi¹⁹⁰⁸
şatuban aqçacuğını yeridi¹⁹⁰⁹
- 1678 mīşede anuñıla¹⁹¹⁰ bir aşlan¹⁹¹¹
yār olmışdı¹⁹¹² gürbe gibi hemān
- 1679 yükledürdi yükin ol aşlana¹⁹¹³
şehre iltüp şatardı rindāna
- 1680 niçe demler bu resme eyledi kār

¹⁹⁰² BK didi

¹⁹⁰³ BK şevāb u günāh

¹⁹⁰⁴ BK şuyı için

¹⁹⁰⁵ BK demi için

¹⁹⁰⁶ BK şalāvāt

¹⁹⁰⁷ BK didürem

¹⁹⁰⁸ BK iletirdi

¹⁹⁰⁹ BK yer idi

¹⁹¹⁰ BK anuñ ile

¹⁹¹¹ BK arslan

¹⁹¹² BK olmışdı

¹⁹¹³ BK arslana

- merkebiyidi¹⁹¹⁴ şîr şeyle¹⁹¹⁵ ki var
- 1681 āhîr ol pîr haste oldu za‘îf
kaldı kuvvetden oldu hâl nahîf
- 1682 sürdi geldi¹⁹¹⁶ evine ol aşlan¹⁹¹⁷
şeyhî tâ kim ziyâret ide hemân
- 1683 kaçdı halk anda göricek şîri
korkusından unıtdı tehbîri
- 1684 pîre didiler irgil ašlana¹⁹¹⁸
kim bırağdı bizi hirāsāna
- 1685 sürdi pîr irdi şîr-i mezkûre
söyledi vara bîşede tura
- 1686 dir iy kende dehân yûri turma
gelüben şehri-i ‘askere girme
- 1687 böyle deyince anda hîzem-keş
sürdi ol kûha şîr ol dem hûş
- 1688 vardı bu pîr sağaldı yine hemîn
sürdi hîzem getürmege ol hîn
- 53a
- 1689 kesdi odunu cem‘ eyledi pîr
umarıdı¹⁹¹⁹ ki gele kendüye şîr
- 1690 ilede¹⁹²⁰ şehre hîzemi şata
diñle n'oldı hikāyet iy ata¹⁹²¹
yüklede şîre nitekim ata
- 1691 sürüp irişdi şîr ol demler
ögürdi gümredi edüp¹⁹²² hümler
- 1692 kaşd-ı pîr eyledi erişüp¹⁹²³ şîr

¹⁹¹⁴ BK merkeb idi

¹⁹¹⁵ BK şöyle

¹⁹¹⁶ BK süriegeldi

¹⁹¹⁷ BK arslan

¹⁹¹⁸ BK arslana

¹⁹¹⁹ BK umar idi

¹⁹²⁰ BK ilete

¹⁹²¹ MK’de iki mısra alt alta yazılmışken BK’de yalnızca “yüklede şîre nite kim ata” mısrası yazılmıştır.

¹⁹²² BK idüp

¹⁹²³ BK irişüp

- anı görüp söze gelür ol pîr
 1693 hışm-nāk olma didi iy aşlan¹⁹²⁴
 dostluğumuz senünile var iy cān
 1694 dostluğı koyup etme¹⁹²⁵ düşmenlik
 dostlar dāyimā¹⁹²⁶ ider eylik
 1695 dedi¹⁹²⁷ aşlan¹⁹²⁸ gitdi dostluğumuz
 senden ol söz midi¹⁹²⁹ bizüm umumuz
 1696 baña sögüp cefālar etdün¹⁹³⁰ sen
 öldürürem bu demde bil seni ben
 1697 dedi¹⁹³¹ pîr eylemeye beni bî-cān
 pîr-i fertütam imdi bil arslan
 1698 hāḡḡ-ı şoḡbet senünle vardı bil
 yārıduḡ¹⁹³² sen benümle niçe yıl
 1699 der¹⁹³³ esed etmeyem¹⁹³⁴ seni bî-cān
 şol şartıla kim iy pîr-i zamān
 1700 şol elünde¹⁹³⁵ nacağıla beni çal
 üşbu demler iy pîr cānum al
 1701 etmeziseḡ¹⁹³⁶ seni helāk edem¹⁹³⁷
 sen baña sögdüğünçün¹⁹³⁸ bu dem
 1702 niçe kim pîr tevaḡḡuf etdi¹⁹³⁹ turup
 ‘özrler diledi¹⁹⁴⁰ yüzini sürüp

¹⁹²⁴ BK arslan

¹⁹²⁵ BK itme

¹⁹²⁶ BK dā'imā

¹⁹²⁷ BK didi

¹⁹²⁸ BK arslan

¹⁹²⁹ BK söz mi idi

¹⁹³⁰ BK itdün

¹⁹³¹ BK didi

¹⁹³² BK yār idün

¹⁹³³ BK dir

¹⁹³⁴ BK itmeyem

¹⁹³⁵ BK elinde

¹⁹³⁶ BK itmez iseḡ

¹⁹³⁷ BK idem

¹⁹³⁸ BK sögdüğün için

¹⁹³⁹ BK itdi

¹⁹⁴⁰ BK didi

- 1703 hīç fā'ide etmedi¹⁹⁴¹ ašlana
kendüden vardı pīr-i pūr-sevdā
- 1704 didi ger urmayam bu arslanı
benden alur bu demde ol cānı
- 1705 āhire eydirür benüm kārüm
sūda ermez¹⁹⁴² bu demde bāzārüm
- 53b
- 1706 teberin çekdi sürüben ol pīr
sürdi şīr¹⁹⁴³ üzre anda¹⁹⁴⁴ def'ī dilīr
- 1707 urdı başına zaḥm ašlanuḡ¹⁹⁴⁵
cānın almağıçun revān anuḡ
- 1708 aḡrayup kaçdı şīr zaḥm yeyüp
bir neçe¹⁹⁴⁶ vaqt mīşe içre tırup
- 1709 altı ay oldı zaḥmı ḥōşca olur
diḡle pīrūḡ ḡatına nite gelür
- 1710 pīr odun dartaıdı şehre hemān
gördi bir gün çıkagelür arslan
- 1711 didi ašlana¹⁹⁴⁷ nitedür ḡālūḡ
ḡōşca mısın di söyle aḡvālūḡ
- 1712 didi ašlan¹⁹⁴⁸ ḡaḡқан ḡaḡkā iy pīr
zaḥmum oḡuldı ḡōşcayam der¹⁹⁴⁹ şīr
- 1713 sögdüḡüḡ zaḥmı hīç oḡulmadı
hīç irürmez demüme dil-şādī
- 1714 zaḥm-ı dil hīç oḡulmaz aḡla ḡaber
artuḡımış bilūḡüz zaḥm-ı teber
- 1715 cehd kıı iy muzaffer-i deryā

¹⁹⁴¹ BK itmedi

¹⁹⁴² BK irmez

¹⁹⁴³ BK pīr

¹⁹⁴⁴ BK'de yok.

¹⁹⁴⁵ BK arslanuḡ

¹⁹⁴⁶ BK niçe

¹⁹⁴⁷ BK arslana

¹⁹⁴⁸ BK arslan

¹⁹⁴⁹ BK dir

- dilile¹⁹⁵⁰ incitme kimseyi ašlā
 1716 dille¹⁹⁵¹ incitme her müselmānı
 kim dil-āzār olursa bil anı
 1717 ḥaḳḳ<ı>¹⁹⁵² āzārlamış olur el-ḥaḳ
 bil kim ol la‘nete olur elyak
 1718 dil-i pāk ol ki bulasın raḥmet
 göñül incitme yaḥşı ola ḥālet
 1719 ḥōş-dil ol gözle rāh-ı dervīş
 tā ki görmeye cān¹⁹⁵³ teşvīş
 1720 tā ki raḥmet kıla saña sübhān
 ver¹⁹⁵⁴ şalāvāt¹⁹⁵⁵ muḥammede bu zamān
 1721 altmış üçünciden ḥaber algıl
 işidicek bu remzi şād olğıl
 1722 mü’min oldur ki iy muzaffer ma
 mü’mine ḥayr şana iy dānā
 54a
 1723 mü’min oldur eşide¹⁹⁵⁶ mağribde
 bir mü’mine derd ire iy dede
 1724 bata bir¹⁹⁵⁷ mü’min ayağına ḥār
 kendü maşrıḳda olsa acıya iy yār¹⁹⁵⁸
 1725 ḳanda ḳaldı ki olalar yaḳın
 göstere bes¹⁹⁵⁹ muḥabbet eşvāḳın
 1726 zīra¹⁹⁶⁰ şefḳat durur bil imāndan
 bil muḥabbet ḳopar dil <ü> cāndan¹⁹⁶¹
 1727 ol muḥabbet şafāsına sür rāh

¹⁹⁵⁰ BK dil ile

¹⁹⁵¹ BK dil ile

¹⁹⁵² BK ḥaḳḳı

¹⁹⁵³ BK göñül

¹⁹⁵⁴ BK vir

¹⁹⁵⁵ BK şalāvāt

¹⁹⁵⁶ BK işide

¹⁹⁵⁷ BK'de yanlış yazılmıştır: **یر**

¹⁹⁵⁸ Bu mısradaki vezin bozuktur.

¹⁹⁵⁹ BK pes

¹⁹⁶⁰ BK zīra

¹⁹⁶¹ BK dil ü cāndan

- rahmet eyleye¹⁹⁶² saña daḥı ilāh
 1728 rahmet-i ḥaḳḳa vāşıl ol bu zamān
 ver¹⁹⁶³ şalāvāt¹⁹⁶⁴ ki yirüñ¹⁹⁶⁵ ola cinān
 1729 ḥıẓr der¹⁹⁶⁶ iy muzaffer-i ‘āḳıl
 bes¹⁹⁶⁷ kim āzār ol olmağıl gāfil
 1730 bil kim āzār olandur āzāde
 kimse incitme iresin şāda
 1731 gönül ele getür ki cān ola şād
 bende ola saña dil-āzād
 1732 yene der¹⁹⁶⁸ iy muzaffer-i deryā
 diñle bir ḥōş ḥaber olam gūyā
 1733 bek¹⁹⁶⁹ kişi etegin kıyāmetde
 duta ḥaḳ dileyesin iy dede
 1734 bir kişi senüñ etegün tuta bek¹⁹⁷⁰
 artuğıraḳdur etme¹⁹⁷¹ bu söze şek
 1735 cehd kııl kimse dāmeniñe¹⁹⁷² iy yār
 bes¹⁹⁷³ yapışmaya saña şeyle¹⁹⁷⁴ ki var
 1736 kaç da‘ vādan olma da‘ vā-dār
 ver¹⁹⁷⁵ şalāvāt¹⁹⁷⁶ muḥammede sen iy yār
 1737 altmış dörde erdi çün ḥaberüm¹⁹⁷⁷
 ‘arz edem¹⁹⁷⁸ saña dürrile¹⁹⁷⁹ güherüm

¹⁹⁶² BK eyle

¹⁹⁶³ BK vir

¹⁹⁶⁴ BK şalāvāt

¹⁹⁶⁵ BK yerin

¹⁹⁶⁶ BK dir

¹⁹⁶⁷ BK pes

¹⁹⁶⁸ BK dir

¹⁹⁶⁹ BK bil

¹⁹⁷⁰ BK pek

¹⁹⁷¹ BK itme

¹⁹⁷² BK dāmeniñe

¹⁹⁷³ BK pes

¹⁹⁷⁴ BK şeyle

¹⁹⁷⁵ BK vir

¹⁹⁷⁶ BK şalāvāt

¹⁹⁷⁷ BK altmış dörde çün irdi ḥaberüm

¹⁹⁷⁸ BK idem

¹⁹⁷⁹ BK dür ile

1738 iy muzaffer key¹⁹⁸⁰ anla bu haberi
söz derem¹⁹⁸¹ key¹⁹⁸² ilerüden¹⁹⁸³ ileri

54b

1739 haḫ ta‘ālā dedi¹⁹⁸⁴ kelāmında
haḫ sözün diñle ol selāmında

eş-şavmu lī ve ene eczī¹⁹⁸⁵ bihī¹⁹⁸⁶

1740 bende oruç tıttup ki kıla namāz
haḫ ta‘ālā niyāzına ider nāz

1741 kim oruç şatasın şatar men anı
al orucuñ şatun diye¹⁹⁸⁷ ğanī

1742 orucuñ şatun al deye bārī
eylegil imdi üşbu bāzārı

1743 deye ol ḳul niçeye alam şatun
dir iki batman etmege¹⁹⁸⁸ bī-çün

1744 ol ḳul eyde ki ben şatarsam iy haḫ
yetmiş yıl ‘ibādetüm el-ḫaḫ

1745 sen şatun ala mısın iy sübhān
haḫ deye virem iki batman nān

1746 haḫ deye iy ḳulum şatun aluram
cümlesinüñ behāsını bilürem

1747 iy benüm bendem üş ḫazāyin-i ḫāş¹⁹⁸⁹
ḫāzır oldı gerek durur ihlāş

...vallāhu'l-ġaniyyü...¹⁹⁹⁰

1748 deye ḳul şataram ğanīdür haḫ
şatun aldum¹⁹⁹¹ ğanī durur muṭlaḫ

¹⁹⁸⁰ BK ki

¹⁹⁸¹ BK direm

¹⁹⁸² BK ki

¹⁹⁸³ BK ileriden

¹⁹⁸⁴ BK didi

¹⁹⁸⁵ “eczī” sözcüğü iki nüshada da yanlış yazılmıştır: MK أخرى, BK اخرى

¹⁹⁸⁶ “Oruç (doğrudan doğruya) benim içindir, onun karşılığını ben vereceğim.” Kutsî Hadis

¹⁹⁸⁷ BK deye

¹⁹⁸⁸ BK itmege

¹⁹⁸⁹ BK ḫazā'in-i ḫāş

¹⁹⁹⁰ “...Allah zengindir...” Muhammed (47/38)

¹⁹⁹¹ BK aldım

- 1749 kīse-i iflāsdan şayup şehā
dimedüñ mi¹⁹⁹² “ve entumu'l-fuķarā”¹⁹⁹³
- 1750 bunuñıla şatun mı alursın
şatu bāzār¹⁹⁹⁴ edüp¹⁹⁹⁵ ne bulursın
- 55a
- 1751 biz faķır sen ğanīsin iy sübhān
senden irer faķīre ni ‘met <ü> nān¹⁹⁹⁶
- 1752 ramazānda eger ıoyursañ¹⁹⁹⁷ aç
şanki biñ kez eder¹⁹⁹⁸ ıapıñ¹⁹⁹⁹ bil hāc
- 1753 haķķla eyle imdi bāzārı²⁰⁰⁰
ķoma elden hemīşe bu ķarı
- 1754 aşşı var senüñile gitdi ziyān
ver²⁰⁰¹ şalāvat²⁰⁰² muħammede bu zamān
- 1755 şest-pencümden²⁰⁰³ iy muzaffer-i yār
diñlegil söyleyem saña ğüftār
- 1756 üşbu sözden beşāretüm vardı
hōş şafā vü işāretüm vardı
- 1757 ol süleymān nebī ‘aleyhi's-selām
yetmiş kez dedi²⁰⁰⁴ bu sözi tamām
- ...rabbi'ġfir lī ve²⁰⁰⁵ heb lī mulken lā yenbeġī lieħadin min ba ‘dī...²⁰⁰⁶**
- 1758 yetmiş kez bu sözi yād etdi²⁰⁰⁷

¹⁹⁹² BK dimediñ mi

¹⁹⁹³ “...yoksul sizsiniz...” Muhammed (47/38)

¹⁹⁹⁴ BK pāzār

¹⁹⁹⁵ BK idüp

¹⁹⁹⁶ BK ni ‘met ü nān

¹⁹⁹⁷ BK ıoyurursañ

¹⁹⁹⁸ BK ider

¹⁹⁹⁹ BK ıapıña

²⁰⁰⁰ BK pāzārı

²⁰⁰¹ BK vir

²⁰⁰² BK şalāvat

²⁰⁰³ BK şaş-pencümden

²⁰⁰⁴ BK didi

²⁰⁰⁵ Nüşhalarda ayetin bu kısmı yazılmamıştır.

²⁰⁰⁶ “...Ya Rab, *beni baġışla ve bana, öyle bir mülk ihsan et ki, arımdan hiç kimseye yaraşmasın...*” dedi.”
Sād (38/35)

²⁰⁰⁷ BK itdi

- ya 'nī kim muḥkem bilād etdi²⁰⁰⁸
- 1759 ḥaḫ saña verdi²⁰⁰⁹ mülk-i imānı
sen ne dirsın bilür misin anı
- 1760 günde yüz kez degil ki imānum
olmağıl bendeden di sultānum
- 1761 eyle²⁰¹⁰ olsa vilāyet-i imān
senün olur n'ider ya 'nī şeyṭān
- 1762 kim alısar elünğden imānı
ḥaḫ verüpdür²⁰¹¹ saña ezel anı
- 1763 ol süleymān diledi mülk-i cihān
kimse tutmaya kendü gibi hemān
- 1764 ḥaḫ süleymān sözini etdi²⁰¹² ḳabül
sen de dile sözün ola maḳbül
- 1765 tutasın mülkiyetini imānuñ
ḥāş olasın ḳatında sultānuñ
- 1766 ḥāş olmaḳ dilerseñ²⁰¹³ sen²⁰¹⁴ iy cān
ver²⁰¹⁵ şalāvāt²⁰¹⁶ muḥammede bu zamān
- 55b
- 1767 altmış altıdan eylerem āğāz
diñlegil iy muẓaffer ḥōş rāz
- 1768 ben semā' etmişem²⁰¹⁷ şeh-i merdān
ne dedi²⁰¹⁸ diyeyüm²⁰¹⁹ saña el-ān
- 1769 raḳiyallāhu 'anh ol ḥayder
ne dedi²⁰²⁰ söylerem muẓaffer-i fer

²⁰⁰⁸ BK itdi

²⁰⁰⁹ BK virdi

²⁰¹⁰ BK öyle

²⁰¹¹ BK virüpdür

²⁰¹² BK itdi

²⁰¹³ BK dir iseñ

²⁰¹⁴ BK'de yok.

²⁰¹⁵ BK vir

²⁰¹⁶ BK şalāvāt

²⁰¹⁷ BK itmişem

²⁰¹⁸ BK didi

²⁰¹⁹ BK deyeyüm

²⁰²⁰ BK didi

- 1770 dir ‘alī mālīk oğlı ya ‘nī enes
rađiyallāhu ‘anh açdı nefes
- 1771 dir enes kim tefahhuş eylemişem
dört biñ hōş kelime söylemişem
- 1772 dörd²⁰²¹ biñden idüp bu dördi iħrāc²⁰²²
begenüp eyledüm kâmusına tâc
- 1773 dir ‘alī söyle yâ enes anı
ol dörd²⁰²³ sözleri dedi²⁰²⁴ tanı
- 1774 birisi bu emîn olmañ hîç
‘avrât-ı zamânedür hep²⁰²⁵ pîç
- 1775 ‘ömri niçe ki ola tûl <u> dirâz
dîni nâkış olur key²⁰²⁶ aña râz
- 1776 varduğınca hevâyadur mâyil²⁰²⁷
böylece buyurup durur kâyil²⁰²⁸
- 1777 i ‘timâd etme²⁰²⁹ dağı sultâna
ger karındaşısa dil ü câna
- 1778 ata bir ana bir karındaşuñ
olsa yaķışma kırtula²⁰³⁰ başuñ
- 1779 nârdur seni yaķmak ister ol
key²⁰³¹ saķın²⁰³² olmağıl aña meşğûl
- 1780 yime²⁰³³ mālın²⁰³⁴ müvekkel olma aña
tâ ki haķdan erişe²⁰³⁵ câna ‘atâ

2021 BK dört

2022 BK iħrac

2023 BK dört

2024 BK didi

2025 BK heb

2026 BK ki

2027 BK mâ’ il

2028 BK kâ’ il

2029 BK itme

2030 BK kırtula

2031 BK ki

2032 BK saķın

2033 BK yeme

2034 BK mālını

2035 BK irişe

- 1781 n'eylerise²⁰³⁶ huzā²⁰³⁷ durur kâdir
ne dilerse işler ol durur nâzir
- 1782 her ne erse²⁰³⁸ huzâdan²⁰³⁹ ol râzî
zîra²⁰⁴⁰ kim ol durur ulu kâzî
- 1783 yetmiş dürlü derdine tākāt
getürimezsın²⁰⁴¹ anlağıl hâlet
- 56a
- 1784 yetmiş dā' uñ evvelidür mevt
gözleyüp mevt²⁰⁴² etme²⁰⁴³ vaqtünjı fevt
- 1785 hıızr dir iy muzaffer-i dānā
bākî sözler söyleyem ferdā
- 1786 şindi²⁰⁴⁴ beyt-i muqaddese giderem
anda varup 'ibâdeti ederem²⁰⁴⁵
- 1787 üşbu dem vardur anda bir dervîş
ben anuñ hizmetin ederem²⁰⁴⁶ bîş
- 1788 dir muzaffer selāmum aña ilet
bir du'ā eylesün budur²⁰⁴⁷ hâcet
- 1789 hıızr der²⁰⁴⁸ senden iltem aña selām
öyleyi kılduğ etmedi²⁰⁴⁹ ārām
- 1790 penc-şenbe günidi²⁰⁵⁰ gitdügi ol
âzine²⁰⁵¹ gün²⁰⁵² erişdi²⁰⁵³ ol ulu kul

²⁰³⁶ BK n'eyler ise

²⁰³⁷ BK hūdā

²⁰³⁸ BK irse

²⁰³⁹ BK hūdādan

²⁰⁴⁰ BK zîrā

²⁰⁴¹ BK getüremezsın

²⁰⁴² BK mevti

²⁰⁴³ BK itme

²⁰⁴⁴ BK şimdi

²⁰⁴⁵ BK iderem

²⁰⁴⁶ BK iderem

²⁰⁴⁷ BK bu durur

²⁰⁴⁸ BK dir

²⁰⁴⁹ BK itmedi

²⁰⁵⁰ BK günü idi

²⁰⁵¹ BK âzine

²⁰⁵² BK günü

²⁰⁵³ BK irişdi

- 1791 hıızr gelüp muzaffere dir iy yār
ol selāmuñ iltüm iy dīn-dār
- 1792 saña etdi²⁰⁵⁴ du‘āları çendān
bes²⁰⁵⁵ muzaffer olur ijen hāndān
- 1793 bir velīden ki ide²⁰⁵⁶ cāna du‘ā
ol dahı bil olur velī-yi huzā²⁰⁵⁷
- 1794 saña dahı vilāyet ola naşīb
ver²⁰⁵⁸ şalāvāt²⁰⁵⁹ bu dem be-rūh-ı hābīb
- 1795 şest-heftümden²⁰⁶⁰ eylerem kelimāt
bil toköz yüz toközdadur evkāt
- 1796 üşbu söz nazm olıduğı dem iy cān
bu ledün-nāmeden dedüm²⁰⁶¹ destān²⁰⁶²
- 1797 günde yüz beyti eylerem ma‘mūr
burusa şehrinde söyledüm meşhūr
- 1798 dir hıızr çünkim oldı rüz-ı hamīs²⁰⁶³
olmışıdum muzafferile²⁰⁶⁴ enīs
- 1799 dedi²⁰⁶⁵ hıızr iy muzaffer-i deryā
harem içre tururdum anda
- 1800 erdi²⁰⁶⁶ anda başa bir a’rābī
katı dervīş var teb <ü> tābı²⁰⁶⁷
- 56b
- 1801 dört beççe bilece hep²⁰⁶⁸ ‘üryān
cū‘la cümlesi olup giryān

²⁰⁵⁴ BK itdi

²⁰⁵⁵ BK pes

²⁰⁵⁶ BK ire

²⁰⁵⁷ BK hūdā

²⁰⁵⁸ BK vir

²⁰⁵⁹ BK şalāvāt

²⁰⁶⁰ BK şaşt-heftümden

²⁰⁶¹ BK didüm

²⁰⁶² BK dāsītān

²⁰⁶³ BK'de "rüz" sözcüğü yanlış yazılmıştır: زور

²⁰⁶⁴ BK muzaffer ile

²⁰⁶⁵ BK didi

²⁰⁶⁶ BK irdi

²⁰⁶⁷ BK teb ü tābı

²⁰⁶⁸ BK heb

- 1802 etegin toptolu kıluban taş
yileridi²⁰⁶⁹ sürüben ol qallâş
- 1803 haq evin çevre tolanurlar idi
mekke şıbyānı taş ururlaridi²⁰⁷⁰
- 1804 anlaruñ ardına düşüp şıbyān
taş atarlardı²⁰⁷¹ ol ‘irāba²⁰⁷² iy cān
- 1805 ol ‘arab der²⁰⁷³ baña oğullaruma
nesne vir gelmişüz çü senden uma
- 1806 yohsa üşbu evüñ²⁰⁷⁴ edüp²⁰⁷⁵ vīrān
eylerem şeyle²⁰⁷⁶ bilgil iy hannān
- 1807 gördüm anda bir el olup peydā
verdi²⁰⁷⁷ biñ altunı bes²⁰⁷⁸ ol dem aña
- 1808 dedi²⁰⁷⁹ al bu denānīri iy küstāh
seng-lāhıla yıkmağıl sen kāh
- 1809 bağladı ol ‘arab bes²⁰⁸⁰ altunı
haremüñ taşrasına atdı anı
- 1810 dedi²⁰⁸¹ ol ‘izzet-i celāl haqqı
māl alur kişi olsa merd-i şaķī
- 1811 ben kerem evüme gelmişem bu dem
n'eylerem ben denānīr-i ‘ālem
- 1812 üşbu küstāhlık ki eylemişem
evüñi²⁰⁸² yıkmağı ki söylemişem
- 1813 dünya²⁰⁸³ vü āhiret degül maqşūd

²⁰⁶⁹ BK yeler idi

²⁰⁷⁰ BK ururlar idi

²⁰⁷¹ BK atarlar idi

²⁰⁷² BK ‘arābīyye

²⁰⁷³ BK dir

²⁰⁷⁴ BK eviñ

²⁰⁷⁵ BK idüp

²⁰⁷⁶ BK şöyle

²⁰⁷⁷ BK viridi

²⁰⁷⁸ BK pes

²⁰⁷⁹ BK didi

²⁰⁸⁰ BK pes

²⁰⁸¹ BK didi

²⁰⁸² BK eviñi

²⁰⁸³ BK dünyā

- bir keremdür murādum iy ma‘būd
- 1814 iki kirde hevādan indi hemīn
kıydı²⁰⁸⁴ kirdeleri bes²⁰⁸⁵ ol miskīn
- 1815 alup oğlanlarıyla²⁰⁸⁶ oldu revān
loğma loğma yediler anı hemān
- 1816 didiler men mişli men mişli
‘aql başa gelüp olur hisli²⁰⁸⁷
- 1817 dönüben ben didüm kim²⁰⁸⁸ iy rācil
ol biñ altını almaduñ ğāfil
- 57a
- 1818 iki kirdeyi cān gibi kıyduñ²⁰⁸⁹
ol denāniri²⁰⁹⁰ şalduñ u şaçduñ
- 1819 bu ne sırrıdı²⁰⁹¹ eyleş imdi beyān
söze geldi ‘arābī anda hemān
- 1820 dedi²⁰⁹² maqşūdumuzdı²⁰⁹³ nān <u> nemek²⁰⁹⁴
bes²⁰⁹⁵ ne hācet ki şeyle²⁰⁹⁶ beyle²⁰⁹⁷ demek²⁰⁹⁸
- 1821 dünyā²⁰⁹⁹ degül murādı er kişinüñ
gözleye her işini gerdişinüñ
- 1822 āhır-i kāra irincedür maqşūd
qayıruñ ‘abd işini ma‘būd
- 1823 dünyā²¹⁰⁰ sevmek haṭālaruñ seridür²¹⁰¹

²⁰⁸⁴ BK kaçdı

²⁰⁸⁵ BK pes

²⁰⁸⁶ BK oğlanlar ile

²⁰⁸⁷ BK hisli

²⁰⁸⁸ BK didim kim

²⁰⁸⁹ BK kaçduñ

²⁰⁹⁰ BK'de yanlış yazılmıştır: دنیاىرى

²⁰⁹¹ BK sırr idi

²⁰⁹² BK didi

²⁰⁹³ BK maqşūdumuz idi

²⁰⁹⁴ BK nān u nemek

²⁰⁹⁵ BK pes

²⁰⁹⁶ BK şöyle

²⁰⁹⁷ BK böyle

²⁰⁹⁸ BK demek

²⁰⁹⁹ BK dünyā

²¹⁰⁰ BK dünyā

²¹⁰¹ BK seyridür

- heft-çüş olsa cānları eridür
 1824 bir nesne iste az ola şarusı
 loğma²¹⁰² yi²¹⁰³ olmaya anuñ berüsi²¹⁰⁴
 1825 oturup gūşe-i kanā‘atde
 olma dünyāyla²¹⁰⁵ şenā‘atde
 1826 āhıret gözle iy murādī yakīn
 cāyuñ ola maķām-ı ‘illiyyīn
 1827 hıızr-ı hāzır deminden eyle sūhan
 kıl ledün-nāme sırrını rūşen
 1828 ‘arz eylegil anı yārāna
 bes²¹⁰⁶ temennā du‘ā durur cāna
 1829 bir du‘ādur murād ibn-i murād²¹⁰⁷
 her ki ire²¹⁰⁸ cān u gönli ola ābād²¹⁰⁹
 1830 çünki altmış sekize erdi²¹¹⁰ ‘aded
 diñle ki ire hikāyete ser-ħad
 1831 hıızr dir iy mużaffer-i deryā
 şiblī hālātın iderem peydā
 1832 ārzü etmiş²¹¹¹ ki göre şeytānı
 görünür ol bilīs-i nīrānı²¹¹²
 1833 şeyh-i şiblī göricek iblīs
 dir ne el‘ansın iy cihān-ı pis
 1834 havf-nāk oldu şeyh-i şiblī bes²¹¹³
 şeyle²¹¹⁴ tırdı açmadı bes²¹¹⁵ anda nefes

²¹⁰² BK loğmayı

²¹⁰³ BK ye

²¹⁰⁴ "yi" sözcüğünden sonraki "ki" bağlacı vezni bozduğu için çıkarılmıştır.

²¹⁰⁵ BK dünyā ile

²¹⁰⁶ BK pes

²¹⁰⁷ BK iy ibn-i murād

²¹⁰⁸ BK ura

²¹⁰⁹ Bu beyitte vezin bozuktur.

²¹¹⁰ BK irdi

²¹¹¹ BK itmiş

²¹¹² BK iblīs-i nīrānı

²¹¹³ BK pes

²¹¹⁴ BK şöyle

²¹¹⁵ BK pes

BÖLÜM 3: DİZİN

A

- āb** (Far.) su
 ā. 86, 1198, 1202, 1203
 ā.+ a 88
 ā.+ ı 228
 ā.+ la 88
- ābād** (Ar.) sonu olmayan, sonsuz
 ā. 152
- ābād ol-** (Far.+T.) şenlenmek, mamur duruma gelmek
 ā.- a 136, 755, 1829
 ā.- ur 837
- ‘abd** (Ar.) kul, köle
 ‘a. 1822
- āb-dest al-** (Far.+T.) abdest almak
 ā.- mışıldı 541
- ‘abd-i ḥaḳ ol-** (Ar.+T.) Allah'ın kulu olmak
 ‘a.- maḳ 1327
- ‘abdu'l-lāh** Hz. Muhammet'in babası
 ‘a. 196
- ‘ābid** (Ar.) ibadet, kulluk eden kimse
 ‘ā. 902
- ābnūs** (Far.) abanoz; sert, siyah ve dayanıklı ağaç
 ā. 863, 865, 867
 ā.+ ı 877
- ‘aceb** (Ar.) şaşılacak şey, gariplik
 ‘a. 756, 1332
- ‘acem** (Ar.) İran halkından olan kimse
 ‘a. 704
 ‘a.+ üñ 202
- acı-** acımak
 a.- ya 1724
- acı al-** acı çekmek, canı yanmak
 a.- inca 1180
- ‘acīb** (Ar.) çok acayip, tuhaf, garip, şaşırtıcı
 ‘a. 887
- ‘āciz** (Ar.) güçsüz, çaresiz kimse
 ‘ā.+ i 49
 ‘ā. mi 785
- ‘āciz ol-** (Ar.+T.) gücü yetmemek
 ‘ā.- a 1153
- ‘acūze** (Ar.) kocakarı, huysuz, suratsız yaşlı kadın
 ‘a. 221
 ‘a.+ ye 226
- aç** aç, tok karşıtı
 a. 1050, 1054, 1752
- aç-** açmak
 a. 1093, 1098
 a.- amaz 924
 a.- amazsın 923
 a.- ar 927
 a.- dı 925, 1063
 a.- ısar 924
- açıver-** açıvermek
 a. 932
- açıl-** açık hâle getirilmek
 a.- a 1129, 1130, 1133
 a.- up 929
 a.- ur 365, 373
- açlık** aç olma durumu, tokluk karşıtı
 a. 1052
- açuḳ** kapalı durumda olmayan
 a. 1022, 1032, 1097
- açuḳlık(ḡ)** açık olma durumu
 a.+ ı 1099
- açuḳ ol-** görünür, örtüsüz durumda olmak
 a.- maya 1028
- ad** ad, isim
 a. 459, 468, 470, 481
 a.+ ı 468, 483, 1267, 1491, 1676
 a.+ ıdur 843, 945, 1119
 a.+ ın 467
 a.+ ını 1328
 a.+ la 166
 a.+ uñ 482, 1252
- ‘aded** (Ar.) sayı
 ‘a. 1830
- ādem** (Ar.) 1. insan, beşer
 ā. 25, 35, 77, 728, 1495
 2. Hz. Âdem
 ā. 256, 265, 270, 286, 289, 330, 336, 337, 340, 343, 344, 420, 428, 429, 430, 516, 943, 944, 946, 950, 960, 962, 966, 972,

- 973, 1357
 ā.+ dūr 421
 ā.+ e 450, 516, 518, 531, 663, 1458
 ā.+ i 212, 239, 267
 ā.+ ile 1355
 ā.+ ün 216, 352, 620, 948
- ādemī** (Ar.) insan, kişi
 ā. 421, 422
 ā.+ ye 700
- ādemī-zād** (Ar.+Far.) insanoğlu
 ā. 23
- adım** adım, yürüme hareketi
 a.+ la 729
- adımca** adım kadar
 a. 728
- ‘ādilān** (Ar.) adalet sahibi olanlar
 ‘ā. 314
- ‘adl** (Ar.) adalet, hakkaniyet, doğruluk
 ‘a. 1362
 ‘a.+ ıla 85, 1364
- adlu** ad sahibi
 a. 1509
- ‘adū** (Ar.) düşman
 ‘a.+ dan 176
 ‘a.+ durur 1227
- āfākī dut-** herkes tarafından bilinmek, adı yayılmış olmak
 ā.- dı 1266
- ağ** ak, beyaz renk krş. *ak*
 a. 572
- ağaç(c)** ağaç
 a. 87, 88, 878
 a.+ dan 90, 945
 a.+ in 609
 a.+ ina 737
 a.+ lar 863
- āgāh** (Far.) haberli; sırlara vâkif
 ā. 212
- āgāh ol-** (Far.+T.) haberdâr olmak, öğrenmek
 ā.- alar 196
 ā.- am 984
- ağart(d)-** ağartmak, yüzü ak etmek
 a.- a 1122
- āgāz eyle-** (Far.+T.) başlamak
 ā.- rem 1767
- ağır lık(ğ)** ağırlık
 a.+ ı 874
- ağır ol-** ağır gelmek, ağır basmak
 a.- dı 878
- ağ(ı)z** ağız
 a.+ a 1487
 a.+ da 972
 a.+ dan 963, 1488
 a.+ ı 23, 968, 1524
 a.+ ın 1521
 a.+ ina 332, 1489, 1523
 a.+ ında 964
 a.+ ından 765, 1160
 a.+ la 971
 a.+ uñı 1487
- ağız aç-** konuşmaya başlamak
 a.- uban 846
- ağla-** ağlamak, göz yaşı akıtmak
 a.- mağ 401
 a.- mağa 401
 a.- r men 402
- ağrā** (Ar.) çok hoş ve güzel olan
 a.+ dur 738
- aḥad** (Ar.) "tek, bir" anlamında esmayihüsnaadan; Allah
 a.+ ı 1278
- aḥbāb** (Ar.) dost, sevilen kimse
 a. 100, 1430
- aḥbār** (Ar.) haberler, sözler
 a. 574
- ah eyle-** (Far.+T.) feryat etmek, inlemek
 ā.- di 1077
- aḥı** (< Ar. *āḥī*) arkadaş, dost, en yakın
 a. 383, 633, 635, 1050, 1565
- aḥir** (Ar.) son, nihayet, hasılı
 ā. 477, 514, 623, 652, 725, 1681
 ā.+ de 835
 ā.+ e 1705
 ā.+ inde 461
 ā.+ ün de 1445
- aḥiret** (Ar.) öbür dünya
 ā. 1813, 1826
 ā.+ de 802, 903, 1654
- aḥirī** (Ar.) sonunda, nihayet, hasılı
 ā. 127, 261
- aḥir-i kār** (Ar.+ Far.) en nihayet, sonuç, işin sonunda

- ā.+ a 1822
 ā.+ ı 757
- ahlāk-ı enbiyā** (Ar.) peygamberlerin ahlakı
 a.+ yı 1619
- ahlāk-ı mürselin** (Ar.) peygamberlerin ahlakı
 a. 1637
 a.+ dür 1595
- ahlāk-ı şālihīn** (Ar.) sālîhlerin, günahsız kulların ahlakı
 a.+ den 1596
- aḥmakān** (Ar.) ahmaklar
 a. 1544
- aḥmak ol-** (Ar.+T.) akılı kıt, kalın kafalı, budala olmak
 a.- a 15, 80
 a.- ur 33
- aḥmed** (Ar.) Hz. Muhammet
 a. 582, 670, 680, 1084, 1368, 1470
 a.+ den 1447
 a.+ e 669, 1279, 1570
 a.+ üñ 315, 640, 649, 1609
- aḥmed-i deverān** (Ar.) Hz. Muhammet
 a. 538
- aḥmed-i ḥaş** (Ar.) Hz. Muhammet
 a. 1615
- aḥmed-i muḥtār** (Ar.) Hz. Muhammet
 a. 597, 1599
- aḥsen** (Ar.) çok güzel
 a. 555, 684
- aḥsır-** aksırmak krş. *aḥsur-*
 a.- up 857
- aḥsur-** aksırmak krş. *aḥsır-*
 a.- an 859
- āḥūr** (Far.) ahır
 ā.+ a 819, 820
- aḥvāl** (Ar.) hâller; durum, vaziyet, hâl
 a. 31, 171, 556, 681, 867, 1234
 a.+ i 975, 1349
 a.+ in 808, 868
 a.+ üñ 1711
- aḳ** ak, beyaz renk krş. *ağ*
 a. 619, 1672
- aḳ-** akmak
 a.- ar 570
 a.- ıcaḳ 647
- ‘aḳab** (Ar.) bir şeyin ardı, arkası, gerisi
 ‘a.+ ı 807
- aḳçacuk(ğ)** akçecik, akçe; para
 a.+ ını 1677
- ‘aḳd** (Ar.) nikâh kıyma
 ‘a. 275, 288
 ‘a.+ ıçun 338
- ‘aḳd-i muḥammed** (Ar.) Hz. Muhammet'in nikâhı
 ‘a. 349
- ‘aḳd-i ‘āyişe** (Ar.) Hz. Ayşe'nin nikâhı
 ‘a.+ yı 249
- ‘aḳd olun-** (Ar.+T.) nikâhlanılmak
 ‘a.- dı 276
- ‘aḳıbet** (Ar.) son, nihâyet
 ‘ā. 464, 480, 498, 662
- ‘aḳıllu ol-** akıllı olmak
 ‘ā.- ur 77
- ‘aḳil** (Ar.) akıllı, bilinç sahibi
 ‘ā. 395, 590, 604, 988, 1272, 1298, 1490
 ‘ā.+ e 1295
 ‘ā.+ i 38
- ‘aḳil ol-** (Ar.+T.) akıllı olmak
 ‘ā. 994
 ‘ā.- a 986
- ‘aḳl** (Ar.) akıl, us
 ‘a. 1497
 ‘a.+ dan 688
 ‘a.+ ı 61, 93
 ‘a.+ ıla 36
- ‘aḳl başa gel-** doğruyu bulmak, ayıkmak
 ‘a.- üp 1816
 ‘a.+ ı b. g.- ür 1172
- ‘aḳl başdan git-** şaşırarak, kendini kaybetmek
 ‘a.- üp 1171
- aḳlık(ğ)** akılık, beyazlık
 a.+ ı 576
- aḳ yüzlü** beyaz yüzlü
 a. 571
- āl** (Ar.) aile, evlat
 ā.+ e 999
- al-** almak
 a. 232, 949, 1160, 1241, 1457, 1808
 a.- am 748

- a.- dı 121, 607, 757, 799, 958
a.- inca 1056
a.- isar 1762
a.- maduñ 1817
a.- miş 759
a.- mişdı 960
a.- uban 1396
a.- up 137, 544, 685, 977, 1815
a.- ur 415, 1618, 1810
a.- uram 752
- ala** ela
a. 1578
- ‘âlem** (Ar.) kâinat, evren, dünya; herkes, insanlar
‘â. 49, 108, 128, 388, 467, 600, 715, 1003, 1251, 1495, 1549, 1669
‘â.+ de 40, 41, 51, 57, 60, 611, 687, 1349, 1481
‘â.+ e 251, 1330
‘â.+ i 15, 1329
‘â.+ inde 1000
‘â.+ üñ 65, 854
- ‘âlem ehli** insanlar
‘â. 1349
- ‘âlem-i süfli** (Ar.) bayağı âlem, dünya
‘â.+ den 471
- ‘âlem-i ‘ulvi** (Ar.) ruhlar âlemi krş.
‘âlem-i ‘ulvī
‘â.+ de 472
- ‘âlem-i ‘ulvī** (Ar.) ruhlar âlemi krş.
‘âlem-i ‘ulvi
‘â.+ de 471
- ‘aleyhim** (Ar.) onların üzerine!
‘a. 318
- ‘aleyhi's-selām** (Ar.) peygamberler için kullanılan "selam onun üzerine olsun" duası
‘a. 161, 183, 358, 628, 998, 1254, 1285, 1301, 1347, 1461, 1757
- al(ı)n** alın
a.+ ı 543
- alın-** alınmak, alma işi yapılmak
a.- a 809
- alıvir-** alıvermek, çabucak almak
a.- ür 967
- ‘alī** Hz. Ali
- ‘a. 313, 1770, 1773
‘a.+ ye 754
- ‘âl-i ‘imrân** (Ar.) Kur'an-ı Kerim'de bir sure
‘â.+ ı 898
- Allāh** (Ar.) Allah, Tanrı
A. 212, 801, 846, 849
A.+ a 855, 1040
- alt** alt, üst karşıtı
a.+ ı 79
- altı** altı
a. 723, 945, 1709
a.+ ydı 723
- altmış** altmış
a. 1643
- altmış altı** altmış altı
a.+ dan 1767
- altmış birinci** altmış birinci
a.+ ye 1656
- altmış dört(d)** altmış dört
a.+ e 1737
- altmış ikinci** altmış ikinci
a.+ den 1674
- altmış sekiz** altmış sekiz
a.+ e 1830
- altmış üçüncü** altmış üçüncü
a.+ den 1721
- alt ol-** yenilmek, altta kalmak
a.- dum 662
- altun** altın
a.+ ı 1807, 1809, 1817
- ālūde** (Far.) kirli, günahkâr, suçlu
‘â. 708
- ‘ām** (< Ar. ‘āmm) herkese ait, umuma mahsus
‘â. 899
- ‘amel** (Ar.) bir amaçla yapılan iş, eylem, fiil
‘a.+ i 1668
- ‘āmine** Hz. Muhammet'in annesi
‘â. 187, 193, 197
- ‘ammār** Mansûr b. Ammâr, ilk zahitlerden
‘a.+ a 1303
- ‘ammi** (Ar.) amca
‘a.+ sin 1440
- ana** ana, anne
a. 168, 170, 175, 183, 184, 185,

- 549, 676, 684, 700, 703, 725, 752, 762, 1034, 1035, 1217, 1258, 1778
 a.+ dan 77
 a.+ nuḡ 169
 a.+ sı 1516
 a.+ sına 178, 192
 a.+ sından 870
- ‘anā** (Ar.) güçlük, zahmet
 ‘a. 567, 1464
- anahtār** (< Yun. *anikhtari*) anahtar
 a.+ ı 1573
- ‘anber-feṣān** (Ar.+Far.) amber saçan
 ‘a. 1345
- ancılayn** onun gibi
 a. 500
- anda** 1. onda
 a. 229, 611, 1005, 1606, 1660, 1670
 2. orada
 a. 399, 400, 444, 445, 474, 477, 489, 505, 506, 509, 510, 539, 609, 772, 785, 806, 895, 896, 897, 987, 1021, 1022, 1026, 1042, 1061, 1080, 1117, 1209, 1210, 1236, 1286, 1337, 1340, 1347, 1532, 1649, 1651, 1683, 1786, 1787, 1800
 3. oraya
 a. 100, 538, 717, 720, 1449
 4. o zaman
 a. 88, 90, 115, 129, 141, 181, 286, 294, 299, 306, 307, 308, 311, 320, 322, 331, 344, 347, 375, 391, 493, 502, 520, 521, 648, 667, 668, 693, 709, 777, 810, 851, 874, 875, 916, 960, 961, 1183, 1185, 1196, 1242, 1246, 1259, 1275, 1372, 1429, 1436, 1450, 1470, 1471, 1477, 1486, 1507, 1520, 1583, 1648, 1687, 1706, 1799, 1807, 1819, 1834
- andaḡı** oradaki, o yerdeki
 a. 719
- andan** 1. ondan
 a. 404, 415, 507, 624, 680, 743, 1120, 1441, 1508
2. ona
 a. 208, 983
3. sonra, ondan sonra
 a. 86, 618, 821, 1241
4. ondan ötürü
 a. 542, 1491
5. oradan
 a. 156, 444, 476, 754, 926
- āngāh** (Far.) ondan sonra
 ā. 973, 987, 1046, 1344
- anı** onu
 a. 33, 43, 163, 173, 180, 193, 205, 207, 214, 215, 220, 236, 249, 333, 334, 338, 342, 367, 375, 437, 441, 471, 481, 488, 512, 523, 524, 532, 544, 553, 571, 587, 592, 599, 607, 608, 612, 619, 620, 635, 638, 648, 650, 651, 664, 691, 721, 734, 737, 742, 743, 823, 825, 829, 833, 869, 886, 898, 905, 950, 951, 956, 962, 963, 966, 971, 977, 1003, 1007, 1017, 1024, 1031, 1035, 1071, 1081, 1169, 1174, 1200, 1261, 1287, 1318, 1321, 1410, 1414, 1423, 1444, 1455, 1476, 1488, 1501, 1503, 1511, 1514, 1517, 1518, 1520, 1551, 1558, 1589, 1602, 1603, 1623, 1647, 1651, 1658, 1665, 1692, 1716, 1741, 1759, 1762, 1773, 1809, 1815, 1828
- ānide** (< Ar. *ānī*+T.+ *de*) derhâl, hemen, birden
 ā. 546
- anlar** onlar
 a. 168, 314, 315, 422, 427, 527, 730, 1256, 1587
 a.+ a 262, 318, 409, 430, 768, 1069, 1356, 1597, 1599
 a.+ ı 425, 706, 710, 729, 1433
 a.+ uḡ 282, 436, 763, 868, 1584, 1585, 1804
- anlaruḡla** onlarla, onlar ile
 a. 1596
- ansuz** onsuz, o olmadan
 a. 1607
- anuḡ** onun

- a. 10, 25, 38, 39, 62, 111, 178, 184, 188, 191, 194, 198, 210, 228, 339, 362, 363, 391, 392, 409, 413, 454, 487, 499, 507, 514, 530, 547, 561, 586, 587, 594, 622, 639, 664, 779, 871, 878, 879, 891, 918, 1033, 1072, 1079, 1082, 1218, 1226, 1306, 1391, 1456, 1495, 1523, 1668, 1707, 1787, 1824
a.+ çun 285, 496, 584, 876, 1140, 1333, 1537, 1563
a.+ çun durur 1442
a.+ için 170, 173, 212, 215, 329, 402, 440, 451, 463, 569, 572, 672, 807, 844, 974, 1002, 1155, 1182, 1195, 1620, 1667, 1669
a.+ ıla 228, 468, 650, 1678
a.+ iladur 1165
a.+ la 275, 651, 921, 1007
- ağ-** adını söylemek, zikretmek
a.- dı 645, 1387, 1667
- ağa** ona
a. 15, 89, 114, 151, 165, 176, 177, 179, 186, 197, 224, 232, 236, 243, 250, 257, 259, 290, 331, 341, 387, 390, 403, 405, 417, 419, 451, 473, 482, 496, 498, 512, 557, 575, 578, 584, 593, 622, 627, 653, 657, 667, 721, 749, 836, 850, 859, 912, 948, 978, 982, 989, 1002, 1073, 1109, 1121, 1135, 1137, 1183, 1189, 1190, 1198, 1202, 1226, 1244, 1256, 1321, 1422, 1425, 1484, 1503, 1516, 1520, 1528, 1538, 1541, 1550, 1568, 1609, 1623, 1635, 1779, 1780, 1788, 1789, 1807
- ağıl** yavaş, sakin, hafif
a. 237
- ağıl-** hatıra getirilmek, söz konusu olmak
a. 166
a.- uş 1556
a.- ur 1004, 1267, 170
- ağla-** anlamak
a. 63, 75, 96, 97, 214, 263, 337, 360, 376, 380, 388, 453, 598, 602, 603, 619, 642, 672, 690, 699, 765, 841, 845, 867, 888, 893, 942, 965, 977, 979, 980, 997, 998, 1029, 1031, 1045, 1049, 1089, 1095, 1110, 1111, 1112, 1157, 1174, 1235, 1259, 1272, 1364, 1416, 1437, 1448, 1474, 1489, 1511, 1513, 1572, 1573, 1661, 1675, 1714, 1738, 1775
a.- dı 203, 266, 1298, 1461
a.- ğıl 361, 372, 559, 770, 1414, 1783
a.- maduğ 1380
a.- miş durur 1508
a.- ŋ 128, 316, 377
a.- ŋuz 1480
a.- r 379, 1297
a.- rlar 1307
a.- ya 413
- ağra-** kükremek, homurdanmak
a.- yup 1708
- apar-** alıp götürmek; alıp kaçmak
a.- maya 741
- ‘ār** (Ar.) utanma, utanç
‘ā. 529
‘ā.+ ı 663
- ara** ara, iki şeyi birbirinden ayıran mesafe
a.+ sı 1542
- a‘rā** (Ar.) geniş açık yerler, yeryüzü
a.+ ya 1110
- ‘arab** (Ar.) Arap kavminden olan kimse
‘a. 416, 704, 1805, 1809
‘a.+ uş 202, 1211
- a‘rābī** (Ar.) çölde yaşayan göçebe Arap
a. 1800
- ‘arābī** (Ar.) Arap kavminden olan kimse
‘a. 1210, 1220, 1819
- ‘arağ** (Ar.) ter
‘a. 535, 548
‘a.+ ı 545, 547
‘a.+ uş 570, 576
- ārām et-** (Far.+T.) durma, dinlenme
ā.- medi 1789
- ‘araşāt** (Ar.) kıyamet gününde bütün

- ölülerin dirilerek toplanacağı yer
‘a. 790
- ‘**araşat ehli** mahşer yerinde toplananlar
‘a. 780
- ‘**araşat-ı kıyamet** (Ar.) kıyamet günü
‘a. 1404
- ardına düş-** peşinden gitmek, takip etmek
a.- üp 1804
- arış** (< Far. *ereş-eriş*) eski uzunluk ölçüsü, orta parmak ucu ile omuz başı arasındaki mesafe krş. *arşun*
a.+ la 728
- ‘**arif** (Ar.) irfan sahibi, bilici
‘ā. 1151, 1152, 1297, 1298
‘ā.+ e 1156
‘ā.+ i 1150
‘ā.+ üñ 1155
- ‘**ariyet** (Ar.) ödünç, emanet
‘ā. 301
- arğa** arka, ön karşıtı
a.+ sı 16, 74
a.+ sındayıduñ 664
a.+ ya 172
- arşlan** aslan krş. *aslan*
a. 1697, 1710
a.+ ı 1704
- ‘**arş** (Ar.) en yüksek gök katı, dokuzuncu gök
‘a. 478
‘a.+ a 481, 1175
- ‘**arş-ı a lā** (Ar.) göğün en yüksek katı
‘a.+ da 482
‘a.+ ya 477, 1629
- ‘**arş-ı rahmān** (Ar.) en yüksek kat; Tanrı katı
‘a.+ a 492
- ‘**arş u ferş** (Ar.) gökyüzü ve yeryüzü
‘a.+ i 463
- ‘**arş <u> kürs** (Ar.) Allah'ın büyüklük ve kudretinin tecelli ettiği iki yer
‘a. 253
- arşun** yaklaşık 68 santimetreye eşit olan uzunluk ölçüsü krş. *arış*
a.+ ıdı 727
- art(d)** art, arka taraf, arka
a.+ a 1537
- art-** artmak, çoğalmak
a.- a 1553
- artuğırak** fevkalade; olağanüstü
a.+ dur 1734
- artuğ(g)** başka, farklı
a.+ ımış 1714
- artur-** artırmak, çoğaltmak
a.- a 832, 1053
- ‘**arż** (Ar.) sunma, takdim
‘a.+ durur 366
- ‘**arż et(d)-** (Ar.+T.) bir şeyi sunmak, takdim etmek krş. ‘*arż eyle-*, ‘*arż it-*
‘a.- em 1480, 1737
‘a.- üñ 3
‘a.- üp 1592
- ‘**arż eyle-** (Ar.+T.) bir şeyi sunmak, takdim etmek krş. ‘*arż et-*, ‘*arż it-*
‘a. 869, 1190
‘a.- gil 951, 1828
‘a.- yem 734, 975
- ‘**arż it(d)-** (Ar.+T.) bir şeyi sunmak, takdim etmek krş. ‘*arż et-*, ‘*arż eyle-*
‘a.- di 1286
‘a.- em 1031
- arżü et-** (Far.+T.) istemek
ā.- miş 1832
- aşako-** asıp bırakmak
a. 743
- āsān** (Far.) kolay
ā. 1500
- āşār** (Ar.) eserler; bir düşüncenin veya bir olayın doğurduğu sonuçlar
ā.+ ı 216, 263, 580, 1367
- ‘**asel-i cennet** (Ar.) cennet balı
‘a.+ ile 1521
- aşfiyā** (Ar.) ermişler, azizler
a.+ ya 767
- aşhāb** (Ar.) Hz. Muhammet zamanında yaşamış, onu görmüş ve sohbetinde bulunmuş ermiş kimseler
a. 562, 1430
- aşhāb-ı cū** (Ar.) açlık sahipleri
a.+ dur 1625
- aşılı** asılmış, bir yere takılmış
a.+ dur 695
- ‘**āşī** (Ar.) baş kaldıran, isyankâr

- ‘ā.+ dūr 826
‘ā.+ yi 1299
- aşl** (Ar.) asıl, öz; bir şeyin bizzat kendisi
a.+ <ı> 438
a.+ ı 740, 1434
a.+ ıla 1508
a.+ ina 102
a.+ um 580
a.+ uñuñ 591
- aşlā** (Ar.) hiçbir zaman, hiçbir şekilde
a. 450, 771, 1198, 1546, 1715
- aşlan** aslan krş. *arşlan*
a. 1678, 1682, 1693, 1695, 1712
a.+ a 1679, 1684, 1703, 1711
a.+ uñ 1707
- aşl-ı verd-i zerd** (Ar.+Far.) sarı gülün aslı
a. 625
- aşl-ı zāt** (Ar.) kişinin kendi özü
a.+ uñ durur 595
- aşl <ü> faşl** (Ar.) gerçek, doğru
a.+ ı 615
a.+ ını 619
- aşşı** kâr, fayda
a. 1754
a.+ sı 922
- āsūde** (Far.) rahat, huzurlu
ā. 1116
- āsūde ol-** (Far.+T.) rahat olmak, müsterih olmak
ā.- a 712
- āsumān** (Far.) gök, gökyüzü, sema
ā. 301
ā.+ dan 695
- āsumān-ı bālā** (Far.) yüksek, yüce gök
ā.+ yı 407
- āsumān-ı cihār** (Far.) göğün dördüncü katı
ā.+ uma 476
- aşağa** aşığ
a. 695
- aşağa ol-** hor görülür olmak; aşığılacak duruma düşmek
a.- dılar 432
- ‘aşıq** (Ar.) birine gönlünü kaptırmış kimse
‘ā.+ uñ 1095
- ‘aşıkar ol-** (Far.+T.) meydana çıkmak, belli olmak
ā.- dı 829
- ‘aşinā ol-** (Far.+T.) tanıdık, bildik olmak
ā.- mamışdı 503
- at** at
a.+ ina 465, 861
- at-** atmak, fırlatmak
a.- dı 1809
- ata** baba; cet
a. 281, 670, 671, 675, 677, 1189, 1217, 1357, 1362, 1690, 1778
a.+ dan 679
a.+ dur 684
a.+ lardur 280
a.+ ma 1128
a.+ muz durur 680
a.+ ŋ 682
a.+ ŋa 529
a.+ ŋı 683, 687
a.+ sı 415, 1514, 1516
a.+ sına 190
- ‘atā** (Ar.) cömertçe verme, bağış
‘a. 1780
- ‘atā eyle-** (Ar.+T.) bağışlamak, vermek
krş. ‘atā it-
‘a.- ŋüz 113
- ‘atā it(d)-** (Ar.+T.) bağışlamak, vermek
krş. ‘atā eyle-
‘a.- üp 890
- ‘atāş ehli** susuzluk sahipleri, susuzluk çekenler
‘a. dūr 1626
- āteş** (Far.) ateş
ā. 1177, 1181, 1198, 1202, 1203, 1484
ā.+ ile 1200
- āteş-i dūzah** (Far.) cehennem ateşi
ā.+ a 1206
ā.+ ı 1467
- āteş-i nīrān** (Far.+Ar.) cehennem ateşi
ā. 241
- ‘atīk** (Ar.) soylu, asil
‘a. 871
- ‘atse** (Ar.) aksırma, aksırık
‘a. 852
- ‘atş it-** (Ar.+T.) hapşırma
‘a.- dükde 853

- ‘**avāniyyet** (Far.) zorba, fesatçı olma
‘a.+ de 42
- āvāra ol-** (< Far. *āvāre*+T. *ol-*) işe yaramaz, kötü olmak
ā.- ma 768
- āvāz** (Far.) ses, seda
ā. 1201
ā.+ ı 45, 47, 49
- āvāz et(d)-** (Far.+T.) bağırarak; seslenmek krş. *āvāz eyle-*, *āvāz it-*
ā.- üp 199
- āvāz eyle-** (Far.+T.) bağırarak; seslenmek krş. *āvāz et-*, *āvāz it-*
ā.- di 139
- āvāz it(d)-** (Far.+T.) bağırarak; seslenmek krş. *āvāz et-*, *āvāz eyle-*
ā.- ıcek 1204
- ‘**avn bul-** (Ar.+T.) yardım elde etmek
‘a.- mayuban 659
- ‘**avrat** (< Ar. *avret*) kadın; eş, zevce
‘a.+ <ı> 217
‘a. 211, 214, 223, 974
‘a.+ a 171, 227, 977
‘a.+ ı 968, 970
‘a.+ ma 967
- ‘**avrāt-ı zamāne** (Ar.) o devrin kadınları
‘a.+ dür 1774
- ‘**avret** (Ar.) beden mahrem yerleri
‘a. 965
- ay** ay
a. 1709
- aya** avuç içi
a.+ sı 78
- ayağ(ğ)** ayak
a.+ ı 59, 79, 172, 594
a.+ in 589, 595
a.+ ma 588, 1724
a.+ ları 169
- ayağ üzre gel-** ayağa kalkmak, dikelmek
a.- mişidi 307
- ‘**ayān** (Ar.) açık, aşikâr, belli
‘a. 351, 399, 453, 602, 833, 840, 843, 1029, 1095, 1157, 1235, 1295, 1364, 1485, 1574, 1595, 1648, 1661
- ‘**ayān aḡla-** (Ar.+T.) açıkça anlamak
‘a. 368
- ‘**ayān et(d)-** (Ar.+T.) açıklamak, ortaya koymak, aşikâr etmek krş. *‘ayān eyle-*, *‘ayān it-*, *‘ayān kıl-*
‘a.- esin 601
‘a.- meydüm 523
- ‘**ayān eyle-** (Ar.+T.) açıklamak, ortaya koymak, aşikâr etmek krş. *‘ayān et-*, *‘ayān it-*, *‘ayān kıl-*
‘a. 205, 249, 359, 1025, 1150, 1410, 1472
- ‘**ayān it(d)-** (Ar.+T.) açıklamak, ortaya koymak, aşikâr etmek krş. *‘ayān et-*, *‘ayān eyle-*, *‘ayān kıl-*
‘a.- düñ 1261
‘a.- em 334, 648
‘a.- eyin 1227
- ‘**ayān kıl-** (Ar.+T.) açıklamak, ortaya koymak, aşikâr etmek krş. *‘ayān et-*, *‘ayān eyle-*, *‘ayān it-*
‘a.- madı 515
- ‘**ayān ol-** (Ar.+T.) ortaya çıkmak
‘a.- a 807
‘a.- dı 285, 349, 434, 494, 976, 1195, 1388
‘a.- mişidi 1351
‘a.- up 260
- ‘**ayān olın-** (Ar.+T.) ortaya çıkarılmak
‘a.- a 1659
- āyet** (Ar.) Kur'an surelerini meydana getiren kelime ve cümlelerden her biri
ā.+ <ı> 1657
ā. 285, 298, 434, 435, 674, 1388, 1397, 1460
ā.+ i 353, 394, 1387, 1470
ā.+ le 674
- ayırd et(d)-** ayırt etmek
a.- emese 706
- āyīn** (Far.) süs eşyası, ziynet
ā.+ dür 1589
- ‘**āyişe** (< Ar. *‘Ā’iše*) Hz. Ayşe, Hz. Muhammet'in hanımı
‘ā. 333, 335, 972, 973, 1019, 1033, 1039
‘ā.+ nün 354

- ‘ā.+ yle 276
- ayrık ol-** başka, farklı olmak
a. 139
- ayrılık** ayrılık
a. 1088, 1089
- az** az, çok karşıtı
a. 388, 394, 1044
- az-** yoldan çıkmak, sapkınlığa düşmek
a.- aruz 484
- ‘azāb** (Ar.) günah işleyenlere verilecek ceza, eziyet
‘a. 909
‘a.+ ı 910
- āzāde** (Far.) özgür, hür
ā. 154, 1213, 1730
- āzādelik** hür olma, özgürlük
ā.+ la 128
- āzād et(d)-** (Far.+T.) serbest bırakmak
krş. āzād eyle-
ā.- er 1482
- āzād eyle-** (Far.+T.) serbest bırakmak
krş. āzād et-
ā.- düm 152
ā.- yem 136
- āzād eylet(d)-** (Far.+T.) serbest bıraktırmak
ā.- üp 127
- āzādī** (Far.) azatlık, hür olma, serbestlik
ā. 1538
- āzād ol-** (Far.+T.) kurtulmak, serbest kalmak
ā.- asın 1382
- āzārlamış ol-** inciten, gücendiren olmak
ā.- ur 1717
- āzār ol-** (Far.+T.) kırılmak, gücenmek, incinmek
ā. 1729
ā.- andur 1730
- ‘azāzil** (< Ar. ‘azāzīl) şeytanın Allah'a isyan etmeden önceki adı
‘a. 506, 509
‘a.+ üñ 458
- azğun ol-** azgın olmak
a.- dı 526
- ‘azīm** (Ar.) büyük, ulu
‘a.+ durur 1184
- ‘azīm-i derd** (Ar.+Far.) derdin, sıkıntının büyüğü
‘a. 1454
- āzine** (Far.) cuma günü
ā. 1790
- ‘azīz** (Ar.) 1. saygı duyulan, sevgili, dost
‘a. 1232, 1487
2. yüce, kıymetli, mukaddes
‘a. 642
- ‘azīz ol-** (Ar.+T.) Allah'ın sevgili kulu hâline gelmek, değeri yükselmek
‘a.- a 415
- az ol-** az bulunmak
a.- a 1824
a.- maya 64
- ‘azrā’il** (Ar.) ölüm meleği krş. ‘azrāyil
‘a. 501
- ‘azrāyil** (< Ar. ‘azrā’il) ölüm meleği
krş. ‘azrā’il
‘a. 317
‘a.+ e 1237
- azuçuk** azıcık, pek az
a. 1266

B

- bāb** (Ar.) 1. kapı
b. 926
b.+ ı 365, 927, 1138
b.+ ın 933
2. husus, mesele, konu
b. 250
b.+ ın 67
- bābek-i nām** (Far.) haşmeti ve doğru sözüyle ünlü
b. 1067
- bāb-ı cennāt** (Ar.) cennetlerin kapısı
b.+ adur 1575
- bāb-ı cennet** (Ar.) cennetin kapısı
b.+ e 914, 929
- bāb-ı hağ** (Ar.) Allah'ın kapısı
b.+ da 1064
- bāb-ı heşt-i cinān** (Ar.+Far.) sekiz cennetin kapısı
b. 373
- bāb-ı şeh** (Ar.+Far.) şehir kapısı
b. 931
- bāc** (Far.) vergi

- bād** (Far.) rüzgâr, yel
b. 914
b.+ ıla 90
- bāda ver-** savurmak; boşa harcamak
b.- üp 1263
- ba'de** (Ar.) sonra
b. 264, 1200, 1431
- ba'de-zān** (Ar. *ba'de* + < Far. *ez-ān*)
bundan sonra
b. 1650
- bād-ı rahmet** (Far.+Ar.) rahmet rüzgârı
b. 913
- bādiye** (Ar.) çöl, sahra
b. 1079
- bā-fer** (Far.) sevinçli
b. 540, 1006
- bağışla-** bağışlamak, vermek
b.- dum 118
- bağla-** 1. oluşturmak; meydana getirmek; hasıl etmek
b.- dı 84
2. kapamak
b.- ya 376
3. bağlamak
b.- duşuz 985
b.- dı 1809
- bağlan-** kapanmak
b.- ur 370
- bağırma taş baş-** sesini çıkarmaksızın her türlü acıya katlanmak
b.- ardı 1008
b.+ ıma ı. b.- ayın 157
- bahādur** (Far.) yiğit, cesur
b.+ lardan 13
- bahādur ol-** (Far.+T.) cesur olmak
b.- a 48
- bahāne** (Far.) vesile, sebep
b. 1293
- bahāne-i rahmet** (Ar.) Allah'ın merhametinin sebebi
b. 1294
- baħr** (Ar.) deniz, derya
b.+ ına 746
- baħr-ı dünyā** (Ar.) deniz âlemi
b.+ da 98
- baħş kıl-** (Ar.+T.) iddia etmek, dediğinde inat etmek
b.- dı 659
- baħş** (Far.) verme, bağış, ihsan
b.+ uş 1473
- baħt** (Far.) kısmet, nasip, talih
b. 253
- baħtiyār ol-** (Far.+T.) mutlu olmak, sevinmek
b.- sun 1007
- ba'īd** (Ar.) uzak
b. 696
- bağ-** bakmak
b.- an 1136
b.- ar 1516
b.- ğıl 703
b.- ma 1143
b.- mayup 675
b.- maz 1475
- bağara** (Ar.) Kur'an'ın ikinci ve en uzun suresi
b. 898
- bāķī** (Ar.) ebedî, ölümsüz, kalıcı
b. 1785
- bāķī kal-** (Ar.+T.) ebediyen devam etmek, kalıcı olmak
b.- duş 108
- bāķ it-** (Far.+T.) korkmak
b.- di 181
- bal** bal
b.+ ı 1524
- bālā ol-** (Far.+T.) yüksek olmak
b.- a 47
- ban-** banmak, batırıp çıkarmak
b.- an 1184
b.- dı 1182
b.- ıcaķ 1183
- baña** bana
b. 149, 164, 265, 336, 405, 505, 567, 568, 574, 586, 646, 823, 869, 951, 1052, 1075, 1324, 1326, 1409, 1410, 1412, 1450, 1472, 1501, 1502, 1652, 1653, 1696, 1701, 1800, 1805
- bār** (Far.) yemiş, meyve
b. 258
- bār-ı 'ār** (Far.+Ar.) utanç yükü
b.+ ı 521
- bārī (1)** (Ar.) yaratan, yaratıcı, Allah
b. 216, 312, 489, 799, 1386,

- 1496, 1586, 1742, 580, 580
- bārī (2)** (Far.) 1. hiç olmazsa
b. 16, 56, 753, 1083
2. öyleyse
b. 52, 757
3. bir kere
b. 340
- barmak(ğ)** parmak
b.+ ı 1181
b.+ ın 1182
- başır** (Ar.) “her şeyi, bütün kâinatı en mükemmel şekilde, noksansız olarak gören” anlamında esmayihüsnadandır
b.+ e 1100
- başat-ı hâk** (Ar.) geniş toprak, yeryüzü
b.+ i 1114
- baş et(d)-** (Ar.+T.) uzun uzadıya anlatmak
b.- er 631
b.- üp 69
- baş kıl-** (Ar.+T.) yaymak
b.- dı 825
- baş** baş
b. 101, 1021, 1022, 1032
b.+ a 231
b.+ ı 586, 629
b.+ ına 449, 1289, 1707
b.+ ların 1030
b.+ uma 1358
b.+ uñ 952, 1778
b.+ uña 1050
- baş ağrısı** başta duyulan ağrı
b.+ yıldı 1456
- başın kayı eyle-** baş aşağı etmek
b.- di 802
- baş ko-** saygıyla baş eğmek
b.- dum 157
- başla-** başlamak
b.- dı 401
- başın aşağı şal-** başını önüne eğmek
b.+ ların a. ş.- dılar 432
- bat-** 1. hasar görüp dibe çökmek, garkolmak
b.- madı 875
b.- up 879
2. bir yere saplanmak, girmek
b.- a 1724
- bā-tertib** (Far.+Ar.) tertip ile
b. 887
- bātil** (Ar.) doğru ve sahih olmayan
b. 815
b.+ dan 724
- batman** yerine veya ölçülen mala göre birimi değişen eski bir ağırlık ölçüsü
b. 1661, 1743, 1745
b.+ ı 1662
- baṭn** (Ar.) karın
b. 187
- bay** zengin
b.+ dur 895
- bāyezīd hān** Sultan II. Bayezid
b. 85
- bāyezīd-i biṣṭāmī** Bāyezīd-i Bistāmī, ilk büyük mutasavvıflardan
b. 1149, 1158
- bayık** açık; belli, aşikâr
b. 729
- bāz** (Far.) açık
b. 1201
- ba‘z** (Ar.) kimi krş. *ba‘zī*
b. 621
- bāzār** (Far.) 1. pazar
b.+ a 1074
2. pazarlık
b.+ um 1705
- bāzār eyle-** (Far.+T.) pazarlık etmek krş. *bāzār kıl-*
b.+ ı e. 489, 1753
b.+ ı e.- gil 1742
- bāzār kıl-** (Far.+T.) pazarlık yapmak krş. *bāzār eyle-*
b.- up 289
- bazgün ol-** (Far.+T.) baş aşağı, uğursuz olmak
b.- uban 526
- ba‘zī** (< Ar. *ba‘z*) kimi krş. *ba‘zī*
b.+ lar 606, 723
- beççe** (Far.) insan yavrusu
b. 1801
- bed** (Far.) kötü, fena, çirkin
b. 411, 680
b.+ dür 682
- bed-bū** (Far.) kötü koku
b. 1542

- bed-efkār** (Far.+Ar.) kötü fikirli
b. 21
- beden** (Ar.) gövde, vücut
b. 115
- bed-endiş** (Far.) kötü düşünen
b. 28
- bed-girdār** (Far.) kötü yaradılışlı
b. 772, 999
- bed-hūy** (Far.) kötü huy
b.+ ı 1449
- bedīd et-** (Far.+T.) meydana çıkarmak
b.- di 624
- bedīd ol-** (Far.+T.) meydana çıkmak
b.- a 696, 810
b.- dı 435, 584
- bed-kīş** (Far.) kötü huylu
b. 28
- bed-nām** (Far.) adı kötüye çıkmış
b. 1215
- be-dürüstī** (Far.) dürüstlük ile
b. 1151
- bed-zāt** (Far.+Ar.) kötü karakterli
b. 1155, 1265
- be-gāyet** (Ar.+Far.) pek çok, son derece
b. 18, 24, 29, 32, 46, 55, 76
- begen-** beğenmek
b.- üp 1772
- begüşā** (Far.) aç!
b. 643, 1284
- behā** (Far.) değer, kıymet, fiyat
b.+ sını 1746
- be-hevā** (Far.+Ar.) arzu, istek ile
b. 1010
- behişt** (Far.) cennet
b. 258
b.+ den 258, 944
- behlül** Behlül-i Dâna
b.+ den 1255
- behrām** (Far.) Mars
b. 304
- behre al-** (Far.+T.) nasiplenmek
b. 1315
- behre bul-** (Far.+T.) nasip elde etmek
b.- madı 410
- beķā** (Ar.) ölümsüzlük
b.+ da 1464
- be-kām ol-** (Far.+T.) mesut ve bahtiyar
olmak
b. 1527
b.- ur 1518
- bek dut-** sıkı tutmak krş. *bek tut-*
b.- a 1733
b.- ardı 972
- bekle-** beklemek
b.- yeler 197
- bekleyüp tur-** bekleyip durmak, sürekli
beklemek
b.- urlar 508
- bek ol-** sağlam olmak
b.- ur 42
- bek tut-** sıkı tutmak krş. *bek dut-*
b.- a 1734
- bel** bel
b.+ ünji 954
- belā** (Ar.) dert, gam, keder
b. 235, 567
- belā çekici** (Ar.+T.) eziyet çeken
b. 566
- belki** (Ar. *bel*+Far. *kī*) belki, olabilir
b. 989
- bellü** belli; açık; aşikâr
b.+ durur 1213
- bellü beyān** (T.+Ar.) açıkça
b. 453
- ben** ben
b. 87, 111, 118, 133, 135, 137,
150, 151, 290, 402, 523, 525,
555, 665, 885, 886, 954, 963,
1017, 1109, 1137, 1235, 1326,
1379, 1393, 1410, 1413, 1414,
1501, 1582, 1602, 1605, 1651,
1696, 1744, 1768, 1787, 1811,
1817
b.+ de 581
b.+ den 1439, 1704
b.+ em 185, 1590
b.+ i 116, 117, 120, 122, 126,
127, 129, 159, 511, 552, 577,
578, 581, 583, 673, 1363, 1409,
1411, 1412, 1443, 1697, 1700
b.+ üm 470, 789, 1130, 1136,
1231, 1373, 1411, 1462, 1705,
1747
b.+ ümdür 773
b.+ ümle 1698
b.+ ümsin 1414

- benām ol-** (Far.+T.) tanınmış olmak
b.- miş 148
- benān** (Ar.) parmaklar
b.+ ı 1194
- bend** (Far.) 1. esir olma, tutsaklık
b. 403
2. bağ
b.+ ini 1391
- bende** (Far.) kul, köle
b. 246, 364, 826, 841, 850, 855, 857, 1395, 1478, 1510, 1579, 1731, 1740
b.+ den 243, 1760
b.+ lerden 118
b.+ lerini 1482
b.+ m 1394, 1405, 1747
b.+ nün 842, 1395
b.+ nüm 150
b.+ ye 1499
- bende-i gāfil** (Far.+Ar.) gaflet sahibi
kul
b. 853
- bende-i haḳ** (Far.+Ar.) Allah'ın kulu
b. 185
- bende-i hāl** (Far.+Ar.) kulun hâli, tutumu
b.+ i 366
- bende ol-** (Far.+T.) kul, köle olmak
b.- dı 164
b.- madum 158
b. mi o.- ur 153
- benī** (Ar.) oğullar
b. 566, 683, 1458
- benī ādem** (Ar.) Âdem oğulları, insanlar
b.+ de 7
- beḡ(i)z** yüz, yüzün rengi
b.+ i 170
b.+ üm 572
- beḡze-** benzemek
b.- mez 893, 894
- beḡzet(d)-** benzetmek
b.- medi 898
b.- üpdür 735
b.- ür 737
b.- ürdi 1224
b.- ürem 149
- ber-ā-ber** (Far.) birlikte, beraber
b. 1364
- berekāt** (Ar.) 1. keramet
b.+ ında 874
2. uğurlar, hayırlar
b. 1545
b.- ıyla 482
- berekāt-ı ṭahāret-i bū bekr** (Ar.) Hz. Ebu Bekir'in temizliğinin, saflığının kerameti
b. 549
- beriyye** (Ar.) çöl, sahra
b.+ de 1046
- ber-neṣāṭ** (Far.+Ar) pek sevinçli
b.+ ıdı 299
- ber-ter** (Far.) daha yüksek, pek yüksek
b. 495
- be-rūḡ-ı aḥmed-i ḥāṣ** (Far.+Ar.) Hz. Muhammet'in ruhu üzerine
b. 1125
- be-rūḡ-ı ḡabīb** (Far.+Ar.) Hz. Muhammet'in ruhu için
b. 1794
- be-rūḡ-ı revān** (Far.+Ar.) ruhu üzerine
b. 1356
- berü** beri
b. 904, 954, 956, 1091, 1164
b.+ si 1824
- bes** (Far.) şimdi, o hâlde, öyle ise, öyle iken; sonra, ondan sonra, ardınca; hasılı; ne zaman ki; işte
b. 5, 75, 88, 89, 106, 121, 129, 167, 191, 194, 199, 204, 206, 230, 246, 259, 275, 294, 341, 345, 352, 362, 393, 425, 426, 460, 465, 496, 504, 510, 543, 618, 624, 640, 651, 679, 718, 720, 739, 750, 773, 831, 844, 860, 879, 1021, 1060, 1062, 1079, 1139, 1153, 1183, 1194, 1195, 1199, 1218, 1230, 1259, 1264, 1265, 1275, 1293, 1299, 1312, 1335, 1427, 1428, 1442, 1450, 1461, 1466, 1474, 1488, 1522, 1530, 1537, 1606, 1648, 1649, 1725, 1729, 1735, 1792, 1807, 1809, 1814, 1820, 1828, 1834
- beṣāret** (Ar.) göz açıklığı
b.+ ile 1100

- be-seher** (Far.+Ar.) sehere kadar
b. 1049
- besmele** (Ar.) besmele
b. 1510
- beşâret** (Ar.) müjde, iyi haber
b.+ üm 1756
- beşik** beşik
b.+ de 877
- be-vücüd** (Far.+Ar.) Allah'ın varlığında
b. 1625
- bey** (Ar.) satma, satış
b. 785
b.+ e 1379
- beyân** (Ar.) anlatma, açıklama
b. 355, 434, 840, 1174, 1582
b.+ a 4
b.+ ı 840
- beyân et(d)-** (Ar.+T.) anlatmak,
bildirmek krş. *beyân eyle-*, *beyân it-*
b.- di 908
b.- em 1658
b.- eyin 1181
- beyân eyle-** (Ar.+T.) anlatmak,
bildirmek krş. *beyân et-*, *beyân it-*
b. 151, 249, 359, 535, 576, 648,
1025, 1150, 1472, 1473, 1646
b.- ı 1819
b.- yem 1551
- beyân it(d)-** (Ar.+T.) anlatmak,
bildirmek krş. *beyân et-*, *beyân eyle-*
b.- em 8
b.- esin 601
- beyân ol-** (Ar.+T.) söylenmek,
açıklanmak
b.- dı 833
- beyle** böyle krş. *böyle*
b. 203, 335, 348, 427, 465, 579,
1026, 1063, 1191, 1220, 1314,
1368, 1415, 1511, 1543, 1550,
1552, 1553, 1562, 1566, 1595,
1597, 1599, 1820
b.+ dür 219
- beylece** bu şekilde, böyle krş. *böylece*
b. 1276, 1279, 1469
- beyt** (Ar.) beyit
b.+ i 1162, 1168, 1170, 1797
- beyt-i ma'mûr** (Ar.) Kâbe'nin tam
üzerinde yedinci kat gökte
bulunan ve melekler tarafından
tavaf edilen bir köşk
b.+ ı 1561
- beyt-i muqaddes** (Ar.) Kudüs'teki
meşhur cami, Mescid-i Aksâ
b.+ e 1786
- beze-** bezemek, süslemek
b.- r 437, 1367
b.- rse 638
b.- yem 650
- be-zemîn** (Far.) yere, yerde
b. 1171
- bezl** (Ar.) bol bol verme, cömertçe
harcama
b.+ ine 1080
- bezl et(d)-** (Ar.+T.) bol bol vermek,
cömertçe vermek krş. *bezl it-*
b.- em 996
- bezl it(d)-** (Ar.+T.) bol bol vermek,
cömertçe vermek krş. *bezl et-*
b.- e 1408
- bırak-** bırakmak
b. 962
- bırakıtur-** bırakıyor olmak
b.- ur 538
- bî-behâ** (Far.) fiyatsız, bedava
b.+ ya 120
- bî-cân** (Far.) cansız
b. 191, 1564, 1697, 1699
- bî-cemâ'at** (Far.+Ar.) cemaatsiz
b. 1532
- bî-ceng** (Far.) mücadelesiz; savaş
olmadan
b. 182
- biç-** biçmek
b.- diler 617
- bî-çâre** (Far.) çaresiz, aciz, zavallı
b. 403, 814, 872
- bî-çün** (Far.) Allah
b. 824, 1043, 1743
- bî-edebden edeb öğrenigör-**
edepsizden edebi öğrenmeye
çalışmak; edepsizin yaptığı işleri
yapılmaması gereken işler
olduğunu düşünmekle doğru yolu
buluyor olmak

- b. 1270
- bi-emr-i huzā** (Ar.+Far.) Allah'ın emri ile
- b. 1241
- bī-fer ol-** (Far.+T.) nursuz, fersiz olmak
- b.- up 188
- bī-ğam** (Far. *bī+* < Ar. *ğamm*) gamsız, tasasız
- b. 1069
- bīgāne** (Far.) yabancı, aşına olmayan
- b. 503
- bī-ḥaber** (Far.+Ar.) habersiz, bilgisiz
- b.+ lıgından 466
- bī-hūde** (Far.) faydasız, gereksiz
- b. 130
- bī-‘illet** (Far.+Ar.) sebepsiz, nedensiz
- b. 371
- bī-kem <ü> kāst** (Far.) eksiksiz olarak; tamam olarak
- b. 1535
- bil-** bilmek
- b. 16, 22, 33, 34, 41, 56, 60, 67, 103, 119, 139, 173, 175, 215, 220, 227, 342, 348, 356, 370, 392, 395, 396, 435, 541, 571, 592, 600, 604, 612, 628, 635, 639, 695, 700, 729, 739, 792, 795, 808, 829, 867, 903, 923, 924, 955, 1039, 1044, 1135, 1144, 1167, 1191, 1196, 1197, 1198, 1202, 1213, 1215, 1262, 1316, 1327, 1364, 1463, 1483, 1487, 1490, 1531, 1549, 1557, 1558, 1559, 1560, 1566, 1569, 1571, 1574, 1576, 1586, 1594, 1596, 1599, 1613, 1615, 1637, 1640, 1643, 1659, 1660, 1663, 1696, 1697, 1698, 1716, 1717, 1726, 1730, 1752, 1793, 1795
- b.- di 421, 422, 467, 918, 1204, 1470, 1476
- b.- diler 431, 1082, 1300
- b.- düm 152
- b.- düñ 553
- b.- e 1349
- b.- elerdi 524
- b.- elüm 576, 990
- b.- e sen 1156
- b.- esin 56, 394, 664, 776, 833, 1137, 1197, 1589
- b.- esiz 6
- b.- evüz 535
- b.- eydün 591
- b.- eyin 954, 1410
- b.- gil 27, 31, 36, 382, 558, 643, 894, 900, 912, 1028, 1209, 1438, 1806
- b.- medi 438
- b.- meseñ 1648
- b.- meye 65, 66
- b.- meyen 480
- b.- mez 480
- b.- mezem 824, 869, 1026, 1646
- b.- mişikēn 423
- b.- üben 484
- b.- ün 62, 170, 281, 323, 364, 438, 644, 742, 810, 820, 826, 845, 894, 898, 1050, 1090, 1108, 1112, 1126, 1276, 1575, 1595
- b.- üñüz 1714
- b.- üp 1298
- b.- ür 195, 678, 953, 1508
- b.- ürdi 713
- b.- ürem 1199, 1746
- b.- ürişēñ 823, 1025
- b.- ür misin 863, 868, 1644, 1657, 1759
- b.- ürsiz 783
- bilād** (Ar.) beldeler, şehirler
- b. 1758
- bilāl** Bilal-i Habeşi
- b. 1418
- b.+ den 1417
- b.+ e 1427, 1436
- b.+ i 1420
- b.+ ün 1435
- bilāl-i güzīn** (Ar.+Far.) Bilal-i Habeşi
- b. 1428
- bildür-** bildirmek, haber vermek
- b. 563, 1027
- b.- em 825, 1120, 1583, 1647
- b.- ür 417, 419, 1665
- bile** 1. birlikte, beraber
- b. 400, 685, 709, 806, 1045, 1611
2. dahi, de
- b. 642

3. ile
b. 1210
- bilece** birlikte, beraber
b. 1801
- bilemce** yanımda, beraberimde
b.+ yidi 1604
- bilin-** bilinmek
b.- di 1194, 83
b.- e 8, 26, 389, 434, 645, 708, 784, 828, 1212, 1234, 1369, 1386, 1417
b.- ü 250
b.- ür 1664
- bilīs** (< Ar. *iblis*) iblis, şeytan krş.
iblis, iblis
b. 436, 517, 533
b.+ e 504, 788
b.+ ile 659
- bilīs-i bīgāne** (Ar.+Far.) lakayt şeytan
b. 928
- bilīs-i fuzūl** (Ar.) hadsiz şeytan
b. 1153
- bilīs-i la'īn** (Ar.) lanetli şeytan
b. 779
- bilīs-i nīrān** (Ar.) ateşten şeytan
b.+ ı 1832
- bilīş-** tanışmak; öğrenmek
b.- meye 197
b.- üp 1119
- bilmiş ol** iyi bil
b. 552, 569, 916, 1517, 1628
- bīm** (Far.) korku
b. 424
- bīmār ol-** (Far.+T.) hasta olmak
b.- up 1177
- bī-mezheb ol-** (Far.+Ar.+T.) dinsiz olmak
b.- a 28
- bīm-i cān** (Far.) can korkusu
b. 225
- bin-** binmek
b.- düm 1045
b.- e 538
b.- eyin 811
b.- me 861
b.- mişdi 915
- bī-namāz** (Far.) namaz kılmayan, beynamaz
- b.+ uñ 909
- bindür-** bindirmek
b.- üp 710
- bī-nikāh** (Far.+Ar.) nikahsız
b. 288
- bint-i şiddīk** (Ar.) Hz. Ebu Bekir'in kızı
b.+ la 289
- biñ** bin
b. 131, 631, 731, 883, 1564, 1752, 1807, 1817
- biñ bir** pek çok, çok sayıda
b. 459, 468
- biñ biñ** binlerce
b. 113
- bir** bir
b. 10, 48, 60, 66, 82, 110, 111, 112, 114, 121, 145, 154, 156, 164, 189, 207, 232, 238, 263, 273, 324, 382, 412, 413, 417, 456, 457, 481, 482, 486, 489, 509, 573, 599, 609, 613, 616, 626, 629, 633, 635, 637, 638, 644, 689, 694, 695, 698, 701, 711, 714, 731, 733, 748, 752, 809, 873, 887, 889, 916, 917, 933, 981, 982, 983, 993, 997, 1004, 1046, 1057, 1081, 1092, 1121, 1139, 1148, 1182, 1187, 1198, 1201, 1210, 1222, 1224, 1227, 1235, 1273, 1275, 1293, 1302, 1304, 1305, 1310, 1321, 1322, 1332, 1338, 1358, 1370, 1386, 1387, 1404, 1407, 1446, 1448, 1450, 1451, 1454, 1487, 1491, 1499, 1504, 1509, 1514, 1516, 1557, 1560, 1562, 1567, 1660, 1661, 1664, 1665, 1668, 1676, 1678, 1708, 1710, 1723, 1724, 1732, 1734, 1778, 1787, 1788, 1793, 1800, 1807, 1813, 1824, 1829
- birāder** (Far.) erkek kardeş; dost
b. 26, 33, 60
- bir bir** birer birer, tek tek
b. 360, 657, 689, 718, 1017, 1272, 1634, 1658
- birbiri** karşılıklı olarak biri ötekini, öteki de berikini

- b.+ nden 676
b.+ ne 660, 881, 914
- bir dürlü** bir tür; bir şekilde
b. 689, 1264, 1344
- biregü** bir kimse, başkası
b.+ ye 786
- biri** birisi, başkası
b. 175, 183, 280, 297, 381, 660, 893, 899, 1047, 1048
b.+ ne 113, 893, 1062
b.+ ni 660, 1468
b.+ si 37, 280, 298, 381, 747, 899, 1071, 1774
b.+ sin 958
- biri birin ye-** sürekli kavga etmek; karşısındakini huzursuz etmek
b.- ridi 1547
- birik-** birleşmek, bir araya gelmek
b.- e 483
- bir kez** bir kez, bir defa
b. 1077
- birle** ile
b. 52, 55, 172, 205, 255, 265, 279, 303, 432, 832, 898, 917, 922, 935, 968, 1013, 1194, 1365, 1465, 1598, 1629, 1632, 1649
- birlik(g)** bir tek olma durumu, vahdaniyet
b.+ i 1533
- biryân** (Far.) kebab, püryan
b.+ ı 1078
- biryân eyle-** (Far.+T.) kebab etmek, kavurmak
b.- gil 1076
- bisâṭ** (Ar.) halı, kilim, keçe minder gibi yere yayılan şey, yaygı
b. 308
- bī-şıdḳ** (Far.+Ar.) doğruluk sahibi olmayan
b.+ ıdı 411
- bist** <ü> **heştüm** (< Far. *bīst*+Far. *heştüm*) yirmi sekizinci
b.+ den 1160
- bist** <ü> **penc** (< Far. *bīst*+Far. *penc*) yirmi beş
b.+ e 1118
- bisyār** (Far.) çok
b. 1671
- bīş** (Far.) fazla, çok
b. 1787
- bişāret** (Ar.) müjde
b.+ ile 246
- bīşe** (Far.) orman, ağaçlık
b.+ de 1685
- bī-şek** (Far. *bī+* < Ar. *şekk*) şüphesiz
b. 1637
- bi-ş'nev** (Far.) dinle!
b. 1446, 1539
- bişür-** pişirmek
b.- sin 891
- bit-** topraktan yeşerip çıkmak, yetişmek
b.- d<i> 550
b.- di 548, 549, 603, 611, 618, 976
- bitmiş ol-** hiç kalmamış, tükenmiş olmak
b.- a 135
- bī-tefhīm** (Far.+Ar.) anlatma kabiliyeti olmayan
b. 414
- bī-teşvīş** (Far.+Ar.) karışıklıksız, doğruca
b. 1077
- bitür-** 1. bitirmek, tamamlamak
b. 132
b.- e 546
b.- em 934
2. yetiştirmek
b.- di 609
- biz** biz
b. 140, 400, 426, 494, 1306, 1751
b.+ den 681
b.+ e 483, 563, 1043, 1323
b.+ i 484, 1552, 1684
b.+ ler 491
b.+ lere 1025, 1646
b.+ leri 492
b.+ üm 679, 680, 729, 1695
b.+ ümiçün 845
- bi'z-zāt** (Ar.) şahsen, kendisi
b. 1545
- bol** bol, çok
b. 32, 913
b.+ dur 1400

- borc** (< Soğd. *purç*) borç
b. 1252
b.+ mı 1249
- boy (1)** boy, endam
b.+ ı 80
- boy (2)** kabile; kavim; ulus
b.+ una 1224
- boyan-** erişmek, ulaşmak
b.- miş 1626
- boy(u)n** boyun
b.+ ı 57, 68
b.+ ına 239
b.+ uña 1609
- boz-** bozmak
b.- di 1000
- bozıl-** bozulmak
b.- ur 383
- böyle** böyle, bu şekilde krş. *beyle*
b. 160, 245, 424, 668, 1054,
1158, 1491, 1687
b.+ yimiş 433
- böylece** bu şekilde, böyle krş. *beylece*
b. 716, 1776
- bu** bu
b. 7, 21, 26, 48, 56, 69, 83, 97,
100, 106, 126, 130, 133, 141,
151, 153, 155, 158, 170, 171,
174, 195, 199, 200, 201, 202,
207, 208, 220, 222, 229, 243,
247, 252, 267, 271, 319, 336,
337, 344, 363, 367, 386, 396,
407, 412, 453, 464, 481, 491,
492, 496, 504, 515, 522, 530,
535, 552, 559, 563, 569, 573,
574, 580, 592, 593, 594, 598,
619, 626, 632, 637, 652, 653,
655, 663, 672, 693, 694, 703,
733, 734, 738, 743, 745, 746,
749, 756, 758, 759, 768, 778,
786, 792, 793, 796, 797, 814,
823, 829, 857, 858, 865, 868,
881, 904, 922, 925, 935, 936,
940, 949, 951, 952, 957, 962,
965, 974, 975, 1000, 986, 987,
1003, 1015, 1016, 1025, 1036,
1037, 1048, 1055, 1057, 1059,
1062, 1076, 1089, 1090, 1096,
1099, 1103, 1107, 1128, 1146,
1148, 1150, 1159, 1163, 1166,
1175, 1192, 1195, 1212, 1215,
1225, 1226, 1227, 1231, 1233,
1238, 1242, 1260, 1261, 1263,
1278, 1282, 1283, 1297, 1308,
1317, 1342, 1353, 1361, 1368,
1378, 1379, 1382, 1384, 1389,
1391, 1401, 1403, 1407, 1427,
1429, 1430, 1437, 1442, 1445,
1450, 1481, 1496, 1498, 1500,
1501, 1502, 1512, 1517, 1525,
1551, 1568, 1570, 1580, 1581,
1610, 1612, 1615, 1621, 1622,
1628, 1636, 1638, 1642, 1646,
1653, 1658, 1659, 1673, 1674,
1680, 1688, 1696, 1701, 1704,
1705, 1720, 1721, 1728, 1734,
1738, 1753, 1754, 1757, 1758,
1766, 1772, 1774, 1794, 1796,
1808, 1811, 1819
b.+ dur 384, 1289, 1507, 1788
b.+ durur 80, 266, 625, 1137
b.+ lar 280, 316, 795, 1619, 1626
b.+ lara 1620, 1627
b.+ lardur 1620
b.+ ları 1457
b. mıdur 1476
b.+ nda 244, 493, 494, 546, 736,
896, 1005, 1031, 1081, 1181,
1264, 1519, 1666
b.+ ndan 134, 610, 925, 1231
b.+ nı 132, 133, 571, 642, 880,
985, 1581, 1603, 1622
b.+ nlar 272, 356, 1625
b.+ nlarda 1619
b.+ nları 1575
b.+ nları 1621
b.+ nu 813
b.+ nuña 1750
b.+ ña 985, 1145, 1252, 1373
- bü bekr** Hz. Ebu Bekir, krş. *Ebū Bekr*
b. 748
b.+ i 873
- bü bekr-i şiddik** (Ar.) Hz. Ebu Bekir
b. 541
- bu'd** (Ar.) uzak
b. 104
- buğday** buğday

- b. 1358
- bugün** bugün
b. 1056
- bū ḥanīfe** Ebû Hanīfe, Hanefî mezhebinin imamı krş. ebû ḥanīfe
b. 1208, 1257
- buḥār** (Ar.) buhar, buğu
b. 231
b.+ ı 230, 852
- bul-** bulmak
b. 1269, 1588
b.- a 235, 287, 831, 853
b.- am 471
b.- amaz 1105, 1155
b.- asın 1012, 1398, 1641, 1654
b.- dı 251, 487, 1142, 1276, 98, 1619
b.- duḡ 108
b.- ısar 605
b.- madı 1074
b.- madum 158, 1075
b.- maya 1152, 1153
b.- mayuban 1071
b.- mışam 128, 1421
b.- mışıdı 326, 327
b.- ur 104, 153, 364
b.- ursın 1750
- bulın-** bulunmak
b.- madı 556
- buluş-** bir araya gelmek; karşılaşmak
b.- ıardur 1157
b.- mışıdı 1355
- buncılayın** bunun gibi; böyle
b.+ durur 1519
- burāk** (Ar.) Hz. Muhammet'in, üzerine binerek miraca çıkması için emrine verilen semavi binek
b. 552
b.+ a 551, 915
b.+ dan 548
- burāk-ı nūrānī** (Ar.) Hz. Muhammet'in, üzerine binerek miraca çıkması için emrine verilen semavi binek
b. 544
- burc** (Ar.) kale surlarının gerekli yerlerine yapılan savunma kulesi, burç
b.+ ı 42
- burqa** (Ar.) kadınların yüzlerini gizlemek için kullandıkları örtü, peçe
b.+ yıla 1038
- bur(u)n** burun
b.+ ı 35
- bur(u)n delügi** burnun iki boşluğundan her biri
b.+ ı d. 20
- burusa** Bursa ili
b. 1797
- büse eyle-** (Far.+T.) öpmek
b.- yesin 1091
- büs eyle-** (Far.+T.) öpmek
b.- mek 1087
- bustān** (Far.) çiçek bahçesi, bostan
b. 738
- bū türāb** Ebû Türāb, Horasanlı ilk sufilerden
b. 1676
- büy** (Far.) koku
b.+ ı 232, 234, 614
b.+ ını 233
- bū yahyā** Ebû Yahyâ, Azrail
b. 1246
- büy-ı gül** (Far.) gül kokusu
b. 615
- buyur-** buyurmak, emretmek
b. 1283
b.- a 1389
b.- dı 167, 545, 586, 672, 1231, 1543, 1550, 1595, 1599, 1615
b.- miş 518
b.- mişdur 1636
b.- mişdurur 1134, 1616
b.- updur 900, 1103, 1238
b.- up durur 1776
- bük-** oynamak, raksetmek
b.- üp 1618
- bürüdet** (Ar.) soğukluk, soğuk
b.+ i 1490
- büryān ol-** (Far.+T.) kebab olmak, kavrulmak
b.- urdı 1342
- büyük** büyük
b. 1096

- büyük arkalu ol-** büyük arkalı, sırtı büyük olmak
b.- an 73
- büyük ol-** büyük olmak, küçük olmak karşıtı
b.- a 29
b.- an 22
b.- sa 51
- C**
- cā** (Far.) yer, mevki krş. *cāy*
c. 262, 1279, 1373
c.+ ya 1320, 1376, 1629
- cāh** (Ar.) yüksek makam
c. 251, 461, 801, 846, 1601, 1641
c.+ a 855, 1040, 1406, 1642
c.+ uş 1553
- cāh** (< Far. *çāh*) kuyu, çukur krş. *çāh*
c. 423
- cāhil ol-** (Ar.+T.) bilgisiz, tecrübesiz olmak
c.- a 21
c.- maya 415
- cāhil ü kāhil ol-** (Ar.+T.) bilgisiz ve tembel olmak
c.- a 32
- cahīm** (Ar.) cehennem
c.+ e 812
- caķ** ta, işte; tam
c. 147
- cām** (Far.) kadeh
c.+ ı 303, 322
- cān** (Far.) can, ruh
c. 14, 30, 34, 93, 111, 120, 126, 160, 207, 241, 256, 261, 282, 302, 334, 344, 349, 351, 354, 368, 373, 386, 399, 401, 426, 442, 482, 491, 492, 494, 502, 523, 535, 576, 602, 613, 614, 625, 655, 680, 700, 713, 715, 726, 728, 731, 764, 797, 827, 830, 831, 852, 874, 908, 930, 957, 963, 976, 985, 1013, 1015, 1022, 1029, 1047, 1057, 1074, 1078, 1081, 1086, 1095, 1108, 1110, 1112, 1124, 1133, 1135, 1152, 1159, 1163, 1192, 1210, 1218, 1227, 1233, 1235, 1242, 1245, 1248, 1261, 1282, 1293, 1295, 1308, 1317, 1343, 1351, 1353, 1356, 1364, 1368, 1401, 1415, 1431, 1439, 1442, 1485, 1500, 1512, 1568, 1570, 1574, 1582, 1593, 1595, 1600, 1621, 1645, 1648, 1654, 1658, 1659, 1673, 1693, 1719, 1731, 1766, 1796, 1804, 1818, 1829
c.+ a 24, 336, 653, 692, 901, 950, 993, 1125, 1169, 1220, 1526, 1640, 1777, 1780, 1793, 1828
c.+ da 1278
c.+ dan 1726
c.+ <ı> 1077
c.+ ı 23, 209, 400, 413, 471, 531, 532, 587, 639, 938, 966, 1080, 1084, 1127, 1206, 1257, 1488, 1502, 1503, 1511
c.+ ıla 796, 1647
c.+ ina 218, 282, 622, 910, 1208, 1465
c.+ la 1655
c.+ ları 1823, 272
c.+ um 841, 869, 116
c.+ uş 238, 329, 687, 741, 773, 822, 896, 995, 1060, 1076, 1113, 1117, 1176, 1497
c.+ uş a 539, 1270
c.+ uş da 1609
c.+ uş ı 745, 1396, 1500
- cān al-** (Fars.+T.) öldürmek
c.+ ı a.- ur 1704
c.+ ın a.- a 1395
c.+ ın a.- mağıçun 1707
c.+ ını a.- dı 1246
c.+ ını a.- uş 1390
c.+ um a. 1700
c.+ uş a.- uram 1240
- cāna gel-** bıkmak, usanmak
c.- düm 1047
- cān bin cān** (< Ar. *cānn*) cin oğlu cin
c.+ dan 441
- cān çıķ-** (Far.+T.) ölmek
c.- ardı 404
- cān dimāġı** duyu âlemi

- c.+ na 1348
cān kulağıyla dinle- çok dikkatli dinlemek
 c.- gil 1318
cānsuz kal- ölü durumuna gelmek
 c.- ipdi 115
cān ver- (Far.+T.) ölmek
 c.- di 1061
 c.- e 1523
 c.+ ı v.- ür 1469
 c.- se 1519
cār ol- (Ar.+T.) komşu olmak
 c.- mişamdur 1372
cāy yer, mevki krş. *cā*
 c. 483
 c.+ a 268
 c.+ uñ 1826, 247
cāy-ı dünyā (Ar.) yeryüzü
 c.+ da 269
 c.+ ya 268
cāy-ı huften (Ar.+Far.) gaflet yeri
 c. 269
cāy-ı yeşrib (Ar.) Medine
 c.+ durur 1337
cāyiz (< Ar. *cā'iz*) dinî ve yasal yönden yapılmasında herhangi bir sakınca bulunmayan
 c. mi 785
cebbār (Ar.) Allah
 c. 516, 1371
ceberūt (Ar.) Allah
 c. 425
cebhe (Ar.) taraf, yön
 c. 842
cebîn (Ar.) alın
 c.+ inde 1510
cebr (Ar.) zorlama
 c.+ i 1009
cebrā'îl (Ar.) Allah'ın vahyini peygamberlere ulaştırmakla görevli olan melek krş. *cebrāyil*, *cibrîl*
 c. 571, 715, 1178, 1451
cebrā'îl-i emîn (Ar.) Cebrail krş. *cebrāyil-i emîn*
 c. 160, 761
cebrāyil (< Ar. *cebrā'îl*) Allah'ın vahyini peygamberlere ulaştırmakla görevli olan melek krş. *cebrā'îl*, *cibrîl*
 c. 161, 499, 544, 607, 612, 632, 921, 1466
 c.+ den 570
 c.+ e 575, 650, 1450
 c.+ ile 717
cebrāyil-i emîn (Ar.) Cebrail krş. *cebrā'îl-i emîn*
 c. 317, 537, 1471
cefā (Ar.) eziyet, sıkıntı
 c.+ ların 1229
cefā et- (Ar.+T.) eziyet etmek, azap vermek
 c.+ lar e.- düñ 1696
cehd (Ar.) çalışıp çabalama, uğraşma
 c. 922
cehd et(d)- (Ar.+T.) çalışıp çabalamak, uğraşmak krş. *cehd it-*, *cehd kı-*
 c.- me 922
 c.- üp 93
cehd it- (Ar.+T.) çalışıp çabalamak, uğraşmak krş. *cehd et-*, *cehd kı-*
 c. 683
cehd kı- (Ar.+T.) çalışıp çabalamak, uğraşmak krş. *cehd et-*, *cehd it-*
 c. 681, 1715, 1735
 c.- dı 919
cehennem (Ar.) cehennem
 c. 511, 812, 817, 1482
 c.+ den 242, 1125
 c.+ i 1494
cehennem ehl<i> günahkârlar
 e. 1522
cehennemlik(g) cehennemde yanmaya müstahak
 c.+ uñ 1525
cehl (Ar.) bilgisizlik, cahillik
 c.+ ile 57, 64
 c.+ le 419
cehül (Ar.) çok cahil, pek cahil
 c. 352
celî (Ar.) açık, belli, meydanda
 c. 581
celîl (Ar.) Allah
 c. 955, 1453
cem (Ar.) kelimenin çoğul hâli
 c.+ dür 1659

- cem'ā** (Ar.) hep, bütün, toplanmış
c. 548
- cemā'at** (Ar.) bir imama uyup namaz kılan Müslümanların bütünü
c. 1530
c.+ le 1531
- cemāl** (Ar.) yüz güzelliği, güzel yüz
c.+ e 1033
c.+ i 1100
c.+ ine 1101, 1143
c.+ ini 805
c.+ üj 1591
- cemāl-i safā** (Ar.) saf güzellik
c. 828
- cem' eyle-** (Ar.+T.) toplamak krş. *cem' it-*
c.- di 1689
- cemī'** (Ar.) bütün, hep, cümle
c. 1417
- cemī' -i hūr-ı 'ın** (Ar.) iri ve güzel gözlü hurilerin hepsi
c. 292
- cemī' -i maḫşūd** (Ar.) istenenlerin hepsi
c.+ a 1399
- cem' it(d)-** (Ar.+T.) toplamak krş. *cem' eyle-*
c.- er 888
- cem' ol-** (Ar.+T.) toplanmak
c.- dı 1195
- ceng** (Far.) mücadele, kavga, çekişme
c. 606
- cennāt** (Ar.) cennetler
c. 627
- cennet** (Ar.) Allah'ın müminleri ölümünden sonra sonsuz mutluluk içinde yaşatacağını vaat ettiği yer
c. 269, 278, 364, 372, 605, 819, 821, 901, 915, 917, 929, 1320, 1358, 1521, 1524, 1526
c.+ de 897
c.+ e 608, 818, 1396
c.+ iken 423
c.+ ine 935, 1381
c.+ üj 365, 913, 1524
- cennet ehli** cennete girebilecek nitelikteki insanlar
c.+ nüh 1524
c.+ nden 1526
- c.+ ndenise 1521
- cerr** (Ar.) kendine doğru çekme
c. 922
c.+ üj 922
- cerrāḥ** (Ar.) uzmanlık alanı ameliyat yapmak olan hekim
c. 1515
- cevāb** (Ar.) soruya verilen karşılık
c. 356, 397, 427, 1137
c.+ ıla 1221
c.+ ın 1062
c.+ uñ 277
- cevāb eyle-** (Ar.+T.) cevap vermek krş. *cevāb ver-*
c. 1264
- cevāb-ı şavāb** (Ar.) doğru cevap
c. 250, 385
- cevāb-ı su'āl** (Ar.) sorunun cevabı
c. 1361
- cevāb ver-** (Ar.+T.) cevap vermek krş. *cevāb eyle-*
c.- di 385, 667
c.- iser 201
- cevelān et(d)-** (Ar.+T.) dolaşmak
c.- üp 302
- cevher** (Ar.) var olan bir şeyin özü, esası, varlığındaki maya, gevher
c.+ iyle 1176
c.+ üñde 1111
- cevherī** (Far.) kuyumcu
c.+ lere 1480
- cevr ü cezā et-** (Ar.+T.) zulüm ve karşılık vermek krş. *cevr ü cezā kııl-*
c. 1567
- cevr ü cezā kııl-** (Ar.+T.) zulüm ve karşılık vermek krş. *cevr ü cezā et-*
c.- dı 1185
- cibrīl** (Ar.) Allah'ın vahyini peygamberlere ulaştırmakla görevli olan melek krş. *cebrā'il, cebrāyil*
c. 577, 590, 1453, 1470
c.+ e 1457
- cihān** (Far.) 1. dünya, âlem
c. 166, 548, 755, 807, 975, 1000, 1113, 1350, 1352, 1542, 1543,

- 1547
c.+ <a> 468
c.+ da 30, 164, 449, 763, 897,
1152, 1267, 1544, 1661
c.+ durur 1106
c.+ ı 463
2. çok büyük miktarda, dünya
kadar
c. 634
- cihān-ı pis** (Far.+T.) çok adi, çok
aşağılık
c. 1833
- cihāt** (Ar.) cihetler, yönler, taraflar
c. 947
- cihet** (Ar.) yön, doğrultu
c.+ den 828
- cilbāb-ı cennet** (Ar.) cennetin örtüsü
c.+ i 292
- cimā'** (Ar.) cinsel ilişkide bulunma
c.+ ı 13
c.+ yla 71
- cin** (< Ar. *cin*) cin
c. 332
c.+ idi 438
- cinān** (Ar.) cennetler
c. 373, 927, 1728, 247
c.+ a 926, 938
- cinān-ı cānān** (Ar.+Far.) Allah'ın
cennetleri
c.+ a 692
- cism** (Ar.) beden, vücut
c. 680, 1169, 1278
c.+ de 103
c.+ e 613
c.+ i 830
c.+ ile 256
c.+ ini 1390
c.+ inüj 211
- cism-i bī-cān** (Ar.+Far.) cansız beden
c.+ ı 1335
- cism-i keştī** (Ar.+Far.) gemi
c.+ sin 99
- cism-i peygāberān** (Ar.+Far.)
peygamberlerin bedeni
c.+ a 245
- civār** (Ar.) yakın, komşu
c.+ a 1376
- cizye** (Ar.) İslam devletlerince
Müslüman olmayan tebaadan
alınan vergi
c. 808
- cū'** (Ar.) açlık
c.+ dan 1047, 1059
c.+ la 1801
- cūleh** (Far.) yoksul insanların giydiği
kalın ve kaba kumaş
c. 449
c.+ le 452
- cūş eyle-** (Far.+T.) coşmak
c.- di 106
- cüft** (Far.) zevç, zevce
c. 265, 274, 279
c.+ ümüz 265
c.+ üj 266
c.+ üjü 271, 274
- cülüs et(d)-** (Ar.+T.) oturmak
c.- esin 594
- cümle** (Ar.) bütün; herkes, her şey
c. 8, 69, 201, 257, 311, 320, 350,
431, 432, 444, 507, 548, 565,
781, 782, 863, 1070, 1106, 1286,
1289, 1330, 1477, 1544, 1548,
1669
c.+ nüj 200, 322, 332
c.+ si 115, 309, 501, 526, 1365,
1564, 1801
c.+ sidür 566
c.+ since 567
c.+ sinüj 1746
- cümle-i 'ālem** (Ar.) herkes
c. 165
c.+ i 284
- cümle-i derd** (Ar.+Far.) illetlerin hepsi
c.+ üje 1536
- cümle-i enbiyā** (Ar.) peygamberlerin
hepsi
c.+ ya 1471
- cümle-i mezkūr** (Ar.) zikrolunanların
hepsi
c. 319
- cümle-i müneccim** (Ar.) gök
bilimcilerin hepsi
c.+ ler 188
- cümle-i sözler** (Ar.+T.) sözlerin hepsi
c.+ i 430
- cüneyd-i baġdādī** Cüneyd-i Bağdadi,

- ilk devir sufiliğinin en güçlü temsilcilerinden olan meşhur sufi
c. 1223
- cüvān** (Far.) genç erkek
c. 1063, 1081, 1210
c.+ uñ 221
- cüvān-merd ol-** (Far.+T.) cömert olmak
c.- a 40
- cüzv** (< Ar. *cuz'*) kısım, parça
c.+ i 640

Ç

- çāh** (Far.) kuyu, çukur krş. *cāh*
ç. 801
- çāker** (Far.) kul, köle
ç. 1587
ç.+ sin 1331
- çal-** 1. çalmak, hırsızlık yapmak
ç.- maya 742
2. kesmek üzere sürmek, kesmek
ç. 1700
- çālāk** (Far.) çabuk hareket eden, çevik
ç. 147
- çalap** Tanrı, Allah
ç.+ um 1411
- çañ çañ it(d)-** çan sesine benzer ses çıkarmak
ç.- e 45
- çap-** at sürmek
ç.- a 811, 812
- çapın-** ileri atılmak, saldırmak
ç.- up 1422
- çār-aşhāb** (Far.+Ar.) dört İslam büyüğü, Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman, Hz. Ali
ç. 762
- çehār-deh** (Far.) on dört
ç.+ den 886
- çehre** (Far.) yüz, surat
ç.+ si 559
ç.+ sini 305
- çek-** 1. dizmek, sıralamak (yemek)
ç.- di 1078
2. çekmek, kendine doğru getirmek
ç.- di 1179
3. kullanmaya davranmak (silah

- için)
ç.- di 1706
4. alıp götürmek; bir yerden başka bir yere taşımak
ç.- diler 350
5. güç durumlara katlanmak
ç.- erem 568, 1229, 1231
ç.- üpdı 527
6. tartmak; ağırlık ölçmek
ç.- mez 1662
ç.- üben 1363, 1425
- çekdür-** çektirmek
ç.- di 1477
- çeki** odun, taş, kireç gibi şeyleri tartmakta kullanılan ağırlık ölçüsü
ç. 1662
- çekil-** çekilmek, yukarıya çıkarılmak
ç.- üben 726
- çekişik** çekişme
ç.+ deyiken 1242
- çelebi** efendi, bey
ç. 1506
- çenber eyle-** (Far.+T.) çemberle kuşatmak, bağlamak, esir etmek
ç.- η 1391
- çendān** (Far.) çok, pek çok
ç. 1792
- çengel** (< Far. *çengāl*) çengel
ç.+ e 773
- çep** (Far.) yanlış
ç.+ e 812
- çerāğ-ı nūrānī** (Far.+Ar.) nurlu kandil
ç. 324
- çeşm** (Far.) göz
ç.+ <i> 1095
ç. 309, 1087, 1135
ç.+ i 79, 1139
ç.+ ile 1132
ç.+ in 1093
ç.+ ümiçün 1132
ç.+ üñ 1101
ç.+ üñi 1098
- çeşm-i a'mā** (Far.+Ar.) kör göz
ç.+ sı 1142
- çeşm-i cān** (Far.) sevgilinin gözü
ç.+ ı 1094
- çeşm-i ya'kūb** (Far.+Ar.) Hz. Yakup'un

- gözü
ç.+ uş 1144
- çeşm** <ü> **güş ur-** (Far.+T.) göz kulak kesilmek, dikkatle incelemek ve dinlemek
ç.- urlar 508
- çevre** çevre
ç. 1803
- çığır** tarz, yol, usul
ç.+ in 1186
ç.+ ina 1253
- çığır-** bağırmaq, haykırmak
ç.- maş 1260, 1261
- çık-** çıkmak
ç.- a 1029, 1032
ç.- dı 115, 446, 473, 509
ç.- dum 156
ç.- up 538, 1129
- çıkagel-** çıkagelmek
ç.- ür 1710
- çıkār-** çıkarmak
ç.- asın 804
ç.- dı 1474
ç.- uban 1488
ç.- up 216
- çıp yalıncağ(ğ)** çırılçıplak, tamamen çıplak
ç.+ ıdı 944
- çikir** kir
ç. 976
- çin-i mā-çin** Çin ve Çin'in güney kısmı
ç.+ de 711
- çirk** (Far.) pislik, kir
ç. 830
- çoğal-** çoğalmak, artmak
ç.- up 1263
- çok(ğ)** çok
ç. 389, 446, 567, 690, 698, 940, 1044, 1173, 1216, 1232, 1291, 1365, 1422
ç.+ dur 599, 600
ç.+ ı 891
- çök-** çökmek, dibe toplanmak
ç.- erem 1229
- çöp** çöp
ç.+ inden 976
- çü** (< Far. *çün*) çünkü krş. *çün, çünkü*
ç. 84, 428, 1202, 1666, 1805
- çün** (< Far. *çün*) 1. çünkü, mademki; ne zamanki krş. *çü, çünkü*
ç. 251, 416, 518, 522, 531, 544, 553, 1118, 1182, 1737
2. cümlelerin başına gelip peşindeki cümleyi zaman ilgisiyle bağlar
ç. 129, 237, 772, 871, 876, 947, 1029, 1051, 1092, 1102, 1138, 1246, 1254, 1318
- çünkü** (< Far. *çün ki*) çünkü; ne vakit, vakte ki krş. *çü, çün*
ç. 164, 595, 680, 682, 697, 1057, 1172, 1536,
2. cümlelerin başına gelip peşindeki cümleyi zaman ilgisiyle bağlar
ç. 349, 467, 516, 611, 617, 623, 668, 917, 1052, 1334, 1343, 1493, 1499, 1527, 1587, 1656, 1830
- çünküm** (< Far. *çün+T. kim*) çünkü
ç. 515, 589, 687, 1301, 1535, 1798
- çürü-** çürümek
ç.- yüp 621

D

- da** da, bağlaç
d. 336, 339, 762, 855, 1472, 1639
- dā'** (Ar.) hastalık
d.+ uş 1784
- dahı** dahi
d. 12, 18, 20, 21, 23, 28, 30, 36, 44, 46, 53, 63, 72, 74, 77, 88, 117, 298, 140, 154, 186, 213, 214, 220, 231, 245, 278, 317, 350, 351, 353, 367, 368, 380, 383, 407, 444, 452, 485, 488, 491, 500, 501, 502, 513, 519, 559, 600, 606, 616, 619, 633, 635, 637, 643, 688, 689, 711, 714, 744, 751, 752, 753, 755, 771, 782, 797, 807, 808, 889, 893, 899, 900, 923, 953, 962,

- 972, 976, 1001, 997, 1019, 1052, 1056, 1057, 1081, 1083, 1139, 1165, 1177, 1230, 1247, 1249, 1250, 1264, 1282, 1306, 1350, 1378, 1386, 1394, 1408, 1410, 1412, 1413, 1498, 1512, 1554, 1561, 1565, 1569, 1596, 1606, 1636, 1647, 1664, 1727, 1777, 1793, 1794
- dāhil-i 'araṣāt** (Ar.) mahşerin içindekiler
d. 781
- dāhil ol-** (Ar.+T.) girmek; içinde olmak
d.- a 1275
d.- mağil 226
- dāmen** (Far.) etek
d.+ üne 1735
- dānā** (Far.) âlim, bilgin, bilgili
d. 352, 479, 776, 1090, 1262, 1273, 1397, 1448, 1722
- dāne** (Far.) tane
d. 259
- dāne-i raḥmet** (Far.+Ar.) yağmur tanesi
d.+ i 1363
- dārāt bul-** (Far.+T.) ihtişam elde etmek
d.- am 472
- dār-ı cinān** (Far.+Ar.) cennetler
d. 1568
- dart-** 1. tartmak
d.- arıdı 1710
2. çekmek
d.- anlar 651
- dāsītān eyle-** (Far.+T.) destan etmek, herkese duyurmak
d.- r 1203
- da'vā** (Ar.) dava, mücadele, anlaşmazlık; iddia
d. 716
d.+ dan 1736
d.+ dur 1378
- da'vācı** şikâyetçi, davacı
d. 720
- da'va-dār** (Ar.+Far.) davacı krş.
da'vā-dār
d.+ <a> 718
d.+ ı 707
- da'vā-dār** (Ar.+Far.) davacı krş.
da'va-dār
d. 704, 706
- da'vā-dār ehli** davacılar
d. 698
- da'vā-dār ol-** (Ar.+Far.+T.) sorunlu, problemlili
d.- a 29
d.- ma 1736
- da'vā it(d)-** (Ar.+T.) iddialaşmak, dediğinde inat etmek krş. *da'vā kıl-*
d.- esin 666
- da'vā kıl-** (Ar.+T.) iddialaşmak, dediğinde inat etmek krş *da'vā it-*
d.- am 774
- da'vā<-yı> tāmāt** (Ar.) saçma sapan düşünce, iddia
d. 778
- dāvud** Hz. Davut
d. 702, 705, 1119
d.+ a 730
- dāyim** (< Ar. *dā'im*) devamlı, sürekli
d. 177, 530, 817, 834, 837, 912, 982, 991, 1143, 1162, 1163, 1530, 1541
- dāyimā** (< Ar. *dā'imā*) her vakit, her zaman
d. 166, 632, 1097, 1356, 1525, 1555, 1694
- de** de, bağlaç
d. 106, 146, 281, 386, 526, 630, 954, 1013, 1042, 1070, 1187, 1191, 1248, 1478, 1525, 1574, 1578, 1579, 1590, 1600, 1610, 1641, 1764
- de-** demek, söylemek krş. *di-*
d. 1234, 1551
d.- di 2, 6, 116, 119, 185, 199, 209, 323, 329, 337, 358, 406, 408, 451, 569, 590, 658, 662, 754, 761, 854, 862, 922, 951, 962, 989, 1050, 1052, 1053, 1059, 1088, 1168, 1176, 1202, 1212, 1225, 1227, 1237, 1274, 1372, 1374, 1388, 1407, 1414, 1421, 1450, 1473, 1542, 1554, 1573, 1590, 1594, 1604, 1614, 1624, 1641, 1651, 1657, 1669, 1695, 1697, 1739, 1757, 1768,

- 1769, 1773, 1799, 1808, 1810, 1820
d.- diler 184, 189, 193, 267, 295, 300, 570, 986, 990, 1073, 1076, 1259
d.- düğüm 598
d.- düğün 882
d.- dükleri 1320
d.- düm 401, 405, 646, 1226, 1796
d.- düğ 777, 1202
d.- gil 823, 1760
d.- mek 1820
d.- meydüm 524
d.- mezdi 1041
d.- mişdi 1029
d.- miş durur 1385, 1540
d.- mişdür 1383
d.- mişsindür 1189
d.- ne 1016
d.- r 43, 130, 149, 167, 207, 224, 240, 297, 572, 654, 716, 825, 869, 953, 1193, 1284, 1309, 1361, 1389, 1416, 1462, 1699, 1712, 1729, 1732, 1789, 1805
d.- rdi 1456
d.- rem 338, 862, 892, 900, 1656, 1675, 1738
d.- ridi 1008, 1056
d.- risen 1192, 1401
d.- rler 232, 414, 845
d.- se 500
d.- señ 1146, 1156
d.- ye 773, 774, 775, 782, 788, 814, 856, 858, 933, 1377, 1405, 1413, 1500, 1742, 1743, 1745, 1746, 1748
d.- yeler 53, 119
d.- yem 5, 168, 360, 577, 615, 701, 889, 997, 1148, 1251, 1284, 1383, 1602
d.- yeyin 9, 1222
d.- yeyüm 1017
d.- yince 1687
d.- yü 666, 1258
d.- yüp 1327, 1476, 1634
d.- yüp durur 6
d.- yüpdür 998
- d.- yüp türdü 521
deber hoyrat; patavatsız; sersem
d. 1379
dede dede
d. 892, 1723, 1733
def^c (Ar.) savma, savuşturma, uzaklaştırma
d. 235
def^c et(d)- (Ar.+T.) savmak, uzaklaştırmak
d.- erdi 1018
defⁱ (< Ar. *defⁱ*) derhâl, hemen krş. *defⁱ*
d. 1342
defⁱ (Ar.) derhâl, hemen krş. *defⁱ*
d. 190, 236, 418, 607, 656, 751, 812, 1432, 1486, 1518, 1628, 1630, 1706
defⁱ -i ah et- (Ar.+Far.+T.) iniltiyi, feryadı savmak
d.- di 1061
defter (Ar.) defter
d. 1592
deg- ulaşmak, erişmek, dokunmak
d.- di 1343
d.- medük 447
degme sıradan; gelişigüzel; herhangi bir
d. 1290
değsür- devşirmek, toplamak
d. 338
değül değil
d. 380, 491, 789, 1121, 1155, 1231, 1562, 1668, 1813, 1821
d.+ durur 269, 1364
d.+ dür 1088, 1505
d.+ idi 466
dehân (Far.) ağız
d. 630, 1686
d.+ a 960
d.+ mda 630
dek kadar
d. 542, 930
dek tür- sakin durmak, susmak
d.- dı 1477
delîl (Ar.) yol gösteren, rehber
d. 446
delk (Far.) eski ve yamalı derviş hırkası

- delü** d. 1407
deli
d. 990, 991, 993
d.+ dür 1256
- dem** (Far.) an, zaman, vakit
d. 133, 137, 151, 155, 193, 206, 208, 220, 259, 276, 311, 314, 335, 337, 340, 350, 353, 367, 374, 396, 406, 465, 490, 500, 559, 586, 614, 619, 637, 638, 647, 653, 664, 694, 711, 734, 745, 747, 814, 859, 862, 878, 904, 921, 922, 943, 944, 1015, 1025, 1055, 1148, 1257, 1290, 1341, 1342, 1391, 1392, 1427, 1430, 1437, 1481, 1498, 1500, 1551, 1580, 1596, 1618, 1638, 1664, 1687, 1701, 1787, 1794, 1796, 1807, 1811
d.+ de 64, 412, 573, 626, 733, 761, 822, 962, 1055, 1059, 1238, 1395, 1450, 1581, 1622, 1696, 1704, 1705, 136
d.+ dür 421
d.+ e 1633
d.+ i 91, 152, 210, 214, 682, 1040, 1618
d.+ idi 1336
d.+ idür 655
d.+ in 563, 1012, 1492, 1588
d.+ inde 1280
d.+ inden 354, 840, 979, 1174, 1618, 1827
d.+ ine 221, 386, 464, 907, 1113, 1512, 1600
d.+ ini 596
d.+ iyiçün 1159, 1673
d.+ iyle 906, 1115, 1339
d.+ ler 509, 517, 576, 592, 655, 656, 782, 876, 905, 906, 974, 1048, 1382, 1389, 1407, 1474, 1568, 1680, 1691, 1700
d.+ lerde 752
d.+ leri 257
d.+ üme 1713
d.+ ünnden 107
d.+ ünji 1253
- dem-be-dem** (Far.) daima, sürekli
- d. 55
- dem bul-** (Far.+T.) neşeli, zevkli bir hayata ermek
d. 1115
d.- updı 420
- dem-i maḥmūd** (Far.+Ar.) Hz. Muhammet'in nefesi
d. 1299
- dem ur-** (Far.+T.) nefes almak; nefes çekmek
d. 55
- den-** denmek, söylenmek krş. *din-*
d.- ür 859
- denānīr** (Ar.) altınlar
d.+ i 1808, 1818
- denānīr-i 'ālem** (Ar.) yeryüzündeki altınlar, maddi varlık
d. 1811
- dendān** (Far.) dış
d. 649
d.+ ı 607
- deng ol-** hayrete düşmüş, kafası karışmış olmak
d.- up 520
- denil-** denilmek, söylenilmek krş. *dinil-*
d.- di 395, 1289
- dep-** atı ileri sürmek
d.- e 812
- depe** tepe
d. 141
d.+ si 813
d.+ yi 144
- der** ter krş, *ter*
d. 550
d.+ i 546
d.+ ün 536
- der-beyābān** (Far.) çölde, çöl içinde
d. 1649
- der-çihān** (Far.) cihanda
d. 1546
- derd** (Far.) insana ıztırap veren her türlü hâl, sıkıntı, zorluk, üzüntü
d. 227, 527, 1471, 1723
d.+ e 1475
d.+ i 1475
d.+ ile 1525
d.+ ine 1783
d.+ inedür 385

- d.+ inüñ 272
d.+ le 1024, 1231
d.+ üñe 1405
- derde düş-** hastalanmak
d.- ıcek 621
- derd-i 'azīm** (Far.+Ar.) derdin büyüğü,
büyük zorluk
d. 661, 668
- derd-i eyyüb** (Far.+Ar.) Hz. Eyüp
d.+ den 624
- derdlü ol-** dertli olmak, sıkıntılı olmak
d.- inca 224
- der-dünyā** (Far.+Ar.) dünyada, dünya
içinde
d. 609
- derecāt bul-** (Ar.+T.) dereceler,
mertebeler kazanmak
d. 1085
- derekāt** (Ar.) aşağı seviyeler, aşağı
dereceler
d. 1154, 1155
- der-gāh** (Far.) Allah'ın huzuru krş.
der-geh
d.+ a 1406
- der-geh** (Far.) Allah'ın huzuru krş.
der-gāh
d.+ den 522
d.+ ümden 512
- derhem kıl-** (Far.+T.) perişan etmek
d.- ur 1329
- deri** deri
d.+ si 39
- der-kār ol-** (Far.+T.) iş görmek
d. 962
- derle-** terlemek
d.- di 543, 544
- dermān** (Far.) ilaç, şifa, çare
d.+ uñ 995
- der-mi'rāc** (Far.+Ar.) miraçta, miraç
günü
d. 1289
- ders** (Ar.) ders
d.+ i 416
- ders-i 'ām et-** (Ar.+T.) ders vermek, bir
bilgiyi öğretmek
d.- di 430
- dersü** hepsi; baştan başa; hep
d. 110, 134, 309, 1594
- derün** (Far.) gönül; ruh; yürek
d.+ da 87
d.+ ı 371
- dervīş** (Far.) derviş
d. 117, 119, 891, 895, 1053,
1077, 1311, 1633, 1787, 1800
d.+ den 1312
d.+ e 116, 1314
d.+ i 897, 1313
d.+ ler 1070
d.+ lerüme 1425
- dervīşān** (Far.) dervişler
d. 126
- dervīş ol-** (Far.+T.) derviş olmak
d.- a 58
- deryüze et-** (Far.+T.) dilencilik yapmak
krş. *deryüze eyle-*
d.- di 1068
- deryüze eyle-** (Far.+T.) dilencilik
yapmak krş. *deryüze et-*
d.- diler 1070
- dest** (Far.) el
d.+ üm 1428
- destān** (Far.) destan
d. 1796
d.+ um 841
- dest-gīr** (Far.) elden tutan, yardımcı
d.+ i 200
- dest-i kudret** (Far.+Ar.) kudret eli,
Allah'ın gücü
d.+ dedür 1495
d.+ le 251
- dest-i mūsā** (Far.+Ar.) Hz. Musa'nın eli
d.+ ya 1177
- dest uzat-** (Far.+T.) sahip olmaya
kalkışmak, dokunmaya, almaya
teşebbüs etmek
d.- dı 287
- devāt** (Ar.) divit
d. 311
- deve yüki** çok fazla, aşırı ölçüde
d.+ nden 448
- devlet** (Ar.) baht, talih
d.+ ile 85
- devlet bul-** (Ar.+T.) makam, büyüklük
elde etmek
d.- asın 1294
d.- up 473

- devr** (Ar.) devir, zaman
d.+ i 1223
- devrān sūr-** (Ar.+T.) huzur ve refah içinde yaşamak
d.- e 279
- devr-i āhīr zamān** (Ar.) kıyamete yakın zaman
d.+ da 1458
- deyü** diye krş. *dīyü*
d. 125, 504, 1357
- dīhk et-** (Ar.+T.) gülmek
d.- mez 771
- dīraht** (Far.) ağaç
d.+ ı 100
- dīraht-ı bālā** (Far.) yüce ağaç
d.+ yı 293
- dīraht-ı gül** (Far.) gül ağacı
d. 613
- dīraht-ı hūrmā** (Far.) hurma ağacı
d.+ ya 735
- dīraht-ı tūbā** (Far.+Ar.) cennette var olduğuna inanılan kökleri yukarıda dalları aşağıda bir ağaç, Tuba ağacı
d.+ yı 293
- di-** demek, söylemek krş. *de*
d. 389, 1067, 1406, 1711, 1760
d.- di 86, 106, 113, 124, 132, 139, 150, 151, 161, 178, 180, 238, 265, 267, 289, 360, 390, 402, 406, 469, 486, 493, 510, 519, 536, 555, 571, 577, 587, 658, 700, 870, 884, 901, 911, 920, 948, 952, 954, 957, 962, 1057, 1058, 1060, 1064, 1075, 1128, 1132, 1136, 1148, 1151, 1188, 1199, 1239, 1314, 1324, 1341, 1368, 1386, 1425, 1436, 1437, 1452, 1457, 1541, 1553, 1562, 1566, 1569, 1593, 1693, 1704, 1711, 1712
d.- diler 180, 195, 271, 288, 553, 575, 1131, 1150, 1196, 1260, 1322, 1409, 1684, 1816
d.- dükde 160, 427, 880
d.- düm 158, 632, 1817
d.- medi 690
d.- medi mi 669
- d.- medün mi 1749
d.- meñ 988, 1324
d.- mesün 513
d.- mezem 44
d.- miş durur 1384
d.- mişken 424
d.- ne 493
d.- r 5, 14, 87, 109, 112, 120, 123, 141, 152, 163, 206, 224, 341, 398, 479, 552, 573, 601, 602, 621, 646, 648, 657, 662, 694, 697, 723, 733, 736, 737, 749, 755, 760, 778, 824, 841, 856, 880, 932, 943, 988, 997, 1026, 1028, 1047, 1048, 1050, 1051, 1055, 1089, 1109, 1118, 1158, 1161, 1179, 1200, 1212, 1220, 1241, 1254, 1275, 1283, 1302, 1358, 1370, 1371, 1427, 1463, 1471, 1511, 1552, 1563, 1583, 1597, 1616, 1646, 1647, 1686, 1743, 1770, 1771, 1773, 1785, 1788, 1791, 1798, 1831, 1833
d.- rem 151, 341, 363, 870, 1613, 1674
d.- risen 1233, 1278, 1287
d.- rler 616, 846, 1087
d.- rsin 1283, 1759
d.- ye 48, 80, 780, 1392, 1500, 1507, 1741
d.- yeler 243
d.- yelüm 990, 1197
d.- yem 215, 342, 600, 791, 916, 1402, 1593
d.- yesin 1091
d.- yeyim 1287
d.- yeyüm 238, 619, 626, 637, 694, 733, 738, 744, 792, 834, 1768
d.- yince 1054
d.- yüben 203, 465, 750
d.- yün 786, 984
d.- yüp 1489
- dīdār** (Far.) Allah'ın tecellisi
d. 1093
d.+ umı 1136
- dīde** (Far.) göz
d. 1094

- dik-** elbise dikmek
d.- di 959, 964, 972, 973
d.- em 957
d.- er 974
d.- eyüm 956
d.- üben 967, 968
- dikil-** tayin edilmek, nasbolunmak
d.- e 641
- dil (1)** 1. dil
d. 1194
d.+ i 631
2. konuşma, lisan
d.+ i 237, 416
d.+ ile 1715
d.+ le 1716
- dil (2)** (Far.) gönül, kalp
d.+ <i> 1086
d. 643, 655, 688, 831, 1284,
1726, 1777
d.+ de 58, 1163, 1633
d.+ den 120
d.+ üñ 1600
- dil-āzād** (Far.) gönümlü rahat ve serbest
d. 1731
- dil-āzār ol-** (Far.+T.) kalp kırıcı olmak
d.- ursa 1716
- dil-dār** (Far.) gönümlü kendine bağlamış
olan kimse, sevgili
d. 287, 736
- dile-** dilemek, istemek
d. 1764
d.- di 270, 286, 1107, 1423, 1702,
1763
d.- mezdi 1032
d.- miş 747
d.- mişidi 1291
d.- r 685, 1381
d.- riseñ 1538
d.- rse 1493, 1781
d.- rseñ 247, 1058, 1642, 1766
d.- rüz 301, 986
d.- yesin 1733
d.- yeyidi 1439
- dile al-** anmak; söylemek
d.- dı 671
- dile gel-** konuşmaya başlamak
d.- di 294
- dilek(g)** dilek, istek
d.+ in 375
d.+ ine 1061
d.+ ler 1291
- dil-i dānā** (Far.) hikmet sahibi
d. 248, 912
- dil-i mā** (Far.) bizim gönlümüz,
dostumuz
d. 615
- dil-i mūsā** (T.+Ar.) Hz. Musa'nın dili
d. 1177
- dil-i pāk ol-** (Far.+T.) temiz kalpli
olmak
d. 1718
- dili tok** (Far.+T.) zorunlu ihtiyaçları
karşılınca bununla yetinen;
fazla para ve mal istemeyen,
gönülü tok
d. 389
- dilīr** (Far.) yürekli, cesur, yiğit
d. 1706
- dil sür-** konuşmaya devam etmek,
ilerlemek
d.- düm 1354
- dil-şād** (Far.) gönümlü hoş, sevinç dolu
d. 1482
- dil-şād et(d)-** (Far.+T.) mutlu etmek
d.- er 488
- dil-şādī** (Far.) memnuniyet
d. 1713
- dil aç-** konuşmaya, söylemeye başlamak
d.+ üñ a. 653
- dimāğ** (Ar.) beyin
d.+ a 234, 543
d.+ ina 230, 849
- dīn** (Ar.) din
d. 97, 741, 743, 829, 1438, 1531,
1571
d.+ de 126, 1441
d.+ i 837, 1775
- dīn-dār** (Ar.+Far.) dinî inancı güçlü ve
inancının gereğini içten ve
gerçek bir dinî sevgi ile yerine
getiren kişi
d. 1281, 1791
- din-** denmek, söylenmek krş. *den-*
d.- e 714
- dinil-** denilmek, söylenilmek krş. *denil-*
d.- di 1287

- dişle-** dinlemek, kulak vermek
d. 31, 39, 75, 112, 207, 216, 355, 357, 362, 363, 368, 394, 406, 457, 479, 486, 539, 540, 599, 610, 626, 637, 648, 657, 658, 703, 725, 734, 736, 744, 757, 791, 811, 817, 840, 873, 876, 892, 931, 942, 975, 997, 1017, 1066, 1102, 1148, 1174, 1196, 1210, 1234, 1254, 1255, 1284, 1301, 1332, 1379, 1387, 1402, 1419, 1451, 1453, 1485, 1498, 1509, 1513, 1553, 1581, 1582, 1603, 1622, 1675, 1690, 1709, 1732, 1739, 1830
d.- di 908, 1447
d.- düm 1540, 1614
d.- gil 171, 412, 497, 588, 701, 709, 822, 870, 871, 996, 1044, 1046, 1126, 1193, 1207, 1222, 1354, 1448, 1552, 1656, 1755, 1767
d.- η 316
d.- nüz 122, 941
d.- ridi 500
d.- rler 1307
d.- yüp 1527
- diri** vücut, endam, beden
d.+ si 37, 747
- dirilik** yaşayış; hayat; ömür
d. 1396
- diri ol-** yaşamak, hayat sürmek
d.- ursa 1228
- dirlik(g)** hayat, yaşayış; sağlık
d. 1396
d.+ i 108
d.+ inde 1229, 1351
d.+ ünde 1250
- dirre** (Far.) kamçı, kırbaç
d. 1425
d.+ sin 1422
- diş** diş
d.+ i 30
d.+ ini 1474
d.+ le 958
d.+ leri 27, 29
d.+ lerün 1322
d.+ lerini 1477
- dişi** dişi, kadın
d.+ nün 74
- dişle-** dişlemek, ısırarak
d.- di 1322
- dīv** (Far.) dev
d. 713
d.+ ler 709
d.+ lere 710
- dīvāne** (Far.) deli, çılgın
d. 988
- dīvāne ol-** (Far.+T.) deli olmak, deliye dönmek
d.- dı 986
d.- duş 994
- diyü** diye krş. *deyü*
d. 121, 306, 777, 1256, 1258
- diz** diz
d.+ leri 1391
d.+ üm 157
- diz çök-** boyun eğmek, kabul etmek
d.- üben 499
- doğuz** dokuz
d. 26
- dost** (Far.) dost, yakın arkadaş
d.+ lar 1694
d.+ uşımış 469
- dostluk(g)** dostluk, arkadaşlık
d.+ ı 1694
d.+ umuz 1693, 1695
- dök-** dökmek, boşaltmak
d.- düğiçün 561
- dökil-** dökülmek, yayılmak
d.- düginde 603
- dön-** 1. dönmek, geri dönmek
d.- di 1436
d.- düm 1062
d.- gil 1058
d.- üben 146, 1817
d.- üp 1059
2. benzemek
d.- e 45
d.- eridi 1548
- döneğel-** geri gelmek; dönüp gelmek
d.- üben 777
- dönder-** döndürmek, kabul etmemek
d.- e mi 1651
- dörd** dört krş. *dört*
d. 366, 369, 764, 1773

- d.+ e 1102
d.+ i 763, 1772
d.+ in 757, 759
- dörd biñ** dört bin
d.+ den 1772
- dördünci** dördüncü
d. 186, 688
- dört** dört krş. *dörd*
d. 171, 198, 367, 1238, 1243, 1245, 1801
- dört biñ** dört bin
d. 1771
- dört yüz** dört yüz
d. 343, 344
- döşe-** döşemek, sermek, yaymak
d.- di 450
d.- yüp 308
- du´ā** (Ar.) dua
d. 1432, 1435, 1531
d.+ dur 1305, 1310, 1312, 1829
d.+ durur 1828
d.+ ları 1628
d.+ ını 1630
d.+ yı 1627
- du´ā et(d)-** (Ar.+T.) dua etmek krş. *du´ā eyle-*, *du´ā it-*, *du´ā kıl-*
d.- di 1246
d.+ lar e.- er 1173
d.+ ları e.- di 1792
d.- se 1311
- du´ā etdür-** (Ar.+T.) dua ettirmek
d.+ yı e.- ür 1627
- du´ā eyle-** (Ar.+T.) dua etmek krş. *du´ā et-*, *du´ā kıl-*
d.- di 1428
d.- sün 1788
- du´ā it(d)-** (Ar.+T.) dua etmek krş. *du´ā et-*, *du´ā eyle-*, *du´ā kıl-*
d.- e 1793
- du´ā kıl-** (Ar.+T.) dua etmek krş. *du´ā et-*, *du´ā eyle-*, *du´ā it-*
d. 1427
d.- dı 296
d.- sa 1640
d.- urlar 1431
- dudağ(ğ)** dudak krş. *tuğaq*
d.+ ı 25
- duħter** (Far.) kız çocuk, kız
d. 1210, 1212, 1215
d.+ e 1212
- duħul et-** (Ar.+T.) girmek
d.- di 623
- dūn** (Ar.) alçak, soysuz
d. 68
- dūn ol-** (Ar.+T.) alçak olmak
d.- ursın 1005
- dūr** (Far.) uzak
d. 1379
- dur-** durmak, bulunmak krş. *tur-*
d.- an 1434
- dūr et(d)-** (Far.+T.) uzaklaştırmak krş. *dūr eyle-*, *dūr it-*
d.- erem 512
d.- erler 519
- dūr eyle-** (Far.+T.) uzaklaştırmak krş. *dūr et-*, *dūr it-*
d.- di 596
- dūr it(d)-** (Far.+T.) uzaklaştırmak krş. *dūr et-*, *dūr eyle-*
d.- e 242
d.- er 836
- dūr ol-** (Far.+T.) uzaklaşmak
d. 1394, 1508
d.- ma 1090
d.- up 532
d.- ur 1095
- dūr olagör-** (Far.+T.) uzaklaşmaya çalışmak
d. 1218
- dut-** 1. tutmak krş. *tuğ-*, *tut-*
d. 957
d.- dum 1199
d.- dı 964, 973, 1420
d.- mışlar 983
d.- up 538
2. kullanmak
d.- mağ 1377
- dutağal-** tutmaya devam etmek
d.- dı 958
- dūzah** (Far.) cehennem
d. 527
d.+ a 102, 391
- dūgün** düğün
d.+ de 310
- dūkel** hep, hepsi, bütün
d. 839

- dümdüz it-** dümdüz etmek, çok düz hâle getirmek
d.- 133
- dünya** (< Ar. *dünyā*) dünya, âlem krş. *dünyā*
d. 894, 1813, 1821, 1823
d.+ dan 1320
- dünyā** (Ar.) dünya, âlem krş. *dünya*
d. 1544
d.+ dan 1334
d.+ ya 610, 947
d.+ yı 407
d.+ yıla 1825
- dür** (< Far. *dürr*) inci krş. *dürr*
d. 1225, 1557
- düriş-** çalışmak, çabalamak
d. 1100, 1641
d.- mez 722
- dürlü** çeşitli, türlü
d. 296, 568, 843, 1467, 1668, 1783
- dürlü dürlü** türlü türlü, çeşit çeşit
d. 478, 884, 1422
- dürr** (Far.) inci krş. *dür*
d.+ ile 1737
- dürüst** (Far.) doğru, hatasız
d. 419
- dürüst ol-** (Far.+T.) doğru olmak, düzgün olmak
d.- amaz 1105
d.- dı 959
d.- maz 1532
- dü-tā ol-** (Far.+T.) kamburu çıkmış, iki büküm olmak
d.- dı 1362
- düş-**
1. düşmek
d.- di 550, 961, 1171
d.- er 1171
d.- üp 1206
2. konmak, inmek
d.- di 458, 610
3. şehit olmak, vefat etmek
d.- di 1081
4. isabet etmek
d.- e 1033
- düş** düş, rüya
d.+ de 1321
- düşmen** (Far.) düşman, hasım
d.+ dür 1226, 1230
d.+ e 182
d.+ i 182
d.+ ine 180
d.+ üm 1230
d.+ ümdür 1225
- düşmenān** (Far.) düşmanlar
d. 179
- düşmen-i haqq** (Far.+Ar.) Allah'ın hasmı
d.+ a 1205
- düşmen-i huzā** (Far.) Allah'ın hasmı
d.+ dan 568
- düşmenlik** düşman olma durumu
d. 19
- düşmenlik et-** düşman gibi davranıp zarar vermek
d.- me 1694
- düşür-** makamından indirmek
d.- diler 532
- düz-** yapmak, meydana getirmek, tertip, tanzim etmek
d.- d<i> 798
d.- di 448, 973
d.- e 968
- düzen**
1. tertip, nizam
d. 756
2. tıynet, yaradılış
d.+ ini 798
- düzen eyle-** düzenli hâle getirmek
d.- r 229
- düz et-** düzeltmek, düzlemek
d.- di 144
- düzet(d)-**
1. yoluna koymak; tanzim etmek
d.- di 756
2. yapmak, inşa etmek
d.- üp 877
3. düzeltmek
d.- ür 971
- düzil-** tertip ve tanzim edilmek; dizilmek; sıralanmak; düzülmek
d.- di 90
d.- e 952
- düz yer** ova krş. *düz yir*
d. 147
- düz yir** ova krş. *düz yer*
d. 141

E

- eb** (Ar.) baba
e.+ i 678, 1360
- ebā** (Ar.) baba
e. 894
- ebā'd-derdā** Ebü'd-Derdâ, Dımaşk kadılığı ve Kur'an muallimliği yapan sahâbî
e. 1583
- ebed** (Ar.) sonsuz, sonsuza kadar
e. 1219
- ebedā** (Ar.) hiçbir vakit, asla
e. 512
- ebedī** (Ar.) sürekli, devamlı
e. 529, 1117
- ebed kal-** (Far.+T.) ebediyen, sonsuza kadar kalmak
e.- ur 1325
- ebū bekr** Hz. Ebu Bekir krş. *bū bekr*
e. 313, 559, 749, 870
- ebū cehl** Ebu Cehil, Hz. Muhammet'in ve İslam'ın azılı düşmanlarından biri
e. 876
- ebū hanīfe** Ebû Hanīfe krş. *bū hanīfe*
e. 1260
- ebū t̄alib** Ebû T̄alib, Hz. Muhammet'in amcası
e. 1439, 1443
- ebvāb** (Ar.) kapılar
e.+ i 365, 927
e.+ in 376
- ecel** (Ar.) ömrün son zamanı, ölüm zamanı
e. 1249
- edā** (Ar.) namaz için, kılma; yerine getirme
e. 1241, 1531
e.+ sına 1530
- edā et(d)-** (Ar.+T.) namaz için, görevi yerine getirmek krş. *edā eyle-*, *edā it-*
e.- di 1244
e.- üben 1079
- edā eyle-** (Ar.+T.) namaz için, görevi yerine getirmek krş. *edā et-*, *edā it-*
e. 901
- edā it(d)-** (Ar.+T.) namaz için, görevi yerine getirmek krş. *edā et-*, *edā eyle-*
e.- elüm 904
e.- ersen 1532
- edeb** (Ar.) edep, terbiyeli davranış, nezaket
e.+ üj 1267
- edeb ehli** edep ehli
e. 1267, 1268, 1271
- edeb et-** (Ar.+T.) utanmak
e.- düm 1290
- edepsüz** edepsiz, terbiyesiz krş. *edepsüz*
e.+ den 1269
- edepsüz** edepsiz, terbiyesiz krş. *edepsüz*
e.+ durur 1268
- eflāk** (Ar.) felekler, gökler
e. 254
- efşah** (Ar.) en düzgün ve açık, akıcı
e.+ i 202
- eger** eğer
e. 57, 74, 1041, 1228, 1522, 1752
- egir-** yün, pamuk ve benzerini iğ ile büküp iplik durumuna getirmek
e.- üben 977
e.- üp 970
- egle-** geciktirmek
e.- medi 1529
- eḡad** (Ar.) bir, birinci
e. 606
- ehl** (Ar.) sahip, malik
e. 41
e.+ i 42, 725, 801, 1191, 1408
e.+ ine 801, 996, 1432
- ehl-i edeb** (Ar.) edep ehli
e. 318
- ehl-i imān** (Ar.) inanç sahibi
e.+ sın 1251
- ehl-i inşāf** (Ar.) vicdan, merhamet sahibi
e. 435
- ehl-i kişver** (Ar.+Far.) ülke halkı, millet
e. 53
- ehl-i nazār** (Ar.) düşünme ehli, derviş
e. 360

- ehl-i sa'îd** (Ar.) mübarek insanlar
e. 435
- ehl-i süvâr** (Ar.+Far.) ata binmiş
kimseler
e. 820
- ehl-i şirket** (Ar.) ortaklık edenler
e. 1376
- ehl-i taḥkîk ol-** (Ar.+T.) dinsel
konuların özündeki gerçekleri
ayrıntılı ile kavrayan ve
açıklayan olmak; araştırmacı
olmak
e.- a 831
- ehl-i taşavvuf** (Ar.) tasavvufla uğraşan,
mutasavvıf
e.+ ıla 1611
- ehl-i tevḥîd** (Ar.) Müslüman
e.+ üj 835
- ehl-i yakîn ol-** (Ar.+T.) Allah'ı gerçek
yönüyle bilen kişi, arif olmak
e.- asın 1276
- ejdehâ** (< Far. *ejderhâ*) ejderha
e.+ dur 48
- ek-** ekmek, dökmek, saçmak
serpiştirmek
e.- üben 1363
- eknûn** (Ar.) şu anda, şimdi
e. 203, 871
- ekşer** (Ar.) çok fazla, birçok
e.+ i 889
- ekşerî** (Ar.) çok defa, çoğunlukla
e.+ de 58
- el (1)** diyar, iklim, memleket
e.+ lerine 252
- el (2)** el
e. 59, 172, 971, 1807
e.+ de 916
e.+ e 958
e.+ i 722, 1424, 1429, 1489
e.+ in 1178
e.+ inde 1438, 1442
e.+ ine 544
e.+ ini 1013
e.+ leri 169, 726
e.+ lerinde 321
e.+ lerinden 809
e.+ üme 137
e.+ ünde 1700
- e.+ ünden 1762
e.+ üñi 954
- el aç-** yalvararak bir şey dilemek
e.- up 308
- el-ân** (Ar.) şimdi, şu anda
e. 143, 426, 470, 856, 963, 1146,
1309, 1415, 102, 1768
- el'an** (Ar.) lanet
'a.+ sın 1833
- el çek-** vazgeçmek
e.- üñüz 1392
- elden қо-** elden bırakmak, terk etmek
e.- ma 1753
- ele getür-** elde etmek, kazanmak
e. 1731
- elem** (Ar.) ızdırap, keder, tasa
e. 1456
- el-fakru fahrî** (Ar.) "Fakirlik
iftiharımdır." anlamında Hz.
Muhammet'in sözü
e. 1569
- el-ḥabîsātu li'l-ḥabîsîne** (Ar.) Nûr
suresi 24/26: "Kötü kadınlar kötü
erkeklerle."
e. 395
- el-ḥaḳ** (< Ar. *el-ḥaḳḳ*) doğrusu,
gerçekten krş. *el-ḥāk*
e. 10, 469, 1717, 1744
- el-ḥāk** (< Ar. *el-ḥaḳḳ*) doğrusu,
gerçekten krş. *el-ḥaḳ*
e. 542
- elin ele al-** elinden tutmak, elinden
yapışmak
e. 681
- elli** elli
e.+ ye 1527
- elli altı** elli altı
e.+ ncıdan 1602
- elli birinci** elli birinci
e.+ 1539, 1551
- elli bişinci** elli beşinci
e.+ 1592
- elli dördüncü** elli dördüncü
e.+ den 1581
- elli sekiz** elli sekiz
e.+ de 1622
- elli toḳuz** elli dokuz
e. 1634

- elli üçüncü** elli üçüncü
e. 1571
- elli yedinci** elli yedinci
e. 1613
- el yu-** bir işten ilgisini kesmek
e.+ üñi y.- maduñ 1380
- elyağ kıl-** (Ar.+T.) layık etmek, uygun görmek
e.- a 1396
- elyağ ol-** (Ar.+T.) layık olmak, uygun olmak
e.- am 290
e.- ur 15, 1717
- em** ilaç, deva, çare
e. 1405
- emān** (Ar.) emniyet, emin olma
e. 693
- emānet** (Ar.) geçici olarak bırakılan şey
e.+ i 1501, 1506
e.+ in 1504
- emānet vir-** (Ar.+T.) bir şeyi geçici olarak birisine vermek
e.- üp durur 1503
- emīn** (Ar.) 1. güvenilir; şüphesi olmayan
e. 1123
e.+ em 1393
2. güvenilir kişi
e. 893
e.+ üm 592
- emīn-i behişt** (Ar.+Far.) cennetin eminleri
e. 310
- emīn-i cihān** (Ar.+Far.) kâinatın emini, Cebrail
e. 593
- emīn-i rāz** (Ar.+Far.) sırrın emini
e. 199
- emīn ol-** (Ar.+T.) inanmak, güvenmek
e. 1479
e.- a 513
e.- dum 578
e.- mañ 1774
- emīr** (Ar.) bir kavim veya memleketin başı, başkan, bey, reis
e. 1302, 1328
e.+ e 583
e.+ i 200
- emīr-i devrān** (Ar.) Hz. Muhammet
e.+ uñ 918
- emīrlik(g)** emir olma durumu
e.+ i 1326
- emn** (Ar.) emniyet, güven, huzur
e. 1121, 1122, 1483
- emr** (Ar.) emir, buyruk
e. 1452
e.+ i 1240
e.+ iyile 1495
- emrāz** (Ar.) marazlar, hastalıklar
e.+ ı 1018
- emr et(d)-** (Ar.+T.) emretmek, buyurmak, krş. *emr eyle-*, *emr kıl-*
e.- di 196
e.- dügi 148
e.- er 516
- emr eyle-** (Ar.+T.) emretmek, buyurmak krş. *emr et-*, *emr kıl-*
e.- di 291
- emr-i haqq** (Ar.) Allah'ın emri
e.+ ıla 1534
- emr-i rabbānī** (Ar.) Allah'ın emri
e. 608
- emr-i şamed** (Ar.) Allah'ın emri
e. 348
- emr-i sübhān** (Ar.) Allah'ın emri
e.+ ı 283
- emr-i sübhānī** (Ar.) Allah'ın emri
e. 1423, 1469
- emr kıl-** (Ar.+T.) emretmek, buyurmak krş. *emr et-*, *emr eyle-*
e.- dı 649
e.- duñ 1131
- emr olun-** (Ar.+T.) emredilmek, buyurulmak
e.- dı 827
- enbiyā** (Ar.) peygamberler
e. 320, 1618
e.+ ya 767, 782
e.+ yı 584
e.+ yıla 1559
- encām** (Far.) son, nihayet
e.+ ı 303
- endām** (Far.) beden, vücut
e. 215
- enes** Enes B. Mâlik, Hz. Peygamber'e

- hizmetiyle tanınan ve en çok hadis rivayet eden sahâbîlerden biri.
e. 1770, 1771, 1773
- enîn** (Ar.) inleme, inilti
e. 1471
- enîs ol-** (Ar.+T.) dost olmak
e.- mışıdum 1798
- envâr** (Ar.) nurlar, ışıklar
e.+ a 769
- er** 1. erkek, kişi
e. 11, 20, 27, 53, 60, 82, 209, 224, 931, 1607
e.+ e 988
e.+ dür 988
e.+ ine 974
2. koca, zevç
e. 968, 970, 971, 977
3. yiğit, bahadır, kahraman
e. 1307
e.+ ler 730
e.+ üñ 280
- er-** ermek, ulaşmak, yetişmek krş. *ir-*
e.- di 88, 259, 261, 331, 424, 457, 490, 498, 506, 537, 567, 582, 612, 613, 661, 668, 748, 750, 754, 758, 761, 765, 819, 913, 917, 921, 1061, 1102, 1126, 1141, 1144, 1201, 1254, 1274, 1285, 1301, 1303, 1318, 1358, 1460, 1466, 1527, 1656, 1737, 1800, 1830
e.- dise 178
e.- düğince 3
e.- düğinde 931, 1288, 1355
e.- dükde 1249
e.- düm 585
e.- düñ 1535
e.- e 451, 918, 965, 1220
e.- em 583, 1233, 1401
e.- emediler 194
e.- er 1228
e.- erüz 494
e.- esin 1014
e.- ıcek 1515
e.- ince 816, 907, 1175
e.- iser 201
e.- ler 732
- e.- medi 549, 176
e.- mege 693, 915, 1609
e.- mek 1353, 1612, 1642
e.- mese 1041, 1300
e.- mesün 133
e.- meye 134, 1098, 1464, 1504, 1617
e.- meyiser 512
e.- meyüp 636
e.- mez 243, 1607, 1705
e.- miş 993
e.- mişdi 557, 720, 1236, 1338
e.- mişdür 1240
e.- mişem 403
e.- mişler 431
e.- se 231, 638, 931, 1020, 1465, 1484, 1782
e.- se gerekmiş 522
e.- sün 703, 1623
e.- üp 218, 256, 583, 718, 1075, 1421
e.- ür 102, 221, 642, 852, 890, 1036, 1040, 1293, 1469, 1473, 1579
e.- ürdi 711
e.- ürse 1464
e.- ürseñ 1633
- erçel ol-** (< Ar. *erçel*+T. *ol-*) huysuz, yaramaz olmak
e.- ur 76
- ergür-** erdirmek, götürmek, ulaştırmak krş. *irgür-*
e.- ür 489
- eriş-** erişmek, ulaşmak, kavuşmak krş. *iriş-*
e. 504, 1100
e.- di 341, 345, 623, 913, 951, 1118, 1135, 1171, 1790
e.- diler 947
e.- düğün 918
e.- e 177, 282, 575, 693, 708, 772, 812, 928, 982, 995, 1601, 1780
e.- mez 722
e.- mişidüm 398
e.- se 227, 1019
e.- di 86
e.- üben 812, 1499

- e.- üp 1367, 1474, 1692
e.- ür 225, 230, 588, 821, 1040
- erit-** eritmek
e.- ür 1823
- erkān** (Ar.) usul, yol yöntem
e. 827
e.+ ı 417, 825
- erkek** erkek
e. 74
- er kişi** erkek
e. 223
e.+ nün 1821
- ertesi** ertesi gün
e. 1072
- erür-** ulaştırmak, eriştirmek krş. *irür-*
e.- di 182, 950
e.- ür 896
- ervāh** (Ar.) ruhlar
e.+ ina 322, 323
- erzānī eyle-** (Far.+T.) layık görmek,
uygun bulmak
e.- di 1444
- es-** esmek
e.- üp 144
- esed** (Far.) arslan
e. 1699
- eşer** (Ar.) iz, işaret
e.+ den 234
- eşer et-** (Ar.+T.) iz bırakmak, tesir
etmek krş. *eşer kııl-*
e.+ di 1169
- eşer kııl-** (Ar.+T.) iz bırakmak, tesir
etmek krş. *eşer et-*
e.- a 234
- eşim ol-** (Ar.+T.) günaha girmek
e.- dı 424
- esir** (Ar.) esir
e. 1324, 1331
e.+ dür 1330
- esirge-** esirgemek, korumak
e.- ye 858
- esirlik(g)** esirlik olma durumu, kölelik
e.+ i 1326
- esmā** (Ar.) isimler
e.+ ya 428, 477
e.+ yı 422
- esrār** (Ar.) sırlar, gizlilikler
e. 574, 1369
- e.+ ı 1386, 1573, 1586
e.+ uñ 563
- eşit-** işitmek, duymak, dinlemek krş.
işit-
e. 822, 862, 889, 900, 911, 949,
1602
e.- düm 207
e.- e 1723
e.- gil 9, 70, 341, 1107
- eşkal** (Ar.) dış görünüş
e. 7
- eşref-i nās** (Ar.) insanların en şerefliisi
e. 306, 1145, 1620
- eşvāk** (Ar.) istekler, şiddetli arzular
e. 539
e.+ ın 1725
- eşyā** (Ar.) her türlü şey, nesnelere
e. 294
- et** 1. et
e. 224, 236, 1342
e.+ dendür 223
e.+ i 891
2. ten, beden
e. 209
- et(d)-** yapmak, etmek krş. *it-*
e.- di 212, 239, 423, 449, 561,
608, 617, 823, 1114, 1139, 1758
e.- düğini 1467
e.- düm 125
e.- e 1526
e.- em 1055
e.- en 1123
e.- er 495, 579, 639, 781, 1163
e.- erdi 1024, 1026
e.- erem 1786
e.- eridi 728
e.- eridüm 1441
e.- erler 732
e.- eydi 830
e.- me 1037, 1617
e.- mediler 179
e.- megil 641
e.- meklik 1435
e.- meyem 1699
e.- mezisem 519
e.- meziseñ 1701
e.- miş 147
e.- mişidi 612

- e.- se 382
e.- üp 190, 409, 1691
- etek(g)** etek, elbisenin alt kısmı
e.+ in 1247, 1607, 1733, 1802
e.+ üñ 1734
- etmek(g)** ekmek
e. 1186
e.+ e 1743
e.+ in 1189
- eṭrāf** (Ar.) çevre, yöre
e.+ ı 244
- e't-teḥiyyāt** (Ar.) namazda oturulduğu zaman bu kelime ile başlayan dua
e. 833
- ev** ev
e.+ de 145
e.+ e 1408
e.+ in 1803
e.+ inden 1029, 1129
e.+ ine 122, 129, 585, 1140, 1682,
e.+ üme 1811
e.+ üñ 1573, 1806
e.+ üñi 1812
- ev-** çabuk davranmak, acele etmek
e.- mekle 43
- evhām kıl-** (Ar.+T.) huzursuz olmak, evhamlanmak
e.- dı 1461
- evḳāt** (Ar.) vakitler, zamanlar
e. 1795
- evlā ol-** (Ar.+T.) daha iyi, daha üstün olmak
e.- dı 1327
- evlen-** evlenmek, aile kurmak
e.- e 753
e.- em 748
e.- mege 764
e.- ür 306
e.- ürem 752, 754
e.- ür men 750
- evliyā** (Ar.) ermiş, ermişler, veliler
e. 1247
e.+ lar 1115, 1159, 1186, 1247, 1253
- evṣāf** (Ar.) vasıflar, nitelikler
e. 1663
e.+ ı 244
- e.+ ın 832
- evṣāf-ı ādem** (Ar.) insanların nitelikleri
e. 3
- evvel** (Ar.) önce, ilk önce
e. 5, 190, 264, 449, 473, 658, 1362
e.+ idür 1784
- evvelinci** önceki
e. 475
- evzān** (Ar.) ölçüler, ağırlıklar
e.+ ı 1665
- eyegü** kaburga kemiği
e.+ sin 216
- eydir-** meylettirmek; çevirmek; döndürmek
e.- ür 1705
- eyit-** söylemek, demek, anlatmak krş.
eyt-
e.- di 1412
- eyle** öyle
e. 175, 729, 762, 879, 1190, 1424, 1761
- eyle-** eylemek, yapmak, etmek
e. 93, 598, 1038, 1452, 1827
e.- düm 1772
e.- dūñ 1063
e.- meye 1697
e.- mez 739
e.- mişdi 441
e.- mişdür 1496
e.- mişem 593
e.- r 1490, 1494
e.- rem 885, 1795, 1806
e.- ye 1558
e.- yem 472, 833
e.- yübeni 719
e.- yüp 1009
- eylik it(d)-** iyilik etmek
e.- er 1694
- eyt(d)-** söylemek, demek, anlatmak krş.
eyit-
e.- e 1744
e.- üñ 1324
e.- ür 238, 336, 787, 980, 1507, 1638
- eyü** iyi
e. 410, 414, 680, 1123, 1187
e.+ ler 1266

eyü hū ol- (T.+Far.+T.) iyi huylu olmak
e.- a 78

eyü ol- iyi vasıflı olmak
e.- mazısa 1216

eyürek(g) daha iyi
e.+ inde 857

eyyüb Hz. Eyüp
e. 621

ez-ber et(d)- (Far.+T.) ezberlemek
e.- em 1169

ezel (Ar.) öncesiz zaman
e. 1762

ez-eyyüb (Far.+Ar.) Eyüp'ten; Ebû Eyyüb el-Ensârî'den, Eyüp Sultan'dan
e. 1109

ez-gam-ı firâk-ı resül (Far.+Ar.) Hz. Muhammet'ten ayrı düşmenin kederinden
e. 552

ez-lokmân (Far.+Ar.) Lokman'dan; Kur'an'da kendisine hikmet verildiği bildirilen, peygamberliği tartışmalı bir din büyüğü
e. 207

F

fâhir (Ar.) övünen, iftihar eden
f.+ <i>di 1339

fahr (Ar.) övünme, iftihar
f.+ um 1008, 1641

fahr et(d)- (Ar.+T.) övünmek
f.- ıcek 1578
f.- üp 254

fâ'ide etme- (Ar.+T.) bir etkisi olmamak, yarar sağlamamak
f.- di 1703

faķır (Ar.) fakir, yoksul
f. 112, 1243, 1557, 1589, 1637, 1638, 1640, 1751
f.+ e 1567, 1751
f.+ i 1404, 1559
f.+ ler<e> 1545
f.+ leri 1639
f.+ lerüj 1594

faķır-i 'aziz (Ar.) sevgi, saygı duyulan

yoksul kimse
f. 1556

faķır-i mü'min (Ar.) Müslüman ve yoksul kimse
f.+ i 1560

faķır ol- (Ar.+T.) fakir olmak
f.- up 1588

faķır (Ar.) fakirlik, yoksulluk
f. 1008, 1577, 1641
f.+ a 1641
f.+ ı 1009, 1569
f.+ la 1084

faķır ehli yoksulluk sahibi olanlar
f. 1576
f.+ ne 1084
f.+ ini 1085, 1568

fârûk Hz. Ömer
f. 1028, 1422, 1437
f.+ a 750
f.+ dan 1017

farz (Ar.) İslam'da yapılmadığı zaman günah sayılan kesin emirler ve hükümler
f. 359, 384, 1530, 1531, 1532
f.+ dur 367
f.+ durur 366
f.+ ı 368

farz-ı namâz (Ar.+Far.) namazın farzı
f. 361, 377

farz kııl- (Ar.+T.) bir şeyin yapılmasını kesin bir şekilde emretmek
f.- dı 824

farz ol- (Ar.+T.) yerine getirilmesi zorunlu hâle gelmek
f.- ur 1531

faşl (Ar.) bölüm, kısım
f.+ <ı> 31, 36, 56, 60, 63
f. 67, 70
f.+ a 26
f.+ dan 75
f.+ dur 8
f.+ ı 41, 44, 50
f.+ uş 67

faşl-ı evvel (Ar.) birinci bölüm, başlangıç
f.+ den 9

faşl-ı heştüm (Ar.+Far.) sekizinci bölüm

- f.+ den 22
- fāş et- (d)** (Far.+T.) açığa çıkarmak, meydana çıkarmak
f.- en 514
f.- medüm 525
- fāş ol-** (Far.+T.) meydana çıkmak
f.- ısar 514
f.- maz 866
- fāyide** (< Ar. *fā'ide*) fayda, yarar
f. 1308
- fażl** (Ar.) iyilik, cömertlik, lütuf
f. 1363, 1364
- fażl-ı haķ** (Ar.) Allah'ın yardımı ve lütfu
f. 1365
f.+ dur 151
- fażl ol-** (Ar.+T.) fazla olmak
f.- dı 84
- fedā** (Ar.) bir şey uğruna değerli bir şeyden vazgeçme
f.+ dur 814
- felek** (Ar.) gökyüzü, sema
f.+ de 475
- fer** (Ar.) 1. dal, budak
f.+ i 740
2. asla değil fer'e ait olan, ikinci derecede olan
f.+ i 1508
- ferāġat** (Ar.) hakkından isteyerek vazgeçme
f. 1268
- ferāset** (Ar.) anlayış; sezgi; idrak
f. 3, 4
f.+ den 56
- ferāset 'ilmi** bir kimsenin fiziki yapısına bakarak onun ahlak ve karakterini belirleme ilmi
f.+ ne 36
f.+ ni 2
- ferāset-nāme** (Ar.+Far.) feraset kitabı
f.+ den 63, 75, 83
f.+ nün 67
- fer bul-** (Far.+Ar.) güç kazanmak, güçlenmek
f.- a 11, 234
f.- duķ 906
f.- up 550
- ferd** (Ar.) Allah
f. 620, 1319, 1492, 1494
- ferdā** (Far.) ertesi gün, yarın
f. 1366, 1785
- ferd ol-** (Ar.+T.) eşsiz, tek olmak
f.- a 40
- ferīd** (Ar.) Allah
f. 1486
- ferište** (Far.) melek
f.+ lere 1389
- ferišteh** (Far.) melek
f. 502
f.+ ler 845
f.+ lere 856
- ferište-i haķ** (Far.+Ar.) Allah'ın meleği
f. 1509
- fermān** (Far.) emir, buyruk
f.+ ı 524
- ferseng** (Far.) fersah
f. 731
- ferzend** (Far.) oğul, erkek çocuk
f. 679
- fesād** (Ar.) kötülük, fitne
f.+ ıla 1549
- feşāhat** (Ar.) dilin doğru, açık ve anlaşılır biçimde kullanılması
f.+ ıla 631
- fesh eyle-** (Ar.+T.) iptal etmek
f.- ŋ 760
- fettāh** (Ar.) "kapalı şeyleri, lütuf ve rahmet kapılarını açan" anlamında esmayihüsnadandır
f. 932
- fetvā ver-** (Ar.+T.) İslam hukukuna uygun yargıda bulunmak
f.- di 1373
- fevt et-** (Ar.+T.) kaybetmek, yitirmek
f.- me 1784
- fevt ol-** (Ar.+T.) elden kaçmak, yok olmak
f.- maya 1242
- fezāyil** (< Ar. *fezā'il*) faziletler
f.+ i 600
- fiṭr** (Ar.) oruç açma
f.+ ıla 896
- fiṭra** (Ar.) oruç açma sadakası, fitre
f.+ nuṅ 889
- fiġān** (Far.) acıyla bağırma, haykırma
f.+ a 661

fikr (Ar.) düşünce
f.+ i 491, 1055
f.+ üñle 1497

fikret (Ar.) düşünme, düşünce
f.+ i 66

fikret-i 'ākīl (Ar.) akıllıca düşünce
f. 853

fikret-i kāmīl (Ar.) eksiksiz düşünen
f. 379

fikret-i şāyib (Ar.) doğru, isabetli düşünme
f. 719

fikr kı̄l- (Ar.+T.) düşünmek
f. 677

fī'l (Ar.) iş, eylem, davranış
f.+ ümüz 494
f.+ üñi 495

fī'l-ḥāl (Ar.) o anda, hemen
f. 706, 1451

firāk (Ar.) ayrılık, ayrı düşme
f.+ ıla 555
f.+ ında 556

firāş-ı riyā (Ar.) ikiyüzlülük halısı
f. 450

fir 'avn Firavun
f. 181, 659, 1180, 1183, 1199, 1204
f.+ a 658, 662, 668, 1188, 1196
f.+ dan 661
f.+ uñ 667, 1179

firdevs (Ar.) cennet
f. 1116

fīşāgorūş Pisagor
f. 6

fiten (Ar.) fitneler
f.+ i 1381

fitne-kār (Ar.+Far.) ortalık karıştırma huyu olan, fitneci
f.+ ı 81

fuḫahā (Ar.) fıkıh âlimleri
f. 1644

fuḫarā (Ar.) fakirler, yoksullar
f. 1080, 1574, 1598
f.+ ya 1586
f.+ yı 1078

fulān (Ar.) falan, filan
f. 133, 716
f.+ a 716

fuşūl (Ar.) fasıllar, bölümler
f. 365

fuzūl (Ar.) hadsiz, haddi aşan
f. 466, 780

fuzūl ol- (Ar.+T.) hadsiz olmak
f.- a 18

fürsī (Ar.) İranlı
f. 416

G

gaffār (Ar.) “kullarının günahlarını affeden, bağışlaması çok olan” anlamında esmayihüsnadandır.
ğ. 485

gāfil (Ar.) Allah'tan habersiz kimse; gaflette bulunan
ğ. 994, 1817
ğ.+ dür 841

gāfil ol- (Ar.+T.) gaflette olmak
ğ.- ma 858
ğ.- mağıl 860, 1560, 1729

gaflet (Ar.) bilmezlik, habersizlik, gafillik
ğ. 861
ğ.+ inde 842

gāh (Far.) kâh, bazen
g. 300, 326, 1344, 1345, 1346, 1492

gāltān (Far.) yuvarlanan
ğ. 404, 102

gam (< Ar. *gamm*) kaygı, keder, dert
ğ. 133, 193, 1056, 1481
ğ.+ ı 32, 98

gānī 1. Allah
ğ. 375, 620, 1741
ğ.+ durur 1748
2. zengin
ğ. 1043
ğ.+ den 1555, 1558
ğ.+ dür 1748
ğ.+ lere 1545
ğ.+ sin 1751

gār (Ar.) Hz. Ebu Bekir; Hz. Muhammet'in mağaradaki can yoldaşı, "yâr-ı gâr"
ğ. 325

gārb (Ar.) batı

- ğāre** ğ.+ uñ 200
(< Ar. *meğāre*) mağara (?)
- ğarķ** ğ.+ yi 301
(Ar.) suya batma, suda boğulma
- ğarķ ol-** ğ.+ a 1205
(Ar.+T.) suya batmak, suda boğulmak
- ğavr** ğ.- dı 182
(Ar.) bir şeyin esası, aslı
- ğāyet** ğ.+ ma 1036
(Ar.) çok, pek çok, son derece
- ğayr** ğ. 16, 17, 28, 46, 68, 455, 498, 1336
(Ar.) başka, diğer krş. *ğayrı*
- ğayr1** ğ. 273, 1036, 1065, 1138
ğ.+ a 511, 1138, 1143, 1504, 1505
ğ.+ lardan 1164
(< Ar. *ğayr*) başka, diğer krş. *ğayr*
- ğayr-1** ğ. 491, 739, 1033
ğ.+ sı 961
ğ.+ ya 1136
ğ.+ yıla 1413
- ğayr-1** **ħaķ** (Ar.) doğru ve gerçek olmayan
ğ. 1560
- ğazā** (Ar.) İslam dini için yapılan savaş
ğ. 1012
- ğazāb** (Ar.) öfke, kızgınlık, hışım
ğ.+ ıla 511
- ğazab eyle-** (Ar.+T.) kızmak, öfkelenmek
ğ.- meye 1270
- ğāzilik** ğazi olma durumu
ğ.+ la 1014
- gebr** (Far.) ateşe tapan, mecusu
g.+ ler 388, 390
- gece** gece krş. *ģice*
g. 1049, 1321, 1335
g.+ de 363
g.+ dendür 378
g.+ yedür 381
- geç-** geçmek
g. 1617
g.- e 81, 228, 813
g.- er 1057, 1325
- geçür-** geçirmek
g. 952
- gedā** (Far.) yoksul, fakir
g.+ ya 890
- gel-** gelmek
g. 904, 956, 1086, 1091, 1143, 1147, 1167
g.- di 146, 251, 262, 867, 875, 1019, 1343, 112, 1682
g.- düğümde 135
g.- düm 156
g.- e 1042
g.- ene 1211
g.- medi 867
g.- mez 1290
g.- mişem 774, 1309, 1811
g.- mişemdür 1308
g.- se 706
g.- üben 1075, 1686
g.- üp 1791
g.- üpdi 851
g.- ür 243, 1260, 1709
g.- ürdi 715, 1348
g.- ürler 699
- genc** (Far.) hazine
g.+ i 1459
- gendüm** (Far.) buğday
g. 889
- ger** 1. eğer
g. 247, 519, 686, 704, 830, 1214, 1215, 1216, 1218, , 1342, 1365, 1399, 1438, 1464, 1505, 1543, 1547, 1633, 1640, 1704, 1777
2. ister... ister...
g. 416, 1331
- gerçek(g)** gerçek
g. 1507
g.+ in 1122
- gerçi** aslında, gerçi
g. 394, 665, 883, 1034, 1091, 1106, 1199, 1433
- gerden** (Far.) gerdan
g.+ dür 1226
- gerdiş** (Far.) zaman, devran
g.+ inün 1821
- gerek** gerek, lazım, gerekir

- g. 96, 209, 265, 288, 831, 1164, 1412, 1643
g.+ di 1261
g.+ durur 1747
g.+ dür 1648
g.+ mez 640, 679, 1306, 1326
g.+ se 1122
- germ** (Far.) sıcak
g. 1484, 1492, 1494
g.+ in 1492
- germ-i şerîd** (Far.+Ar.) sıcak tirit, yemek
g. 1486
- gerü** başka, diğer
g. 1330
- geşt et-** (Far.+T.) dolaşmak, gezmek
g.- üben 325
- getür-** getirmek
g. 1073, 1076, 1450
g.- di 660, 1071, 1451, 1466
g.- düñ 1406
g.- eler 1404
g.- imezsin 1783
g.- mege 1290, 1688
g.- meye 554
g.- mezseñ 686
g.- mişem 1407
g.- ür 977
g.- ürdi 1010
- gevden-i tab' ol-** (Far.+Ar.+T.) ahmak yaradılışlı olmak
g.- ur 68
- gez-** gezmek
g.- dügi 1154
- gezend** (Far.) zarar, ziyan
g. 174, 176, 725
g.+ e 173
g.+ ine 187
- ğidā** (Ar.) gıda, besin krş. *ğızā*
ğ. 323
- ğirre ol-** (Ar.+T.) aldanmak
ğ.- up 1328
- ğızā ol-** (Ar.) gıda, besin olmak
ğ. 1074
- gibi** gibi
g. 25, 96, 131, 374, 474, 558, 652, 679, 813, 828, 865, 973, 1042, 1306, 1345, 1346, 1638, 1678, 1763, 1818
g.+ den 1218
g.+ dür 1671
- gice** gece krş. *gece*
g. 361, 378, 379, 383, 384, 582, 1336, 1340, 1347
g.+ den 380
g.+ ler 560
- gider-** ortadan kaldırmak; def etmek
g.- ür 697
- giñ ol-** geniş olmak
g.- an 20, 23
- gir-** girmek
g.- di 1210
g.- dügi 939
g.- e 936, 938
g.- er 926
g.- me 1686
g.- üben 1370
g.- üp 934, 939
g.- ürdi 1022
- girev** (Far.) rehin
g. 786
g.+ in 799
g.+ ümde durur 774
- girev al-** (Far.+T.) rehin almak, alıkoymak
g.- dı 797
g.- madı 798
- girev et-** (Far.+T.) rehin olarak vermek
g.- düğüne 806
- giribān** (Far.) elbise yakası
g.+ uñ 773
- girü ol-** uzak olmak, geri kalmak
g.- miş 464
- giryān ol-** (Far.+T.) ağlamak
g.- up 1801
- git(d)-** gitmek
g. 1051
g.- di 115, 874, 1695, 1754
g.- dügi 1790
g.- düginde 1320
g.- e 235, 288, 813
g.- ene 1211
g.- er 641, 644, 935
g.- erdük 1045
g.- erem 1786
g.- eridi 982

- g.- mediler 179
g.- meklik 1435
g.- meyeler 528
g.- miş 864
g.- üben 1079
g.- üñ 240
g.- üp 409, 1533
- giy-** giymek
g.- di 533, 950, 964
- giydür-** giydirmek
g.- ür 967
- gizlü** gizli
g.+ durur 829
- gök(g)** gök, gökyüzü
g. 1542, 1566
g.+ den 740
g.+ e 473
g.+ edür 1519
g.+ leri 408
- gönder-** göndermek
g.- diler 1411
g.- e 707, 1509
g.- üpdür 1124, 1409
g.- üridi 717
- gönlek(g)** gömlek
g. 951, 972, 978
g.+ üm 1128, 1133
g.+ üñ 956
- gönlü tok** zorunlu ihtiyaçları karşılanınca bununla yetinen; fazla para ve mal istemeyen
g.+ ñ 154
- göñ(ü)l** gönül, yürek
g. 246, 1093, 1731
g.+ i 10, 62, 1829
g.+ ini 985
g.+ ümüzde 485
g.+ üñ 375, 1611
- göñül dilegin bul-** gönülden istediğine kavuşmak
g.- ur 1247
- göñül dön-** midesi bulanmak, kusmak
g.- e 237
- göñül incit-** gücendirmek, kalp kırmak
g.- me 1718
- göñüllü ol-** cesur olmak
g.- a 16, 47
- gör-** görmek
g. 138, 1250, 1281, 1423,
g.- di 114, 146, 148, 283, 460,
467, 509, 517, 629, 762, 1206,
1224, 1344, 1357, 1710
g.- diler 551, 1321
g.- düm 1235, 1807
g.- dünüz mi 856
g.- e 769, 1033, 1036, 1093,
1395, 1510, 1832
g.- elüm 464, 787, 963
g.- emediler 194
g.- enler 48, 80, 130, 721
g.- esin 805, 1145
g.- esiz 545
g.- eydüm 1081
g.- gil 493
g.- ıcek 1511, 1515, 1683, 1833
g.- medi 193, 340, 1035
g.- mege 1035, 1100
g.- megil 117
g.- meklige 1517
g.- mesün 1661
g.- meye 1719, 241
g.- meyesin 1481
g.- mişem 556
g.- mişidüm 523
g.- se 1484
g.- üp 188, 966, 1520, 1522,
1617, 1692
g.- üpdü 440
g.- ür 461, 983
g.- ürler 781
- göre** göre, nazaran
g. 7, 1252
- göregen ol-** çok iyi gören olmak
g.- a 79
- görin-** görünmek
g.- e 1097
g.- ür 1341, 1832
g.- se 1034
- göster-** göstermek
g.- e 1725
g.- üben 266
g.- ümeyüp 666
g.- üp 267
g.- üpdür 1350
g.- ür 7, 674, 700, 1088, 1089,
1228, 1516

- götür-** g.- ürler 1520
götürmek, ulaştırmak
g.- üp 713, 1224
- göz** göz
g. 1093, 1099
g.+ i 35, 1023, 1088, 1092, 1096,
1097, 1099, 1129, 1130, 1133,
1515, 1522, 1578
g.+ in 1092
g.+ ine 852, 1131
g.+ ler 1136
g.+ leri 76, 620
g.+ lerine 355
g.+ lerün 1091
g.+ ün 769
- gözet(d)-** bakmak, beklemek
g.- e 65
- gözi tok ol-** maddi çıkar peşinde
olmamak, yetinmesini bilmek
g.- a 1296
- gözle-** göz önünde bulundurmak,
dikkate almak
g. 271, 1085, 1098, 1568, 1607,
1719, 1826
g.- di 1138
g.- gil 274
g.- ye 1821
g.- yüp 1784
- gözleyügör-** dikkate almaya çalışmak
g. 1186
- gözsüz** görmez, kör, âmâ
g. 77
- gözü açuğ** kalp gözü açık
g.+ η a. 154
- ğufrân** (Ar.) affedici, Allah
ğ. 1359
- gül** (Far.) aptal
g.+ sa 51
- ğulâm** (Ar.) köle, bende
ğ. 132, 149
- güş** (Far.) kulak
g.+ dı 309
- güş aç-** (Far.+T.) dikkatle dinlemek
g. 1147
g.- ğıl 536
- güş dut-** (Far.+T.) dinlemek, kulak
asmak
g.- dum 880
- güşe-i kanâ'at** (Far.+Ar.) insanın az
şeyle yetindiği, elindekinden
hoşnut olduğu köşe
g.+ de 1825
- güş it-** (Far.+T.) işitmek, dinlemek
g. 1086
- güşt** (Far.) et
g. 218, 890
- güşt-i kurbân** (Far.+Ar.) kurban eti
k.+ uñ 896
- güyâ ol-** (Far.+T.) söyleyen, söyleyici
olmak
g.- am 357, 1732
g.- ayın 657
g.- up 294, 1327
- güç kıl-** güçlük çıkarmak
g.- dı 716
- güftâr** (Far.) söz, kelam
g. 1332, 1371, 1755
g.+ ı 1063
- güftâr eyle-** (Far.+T.) söz etmek
g.- di 21, 564
g.- rem 1369
- güher** (Far.) cevher, mücevher
g. 1142
g.+ i 211, 996, 1480
g.+ üm 1737
- gül** (Far.) gül
g. 550, 558, 603, 604, 609, 619,
627, 633, 639, 652, 1346
g.+ de 599
g.+ dür 640
g.+ e 642
g.+ i 548, 635
g.+ için 602
g.+ in 609
g.+ ler 618
g.+ lerile 547, 638
g.+ lerün 600, 601, 614
- gül-** gülmek
g.- er 1556
g.- mekligi 64
g.- mesi 1584
- güleç yüzlü ol-** güler yüzlü olmak
g.- masa 60
- gül-i hoş-bü** (Far.) güzel kokulu gül
g. 610
- gül-i sürh** (Far.) kırmızı renkli gül

g. 608
gül-i zerd (Far.) sarı renkli gül
 g.+ i 624
gül-nār (Far.) nar çiçeği
 g. 550
gümān (Far.) şüphe
 g. 740, 1473
gümre- homurdanmak
 g.- di 1691
gün 1. gün
 g. 129, 456, 488, 748, 838, 888,
 981, 1041, 1049, 1051, 1052,
 1057, 1072, 1182, 1235, 1335,
 1336, 1340, 1347, 1710, 1790
 g.+ de 731, 1040, 1586, 1760,
 1797
 g.+ durur 675
 g.+ i 772
 g.+ idi 1790
 g.+ ler 1336, 1338
 2. güneş
 g. 302, 380
günāh (Far.) günah krş. *gūneh*
 g. 382, 383, 1670
 g.+ dan 995
 g.+ <i> 994
 g.+ ıla 424
günāh et- (Far.+T.) günah işlemek krş.
gūnāh it-
 g.- di 423
günāh it(d)- (Far.+T.) günah işlemek
 krş. *gūnāh et-*
 g.- e 991
 g.- erise 1365
gündüz gündüz
 g. 382
 g.+ de 361, 362, 364, 384
 g.+ den 378
 g.+ e 381
 g.+ e durur 379
 g.+ i 378
 g.+ in 371
gūneh (Far.) günah krş. *gūnāh*
 g.+ den 992
 g.+ in 1366
 g.+ lere 993
 g.+ lerüñ 1671
gūneh-kār (Far.) günah işleyen

g.+ ı 1367
gürbe (Far.) kedi
 g. 1678
gürbüz (Far.) iyi gelişmiş; iri
 g. 732
güvenç sevinç
 g. 1465
güzide-i insān (Far.+Ar.) seçilmiş insan
 g. 285

H

haber (Ar.) haber, bilgi
 h. 219, 360, 405, 540, 573, 599,
 626, 637, 672, 690, 694, 733,
 758, 845, 888, 924, 931, 1017,
 1031, 1049, 1193, 1212, 1259,
 1283, 1316, 1332, 1379, 1387,
 1416, 1474, 1513, 1540, 1572,
 1656, 1714, 1732
 h.+ i 739, 770, 996, 1480, 1519,
 1738
 h.+ ler 9, 26
 h.+ lerden 656
 h.+ üm 1737
haber al- (Ar.+T.) bir şeyi duymak,
 öğrenmek
 h.- gıl 1721
haber-dār (Ar.+Far.) haberi olan,
 bilgili
 h. 466
haber eyle- (Ar.+T.) haber vermek krş.
haber ver-, haber vir-
 h. 107, 1436
haber ver- (Ar.+T.) haber vermek krş.
haber eyle-, haber vir-
 h.- di 107
 h.- em 1006
 h.- eyin 689
haber vir- (Ar.+T.) haber vermek krş.
haber eyle-, haber ver-
 h. 1323
habīb (Ar.) 1. sevgili, dost
 h. 1577
 h.+ üm 546
 2. Hz. Muhammet
 h.+ e 633
 h.+ ine 1164

- ḥabīb-i ḥuzā** (Ar.+Far.) Allah'ın sevgilisi, Hz. Muhammet
h. 989, 1285
h.+ ya 979
- hābil** (Ar.) Hābil, Hz. Âdem ile Havva'nın oğlu
h.+ e 605
- ḥabīs-i şeyṭān** (Ar.) kötü, aşağılık şeytan
h. 533
- ḥabṭ it-** (Ar.+T.) yanlış yapmak, hata yapmak
h. 44
- ḥacāt** (Ar.) hacetler, ihtiyaçlar
h.+ ı 1286
- ḥaccām** hacamatçı, sünnet eden kişi
h. 1518
- ḥacer** (Ar.) taş
h. 103
- ḥac et(d)-** (< Ar. ḥacc+T. et-) hacca gitmek, hacı olmak
h.- er 1752
- ḥācet** (Ar.) ihtiyaç; gerekli olma, lüzum
h. 1788, 1820
- ḥācet dile-** (Ar.+T.) ihtiyaç dilemek, istekte bulunmak
h.- di 443
- ḥaclet** (Ar.) utanma, mahçup olma
h. 1075
- ḥādīm-i ḥātemü'l-nebiyyīn** (Ar.) yardımcı olan peygamberlerin sonuncusu
h.+ em 572
- ḥadīs** (Ar.) Hz. Muhammet'in sözleri
h.+ <i> 569, 672
h.+ i 1103, 1615, 1636
- ḥafif** (Ar.) etki gücü az olan
h. 1462
- ḥaḳ** (< Ar. ḥaḳḳ) 1. Allah, Tanrı krş. ḥaḳḳ
h. 113, 116, 125, 127, 155, 177, 180, 186, 282, 290, 298, 334, 335, 349, 376, 451, 469, 473, 495, 504, 518, 545, 564, 571, 575, 583, 622, 627, 703, 712, 734, 758, 778, 782, 788, 796, 855, 858, 910, 912, 915, 921, 982, 995, 1001, 1003, 1007, 1065, 1083, 1101, 1109, 1124, 1127, 1134, 1136, 1143, 1145, 1165, 1183, 1216, 1219, 1231, 1270, 1292, 1322, 1331, 1333, 1356, 1381, 1385, 1396, 1409, 1442, 1443, 1452, 1466, 1482, 1528, 1541, 1557, 1588, 1590, 1593, 1603, 1611, 1635, 1639, 1651, 1654, 1657, 1733, 1744, 1745, 1746, 1748, 1759, 1762, 1764, 1803
h.+ dan 259, 1601, 1780
h.+ durur 1330
h.+ için 491
2. doğruluk, gerçek ve doğru olan şey
h. 696, 713, 721, 815
h.+ ıla 1083
- ḥaḳ** (< Ar. ḥaḳḳ) bir kimsenin yaptığı bir işin maddi karşılığı, pay
h. 1298
- ḥāk** (Ar.) toprak
h. 131, 138, 147, 213, 1064, 1065
h.+ den 212, 223, 239, 256
h.+ i 617
h.+ ini 141
- ḥaḳ ehli** Müslüman olanlar
h. 1310
- ḥāk eyle-** (Ar.+T.) gömmek, öldürmek
h.- r 236
- ḥāk-i âlem** (Ar.) toprak âlemi, ölmüşlerin âlemi
h.+ e 1390
- ḥakīm** (Ar.) 1. filozof
h. 21
h.+ üç 50
2. Allah
h. 792, 1314, 1455
- ḥakīmān** (Ar.) filozoflar
h. 14
- ḥakīmān-ı zamāne** (Ar.) zamanın filozofları
h. 2, 4
- ḥaḳīr ol-** (Ar.+T.) alçak gönüllü olmak
h.- up 1588
- ḥaḳḳ** (Ar.) 1. Allah, Tanrı krş. ḥaḳ
h. 690

- h.+ <a> 475
h.+ a 149, 201, 815, 903, 1077, 1111, 1146, 1157, 1209, 1382, 1533, 1535, 1576, 1579, 1584, 1587
h.+ <i> 1717
h.+ ı 1810
h.+ ıla 489
h.+ ını 1186
h.+ la 1082, 1165, 1753
h.+ uş 1534
2. doğruluk, gerçek ve doğru olan şey
h. 724
h.+ a 104
- hakkān hakkā** (Ar.) gerçekten, doğrusu
h. 1712
- hakkıçun** hakkı için
h. 124
- hakkına** hakkında, ilgili olarak, üzerine krş. *hakkında*
h. 1107, 1187, 1388
h.+ durur 746
- hakk-ı nān <u> nemek** (Ar.+Far.) birinin ekmek yedirip iyilik ettiği kimse üzerindeki manevi hak, tuz ve ekmek hakkı
h. 1184
h.+ den 1185
- hakkında** ilgili olarak, üzerine krş. *hakkına*
h. 298, 674
- hakk-ı şohbet** (Ar.) eski sohbet, eski dostluk
h. 1698
- hakk-ı sübhān** (Ar.) Allah
h. 797, 1238
- hakkla hakk ol-** benliğini ve iradesini Allah'ın varlığında eritmek
h.- dı 1334
- hakkla hakk olgör-** benliğini Allah'ın varlığında eritmeye çaba göstermek
h. 1398
- haklı** haklı, iddiası doğru olan
h. 708
- haksuz** haksız, iddiası asılsız olan
h. 708, 722
- hakk ta 'ālā** (Ar.) yüce Allah
h. 337, 407, 437, 586, 590, 634, 762, 766, 775, 805, 848, 1048, 1061, 1374, 1377, 1384, 1405, 1412, 1414, 1449, 1627, 1739, 1740
h.+ nuş 843
h.+ ya 443, 455
- hāl** (Ar.) hâl, durum
h. 7, 31, 70, 171, 496, 556, 744, 884, 942, 1026, 1037, 1046, 1167, 1350, 1361, 1491, 1681
h.+ den 1592
h.+ e 1578
h.+ <i> 1013
h.+ i 39, 207, 652, 975, 1027, 1349, 1364, 1524, 1525
h.+ in 591, 4, 868, 1343
h.+ ine 675, 1393
h.+ ini 12
h.+ üş 885, 1062, 1711
h.+ üşden 804
h.+ üşe 1053, 155
- halāş** (Ar.) kurtulma, kurtuluş
h. 1125
- halāşa er-** kurtuluşa ermek
h.- di 193
- halāş bul-** (Ar.+T.) kurtulmak
h.- a 1129
- hālāt** (Ar.) hâller, durumlar
h. 75
h.+ ı 498, 146
h.+ ın 1831
- halavāt** (Ar.) tatlı ve şirin olmak
h. 940
- halel** (Ar.) bozukluk, eksiklik, fesat
h.+ i 440
- hālet** (Ar.) hâl, durum, keyfiyet
h. 8, 24, 372, 384, 1123, 1171, 1195, 1417, 1458, 1643, 1718, 1783
h.+ de 1230
h.+ dür 530
h.+ i 151, 208, 535, 1525, 1670
h.+ i durur 1277
h.+ in 601, 871
h.+ inden 984
h.+ ine 1236

- h.+ ini 645, 953, 1227, 1517
h.+ üñ 152, 224, 1005, 1203, 1360
h.+ üñden 405
h.+ üñi 677
- hālet-i bilīs** (Ar.) şeytanın durumu
h.+ i 497
- hālet-i cān** (Ar.+Far.) ruhsal durum
h.+ ı 1321
- hālet-i fuḳarā** (Ar.) fakirlerin durumu
h. 1583
- hāletlü** hālli, durumlu
h. 153
- hālīḳ** (Ar.) yaratıcı, Allah
h. 729
- hāl-i bilīs** şeytanın durumu
h.+ i 479
- hāl-i burāḳ** (Ar.) Burak'ın durumu
h. 539
- hālīfe** (Ar.) hükümdar
h. 1119
- hālīl** (Ar.) sevgili, Hz. Muhammet
h. 673
- hāl-i mestūre** (Ar.) örtünmüş hâldeki kadın
h. 1214
- hālī olma-** (Ar.+T.) o şaysiz olmamak
h.- ya 992
h.- maz 14
- hālīş ol-** (Ar.+T.) saf olmak
h.- a 246
- hālīşü'l-ḳalb** (Ar.) temiz kalpli
h. 837
- hālīşü'l-ḳalb ol-** (Ar.+T.) temiz kalpli olmak
h.- urşaj 1632
- hālḳ** (Ar.) halk, topluluk
h. 1203, 1265, 1683
h.+ a 19, 201, 1485
h.+ dan 673
h.+ uñ 1492
- hālḳ et-** (Ar.+T.) yaratmak
h.- miş 729
- hālḳ-ı ālem** (Ar.) dünya halkı
h. 119
- hālḳ-ı cihān** (Ar.+Far.) dünya halkı
h. 1002, 1547
- hālḳ-ı zemīn** (Ar.+Far.) dünya halkı
h. 1548
- hallāḳ** (Ar.) yaratma gücü sınırsız olan, Allah
h. 577, 1672
- hām** (Far.) ham, çiğ
h.+ ı 322, 460
- ḥamd** (Ar.) ateşin azalması; azaltma, söndürme
h.+ a 442
- ḥamd et(d)-** (Ar.+T.) Allah'a teşekkürünü bildirmek krş. *ḥamd ḳıl-*
h.- dükde 855
h.- ıcek 859
- ḥamd ḳıl-** (Ar.+T.) Allah'a teşekkürünü bildirmek krş. *ḥamd et-*
h.- dı 857
- ḥamr** (Ar.) şarap
h. 644, 645
- ḥamūş ol-** (Far.+T.) söz söylememek, susmak
h.- ma 655, 1147
- ḥan** emir, hükümdar
h. 155
- ḥandān ol-** (Far.+T.) yüzü gülmek, sevinmek
h.- ur 1792
- ḥannān** (Ar.) çok merhametli, çok acıyan anlamında, Allah
h. 1806
- ḥār** (Far.) diken
h. 1724
- ḥarāb** (Ar.) perişan, bitik
h. 641
- ḥarāb ol-** (Ar.+T.) perişan olmak
h.- aydı 1544
h.- dı 667
h.- madan 100
- ḥarāc** (Ar.) Müslüman olmayan tebaadan alınan vergi
h. 809
- ḥarām** (Ar.) yasak
h. 245
- ḥarām ol-** (Ar.+T.) yasak olmak; yararlanamamak
h.- a 1568
h.- dı 274
- ḥarām-zāde** (Ar.+Far.) haram yiyici,

- ahlaksız kimse
h. 1218, 1263, 1266, 1268
h.+ den 1269
h.+ ler 1265
h.+ yise 1215
- ḥarāret** (Ar.) sıcaklık
h. 596
h.+ i 1490
h.+ le 231
- ḥarāret-nāk** (Ar.+Far.) hararetili, sıcak
h. 1337
- ḥarekāt** (Ar.) hareketler, davranışlar
h. 778, 781, 850, 1154
- ḥarem** (Ar.) cami avlusu
h. 1799
h.+ üñ 1809
- ḥāş** (<Ar. ḥāşş) has, seçkin
h. 320, 469, 565, 899
h.+ ı 1124
- ḥasan** Hasan-ı Basrî, Basralı meşhur tâbiî, âlim ve zahit
h. 1041
- ḥasen ol-** (Ar.+T.) güzel olmak
h.- a 1591
- ḥāşıl** (Ar.) 1. meydana çıkan
h. 860
2. netice
h.+ ı 446
- ḥāşıl ol-** (Ar.+T.) meydana çıkmak
h.- mağıçun 1308
- ḥaşm** (Ar.) düşman
h.+ ı 1004
- ḥaşm-ı ḥak ol-** (Ar.+T.) Allah düşmanı olmak
h.- ma 1005
- ḥāş ol-** (<Ar. ḥāşş+T. ol-) seçkin olmak, özel olmak
h.- asın 1765
h.- duñ 1632
h.- mağ 1766
- ḥāşş-ı ümmet** (Ar.) ümmetin seçkini
h. 1458
- ḥāşşü'l-ḥāş** (Ar.) en seçkin, en has
h. 320, 1615, 1632
- ḥaste** (Far.) hasta
h. 385
- ḥastelık** hastalık
h. 1465
- ḥaste ol-** (Far.+T.) hasta olmak, hastalanmak
h.- dı 1681
- ḥasūd** (Ar.) kıskanç, haset eden
h. 683
- ḥāşāk** (Far.) çöp, süprüntü; küçük parçacıklar
h.+ i 968
- ḥaşerāt** (Ar.) böcek, tırtıl vb. küçük hayvancıklar
h. 89
- ḥaşîn ol-** (Ar.+T.) sert, katı olmak
h.- an 12
- ḥaşmet bul-** (Ar.+T.) ihtişam elde etmek
h.- dı 475
- ḥaṭ** (<Ar. ḥaṭṭ) yazı krş. ḥaṭṭ
h. 509, 527
- ḥaṭā** (Ar.) yanlış, yanlışlık
h.+ dur 416
h.+ laruñ 1823
h.+ sını 418
h.+ ya 431
- ḥaṭā et-** (Ar.+T.) yanlış hareket etmek krş. ḥaṭā it-
h.- me 259
- ḥaṭā it(d)-** (Ar.+T.) yanlış hareket etmek krş. ḥaṭā et-
h.- üp 426
- ḥaṭır** (Ar.) gönül, duygu, his
h. 1164
h.+ uñ 136
- ḥātif** (Ar.) gaybdan seslenir gibi haber veren melek
h. 203
- ḥātif-i kudret** (Ar.) gaybın kudretli sesi
h. 139, 141, 1204, 1424
- ḥaṭm** (Ar.) önemli husus
h.+ a 1290
- ḥatm ol-** (Ar.+T.) tamamlanmak, sona ermek
h.- miş 468
h.- updı 1335
h.- updur 461
- ḥaṭṭ** (Ar.) yazı krş. ḥaṭṭ
h.+ <ı> 517
h.+ ı 515, 525
- ḥaṭṭ-ı sebz** (Ar.) yeşil renkli yazı

- h.+ ile 459
- ḥatun** kadın, eş
h. 748, 752, 871, 978, 1020, 1023, 1037, 1042
h.+ ı 197, 198, 333
h.+ larıçun 1039
h.+ laruḥ 1043
- ḥatun-ı kibār** (Ar.) Hz. Ayşe için kullanılmış bir ibare
h. 1021
- ḥavāş** (< Ar. *ḥavāşş*) bir toplumdaki ileri gelenler, seçkin sınıf
h. 565, 1604
- ḥavātūn** kadınlar
h. 1028, 1029, 1040
h.+ ı 196
- ḥavf-nāk ol-** (Far.+T.) korkmak
h.- dı 1834
- ḥavlı** (< Yun. *avli*) avlu
h. 130
h.+ sı 130
- ḥavvā** Hz. Havva
h. 217, 260, 267, 336, 339, 345, 347, 943, 950, 952, 954, 957, 959, 962, 964
h.+ nuḥ 946
h.+ ya 275, 286, 290, 948
h.+ yı 266
- ḥayāl** (Ar.) hayal
h. 765, 817, 867, 942, 1026, 1102, 1451
h.+ in 1380
h.+ inden 941
- ḥayālāt** (Ar.) hayaller
h. 75
h.+ uḥı 44
- ḥayāl-i dendān** (Ar.+Far.) dışın hayali
h.+ ı 1476
- ḥayāsuz** edepsiz, utanmaz, arlanmaz
h.+ dur 53
- ḥayāt** (Ar.) yaşam, ömür
h. 653
- ḥayāt bul-** (Ar.+T.) yaşam kazanmak
h.- a 1117
- ḥayder** Hz. Ali
h. 1769
- ḥayr<lu> kişi ol-** hayırlı, iyi insan olmak
h.- a 82
- ḥaykır-** haykırmak, yüksek sesle bağlamak
h.- uban 1258
- ḥayr** (Ar.) hayır, iyilik
h. 932, 1408, 1722
h.+ a 1504
h.+ ıla 895
- ḥayrān** (Ar.) hayran olan, çok beğenen
h. 330
- ḥayrān ḳal-** (Ar.+T.) şaşırarak, şaşırarak kalmak krş. *ḥayrān ḳal-*
h.- dı 520
- ḥayrān ḳal-** (< Ar. *ḥayrān+T. ḳal-*) şaşırarak, şaşırarak kalmak krş. *ḥayrān ḳal-*
h.- dı 146
- ḥayr-ı beşer** (Ar.) insanların en hayırlısı, Hz. Muhammet
h. 672
- ḥayr-ı ümmet** (Ar.) ümmetin hayırlısı
h. 673
- ḥayr olsun** (Ar.+T.) hayırlı olsun
h. 859
- ḥayrū'n-nās** (Ar.) insanların hayırlısı
h. 1252
- ḥayvān** (< Ar. *ḥayevān*) hayvan
h.+ a 1548
- ḥayy** (Ar.) "bütün varlıkların hayat kaynağı, ebedî ve hakiki hayat sahibi" anlamında esmayihüsnadandır
h. 792
- ḥazāyin-i ḥāş** (Ar.) hazinelerin hası
h. 1747
- ḥāzır** (Ar.) hazır
h. 319
h.+ am 111
- ḥāzır et(d)-** (Ar.+T.) hazır duruma getirmek
h.- er 970
- ḥāzır ol-** (Ar.+T.) hazır durumda bulunmak, hazırlıklı olmak
h. 1090, 1143
h.- dı 1747
- ḥazīne** (Ar.) hazine
h.+ sinde 1457
- ḥazīre** (Ar.) bir cami veya türbe

- bahçesinde etrafı çit veya parmaklık ile çevrili mezarlık
h. 1280
- heb** (Far.) hep, hepsi, bütün krş. *hep*
h. 119, 198
- hebennağ** (Ar.) ahmak olduğu hâlde kendini zeki ve becerikli zanneden
h. 15, 80
- heft-çüş** (Far.) demir, çinko, kurşun, bakır, kalay, altın ve gümüş alaşımı
h. 1823
- heft dār** (Far.) yedi kapı
h. 370
- helāk** (Ar.) ölme, mahvolma
h.+ üñ 1197
- helāk et(d)-** (Ar.+T.) mahvetmek, yok etmek krş. *helāk eyle-*, *helāk it-*
h.- di 425
h.- em 1701
- helāk eyle-** (Ar.+T.) mahvetmek, yok etmek krş. *helāk et-*, *helāk it-*
h.- r 236
- helāk it-** (Ar.+T.) mahvetmek, yok etmek krş. *helāk et-*, *helāk eyle-*
h.- di 181
- helāket** (Ar.) yıkılma, mahvolma; yok oluş
h.+ le 98
- helāl** (Ar.) eş, zevce
h.+ i 345
- helāl et-** (Ar.+T.) verdiği kimsenin hakkı olarak kabul etmek
h.- di 808
- helāl-zāde** (Ar.+Far.) dürüst ve doğru kimse
h. 1213, 1217
h.+ dür 1213, 1215
- hele** (Far.) madem, madem ki
h. 135, 1045
- hem** (Far.) 1. hem, hem de, özellikle, şurası var ki
h. 3, 19, 21, 25, 28, 36, 38, 41, 42, 44, 46, 50, 55, 59, 60, 63, 66, 72, 73, 102, 148, 169, 177, 208, 240, 276, 295, 301, 306, 308, 313, 314, 350, 353, 354, 363, 367, 369, 374, 381, 383, 396, 445, 468, 484, 490, 500, 526, 559, 565, 568, 579, 586, 600, 619, 638, 664, 669, 674, 753, 771, 781, 784, 795, 805, 859, 863, 870, 900, 904, 909, 922, 972, 976, 1012, 1049, 1056, 1189, 1282, 1339, 1391, 1408, 1435, 1456, 1498, 1525, 1533, 1549, 1551, 1563, 1568, 1574, 1577, 1580, 1594, 1596, 1598, 1613, 1626, 1627, 1638, 1664, 1676
2. hem... hem...
h. 1049, 1533
- hemān** (Far.) o anda, hemen, derhâl
h. 109, 111, 151, 156, 157, 199, 261, 271, 291, 307, 344, 401, 502, 534, 538, 607, 625, 711, 713, 740, 764, 849, 852, 860, 874, 875, 936, 957, 984, 991, 1054, 1071, 1108, 1112, 1195, 1238, 1242, 1245, 1267, 1343, 1427, 1429, 1431, 1466, 1468, 1678, 1682, 1710, 1763, 1815, 1819
- hemān-dem** (Far.) derhâl, o anda, çabucak
h. 370, 649
- hemār** (Far.) sayı, miktar; her (?)
h. 1088
- hem-çenān** (Far.) bu şekilde, aynen böyle
h. 751
- hem-dem ol-** (Far.+T.) arkadaş olmak, arkadaşlık etmek
h. 165, 1115
h.- an 1329
h.- dı 335
h.- ıcağ 220
- hemīn** (Far.) hemen; her zaman
h. 277, 388, 452, 506, 513, 520, 618, 699, 710, 779, 788, 800, 829, 965, 1089, 1107, 1171, 1194, 1237, 1250, 1340, 1342, 1428, 1438, 1457, 1544, 1548, 1688, 1814
- hemīşe** (Far.) daima, her zaman

- h. 1753
hemm (Ar.) üzüntü, gam, keder
 h.+ ile 1056
hem-rāh (Far.) yol arkadaşı, yoldaş
 h. 382
hem-rāh ol- (Far.+T.) yoldaş olmak
 h.- a 57
 h.- mağil 1601
hem-sāye (Far.) komşu
 h. 1376
hengāme (Far.) savaş, kavga
 h. 839
hep (Far.) hep, hepsi, bütün krş. *heb*
 h. 292, 307, 318, 321, 527, 565,
 671, 730, 882, 1407, 1774, 1801
her (Far.) her
 h. 64, 65, 102, 103, 114, 153,
 190, 197, 213, 250, 255, 258,
 294, 418, 421, 422, 451, 488,
 604, 629, 630, 631, 633, 678,
 704, 715, 721, 770, 826, 827,
 838, 859, 883, 890, 931, 935,
 953, 992, 1007, 1055, 1162,
 1164, 1165, 1213, 1234, 1239,
 1268, 1344, 1348, 1366, 1452,
 1453, 1493, 1549, 1567, 1584,
 1589, 1598, 1615, 1624, 1716,
 1782, 1821, 1829
her bir (Far.+T.) ayrı ayrı, tek tek hepsi
 h. 728, 1573
her biri (Far.+T.) her biri, ayrı ayrı
 hepsi
 h. 691, 705, 1292, 1454
 h.+ ne 1459
 h.+ si 727, 756
her dem (Far.) her zaman, daima
 h. 19, 73, 169
hergiz (Far.) asla, hiçbir vakit, hiçbir
 şekilde
 h. 58, 61, 1529
herī (Far.) Herat, Afganistan'da bir
 şehir
 h. 1273
her ne (Far.+T.) herhangi
 h. 1108, 1112, 1352
her niçe (Far.+T.) her ne kadar
 h. 209
hevā (Ar.) 1. gökyüzü
 h. 143
 h.+ da 720
 h.+ dan 1814
 h.+ ya 143, 726
 2. aşk, sevgi, tutkunluk
 h.+ yadur 1776
hevl-i şedīd (Ar.) şiddetli korku
 h. 810
hey seslenme ünlemi
 h. 1066, 1332
hezār (Far.) pek çok
 h. 1669
hezār hezār (Far.) binlerce
 h. 1671
hezār-yek (Far.) bin bir
 h. 460
hırka (Ar.) dervişlerin giydikleri
 giyecek
 h.+ sın 1617
hışm (Far.) öfke, kızgınlık
 h. 522
hışm-nāk ol- (Far.+T.) öfkeli, kızgın
 olmak
 h.- a 20
 h.- ma 1693
hıyānet (Ar.) hainlik, ihanet etme
 h.+ <i> 394
 h. 725
 h.+ i 389
hıyānet-bāz (Ar.+Far.) hainlikle
 oynayan
 h. 392
hıyānet et(d)- (Ar.+T.) ihanet etmek
 h.- erler 388
hıyānet-i hāşāk (Ar.+Far.) değersiz bir
 kimsenin ihaneti
 h. 393
hıyānet-i pelīd (Ar.+Far.) alçak, rezil
 bir kimsenin ihaneti
 h. 393
hızr (Ar.) Hızır, kendisine Allah
 tarafından ilahi bilgi ve hikmet
 öğretilen kişi
 h. 112, 116, 120, 124, 139, 166,
 167, 204, 238, 250, 360, 385,
 390, 399, 400, 401, 406, 479,
 486, 536, 573, 602, 648, 656,
 694, 700, 733, 737, 765, 825,

- 838, 862, 870, 884, 941, 943, 980, 997, 1028, 1109, 1118, 1148, 1160, 1161, 1170, 1174, 1176, 1284, 1316, 1416, 1552, 1647, 1729, 1785, 1789, 1791, 1798, 1799, 1831
 h.+ a 107, 161, 248, 358, 493, 1168
 h.+ am 1235
 h.+ dan 387, 908
 h.+ ı 1254
 h.+ ıla 942
 h.+ la 1082, 1115
 h.+ uş 1301
- hızr-ı haḍrā-dem** (Ar.+Far.) Hızır için kullanılan bir ibare
 h. 1027
- hızr-ı haḍrā-pūş** (Ar.+Far.) Hızır için kullanılan bir ibare, yeşil örten
 h. 106, 646, 880
- hızr-ı hāşşü'l-hāş** (Ar.) Hızır için kullanılan bir ibare, en has
 h. 907
- hızr-ı hāzır** (Ar.) Hızır için kullanılan bir ibare, hazır olan
 h. 144, 160, 206, 386, 840, 906, 979, 1317, 1511, 1512, 1634, 1827
- hızr-ı zamān** (Ar.) Hızır için kullanılan bir ibare
 h. 109
- hib** (< Ar. *hibb*) sevgili; yol arkadaşı
 h. 119
- hicrān** (Ar.) onulmaz, dinmez acı
 h.+ ı 1206
- hicret** (Ar.) hicret
 h. 84
- hiç** (Far.) 1. hiç, hiçbir zaman
 h. 176, 226, 263, 447, 466, 992, 1300, 1326, 1359, 114, 1703, 1713, 1714, 1774
 2. soru cümlelerinde anlamı kuvvetlendirir
 h. 863, 868, 1657
- hiffet** (Ar.) hafiflik, hoppalık
 h. 642
- hikāyet** (Ar.) hikāye
 h. 701, 1690
- h.+ e 1830
 h.+ in 536, 909
- hikāyet-i nev** (Ar.+Far.) yeni hikāye
 h. 1446
- hikmet** (Ar.) hikmet, gizli sebep
 h. 219, 736, 1031, 1181, 1436
 h.+ den 1437
 h.+ durur 580, 1658
 h.+ üm 546
 h.+ üş 359
- hikmet ehli** hikmet sahipleri
 h. 222, 1315
- hikmet-āmiz** (Ar.+Far.) hikmetli
 h. 6
- hikmet-i ezeli** (Ar.) ezeli hikmet
 h. 581
- hile** (Ar.) hile
 h. 1297
- hile-ger** (Ar.+Far.) hile yapan, hileci
 h.+ ler 1296
- himmet** (Ar.) ermiş veya kutsal sayılan bir kişi tarafından yapılan yardım veya destek, lütuf
 h. 1309
 h.+ ümle 1130
- hīn** (Ar.) zaman, vakit
 h. 271, 286, 451, 504, 520, 537, 710, 1019, 1181, 1237, 1291, 1342, 1404, 1612, 1653, 1688
- hirāsāna biraḳ-** (Far.+T.) korku meydana getirmek, korkutmak
 h.- dı 1684
- hirmen** (Far.) harman
 h.+ in 1263
- hisāb** (Ar.) hesap
 h. 356, 598, 634, 1264, 1660, 1664
 h.+ a 1359
 h.+ ı 84
 h.+ in 67
 h.+ umda 789
 h.+ uş 1405
- hisāb hisāb** (Ar.) tek tek
 h. 1419
- hisli ol-** duygulu olmak
 h.- ur 1816
- hiş** (Far.) eski savaş araçlarından kısa bir mızrağa benzer silah

- h.** 218
- hı̄tāb** (Ar.) hitap, söz söyleme
h. 259, 341
h.+ ı 331
- hı̄tāb et-** (Ar.+T.) söz söylemek,
seslenmek
h.- di 504
- hı̄tāb-ı huzā** (Ar.+Far.) Allah'ın sözü
h. 262
- hı̄zem** (Far.) odun
h. 1688
h.+ i 1690
- hı̄zem-keş** (Far.) oduncu
h. 1687
- hı̄zmet** (Ar.) hizmet
h.+ ile 592
h.+ indesin 530
- hı̄zmet et(d)-** (Ar.+T.) hizmet etmek
krş. *hı̄zmet eyle-*
h.+ in e.- erem 1787
- hı̄zmet eyle-** (Ar.+T.) hizmet etmek
krş. *hı̄zmet et-*
h.- sün 143
- hı̄zmetinde ol-** birinin işlerini yapmak
krş. *hı̄zmetinde tur-*
h.- up 507
h.+ ünde o.- upvanın 150
- hı̄zmetinde tur-** birinin işlerini yapmak
krş. *hı̄zmetinde ol-*
h.- updı 502
- hı̄āce** (Far.) efendi; sahip
h. 145, 158
h.+ m 150
h.+ η 162
- hı̄oca** (< Far. *hı̄āce*) 1. din adamı, hoca
h.+ ya 366
2. öğretmen
h.+ sı 414
h.+ ya 413, 414
3. efendi
h.+ m 1027
- hı̄öd-bın** (Far.) mağrur, kibirli
h. 411
- horāsān** (Far.) Horasan, İran'da bir
eyalet
h. 699
- hı̄ör-ı vüçüd** (Far.+Ar.) değersiz beden
h. 1324
- hı̄ör ol-** (Far.+T.) değersiz ve aşağılık
olmak
h.- ur 790
h.- uram 519
- hı̄ōş** (Far.) hoş, güzel
h. 91, 105, 107, 215, 239, 243,
250, 283, 303, 308, 330, 342,
421, 427, 445, 616, 631, 646,
684, 759, 774, 786, 815, 970,
1080, 1221, 1312, 1418, 1431,
1534, 1551, 1616, 1618, 1627,
1655, 1687, 1732, 1756, 1767,
1771
- hı̄ōş-bāş ol-** (Far.+T.) samimi olmak,
sohbeti olmak
h.- up 41
- hı̄ōş-bū** (Far.) güzel koku
h. 1345, 1348
- hı̄ōşca** hoş bir şekilde, güzelce, hoş
olarak
h. 91, 235, 505, 1709
h. mısın 1711
h.+ yam 1712
- hı̄ōş-dem** (Far.) geçimi yerinde olan
kimse
h. 343
- hı̄ōş-dil ol-** (Far.+T.) gönlü hoş olmak
h. 1719
- hı̄ōş et-** (Far.+T.) iyi yapmak krş. *hı̄ōş it-*
h.- di 946
- hı̄ōş gel-** (Far.+T.) hoş gelmek
h.- e 920
- hı̄ōş gör-** (Far.+T.) anlayışla karşılamak
h.- en 1475
- hı̄ōş hālet** (Far.+Ar.) durumu iyi,
memnun
h. 298
- hı̄ōş it-** (Far.+T.) iyi yapmak krş. *hı̄ōş et-*
h. 1086
- hoşnūd eyle-** (Far.+T.) memnun etmek
krş. *hoşnūd it-*
h.- dūñ 687
- hoşnūd it-** (Far.+T.) memnun etmek
krş. *hoşnūd eyle-*
h. 683
- hoşnūd ol-** (Far.+T.) memnun olmak
h.- a 804
- hı̄ōş ol-** (Far.+T.) huzura kavuşmak,

- rahat olmak
 h.- a 655, 71
 h.- dı 257
- hōş-sūhan** (Far.) hoş söz
 h.+ ı 1622
- hōş-ter** (Far.) daha hoş, çok hoş
 h. 701, 795, 974
- hū** (Far.) huy, yaratılış
 h.+ lar 1619
- hūb** (Far.) güzel, hoş
 h. 96, 1307, 1344, 1589, 1619
- hubb** (Ar.) sevgi
 h.+ m 1594
- hūb-bū** (Far.) güzel koku krş. *hūb-būy*
 h.+ dan 1352
- hūb-bū bul-** (Far.+T.) güzel koku elde etmek
 h.- dı 614
- hūb-būy** (Far.) güzel koku krş. *hūb-bū*
 h. 1351
- hūb-hālet** (Far.+Ar.) iyi ve güzel nitelik
 h.+ de 328
- hūb-ı laṭīf** (Far.+Ar.) letafet
 h. 767
- hūb-inşā** (Far.+Ar.) güzel yazı
 h. 510
- hūb ol-** (Far.+T.) güzel olmak
 h.- masa 1121
- hūb-ter** (Far.) çok güzel, pek güzel
 h. 883, 1348
- hudā** (Far.) Allah krş. *huzā*
 h. 239
- hudā-yı vedūd** (Far.+Ar.) Allah
 h. 1299
- hulel** (Ar.) elbiseler
 h. 308
- hulḳ** (Ar.) huy, yaratılış
 h.+ m 212
- hūn** (Far.) kan
 h. 1023, 1078
 h.+ ı 649
- hūn-ı hābil** (Far.+Ar.) Habil'in kanı
 h. 603
- hūnī** (Far.) zalim
 h. 258
- hūr** (Ar.) cennet kızı
 h.+ a 819
- hūrān** (Ar.) cennetteki güzel kızlar
 h.+ a 270
 h.+ ı 283, 650
 h.+ uḡ 652
- hurde** (Far.) ufak, küçük
 h. 35
- hurde ol-** (Far.+T.) ufak olmak
 h.- anlar 30
- hūr-ı cinān** (Ar.) cennet kızı
 h. 1654
- hur mā** (Far.) hurma
 h.+ dan 549
- huşūşā** (Ar.) bilhassa, özellikle
 h. 85
- huşk-ı ṭab' ol-** (Far.+Ar.+T.) kuru, zayıf yaratılışlı olmak
 h.- a 46
- huş-yār** (Far.) akıllı, uyanık
 h. 1103
- huṭame** (Ar.) cehennemın Gayya kuyusunun bulunduğu katı
 h. 910
- huṭbe** (Ar.) konuşma, söyleyiş
 h. 277, 334, 335
 h.+ sinde 346
- huṭbe-i aḥmed** (Ar.) Hz. Muhammet'in konuşması
 h.+ için 337
- huṭbe-i hāş** (Ar.) hususi hutbe
 h. 331
- huzā** (< Far. *hudā*) Allah krş. *hudā*
 h. 162, 240, 331, 510, 609, 645, 674, 776, 783, 823, 898, 900, 927, 945, 1004, 1018, 1020, 1134, 1185, 1271, 1295, 1363, 1366, 1383, 1389, 1450, 1463, 1491, 1502, 1507, 1526, 1565, 1630
 h.+ dan 341, 659, 1293, 1298, 1782
 h.+ durur 1781
 h.+ ya 803, 854, 1011, 1191, 1415, 1444, 1577
- huzā-yı 'azze ve cel** (Far.+ < Ar. 'azze ve cell) aziz ve celil olan Allah
 h. 669, 1392
- huza-yı kerīm** (Ar.) Allah
 h. 441

- hüccet** (Ar.) delil, senet, belge
h.+ ler 660
- hüküm** (Ar.) hüküm, emir
h. 1261
h.+ i 1030
- hüküm et(d)-** (Ar.+T.) hükmetmek, emretmek krş. *hüküm kı-*
h.- erdi 707
h.- eridi 719
h.- erken 702
- hüküm-i dâvud** (Ar.) Hz. Davut'un hükmü
h.+ a 712
h.+ la 702
- hüküm kı-** (Ar.+T.) hükmetmek, emretmek krş. *hüküm et-*
h.- mışdur 794
h.- ur 1376
- hüm** öfkeyle burundan soluma
h.+ ler 1691
- hümām** (Ar.) himmeti çok, gayretli kimse
h. 183, 185, 274, 622, 628, 1493, 1529
- hüm it(d)-** atılmak, saldırmak
h.- e 1499
- hürmet** (Ar.) saygı
h. 251
h.+ ine 470, 481, 1030
h.+ üñ 1248
- hürmet eyle-** (Ar.+T.) saygı göstermek krş. *hürmet it-*
h.- medi 1001
- hürmet-i mü'min-i fakır** (Ar.) fakir müminlerin hürmeti
h. 1565
- hürmet it(d)-** (Ar.+T.) saygı göstermek krş. *hürmet eyle-*
h.- üp 1244
- hür ol-** (< Ar. *hür*+T. *ol-*) özgür olmak
h.- asız 408
h.- ur 1521
- hürrem ol-** (Far.+T.) sevinmek, mutlu olmak
h.- a 1257
- hüseyn** Hz. Hüseyin
h.+ üñ 1000
- hüsn-i büy** (Ar.+Far.) güzel koku
h.+ ıyla 244
- hüsn-i zîver** (Ar.+Far.) güzellik ve süs
h.+ le 735
- hüsrân** (Ar.) zarar, ziyan; üzüntü, acı
h. 790
- hüsün** (< Ar. *hüsn*) her türlü kusurdan uzak olma; olgunluk
h.+ e 1041
- hüve** (Ar.) Allah
h. 1489
- hüzn** (Ar.) üzüntü, keder
h. 1129, 1140
- I**
- ır-** rahatını kaçırmak, huzursuz etmek
1.- mağıl 587
- ırağ ol-** uzaklaşmak, ayrılmak
1.- uñ 1393
- ırağ(ğ)** uzak
1.+ uñ 94
- ısıt(d)-** ısıtmak
1.- ur 1489
- ıssı** sıcak, sıcaklık
1. 1336, 1490
- ışık** (Ar.) sevgi, muhabbet
'1. 124, 746, 1132, 1302, 1426
'1.+ dan 687
'1.+ ı 1139
'1.+ la 745, 1626
- ışık eri** (Ar.+T.) gönül sahibi, sevdiğine bağlı âşık
e. 747, 1097
- ıztırâb** (Ar.) acı, eziyet, sıkıntı
1.+ um 1132
- İ**
- i** ey! krş. *iy*
i. 1353
- i-** kökü (i-mek) kaybolmuş, bugün "şu veya bu durumda bulunmak" anlamındaki idi, imiş, ise, iken şekilleri kullanılan cevher fiili, ek-fiil
<i>- di 558
i.- di 183, 319, 321, 403, 508,

- 528, 559, 566, 585, 722, 732, 1034, 1045, 1339, 1803
- 'ibādet** (Ar.) Allah'ın emirlerini yerine getirme
 'i. 1113
 'i.+ de 1162, 1555, 1655
 'i.+ den 447, 560
 'i.+ dür 1584
 'i.+ e 426, 456, 805
 'i.+ i 1567, 1786
 'i.+ le 445
 'i.+ üm 1744
 'i.+ üñ 799
- 'ibādet et(d)-** (Ar.+T.) Allah'ın emirlerini yerine getirmek krş.
 'ibādet eyle-
 'i.- di 506
 'i.- señ 1112
 'i+ ler e.- di 446
 'i+ ler e.- üp 478
- 'ibādet eyle-** (Ar.+T.) Allah'ın emirlerini yerine getirmek krş.
 'ibādet et-
 'i. 505
- iblis** (< Ar. *iblis*) şeytan krş. *bilīs, iblis*
 i. 487, 529
 i.+ e 815
 i.+ i 350, 409
 i.+ idi 453
 i.+ üñ 490
- iblis** (Ar.) şeytan krş. *bilīs, iblis*
 i. 454, 460, 772, 777, 787, 1372, 1377, 1381, 1833
 i.+ çün 402
 i.+ de 496
 i.+ le 1329
- iblis-i la'im** (Ar.) lanetlenmiş şeytan
 i. 411
- iblisī-vār** (Ar.+Far.) şeytan gibi
 i. 1631
- iblisü'l-la'n** (Ar.) lanetlenmiş şeytan
 i. 658
- ibn-i murād** Fatih Sultan Mehmet (?)
 i. 1829
- ibn-i nessāc** Hayr en-Nessāc, ilk dönem sufilerinden
 i. 1237, 1241, 1243
 i.+ ı 1235
- ibn-i ya'kūb** Hz. Yusuf
 i. 1127
- ibrāhim** Hz. İbrahim
 i. 175, 280
- ibtidā** (Ar.) bir işin ilk defa ortaya çıkan kısmı, başlangıç
 i.+ dan 969
- icāzet** (Ar.) izin, mücadele
 i. 764
- icāzet-i berzen** (Ar.+Far.) sokak, mahalle izni
 i. 756
- icāzet vir-** (Ar.+T.) birine irşat müsaadesi vermek
 i.- üpsin 1262
- icmā'** (Ar.) bir hususta ittifak etme, aynı görüşte birleşme
 i. 1433
- icmāl-i hālet** (Ar.) hâlin, niteliklerin özeti
 i. 83
- iç** iç
 i.+ i 321, 439, 1105, 1426
 i.+ inde 108, 163, 195, 258, 278, 457, 567, 711, 788, 817, 821, 864, 901, 1081, 1089, 1116, 1223, 1251, 1265, 1314, 1316, 1350, 1358, 1398
 i.+ indeyiken 187
 i.+ ine 929
- iç-** içmek
 i.- e 644
 i.- en 645
- içerü** içeri
 i. 1104
 i.+ ye 939
- içi taşā gel-** içi taşmak, çok bunalmak, dayanamaz duruma gelmek
 i.- üp 1172
- içre** içinde
 i. 70, 128, 130, 166, 219, 388, 527, 571, 600, 605, 606, 715, 790, 834, 837, 863, 906, 915, 921, 943, 1003, 1079, 1096, 1104, 1280, 1338, 1370, 1404, 1463, 1547, 1549, 1611, 1653, 1708, 1799
- içün** için

- i. 1264
- ‘id-i ađhā** (Ar.) Kurban Bayramı
‘i.+ da 890
- ‘id-i fıtır** (Ar.) Ramazan Bayramı
‘i.+ da 888
- ifşā eyle-** (Ar.+T.) açıklamak, açığa vurmak
i.- ŋüz 783
i.- yem 486
- iftār it(d)-** (Ar.+T.) oruç açmak
i.- elüm 1073
- iftihār et-** (Ar.+T.) göğsü kabarmak, övünmek
i.- di 1084
- iftitāh** (Ar.) başlama, bir şeyin başlangıcı
i.+ ıla 257
- iĥlāş** (Ar.) tam doğruluk, riyasız sevgi ve bağlılık
i. 1632, 1747
- iĥrāc it(d)-** (Ar.+T.) çıkarmak, ayırt etmek
i.- üp 1772
- iĥsān** (Ar.) bağış, bağışlama
i. 895
- iĥtirām eyle-** (Ar.+T.) saygı göstermek
i.- r 162
- iĥtiyār** (Ar.) seçme, seçilme
i.+ ıla 123
- iĥtiyār et-** (Ar.+T.) seçmek, tercih etmek
i.- mişidi 1009
- iki** iki
i. 261, 278, 377, 687, 706, 707, 718, 720, 793, 795, 796, 958, 1003, 1045, 1047, 1139, 1142, 1188, 1230, 1349, 1350, 1481, 1743, 1745, 1814, 1818
i.+ si 281
i.+ ye 277
- ikinci** ikinci
i. 444, 669, 1051
i.+ de 475
i.+ si 177
- ikindü** ikindi namazı
i.+ de 367
- iĥlīm** (Ar.) bölge, ülke, diyar
i.+ de 723
- il-** ilişmek, geçmek
i.- gil 36
- ‘ilāc** (Ar.) ilaç
‘i.+ ıçundur 230
‘i.+ ıla 229
- ilāh** (Ar.) Allah
i. 624, 1727
- i‘lām eyle-** (Ar.+T.) bildirmek, anlatmak
i.- di 606
- ile** ile
i. 147
- ileri** ileri krş. *ilerü*
i. 543, 1738
- ileri sür-** görüşünü söylemek, iddia etmek
i. 770
- ilerü** ileri krş. *ileri*
i.+ den 1738
- ilet(d)-** iletmek, götürmek
i. 1788
i.- e 1690
i.- üp 122, 608
i.- ür 1489
i.- ürdi 1677
i.- üridi 714
- illaki** (Ar. *illā*+Far.-*ki*) ille, ne olursa olsun
i. 847
- ‘illet ehli ol-** insanı kızdıracak yapıda olmak, illetlik insan olmak
‘i.- a 11
- ‘ilm** (Ar.) ilim, bilgi
‘i. 413
- ‘ilm-i esmā** (Ar.) Allah'ın isimlerinin anlamı ve açıklamasını konu edinen ilim
‘i.+ yıla 420
- ‘ilm-i ferāset** (Ar.) feraset ilmi
‘i. 8
- ‘ilm-i ĥāş** (Ar.) özel ilim, ilham ilmi
‘i.+ <i> 419
- ‘ilmli** ilim sahibi olma
‘i.+ yidi 705
- ilt-** göndermek, yollamak
i.- di 129
i.- düğini 1467
i.- düm 1791

- i.- e 1068, 1069, 1535
i.- em 584, 1789
i.- esin 99
i.- üñ 1128
i.- üp 1679
- imām** (Ar.) 1. İslam dininde görüş ve fikirleriyle bir mezhebe öncülük etmiş olan kimse
i. 1212, 1215
2. cemaatle kılınan namazda en önde duran, kendisine uyulan kimse
i. 1209, 1531
i.+ a 1530
i.+ dı 1529
- imām-ı güzîn** (Ar.+Far.) seçilmiş imam
i. 761
- imām-ı hāş** (Ar.) seçkin imam, Hz. Muhammet
i. 1257
- imām-ı hāş-ı güzîn** (Ar.+Far.) seçilmiş ve seçkin imam, Ebû Hanîfe
i. 1208
- imām ol-** (Ar.+T.) imam olmak
i.- dı 1529
- īmān** (Ar.) iman, dini inanç
ī.+ <ı> 1438
ī. 641, 742, 832, 1442, 1445
ī.+ dan 1726
ī.+ ı 392, 639, 644, 734, 737, 743, 1444, 1483, 1762
ī.+ um 1760
ī.+ uñ 741, 1765
- īmāna getür-** (Ar.+T.) Müslümanlığı kabul ettirmek
ī.- eyidi 1440
- īmān bul-** (Ar.+T.) inanç kazanmak, imanı artmak
i. 1642
- īmān getür-** (Ar.+T.) Müslümanlığı kendi isteğiyle kabul etmek
ī.- eyidi 1439
- imdi** şimdi
i. 22, 56, 67, 135, 227, 268, 329, 341, 356, 397, 598, 689, 699, 703, 748, 775, 791, 870, 894, 904, 924, 925, 957, 985, 1016, 1060, 1107, 1143, 1160, 1176, 1191, 1207, 1222, 1226, 1227, 1295, 1305, 1323, 1360, 1385, 1398, 1402, 1412, 1438, 1473, 1485, 1497, 1552, 1557, 1569, 1577, 1586, 1603, 1615, 1697, 1742, 1753, 1819
- imlā** (Ar.) yazma, yazıya geçirilme
i. 631
- immet** (Ar.) bolluk, çokluk
i. 547
- imr ūz** (Far.) bugün
i. 886
- in-** inmek
i.- di 1460, 1814
i.- e 813
i.- meyeydi 1545
i.- mezdi 1546
- ‘ināyet** (Ar.) lütuf, ihsan, iyilik
‘i. 1299
‘i.+ inde 1292
- ‘ināyet et(d)-** (Ar.+T.) ihsan etmek, iyilik etmek
‘i.- di 1366
‘i.- e 1639
- ‘ināyet-i rahmān** (Ar.) Allah'ın yardımı
‘i. 1300
- ince burunlu ol-** ince buruna sahip olmak
i.- an 19
- ince ol-** ince olmak
i.- a 45, 54
- incit(d)-** incitmek, gönül kırmak
i.- en 1560
i.- ene 1563
i.- me 1715, 1716, 1730
- indi** şimdi
i. 834
- iñen** pek, çok fazla, gayet
i. 46, 411, 1400, 1792
- ins** (Ar.) insan
i. 332
- inşāf** (Ar.) merhamet, vicdan, acıma
i. 793
i.+ ın 832
- insān** (Ar.) insan
i.+ uñ 91
- inşā et(d)-** (Ar.+T.) yazma, kaleme alma krş. *inşā eyle-*

- i.- er 631
- inşā eyle-** (Ar.+T.) yazma, kaleme alma
krş. *inşā et-*
i.- düm 50
- intihā** (Ar.) son, nihayet
i.+ ya 969
- intizām-ı cihān** (Ar.+Far.) dünyanın
düzeni
i.+ da 1496
- iplik(g)** iplik, lif
i.+ i 961
- ir-** ermek, ulaşmak, yetişmek krş.
er-
i. 1036
i.- di 160, 296, 444, 568, 610,
840, 1049, 1052, 1276, 1277,
1685
i.- e 270, 318, 387, 539, 653, 901,
1125, 1223, 1232, 1271, 1405,
1465, 1505, 1526, 1723, 1829,
1830
i.- ecegin 1472
i.- elüm 787
i.- em 583, 920
i.- emedi 919
i.- er 219, 684, 1458, 1640, 1751
i.- esin 685, 1406, 1591, 1608,
1730
i.- gil 1684
i.- ıcek 161
i.- ince 699, 969
i.- incedür 1822
i.- meye 174, 692
i.- miş durur 989
i.- se 1486, 1579
i.- üp 429, 919, 1421
i.- ür 122, 842
- ‘irāb** (Ar.) Arap
‘i.+ a 1804
- irādet-i ceberūt** (Ar.) Allah'ın iradesi
i. 433
- irgür-** eriştirmek, ulaştırmak krş. *ergür-*
i.- üp 725
- iri** iri, büyük
i.+ si 280
- iri ol-** büyük, cüsseli olmak
i.- sa 37
- iriş-** erişmek, ulaşmak, kavuşmak krş.
eriş-
i. 100
i.- di 477, 597, 961, 1691
i.- dūj 553
i.- e 93, 286, 343, 492, 622, 717,
815, 912, 1356, 1499, 1541
i.- esin 1116, 1399
i.- ıcek 92
i.- ince 1239
i.- iser 1411
i.- üben 718
i.- üp mi durur 1472
i.- ür 102, 418, 790, 1123, 1205,
1217, 1432
i.- ürlerdı 712
- irmez ol-** ermez olmak
i.- dı 726
- irtifā‘ eyle-** yüksek kılmak
i. 1610
- irür-** ulaştırmak, eriştirmek krş. *erür-*
i.- di 481, 1052
i.- e 492, 855
i.- mez 1713
i.- üp 4
i.- ür 836, 850, 1346
- ‘isā** Hz. İsa
‘i. 183
- ism** (Ar.) isim, ad
i.+ i 1004
- isrāf eyle-** (Ar.+T.) gelişigüzel
harcamak
i.- yenlerde 793
- isrāfil** (Ar.) öttüreceği boru ile kıyamet
gününü bildirmekle görevli olan
melek
i.+ ile 317, 501
- issi** sahip, malik
i.+ ne 1506
- iste-** istemek
i. 1824
i.- ridüm 1413
i.- rsej 1353, 1612
i.- yesin 1501
i.- yüp 1152
- ‘ișyān** (Ar.) karşı gelme, baş kaldırma
‘i. 1300
- ‘ișyān eyle-** (Ar.+T.) karşı gelmek,
ayaklanmak

- ‘i.- r 1359
- iş** iş, durum, hareket
i. 288, 749, 784, 959, 966, 1096, 1440, 1505
i.+ de 464, 781
i.+ den 849
i.+ dür 1096
i.+ e 119, 146, 758, 771, 960
i.+ i 19, 132, 390, 454, 1072, 1504
i.+ idür 632
i.+ in 1394
i.+ ini 144, 1000, 1821
i.+ inün 12, 49, 61
i.+ ler 1493
i.+ um 934, 1413
i.+ ün 194, 1426
i.+ ünde 770
i.+ ünji 963
- ‘**İş** (Ar.) hoşça yaşama; safa
‘i.+ i 897
- işāret** (Ar.) işaret
i.+ um 1756
- iş et(d)-** iş yapmak, bir şey yapmak krş.
iş eyle-, iş it-
i.- e 813
- iş eyle-** iş yapmak, bir şey yapmak krş.
iş et-, iş it-
i.- sün 95
- iş güç** yapılan iş, uğraş
i.+ de g.+ de 11
- iş it(d)-** iş yapmak, bir şey yapmak krş.
iş et-, iş eyle-
i.- er 1495
- işini kayır-** işini bitirmek, kârını tamam etmek
i.- ur 1822
- işit-** işitmek, duymak, dinlemek krş.
eşit-
i. 161, 338, 1176, 1221, 1519, 1581, 1613
i.- di 204
i.- düm 1062, 1109, 1120, 1448, 1552, 1572
i.- gil 1282
i.- icked 1721
i.- mişem 1623
i.- sün 1360
- i.- üp 427
i.- üpven 1403, 1593, 1603, 1614
- işle-** imal etmek, yapmak
i. 963
i.- di 964, 1322
i.- düğiçün 1003
i.- r 390, 1781
- it(d)-** etmek, yapmak krş. *et-*
i. 688, 949
i.- di 144
i.- düm 163
i.- e 936, 946, 1145, 1271, 1492, 1672
i.- eler 191, 809
i.- em 141
i.- er 696, 1492, 1494, 1564
i.- erüz 491
i.- miş 155
i.- se 1154
- ‘**itāb** (Ar.) azarlama, paylama
‘i.+ um 1132
- ‘**itāb et-** (Ar.+T.) azarlamak, paylamak
‘i.- mezem 1137
- iṭāre** (Ar.) çabucak yollama, çabucak gönderme
i. 1266
- i‘tikād** (Ar.) inanç
i.+ ında 440
- i‘tikād-ı kadr-i yüce** (Ar.+T.) yüce ve kıymetli inanç
i. 1279
- i‘timād et-** (Ar.) güvenmek
i.- me 1777
- ‘**ivāz bul-** (Ar.+T.) karşılık bulmak
‘i.- asın 806
- iy** ey! krş. *i*
i. 9, 14, 26, 30, 33, 34, 97, 111, 112, 117, 124, 126, 139, 149, 152, 155, 158, 160, 173, 183, 203, 207, 213, 220, 238, 241, 248, 274, 277, 278, 282, 302, 334, 343, 344, 351, 352, 354, 356, 360, 368, 370, 373, 382, 386, 389, 390, 395, 399, 401, 406, 412, 426, 469, 479, 482, 486, 494, 497, 502, 523, 535, 536, 551, 562, 573, 576, 590, 592, 595, 598, 599, 602, 603,

610, 622, 625, 628, 629, 632,
641, 654, 657, 677, 694, 695,
700, 713, 715, 726, 728, 731,
733, 736, 745, 764, 769, 770,
776, 795, 803, 839, 841, 846,
862, 874, 884, 886, 892, 893,
902, 903, 904, 908, 912, 930,
943, 957, 962, 963, 969, 974,
976, 980, 994, 997, 1006, 1015,
1016, 1022, 1024, 1027, 1029,
1031, 1037, 1043, 1044, 1047,
1050, 1057, 1066, 1073, 1081,
1087, 1090, 1093, 1095, 1102,
1103, 1108, 1110, 1111, 1112,
1115, 1118, 1124, 1126, 1133,
1135, 1147, 1148, 1152, 1159,
1161, 1176, 1192, 1202, 1207,
1210, 1222, 1225, 1227, 1233,
1234, 1235, 1242, 1245, 1248,
1255, 1260, 1261, 1262, 1274,
1281, 1282, 1284, 1293, 1295,
1308, 1317, 1323, 1333, 1343,
1351, 1354, 1356, 1357, 1364,
1368, 1369, 1374, 1377, 1378,
1379, 1384, 1397, 1401, 1405,
1415, 1416, 1427, 1431, 1437,
1439, 1442, 1448, 1463, 1478,
1481, 1482, 1485, 1487, 1493,
1497, 1498, 1500, 1512, 1514,
1540, 1552, 1557, 1558, 1568,
1570, 1574, 1575, 1581, 1582,
1590, 1593, 1595, 1600, 1602,
1605, 1613, 1621, 1622, 1633,
1645, 1648, 1654, 1658, 1659,
1666, 1668, 1669, 1671, 1673,
1675, 1686, 1690, 1693, 1699,
1700, 1712, 1715, 1722, 1723,
1724, 1729, 1732, 1733, 1735,
1736, 1738, 1744, 1745, 1746,
1747, 1751, 1755, 1766, 1767,
1785, 1791, 1796, 1799, 1804,
1806, 1808, 1813, 1817, 1826,
1831, 1833

izhār (Ar.) meydana çıkarma, gösterme
i. 772

izhār kııl- (Ar.+T.) meydana çıkarmak,
göstermek
i.- up 284

izn ver- (Ar.+T.) bir şeyin yapılması
için serbestlik tanımak
i.- medi 1035

izleyügör- izlemeyi sürdürmek,
izlemeye gayret göstermek
i. 1186

‘izz (Ar.) yücelik, ululuk
‘i.+ ile 1406, 1553

‘izzet (Ar.) ululuk; şeref, itibar
‘i. 331, 1601

‘izzet eyle- (Ar.+T.) saygı göstermek
‘i.- medi 1001

‘izzet-i celāl (Ar.) haşmet ve yüceliğin
izzeti
‘i. 1810

‘izzet-i şāh (Ar.+Far.) ulu hükümdar
‘i.+ a 1312

K

ķabāle (Ar.) bir iş veya yere ait
iltizamın bir kimseye verildiğini
gösteren belge, senet
ķ. 768, 771, 784, 785
ķ.+ ŋüz 787

ka‘be (Ar.) Müslümanların hacı
olabilmek için tavaf ettikleri ve
namaz kılarken yönedikleri
Mekke şehrindeki Harem-i
Şerif’in ortasında yer alan kutsal
bina
k. 1042

ķābe ķavseyn (Ar.) kulun Allah'a
yaklaşmasının son sınırı krş.
ķāb-ı ķavseyn
ķ.+ e 1288

ķāb-ı ķavseyn (Ar.) kulun Allah'a
yaklaşmasının son sınırı krş. ķābe
ķavseyn
ķ.+ i 326

ķābiliyyet (Ar.) yetenek, beceri
ķ. 158

ķābin (Far.) nikāhta güvey tarafından
geline verilmesi taahhüt edilen
para, ağırlık
k. 288

ķabül et- (Ar.+T.) değerlendirmek,
doğru ve uygun bulmak krş.

- ķabūl eyle-, ķabūl it-*
ķ.- dı 1764
ķ.- medi 159
- ķabūl eyle-** (Ar.+T.) deęerlendirmek, doęru ve uygun bulmak krş.
ķabūl et-, ķabūl it-
ķ. 1569
ķ.- dūm 1326
- ķabūl it(d)-** (Ar.+T.) deęerlendirmek, doęru ve uygun bulmak krş.
ķabūl et-, ķabūl eyle-
ķ.- dūm 163
ķ.- ıcek 1654
- ķabūl ol-** (Ar.+T.) kabul olmak
ķ.- ısar 775
- ķabūl olun-** (Ar.+T.) kabul olunmak
ķ.- dı 1653
- ķaç-** kaçmak
ķ. 1269, 1601, 1736
ķ.- a 676, 679, 1598
ķ.- arımış 677
ķ.- dı 1683, 1708
ķ.- masun 681
ķ.- maz 684
ķ.- sa 681
- ķaçan** nasıl, ne vakit, ne zaman
ķ. 142, 1239, 1296, 1514,
- ķadar** (Ar.) ölçūde, derecede
ķ. 83, 473
- ķadd** (Ar.) boy
ķ.+ i 727
ķ.+ ini 1391
ķ.+ üņ 1362
- ķaddesa'l-lāhu rūħahu** (Ar.) Allah onların ruhunu mukaddes kılsın
ķ. 1067
- ķadeħ** (Ar.) kadeh, içki bardağı
ķ.+ ler 321
- ķadem** (Ar.) ayak
ķ.+ i 878
ķ.+ iyle 252
- ķadem baş-** (Ar.+T.) ayak basmak
ķ.- dı 252
- ķadīr** (Ar.) "her şeye gücü yeten, kuvvet ve kudretine hiçbir sınır olmayan" anlamında esmayihüsnadandır
ķ. 1667
- ķādīr** (Ar.) "tam ve mutlak kudret sahibi olan, istediğini dilediği gibi yapmaya gücü yeten" anlamında esmayihüsnadandır
ķ. 291, 1493, 1781
ķ.+ dūr 1491
- ķadr** (Ar.) değer, kıymet
ķ.+ üņi 1610
- ķaf** Kaf dağı
ķ. 1663
- ķafdan ķafa** bir uçtan bir uca
ķ. 1153
- ķāfir** (Ar.) Allah'a inanmayan, dinsiz
k. 98, 526, 813
k.+ e 797, 802, 1494
k.+ i 800
k.+ içün 395
k.+ üņ 394, 798, 808
- ķāfir et(d)-** (Ar.+T.) dinsiz etmek
ķ.- üp 437
- ķāfir ol-** (Ar.+T.) dinsiz olmak
ķ.- dı 439
- ķāfūr** (Ar.) cennette var olduęuna inanılan, musluęundan berrak sular akan çeřme
k. 580, 595
k.+ dan 578, 581, 591
- ķāħ** (Far.) köşk, Kābe
k. 1808
- ķāhil ol-** (Ar.) tembel olmak
ķ.- ur 52
- ķāhir ol-** (Ar.+T.) baskın gelen, ezici olmak
ķ.- ısar 189
- ķahr** (Ar.) sıkıntı, dert, keder
ķ.+ umıla 1190
- ķaķ-** itmek, itelemek
ķ.- dı 1178
- ķaķı-** paylamak, azarlamak
ķ.- dı 1258
ķ.- masun 1425
- ķal-** kalmak
ķ. 817
ķ.- an 1330
ķ.- dı 879, 961
ķ.- madı 447, 1057, 1267, 1537
ķ.- maya 1633
ķ.- maz 104, 639

- .- mışıdum 579
 .- ur 891, 910, 1424
āl (Ar.) sz, laf
 . 70
alb (Ar.) kalp, gnl
 . 1653
 .+ ne 1539
alb-i celī (Ar.) aık kalp
 . 1668
alb-i hrrem (Ar.+Far.) sevinli gnl
 . 614
aldı ki bundan başka, bununla birlikte
 . 1036, 1725
aldur- kaldırmak
 .- ur 1180
alem (Ar.) kalem
 . 306, 311
kāle-yi nr (Far.+Ar.) nurlu kumaş
 k.+ dan 545
alil (Ar.) ok olmayan, az
 . 446
allāř (Ar.) ikiyzl, hilekar
 . 1802
kām bul- (Far.+T.) dilek bulmak
 k.- updı 304
 k.+ ı b.- a 1149
 k.+ ı b.- ur 1158
amı kırba
 . 916, 917
amı ur- kamılamak
 .- dkda 929
 .- ma 930
kāmil ol- (Ar.+T.) olgunlaşmış olmak
 k.- ur 419
amış (Ar.) gmlek
 .+ i 952, 957, 959, 964, 965,
 1141
amış-i merdān (Ar.+Far.) erkeklerin
 gmlei
 .+ ı 971
amu hep, btn, her; herkes
 . 104, 253, 428, 662, 966, 1113,
 1495, 1665
 .+ sı 1409
 .+ sına 1772
 .+ ya 1400
an kan
 . 613, 648
 .+ ı 607, 612, 617, 623
 .+ u 652
anda nerede, nereye
 . 783, 891, 1036, 1058, 1106,
 1156, 1157, 1196, 1725
andan nereden
 . 951
kān-ı vefā (Far.+Ar.) vefa kaynaı
 k. 982
an uş- ok eziyet ve sıkıntı ekmek
 .- dı 190
ānn (Ar.) kural, usul, nizam
 . 978
apa- kapalı duruma getirmek
 .- rısa 1214
apıl- cezbedilmek
 .- ma 452
apu kapı
 . 926
 .+ da 1065, 1331
 .+ dan 436, 936, 938, 939
 .+ m 1138
 .+ sı 370
 .+ sın 508
 .+ sına 816, 913, 917
 .+ ya 928, 930
 .+ yı 917, 923, 924, 925, 932
kār (Far.) iş, fiil, amel
 k. 127, 481, 969, 1374
 k.+ a 768
 k.+ ı 264, 312, 1063, 1496, 1753
 k.+ um 1705
 k.+ u 1434
a‘r (Ar.) denizin dibi; derinlik
 .+ a 95
ara kara, siyah
 . 877
 .+ sın 864
arau karanlık
 . 374
arār (Ar.) rahat, huzur, dinlenme
 . 258
arār it(d)- (Ar.+T.) oturmak, durmak
 .- e 1305
ardaş kardeş
 . 173
 .+ ıla 678
kār et- (Far.+T.) etki etmek krş. *kār*

- eyle-*
k.- miş 759
- kār eyle-** (Far.+T.) etki etmek krş. *kār*
et-
k.- di 1177, 1680
- qarı** yaşlı kadın
q.+ ya 220
- kār-ı dervîş** (Far.) dervişin işi
k. 887
- kār-ı düşvār** (Far.) zor iş
k.+ ı 663
- kār-ı kıft** (Far.+?) yakınlık kurma,
rağbet gösterme
k. 265
- kār-ı müşkil** (Far.+Ar.) zor iş
k. 1099
- qar(ı)n** karın
q.+ ı 14, 72
q.+ ında 168, 175
q.+ ındayiken 184, 185
- qarincuk(ğ)** karıncık
q.+ um 1050
- qarındaş** kardeş
k. 41
q.+ ı 676
q.+ ısa 1777
q.+ uş 1778
- qarı ol-** ihtiyarlamak, yaşlanmak
q.- dısa 211
- kārı olma-** yapabileceği türden
olmamak
k.- dı 263
- qarīb** (Ar.) yakın
k. 1559
- qarīb ol-** (Ar.+T.) yakın olmak
q.- ur 1577
- qarīn** (Ar.) yakın
k. 186, 1635
- qarīn et-** (Ar.+T.) yakınlaştırmak
q.- di 800
- qarīn ol-** (Ar.+T.) yakın olmak
q.- a 921, 938, 1208
- qarşu** karşı
k. 330, 1042
- qarşu tur-** direnmek, boyun eğmemek
q.- maya 174
- kār <ü> bār-ı racīm** (Far.+Ar.)
şeytanın işi gücü
k. 668
- qaşd** (Ar.) 1. kötü niyet, kötü
davranma
q.+ ı 190,
q.+ ına 191, 259
2. niyet, istek
q.+ ı 739
- qaşd et-** (Ar.+T.) kötülük etmek
q.- di 190
- qaşd-ı helāket** (Ar.) ölüm niyeti
q. 179
- qaşd-ı iblīs** (Ar.) iblisin isteği
q.+ dūr 742
- qaşd-ı pīr eyle-** (Ar.+Far.) pire
kastetmek
e.- di 1692
- kāşif** (Ar.) gizli bir şeyi keşfeden
k.+ i 1585
- qat** nezd, yan, huzur
q. 1566
q.+ ına 184, 748, 918, 1709
q.+ ında 111, 125, 429, 1557,
1565, 1765
q.+ uşuza 1308
q.+ uşuzda 1075
- qatı** çok, çok ziyade, pek, şiddetli
q. 47, 62, 71, 73, 730, 1800
- qatı gönüllü** taş yürekli, insafsız
q.+ nūş 37
- qatı gönüllü ol-** insafsız olmak
q.- a 25
- qatı qatı** sert sert, acı acı
q. 780
- qatlı eyle-** (Ar.+T.) öldürmek
q. 1013
- qavl** (Ar.) söz, kelam
q.+ in 1609
- qavl-i aḥmed** (Ar.) Hz. Muhammet'in
kelamı
q.+ le 1166
- qavl-i celīl** (Ar.) Allah'ın kelamı
q. 1470
- qavl kıl-** (Ar.+T.) söz söylemek, söz
etmek
q.+ ini k.- ur mısın 1644
- qavm** (Ar.) insan topluluğu, budun
q. 113, 727
q.+ dı 730

- k.+ üm 567
ķavm-i fakīr (Ar.) fakir kavim
 k. 1554
ķavm-i fużūl (Ar.) hadsizler kavmi
 k. 192
ķavm-i ŧālīhīn (Ar.) günahsızlar kavmi
 k.+ dür 1597
ķavuŧ- kavuŧmak
 k.- asın 1579
 k.- ur 1576
ķavuŧdur- kavuŧturmak
 k.- ur 1111
ķaya sarp dağ; taŧlık uçurum
 k.+ ya 92
ķayd endiŧe, kaygı, tasa
 k.+ ını 1636
ķayđu kaygı, tasa, endiŧe
 k. 134, 1525
ķāyil (< Ar. *ķā'il*) söyleyen, sözü
 nakleden
 k. 1776
ķāyil ol- (< Ar. *ķā'il* +T. *ol-*) inanmak,
 kabul etmek
 k.- up 499
ķāyim (< Ar. *ķā'im*) Ayakta duran,
 ayağa kalkmıŧ durumda olan,
 kıyamda bulunan.
 k. 1530
ķāyim ol- (< Ar. *ķā'im* +T. *ol-*) daim
 olmak
 k.- uban 1162
ķayur- tasalanmak, endiŧe etmek
 k.- mıŧdur 1636
ķaz- kazmak
 k.- up 138
ķazan- kazanmak, edinmek
 k. 1219, 1666
 k.- updum 555
ķāzerūn (Far.) Kāzerūn, İnan'da bir
 ŧehir
 k. 1370
 k.+ a 398
ķazın- kazınmak, silinmek
 k.- mıŧ 864
ķāzī (Ar.) kadı
 k. 1782
ķebed (Ar.) karaciğer; karın
 k.+ i 851
ķed (< Ar. *ķedd*) çabalama, çaba,
 cehd
 k.+ ini 1228
ķed-ķuzā (< Far. *ķed-ķudā*) kethüda
 k. 1502
ķehvāre (Far.) beŧik
 k. 872, 877
ķelām (Ar.) söz, ifade
 k. 161, 238, 998, 1039, 1067,
 1120, 1126, 1167, 1254, 1301,
 1314, 1527
 k.+ a 1354
 k.+ dan 980, 1383, 1416
 k.+ ı 1107, 1120, 1121
 k.+ ında 1134, 1739
 k.+ la 1086
 k.+ uŧ 883
 k.+ uŧda 883
ķelām et- (Ar.+T.) konuŧmak
 k.- di 185
ķelām-i ŧerīf (Ar.) mübarek söz
 k.+ <i> 344
ķelān (Far.) belli baŧlı, önemli
 k. 1096
ķelīm (Ar.) Hz. Musa
 k.+ durur 1184
ķelimāt (Ar.) kelimeler, sözler
 k. 472, 881, 885, 1118, 1207,
 1265, 1272, 1674, 1795
 k.+ ı 936
ķelime (Ar.) sözcük, söz
 k. 1771
ķem (Far.) kötü, fena
 k. 66
ķem <ü> bīŧ (Far.) az çok krŧ. *ķem ü bīŧ*
 k. 1053
ķem ü bīŧ (Far.) az çok krŧ. *ķem <ü>*
bīŧ
 k. 891, 1311
ķemāl (Ar.) olgunluk
 k.+ e 553
ķenār-ı ķalāŧ (Far.+Ar.) kurtuluŧ
 çizgisi
 k.+ a 93
ķende (Far.) kokmuŧ, ağır kokulu
 k. 1686
ķende olma- (Far.+T.) kokmamak
 k.- dı 1341, 1347

- kendü** kendi
k. 274, 678, 953, 1724, 1763
k.+ den 691, 1703
k.+ nün 466
k.+ ŋ 1252
k.+ si 1395
k.+ siyidi 503
k.+ ye 287, 450, 490, 685
k.+ yeyidi 490
- kendülere gel-** kendilerine gelmek,
akılları başlarına gelmek
k.- üp 433
- kendüye gel-** akılı başına gelmek,
kendine gelmek
k.- e 1689
- kendüyi ögici ol-** kendini beğenmek
k.- a 18
- kendüzi** kendi
k.+ nün 794
- kengel** şaka; latife; alay
k.+ ile 1073
- ker** (Far.) güç, erk
k.+ üñ 714
- kerāmet** (Ar.) Allah'ın kendisine yakın
kullarına lütfettiği olağanüstü
davranış veya durum
k. 239
k. 1559
- kerem** (Ar.) iyilik, lütfetme
k. 1811
k.+ dür 1813
- keremit** (< Yun. *keramida*) kiremit
k. 227
- kerem it(d)-** (Ar.+T.) lütfetmek, iyilikte
bulunmak
k.- üp 1304
- kerem ol-** (Ar.+T.) iyilik hâline gelmek
k.- a 839
- keret** (Ar.) kez, kere, defa
k. 1358
- ker ol-** (Far.+T.) sağır, ısıyı az geçiren;
geç ısınan
k.- ur 1484
- kes** (Far.) kimse, kişi, şahıs
k. 1036
- kes-** 1. kati neticeye bağlamak
k. 1199
2. kesmek, parçalara ayırmak
k.- di 1689
k.- üp 1677
- kesb-i tā'at** (Ar.) taat kazanma
k.+ inde 1292
- keşf-i cemāl** (Ar.) yüzü açığa çıkarma
k. 1037
- keşf it(d)-** (Ar.+T.) öğrenmek, anlamak
k.- üp 1038
- keşti** (< Far. *keştī*) gemi krş. *keştī*
k.+ ŋi 94
k.+ nün 100
- keştī** (Far.) gemi krş. *keştī*
k. 95, 96, 101
k.+ yi 92
- keştī-bān** (Far.) gemici, kaptan
k. 93
- ketm-i 'adem** (Ar.) Allah'ın ruh ve
cisim âlemlerini yaratmayı
istediği zaman bütün mahlukların
ilki olan cevher-i ahzarın çıktığı
yer
k. 252
- kettān** (Ar.) keten
k. 967, 976
k.+ ı 970
- kevn** (Ar.) varlık, vücut; dünya
k.+ e 662, 1188
k.+ uñ 1179
- key** 1. çok, pek, gayet
k. 15, 40, 68, 487, 596, 1554,
1775
2. iyi, iyice, hakkıyla
k. 742, 770, 867, 1196, 1344,
1414, 1631, 1675, 1738, 1779
3. uygun, münasip, yerinde
k. 1088, 1339, 1373
- keyd** (Ar.) hile, oyun, düzen
k. 110
- kez** kere, defa
k. 125, 343, 344, 933, 1586,
1752, 1757, 1758, 1760
- ķible** (Ar.) Müslümanların namazda
yöneldiği yön
k. 1648, 1650
- ķıdem** (Ar.) eski olma, eskilik
k. 252
- ķıl-** yapmak, etmek, yerine getirmek
k.- a 371, 709

- k.- am 1238
 k.- asın 374
 k.- ayum 1241
 k.- dı 377, 552, 673, 734, 957,
 1114, 1455
 k.- duğunçun 373
 k.- duğı 383
 k.- duğ 905, 1789
 k.- duğ 902
 k.- mayup 902
 k.- sa 364
 k.- up 1110, 1286
 k.- updur 249
 k.- ur 738
 k.- urşaj 375
 k.- ursın 367
kılabil- kılabilmek, yapabilmek
 k.- düşünse 902
kılın- kılınmak, yapılmak
 k.- mışıdı 459
 k.- ur 377, 380
kıllu ol- kılı çok olmak
 k.- sa 14, 16, 17
kına- işkence yapmak, acı çektirmek,
 acı vermek
 k.- yam 1200
kırk kırk
 k. 1040
kırk altıncı kırk altıncı
 k. 1446
kırk beşinci kırk beşinci
 k. 1416
kırk birinci kırk birinci
 k. 1354
kırk dördüncü kırk dördüncü
 k.+ den 1402
kırkıncı kırkıncı
 k. 1332
kırk ikinci kırk ikinci
 k.+ den 1369
kırk sekiz kırk sekiz
 k. 1498
kırk toğuz kırk dokuz
 k. 1513
kırk üçüncü kırk üçüncü
 k. 1383
kırk yedinci kırk yedinci
 k.+ den 1480
kırmızı kırmızı, al renk
 k. 604
kırtaş (Ar.) kağıt
 k. 306
kışa boyunlu boynu kısa olan
 k. 69, 81
kışa boyunlu ol- boynu kısa olmak
 k.+ sa 81
kısacuk ol- çok kısa olmak
 k.- urş 59
kısm (Ar.) kısım, bölüm
 k.+ dan 1468
 k.+ mı 1453
kısmet (Ar.) nasip, pay
 k.+ i 1298
 k.+ inden 1296
 k.+ üñi 1298
kısmet eyle- (Ar.+T.) pay etmek,
 bölümlere ayırma
 k.- di 1453
kısmet-i hağ (Ar.) Allah'ın takdiri,
 kısmeti
 k. 1297
kısmet olın- (Ar.+T.) nasip olunmak
 k.- dı 1454
kıy- kıymak, küçük küçük doğramak
 k.- dı 999, 1814
 k.- duğ 1818
kıyām (Ar.) namazda ayakta durulan
 kısım
 k. 358
kıyāmet (Ar.) dünyanın sonu
 k. 772, 810, 965
 k.+ de 99, 1576, 1660, 1733
 k.+ e 930
kıyās et- (Ar.+T.) karşılaştırmak,
 düşünmek krş. *kıyās eyle-*
 k. 225
kıyās eyle- (Ar.+T.) karşılaştırmak,
 düşünmek krş. *kıyās et-*
 k. 1145, 1252
kız kız
 k. 1217, 1232
kızdur- ısıtmak, hararetlendirmek
 k.- ur 227
kızıl kızıl, kırmızı
 k. 602, 618
kızılca allık, kızillık

- ki** k. 651
ki krş. *kim (1)*
k. 11, 26, 45, 91, 100, 111, 114, 123, 132, 134, 149, 167, 170, 178, 190, 191, 209, 212, 213, 214, 223, 224, 225, 232, 234, 235, 241, 247, 248, 265, 287, 325, 327, 336, 337, 339, 346, 374, 377, 406, 414, 421, 481, 488, 523, 539, 542, 546, 579, 580, 582, 587, 604, 623, 633, 646, 650, 654, 658, 675, 684, 685, 696, 704, 728, 736, 738, 747, 752, 762, 775, 783, 792, 810, 816, 820, 824, 826, 866, 869, 924, 933, 934, 935, 936, 943, 945, 954, 955, 960, 968, 969, 983, 988, 991, 993, 1002, 1004, 1020, 1026, 1032, 1039, 1067, 1070, 1074, 1119, 1128, 1129, 1131, 1145, 1168, 1180, 1182, 1187, 1198, 1217, 1219, 1225, 1232, 1235, 1270, 1276, 1294, 1303, 1305, 1307, 1310, 1313, 1315, 1335, 1352, 1362, 1372, 1377, 1394, 1405, 1406, 1408, 1426, 1428, 1452, 1459, 1470, 1475, 1492, 1505, 1516, 1526, 1529, 1538, 1539, 1555, 1567, 1569, 1571, 1579, 1598, 1601, 1616, 1617, 1646, 1652, 1680, 1689, 1718, 1719, 1720, 1722, 1728, 1731, 1735, 1740, 1744, 1760, 1775, 1780, 1793, 1812, 1820, 1829, 1830, 1832
- ķibāb-ı eflāk** (Ar.) göklerin kubbeleri
ķ.+ ı 1114
- ķibr** (Ar.) böbürlenme, kendini üstün görme
k. 439, 465, 798, 811
ķ.+ lere 816
ķ.+ leri 817
- ķil** (Ar.) söz, kelam
ķ.+ ile 70
- ķil <ü> ķāl** (Ar.) dedikodu, boş söz
ķ.+ i 39
- ķilk-i ķudret** (Far.+Ar.) kudret kalemi, ilahi güç
- k. 315
- ķim (1)** ki krş. *ķi*
k. 7, 10, 17, 27, 29, 33, 37, 43, 44, 45, 47, 51, 54, 62, 68, 71, 76, 78, 94, 101, 110, 122, 137, 159, 195, 196, 219, 243, 334, 343, 363, 367, 368, 371, 384, 431, 461, 485, 510, 513, 527, 548, 555, 556, 557, 584, 590, 602, 644, 679, 684, 741, 780, 794, 803, 810, 825, 835, 851, 858, 883, 905, 914, 919, 925, 932, 940, 948, 983, 1000, 1028, 1053, 1064, 1087, 1098, 1141, 1169, 1212, 1226, 1236, 1274, 1297, 1300, 1309, 1310, 1328, 1340, 1366, 1374, 1386, 1389, 1423, 1449, 1455, 1463, 1483, 1491, 1502, 1523, 1563, 1589, 1591, 1596, 1614, 1650, 1674, 1682, 1684, 1699, 1702, 1717, 1729, 1730, 1741, 1758, 1762, 1771, 1782, 1817
- ķim (2)** kim, hangi ķişı
k. 178, 192, 195, 249, 511, 678, 936, 1164, 1165, 1618, 1716
ķ.+ durur 985, 1150, 1151
ķ.+ dūr 1225
ķ.+ e 990, 1366, 1645
ķ.+ sin 149
ķ.+ üñ 68, 78, 1281
ķ.+ üñdür 696
ķ.+ üñise 713, 721
- ķimesne** kimse
k. 1504
- ķimi** kimi, bazısı, kimisi
k. 90, 91, 98, 299, 1456
ķ.+ ne 801
- ķimiyā-yı şafā** (Ar.) huzurun kimyası
k. 1630
- ķimse** kimse, herhangi birisi
k. 66, 159, 187, 273, 771, 1475, 1730, 1735, 1763
ķ.+ den 174
ķ.+ ye 513, 515
ķ.+ yi 1715
- ķimsene** kimse
k. 174, 924

- kīn** (Far.) gizli düşmanlık, garez
k. 439
- kīn-dār ol-** (Far.+T.) ikinci olmak
k.- a 73
- kirde** (< Far. *gırde*) bir çeşit pide, tandır ekmeği
k. 56b/1814
k.+ leri 56b/1814
k.+ yi 57a/1818
- kiri** (< Ar. *kirā*) ücret; kira
k. 809
- kirm** (Far.) böcek
k.+ e 621
- kīse-i iflās** (Far.+Ar.) iflas kesesi
k.+ dan 1749
- kisvet-i enbiyā** (Ar.) pergamberlerin elbisesi
k. 1620
- kişi** insan, şahıs
k. 43, 48, 52, 55, 65, 68, 73, 78, 110, 111, 114, 153, 635, 636, 638, 644, 678, 750, 859, 953, 986, 1054, 1239, 1304, 1589, 1733, 1734, 1810
k.+ dür 1198
k.+ ler 73
k.+ nün 10, 12, 14, 16, 17, 25, 27, 29, 33, 34, 37, 45, 47, 49, 51, 54, 57, 59, 61, 62, 64, 71, 74, 76, 231, 1004, 1121, 1187
k.+ yi 983
- kitāb** (Ar.) kitap
k. 598, 788
k.+ ı 84
k.+ ina 1001
k.+ ında 6
k.+ umda 789
k.+ umuz 192
- ko-** koymak, bırakmak
k.- dı 873, 1138
k.- ma 1247
k.- mağıl 1094
k.- maya 58
k.- maz 495
k.- mışdı 705
k.- nuz 180
k.- r 1328
k.- sañ 1342
- koğ-** koklamak, kokuyu içine çekmek
k.- arsa 604
k.- sa 633
- koğla-** koklamak, kokuyu içine çekmek
krş. *koğula-*
k.- sa 635
- koğu** koku
k. 243, 309, 611, 1345, 1348, 1542
k.+ sı 1346, 242
k.+ sından 225
k.+ ya 1353
- koğula-** koklamak, kokuyu içine çekmek krş. *koğla-*
k. 625
k.- yup 627
- koğut(d)-** kokutmak, etrafa koku sindirmek
k.- up 558
- koğdaş** arkadaş
k.+ ı 676
- kon-** konmak, bırakılmak
k.- sa 1133
- konuğla-** misafir edip ağırlamak
k.- dı 1080
- kop-** meydana gelmek, ortaya çıkmak
k.- ar 1726
k.- asın 99
- kopar-** koparmak, söküp çıkarmak
k.- sa 633
- korı-** korumak
k. 1013
- korğu** korku
k.+ sından 1683
- koş-** nazmetmek
k.- dı 973
- kov-** kovalamak, takip etmek
k.- a 773
- koy-** 1. bırakmak, vazgeçmek
k.- a 511
k.- up 1338, 1694
2. koymak
k.- a 1130
k.- alar 1131
k.- sañ 1487
- koyuvir-** koyuvermek
k.- ün 989
- köhne** (Far.) eski, eskimiş

- k. 214
k.+ den 222
- köp** çok
k. 546
- kör ol-** (< Far. *kūr*+T. *ol-*) kör olmak, görememek
k.- dı 1140
- kū** (Far.) nerede
k. 267
- ķudret** (Ar.) 1. güç, kuvvet
ķ. 473
2. Allah'ın bütün varlığı kapsayan ezeli ve sonsuz gücü
ķ. 1457
ķ.+ de 1493
- ķuds** (Ar.) Kudüs şehri
ķ.+ e 699, 710, 711
- ķūh** (Far.) dağ
ķ.+ a 1687
- ķūh ķūh** (Far.) dağlarca, çok büyük
k. 1666
- ķul** kul, bende, köle
ķ. 123, 125, 163, 844, 1743, 1744, 1748, 1790
ķ.+ a 162, 846, 1295, 1367, 1469
ķ.+ dan 159
ķ.+ ı 1048
ķ.+ ın 855
ķ.+ ina 843, 1509
ķ.+ lar 847, 163
ķ.+ ları 1388
ķ.+ ların 848, 1293
ķ.+ larına 1455
ķ.+ um 121, 856, 1507, 1746
ķ.+ umı 1426
ķ.+ umuñ 1393
ķ.+ uñ 1390
- ķulağuş aç-** dikkatle dinlemeye hazır olmak
ķ. 1675
- ķulaķ** kulak
ķ.+ ı 51, 54
- ķullıķ(ğ)** kul olma durumu krş. *ķullıķ*
ķ.+ ıçun 593
- ķullıķ(ğ)** kulluk krş. *ķullıķ*
ķ.+ a 159, 163
ķ.+ ında 1325
- ķul ol-** kul olmak, kulluk etmek
ķ.- an 1325
ķ.- dum 120
- ķur'ān** (Ar.) Allah tarafından Hz. Muhammet'e vahyedilen kutsal kitap
ķ. 1124
ķ.+ ı 434, 644, 645
- ķurb** (Ar.) Allah'a yakın olma, yakınlık
ķ.+ a 597
- ķurbet** (Ar.) yakınlık, Allah'a yakınlık
ķ. 1415
- ķurbet bul-** (Ar.+T.) yakınlık bulmak
ķ.- up 201
- ķurbet-i ģaķķ** (Ar.) Allah'a yakınlık
ķ.+ la 326
- ķureyş** (Ar.) Kureyş, Hz. Muhammet'in mensup olduğu Arap kabilesi
ķ.+ üñ 1339
- ķureyşī** (Ar.) Kureyş kabilesinden olan kimse
ķ. 1343
- ķurtar-** kurtarmak
ķ. 743
- ķurtul-** kurtulmak
ķ.- a 246, 1778
ķ.- dı 1199
ķ.- uban 1465
- ķuru-** kurumak
ķ.- ya 1543
- ķuşürı olma-** kusursuz olmak
ķ.- ya 61
- ķuş** kuş
ķ. 474
ķ.+ ısañ 923
- ķütāh ol-** (Far.+T.) kısa olmak
k.- sa 57
- ķuñn** (Ar.) pamuk
ķ. 970
- ķuvvet** (Ar.) kuvvet, güç
ķ.+ i 1662
- ķuvvetden ķal-** güçsüz duruma düşmek
ķ.- dı 1681
- ķuvvet-i merd** (Ar.+Far.) erkeğın kuvvetlisi
ķ. 205
- ķuvvet issi ol-** (Ar.+T.) kuvvet sahibi olmak

k.- a 13
kuvvetlü kuvvetli, kuvvet sahibi
 k. 730
kūy (Far.) köy
 k.+ dan 135
kūz ol- (Far.+T.) kambur olmak
 k.- sa 74
küçücük ol- küçücük olmak, çok küçük
 olmak
 k.- a 54
 k.- an 72
küf(ü)r (Ar.) 1. gayrimüslimlik
 k.+ ile 1443
 2. Allah'ın varlığına, birliğine ve
 İslam dininin esaslarına aykırı
 davranışlarda bulunma veya söz
 söyleme
 k. 1265
 k.+ i 391
 k.+ ile 830
 k.+ dür 642
 3. gerçeği örtme, gizleme
 k.+ ile 390
kühen (Far.) köhne, eski
 k. 213
kül kül
 k.+ in 355
külâle-i sürhîn (Far.) kırmızı çiçekler
 k. 618
küleh (Far.) keçeden yapılmış sivri
 başlık, külah
 k. 449
kül kıl- kül hâline getirmek
 k.- sa 237
küll-i umūr (Ar.) işlerin hepsi
 k. 464
kürsü (< Ar. *kürsî*) makam
 k.+ sinden 532
küstâh (Far.) haddini bilmez, saygısız
 kimse
 k. 1808
küstâhlık eyle- saygısızlık yapmak,
 edepsizlik etmek
 k.- mişem 1812
küşâd et(d)- (Far.+T.) açmak
 k.- üp 305
 k.- üpdî 1002
küşâd ol- (Far.+T.) açılmak

k.- a 914, 1101
 k.- ur 264

L

lâ-cerem (Ar.) şüphesiz, besbelli
 l. 1263
lâf ur- (Far.+T.) böbürlenmek,
 övünmek
 l.- up 255
lahn (Ar.) bir yere veya bir kimseye
 mahsus kötü ve yanlış telaffuz
 l. 422
lahza (Ar.) zamanın en kısa parçası,
 göz kırpması süresi, an
 l. 1348
lâ ilâhe illa'l-lâh (Ar.) Allah'tan başka
 hiçbir ilah yoktur
 l. 295, 297, 462
la'în (Ar.) lanetlenmiş
 l. 1378, 1379
 l.+ dür 928
 l.+ ü 1201
la'în-i bî-devlet (Ar.+Far.+Ar.) mutsuz
 ve lanetli olan, şeytan
 l. 1205
la'în-i tebâh (Ar.+Far.) mahvolmuş ve
 lanetlenmiş, şeytan
 l. 461
la'în-i zemen (Ar.) zamanın lanetlisi
 l. 1598
la'în ol- (Ar.+T.) lanetli olmak
 l.- dı 439
lâkin (Ar.) ama, ancak, fakat
 l. 32, 1324
lâ-mekân (Ar.) mekânı olmayan,
 mekânsız
 l. 1279
 l.+ a 1276, 1277
 l.+ da 1275, 1286
 l.+ dı 1274
la'net (Ar.) Allah'ın rahmetinden, af ve
 merhametinden mahrum olma
 l.+ e 1717
 l.+ ile 437
la'net ehli lanet ehli
 l.+ ne 790, 800
la'net-i hâk (Ar.) Allah'ın laneti

- l.+ la 532, 1004
- lā'netu'l-lāh** (Ar.) Allah'ın laneti
l. 779
- lā taḳneṭū** (Ar.) Zümer suresi 39/53:
"ümit kesmeyin!"
l. 262
- laṭīf** (Ar.) "en ince işlerin bütün inceliklerini bilen, en ince şeyleri yapan, kullarına ince yollardan çeşitli faydalar ulaştırın" anlamında esmayihüsnadandır
l. 620
- laṭīfe** son derece ince bir mana ifade eden, kelimelerle açıkça anlatılamayan, işaret yoluyla ehline söylenilebilen, tadılarak ve yaşanarak öğrenilen bilgiler
l. 791, 887, 1222
- lā-yesūd ol-** (Ar.+T.) memnuniyetsiz olmak
l.- ma 683
- lāyık ol-** (Ar.+T.) uygun, münasip olmak
l.- am 1146
l.- duşuz 268
- leb** (Far.) dudak
l. 607, 649
- lebt** (Ar.) bir kimsenin göğsüne, karnına ve yanlarına değnekle vurup çalma
l.+ ler 660
- leb <ü> dendān-ı seyyid-i 'ālem** (Far.+Ar.) Hz. Muhammet'in dişi ve dudağı
l. 647
- ledün** (Ar.) Allah katı, Tanrı huzuru
l. 941, 1175
- ledün ilmi** (Ar.) ilahi âleme ait bilinmezleri çözmeye uğraşan gayb ilmi
l. 167
- ledün-nāme** (Ar.) eserin adı
l. 839, 1316, 1827
l.+ den 1175, 1283, 1796
l.+ yi 1610
- lenger** (Far.) çapa, gemi demiri
l. 97
- leṭāyif** (< Ar. *leṭā'if*) latifeler
l. 1402
- levḥ** (Ar.) yazı yazılan yüzey
l. 457
- levḥ-i maḥfūz** (Ar.) Allah'ın takdir ettiği, olmuş ve olacak bütün şeylerin üzerinde yazılı bulunduğu kabul edilen levha
l.+ a 330, 517
l.+ da 312
- lezzāt bul-** (Ar.+T.) lezzet almak, haz duymak
l.- asın 1655
- lezzet-i bal** (Ar.+T.) balın tadı
l.+ la 1518
- libās** (Ar.) elbise, giyecek şey
l. 1620
l.+ ı 78
- līk** (Far.) lakin, fakat, ancak
l. 171, 172, 389, 410, 496, 503, 611, 730, 881, 1137, 1434
- loḳma** (< Ar. *luḳme*) lokma
l. 1219, 1487, 1815, 1824
l.+ sın 1187
- luḡat** (Ar.) kelime
l. 631
- luṭf** (Ar.) iyilik, hoşluk
l. 1191
l.+ a 1192
l.+ umı 1190
- lūt <u> pūt** (Far.) yenilebilir ve içilebilir malzemeler
l. 1073

M

- ma** "al, işte!" anlamında bir ünlem
m. 1402, 1722
- mā** (Ar.) su
m.+ yı 558
- ma'ānī** (Ar.) manalar, anlamlar
m. 1307
- ma'būd** (Ar.) Allah
m. 1813, 1822
m.+ a 1399
- mā-dām** (Ar.) madem, çünkü
m. 1165
- māder** (Far.) anne
m. 876

- māder-i mūsā** (Far.+Ar.) Musa'nın annesi
m. 177
- mağbūn** (Ar.) şaşkın, şaşırılmış; aldanmış
m. 1005
- mağfiret** (Ar.) Allah'ın lütuf ve merhamet ederek kullarının günahlarını affetmesi
m.+ le 1367
- mağrib** (Ar.) batı, garp
m.+ de 1723
- mağz** (Far.) beyin, dimağ
m.+ ina 542
- mahlūk** (Ar.) yaratılmış, yaratık
m.+ a 528
- maḥmūd** (Ar.) Hz. Muhammet
m. 1324
m.+ ı 191
- maḥrūm ol-** (Ar.+T.) istediğini elde edememek
m.- ısar 636
- maḥşūş ol-** (Ar.+T.) başkasında görülmemek, yalnız bir tek şeye veya birine özgü olmak
m.- dı 368, 1440
- maḥv et(d)-** (Ar.+T.) maddi ve manevi olarak onulmaz duruma getirmek; zarar görmesine sebep olmak krş. *maḥv eyle-*
m.- er 392
- maḥv eyle-** (Ar.+T.) maddi ve manevi olarak onulmaz duruma getirmek; zarar görmesine sebep olmak krş. *maḥv et-*
m.- r 391
- maḥv ol-** (Ar.+T.) uğradığı maddi veya manevi zarar sebebiyle çok kötü bir duruma düşmek, perişan olmak
m.- ur 393
- mā-i deryā** (Ar.+Far.) deniz suyu
m. 90
- maḳ'ad-ı şıdk** (Ar.) takva sahiplerinin cennette erişecekleri makam
m. 934
m.+ da 105, 534, 1605
m.+ da durur 1156
- maḳāl** (Ar.) söz, laf, kelim
m. 744, 765, 1102, 1234
m.+ den 1174
m.+ i 1221
m.+ inden 941
- maḳām** (Ar.) durulan yer, bulunulan yer
m. 1039
m.+ a 1607
m.+ ın 1520, 1522
m.+ ina 896
- maḳām-i 'illiyyīn** (Ar.) gökyüzünün ve cennetin en yüksek yeri
m. 1826
- maḳām-ı maḥmūd** (Ar.) Hz. Muhammet'in makamı
m.+ a 1608
- maḳām-ı muḥammed** (Ar.) Hz. Muhammet'in makamı
m.+ e 1116
- maḳbūl eyle-** (Ar.+T.) kabul etmek
m.- düm 1651
- maḳbūl ol-** (Ar.+T.) kabul edilmek
m.- a 939, 1764
m.- am 125
m.- a mı 847
m.- madum 159
m.- maz 844
m.- ur 1628
m.- ur mı 123
- maḳdem** (Ar.) gelme, geliş
m.+ inüj 874
- maḳlū** (Ar.) pişirilmiş biryan
m. mı 1322
- maḳrūn ol-** (Ar.+T.) yakın olmak
m.- ur 1375
- maḳşūd** (Ar.) istenilen şey, amaç, istek
m. 1813, 1822
m.+ umuzdı 1820
- māl** (Ar.) mal, varlık, servet
m. 794, 796, 1810
m.+ ı 792
m.+ ıla 797, 803, 1459
m.+ ın 808, 1780
m.+ um 117
m.+ uñdan 804
- mālīk oğlı enes** Enes bin Malik, Hz. Peygamber'e hizmetiyle tanınan ve en çok hadis rivayet eden

- sahâbîlerden biri
'a. 1770
- mâl-ı dünyâ** (Ar.) dünya malı, maddi zenginlik
m.+ yı 802
- ma'lûm ol-** (Ar.+T.) bilinmek
m.+ uñ o.- sa 1650
- ma'lûm olun-** (Ar.+T.) bildirilmek
m.- dı 574
- ma'mûr eyle-** (Ar.+T.) bayındır duruma getirmek krş. *ma'mûr kııl-*
m.- rem 1797
- ma'mûr kııl-** (Ar.+T.) bayındır duruma getirmek krş. *ma'mûr eyle-*
m.- am 1394
- ma'mûr ol-** (Ar.+T.) bayındır hâle gelmek
m.- a 1571
- ma'nâ** (Ar.) anlam krş. *ma'nî*
m. 362, 666, 674, 1397
m.+ durur 860
m.+ sı 1169
m.+ sını 1675
m.+ yı 208
- ma'nâ it(d)-** (Ar.+T.) anlam vermek, yorum vermek
m.- erler 689
- ma'nî** (Ar.) anlam krş. *ma'nâ*
m. 1383
- manşûr** Mansur b. Ammar, ilk zahitlerden
m. 1303
- manzar ol-** (Ar.+T.) bakılan olmak, görünüş olmak
m.- a 1587
- maraz** (Ar.) hastalık, illet
m.+ dur 993
- ma'siyet** (Ar.) günah; itaatsizlik
m.+ le 261
- mas'tûr** (Ar.) yazılmış
m. 1571
- maşrık** (Ar.) doğu, şark
m.+ da 1724
- ma'sûk** (Ar.) sevilen, sevilmiş
m. 1097
m.+ ından 1095
- mâye bul-** (Far.+T.) servet kazanmak
m.- a 796
- mâyil** (< Ar. *mâ'il*) hevesli, arzulu
m. 1776
- mâyil ol-** (< Ar. *mâ'il* +T. *ol-*) bir şeye eğilimli, hevesli olmak
m.- a 226
m.- up 501
- maẓhar** (Ar.) bir şeyin ortaya çıktığı yer veya kimse, tecelli yeri
m.+ ını 438
- maẓhar ol-** (Ar.+T.) erişmek, ulaşmak
m.- dı 428
- mecâlis** (Ar.) meclisler
m.+ de 1624
- meçid** (Ar.) yüce Allah
m. 624
- meclis** (Ar.) meclis, toplanacak yer
m. 1303, 1432
- meclis eyle-** (Ar.+T.) toplantı yapmak
m.- di 1273, 1371
- meclis-i fişk** (Ar.) fenalık, ahıksızlık meclisi
m.+ da 641
- meclis-i hamr** (Ar.) içki meclisi
m.+ a 638
- meclis-i hâş** (Ar.) has meclis
m. 1604
- meclis-i kibriyâ-yı ma'bûd** (Ar.) yüce Allah'ın meclisi
m.+ a 1608
- meclis-i şevk** (Ar.) şevk meclisi
m.+ e 1302
- meçnûn** (Ar.) divane, âşık
m. 903
- medhal kııl-** (Ar.+T.) girmek
m.- ur 264
- medh eyle-** (Ar.+T.) övmek
m.- ye 1306
- medyûn ol-** (Ar.+T.) kendini borçlu hissetmek
m.- asın 903
- mefhûm** (Ar.) anlaşılmış olan, anlaşılan, kavranan
m.+ uñ 1650
- meger** (Far.) meğer, fakat, ancak, yalnız
m. 112, 145, 315, 509, 517, 541, 542, 747, 1178, 1235, 1302, 1338, 1460
- mehel** (< Ar. *maḥall*) yerinde, uygun,

- layık
m. 669
- mehammed hān bin sultān murād hān**
Sultan Murat oğlu Mehmet Han,
Fatih Sultan Mehmet
m. 1
- meh-rū** (Far.) ay yüzlü
m. 610
- mehtāb** (Far.) ay ışığı, dolunay
m. 562
- mekān** (Ar.) yer, mahal
m. 482
m.+ dadur 1278
m.+ ina 537
- mekke** Mekke şehri
m. 1418, 1803
- mekketu'l-lāh** (Ar.) Mekke şehri
m.+ <ı> 1562
m.+ ı 1561
- mekkī** (Ar.) Mekkeli
m. 1338
- mekr** (Ar.) hile, düzen, aldatma
m. 549
m.+ i 110
- melāyik** (< Ar. *melā'ik*) melekler
m. 308
m.+ e 782
- melek** (Ar.) melek
m. 629, 634, 1500, 1564
m.+ ler 409, 526, 571
m.+ lere 1392
- melekūt** (Ar.) ruhların ve meleklerin
bulunduğu âlem; gaip âlemi
m. 255, 300, 332, 425, 427, 429,
433, 507
m.+ a 524
m.+ ıla 408, 472, 254
m.+ uş 766
- melekū'l-mevt** (Ar.) ölüm meleği,
Azrail
m. 1236, 1239, 1244, 1245,
1248, 1499
m.+ e 1394, 1507
- mellā** (< Ar. *mullā*) âlim, hoca
m. 1260, 1262
- melül ol-** (Ar.+T.) üzüntülü olmak,
mahzun olmak
m.- ma 120
- mel'un** (Ar.) lanetlenmiş, şeytan
m. 1375
- mel'un et-** (Ar.+T.) lanetlemek
m.- di 1003
- memāt** (Ar.) ölüm, mevt
m. 221
- men** (< Ar. *menn*) eski bir ağırlık
ölçüsü, batman
m. 1816
- mensüb** (Ar.) bir şeyle veya kimse ile
bağıntısı olan
m. 1121
- mensüb ol-** (Ar.+T.) bir şeyle veya
kimse ile bağıntılı olmak
m.- a 1109
m.- ıcağ 621
m.- up 1140
- me'nūs ol-** (Ar.+T.) alışmış olmak
m.- dı 253
- merātīb** (Ar.) mertebeler, dereceler
m.+ e 498
m.+ i 153
m.+ ile 327
- merdān** (Far.) mertler, yiğitler
m. 930
- merd-i dilir** (Far.) yürekli insan
m. 1676
- merd-i halil** (Far.+Ar.) sadık insan
m. 175
- merd-i hoş-ter** (Far.) çok hoş insan
m. 82
- merd-i mechül** (Far.+Ar.) bilinmeyen
insan
m. 18
- merd-i naşı** (Far.+?) ahmak, laubali
insan
m. 76
- merd-i sehā** (Far.+Ar.) cömert insan
m. 176
- merd-i sühan** (Far.+Ar.) söz insanı,
kelam söyleyen kişi
m. 213
- merd-i şakī ol-** (Far.+Ar.+T.) günahkar,
bahtsız kimse olmak
m.- sa 1810
- merdüm** (Far.) adam, insan
m. 889
- merdümān** (Far.) insanlar

- m.+ e 22
merīd-i cihān (Ar.+Far.) yeryüzünün isyancısı, şeytan
 m. 448
merkeb (Ar.) eşek
 m.+ i 820
 m.+ iyidi 1680
merkebān (Ar.) eşekler
 m.+ <ı> 819
mertebe (Ar.) kademe, derece
 m. 487
 m.+ m 470
mesākin (Ar.) yoksullar, fakirler krş.
mesākīn
 m. 1638
 m.+ i 1637
mesākīn (Ar.) yoksullar, fakirler krş.
mesākīn
 m. 1574, 1577, 1594
 m.+ den 1598
mescid (Ar.) namaz kılınan yer, ibadet yeri
 m. 1104, 1105, 1106, 1113
 m.+ den 115
 m.+ durur 1108
 m.+ dür 1112
 m.+ e 112, 1209, 1210
 m.+ üñ 1104
mescid-i yāfiş (Ar.) Yâfiş'in mescidi
 m. 906
meşel (Ar.) örnek, ibret alınacak söz
 m. 412, 1517
 m.+ dür 1089
mesken (Ar.) ev, oturlan yer
 m. 1156
 m.+ i 1155
mesmūm (Ar.) zehirlenmiş
 m. 1523
mesned-i risālet (Ar.) resullük makamı
 m.+ de 328
mesrūr ol- (Ar.+T.) mutlu olmak
 m.- dılar 319
meşgūl (Ar.) bir şeyle uğraşan
 m. 456, 1652
meşgūl ol- (Ar.+T.) ilgilenmek, uğraşmak
 m. 142
 m.- a 675
 m.- dı 477
 m.- mağıl 1779
 m.- ur 1517
meşhūr (Ar.) ünlü, şöhretli
 m. 1797
metā (Ar.) satılacak mal, ticaret malı, eşya
 m.+ uñ 1666
mevāzin (Ar.) ölçekler, teraziler krş.
mevāzīn
 m. 1667, 1669
mevāzīn (Ar.) ölçekler, teraziler krş.
mevāzīn
 m. 1659
mevlā (Ar.) kölesi olan kimse
 m.+ sı 145
mevşūf ol- (Ar.+T.) vasıflanmış olmak
 m.- am 1192
mevt (Ar.) ölüm
 m. 1784
meyšūm ḳal- (< Ar. *meş`ūm*+T. *ḳal-*) uğursuz, talihsiz durumda olmak
 m.- ur 636
mezheb (Ar.) bir din içinde görüş ve anlayış farklılıklarından doğan kollardan her biri
 m.+ in 1378
mezheb-i nu`mān (Ar.) Hanefi mezhebi
 m. 1374
mezheb-i şāfi`ī (Ar.) Şafii mezhebi
 m.+ de 1375
micmer-i `ışḳ (Ar.) aşk tütsülüğü
 m.+ dan 309
miftāḥ (Ar.) anahtar
 m. 1575
miḥen (Ar.) sıkıntılar, eziyetler
 m. 568
 m.+ i 1024
mih-ter (Far.) daha ulu, en büyük, Hz. Muhammet
 m. 1008, 1540
mih-ter-i devrān (Far.+Ar.) devrin en ulusu, Hz. Muhammet
 m. 1543
mih-ter-i enbiyā (Far.+Ar.) peygamberlerin en ulusu, Hz. Muhammet

- m.**+ yı 584
mīkā'īl (Ar.) Mikâil, kulların rızıklarını paylaştırmakla görevli olan melek krş. *mīkāyīl*
 m. 500
- mīkāyīl** (< Ar. *mīkā'īl*) Mikâil, kulların rızıklarını paylaştırmakla görevli olan melek krş. *mīkā'īl*
 m. 317
- minber** (Ar.) kürsü
 m.+ de 1305
- min-naķīr ilā ķıtmīr** (Ar.) küçükten büyüğe kadar, iğneden ipliğe kadar
 n. 1667
- mi'rāc** (Ar.) Hz. Muhammet'in Allah'ın daveti üzerine yedi kat semayı aşıp Allah'ın huzuruna yükselerek O'nunla görüşmesi mucizesi
 m.+ a 582, 1285
- mişbāh** (Ar.) kandil, meşale
 m. 1575
- mişķāl-i zerre** (Ar.) toz tanesi
 m.+ ye 1664
- misk-i cinān** (Ar.) cennetlerin kokusu
 m. 1345
- miskīn** (Ar.) yoksul, muhtaç
 m. 1111, 1576, 1590, 1814
 m.+ dūr 1589
 m.+ lige 1577
- mişl** (Ar.) 1. kat, o kadar daha
 m.+ i 1816
 2. benzer, eş
 m.+ üñ 154
- mişl-i ğazanfer** (Ar.) aslan gibi
 m. 20
- mīşe** (< Far. *bişe*) orman
 m. 1708
 m.+ de 1678
- mizāc** (Ar.) yaratılış, huy
 m.+ <ı> 210
- mīzān** (Ar.) terazî
 m.+ ina 1362, 1363
- molla-yı rūm** (Ar.) Diyar-ı Rum'un büyük âlimi, Mevlana Celaleddin-i Rumi
 m. 1433
- mu'allim** (Ar.) öğretmen
 m. 409, 420, 421
 m.+ di 411
 m.+ e 417
 m.+ üñ 418
- mu'allim ol-** (Ar.+T.) öğretmen olmak
 m.- madı 410
- mu'aţţar ol-** (Ar.+T.) kokmak
 m.- a 310
- mubaţţın ol-** (Ar.+T.) ikinci, içten pazarlıklı olmak
 m.- a 71
- mu'cize** (Ar.) mucize, olağanüstülük
 m. 1350
- muĥabbet** (Ar.) sevgi
 m. 1725, 1726, 1727
 m.+ i 1594
 m.+ iyle 347
 m.+ üñ 1163
- muĥaķķaķan** (Ar.) muhakkak olarak
 m. 1096
- muĥammed** Hz. Muhammet
 m. 284, 327, 468, 861, 911, 990, 1085, 1117, 1277, 1280, 1438, 1528, 1570
 m.+ de 461
 m.+ den 1614
 m.+ durur 295, 297, 462
 m.+ dūr 682
 m.+ e 247, 281, 386, 693, 838, 1015, 1101, 1146, 1159, 1166, 1192, 1233, 1281, 1317, 1353, 1368, 1401, 1415, 1429, 1445, 1460, 1479, 1497, 1512, 1535, 1580, 1591, 1612, 1621, 1642, 1655, 1673, 1720, 1736, 1754, 1766
 m.+ i 1357, 1478
 m.+ üñ 467, 640
- muĥammed-i 'arabī** (Ar.) Hz. Muhammet
 m. 1333
- muĥammed-i ķāzī** (Ar.) Hz. Muhammet
 m. 1563
- muĥammed-i muĥţār** (Ar.) Hz. Muhammet
 m. 289, 564, 1103, 1274, 1463,

- 1597
muħannes şahş ol- (Ar.+T.) korkak, alçak kimse olmak
 m.- ur 43
- muħkem** (Ar.) iyice, adamakıllı, sağlam
 m. 1420, 1758
- muħkem ol-** (Ar.+T.) sağlam olmak
 m.- ur 210
- muħrim** (Ar.) haccı, umreyi veya her ikisini birden yerine getirmek amacıyla bazı şeyleri kendisine haram eden
 m. 696
- muħtāc** (Ar.) ihtiyaç duyan
 m. 809
- mu‘īn** (Ar.) herkesin yardımcısı, herkese yardım eden, Allah
 m. 854
- muħarreb-i sübhān** (Ar.) Allah'a yaklaşmış, yakın
 m. 1564
- munda** bunda, burada
 m. 350
- munzam** (Ar.) düzenli, tanzim olunmuş
 m. 150
- murād** (Ar.) arzu, istek, amaç
 m. 1310, 1382, 1400, 1829
 m.+ a 1612
 m.+ ı 453, 1821
 m.+ um 1305, 1813
- murād-ı dünyā** (Ar.) dünyanın isteği
 m.+ da 892
- murādī** Murādī, eserin müellifi
 m. 84, 839, 1115, 1147, 1671, 1826
- murdār** (Far.) pis, kirli, şeytan
 m. 1378
- mūsā** Hz. Musa
 m. 182
- muşhaf** (Ar.) Kur'an-ı Kerim
 m.+ a 1001
- muşibet** (Ar.) felaket, dert, sıkıntı
 m. 989
- muştafā** Hz. Muhammet
 m. 264, 276, 612, 761, 924, 935, 939, 1013, 1461, 1536, 1629, 1672
 m.+ dan 263, 1006, 1572, 1623
- m.+ dur 285
 m.+ ya 283, 333, 583, 927, 940, 1421, 1466
 m.+ yıla 806
- muştafā<-yı> müctebā** (Ar.) Hz. Muhammet
 m. 981, 998
- muştafā-yı güzīn** (Ar.+Far.) Hz. Muhammet
 m. 186
- muṭī‘** (Ar.) itaat eden, boyun eğen kimse
 m. 730
- muṭlak** (Ar.) kendi başına var olan, hiçbir şeye bağlı olmayan bağımsız
 m. 1748
- muvāfaqat eyle-** (Ar.+T.) kabul etmek, uygun görmek
 m.- yüben 302
- muẓaffer** müellifin ravi olduğunu belirttiği, eserde Hızır ile bizzat konuşan, Hızır'a sorular soran ve onunla muhabbet makamına erişmiş veli
 m. 106, 109, 123, 167, 204, 220, 234, 238, 277, 356, 360, 493, 536, 551, 598, 601, 646, 654, 697, 736, 745, 769, 770, 824, 862, 869, 880, 886, 904, 908, 1016, 1024, 1026, 1044, 1087, 1102, 1176, 1207, 1234, 1283, 1333, 1369, 1384, 1402, 1481, 1498, 1514, 1540, 1552, 1581, 1602, 1613, 1622, 1635, 1643, 1646, 1675, 1722, 1738, 1767, 1788, 1792
 m.+ e 1791
 m.+ ile 1798
- muẓafferin** (Ar.) zafer kazanarak, muẓaffer olarak
 m. 1527
- muẓaffer-i ‘ākil** (Ar.) akıl sahibi muẓaffer bk. muẓaffer
 m. 1354, 1729
- muẓaffer-i ‘ālem** (Ar.) dünyanın muẓafferı bk. muẓaffer
 m. 206, 637, 694, 1148

- muẓaffer-i cānān** (Ar.+Far.) sevgili
muẓaffer bk. muẓaffer
m. 406
- muẓaffer-i dānā** (Ar.+Far.) âlim
muẓaffer bk. muẓaffer
m. 486, 1222, 1785
- muẓaffer-i deryā** (Ar.+Far.) âlim
muẓaffer bk. muẓaffer
m. 124, 138, 248, 357, 387, 398,
412, 479, 497, 573, 626, 643,
657, 733, 791, 884, 943, 997,
1161, 1168, 1284, 1448, 1715,
1732, 1799, 1831
- muẓaffer-i devrān** (Ar.) zamanın
muẓafferi bk. muẓaffer
m. 1645
- muẓaffer-i deyr** (Ar.) bu âlemin,
dünyanın muẓafferi bk. muẓaffer
m. 695
- muẓaffer-i dil-dār** (Ar.+Far.) sevgili
muẓaffer bk. muẓaffer
m. 1066
- muẓaffer-i fer** (Ar.+Far.) fer sahibi
muẓaffer bk. muẓaffer
m. 97, 103, 107, 112, 203, 278,
390, 598, 795, 1006, 1193, 1387,
1572, 1656, 1769
m.+ e 841
- muẓaffer-i hem-rāh** (Ar.+Far.) yoldaş
muẓaffer bk. muẓaffer
m. 1255
- muẓaffer-i hōṣ-nām** (Ar.+Far.) şanı hoş
muẓaffer bk. muẓaffer
m. 1126
- muẓaffer-i hōṣ-zāt** (Ar.+Far.) zatı hoş
muẓaffer bk. muẓaffer
m. 1118
- muẓaffer-i huṣ-yār** (Ar.+Far.) âkil
muẓaffer bk. muẓaffer
m. 1170
- muẓaffer-i server** (Ar.+Far.) önder
muẓaffer bk. muẓaffer
m. 1416
- muẓaffer-i yār** (Ar.+Far.) sevgili
muẓaffer bk. muẓaffer
m. 822, 980, 1755
- mübāḥ et-** (Ar.+T.) helal etmek,
sakinca görmemek
m.- di 333
- mübāḥ ol-** (Ar.+T.) helal olmak,
sakinca olmamak
m.- a 336
m.- dı 347
- mübārek** (Ar.) kutlu, mukaddes
m. 1474
- mübārek-bād** (Ar.+Far.) mübarek
olsun
m. 755
- mübārek ol-** (Ar.+T.) hayırlı, uğurlu
olmak
m.- a 749
- mübīn** (Ar.) iyiyi kötüyü, doğruyu
yanlışını birbirinden ayırt eden,
açıkça ortaya koyan, Allah
m. 854
- mücāhid** (Ar.) Allah yolunda din, vatan,
millet uğruna savaşan, cihat eden
kimse
m.+ sin 1534
- mücāleset** (Ar.) birlikte, karşılıklı
oturma
m. 1596
- mücrim** (Ar.) suçlu, kabahatli kimse
m. 696
- müdām** (Ar.) devamlı, sürekli; her
zaman
m. 95, 575, 622, 1165
- müdbir** (Ar.) talihsiz, bahtsız, bedbaht
m. 1202
- müdde'ilik** iddiacılık, inatçılık,
davacılık
m.+ den 1380
- müdevver ol-** (Ar.+T.) yuvarlak olmak
m.- a 33
- mü'ezzin** (Ar.) ezan okumakla görevli
kimse
m. 1417
- mü'ezzin ol-** (Ar.+T.) müezzin olmak
m.- madı 1537
- müferriḥ-i zāt** (Ar.) kişiyi ferah ve
huzura erdiren, iç açıcı olan
m. 1674
- müfti-yi 'ālem** (Ar.) Hz. Muhammet
m. 785
- mühmel** (Ar.) önemsenmemiş,
gelişigüzel, kendi hâline

- bırakılmış
 m. 830
mühr ur- (Ar.+T.) mühür basmak,
 susturmak
 m.- dı 332
mülk-i cihān (Ar.+Far.) dünya mülkü
 m. 1763
mülk-i imān (Ar.) iman mülkü
 m.+ ı 1759
mülkiyet (Ar.) mülk sahipliği
 m.+ ini 1765
mü'min (Ar.) iman sahibi kimse,
 Müslüman
 m. 97, 104, 803, 815, 828, 1484,
 1722, 1723, 1724
 m.+ durur 392
 m.+ e 808, 1494, 1722, 1723
 m.+ lere 1034
 m.+ lerüj 389
 m.+ üj 799, 811
 m.+ üjdür 1483
mü'minān (Ar.) müminler
 m. 396, 816, 818, 819
 m.+ uş 1037
mü'min et- (Ar.+T.) Müslüman etmek
 m.- di 1443
mü'min-i pāk (Ar.+Far.) günahsız
 mümin
 m. 393
mü'min ol- (Ar.+T.) Müslüman olmak
 m.- dı 98
münācāt (Ar.) Allah'a yalvarma,
 yakarma
 m.+ ı 1286
münādī (Ar.) bir haberi yüksek sesle
 duyuran, tellal
 m. 199
münāfık (Ar.) ikiyüzlülük eden, ara
 bozan kimse
 m. 103
 m.+ dan 1601
 m.+ lar 1599
müneccim (Ar.) gök bilimciler,
 astronomlar
 m.+ ler 1195
münkir (Ar.) imansız, inkarcı
 m.+ üj 1277
mürde (Far.) ölü
 m. 613
mürselīn (Ar.) peygamberler, Allah
 tarafından gönderilen elçiler
 m. 264
 m.+ e 1559
mürşid (Ar.) rehber, kılavuz
 m. 1400
müsebbih-i ğanī (Ar.) Allah'ı tesbih
 eden zengin kimse
 m.+ den 1556
müselmān (Far.) Müslüman
 m.+ ı 1483, 1716
 m.+ sın 1251
müsemmā (Ar.) isimlendirilmiş, ad
 verilmiş olan
 m.+ ya 428
 m.+ yı 422
müstecāb ol- (Ar.+T.) yerine getirilmek
 m.- ur 1432
müşkil-i hāl (Ar.) güç durum, çetin
 mesele
 m. 706
müşterī (Ar.) Jüpiter gezegeni
 m. 303
müvekkel ol- (Ar.+T.) vekil olmak
 m.- ma 1780

N

- nacak(ğ)** (< Far. *nāçeḡ*) hançer, kazma
 n.+ ıla 1700
nā-çār (Far.) çaresiz
 n. 458, 820, 1021, 1092
nā-çār kal- (Far.+T.) çaresiz kalmak
 n.- uban 1427
 n.- up 1060
nā-dān (Far.) kaba, görgüsüz; cahil,
 bilgisiz
 n. 1313, 1328, 1330
nā-gehān (Far.) birdenbire, ansızın
 n. 1201
nā-halef ol- (Far.+Ar.+T.) soyuna
 çekmemiş, hayırsız olmak
 n.- mağuş 682
nāhid (Far.) Venüs gezegeni
 n. 305
naḡif (Ar.) zayıf, çelimsiz
 n. 1462

- naḥīf ol-** (Ar.+T.) çelimsiz olmak
n.- dı 1681
- naḥl** (Ar.) hurma ağacı
n. 743
- naḥnu aḳrabu** (Ar.) Kâf suresi 50/16:
"ve biz daha yakınız"
n. 1380
- nāḳış ol-** (Ar.+T.) eksik olmak
n.- ur 1775
- naḳḳāş** nakış işleyen; nakış yapan,
Allah
n. 525
- naḳlet(d)-** (Ar.+T.) anlatmak, hikâye
etmek krş. *naḳl it-*
n.- di 1334
n.- er 248, 557
- naḳl it(d)-** (Ar.+T.) anlatmak, hikâye
etmek krş. *naḳlet-*
n.- em 365
- naḳş bul-** (Ar.+T.) eksiklik sahibi
olmak
n.+ ı b.- am 1441
- naḳş** (Ar.) resim, tasvir, yazı
n.+ ı 513
- naḳş et(d)-** (Ar.+T.) nakış yapmak
n.- üp 1316
- naḳş-ı ḳudret** (Ar.) kudret nakışı
n.+ de 525
- naḳş ol-** (Ar.+T.) bir yere, bir şeyin
üzerine işlenmek
n.- a 1510
- naḳş olun-** (Ar.+T.) bir yere, bir şeyin
üzerine işlenilmek
n.- dı 351
n.- mışdı 459
- nām** (Far.) şan, ün
n.+ <ı> 487
n.+ ı 460
- namāz** (Far.) namaz
n. 827, 830, 834, 837, 908, 1649
n.+ a 1250
n.+ <ı> 1238
n.+ ı 823
n.+ ıla 829
n.+ ın 901, 1079, 1244, 1651
n.+ um 1241, 1242
- namāz et(d)-** (Far.+T.) namaz kılmak
n.- e 1106
n.- ince 1245
- namāz-ı şām** (Far.) akşam namazı
n. 369
- namāz ḳıl-** (Far.+T.) namaz kılmak
n.- a 1740
n.- ma 1104
n.- saḳ 1105
n.+ ın ḳ.- dılar 1082
n.+ ı ḳ.- dı 1243
n.+ ı ḳ.- saḳ 1108
n.+ ı ḳ.- uban 1246
- nām-ı muḥammed** (Far.+Ar.) Hz.
Muhammet'in şanı
n.+ için 469
- nām-ı muḥammed-i muḥtār**
(Far.+Ar.) Hz. Muhammet'in şanı
n. 346
- nām-ı şerīf** (Far.+Ar.) şerefli ad
n. 767
- nān** (Far.) ekmek
n. 117, 888, 1071, 1745, 1751,
1820
n.+ ı 888
- nār** (Ar.) ateş, od
n.+ a 814
n.+ dur 1779
n.+ ıla 521
- nār-ı lazā** (Ar.) cehennem ateşi
n. 1484
- nāsī** (Ar.) unutan, unutmuş olan
n.+ dür 826
- naşīb** (Ar.) kısmet, baht
n.+ <i> durur 272
n.+ in 273
- naşīb et(d)-** (Ar.+T.) ulaştırmak,
eriştirmek
n.- üp 1459
- naşīb-i cüft** (Ar.+Far.) nasip olan eş
n.+ üm 267
- naşīb ol-** (Ar.+T.) Allah tarafından
uygun görülme, bağışlanmak
n.- a 1794
n.- dı 1559
- nāyib** (< Ar. *nā'ib*) bir kimsenin yerine
bakan kimse, vekil
n. 719
n.+ i 709
n.+ ile 709

- n.+ ini 705
- nāyib-i dāvud** (Ar.) Hz. Davut'un vekili
n. 707
- nāz** (Far.) edalı tavır, cilve
n.+ ıla 303
- nazar** (Ar.) bakma, bakış
n.+ ı 739, 1519, 1617
n.+ uş 1630
- nazar et-** (Ar.+T.) bakmak krş. *nazar eyle-*, *nazar kı-*
n.- di 517
- nazar eyle-** (Ar.+T.) bakmak krş. *nazar et-*, *nazar kı-*
n.- ye 1510
- nazar-gāh** (Ar.+Far.) bakılan, nazar edilen yer
n.+ ı 1588
- nazar kı-** (Ar.+T.) bakmak krş. *nazar et-*, *nazar eyle-*
n. 26, 769, 1485
n.- ur 340, 1586, 1627
n.+ ı k.- duğıçun 1144
- nāzır ol-** (Ar.+T.) bakan, nazar eden olmak
n. 1143
n.- di 1164
- nāzır** (Ar.) bakan, nazar eden
n. 1781
- nāz it-** (d) (Far.+T.) nazlanmak
n.- er 1740
- naẓm** (Ar.) düzen, tertip
n.+ a 1290
- naẓm olın-** (Ar.+T.) vezin ve kafiye ile manzum olarak söylenmek, yazılmak
n.- duğı 1796
- ne** 1. ne
n. 338, 341, 357, 363, 406, 457, 510, 709, 732, 738, 777, 811, 845, 856, 862, 870, 892, 900, 1111, 1254, 1259, 1322, 1370, 1383, 1406, 1410, 1412, 1426, 1493, 1540, 1541, 1593, 1613, 1614, 1624, 1656, 1675, 1750, 1759, 1768, 1769, 1781, 1782
n.+ den 205, 577
n.+ durur 697, 778, 1360, 1420
n.+ dūr 70, 171, 863, 1087, 1181, 1297, 1489, 1644
n.+ ler durur 316
n.+ ye 1036, 122
n.+ yidi 736, 1024, 1031, 1034, 1436
2. nasıl, ne şekilde
n. 530, 580, 715, 1378, 1658, 1819, 1833
n.+ yise 775
3. hangi
n. 1296, 1462
4. kim
n.+ sin 666
5. ne kadar, ne çok
n. 625
6. şaşma ve abartı bildiren söz
n. 616, 759, 928
7. ne... ne... bağlacı
n. 378
8. önüne geldiği kelimenin belirttiği kavramın gereksizliğini ve yokluğunu bildirme
n. 740, 1413, 1473, 1820
- nebāt** (Far.) nöbet şekeri
n. 786
- nebī** (Ar.) peygamber
n. 1757, 189
n.+ ler 1638, 244
n.+ nūş 263
- neçün** niçin krş. *niçün*
n. 1024
- neden** neden, niçin
n. 865, 1260
n.+ dūr 389, 401, 576
- nef^c** (Ar.) yarar, fayda
n.+ i 418, 1432
- nefes** (Ar.) nefes, soluk
n. 1335, 1490
- nefes aç-** (Ar.+T.) konuşmak, konuşmaya başlamak
n.- a 1312
n.- dı 750, 1770
n.- madı 1834
- nefs** (Ar.) ruh, can, öz, öz varlık
n. 792, 1011
n.+ e 1372
n.+ i 797, 803, 811, 1012, 1013, 1371

- n.+ in 1009
n.+ ine 794
n.+ ümi 118
n.+ üñ 140
n.+ üñi 805
- nehy eyle-** (Ar.+T.) yasaklamak, engellemek
n.- r 1433
- ne kadar** çok, oldukça
n. 213
- nekbet** (Ar.) talihsizlik, bahtsızlık, musibet
n. 1123, 1205
- ne ki** her ne
n. 1016
- ne kim** her ne, neyi
n. 500
- ne kişi** kim
n.+ dür 632
- ne'm** neyim
n.+ dür 1230
- nemek** (Far.) tuz
n. 1184, 1820
- nemek hakkı** tuz hakkı
h. 1194
- ne resme** nasıl, ne şekilde
n. 781
- nesak** (Ar.) tarz, üslup, yol
n. 975
- nese** nesne
n. 255
- nesene** nesne, şey krş. *nesne*
n. 1041, 1074, 1516
- neşh et-** (Ar.+T.) hükmünü ortadan kaldırmak, yok etmek
n.- meye 192
- nesl** (Ar.) nesil, soy
n.+ üñile 755
- nesl-i halil** (Ar.) sadık, sevgili nesil
n. 195
- nesne** nesne, şey krş. *nesene*
n. 978, 1099, 1296, 1311, 114, 1805, 1824
- nesnecük(g)** az veya küçük de olsa bir şey
n.+ i 872
- neşat** (Ar.) sevinç, sürur
n.+ a 305
- n.+ da 304
- n'et-** ne etmek, ne yapmak krş. *n'it-*
n.- di 525, 1453
- net** (< Ar. *nett*) aşırı hiddetten, hışımdan ötürü burun delikleri şişip kabarıp puflama
n.+ dür 1197
- nete** nasıl krş. *nite*
n. 138, 161, 362, 539, 734, 1093, 1102, 1251, 1275, 1423
n.+ dür 3, 863, 1297
- nevā** (Far.) nasip, kısmet
n. 1526
- nevāle** (Ar.) nasip, kısmet, pay
n. 890
- nev-i faşl** (Ar.) türlü fasıl
n.+ ıla 250
- nevm** (Ar.) uyku
n.+ i 1585
- neyçün** ne için, niçin krş. *neyiçün*
n. 825, 1026
- ne yer** nere krş. *ne yir*
n.+ e 588
n.+ de 784
- neyiçün** ne için, niçin krş. *neyçün*
n. 554, 563, 823, 824, 833, 868, 1055
- neyiki** neden, acaba neden
n. 581
- ne yir** nereye krş. *ne yer*
n.+ e 1059
- n'eyle-** ne eylemek, ne etmek
n.- di 873, 916, 1258, 1323
n.- rem 1811
n.- rise 1781
n.- yüm 920
- nezāre-i hūrān** (Ar.) cennetteki seyreden güzel kızlar
n. 307
- ni'am** (Ar.) nimetler
n. 1069, 1408
- nice** 1. nasıl krş. *niçe*
n. 168, 312, 494, 1226, 1341
2. hayli, çok, birçok
n. 159, 864
- niçe** hayli, çok, birçok krş. *nice*
n. 846, 1359, 1652, 1680, 1698, 1708

- niçe ki** 1. pek çok süre
n. 866
2. her ne kadar
n. 1775
- niçe kim** her ne kadar
n. 919, 1702
- niçeler** çok kimseler, birçokları
n. 1259, 1670
- niçeye** ne fiyata, kaçā
n. 1743
- niçün** niçin krş. *neçün*
n. 1063, 1135
- nigeh** (Far.) bakma, bakış, nazar
n.+ in 1344
- nigeh-bān** (Far.) gözcü, bekçi
n.+ ı 198
- nigerān ol-** (Far.+T.) bakan, seyreden
olmak
n.- mişdı 330
- nikāh** (Ar.) evlilik, evlenme işlemi
n.+ <ı> 339
n. 319
n.+ a 1262
n.+ ı 760
n.+ la 757
- nikāh et-** (Ar.+T.) biriyle evlenmek
n.- di 333, 1138
- nikāh eyle-** (Ar.+T.) biriyle
evlendirmek
n. 336
n.- ye 290
- nikāh ol-** (Ar.+T.) evlenmek
n.- dı 275, 347
n.- uban 276
- nikāt** (Ar.) ince anlamlı sözler,
nükteler
n. 881, 979, 1207
n.+ ı 69
- nikū-girdār** (< Far. *nīkū-girdār*) hoş
davranışlı
n. 1093
- nikū-hāh** (< Far. *nīkū-hāh*) iyilik
isteyen krş. *nīkū-hāh*
n.+ ı 121
- nikū-hāl** (Far.+Ar.) hoş hālli
n. 1418
- nikū-hāh** (Far.) iyilik isteyen krş.
nīkū-hāh
n. 1255
- nīkū-nām** (Far.) namı iyi olan
n. 575, 1285
- nīl çek-** (Far.+T.) yüzde bir keder ya da
utanç işareti olarak bir çivit
lekesi sürmek, nil çekmek
n.- diler 351
- nī'me'l-vekīl** (Ar.) ne güzel vekil
n. 673
- nī'met** (Ar.) Allah'ın insanlara
yararlanmaları için sunmuş
olduğu her şey
n. 843, 846, 1075, 1751
n.+ üñ 844, 1053
- nirde** nerede
n. 905, 1287
- nisā** (Ar.) kadınlar
n. 1030, 1090
- nişār** (Ar.) düğünlerde saçılan para vb.
n. 339
- nişār et-** (Ar.+T.) saçmak, dağıtmak
krş. *nişār eyle-*, *nişār it-*
n.- di 1084
- nişār eyle-** (Ar.+T.) saçmak, dağıtmak
krş. *nişār et-*, *nişār it-*
n. 1060
- nişār-ı kerem** (Ar.) cömertlik nisarı
n. 338
- nişār-ı muḥammed** (Ar.) Muhammet'in
nisarı
n. 342
- nişār-ı settār** (Ar.) Allah'ın nisarı
n.+ ı 340
- nişār it(d)-** (Ar.+T.) saçmak, dağıtmak
krş. *nişār et-*, *nişār eyle-*
n.- e 1511
- nise** ne ise, neyse
n. 1349
- nişāne** (Ar.) işaret, alamet, belirti
n. 22
- nişe** niçin, nasıl
n. 483, 523, 525, 570, 579, 591,
792, 834, 1131, 1181, 1587
- n'it-** ne etmek, ne yapmak krş. *n'et-*
n.- di 876
n.- er 1761
n.- erseñ 949
- nite** nasıl krş. *nete*

- n. 108, 535, 648, 681, 699, 744,
757, 972, 1046, 1097, 1136,
1167, 1193, 1433, 1470, 1709
n.+ durur 1204
n.+ dür 31, 70, 954, 1513, 1711
n.+ sin 1357
- niteki** nasıl ki, nitekim
n. 420
- nitekim** nasıl ki, şöyle ki
n. 1606, 1690
- niyâz** (Far.) dua
n.+ adur 1652
n.+ ı 908, 1653
n.+ ın 1082
n.+ ina 1740
n.+ uş 1654
- niyâz eyle-** (Far.+T.) dua etmek
n. 1104, 1649
- nizâm** (Ar.) düzen, usul
n. 1000
- nizâm tut-** (Ar.+T.) düzene girmek,
düzene koymak
n.- a 245
- nokta** (< Ar. *nukhta*) nokta
n. 1434
- n'ol-** ne olmak
n.- a 87, 195, 492, 601, 1279
n.- dı 216, 356, 540, 725, 1690
n.- dışa 654
n.- ısar 480
n.- saş 237
n.- ur 12, 464
- nöker ol-** (< Moğ. *nökör*+T. *ol-*)
hizmetçi olmak
n.- duş 592
- nu'mân** (Ar.) Ebû Hanîfe'nin lakabı
n.+ a 1220
- nūr** (Ar.) ışık, aydınlık, parıltı
n. 321, 595, 617
n.+ ın 188
n.+ ını 194
- nūrānī** (Ar.) ışıklı
n. 1341
- nūr-ı aḥmed** (Ar.) Hz. Muhammet'in
nuru
n. 291
- nūr-ı ḥaqq** (Ar.) Allah'ın nuru
n.+ ıla 1094
- nūr <u> fer bul-** (Ar.+Far.+T.) aydınlık
bulmak
n.- dı 1142
- nuşh** (Ar.) nasihat, öğüt
n.+ ina 499
n.+ ında 410
- nücūm** (Ar.) yıldızlar
n. 1543
- nüfūs** (Ar.) ruhlar, canlar
n. 253
- nüket** (Ar.) anlamlı ve ince sözler,
nükte
n. 1417, 1643
- nükhet** (Ar.) güzel koku
n. 1346
- nükte** (Ar.) ince anlamlı, düşündüren
söz
n. 655, 1318, 1527
n.+ den 688, 744, 765, 1207,
1234, 1272, 1332, 1446, 1498,
1513, 1539, 1613
n.+ dür 1571
n.+ yi 1551
- O**
- o** o krş. *ol*
o. 70, 101, 174, 185, 206, 281,
403, 419, 494, 550, 555, 586,
638, 664, 728, 798, 872, 878,
905, 1291, 1418, 1466, 1529,
1638, 1662
o.+ dur 1310
- od** ateş
o. 1450, 1451
o.+ ina 529
o.+ ından 1482
o.+ ındur 1483
- odun** odun
o. 1677, 1710
o.+ ı 1689
- oğlan** oğlan, erkek çocuk
o. 415
o.+ ı 413, 417, 1224, 1514
o.+ lar 168, 1256, 1264
o.+ ları 966
o.+ larıla 1815
o.+ larını 350

	o.+ larum 1359	230, 231, 234, 242, 248, 259,
	o.+ laruñ 272	260, 261, 268, 276, 277, 286,
oğrı	hırsız, haydut	288, 290, 291, 296, 297, 302,
	o. 741	304, 305, 310, 311, 312, 313,
oğrı ol-	hırsız, haydut olmak	314, 319, 323, 327, 330, 335,
	o.- a 69, 72	339, 340, 345, 347, 350, 353,
	o.- ur 27	354, 356, 358, 364, 368, 372,
oğ(u)l	oğul, erkek çocuk	374, 378, 380, 391, 392, 393,
	o. 675, 684, 690, 1217, 1357,	397, 398, 406, 409, 411, 414,
	1358, 1360	418, 420, 422, 424, 425, 427,
	o.+ a 670, 671	429, 436, 440, 448, 449, 454,
	o.+ dan 677, 684	455, 456, 457, 462, 465, 466,
	o.+ ı 415, 676, 1403, 1770	482, 483, 487, 490, 500, 509,
	o.+ ina 1034	511, 515, 517, 518, 520, 523,
	o.+ la 1232	525, 527, 531, 533, 534, 535,
	o.+ laruma 1805	536, 537, 541, 546, 548, 551,
	o.+ uñ 274	555, 556, 557, 558, 561, 562,
oğşa-	okşamak, gönül almak	577, 580, 582, 583, 585, 589,
	o.- duñsa 897	596, 604, 605, 606, 610, 612,
oķı-	okumak krş. <i>oķu-</i>	613, 614, 615, 617, 623, 634,
	o. 329, 434, 645, 834, 858, 1168,	640, 647, 649, 652, 656, 660,
	1386, 1571	681, 683, 692, 693, 702, 707,
	o.- dı 331, 334, 335, 344, 518	710, 715, 716, 718, 722, 724,
	o.- dılar 422	727, 747, 748, 749, 750, 751,
	o.- ğıl 343	753, 755, 758, 759, 760, 761,
	o.- ya 644	763, 764, 769, 771, 775, 777,
oķu-	okumak krş. <i>oķı-</i>	780, 782, 810, 817, 824, 828,
	o.- dı 515, 1170	834, 836, 837, 841, 844, 847,
	o.- dılar 426	852, 853, 854, 855, 856, 862,
	o.- duĝı 416	864, 866, 870, 871, 873, 876,
	o.- ğıl 1657	877, 879, 891, 895, 905, 906,
	o.- r 1531	908, 910, 911, 913, 914, 920,
	o.- rdı 299, 1162	921, 924, 926, 928, 929, 931,
	o.- yan 513	933, 936, 938, 939, 941, 942,
	o.- yuban 484, 569	944, 945, 959, 960, 966, 979,
	o.- yup 298, 460, 672, 1134, 1470	981, 992, 993, 999, 1008, 1009,
oķun-	okunmak	1018, 1019, 1020, 1021, 1023,
	o.- a 835	1026, 1027, 1028, 1030, 1033,
	o.- dı 277, 346, 834	1034, 1041, 1047, 1049, 1054,
ol	o krş. <i>o</i>	1058, 1062, 1063, 1067, 1072,
	o. 11, 17, 18, 20, 21, 24, 27, 28,	1086, 1098, 1100, 1108, 1112,
	29, 32, 34, 40, 48, 49, 52, 53, 55,	1119, 1120, 1141, 1149, 1153,
	57, 59, 61, 64, 68, 73, 77, 78, 88,	1154, 1155, 1158, 1168, 1170,
	90, 107, 116, 119, 121, 123, 126,	1173, 1180, 1181, 1182, 1194,
	129, 136, 137, 138, 144, 145,	1201, 1211, 1219, 1220, 1233,
	146, 147, 148, 162, 164, 179,	1237, 1249, 1257, 1264, 1274,
	184, 187, 188, 192, 193, 194,	1285, 1287, 1293, 1303, 1315,
	204, 208, 212, 221, 222, 229,	1323, 1328, 1334, 1336, 1338,

- 1339, 1340, 1342, 1343, 1347,
1349, 1350, 1353, 1355, 1359,
1361, 1366, 1371, 1373, 1375,
1385, 1386, 1387, 1392, 1395,
1404, 1417, 1426, 1430, 1431,
1432, 1434, 1435, 1443, 1447,
1451, 1460, 1461, 1469, 1474,
1482, 1491, 1492, 1493, 1494,
1496, 1502, 1503, 1508, 1509,
1510, 1515, 1516, 1520, 1522,
1528, 1535, 1539, 1550, 1561,
1562, 1578, 1580, 1587, 1591,
1593, 1595, 1597, 1600, 1607,
1612, 1614, 1624, 1629, 1633,
1638, 1651, 1652, 1663, 1664,
1672, 1673, 1679, 1681, 1682,
1687, 1688, 1691, 1692, 1695,
1704, 1706, 1717, 1727, 1743,
1744, 1757, 1763, 1769, 1773,
1779, 1790, 1791, 1793, 1802,
1804, 1805, 1807, 1809, 1810,
1814, 1817, 1818, 1832
o.+ dur 37, 820, 991, 993, 1152,
1329, 1400, 1722, 1723
o.+ durur 1524, 1665, 1781, 1782
ol-
olmak
o. 166, 1042, 1134, 1588, 1606,
1621, 1739
o.- a 19, 74, 81, 91, 113, 213,
214, 235, 339, 416, 580, 652,
698, 747, 779, 799, 885, 932, 38,
49, 940, 956, 1004, 1039, 1065,
1217, 1218, 1252, 1292, 1373,
1522, 1564, 1570, 1630, 1728,
1731, 1826
o.- a gerek 698
o.- alar 800, 1725
o.- am 579
o.- an 175
o.- asın 806
o.- avuz 483
o.- aydı 1438
o.- ayıdı 1074
o.- dı 97, 103, 138, 161, 175, 198,
215, 277, 281, 311, 323, 342,
345, 346, 348, 356, 361, 362,
369, 396, 420, 439, 449, 481,
487, 535, 539, 542, 547, 572,
590, 603, 618, 648, 661, 668,
716, 739, 744, 757, 764, 766,
784, 868, 879, 887, 899, 930,
955, 965, 969, 1039, 1046, 1050,
1051, 1102, 1113, 1167, 1264,
1361, 1374, 1423, 1454, 1469,
1585, 1619, 1637, 1643, 1668,
1709, 1798
o.- dışa 1165
o.- duğıçun 1442, 1653
o.- duğında 1485, 1604
o.- ıcağ 1191
o.- mca 1064, 1297
o.- ısar 200, 202, 199, 339, 926
o.- ısar durur 636
o.- ma 865, 1825
o.- madan 1230
o.- madı 171
o.- maduğ 554
o.- mağıl 1760
o.- mamağıçun 1010
o.- masa 1097, 1542, 1543, 1544,
1547, 1549
o.- masadı 1022
o.- masaydı 830, 1548
o.- masayıdı 1546
o.- maya 32, 79, 483, 676, 831,
1824
o.- mayaydı 1545
o.- maz 288, 895, 1294
o.- miş 467
o.- mişdı 560
o.- mişdur 205, 794
o.- miş durur 348, 1618
o.- mişıdı 1606
o.- mişsın 670
o.- sa 241, 704, 711, 927, 1037,
1190, 1279, 1449, 1724, 1761,
1778, 1823
o.- sadı 1021
o.- sa gerek 1660
o.- sa gerekdür 925
o.- sun 164
o.- uban 172, 217
o.- up 307, 311, 314, 326, 542
o.- updı 851, 455
o.- up durur 978
o.- ur 24, 39, 210, 213, 218, 362,

- 435, 652, 678, 681, 690, 810, 889, 953, 1215, 1239, 1299, 1415, 1598, 1709, 1761, 1793
o.- ur mı 786
o.- ur sa 62, 715, 953, 1214
- olugör-** olmaya uğraşmak
o 1590
- olar** onlar
o.+ <uñ> 81
o. 173, 279, 396, 659, 732, 944
o.+ a 271, 945, 1039, 1627
o.+ da 524
o.+ dan 434, 435
o.+ dur 318
o.+ ı 315, 710, 713
o.+ uñ 726
- ol ara** ora
o.+ yı 558
- ol deñlü** o kadar, öylesine
d. 1185, 1478
- olun-** yaratılmak, meydana getirilmek
o.- dı 591
- omuz** omuz
o.+ ı 17
- on** on
o. 361
- on altı** on altı
o.+ dan 911
- on altıncı** on altıncı
o. 60, 942
- on beşinci** on beşinci
o. 56, 900
- on biñ** on bin
o. 1307
- on birinci** on birinci
o. 36, 822
- on dördüncü** on dördüncü
o. 50
- on ikinci** on ikinci
o. 41, 840
- on kezin** on defa; pek çok
o. 1562
- on sekiz** on sekiz
o. 67
o.+ den 996
- on toğuzuncı** on dokuzuncu
o. 70, 1006
- onuncı** onuncu
o. 31, 795
- on üçüncü** on üçüncü
o. 44, 862
- on yedi** on yedi
o. 358, 384
- on yedinci** on yedinci
o. 63, 980
- oñ-** iyi olmak, iyileşmek
o.- a 224
o.- madı 1135
- oñar-** düzeltmek, rast getirmek
o.- ur 418
- oñat** doğru, uygun, iyi, layıkıyla
o. 861, 885
- oñul-** iyileşmek, yara kapanmak
o.- dı 1712
o.- madı 1713
o.- maz 1714
- orta** orta, ara yer
o.+ ya 1076, 1078
- orta boylu ol-** boyu ne çok yüksek ne de çok küçük olmak
o.- sa 82
- oruç(c)** (< Far. *rūze*) oruç
o.+ uñ 1741, 1742
- oruç tut-** (< Far. *rūze*+T. *tut-*) oruç tutmak
o.- asın 1741
o.- up 1740
- ‘oşmān** Hz. Osman
‘o. 313
- otur-** oturmak
o.- a 1304
o.- am 934
o.- dı 474
o.- dum 586
o.- mışdı 1211
o.- up 1825
o.- updum 1605
o.- ur 229
o.- urduğ 400
o.- urken 456
- otuz altıncı** otuz altıncı
o. 1272
- otuz birinci** otuz birinci
o. 1193
- otuz biş** otuz beş
o.+ e 1254

- otuz dörd** otuz dört
o. 1234
- otuz ikinci** otuz ikinci
o. 1207
- otuz sekiz** otuz sekiz
o.+ e 1301
- otuz toktuz** otuz dokuz
o.+ a 1318
- otuzuncu** otuzuncu
o. 1174
- otuz üçüncü** otuz üçüncü
o.+ den 1221
- otuz yedi** otuz yedi
o.+ den 1282
- oyun** oyun, hile, düzen
o. 983
o.+ ı 811
- Ö**
- öde-** ödemek
ö. 1252
ö.- rsin 903
ö.- yüben 1249
- öğren-** öğrenmek
ö.- di 680
- öğün başa dir-** aklını başına almak
ö.- gil 405
- öğür-** böğürmek, bağırarak, yüksek sesle haykırmak
ö.- di 1691
- öğüş** çok
ü. 1265
- öğüt al-** öğüt dinlemek
ö.- ularıdı 507
- öl-** ölmek
ö.- düğinde 1229, 1351
ö.- mek 1064
ö.- ür 1239
ö.- ürse 1228
ö.- ürseñ 1083
- öldür-** öldürmek
ö. 1012
ö.- di 1009
ö.- ürdi 1011
ö.- ürem 1696
- ölüm** ölüm
ö. 1236, 1499
- ‘ömer** Hz. Ömer krş. ‘ömmet
‘ö. 1021, 1022, 1030, 1032, 1035, 1427, 1436
‘ö.+ den 1018
- ‘ömmet** Hz. Ömer krş. ‘ömer
‘ö. 313
- ‘ömmet-i hattâb** (Ar.) Hz. Ömer
‘ö. 1419
- ‘ömr** (Ar.) ömür, hayat, yaşama
‘ö.+ i 1775
‘ö.+ üm 1081
- ‘ömr-i dirâz** (Ar.+Far.) uzun ömür
‘ö. 128
- ‘ömrü uzun ol-** uzun ömürlü olmak
‘ö.- a 51
- öñ** 1. ön
ö.+ inde 499, 1211
ö.+ ine 169, 457, 458, 919
ö.+ üñe 1486
2. önce
ö. 263
- öñdin** önce, ilk önce, önceden
ö. 1439
- öp-** öpmek
ö.- düm 589
ö.- düñ 595
ö.- e 1092
ö.- em 1091
ö.- mek 1088
- ört-** örtmek, gizlemek
ö.- e 1029
ö.- erdi 1021
ö.- üp 1030
- örtün-** örtünmek
ö.- üpdür 827
- öş-** yatışmak, sükûnet bulmak
ö.- ür 225
- ötrü** ötürü, dolayı
ö. 665, 1185, 1231, 1441
- öyle** öğle, öğle vakti namazı
ö. 904
ö.+ yi 1789
- öyle namâzı** öğle namazı
ö. 366
ö.+ n 901
- öz** kendi, benlik, nefis
ö.+ i 7, 411, 439, 959, 1140, 1523
ö.+ in 65, 66, 480

- ö.+ inde 110
 ö.+ ine 72, 1328
 ö.+ ini 480
 ö.+ üm 118, 125
 ö.+ üj 226, 593, 686, 1038, 1060,
 1145
özle- özlemek
 ö.- r 1136
 'ö_zr (Ar.) özür
 'ö.+ ler 1702

P

- pāk** (Far.) temiz, günahsız
 p. 1219
pāk-derün (Far.) temiz kalpli
 p. 1020
pāk-dil (Far.) temiz kalpli
 p. 281
pāk ol- (Far.+T.) temiz olmamak
 p.- mazıdı 131
para (< Far. *pāre*) parça
 p. 232, 1450, 1451
pāre (Far.) parça
 p. 1452
pāre pāre ol- (Far.+T.) paramparça
 olmak
 p.- ur 101
paşa saygı ve sevgi hitabı
 p. 890
pāy-būs et(d)- (Far.+T.) ayak öpmek
 p.- esin 594
peder (Far.) baba
 p. 690
pehlü-yı çep (Far.) sol yan, vücudun sol
 yanı
 p.+ den 217
penāh (Far.) sığınak
 p. 1038
penāh-ı dervīšān (Far.) dervişlerin
 sığınağı
 p. 1309
penc-şenbe (Far.) perşembe
 p. 1790
pend vīr- (Far.+T.) öğüt vermek
 p.- ürdi 679
per aç- (Far.+T.) kanat açmak, birini
 korumak, himaye etmek

- p.- ar 1557
perān et- (Far.+T.) uçurmak krş. *perrān*
it-
 p.- diler 355
perde-i ğaflet (Far.+Ar.) gaflet,
 umursamazlık perdesi
 p. 827
pergār (Far.) pergel
 p.+ uñ 1434
perhīz-kār ol- (Far.+T.) dini kurallara
 sıkıca bağlı, dindar olmak
 p.- a 23
perīšān (Far.) dağınık, düzensiz
 p.+ dur 882
perrān it- (Far.+T.) uçurmak krş. *perān*
et-
 p. 143
pertev şal- (Far.+T.) ışık salmak,
 aydınlatmak
 p.- a 1539
pervāz it- (Far.+T.) uçmak
 p. 1175
pervāz ur- (Far.+T.) yükseğe uçmak,
 yükselmek
 p. 1280
 p.- a 64
perverīş kıl- (Far.+T.) terbiye etmek,
 yetiştirmek
 p.- dı 442
pes (Far.) pekâlâ; öyle ise; o hâlde
 p. 1225
peşm (Far.) yün
 p. 452, 454, 456
peydā (Far.) aşikâr, meydanda
 p. 548
peydā et(d)- (Far.+T.) meydana
 getirmek krş. *peydā eyle-*, *peydā*
it-
 p.- üp 578
peydā eyle- (Far.+T.) meydana
 getirmek krş. *peydā et-*, *peydā it-*
 p.- di 217
peydā it(d)- (Far.+T.) meydana
 getirmek krş. *peydā et-*, *peydā*
eyle-
 p.- erem 1831
peydā ol- (Far.+T.) ortaya çıkmak,
 belirlemek, görünmek

- p.- dı 256, 615
p.- up 352, 1807
- peygamber** (Far.) Allah'ın buyruklarını insanlara ileten, elçi; resul; nebi
p. 278, 1316, 1373
p.+ ile 399
p.+ leridi 565
p.+ üñ 838
- pîç** (Far.) kurnaz, kötü niyetli
p. 1774
- pîr** (Far.) 1. önder denmeye layık, tecrübeli ve üstat
p. 1339, 1343
2. kendini Tanrı yoluna adanmış kişi
p. 1370, 1676, 1681, 1685, 1688, 1689, 1692, 1697, 1700, 1702, 1706, 1710, 1712
p.+ e 1684
p.+ üñ 1709
- pîrân** (Far.) ihtiyarlar
p.+ uñ 210
- pîrehen** (Far.) gömlek
p. 950
p.+ üm 1130
- pîr-i fertût** (Far.) zayıf, güçsüz, düşkün yaşlı
p.+ am 1697
- pîr-i pür-sevdâ** (Far.+Ar.) yıllanmış aşk
p. 1703
- pîr-i zamân** (Far.+Ar.) devrin piri
p. 1699
- pîr ol-** (Far.+T.) ihtiyar olmak
p.- a 209
- pis** kirlî, murdar; adi, aşağılık
p. 533, 777, 1377
- pis ol-** adi, aşağılık olmak
p.- up 436
- pîş-i haccâm** (Far.+T.) sünnetçinin huzuru, önü
p.+ <a> 1515
- pîşvâ** (Far.) önder, başkan
p.+ sıydı 436
- pîşvâ ol-** (Far.+T.) önder olmak
p.- dı 1536, 1537
- puhte ol-** (Far.+T.) pişmek, olgunlaşmak
p.- dı 322, 460
- pül** (Far.) pul, para
p.+ a 809
- püş** (Far.) giysi, elbise
p. 946
- püşide** (Far.) örtülü, örtünmüş
p. 1094
- pür** (Far.) dolu
p. 321, 1521
- pür eyle-** (Far.+T.) doldurmak krş. *pür kıl-*
p.- gil 547
- pür-idrâk** (Far.+Ar.) anlayışlı
p. 254
- pür kıl-** (Far.+T.) doldurmak krş. *pür eyle-*
p.- dı 408
- pür ol-** (Far.+T.) dolu olmak
p.- up 254
p.- updur 223
- püser** (Far.) erkek çocuk
p. 181, 1515
- püşt** (Far.) arka, sırt
p.+ ine 183

R

- rab** (< Ar. *rabb*) Allah krş. *rabb*
r. 243, 1407
- rabb** (Ar.) Allah krş. *rab*
r.+ idür 854
- râbi'a** Râbia el-Adeviyye, Basralı kadın sufi
r. 1041, 1042
- rabt** (Ar.) bağlama, bağlantı
r.+ <ı> 881
- râci'** (Ar.) bir şeyle ilgisi olan; ilgilendiren
r. 381
- râcil** (Ar.) bilgisiz
r. 1817
- racim** (Ar.) taşlanmış, taşlanarak cezalandırılmış; şeytan
r. 441, 445, 661, 662
- racim-i la'in** (Ar.) taşlanmış, lanetlenmiş; şeytan
r. 465
- rağiyallâhu 'anh** (Ar.) "Allah ondan

- razı olsun!" anlamında dua sözü
r. 1419, 1769, 1770
- raḍiyallāhu ‘anhüm** (Ar.) "Allah onlardan razı olsun!" anlamında dua sözü
r. 314
- raḍiyallāhu ‘anke** (Ar.) "Allah senden razı olsun" anlamında bir dua sözü
r. 1027
- rağbet it(d)-** (Ar.+T.) itibar etmek, meyletmek
r.- üñ 1625
- rāh** (Far.) 1. yol
r. 1046, 1059, 1253, 1727
r.+ ı 818
2. usul, tarz, sistem
r. 849
- rāhat** (Ar.) rahat, sıkıntısız olma, huzur
r. 547, 1121, 1346
r.+ a 821
- rāhat it(d)-** (Ar.+T.) sıkıntılı olmamak, rahatlık duymak
r.- e 956
- rāh-ı dervīş** (Far.) dervīş yolu
r. 1719
- rāh-ı ‘iṣyān** (Far.+Ar.) isyan yolu
r.+ a 431
- rāh-ı raḥmān** (Far.+Ar.) Allah yolu
r.+ a 528
- rāh-ı tezvīr** (Far.+Ar.) yalan yolu
r.+ e 722
- raḥīm** (Ar.) "ahirette mümin kullarına acıyan, merhamet eden" anlamında esmayihüsnadandır
r. 848
- raḥm** (Ar.) anne karnındaki etten torba, döl yatağı
r. 195
- raḥmān** (Ar.) "kâfir, mümin ayırmadan yarattığı bütün varlıklara merhamet eden, nimet veren" anlamında esmayihüsnadandır
r. 843, 856, 1293
r.+ dur 848
r.+ uñ 438
- raḥm et(d)-** (Ar.+T.) merhamet etmek, acımak
r.- üp 403
- raḥmet** (Ar.) 1. yağmur
r. 1546
2. Allah'ın kullarına acıması, günahlarını bağışlaması; Allah'ın merhameti
r. 1367
r.+ i 1400
r.+ ine 1401
- raḥmet bul-** (Ar.+T.) Allah'ın merhametine ermek
r.- asın 1718
- raḥmet eyle-** (Ar.+T.) acımak, merhamet etmek krş. *raḥmet it-*, *raḥmet kıl-*
r.- ye 1727
- raḥmet-i ḥaḳ** (Ar.) Allah'ın rahmeti krş. *raḥmet-i ḥaḳḳ*
r.+ la 400, 1149, 1257
- raḥmet-i ḥaḳḳ** (Ar.) Allah'ın rahmeti krş. *raḥmet-i ḥaḳ*
r.+ a 1728
- raḥmet it(d)-** (Ar.+T.) acımak, merhamet etmek krş. *raḥmet eyle-*, *raḥmet kıl-*
r. 1043
r.- e 1319
- raḥmet kıl-** (Ar.+T.) acımak, merhamet etmek krş. *raḥmet eyle-*, *raḥmet it-*
r.- a 1720
- raḥmetu'l-lāh** (Ar.) Allah'ın rahmeti
r. 1208
r.+ a 938
r.+ la 1223
- raḳş** (Ar.) dans, oyun
r.+ a 1436
r.+ ı 1441
r.+ um 1442
- raḳş ur-** (Ar.+T.) oynamak, dans etmek
r.- uban 305
r.- uram 1421
r.- urdı 1418
r.- urlar 1430
r.- ursın 1420
- ramazān** (Ar.) Müslümanlarca oruç tutulan ay, Ramazan
r.+ da 1752

- rāst** (Far.) doğru; gerçek
r. 119, 1043, 1090, 1388, 1535
r.+ dur 1397
- rāst-gū ol-** (Far.+T.) doğru söyleyen olmak
r.- sa 111
- rāstī** (Far.) doğruluk, dürüstlük; gerçeklik
r. 1151
- rāst kıl-** (Far.+T.) doğru ve düzgün yapmak
r. 952
- rāvī** (Ar.) nakleden, anlatan kimse
r. 1447
- rāy** (< Ar. *re'y*) fikir, düşünce
r.+ ı 266
- rāz** (Far.) sır, gizlenen şey
r. 128, 139, 361, 377, 392, 394, 1044, 1204, 1767, 1775
r.+ ı 1461
- rāz eyle-** (Far.+T.) sır etmek, söylememek
r.- yesin 1280
- rāzī ol-** (Ar.+T.) 1. hoşnut ve memnun olmak
r.- a 1018
r.- sun 354, 1020
2. kabul etmek, rıza göstermek
r. 1782
r.- sa 1563
- red et(d)-** (< Ar. *redd*+T. et-) kabul etmemek
r.- e 485
- refāhiyyet** (Ar.) refah
r.+ ile 91
- refīk ol-** (Ar.+T.) yoldaş, dost olmak
r.- a 1127, 1445
- refṭār eyle-** (Far.+T.) gitmek, yürüme
r.- yüp 597
- rehānet** (Far.) kurtarıcı (?)
r.+ dür 1197
- rek'at** (Ar.) namazda kıyam, rükû ve iki defa secdeden meydana gelen bölüm
r. 358, 361, 364, 367, 369, 371, 374, 377, 384, 1243, 1245
r.+ la 382
r.+ uñ 372, 381
- rek'at-ı s̄anī** (Ar.) ikinci rekât
r.+ le 383
- remz** (Ar.) işaretle, kapalı bir biçimde anlatma; ima etme
r.+ <i> 363
r. 486
r.+ i 97, 1721
- remz-i ḥālet** (Ar.) hâlin remzi, işareti
r. 493
- renc** (Far.) sıkıntı, eziyet; ağrı, sızı
r. 235, 1455, 1464, 1465, 1467, 1469
r.+ i 1459
- renc-i şikem** (Far.) karın ağrısı
r. 1456
- reng** (Far.) renk
r. 554, 561
r.+ i 555, 558
r.+ idi 555
- reng-i gül-nār** (Far.) nar çiçeği ren
r.+ uñ 563
- reng-i vech** (Far.+Ar.) yüz rengi
r.+ üñ 562
- resīd** (Far.) ulaştı, erişti
r. 305
- resm** (Ar.) tarz, usul, yöntem; durum
r. 417
r.+ e 69, 300, 552, 759, 865, 868, 1120, 1680
r.+ ile 21, 222, 385, 518, 667, 732, 778, 1496
- resm-i ḥayāl** (Ar.) hayalin şekli
k. 1167
- resūl** (Ar.) peygamber, Hz. Muhammet
r. 569, 753, 760, 913, 916, 925, 1288, 1334, 1343, 1350, 1355, 1361, 1471, 1562, 1569, 1578, 1583, 1595, 1606, 1624
r.+ a 592, 1271, 1533
r.+ dan 562, 1540, 1582
r.+ ı 298, 564, 788, 915, 1590
r.+ ıla 335
r.+ ina 758, 1124
r.+ indan 1593, 1603
r.+ uñ 347, 453, 588, 1600
- resūl-ı cedd-i ḥāsen** (Ar.) güzel soylu peygamber
r. 911

- resül-i ekrem-i dîn** (Ar.) dinin aziz, şerefli peygamberi, Hz. Muhammet
r. 1291, 1340, 1528, 1635
- resül-i güzîn** (Ar.+Far.) Hz. Muhammet
r. 451, 1479, 1550
- resül-i hâk** (Ar.) Allah'ın resulü, Hz. Muhammet
r. 1566
- resül-i huzâ** (Ar.+Far.) Allah'ın resulü, Hz. Muhammet
r. 329, 585, 628, 1010
- resül-i cihân** (Ar.+Far.) yeryüzünün resulü, Hz. Muhammet
r.+ a 296
- resûlu'l-lâh** (Ar.) Allah'ın resulü, Hz. Muhammet
r. 295, 297, 462, 973, 984, 987, 991, 1641
r.+ a 920
r.+ uş 589, 1553
- revâ** (Far.) layık, uygun, yakışır
r. 755, 771, 1088, 1277, 1311
r.+ durur 126
- revâ gör-** (Far.+T.) uygun görmek krş.
revâ it-
r.- di 751, 763, 1183
r.- ür 753
- revâ it(d)-** (Far.+T.) uygun görmek krş.
revâ gör-
r.- e 1630
- revân** (Far.) 1. süratle, derhâl
r. 109, 157, 160, 196, 229, 233, 282, 429, 711, 715, 731, 754, 852, 936, 987, 1014, 1022, 1054, 1128, 1133, 1141, 1166, 1237, 1488, 1707
2. ruh, can
r.+ ina 861, 1085, 1117
- revân ol-** (Far.+T.) 1. akmak
r.- dı 607, 649
2. hemen gitmek, yürümek
r.- dı 1815
r.- dum 156
- revân söyle-** (Far.+T.) duraklamadan söylemek, akıcı konuşmak
r.- r 105
- revâ ol-** (Far.+T.) uygun olmak, makbul görülmek
r.- a 749
- rezzâk** (Ar.) “mahlukatına maddi ve manevi her türlü rızkı bol bol ihsan eden” anlamında esmayihüsnadandır
r. 577
- rıdvân** (Ar.) cennetin kapıcısı olan melek
r. 918
- rızk** (Ar.) nimet; yiyecek, içecek
r.+ ı 1295
- ri'âyet et(d)-** (Ar.+T.) uymak, saymak
r.- er 935
- ridâ** (Ar.) örtü, şal
r. 239
- rîk** (< Far. *rîg*) toz, kum
r.+ le 623
- rikkat it(d)-** (Ar.+T.) incelik etmek, merhamet etmek
r.- er 625, 1172
- rindân** (Far.) kalenderce yaşayanlar, rintmeşrepler
r.+ a 1679
- rindâne** (Far.) rintçesine
r. 928
- rîş-i fir'avn** (Far.+Ar.) Firavun'un sakalı
r.+ a 1178
- rîv** (Far.) hile, düzen
r.+ ile 81
- rivâyet** (Ar.) nakledilen söz, olay
r. 616, 714
r.+ de 701
- rivâyet et-** (Ar.+T.) anlatmak, söylemek
r.- düm 83
- riyâ** (Ar.) iki yüzlülük, yalandan gösteriş
r.+ ya 1631
r.+ yıldı 454
- rû** (Far.) yüz, çehre
r.+ ya 1462
- rûh** (Ar.) can, manevi benlik
r.+ a 1346
r.+ ina 1319
r.+ uş 1478
- ruhşâre-i muhammed** (Far.+Ar.) Hz. Muhammet'in yüzü

r.+ e 353
ruḥsār-ı ādem (Far.+Ar.) Hz. Adem'in yüzü
 r.+ e 351
ruḥṣat ver- (Ar.+T.) izin vermek
 r.- diler 762
rūṣen (Far.) aşıkâr, meydanda
 r. 1113, 1657
rūṣenā (Far.) münevver, aydın
 r.+ sıdur 372
rūṣen et- (Far.+T.) aydınlatmak, parlatmak krş. *rūṣen eyle-*, *rūṣen it-*, *rūṣen kıl-*
 r.- di 324
rūṣen eyle- (Far.+T.) aydınlatmak, parlatmak krş. *rūṣen et-*, *rūṣen it*, *rūṣen kıl-*
 r.- r 371
rūṣen it(d)- (Far.+T.) açık etmek, belli etmek, meydana çıkarmak krş. *rūṣen et-*, *rūṣen eyle-*, *rūṣen kıl-*
 r.- er 378
rūṣen kıl- (Far.+T.) açık etmek, belli etmek, meydana çıkarmak krş. *rūṣen et-*, *rūṣen eyle-*, *rūṣen it-*
 r. 1827
rūṣen ol- (Far.+T.) aydınlanmak, parlamak
 r. 87
 r.- a 1129
ruṭab (Ar.) olgun hurma
 r. 739
rūz (Far.) gündüz
 r. 1333
rūze aç- (Far.+Ar.) oruç açmak
 r.- alar 1068, 1070
rūz-ı ḥamīs (Far.+Ar.) beşinci gün
 r. 1798
rūz-ı kıyāmet (Far.+Ar.) kıyamet günü
 r. 241
rūz-ı rūṣen (Far.) aydınlık gün
 r.+ de 373
rūzigār (< Far. *rūzgār*) devir, zaman, vakit
 r.+ ı 52, 81
 r.+ ıla 218
rūsvā (Far.) rezil, kepaze
 r. 1277

S

sa'ādet (Ar.) mutluluk, bahtiyarlık
 s. 1588
şa'd (Ar.) yüksek, yüce
 ş. 1010
sā'at (Ar.) saat, vakit, zaman
 s. 164
şabāḥ (Ar.) sabah
 ş. 932
 ş.+ umuz 932
şābir (Ar.) sabreden, sabırlı olan
 ş.+ in 1051
şābir ü ḥoṣnūd ol- (Ar.+Far.+T.) sabırlı ve hâlimden memnun olmak
 ş.- a 1640
şābit (Ar.) yer değiştirmeyen, durağan
 s.+ durur 740
şabr (Ar.) sabır, dayanma, tahammül gösterme
 ş. 1050
şabr eyle- (Ar.+T.) sabretmek, dayanmak krş. *şabr it-*, *şabr kıl-*
 ş. 1048
şabr it- (Ar.+T.) sabretmek, dayanmak krş. *şabr eyle-*, *şabr kıl-*
 ş. 1051
şabr kıl- (Ar.+T.) sabretmek, dayanmak krş. *şabr eyle-*, *şabr it-*
 ş. 1056
 ş.- dı 1244, 1245
şabūrlu çok sabırlı
 ş. 1048
sācid (Ar.) secde eden
 s. 1106
sācid ol- (Ar.+T.) secde eden olmak
 s.- amazuṣ 902
şaç saç
 ş.+ ı 10, 12, 1180
şaç- saçmak, dağıtmak, serpmek
 ş.- ardı 1023
 ş.- dılar 355
 ş.- duṣ 1818
 ş.- mışam 338
 ş.- up 232
şad (Far.) yüz sayısı
 ş. 655

- şadā** (Far.) ses
ş. 296
- sāde** (Far.) gösterişsiz, yalın, doğal
s. 1268
- şad hezār** (Far.) yüz bin
ş. 629, 630
- şad hezārān** (Far.) yüz binlerce
ş. 892
- şādir** (Ar.) ortaya çıkan, zuhur eden
ş.+ dur 1491
- şadr-ı cennet** (Ar.) cennetin en yüksek yeri
ş. 104
ş.+ e 815
- şadr-ı kebīr** (Ar.) yüce önder, Hz. Muhammet
ş.+ in 65
- şafā** (Ar.) rahat, huzur, neşe, gönül şenliği
ş. 345, 901, 950, 1220, 1271, 1309, 1426, 1756
ş.+ sına 1727
ş.+ ya 88, 583, 1232, 1233, 1421, 1579, 1580
- şafā <vü> hayāt bul-** (Ar.+T.) huzur ve canlılık bulmak
ş.- ur 221
- şafā bul-** (Ar.+T.) huzur bulmak
ş.- a 329, 1464
- şafā çekici** (Ar.+T.) safa süren
ş. 566
- şafā it(d)-** (Ar.+T.) neşelenmek, şenlenmek
ş.- eridi 1030
ş.+ lar i.- e 1219
- şafālık(ğ)** saflık, berraklık
ş.+ için 838, 1043, 1317
- şafā sür-** (Ar.+T.) zamanını huzurlu, zevkli geçirmek
ş.- di 964
- şafā vir-** (Ar.+T.) huzur, neşe vermek
ş.- ür 1344
- şafā-yı hālet** (Ar.) mutlu hâl, keyifli olma durumu
ş. 554
- şaff** (Ar.) grup, taraf
ş.+ ı 1039
- şafi** (Ar.) Hz. Âdem
ş. 275, 280, 423
ş.+ den 260
ş.+ ye 266, 345, 347, 534, 1368
- şafiyu'l-lāh** (Ar.) Hz. Âdem
ş. 251
- şag̃ (1)** sağ, sol karşıtı
ş.+ ı 54
ş.+ ında 315
- şag̃ (2)** sağlam; doğru
ş. 95, 99
- şag̃al-** iyileşmek, sağlığına kavuşmak
ş.- dı 1688
- şag̃ esen** hayatta ve sağlıklı, sağ salim
ş. 96
- şag̃ışla-** düşünmek, hesap etmek, saymak
ş.- dum 118
- şag̃la-** bir işin olması için gerekli durumu, şartları hazırlamak
ş.- ya 1248
- şag̃ ol-** 1. yaşıyor olmak
ş.- sun 180
2. şifa bulmak, iyileşmek
ş.- up 230
- şahābe** (Ar.) Hz. Muhammet'i sağlığında görmüş, sohbetlerine katılmış, konuşmuş olan kişi, kişiler krş. şahābī
ş. 759
ş.+ den 747
- şahābī** (Ar.) Hz. Muhammet'i sağlığında görmüş, sohbetlerine katılmış, konuşmuş olan kişi krş. şahābe
ş. 756, 764
ş.+ ye 760
- saḥī** (Ar.) cömert, eli açık
s. 40
- şāhib-i cūd** (Ar.) cömertlik sahibi
ş. 705
- şahrālu** ova, kır olan
ş. 156
- saḥt-ı güyā** (Far.) sert konuşan
s. 47
- sa'īd ol-** (Ar.+T.) kutlu olmak
ş.- dı 835
- saḳal** sakal
ş.+ ın 1179

- saķf** (Ar.) dam, çatı
s. 1114
- sāķ-ı** **arş** (Ar.) arşın direği, arş
s.+ a 504
- saķın** katiyen; katiyetle; aman ha
s. 94, 1779
- saķın-** 1. korumak, esirgemek
s. 741, 742
2. sakınmak, dikkat etmek
ş.- ğıl 1631
- sākin ol-** (Ar.+T.) sakinleşmek,
dinginleşmek
s.- up 87
- saķla-** saklamak, gizlemek, esirgemek
krş. *saķla-*
s.- ğıl 650
- şāķla-** saklamak, gizlemek, esirgemek
krş. *saķla-*
ş. 1457
ş.- ya 995
- şal-** 1. yaymak, saçmak
ş. 545
ş.- dı 609
ş.- duņ 1818
ş.- up 309
2. göndermek, sevk etmek
ş.- a 1381
ş.- ar 391, 608
ş.- ardı 710
ş.- dı 583, 1304
ş.- uņ 1390
3. salmak, bırakmak
ş.- alar 817
ş.- ar 820
ş.- mazam 963
ş.- uban 819
4. koymak, bırakmak
ş.- alar 1523
5. yıkmak, devirmek, düşürmek
ş.- miş 95
- şalāt** (Ar.) namaz
ş.+ <ı> 824
ş.+ ıla 282, 349
- şalāt ehli** namaz kılanlar
ş. 1643
- şalāt-ı selām** (Ar.) “Allah için kılınan
namazlar onun üstüne olsun ve
ona selam olsun” anlamındaki
dua krş. *şalāt <u> selām*
ş.+ ı 703, 912, 1635
- şalāt <u> selām** (Ar.) “Allah için
kılınan namazlar onun üstüne
olsun ve ona selam olsun”
anlamındaki dua krş. *şalāt-ı
selām*
ş.+ <ı> 622
ş.+ ı 186, 1356, 1528, 1541
- şalavāt** (Ar.) “Allah’ım efendimiz
Muhammet’e ve onun soyundan
gelenlere salat ve selam olsun.”
anlamına gelen dua
ş.+ ıla 653
- şalavāt eyle-** (Ar.+T.) salavat duasını
okumak krş. *şalavāt it-*, *şalavāt
ver-*, *şalāvāt ver-*, *şalāvāt ver-*,
şalavāt vir-, *şalāvāt vir-*
ş.- yin 627
- şalavāt-ı huzā** (Ar.+Far.) Allah’ın için
kılınan namazlar
ş. 318
- şalavāt it(d)-** (Ar.+T.) salavat duasını
okumak krş. *şalavāt eyle-*,
şalavāt ver-, *şalāvāt ver-*, *şalāvāt
ver-*, *şalavāt vir-*, *şalāvāt vir-*
ş.- erise 604
- şalavāt ver-** (Ar.+T.) salavat duasını
okumak krş. *şalavāt eyle-*,
şalavāt it-, *şalāvāt ver-*, *şalāvāt
ver-*, *şalavāt vir-*, *şalāvāt vir-*
ş. 653, 979, 1085
ş.- se 633
- şalāvāt ver-** (< Ar. *şalavāt*+T. *ver-*)
salavat duasını okumak krş.
şalavāt eyle-, *şalavāt it-*, *şalavāt
ver-*, *şalāvāt ver-*, *şalavāt vir-*,
şalāvāt vir-
ş. 386, 838, 995, 1015, 1101,
1125, 1159, 1166, 1192, 1220,
1233, 1253, 1271, 1281, 1353,
1415, 1429, 1445, 1479, 1512,
1526, 1550, 1580, 1591, 1600,
1612, 1642, 1720, 1728, 1736,
1754, 1766, 1794
- şalāvāt ver-** (< Ar. *şalavāt* +T. *ver-*)
salavat duasını okumak krş.
şalavāt eyle-, *şalavāt it-*, *şalavāt*

- ver-*, *şalāvāt ver-*, *şalavāt vir-*,
şalāvāt vir-
ş.- mese 635
- şalavāt vir-** (Ar.+T.) salavat duasını okumak krş. *şalavāt eyle-*, *şalavāt it-*, *şalavāt ver-*, *şalāvāt ver-*, *şalāvāt ver-*, *şalāvāt vir-*
ş. 861, 1117, 1655
ş.- elüm 940
- şalāvāt vir-** (< Ar. *şalavāt*+T. *vir-*) salavat duasını okumak krş. *şalavāt eyle-*, *şalavāt it-*, *şalavāt ver-*, *şalāvāt ver-*, *şalāvāt ver-*, *şalāvāt vir-*
ş. 247, 693, 1146, 1317, 1368, 1401, 1497, 1538, 1570, 1621, 1673
- şalţanat** (Ar.) padişahlık, sultanlık
s.+ dan 1327
- şaman** saman
ş. 232
ş.+ a 233
- şan-** düşünmek, tasavvur etmek, sanmak
ş.- a 66, 1722
ş.- ma 181, 446, 484, 485, 1454, 1502,
ş.- mağıl 1441, 1477
2. istemek, dilemek
ş.- a 1722
ş.- sa 722
- şanādīd** (Ar.) ileri gelenler, büyükler
ş.+ den 1339
- şanasın** sanki
ş. 1564
- şāniye's-neyni iz humā fi'l-ğār** (Ar.)
Tevbe suresi 9/40: "mağarada bulunan ikinin biri iken"
s. 325
- şank<i>** sanki krş. *şanki*, *şan kim*
ş. 115
- şanki** sanki krş. *şank<i>*, *şan kim*
ş. 103, 613, 1752
- şan kim** sanki krş. *şank<i>*, *şanki*
ş. 85, 404, 1561
- şaņa** sana
s. 87, 94, 118, 133, 134, 140, 168, 273, 334, 338, 341, 342, 360, 363, 373, 412, 488, 497, 540, 573, 615, 619, 626, 637, 643, 645, 689, 694, 701, 733, 734, 738, 744, 746, 749, 791, 803, 825, 834, 862, 884, 886, 887, 922, 949, 975, 1017, 1031, 1042, 1083, 1120, 1148, 1202, 1203, 1222, 1251, 1260, 1261, 1282, 1402, 1409, 1411, 1412, 1444, 1446, 1473, 1500, 1501, 1541, 1551, 1572, 1583, 1592, 1593, 1602, 1603, 1613, 1614, 1647, 1658, 1720, 1727, 1731, 1735, 1737, 1755, 1759, 1762, 1768, 1792, 1794
- şar-** sarmak, dolamak
ş.- dı 449
- şarāy** (Far.) saray
s.+ ında 688
- şarāy-ı Allāh** (Far.+Ar.) Allah'ın sarayı
s.+ ı 818
- şarāy-ı vicdān** (Far.+Ar.) vicdan sarayı
s.+ ı 324
- şarf et-** (Ar.+T.) kullanmak, tüketmek
ş.- di 1139
- şaru** sarı
ş. 170, 558, 561
ş.+ sı 1824
- şaruşın** sarı saçlı, beyaz tenli
ş. 559
- şaşı** fena, murdar
ş. 101
- şat-** satmak
ş. 116, 117, 120
ş.- a 1690
ş.- aram 1748
ş.- ardı 1679
ş.- ar men 1741
ş.- arsam 1744
ş.- dı 121
ş.- uban 126, 1677
- şatıl-** satılmak
ş.- ıcağ 123
- şatu bāzār et(d)-** satış yapmak, satmak
ş.- üp 1750
- şatun al-** satın almak
ş. 1741, 1742
ş.- a mısın 1745

- ş.- am 1743
 ş.- ayıdı 872
 ş.- dı 129, 766, 783, 1371
 ş.- dum 1748
 ş.- up durur 792
 ş.- uram 1746
 ş. mı a.- ursın 1750
- şav** kıssa, hikâye; söz
 ş.+ ı 1447
- şavâb** (Ar.) doğru
 ş. 762, 1035
- şavma** ^{‘a} (Ar.) tekke gibi ibadet yeri;
 özel tapınak
 ş. 505
- şavt** (Ar.) ses, seda
 ş. 296
- şay-** saymak, hesaba katmak,
 addetmek, dikkate almak
 ş.- maz 1359
 ş.- up 1749
- şayd-ı dil kıl-** (Ar.+Far.+T.) gönül
 avcılığı yapmak
 ş. 1294
- sāye şal-** (Far.+T.) gölge yapmak,
 gölgelendirmek
 s.- dılar 947
 s.- uban 735
- sāyil** (< Ar. *sā'il*) soru soran kimse
 s. 1275
- sebağ** (Ar.) ders
 s. 518, 858, 1509
- sebağ al-** (Ar.+T.) ders almak
 s.- asın 1385
- sebeb** (Ar.) sebep, neden
 s.+ den 223, 690, 737, 738, 793,
 826, 879, 1002, 1361, 1529, 1652
 s.+ den durur 1430
 s.+ i 1360
- sebîl sür-** (Ar.+T.) yol sürmek, bir yolda
 ilerlemek
 s.- e 1196
- sebz** (Far.) yeşil
 s. 156
- sebz-ḥaṭṭ** (Far.+Ar.) yeşil bir yazı
 s.+ ıdı 510
- seccāde** (Ar.) namazlık
 s. 448, 452, 454, 456, 474, 534
- seccāde-i riyā** (Ar.) iyi yüzlülük
- seccadesi
 s.+ yı 533
- secde** (Ar.) saygı gösterme, secde etme
 s. 516, 518
- secde et(d)-** (Ar.+T.) saygı göstermek,
 secde etmek krş. *secde eyle-*,
secde kıl-
 s.- em 519
 s.- medüm 664, 665
 s.- meyeler 528
 s.- mezem 521
- secde eyle-** (Ar.+T.) saygı göstermek,
 secde etmek krş. *secde et-*, *secde*
kıl-
 s.- medi 529, 531
- secde-gāh** (Ar.+Far.) secde edilecek
 yer, ibadet yeri
 s. 1114
- secde kıl-** (Ar.+T.) saygı göstermek,
 secde etmek krş. *secde et-*, *secde*
eyle-
 s.- a 511
 s.- madı 450
 s.- mayup 663
 s.- uban 257
- seçil-** seçilmek, ayırt edilmek
 s.- ürüdi 724
- sed ol-** (< Ar. *sedd+T. ol-*) engel olmak
 s.- maz 670
- sefāhet** (Ar.) zevk ve eğlence
 düşkünlüğü
 s. 15
- sefīne** (Ar.) gemi
 s. 97
- sefk eyle-** (Ar.+T.) dökülmek, akıtmak
 s.- di 89
- sehāvet** (Ar.) cömertlik
 s.+ le 40
- sehl-ter** (Far.+T.) çok kolay
 s. 39
- sekiz** sekiz
 s. 364, 365, 371, 372
 s.+ i 362
- sekizinci** sekizinci
 s. 765
- seksen-** ürpermek, irkilmek
 s.- meye 587
- selām** (Ar.) selam, esenlik, iyi dilek

- s. 1789
s.+ ı 177, 282, 451, 575, 921,
982, 1007, 1109
s.+ in 1466
s.+ ında 1134, 1739
s.+ ıyla 712, 1127
s.+ um 1788
s.+ uñ 883, 1791
- selām eyle-** (Ar.+T.) selam etmek, iyilik
dilemek
s.- r 162
- selām-ı huzā** (Ar.+Far.) Allah'ın selamı
s. 387
- selām-ı sübhānī** (Ar.) Allah'ın selamı
s. 1623
- selāsīl** (Ar.) zincirler
s.+ den 724
s.+ i 697
- sem^ˈ** (Ar.) kulak
s. 643, 996, 1284
s.+ ine 1201
- semā** (Ar.) gökyüzü
s. 584
s.+ ya 474
- semā^ˈ** (Ar.) Mevlevi dervişlerinin ney,
kudüm, nısfıye gibi çalgılar
eşliğinde toplu olarak döne döne
yaptıkları ayine verilen ad
s. 1433
- semā^ˈ ed-** (Ar.+T.) işitmek, dinlemek
krş. *semā^ˈ et-, semā^ˈ eyle-, semā^ˈ
id-, semā^ˈ it-, semā^ˈ kııl-*
s. 1016
- semā^ˈ et(d)-** (Ar.+T.) işitmek, dinlemek
krş. *semā^ˈ ed-, semā^ˈ eyle-,
semā^ˈ id-, semā^ˈ it-, semā^ˈ kııl-*
s.- e sen 1437
s.- mişem 1768
- semā^ˈ et(d)-** (Ar.+T.) sema yapmak,
dönmek
s.- üp 1430
- semā^ˈ eyle-** (Ar.+T.) işitmek, dinlemek
krş. *semā^ˈ ed-, semā^ˈ et-, semā^ˈ
id-, semā^ˈ it-, semā^ˈ kııl-*
s. 109, 215, 342, 510, 745, 1160,
1481, 1610
- semā^ˈ id-** (Ar.+T.) işitmek, dinlemek
krş. *semā^ˈ ed-, semā^ˈ et-, semā^ˈ
eyle-, semā^ˈ it-, semā^ˈ kııl-*
s. 1103, 1259
- semā^ˈ it-** (Ar.+T.) işitmek, dinlemek
krş. *semā^ˈ ed-, semā^ˈ et-, semā^ˈ
eyle-, semā^ˈ id-, semā^ˈ kııl-*
s. 5, 12, 206
- semā^ˈ kııl-** (Ar.+T.) işitmek, dinlemek
krş. *semā^ˈ ed-, semā^ˈ et-, semā^ˈ
eyle-, semā^ˈ id-, semā^ˈ it-*
s. 1384
- semā^ˈ-yı şafā** (Ar.) mutluluk seması
s.+ lar 1431
- sem^ˈ et(d)-** (Ar.+T.) dinlemek, duymak
krş. *sem^ˈ eyle-, sem^ˈ it-, sem^ˈ kııl-*
s. 334, 1403
s.- e 332
s.- üben 1170
- sem^ˈ eyle-** (Ar.+T.) dinlemek, duymak
krş. *sem^ˈ et-, sem^ˈ it-, sem^ˈ kııl-*
s. 63, 278, 1624
- sem^ˈ-i cān aç-** (Ar.+Far.+T.) can kulağı
ile dinlemek, büyük bir dikkatle
dinlemek
s. 1385
- semīn-i metā^ˈ** (Ar.) kıymetli varlık,
servet
s. 1160
- sem^ˈ it-** (Ar.+T.) dinlemek, duymak krş.
sem^ˈ et-, sem^ˈ eyle-, sem^ˈ kııl-
s. 172, 688
- sem^ˈ kııl-** (Ar.+T.) dinlemek, duymak
krş. *sem^ˈ et-, sem^ˈ eyle-, sem^ˈ it-*
s. 9, 539, 540, 1193, 1255
s.- dum 1582
- semm-i burāk** (Ar.) Burak'ın aşırı
harareti
s. 542
s.+ a 540
- sen** sen
s. 99, 103, 108, 149, 154, 162,
165, 172, 271, 361, 386, 488,
530, 591, 633, 642, 658, 664,
666, 683, 749, 833, 865, 905,
911, 1013, 1015, 1025, 1042,
1083, 1113, 1187, 1188, 1189,
1191, 1193, 1247, 1262, 1270,
1278, 1280, 1318, 1362, 1379,
1394, 1403, 1414, 1420, 1478,

- 1497, 1501, 1512, 1535, 1566, 1569, 1570, 1578, 1579, 1590, 1591, 1600, 1602, 1606, 1610, 1641, 1644, 1647, 1648, 1657, 1673, 1696, 1698, 1701, 1736, 1745, 1751, 1759, 1764, 1766, 1808
s.+ de 495
s.+ den 665, 1056, 1411, 1413, 1695, 1751, 1789, 1805
s.+ i 136, 152, 155, 241, 242, 485, 489, 593, 685, 858, 1056, 1111, 1145, 1151, 1250, 1271, 1381, 1413, 1486, 1526, 1535, 1639, 1696, 1699, 1701, 1779
s.+ üñ 150, 154, 339, 469, 595, 682, 955, 1197, 1248, 1474, 1734, 1761
s.+ ünçün 807, 956
s.+ ünçün 284
s.+ ünile 885, 1323, 1693, 1754
s.+ ünle 86, 1322, 1698
s.+ ün mi 1212
s.+ ünven 1414
- senlik** sana ait olan benlik, şahsiyet
s. 495
- senā** (Ar.) övme, övüş
s. 342
s.+ lar 1435
- senā vü dürüd eyle-** (Ar.+Far.+T.)
övmek ve dua etmek
s.- düm 1119
- seng** (Far.) taş
s.+ e 94
s.+ ile 1011
- seng-i girān** (Far.) ağır taş
s. 875
- seng-i ḥasūd** (Far.+Ar.) haset taş
s. 92
- seng-lāh** (Far.) taşı çok olan yer
s.+ ıla 1808
- sep-** serpmek, saçmak
s.- gil 233
- ser** (Far.) baş; başı, başlangıcı olma
s.+ idür 1823
- ser-** yaymak, sermek
s.- iser 202
- ser-āgāz it-** (Far.+T.) başlamak
s. 1175
- serd** (Far.) soğuk
s. 1492, 1494
s.+ i 1494
s.+ ini 1492
- serd ol-** (Far.+T.) soğumak
s.- dı 1454
s.- ur 1484
- sere** sersem, budala, ahmak
s. 603
- ser-gerdān ol-** (Far.+T.) şaşkın olmak, şaşkınlaşmak
s.- a 1248
- ser-ḥad** (Far. *ser+* < Ar. *ḥadd*) sınır, sınır başı
s. 1830
- serīr** (Ar.) taht
s.+ ile 582
- ser-māye** (Far.) mal, varlık, servet
s. 796
s.+ dür 795
- server** (Far.) ileri gelen, başkan olan, ulu
s. 184, 599, 701, 974, 1008, 1031, 1173, 1336
- server-i dīn-dār** (Ar.+Far.) dindarların önderi, Mansūr b. Ammār
s.+ a 1303
- setr** (Ar.) avret yeri, mahrem yerler
s.+ in 946
- setr idici** (Ar.+T.) gizleyen, örten
s. 848
- setr-pūş** (Ar.+Far.) külot
s.+ uñ durur 955
- sev-** sevmek
s. 1639
s.- di 1313
s.- en 1007
s.- er 1048
s.- gil 1478
s.- me 1478
s.- megil 1232
s.- mek 1575, 1637, 1823
s.- mese 1313
s.- üp 13, 1639
- sevāb** (Ar.) 1. bir karşılık beklemeden, Allah rızası için yapılan iyi ve hayırlı iş

- s. 1670
2. hayırlı bir davranış karşılığında Allah tarafından verileceğine inanılan ödül
s. 634, 636
s.+ mı 605, 1105
- sevgü** sevgi
s.+ si durur 1574
- sevgülü** sevgili, kıymetli
s.+ dür 1554, 1556, 1557, 1565
- sevin-** sevinmek
s.- mişdi 915
- sevķ it(d)-** (Ar.+T.) yollamak, göndermek
s.- er 801
- seyf** (Ar.) kılıç
s.+ ile 189
- seyr** (Ar.) bakma, izleme
s.+ i 1033
- seyyid-i güzīn-i cihān** (Ar.+Far.) cihanın seçkin efendisi, Hz. Muhammet
s. 981
- seyyidü'l-eflāk** (Ar.) göklerin efendisi, Hz. Muhammet
s. 1337
- sezā** (Far.) layık, uygun
s. 283
- sezā-vār et(d)-** (Far.+T.) layık etmek, uygun etmek
s. 627
- şıbyān** (Ar.) küçük çocuk
ş. 1804
ş.+ ı 1803
- şıçrayıvır-** sıçrayıvermek, bir anda sarsılmak
ş.- ür 851
- siddīka** (Ar.) Hz. Ayşe'nin lakabı
s. 1032
- şidķ** (Ar.) doğruluk, gerçeklik
ş. 1632
ş.+ a 1585
- şifāt** (Ar.) vasıf, hāl, nitelik
ş.+ m 391
- şifat-ı cebrāyil** (Ar.) Cebrail'in niteliği
ş.+ den 574
- şığın-** sığınmak, kolu kanadı altına girmek
ş. 1382
- şihhat** (Ar.) 1. sağlık, esenlik
ş.+ e 226, 623, 1475
2. doğruluk, gerçeklik
ş.+ ine 787
- şına-** denemek, imtihan etmek, yoklamak
ş.- yam 1200
- sır** (< Ar. *sırr*) sır krş. *sırr*
s. 970
s.+ dur 1295
- sırr** (Ar.) sır krş. *sırr*
s. 1513
s.+ ı 515, 1297
s.+ ıdı 1819
s.+ ina 194
s.+ mı 1827
- sırr-ı huzā** (Ar.+Far.) Allah'ın sırrı
s.+ da 1604
- sırr-ı settār** (Ar.) Allah'ın sırrı
s.+ uñ 1585
- sırr-ı tevhid** (Ar.) Tevhid'in sırrı
s. 836
s.+ le 294
- şıhr-i aħdar** (< Ar. *aħdar*) yeşilin büyüğü (?)
s. 311
- sikender** İskender, İslam tarihinde daha çok efsanevi şahsiyetiyle tanınan Makedonya kralı
s.+ sin 1331
- s.kiş** cinsel ilişkide bulunma
s.+ den 14
- silsile** (Ar.) zincir
s. 720
- silsile-bend** (Ar.+Far.) zincir
s. 725
- silsile-i dāvud** (Ar.) Hz. Davut'un zinciri
s. 717
s.+ a 708
- sipend** (Far.) tütsü olarak kullanılan üzerlik tohumu
s.+ ini 354
- sirāyet kıl-** (Ar.+T.) yayılmak, yayılıp etkisi altına almak
s.- up 543
- sīr ol-** (Far.+T.) doymuş olmak

- s.- a 209
- sivri ol-** sivri biçimli olmak
s.- a 27
- siyāh** (Far.) siyah, kara
s. 1038
- siz** siz
s. 783, 1556
s.+ e 1258
s.+ ler 1393
- şohbet** (Ar.) konuşma, muhabbet
ş.+ i 639
- şohbet-i hāş** (Ar.) özel sohbet
ş. 907
- şol** 1. sol, sağ karıştı
ş. 54, 216, 850
2. ters, aksi
ş. 96
- şoñra** sonra
ş. 290
- şor-** sormak
ş. 1212
ş.- arısañ 905
ş.- dı 248, 387, 752, 1357
ş.- dılar 551, 1321
ş.- dum 107, 208, 358
ş.- ısdur 776
- şovut(d)-** soğutmak
ş.- ur 1488
- şovuk** soğuk
ş. 1490
ş.+ dur 596
- şoy** soy, nesil, kuşak
ş.+ ma 1224
- şög-** onur kırıcı sözler sarf etmek,
hakaret etmek
s.- düğün 1713
s.- düğünçün 1701
s.- üp 1696
- sök-** sökmek, çözmek
s.- ün 1391
- söyle-** söylemek, konuşmak
s. 654, 655, 736, 778, 1122,
1188, 1190, 1360, 1406, 1410,
1412, 1624, 1646, 1711, 1773
s.- di 208, 987, 1273, 1371, 1422,
1582, 1685
s.- diler 300
s.- düğün 881
- s.- düm 384, 1797
s.- gil 646, 990, 1024, 1147,
1169, 1645
s.- mişdi 1288
s.- mişdür 602
s.- mişem 1771, 1812
s.- ñ 2, 760
s.- ñüz 3, 784
s.- r 222, 909, 1090
s.- rem 643, 884, 1332, 1498,
1769
s.- ye 777, 780, 1306
s.- yem 50, 171, 207, 412, 497,
536, 540, 573, 599, 746, 886,
887, 1066, 1272, 1361, 1417,
1446, 1541, 1592, 1603, 1663,
1755, 1785
s.- yesin 1187
s.- yeyin 1572
s.- yeyüm 1017, 1282, 1437
- söylegen ol-** çok söyleyen, çok konuşan
olmak
s.- a 24
- söz** söz, konuşma, laf
s. 588, 655, 746, 836, 882, 886,
889, 942, 997, 1036, 1107, 1148,
1231, 1284, 1290, 1447, 1448,
1738, 1796
s.+ de 362, 858, 1016, 1213
s.+ den 1044, 1123, 1269, 1756
s.+ dür 1123
s.+ e 1734
s.+ i 43, 106, 165, 514, 569, 598,
703, 911, 987, 998, 1090, 1122,
1199, 1225, 1403, 1552, 1557,
1582, 1584, 1602, 1624, 1634,
1757, 1758
s.+ idür 1124, 1615
s.+ in 480, 1301, 1739
s.+ inden 453, 1315
s.+ ine 508
s.+ ini 50, 763, 1764
s.+ ler 1287, 1289, 1307, 1397,
1422, 1592, 1785
s.+ ler durur 1674
s.+ leri 432, 1288, 1773
s.+ lerün 1124
s. midi 1695

- s.+ üm 885
s.+ ümi 658, 949
s.+ ümün 1176
s.+ ümüz 940
s.+ ün 789, 1659, 1764
s.+ ünçe 880
s.+ ünle 839, 1079
s.+ ünüzün 787
- söze gel-** konuşmaya başlamak, dile gelmek
s.- di 109, 206, 779, 984, 987, 991, 1054, 1237, 1275, 1634, 1819
s.- diler 1259
s.- üben 564
s.- üp 4, 357
s.- ür 1692
- su**
su krş. *su*
s. 202, 875
s.+ ya 89, 182, 875
- şu**
su krş. *su*
ş. 242, 561, 864, 867, 1023
ş.+ da 865, 866, 1199
ş.+ ya 879
ş.+ yı 232
ş.+ yıçun 561, 1672
ş.+ yıla 240
- su'âl** (Ar.) soru
s.+ i 1221
s.+ ini 204
s.+ ünçe 356, 397
- su'âl et(d)-** (Ar.+T.) soru sormak krş.
su'âl eyle-
s.- di 204, 357
s.- düm 1062
s.- üp 562
- su'âl eyle-** (Ar.+T.) soru sormak krş.
su'âl et-
s.- di 1
s.- diler 570
s.- yen 1158
- subh-dem** (Ar.+Far.) sabah vakti
ş.+ de 377
- suçsuzın** suçsuz iken
ş. 999
- süd** (Far.) fayda, kâr
s. 96, 1640
s.+ a 1705
- süd bul-** (Far.+T.) fayda kazanmak
s.- dı 687
s.- uban 702
- şüfi** (Ar.) tasavvuf ehli, mutasavvıf
ş. 1224, 1225
- şüfi-yi şâfi ol-** (Ar.+T.) gerçek Tanrı aşığı, gerçek mutasavvıf olmak
ş. 1629
- sultân** (Ar.) 1. hükümdar, padişah
s. 155, 1323, 1324, 1328, 1330, 1547, 1593
s.+ a 1777
s.+ dur 848, 1313
s.+ um 116, 869, 1760
s.+ uñ 198,
2. Allah
s.+ a 503
s.+ ın 1395
s.+ uñ 1240, 1765
- sultân-ı cihân-bân** (Ar.+Far.) cihanı koruyan hükümdar
s. 1
- sultân-ı devrân** (Ar.) devrin sultanı
s. 5
- sultânlık** padişahlık, hükümdarlık
s. 1325
- şun-** 1. kendine doğru çekmek
ş. 954
2. elini uzatmak
ş.- sañ 1486
3. sunmak, takdim etmek
ş.- up 322
- süre-i ihlâş** (Ar.) İhlâs suresi
s. 899
- süre-i tevhid** (Ar.) İhlâs suresi
s.+ i 832
- şüret** (Ar.) biçim, görünüş, şekil
ş. 865
- süy** (Far.) yön, taraf
s.+ ını 1648
- süy-ı hâk** (Far.+Ar.) toprak yönü
s.+ e 240
- süy-ı haqq** (Far.+Ar.) Allah tarafı
s.+ a 1249
- şu yüzine çık-** ortaya çıkmak, aslı bilindir duruma gelmek
ş.- uban 866
- süz** (Far.) ızdırıp, acı

- s. 1231
- sübhān** (Ar.) “her türlü kusurdan, noksandan, beşerî nitelik ve zaafardan uzak olan” anlamında Allah’ın isimlerindedir
s. 354, 470, 492, 534, 649, 1238, 1323, 1388, 1468, 1720, 1745, 1751
s.+ a 1440
- şübyān** (Ar.) çocuklar
ş.+ a 1258
- sücūd** (Ar.) secde
s. 358
- süd** süt
s.+ inden 976
- sūhan** (Far.) söz, kelam
s. 1318, 1827
s.+ ı 1581
- sūhanān** (Far.) sözler
s. 1384
- sūhan-dān** (Far.) güzel söz söyleyen, söz söylemeyi bilen
s. 30, 34
- sūkūn eyle-** (Ar.+T.) rahatlamak, huzurlu olmak
s.- r 105
- sūkūt** (Ar.) susma, sessizlik
s. 332
- sūkūt bul-** (Ar.+T.) sessiz olmak
s.- uban 255
- sūkūt et-** (Ar.+T.) susmak
s.- di 427, 429
- süleymān** Hz. Süleyman
s. 85, 1331, 1757, 1763, 1764
- sün-** uzanmak, kendinden geçmek
s.- gil 1058
- sünnet (1)** (Ar.) Hz. Muhammet’in Müslümanlarca uyulması gereken sözleriyle örnek iş ve davranışlarının tamamı
s. 930, 965, 1530
s.+ i 935
s.+ in 1607
s.+ ini 686
- sünnet (2)** (Ar.) erkek çocukların erkeklik organları ucundaki deriyi kesip çıkarma işi
s. 1514
- sünnet et(d)-** (Ar.+T.) erkeklik organının ucundaki deriyi kesmek
s.- er 1518
- sünnet etdür-** (Ar.+T.) erkeklik organının ucundaki deriyi kestirmek
s.- e 1514
- sünnet-i muḥabbet-i aḥmed** (Ar.) Hz. Muhammet’in sünneti
s. 348
- sür-** 1. sürmek; dokunmak
s.- di 1141
s.- e 1128
s.- meye 1131
2. yürümek, ilerlemek
s. 1113, 1166, 1253, 1577, 1578, 1629, 1727
s.- di 90, 91, 750, 754, 1285, 1451, 1682, 1685, 1687, 1688, 1706
s.- diler 429
s.- düğünde 628
s.- dük 1049
s.- e 818
s.- er 191, 821, 1069
s.- erdi 731
s.- eridük 1046
s.- erlerise 731
s.- me 259
s.- meye 1587
s.- mişler 431
s.- se 1153
s.- üben 1706, 1802
s.- üñüz 1389
s.- üp 506, 1691
3. devam etmek
s.- di 303
s.- er 966
4. göndermek, uzaklaştırmak
s.- di 129, 1266
s.- e 376
s.- em 471
s.- esin 805
s.- üñüz 268
s.- üp 697
5. görüp geçirmek, yaşamak
s.- er 52

- s.- esin 897, 1014
s.- üp 1188
6. atla yol almak
s.- gil 861
s.- ıcek 543
sürh (Far.) kırmızı
s. 563, 603
sürh-gül (Far.) kırmızı gül
s. 562
sürh-rü (Far.) kızarmış, mahcup yüz
s.+ lar 566
süril- sürülmek, gönderilmek krş.
sürül-
s.- ıcek 944
s.- üp 261, 533
s.- ürdüm 522
sürmez ol- bir şeye olan ilgiyi kesmek
s.- ursa 1214
sürüd bul- (Far.) nağme, melodi
bulmak
s.- urdı 1352
sürür (Ar.) sevinç
s. 512, 836
sürüş (Far.) melek
s. 257
sürül- sürülmek, gönderilmek krş. *süril-*
s.- üp 436
süst ol- (Far.+T.) zayıf, güçsüz olmak
s.- a 46
s.- madı 959
s.- maz 419
süvār (Far.) bir binek hayvanına,
özellikle ata binmiş kimse
s. 931
süvār ol- (Far.+T.) at vb. binek
hayvanına binmek
s.- a 816
- Ş**
- şāb** (< Ar. *şābb*) genç erkek, delikanlı
ş. 926
şād (Far.) sevinçli, mutlu
ş.+ a 1217, 1730
şādān (Far.) sevinçli, memnun
ş. 313
şādān ol- (Far.+T.) sevinmek, mutlu
olmak
ş.- a 349, 1600
ş.- avuz 656
ş.- ur 967
şādi (Far.) sevinç, mutluluk krş. *şādī*
ş.+ si 32
şādī (Far.) sevinç, mutluluk krş. *şādī*
ş. 1223, 1538
şād-kām-ı vaqt (Far.+Ar.) sevinçli
zamanlar
ş.+ ile 304
şād ol- (Far.+T.) sevinmek, mutlu
olmak
ş. 1101
ş.- a 23, 400, 1731
ş.- ğıl 1721
ş.- up 136
şāh (Far.) 1. padişah, hükümdar
ş. 1310
ş.+ a 920, 1311, 1312,
ş.+ dan 1311
ş.+ ı 121, 1306
ş.+ ısağ 1314
ş.+ uş 589
2. Allah
ş.+ a 1579, 1587
şāh-ı enām (Far.+Ar.) bütün varlıkların
şahı
ş. 606
şāh-ı kişver (Far.) memleketin şahı
ş. 9
şāh-ı manşür (Far.+Ar.) Mansûr b.
Ammâr
ş.+ a 1304
şāh-ı sulţān ğāzī maĥmūd Mahmûd-ı
Gaznevî, Gazneli hükümdarı
ş. 1319
şāhid (Ar.) tanık
ş.+ sin 1534
şāhidān (Ar.) şahitler, şahit olanlar
ş. 314
şāhid-i çep (Ar.+Far.) sol şahitler
ş. 316
şāhid-i rāst (Ar.+Far.) sağ şahitler
ş.+ dur 316
şāhid ol- (Ar.+T.) şahit olmak, tanık
olmak
ş.- dılar 313
şāh ol- (Far.+T.) hükümdar olmak

- ş.- asın 1315
- şāh-vār-ı güzīn** (Far.) seçkin hükümdar
ş. 327
- şakı-** şimşek ve yıldırım gibi çakmak
ş.- masun 1425
- şāmil** (Ar.) kapsayan, içine alan
ş. 379
- şarāb-ı tahūr** (Ar.) temiz ve helal olan
cennet şarabı
ş. 321
- şarķ** (Ar.) doğu
ş. 200
- şarķ** (Ar.) şart, koşul
ş.+ <i>1</i> 820
ş.+ ıla 1699
- şası ol-** şası göz sahibi olmak
ş.- a 76
- şeb** (Far.) gece
ş. 374
ş.+ e 368
ş.+ i 1333
- şebāb** (Ar.) gençlik
ş. 641
- şeban-gāh** (Far.) gece konaklanacak yer
ş.+ ı 325
- şeb-i mi'rāc** (Far.+Ar.) Miraç gecesi
ş. 628
ş.+ a 1355
- şeb-i tārik** (Far.+Ar.) karanlık gece
ş.+ de 375
- şecā'at** (Ar.) yiğitlik, yüreklilik
ş.+ le 17
- şecer** (Ar.) ağaç
ş.+ i 92
- şecerāt** (Ar.) ağaçlar
ş. 89, 311
ş.+ a 86
- şecer-i gendüm** (Ar.+Far.) buğday
ağacı
ş.+ e 260
- şefā'at** (Ar.) peygamberlerin ve
Allah'ın izin vereceği kimselerin,
kulların suçlarının bağışlanması
için Allah katında aracılık
etmeleri
ş. 1673
ş.+ i 1638
- şefā'at et(d)-** (Ar.+T.) şefaatte
bulunmak krş. *şefā'at kıl-*
ş.- e 1639
- şefā'at kıl-** (Ar.+T.) şefaatte bulunmak
krş. *şefā'at et-*
ş.- a 1479
- şefi'** (Ar.) şefaate eden, aracılık eden
ş.+ üñ 1570
- şefi'-i dilān** (Ar.+Far.) gönüllerin
şefaateçisi, Hz. Muhammet
ş. 981
- şefķat** (Ar.) sevgi, sevecenlik
ş.+ durur 1726
ş.+ le 1091
- şeh** (Far.) 1. padişah, hükümdar
ş. 1313
2. Allah
ş.+ den 522
- şehā** (Far.) ey hükümdar, ey şah, ey
padişah
ş. 1197, 1198, 1749
- şehādet** (Ar.) 1. şahitlik, tanıklık
ş.+ de 786
2. şehitlik
ş. 670, 671
ş.+ e 1014
ş.+ le 1011, 1012
ş.+ i 671, 766
- şehādet et(d)-** (Ar.+T.) şahitlik etmek
ş.- üp 1533
- şehādet it(d)-** (Ar.+T.) şahitlik etmek
ş.- e 1533
- şeh-i cūd** (Far.+Ar.) cömertlik şahı, Hz.
Muhammet
ş. 1352
- şehīd** (Ar.) Allah yolunda savaşıp ölen
kimse
ş.+ ler 605
- şeh-i merdān** (Far.) yiğitlerin şahı, Hz.
Ali
ş. 754, 1768
- şehir** (< Far. *şehir*) şehir, il krş. *şehir*
ş.+ de 698
- şeh-per** (Far.) kuş kanadının en uzun
tüyü
ş. 495, 1178
- şehr** (Far.) şehir, il krş. *şehir*
ş. 933
ş.+ e 931, 934, 1315, 1677, 1679,

- 1690, 1710
 ş.+ inde 1273, 1418, 1797
- şehr-i** **‘asker** (Far.+Ar.) Asker şehri, Nişabur'da bir mahalle
 ş.+ de 1676
 ş.+ e 1686
- şehr-i** **ercān** (Far.) Ercan şehri, İran'da bir şehir
 ş.+ da 1068
- şehvet** **issi ol-** (Ar.+T.) şehvet sahibi olmak
 ş.- a 13
- şekāvet** (Ar.) kötü yaratılışlı olma, kutsuzluk
 ş.+ in 909
- şeker** **ye-** (Far.+T.) şeker yemek; tatlı konuşmak
 ş.- r 1616
 ş.- rler 616
 ş.- rsin 1283
- şek et-** (< Ar. *şekk*+T. *et-*) şüphe etmek
 ş.- me 1734
- şekk** (Ar.) şüphe, zan
 ş.+ i 1338
- şekl** (Ar.) şekil, biçim
 ş.+ ine 7
- şem** **‘** (Ar.) mum
 ş. 688
- şemāyil** (< Ar. *şemā'il*) tabiatlar, dış görünüş özellikleri
 ş. 599
- şems-i** **enver** (Ar.) çok parlak güneş
 ş. 828
- şenā‘at** (Ar.) kötülük, alçaklık
 ş.+ de 1825
- şer** **‘** (Ar.) şeriat, Allah'ın koyduğu yasa
 ş.+ i 1508
 ş.+ le 1018
- şer‘an** (Ar.) şeriata göre, şeriat yönünden
 ş. 1507
- şer‘ī** (Ar.) şeriata uygun
 ş. 789, 1505
- şer‘-i** **aḥmed-i ‘arabī** (Ar.) Hz. Muhammet'in şeriati
 ş. 1506
- şerīk** (Ar.) ortak
 ş.+ le 1375
- şer‘-i** **muḥammed** (Ar.) Hz. Muhammet'in şeriati
 ş.+ ile 776
- şerīr** (Ar.) kötü kişi, fesatçı, hayırsız
 ş. 698, 723
- şer‘-i** **resūl** (Ar.) Hz. Muhammet'in şeriati
 ş. 775
- şerr** (Ar.) kötülük, fenalık
 ş.+ e 1505
 ş.+ i 1003
 ş.+ le 1214
- şerr-i** **şeyṭān** (Ar.) şeytanın şerri
 ş.+ dan 1382
- şest-heftūm** (Far.) altmış yedinci
 ş.+ den 1795
- şest-pencūm** (Far.) altmış beşinci
 ş.+ den 1755
- şeş** (Far.) altı
 ş. 947
- şeṭāret** **kıl-** (Ar.+T.) sevinmek, keyiflenmek, neşelenmek
 ş.- up 1418
- şevk** (Ar.) 1. şiddetli istek, heves
 ş. 1609
 ş.+ uş 1580
 2. keyif, neşe
 ş.+ ı 1421
 ş.+ ıyyla 1426
- şevk-ı** **derd** (Ar.+Far.) dert sevinci
 ş.+ e 1626
- şey** (Ar.) nesne, varlık
 ş. 102, 1088
- şeyāṭin** (Ar.) şeytanlar
 ş.+ ile 800
- şeydā ol-** (Far.+T.) divane olmak, meczup olmak
 ş.- am 1168
 ş.- mışam 124
 ş.- up 256
- şeyḥ** (Ar.) tarikat kurucusuna, bir tarikatta en yüksek dereceye ulaşmış kimseye ve tarikat büyüklerine verilen unvan
 ş. 1071, 1149, 1305, 1306, 1502
 ş.+ i 1307, 1682
 ş.+ ile 926

- ş.+ üm 665
- şeyh** ^ʿ **abdullāh** Şeyh Abdullah (?)
ş. 1067
- şeyh ebū ishāk** Ebū İshak Kazerûnî
ş. 399, 1370
- şeyh-i deryūze** (Ar.+Far.) dilenci şeyh
ş. 1072
- şeyh-i şiblî** Ebû Bekir Şiblî, ilk
sufilerden
ş. 1833, 1834
- şeyh şiblî** Ebû Bekir Şiblî
ş.+ ye 1173
- şeyh şiblî<-yi> guzīde-i dānā** Ebû
Bekir Şiblî
ş. 1161
- şeyh şükru'l-lāh-ı devrān** Şükrullāh-ı
Şirvānî (?)
ş. 5
- şeyle** şöyle krş. *şöyle*
ş. 103, 346, 382, 404, 481, 579,
639, 780, 814, 849, 851, 875,
894, 903, 969, 1179, 1310, 1335,
1389, 1396, 1424, 1478, 1487,
1523, 1576, 1680, 1735, 1806,
1820, 1834
- şeylece** tam şu biçimde, şöyle
ş. 141
- şeytān** (Ar.) şeytan, iblis
ş. 406, 448, 515, 742, 790, 798,
1152, 1157, 1374, 1761
ş.+ a 425
ş.+ dan 741
ş.+ ı 1832
ş.+ uñ 438
- şiblî** Ebû Bekir Şiblî
ş. 1831
- şifā ol-** (Ar.+T.) derman olmak
ş.- dı 1536
- şikā** (Ar.) şikâyetler, yakınmalar
ş.+ da iken 1460
- şikār et-** (Far.+T.) avlamak
ş.- miş 759
- şikest** (Far.) kırma, kırılma
ş.+ e 961
- şindi** şimdi
ş. 403, 1786
- şir** (Far.) aslan
ş. 1680, 1687, 1689, 1691, 1692,
1706, 1708, 1712
ş.+ e 1690
ş.+ i 1683
- şir-i mezkūr** (Far.+Ar.) adı geçen,
zikredilen aslan
ş.+ e 1685
- şirk** (Ar.) Allah'a ortak koşma,
müşriklik
ş. 829, 830, 832
- şirk-i mahfi** (Ar.) gizli şirk
ş.+ den 836
- şol** şu, o
ş. 223, 473, 690, 716, 737, 738,
793, 826, 846, 943, 1002, 1261,
1274, 1328, 1390, 1529, 1555,
1556, 1558, 1652, 1699, 1700
- şöyle** şöyle krş. *şeyle*
ş. 729
- şüm-i kadem** (Ar.) uğursuz ayak
ş. 878
- şümlük(ğ)** uğursuzluk, şomluk
ş.+ ından 878, 879
- şūr** (Far.) 1. tuzluluk, acılık
ş. 230
2. gürültü, kavga, fitne
ş.+ a 1214
- şübhe** (Ar.) kuşku
ş. 842
- şücā^ʿ eyle-** (Ar.+T.) cesur kılmak
ş. 745
- şüf a** (Ar.) öncelikli alım hakkı, ön
alım
ş. 1375, 1376, 1377, 1378
ş.+ m 1372, 1373
- şükr** (Ar.) şükür, minnet
ş.+ i 1055, 1163
- şükr eyle-** (Ar.+T.) şükretmek krş. *şükr*
kıl-
ş. 1053, 1444
ş.- mez 847
- şükr-i hezār** (Ar.+Far.) bin şükür
ş. 1443
- şükr kıl-** (Ar.+T.) şükretmek krş. *şükr*
eyle-
ş.+ in k.- maz 844
- şükr olsun** (Ar.+T.) duyulan
minnettarlığı bildirmekte
kullanılan dua sözü

- ş. 854
şükrsüz şükretmeyen kişi
 ş. 847
şükr-i ni'met kııl- (Ar.+T.) nimete şükretmek
 ş.- ur 857
şümār (Far.) sayı
 ş. 980, 1511, 1660
 ş.+ ı 16, 56
şümār et- (Far.+T.) saymak, addetmek
 ş.- me 273

T

- tā** (Far.) kadar, dek, değin
 t. 50, 90, 93, 99, 138, 143, 176, 197, 226, 275, 287, 310, 329, 332, 394, 397, 398, 434, 535, 538, 585, 591, 645, 699, 769, 796, 800, 812, 828, 839, 852, 920, 957, 965, 1011, 1012, 1049, 1094, 1122, 1125, 1209, 1242, 1280, 1349, 1369, 1389, 1398, 1458, 1460, 1479, 1538, 1553, 1570, 1608, 1639
ta'ab (Ar.) eziyet, sıkıntı
 t. 243, 527
tā'at (Ar.) Allah'ın buyruklarına uyma; ibadet
 t. 560, 1294, 1300
 t.+ de 1555
 t.+ den 560
 t.+ dur 1584
 t.+ ı 255
 t.+ ıla 148, 254
 t.+ uña 142
tā'at eyle- (Ar.+T.) Allah'a itaat, ibadet etmek krş. *tā'at it-*
 t.- di 443, 455
 t.- r 1366
 t.- yüp 475
 t.+ ler e.- di 478
tā'at it(d)- (Ar.+T.) Allah'a itaat, ibadet etmek krş. *tā'at eyle-*
 t.- e 1209
 t.- üñ 408
tab' (Ar.) yaratılış, karakter
 t.+ la 253

- tāb bul-** (Far.+T.) güç bulmak, güçlenmek
 t.- am 86
 t.- asın 397
tābi' (Ar.) bağlı
 t. 381
ṭabī'at (Ar.) 1. doğa, evren
 t. 55
 2. yaratılış, yapı, karakter
 t.+ da 46
ṭabī'at-ı kāfūr (Ar.) kâfurun yapısı
 t. 596
ṭabīb (Ar.) doktor, hekim
 t. 224
 t.+ <i>durur 272
tāc (Ar.) taç
 t. 449, 1050, 1289, 1772
 t.+ a 582
 t.+ ı 1180
ta'cīl (Ar.) acele etme
 t. 137, 233
ṭağ dağ
 t. 131
 t.+ lar 1671
ṭağıt- dağıtmak
 t.- dı 92
ṭağī ol- (Ar.+T.) baş kaldırmak
 t.- mañ 1616
ṭağla- acı vermek, ıstırap vermek
 t.- duñuz 985
ṭağ ol- (< Far. *dāğ*+T. *ol-*) yara olmak
 t.- sun 180
ṭāhā (Ar.) Tāhā suresi
 t.+ yı 299
ṭahāret (Ar.) bazı ibadetleri yerine getirebilmek için önceden yapılması zorunlu maddi ve manevi temizlik
 t.+ ile 246
ṭahāret et(d)- (Ar.+T.) temizlenmek
 t.- üñ 240
ṭahāret-i şiddīk (Ar.) Hz. Ebu Bekir'in temizliği
 t. 557
taḥarrī (Ar.) araştırma, bulmaya çalışma
 t. 1644, 1645, 1648, 1649
taḥkīk (Ar.) şüphesiz, muhakkak

- t. 541
t. 557
- taht** (Far.) en üst makam, taht
t. 253
t.+ ında 478
- tahte-i levh** (Far.+Ar.) tahta levha
t. 458
- tahvîl et(d)-** (Ar.+T.) değiştirmek,
çevirmek
t.- üp 195
- tâ'inân** (Ar.) kınayanlar
t.+ dur 845
- tâkât** (Ar.) güç, kuvvet, derman
t. 1783
t.+ um 1057
t.+ uş 1058
- tâkât-i âteş** (Ar.+Far.) ateşin gücü
t.+ e 1462
- takdîr** (Ar.) Allah'ın uygun görüp
belirlemesi, yazgı, alın yazısı
t.+ üm 1463
- takdîr-i haqq** (Ar.) Allah'ın takdiri
t.+ ı 1473
- takdîr it(d)-** (Ar.+T.) Allah'ın uygun
gördüğü şekilde olmak
t.- er 849
t.- üpse 312
- tâ ki** (Far.+T.) için, diye; sonunda;
yeter ki
t. 26, 91, 100, 134, 191, 234,
235, 241, 336, 339, 542, 546,
582, 587, 696, 934, 968, 1129,
1145, 1168, 1180, 1232, 1270,
1315, 1406, 1408, 1428, 1452,
1459, 1539, 1571, 1579, 1601,
1617, 1719, 1720, 1780
- tâ kim** (Far.+T.) sonunda; yeter ki
t. 137, 343, 527, 835, 914, 940,
1053, 1087, 1098, 1386, 1455,
1591, 1614, 1682
- taklîd** (Ar.) hâl ve makam ehlinin
sözlerini söyleme, fakat huyları
ile huylanmama, onlar gibi olgun
olmadığı hâlde olgun görünmeye
çalışma
t. 831
- tal** dal
t.+ ında 743
- taleb** (Ar.) istek, dilek
t.+ üm 1411
- taleb eyle-** (Ar.+T.) istemek, dilemek
krş. *taleb kıl-*
t.- yüp 1154
- taleb kıl-** (Ar.+T.) istemek, dilemek krş.
taleb eyle-
t.- up 1152
t.- ursın 1377
- tâli'** (Ar.) baht, talih, kismet
t.+ üş 1196
- ta'lîm et-** (Ar.+T.) öğretmek, ders
vermek
t.- mese 414
- tamâm** (Ar.) tam olarak, eksiksiz
t. 215, 227, 1120, 1209, 1347,
1757
- tamâm et-** (Ar.+T.) tamamlamak krş.
tamâm eyle-
t.- di 430, 1000
- tamâm eyle-** (Ar.+T.) tamamlamak krş.
tamâm et-
t. 132
- tamâm ol-** (Ar.+T.) tamamlanmak
t.- a 1493
t.- dı 369
t.- mış 148
- taımız-** damlatmak
t.- up 228
- taımu** cehennem
t. 245, 370, 816
t.+ da 814
t.+ dan 1465
t.+ durur 374
t.+ nuş 376
t.+ sında 910
t.+ yı 1449
- tanı-** bilmek, anlamak
t. 1647, 1658, 1773
- tanuğ tut-** tanık göstermek
t. 770
- tañ (1)** şafak vakti
t. 907
- tañ (2)** şaşılacak şey, hayrete şayan
t.+ a 703
- tañağal-** şaşakalmak, donakalmak
t.- mışdı 960
t.- urdı 721

- tañla-** şaşırmaq, şaşmak
t. 63
- tañrı** Tanrı, Allah
t. 804, 873
t.+ sı mısın 1179
t.+ yam 666
- tañ** tamamen, büsbütün
t. 1038
- tañ-** tapmak, ibadet etmek, kulluk etmek
t.- up 1652
- tañsur-** teslim etmek, emaneti geri vermek
t.- uram 1503
- tañu** 1. huzur, kat, nezd
t.+ ñ 1752
2. hizmet, vazife, ibadet, hürmet
t.+ ña 162
- tañaf-ı** 'oşmān (Ar.) Hz. Osman'ın tarafı, yönü
t.+ a 751
- tārī** (Far.) karanlık, kasvet, hüzn
t. 1098
- tañıñ** (Ar.) yol, tutulan yol
t.+ a 179, 1166
t.+ den 484
t.+ i 1269
- tañt-** 1. çekmek
t.- am 138
2. tartmak, ölçmek, ağırlık bulmak
t.- ıcağ 1661
t.- uban 1665
- tañtıñ-** tartmak işi yapılmak, ölçülmek
t.- ısun 1362
t.- ur 1663, 1664, 1667, 1670
- tār u mār ol-** (Far.+T.) perişan olmak, darmadağınık olmak
t.- ma 1631
- tās** (Ar.) içine sulu yiyecekler konulan çukur kap, kâse
t.+ ı 145
- taşavvuf** (Ar.) İslam'ın zahir ve bâtin hükümleri çerçevesinde yaşanan manevi ve deruni hayat tarzı
t. 1628
- taşavvuf ehli** tasavvufla uğraşan kimse, mutasavvıf, sufi
t.+ dür 1625
t.+ le 1605, 1606
t.+ ne 1616
- taş (1)** taş
t. 95, 102, 865, 866, 867, 873, 1010, 1256, 1342, 1802, 1803
t.+ a 101
t.+ ı 134, 873
t.+ uñ 874
- taş (2)** dış, hariç
t.+ ı 439
- taş at-** taş atmak, taşlamak
t.- arlardı 1804
- taşı-** taşımak, götürmek
t. 132, 134
t.- mış 147
t.- sañ 131
t.- yam 137
- taşın-** taşımak işi yapılmak, götürülmek
t.- maya 147
t.- sın 142
- taşıra** dışarı
t. 1296
- taşra** dışarı
t. 138, 509, 1105
t.+ sına 1809
t.+ sında 1104
- tatar** Tatar halkından olan kimse
t. 704
- tañ eyle-** (Ar.+T.) boynuna gerdanlık gibi takmak
t. 1609
- tañ-ı la'net** (Ar.) lanet halkası
t.+ e 531
- tāy** (Far.) denk, misil
t.+ ı 299
- tañan-** dayanmak, güvenmek
t.- up 328
- tañy-ı mekân** (Ar.) bir anda gidiverme, mesafeyi aşma şeklindeki mucize ve keramet
t. 700
- tañyibāt** (Ar.) iyi kadınlar
t. 396
- tañyibin** (Ar.) iyi erkekler krş. *tañyibīn*
t.+ le 396
- tañyibīn** (Ar.) iyi erkekler krş. *tañyibīn*
t.+ ile 397

- tāze** (Far.) taze, yeni
t. 1142
- tāze vü ter** (Far.) çok taze, körpe
t. 210
- ta'zīm bul-** (Ar.+T.) saygı kazanmak
t.- uban 445
- ta'zīm eyle-** (Ar.+T.) saygı göstermek,
ululamak
t. 1314
t.- dük 140
- tāziyāne** (Far.) kırbaç, kamçı
t.+ yle 933
- tebāh** (Far.) yıkılma, mahvolma
t.+ a 219
- tebāh et-** (Far.+T.) yıkmak, mahvetmek
t.- me 1253
- tebāh ol-** (Far.+T.) yıkılmak, mahvolmak
t.- a 1670
t.- uram 1059
- tebbet** (Ar.) Tebbet suresi
t.+ le 899
- tebdīl** (Ar.) değiştirme, değiştirilme
t. 1549
- teber** (Far.) balta
t.+ in 1706
- teb <ü> tāb** (Far.) huzursuzluk, zihin
huzursuzluğu krş. *teb ü tāb*
t.+ ı 1800
- teb ü tāb** (Far.) 1. ateş ve huzursuzluk
krş. *teb <ü> tāb*
t.+ ı 228
2. kaygı ve zihin huzursuzluğu
t.+ ın 376
- tecellī** (Ar.) Allah'ın adları, nitelikleri
ve eylemleri ile varlıklarda
yansıması
t.+ si 1611
- tedbīr** (Ar.) tedbir, önlem
t.+ i 1683
- te'ennī** (Ar.) ilerisini düşünerek hareket
etme, ihtiyatlı davranma
t. 41, 42
- tefaḥḥuṣ eyle-** (Ar.+T.) iyice araştırmak
krş. *tefaḥḥuṣ kıl-*
t.- mişem 1771
- tefaḥḥuṣ kıl-** (Ar.+T.) iyice araştırmak
krş. *tefaḥḥuṣ eyle-*
t. 1269
- tefhīm eyle-** (Ar.+T.) bildirmek, anlatmak
t.- gıl 530
- tehdīden** (Ar.) korkutmak için, tehdit
maksadıyla
t. 1420
- tek** tek, yalnız
t. 568
- tekāsül** (Ar.) tembellik, gevşeklik
t. 52
- tekbīr eyle-** (Ar.+T.) tekbir almak
t.- di 1243
- tekebbür ol-** (Ar.+T.) kibirlenmek
t.- a 28
- tekellüm kıl-** (Ar.+T.) söylemek,
konuşmak
t.- up 105
- tekrār** (Ar.) yeniden, yine
t. 1170, 1281
- tel** yığın, küme
t.+ i 137
- telbīs** (Ar.) hile; aldatma
t. 454
- telebbüs eyle-** (Ar.+T.) giymek,
giyinmek
t.- r 1381
- tem** (< Ar. *temm*) tamam olma, yetme
t. 1052
- temennā** (Ar.) arzu, istek
t. 1828
- temr** (Ar.) hurma
t. 737
- ten** (Far.) vücut, beden, ten
t. 442, 1065
t.+ de 850, 1341
t.+ e 1074
t.+ i 242, 956
- teng** (Far.) sıkıntı, darlık
t. 182
- tenhā** (Far.) yalnız, tek başına
t. 568
- ten-i pāk** (Far.) mübarek beden
t.+ i 617
- tenük** (Far.) dayanıksız, zayıf
t. 1063
- ter (1)** ter krş. *der*
t. 542
t.+ i 543
- ter (2)** (< Ar. *terr*) uzak, mesafeli

- t. 1379
- terāzū** (Far.) terazi
t. 1660, 1661, 1665, 1668
t.+ da 1663, 1672
t.+ dan 1663
t.+ sinca 1669
- terk et(d)-** (Ar.+T.) bırakmak
t.- üben 994
- tertīb** (Ar.) düzen, düzenleme
t. 882
t.+ ine 894
- tesbīh** (Ar.) Allah'ı zikretme
t. 632, 1558
t.+ i 490
t.+ ince 634
- teskīn ol-** (Ar.+T.) yatıştırıcı,
sakinleştirici olma
t. 237
- teslīm et-** (Ar.+T.) teslim etmek,
vermek krş. *teslīm eyle-*
t.- di 1077
- teslīm eyle-** (Ar.+T.) teslim etmek,
vermek krş. *teslīm et-*
t.- dün 140
- teşrih** (Ar.) bir sorunu inceden inceye
ele alıp inceleme; açıklama
t.+ de 170
- teşvīş** (Ar.) karışıklık, karıştırma
t. 58, 117, 288, 1633, 1719
- tevaḳḳuf et-** (Ar.+T.) beklemek,
durmak
t.- di 1702
- tevḥīd** (Ar.) Allah'ın birliğine inanma,
bir ve tek olduğunu kabul edip
söyleme
t. 831, 835
- teyemmüm** (Ar.) su bulunmayan
durumlarda toprak vb. ile abdest
alma
t.+ le 240
- tezyīn et-** (Ar.+T.) süslemek, bezemek
krş. *tezyīn kıl-*
t.- di 301
- tezyīn kıl-** (Ar.+T.) süslemek, bezemek
krş. *tezyīn et-*
t.- dı 292
- tıbkı** (< Ar. *tıbk*) aynı, benzer
t. 545, 547
- tıfl-ı cān** (Ar.+Far.) tecrübesiz kişi
t.+ a 421
- tilāvet** (Ar.) Kur'an'ı usulüne göre
makamla okuma
t. 1558
- tin** can, ruh, nefis
t. 773
t.+ i 766, 783, 799, 1010
t.+ ini 798
t.+ üñ 774
- tīz** (Far.) tez, çabuk, hemen
t. 415, 1040, 1487
- tīzrek** derhâl, çarçabuk
t. 132
- tobra** (< Far. *tōbre*) torba
t.+ yı 1069
- toğ-** 1. doğmak, dünyaya gelmek
t.- ar 1265
t.- dı 182, 876
t.- sa 77
2. ufukta yükselmek
t.- madan 380
- toğrı olma-** doğru olmamak, yalan veya
yanlışla hareket etmek
t.- ya 72
- toğru** doğru, gerçek, yanlış olmayan
t. 697
t.+ lara 165
- toğru ol-** doğru olmak, yanlış olmamak
t.- a 1650
- toğur-** doğurmak, dünyaya getirmek
t.- dı 871
- toḳın-** 1. isabet etmek, rast gelmek
t.- ur 218
2. dokunmak, değmek
t.- up 914
- toḳıt-** dokutmak, dokuma işini
başkasına yaptırmak
t.- ur 977
- toḳsan biḳ** doksan bin
t. 181
- toḳuzuncı** dokuzuncu
t. 791
- toḳuz yüz toḳuz** dokuz yüz dokuz
t.+ dadur 1795
- tol-** dolmak
t.- a 1094, 1542, 1549, 1611
t.- ar 851

- ı.- asın 1538
 ı.- mış 468
ıolan- dolanmak
 ı.- urlar 1803
ıoldur- doldurmak
 ı.- up 1069
ıolu dolu, dolmuş olan, çok
 ı. 1302
 ı.+ mı 1426
ıon elbise, kıyafet
 ı. 974, 978
ıonat(d)- donatmak, süslemek
 ı.- uban 293
ıonan- donanmak, süslenmek
 ı.- dı 292
ıoprak(ğ) toprak
 ı. 233
 ı.+ dan 516
 ı.+ ı 134
ıoptolu dopdolu, ağzına kadar dolu
 ı. 1524
 ı.+ dur 1163
ıoptolu kıl- çok fazla doldurmak
 ı.- uban 1802
ıoyur- doyurmak
 ı.- saı 1752
ıübā (Ar.) cennette var olduğuna inanılan kökleri yukarıda dalları aşağıda bir ağaç
 ı. 945
ıudak(ğ) dudak krş. *dudak*
 ı.+ ı 22
ıudaş ol- karşılaşmak, yaklaşmak
 ı.- a 101
 ı.- mayalar 173
ıüde (Far.) yığın, küme
 t. 130
ıuğyān (Ar.) haddini aşma, azgınlık
 ı. 191
ıül <u> **dirāz ol-** (Ar.+Far.+T.) çok ve uzun olmak
 ı.- a 1775
tun (< Far. *tūn*) taraf, yan, yer
 t.+ ı 197
ıur- durmak, beklemek, bulunmak
 krş. *dur-*
 ı.- a 772, 1555, 1685
 ı.- dı 315, 445, 875, 1340, 1834
 ı.- ma 1100, 1686
 ı.- mışdı 720, 1236
 ı.- up 1702, 1708
 ı.- updı 308
 ı.- ur 169
 ı.- urdum 1799
ıuş et- karşı karşıya getirmek
 ı.- me 94
ıuş ol- nail olmak, erişmek
 ı.- a 815
ıut- 1. tutmak krş. *dut-*
 ı.- a 773
 ı.- ar 303, 968, 971
 ı.- mışdı 916
 ı.- uban 1607
 ı.- up 306, 321
 2. saklamak, muhafaza etmek, gizlemek
 ı.- a 865
 3. elde etmek
 ı.- asın 1765
 ı.- maya 1763
 4. istila etmek, kaplamak
 ı.- dı 244
 5. kullanmak
 ı.- maz 1376
ıuz tuz
 ı. 1186, 1189
 ı.+ a 1182
 ı.+ ı 1182
 ı.+ ına 1183
ıük huysuz, geçimsiz, çileden çıkarıcı (?)
 t. 29
ıürbe (Ar.) genellikle içinde ulu kimselerin gömülü olduğu anıt mezar
 t.+ sinde 399
ıürbet (Ar.) türbe
 t.+ inde 1370
ıürbet-i aımed (Ar.) Hz. Muhammet'in türbesi
 t.+ e 1019, 1020

U

- u** ve krş. *ü*
 <u>. 54, 67, 117, 120, 200, 233,

- 253, 296, 345, 352, 358, 359, 365, 410, 449, 499, 560, 614, 655, 704, 724, 792, 794, 796, 809, 831, 970, 978, 1044, 1086, 1132, 1167, 1189, 1198, 1202, 1203, 1300, 1333, 1379, 1426, 1497, 1530, 1619, 1632, 1660, 1670, 1820
u. 283, 308, 696, 830, 908, 985, 1022, 1074, 1186, 1577, 1589, 1818, 1829
- ‘ucme-i noḡtatü'l-lisān** (Ar.) dilinin noktasının tutukluluḡu (?)
‘u. 1110
- ucundan** sebebiyle, yüzünden, -den dolayı
u. 527, 764, 1135
- uç(c)** uç, kenar
u.+ ında 586, 594
- uç-** uçmak
u.- amazsın 923
u.- dı 474
- uḡra-** uḡramak, rastlamak, rast gelmek
u.- ma 178
u.- maḡ 184
- uḡrayugel-** rastgelmek
u.- di 1419
- uḡun-** bayılacak hâle gelmek, akılı başından gitmek
u.- ur 1218
- uḡrā** (Ar.) öteki dünya, ahiret
u.+ ya 1320
- ‘uḡbā** (Ar.) öteki dünya, ahiret
‘u. 894
‘u.+ da 893
- ‘uḡūbet** (Ar.) ceza
‘u. 692
- ‘uḡūl** (Ar.) akıllar
‘u. 253
- ul** toprak
u. 142
- ‘ulemā** (Ar.) bilginler, âlimler
‘u. 1548
- ulu** ulu, yüce, büyük, saygıdeḡer
u. 163, 487, 1273, 1302, 1594, 1782, 1790
u.+ dur 1554
u.+ lar 602, 746
- u.+ lardan 455
u.+ lardur 763
- ululan-** büyüklenmek, kibirlenmek
u.- a 66
- ululuḡ(ḡ)** yücelik
u.+ ına 1534
- ululuḡ bul-** yücelik bulmak
u.- dı 328
- ulu ol-** şerefli, itibarlı olmak
u.- ur 17
- um-** ummak, dilemek, temenni etmek
u.- arıdı 1689
u.- arum 1309
u.- maḡdur 1099
u.- maya 1311
- umagel-** umagelmek
u.- mişüz 1805
- umın-** umut etmek, ummak
u. 1382
- umu** ümit, dilek, emel
u.+ muz 1695
- unıt(d)-** unutmak
u.- a 1459
u.- dı 1683
u.- mişıdı 145
u.- upvan 1055
- unuducı** unutan
u. 826
- ur-** vurmak
u.- ayıdı 1423
u.- dı 914, 917
u.- mayam 1704
u.- up 95, 933
u.- ur 1256
u.- urlarıdı 1803
- ‘urūc et-** (Ar.+T.) yükselmek, yukarı çıkmak
‘u.- di 476
- urun-** oturtulmak, konulmak
u.- dı 673
- uşlan-** uslanmak, akıllanmak
u.- a 986, 988
- uşūl** (Ar.) 1. tutulan yol, izlenen yöntem
u. 380
2. yavaş, alçak olarak
u. 1288
- ut-** yenmek, oyunda kazanmak

- u.- mışlar 983
- utanğan ol-** çok utangaç olmak
u.- a 34, 62
- utanmaz kimse ol-** utanmaz olmak
u.- ur 53
- ‘uṭārid** (Ar.) Merkür gezegeni
‘u. 306
- uy-** uymak, tabi olmak
u. 1538
u.- ar 1530
u.- dı 425
u.- ğıl 768
- uyan-** uyanmak
u.- dı 304
u.- uban 589
- uyanugel-** uyanıvermek
u.- di 597
- uyar-** uyarmak, harekete geçirmek
u. 238, 822, 1497
- uyķu** uyku
u.+ da 585
- uyu-** uyumak
u.- sa 1554
- ‘uyūn** (Ar.) gözler
‘u. 1135
- uz** iyi, güzel, münasip
u. 144
- uz gelme-** uygunluk içinde devam etmemek, denk gelmemek
u.+ a g.- di 1072
- uzun** uzun
u.+ ıdı 727
- uzun ol-** uzun olmak
u.- a 68
u.- anlar 80
- Ü**
- ü** ve krş. *u*
<ü>. 156, 235, 251, 280, 288, 306, 309, 317, 332, 417, 439, 495, 527, 550, 554, 607, 615, 620, 624, 632, 634, 643, 649, 680, 711, 741, 743, 792, 848, 854, 895, 943, 1053, 1121, 1169, 1171, 1319, 1378, 1379, 1400, 1438, 1462, 1464, 1535, 1558, 1589, 1601, 1637, 1726, 1751
- ü.** 59, 110, 172, 209, 313, 320, 442, 490, 494, 565, 619, 696, 704, 819, 830, 846, 891, 922, 971, 1268, 1278, 1284, 1311, 1324, 1331, 1447, 1471, 1483, 1502, 1531, 1567, 1584, 1638, 1777
- üç** üç
ü. 369, 768, 788, 948, 949, 955, 1335, 1336, 1340, 1347, 1385, 1388, 1397, 1586, 1668
ü.+ i 946
ü.+ le 946
- üçünci** üçüncü
ü. 674, 1052
ü.+ ye 476
- üç yüz** üç yüz
ü. 258, 442, 445, 1452, 1453, 1455, 1467, 1468
- üç yüz biñ** üç yüz bin
ü. 579, 590
- üfür-** üfleme
ü.- üp 1488
- ükül** (Ar.) rızık, azık, nasip
ü.+ ile 842
- üm** (< Ar. *ümm*) anne krş. *ümm*
ü. 678
- ümīz** (Far.) ümit
ü.+ üm 1133
- ümm** (Ar.) anne krş. *üm*
ü.+ ine 1037
- ümmet** (Ar.) bir peygambere inanıp onun yolunu seçen insanların tümü
ü. 322, 323, 691
ü.+ e 670, 925, 926
ü.+ i 245, 1292, 1636
ü.+ için 1291
ü.+ isin 1281
ü.+ üm 1365, 1462
ü.+ ün 671
ü.+ üne 1464, 1468
- ümmet-i hāş** (Ar.) has ümmet
ü.+ sañ 1015
- ümmet-i hāş ol-** (Ar.+T.) has ümmet olmak
ü.- up 1014
- ümmet ol-** (Ar.+T.) ümmet olmak

ü.- up 685
ümmü hānī Hz. Ali'nin kız kardeşi
 ü. 537, 585
ün et- seslenmek, haykırmak krş. *ün kı-*
 ü.- di 203
ün kı- seslenmek, haykırmak krş. *ün et-*
 ü.- ur 1424
ürper- korkmak, sarsılmak
 ü.- üp 1180
'üryān (Ar.) çıplak
 'ü. 1801
üst üst, üzeri
 ü.+ inde 1434
 ü.+ ine 202, 228, 229, 232, 404,
 813, 934, 959, 1130
 ü.+ üne 1531
üstād (Far.) usta; hoca
 ü. 43
 ü.+ in 467
üstād ol- (Far.+T.) üstat olmak
 ü.- mişām 127
üstüvār (Far.) sağlam, dayanıklı
 ü. 463
üş işte, şimdi
 ü. 536, 642, 657, 774, 1063,
 1491, 1747
üşbu işte bu, bu
 ü. 38, 84, 96, 108, 127, 128, 153,
 208, 219, 285, 300, 353, 385,
 388, 401, 434, 435, 470, 513,
 514, 518, 529, 576, 600, 654,
 667, 669, 674, 732, 752, 765,
 778, 822, 849, 860, 881, 923,
 947, 955, 969, 978, 988, 998,
 1047, 1060, 1081, 1107, 1120,
 1162, 1254, 1287, 1288, 1289,
 1290, 1295, 1316, 1341, 1360,
 1374, 1388, 1397, 1420, 1440,
 1463, 1485, 1540, 1552, 1573,
 1582, 1657, 1700, 1742, 1756,
 1787, 1796, 1806, 1812
 ü.+ dur 334, 1506
 ü.+ nı 379
üşü- üşümek
 ü.- se 1489
üşür- elinde bir şey ile saldırmak,
 üşüştürmek
 ü.- mişdi 1256

üzere üzerine, üzerinde krş. *üzre*
 ü. 550, 882
üzre üzerine, üzerinde krş. *üzere*
 ü. 127, 157, 167, 233, 319, 352,
 404, 454, 456, 458, 474, 613,
 690, 740, 785, 850, 867, 873,
 875, 931, 947, 966, 1133, 1184,
 1261, 1342, 1350, 1378, 1431,
 1433, 1560, 1706
 ü.+ dür 975, 1397

V

vācib (Ar.) yapılması gerekli olan
 v.+ durur 359, 1645, 1649
vācib ol- (Ar.+T.) gerekli olmak,
 gerekmek
 v.- a 692
vāfir (Ar.) çok, bol
 v. 437
vākıf eyle- (Ar.+T.) bilgi sahibi etmek
 v.- yem 1151
vākıf ol- (Ar.+T.) bilmek, bilgi sahibi
 olmak
 v.- dı 428
vaqt (Ar.) vakit, zaman
 v.+ <i> 71, 835
 v. 303, 1239, 1278, 1708
 v.+ i 84, 667, 1049
 v.+ in 946
 v.+ ine 424
 v.+ i 101
 v.+ in 904
 v.+ ün 1232, 1240
 v.+ üne 343
 v.+ ünji 1784
 v.+ ünjün 1617
vaqtakim (Ar.+Far.) ne zaman ki, -diği
 zaman
 v. 537
vaqt-i haber (Ar.) haber zamanı
 v. 1460
vaqt-i kış (Ar.+T.) kış zamanı
 v. 1485
vaqt-i namāz (Ar.) namaz vakti
 v. 1238
vaqt-i tebāh (Ar.+Far.) mahvolma
 zamanı

- v. 1138
va'llāh a'lem (Ar.) en iyisini Allah bilir
v. 35, 77
vallāhi (Ar.) Allah'ı tanık gösteririm
v. 1561
var 1. var, mevcut, hepsi
v. 236, 244, 346, 394, 458, 481, 485, 629, 816, 883, 969, 1132, 1133, 1305, 1307, 1310, 1372, 1373, 1378, 1413, 1426, 1463, 1659, 1660, 1661, 1680, 1693, 1735, 1754, 1800
v.+ dı 130, 198, 929, 1676, 1698, 1703, 1756
v.+ dur 7, 893, 1787
v.+ durur 505, 892, 1573
v.+ ıdı 440, 709, 948, 1302
v.+ ımış 1434
v.+ isa 1580
v.+ sa 1106, 1111, 1609
2. haydi, durma!
v. 225, 957, 1145, 1252
var- varmak, ulaşmak, gitmek
v. 142, 155
v.- a 691, 753, 769, 813, 1685
v.- am 1059
v.- dı 457, 1074, 1205, 1276, 1688
v.- dum 1408
v.- duğınca 1776
v.- mışıdı 1209
v.- uban 760
v.- up 1250, 1786
v.- ur 1325, 1449
v.- uram 133
varak (Ar.) yaprak
v. 976
var et- meydana getirmek, yaratmak
v.- düm 284
v.- miş 463
var ol- bulunmak; yaratılmak
v.- an 723
v.- dı 516
vāşıl ol- (Ar.+T.) ulaşmak, erişmek
v. 1728
v.- anlara 1157
vaşl (Ar.) ulaşma, birleşme
v.+ adur 1407
vaşl-ı cānān (Ar.+Far.) sevgiliye kavuşma
v.+ a 270
vay eyvah
v. 1358, 1522
vāye bul- (Far.+T.) kısmetlenmek
v.- dı 275
va'z (Ar.) dinî konuşma
v. 410, 499
v.+ ina 501
vecd (Ar.) sevgi, hayranlık gibi ağır basan yoğun bir heyecan yüzünden sevinçten bayılma
v. 1171
vech (Ar.) 1. yüz, surat, çehre
v.+ <i> 352
v.+ i 33, 560
v.+ ini 1033
2. sebep, neden
v.+ <i> 1659
3. şekil, yol, biçim
v.+ ini 359
vech-i ḥasen (Ar.) güzel yüz
v. 1605
vech-i şabiḥ (Ar.) güzel yüz
v. 1558
vedūd (Ar.) "kullarını çok seven, iyileri rahmet ve rızasına erdiren ya da sevmeye, dostluğu kazanılmaya layık yalnız kendisi olan" anlamında esmayihüsnadandır
v. 1319
ve entumu'l-fuḳarā (Ar.) Muhammed suresi 47/38: "yoksul sizsiniz"
v. 1749
vefāt eyle- (Ar.+T.) ölmek
v.- yince 176
vehb **ibn-i münebbih** Vehb b. Münebbih, Yemenli tâbi
v. 1447
velākin (Ar.) fakat, ancak, şöyle ki
v. 11, 15, 24, 40, 48, 58, 82
veled (Ar.) çocuk
v. 1219
v.+ e 174
velī (1) (Far.) ama, fakat
v. 38, 52
velī (2) (Ar.) Allah'ın sevgili kulu, ermiş

- v. 106
v.+ den 942, 1793
v.+ sün 1262
v.+ yile 941
- velî-yi ħuzā** (Ar.+Far.) Allah'ın sevgili kulu
v. 1793
- ve'n-necmi izā hevā** (Ar.) Necm suresi 53/1: "İnmekte olan necme (yıldıza, Kur'an'ın inen miktarına) yemin ederim ki."
v. 300
- ver-** vermek krş. *vîr-*
v.- di 250, 482, 534, 796, 797, 801, 802, 803, 948, 955, 1502, 1759, 1807
v.- düm 397, 949
v.- dūñ 847
v.- e 1409, 1455, 1505
v.- em 1501
v.- gil 405
v.- medūñ 1501
v.- mezem 1500
v.- seler 236, 413
v.- üp 1080
v.- üp durur 1468
v.- üpdür 1762
v.- ür 473, 488, 634, 843, 849, 945, 1295
v.- ürise 1505
- verd-i lañif** (Ar.) güzel, hoş gül
v. 611
- veril-** verilmek
v.- di 262, 767
- veys** Veysel Karanî, tâbiîn neslinden Yemenli zahit
v. 1476
v.+ i 1477
- vezn** (Ar.) tartı, terazi
v. 1668
v.+ inde 1666
- vilāyet** (Ar.) memleket, diyar
v. 700, 1794
v.+ de 704
v.+ e 155
- vilāyet-i imān** (Ar.) iman sahipliği
v. 1761
- vilāyet-i necd** (Ar.) Necid vilayeti, Orta Arabistan'da bir bölge
v.+ e 665
- vîr-** vermek krş. *ver-*
v. 1405, 1500, 1506, 1805
v.- e 375, 1219
v.- em 1745
v.- enūñ 1504
v.- esin 685
v.- medi 114
v.- üben 1346
v.- ür 417
v.- ürsin 1410
- vîrān et(d)-** (Far.+T.) bir yeri yakıp yıkmak
v.- üp 1806
- vişāl** (Ar.) kavuşma, vuslat
v.+ e 553
- vud** (< Ar. *vudd*) sevgi, muhabbet
v. 1625
- vuşlat** (Ar.) kavuşma
v. 554
v.+ ıla 556
- vuşlat bul-** (Ar.+T.) kavuşmaya ulaşmak
v.- uñuz 269
- vuşül bul-** (Ar.+T.) erişmek, ulaşmak
v.- dı 531, 1334
- vü** (Far.) ve
<v>. 384, 1309
v. 74, 79, 242, 378, 379, 439, 678, 899, 35, 1005, 1217, 1351, 1435, 1516, 1756, 1813
- vücūd** (Ar.) varlık, adem karşıtı
v. 252
- vücūda gel-** ortaya çıkmak, oluşmak
v.- di 807

Y

- yā (1)** (Ar.) ey!
y. 113, 243, 284, 337, 470, 761, 932, 952, 990, 1178, 1407, 1583, 1635, 1643, 1773
- yā (2)** (Far.) o hâlde, öyleyse
y. 990, 1230
- yacan-** çekinmek, kaçınmak
y.- urıdı 724
- yād et(d)-** (Far.+T.) zikretmek krş. *yād*

- it-*
y.- di 1758
y.- e 43
y.- esin 488
- yād it(d)-** (Far.+T.) zikretmek krş. *yād*
et-
y.- er 837
- yaḥşı** güzel, iyi
y. 1122, 1619
- yaḥşılık** güzellik, iyilik
y.+ la 1188
- yaḥşı ol-** iyi olmak
y.- a 1718
- yaḥyā** Hz. Yahyâ, Kur'an'da adı geçen, İsrailoğulları'na gönderilen bir peygamber
y.+ dan 1403
- yaḳ-** yakmak
y.- a 1483
y.- ar 1486, 1487
y.- dı 1181
y.- dılar 324, 355
y.- uban 1200
- yaḳa** giyeceğin boynu çevreleyen kısmı ve bu kısma eklenen parça
y. 952
- yaḳasuz** yakası olmayan
y. 953
- yaḳıl-** yanmak
y.- a 511
y.- dı 661, 1206
y.- uram 1229
- yaḳın** yakın
y. 201, 277, 696, 699, 921, 938, 1019, 1653, 1725
y.+ am 1379, 1393
y.+ sın 149
- yaḳın ol-** yakın olmak, yaklaşmak
y.- a 94, 286, 1011
y.- asın 803, 1012, 1550
y.- duḳısa 1399
y.- ma 260
y.- maḡıl 271
y.- mayasın 1250
y.- ur 104, 1191
- yaḳış-** yaklaşmak
y.- ma 1778
- yaḳīn** (Ar.) eksiksiz, kesin ve sağlam bilgi, kesinlikle bilme
y. 27, 327, 388, 452, 504, 506, 591, 779, 788, 854, 893, 965, 1011, 1089, 1107, 1111, 1191, 1194, 1276, 1398, 1404, 1438, 1457, 1528, 1544, 1576, 1607, 1612, 1826
y.+ ümüz 485
- yaḳmak iste-** yakmak istemek
y.- r 1779
- ya'ḳūb** Hz. Yakup, Hz. İbrahim'in torunu ve İsrailoğulları'nın atası olan peygamber
y. 1140
- yala-** yalamak
y.- dı 1182
- yalan-gū sözlü ol-** (T.+Far.+T.) yalan söyleyen olmak, yalancı olmak
y.- a 110
- yan-** yanmak
y.- a 993
y.- dı 661, 1194, 1206
y.- maḡı 1183
y.- miş 1626
y.- up 529
- yan** yan, kenar, taraf
y.+ ı 850
y.+ ina 811
- ya'ni** (< Ar. *ya'ni*) sözün kıyası, tek kelimeyle, senin anlayacağın krş. *ya'ni*
y. 1650
- ya'nī** (Ar.) sözün kıyası, tek kelimeyle, senin anlayacağın krş. *ya'ni*
y. 11, 45, 54, 219, 222, 227, 286, 413, 534, 594, 639, 794, 882, 983, 1179, 1303, 1320, 1383, 1758, 1761, 1770
- yaḳa** yana, tarafa
y. 740, 1516, 1520
- yaḳaḡ** yanak
y.+ ı 652
- yaḳışaklık** gevezelik, boşboğazlık
y. 24
- yaḳış-** yapışmak, tutunmak
y.- a 270
y.- maya 1735
y.- updı 1178

- y.- urdı 721
- yaprak(ğ)** yaprak
y. 945, 948, 955, 961
y.+ ı 949, 958
- yār** (Far.) dost, sevgili
y. 238, 370, 629, 736, 962, 969, 1066, 1073, 1092, 1274, 1332, 1427, 1497, 1597, 1669, 1724, 1735, 1736, 1791
y.+ ıdı 646
y.+ ıduñ 1698
y.+ ı 753, 799, 1098
y.+ muñ 1092
y.+ uñ 339
- yaramaz** uygunsuz, fena, kötü
y. 1123
- yaramaz hūlu ol-** kötü huylu olmak
y.- a 35
- yaramaz ol-** kötü olmak
y.- a 10
- yārān** (Far.) dostlar, arkadaşlar
y.+ a 1068, 1828
y.+ ı 1080
- yārān ol-** (Far.+T.) dost olmak
y.- alar 279
- yarat(d)**- yaratmak, meydana getirmek
y.- dı 239, 407, 571, 581, 1333, 1449
y.- up 217, 441
y.- updur 577, 578, 620
- yār edin-** (Far.+T.) dost edinmek
y.- düm 663
- yār eyle-** (Far.+T.) dost kılmak
y.- dük 907
- yārī kıl-** (Far.+T.) yardım etmek
y.- ısar 1083
- yar lıga-** affetmek, bağışlamak
y.- r 1293, 1299, 1400
- yār ol-** (Far.+T.) dost olmak; sevgili olmak
y.- a 287, 1310
y.- ısar 605
y.- ıсарdur 273
y.- ma 452, 1631
y.- maz 1599
y.- mişdı 1678
y.- sun 1007
- yaş-** yapmak, dikmek
- y.- ar 970, 978
y.- dı 950
- yaş** yaş, gözyaşı
y.+ ından 620
- yaşa-** yaşamak, hayat sürdürmek
y.- maya 30
- yat-** yatmak
y.- a 866, 877
y.- an 168
y.- dı 1335, 1336, 1337, 1347
y.- miş 864
y.- up 1554
y.- ur 168
y.- urken 850
- yatsu** yatsı namazı
y.+ da 369
- yavaş** sakin, yumuşak
y. 1188, 1190
- yaz-** yazmak
y. 598
y.- aruz 484
y.- dı 1316
y.- dılar 353
y.- dum 1657
y.- up 312, 315
- yazı** alın yazısı, kader
y.+ sını 678
- yazıl-** yazılmak
y.- dı 768, 784
y.- miş 509
y.- sa 771
y.- up 459
- yazılı** yazılmış
y. 462, 788
y.+ dur 789
- yazu** yazı
y. 458
y.+ yı 523
- ye-** yemek krş. *yî-*
y.- diler 1071, 1815
y.- düm 1358
y.- mişindür 1189
y.- r 888
y.- ridi 1677
- yed-** çekmek
y.- ür 740
- yedi** yedi krş. *yidi*
y. 368, 374, 1154

- y.+ sidür 363
- yedinci** yedinci
y. 19, 744
- yeg** daha iyi, üstün, daha uygun krş.
yig
y.+ durur 1065
- yegrek** daha iyi olan, çok daha iyi
y. 213
- yeksân** (Far.) bir, eşit
y. 895
- yek-ser** (Far.) her beraber, birlikte
y. 782
- yek yek** (Far.) tek tek, bir bir
y. 951
- yel** rüzgâr, esinti
y. 144, 1542
- yel-** koşmak, hızla gitmek krş. *yil-*
y.- mek 1064
- yene** yine, tekrar
y. 204, 214, 387, 398, 424, 433,
457, 493, 550, 626, 713, 714,
732, 866, 980, 1016, 1049, 1050,
1072, 1142, 1172, 1387, 1392,
1503, 1634, 1688, 1732
- yeng** şekil, tarz, üslup, usul, biçim,
suret
y.+ i 122
- yer** yer, zemin; mekan krş. *yir*
y. 242, 404, 447, 740, 1112
y.+ de 541, 895, 905, 1108, 1112,
1287, 1352, 1385, 1386, 1387
y.+ den 618, 1566
y.+ durur 1154, 1666
y.+ e 156, 443, 444, 489, 603,
718, 913, 982, 1058, 1274
y.+ i 1108
y.+ inde 255, 1304
y.+ ini 66, 423
y.+ lerine 714
- yerin-** kederlenmek, üzülmek
y.- e 686, 691
- yerine** bir şeyin yerini tutmak üzere
y. 1023
- yerine gel-** eski duruma dönmek, eski
biçimine kavuşmak
y.- di 1429
y.- e 1428
- yerine ir-** yapılmak, gerçekleştirilmek
krş. *yerine var-*
y.- ür 1240
- yerine var-** yapılmak, gerçekleştirilmek
krş. *yerine var-*
y.- a 1452
- yer ver-** yer vermek krş. *yer vir-*, *yir vir-*
y.- di 88
- yer vir-** yer vermek krş. *yer ver-*, *yir vir-*
y. 86
y.- em 87
- yeryüzi** yeryüzü krş. *yiryüzi*
y.+ nde 262
y.+ ne 261, 446
- yesrib** (Ar.) Medine'nin Müslümanlıktan
önceki ismi
y.+ e 1338
- yet-** 1. ulaşmak, gelmek, yetişmek
y.- di 476
2. yeterli olmak
y.- erüz 426
- yetmiş** yetmiş
y. 506, 728, 888, 1407, 1408,
1744, 1757, 1758, 1783, 1784
- yetmiş biç** yetmiş bin
y. 125, 502
- yetür-** ulaştırmak, eriştirmek
y.- di 474
- yezîd-i la'în-i bed-efkâr** (Ar.+Far.)
kötü niyetli lanetli Yezîd, Emevî
halifesi
y. 999
- yıgıl-** yığılmak, birikmek
y.- mışdı 131
- yık-** yıkmak, dağıtmak
y.- ar 1562
y.- dı 1561
y.- mağı 1812
y.- mağıl 1808
- yıl** yıl, sene
y. 131, 258, 442, 445, 506, 579,
590, 1698, 1744
y.+ lar 147, 1652
- yıllık** süresi belirtilen yıl kadar olan
y. 1567
- yi-** yemek krş. *ye-*
y. 1824
y.- di 258
y.- me 1780

- y.- mege 1071
y.- megil 224
y.- r 891
y.- yelüm 1076
y.- yesin 1187
y.- yün 786
- yidi** yedi krş. *yedi*
y. 126, 376, 1566
y.+ dür 370
- yig** daha iyi, üstün, daha uygun krş.
yeg
y. 1064
- yigid** genç, delikanlı
y. 220, 1045
y.+ ün 1047
- yigirmi** yirmi
y. 8, 75, 727
y.+ yle 1102
- yigirmi altı** yirmi altı
y.+ ya 1126
- yigirmi birinci** yirmi birinci
y. 1044
- yigirmi dört bin** yirmi dört bin
y. 320, 565
- yigirmi ikinci** yirmi ikinci
y.+ den 1066
y.+ ye 1086
- yigirminci** yirminci
y. 1016
- yigirmi tokuz** yirmi dokuz
y.+ dan 1167
- yigirmi yedinci** yirmi yedinci
y.+ ye 1147
- yil-** koşmak, hızla gitmek krş. *yel-*
y.- er 310
y.- eridi 1802
- yimiş** yemiş
y.+ e 739
- yir** yer, yeryüzü, zemin krş. *yer*
y. 483
y.+ e 133, 494, 623, 1139, 1546
y.+ i 1226
y.+ le 1542
y.+ ün 1728
- yirine götür-** istenileni yapmak
y.- esin 686
y.- meye 691
- yir vir-** yer vermek krş. *yer ver-*, *yer vir-*
y.- düğiçün 89
- yiryüzi** yeryüzü krş. *yeryüzi*
y. 1549
y.+ nde 654
- yitecekce** yeteri kadar, yeterli miktarda
y. 1069
- yiyle-** koklamak
y.- yüp 233
- yoğ** yok, olmamak krş. *yoğ*
y.+ dı 299, 614
- yoğur-** yoğurmak, karıştırmak
y.- dı 521
- yohsa** yoksa
y. 994, 1005, 1806
- yok(ğ)** yok, olmamak krş. *yoğ*
y. 154, 842, 881, 922, 1296
y.+ dur 117, 211, 1475
y.+ durur 793, 1662
y.+ ıdı 496, 611, 872
y.+ isa 1058
- yok it(d)-** yok etmek, varlığına son
vermek
y.- e 1216
- yok ol-** yok olmak, varlığı sona ermek
y.- a 1567
y.- ur 1365
- yol** 1. yol
y. 925, 929
2. usul, adap, tarz, âdet
y.+ a 697, 769, 1578
y.+ da 158
y.+ uma 140
y.+ ma 113, 116, 409, 1435
y.+ ında 1064
y.+ ını 1628
3. yolculuk, seyahat
y.+ a 135, 731, 1032
y.+ da 1060
- yol aç-** geçilecek kadar yer sağlamak
y.- uñ 933
- yol bul-** benliğine girmek, içine işlemek
y.- ur 910
- yoldaş** yol arkadaşı
y.+ ma 1054
- yoldaş ol-** yol arkadaşı olmak
y.- duğ 1045
- yolını tut-** benimsemek, gereğini yerine
getirmek

- y.- uban 1051
- yol it(d)-** yol açmak
y.- er midi 187
- yol sür-** bir yolda devamlı yürümek
y.- di 167
y.- er 1249
- yoluğ-** karşısına çıkmak, uğramak
y.- maz 1475
- yoyul-** bozulmak, yok olmak
y.- ur 382
- yoğ ol-** bayağı, yavan olmak
y.- maz 882
- yönel-** yönelmek, dönmek
y.- üpven 135
y.- ür 1520
- yöre** çevre, etraf
y.+ sine 178
- yuğaru** yukarı
y.+ da 1424
- yum-** kapamak
y.- mağıl 1098
y.- mağdur 1099
- yumrı ol-** yuvarlak ve şişkin olmak
y.- an 25
- yumşak ol-** yumuşak olmak
y.- a 10
y.- sa 39, 79
y.- ur 78
- yumuğ** yumulmuş, kapanmış olan
y. 1096
- yumul-** kapanmak
y.- a 1522
y.- an 1093
y.- ıcağ 1095
y.- ur 1092
- yurd idin-** bir yeri kendisine yurt olarak kabul etmek
y.- e 818
- yuşavne min rağığın** (Ar.) Mutaffifin suresi 83/25: "Onlara mühürlenmiş halis bir içkiden sunulur."
y. 323
- yūsuf** Hz. Yusuf
y. 1128
y.+ a 1144
y.+ uğ 1141
- yūsuf-ı şıddığ** (Ar.) Hz. Yusuf
y. 1127
- yüce kıl-** yükseltmek
y. 470
- yüğür-** hızla gitmek, yürümek
y.- di 751
- yüğ** yük
y.+ in 1679
- yüğlet(d)-** yüklemek işini yaptırma
y.- e 1690
y.- ürdi 1679
- yüregi baş al-** yüregi ferahlamak, kurtulmak
y.- ısar 514
- yüregi tağla-** acıyla içi yanmak, acıyla kıvranmak
y.- r men 402
- yüregi yan-** çok acımak
y.- ar 231
y.- masına 235
- yüri-** yürümek
y. 142, 155, 505, 814, 1013, 1037, 1116, 1611, 1686
y.- se 1352
y.- ye 96
- yüz (1)** yüz sayısı
y. 483, 881, 1567, 1662, 1760, 1797
- yüz (2)** 1. surat, çehre
y. 864, 1032, 1036
y.+ e 1139
y.+ i 35, 404, 595, 629, 877, 948, 1022, 1028, 1122, 1130, 1133, 1575, 1672
y.+ in 758, 1029
y.+ inde 630
y.+ ine 561, 1128, 1131, 1141
y.+ ini 1515
y.+ leri 169, 172
y.+ lerine 651
y.+ ümüz 1672
y.+ üğ 1038
2. cihet, yön, taraf
y.+ inden 942
- yüz-** yüzmek
y. 746
- yüz biğ** yüz bin
y. 320, 565, 629, 927
- yüz dört** yüz dört

- y. 296
- yüz dür-** surat asmak, yüz buruşturmak
y.+ in d.- di 758
- yüzi ağ** suçu ve utanılacak bir durumu
olmayan krş. *yüzi ağ*
y. 99
- yüzi ak** suçu ve utanılacak bir durumu
olmayan krş. *yüzi ağ*
y. 948
- yüzi enlü ol-** geniş, yuvarlak ve dolgun
yüzlü olmak; ablak olmak
y.- ursa 31
- yüz sür-** aşırı sevgi göstermek için yere
eğilmek
y.- e 1555
y.+ ini s.- emedi 919
y.+ ini s.- üp 1702
- yüzi şubı ol-** uzun ve sivri yüzlü olmak
y.- an 34
- yüzi piç etme-** (Far.+T.) yüz
çevirmemek, ilgi kesmemek krş.
yüzini piç etme-
p.- di 447
- yüzini piç etme-** (Far.+T.) yüz
çevirmemek, ilgi kesmemek krş.
yüzi piç etme-
p.- ye 992
- yüzini piç eyle-** (Far.+T.) yüz çevirmek,
ilgi kesmek
p.- di 114
- yüz tut-** dönmek, yönelmek
y.- an 183
- yüz ur-** 1. yönelmek, yüz tutmak,
gitmek
y.- ar 444
2. yere kapanmak
y.- dum 588
3. aksetmek, görünmek
y.- mışdı 1211
- yüzşuyı dök-** onurunu sarsacak kadar
yalvarmak
y.+ üm s.+ n d.- iser 1216
- yüz yere ur-** secdeye, yere kapanmak
y.- dı 443
- zabıt kıl-**
z. 44
- zabıt kıl-** (Ar.+T.) yazı ile kaydetmek
krş. zabıt et-
z. 885
- za'f** (Ar.) zayıflık, güçsüzlük
z. 218
z.+ la 219
- za'f-ı hāl** (Ar.) zayıflık hâli
z.+ i 551
- za'f-ı zenān** (Ar.+Far.) güçsüz kadınlar
z. 205
- zāhir ol-** (Ar.+T.) meydana çıkmak,
açığa çıkmak
z.- isar 189
z.- up 291
- zaḥm** (Far.) yara
z.+ ı 1709, 1713
z.+ um 1712
- zaḥm-ı dil** (Far.) gönül yarası
z. 1714
- zaḥm-ı teber** (Far.) balta yarası
z. 1714
- zaḥm ur-** (Far.+T.) yaralamak, yara
açmak
z.- dı 1707
z.- ur 193
z.- urdı 192
- zaḥm ye-** (Far.+T.) yaralanmak
z.- yüp 647, 1708
- za'if** (Ar.) güçsüz, zayıf
z. 1462, 1681
- za'if ol-** (Ar.+T.) güçsüz olmak
z.- ursa 49
- zākir** (Ar.) zikreden
z. 483
- zaḳḳūm** (Ar.) yaprakları ölüme neden
olabilecek kadar çok zehirli bir
ağaççık
z. 1523
- zālūm** (Ar.) çok zalim, gaddar
z. 352
- zamān** (Ar.) zaman, vakit, devir, çağ
z. 166, 188, 247, 291, 330, 345,
386, 425, 427, 429, 448, 457,
534, 551, 557, 593, 594, 612,
615, 617, 660, 693, 702, 715,
727, 728, 738, 758, 810, 853,
- Z**
- zabıt et-** (Ar.+T.) yazı ile kaydetmek krş.

- 864, 1015, 1028, 1047, 1057, 1076, 1128, 1146, 1150, 1159, 1166, 1192, 1201, 1233, 1282, 1308, 1317, 1340, 1353, 1361, 1368, 1384, 1401, 1429, 1445, 1451, 1461, 1466, 1512, 1570, 1621, 1642, 1646, 1673, 1720, 1728, 1754, 1766
z.+ uñ 38
- zamîr** (Ar.) iç yüz, öz
z.+ in 65
- zār** (Far.) ağlama, inleme
z.+ a 403
- zarar** (Ar.) ziyan, kayıp, kötü sonuç
z.+ ı 1144, 1617
- zarf** (Ar.) kılıf, mahfaza
z. 1139
- zarîf** (Ar.) hoş a giden, hoş olan
z. 611
- zār ol-** (Far.+T.) ağlayıp inlemek
z.- dı 1443
- zarr** (Ar.) zarar
z. 236
- zār zār ağla-** (Far.+T.) inleyerek, hazin hazin ağlamak
z.- dı 1173
z.- rıdı 1023
z.- yup 520
- zāt** (Ar.) 1. kişi, saygıdeğer kimse
z. 1272
z.+ a 281
2. asıl, cevher
z.+ ı 62, 69, 71, 146, 498
- zāten** (Ar.) aslında, esasen
z. 391
- zebān** (Far.) 1. dil
z. 630, 1002
2. lisan, konuşma
z. 237
- zebān aç-** (Far.+T.) konuşmaya başlamak, konuşmak
z.- dı 656
- zebāna şal-** dile yaymak, sözlü olarak yaymak
z.- up 2
- zekāt** (Ar.) sahip olunan mal ve paranın kırkta birinin yoksullara dağıtılmasını öngören, İslam'ın beş şartından biri
z.+ <ı> 804
- zekerıyyā** Hz. Zekerıyya, Kur'an'da adı geçen ve İsrailoğulları'na gönderilen bir peygamber
z.+ nuñ 1403
z.+ yıçun 616
- zelel** (Ar.) yanılma, ufak suç
z.+ i 440
- zelzele** (Ar.) sarsıntı, sarsılma
z. 851
- zemîn** (Far.) yeryüzü, toprak, dünya
z. 301, 550
z.+ e 545
- zemîn-i behişt** (Far.) cennetin zemini
z. 310
- zemîn-i heftüm** (Far.) yedinci yer
z.+ de 442
- zen** (Far.) kadın, eş
z. 971, 229
z.+ i 977
z.+ leri 279
- zenān** (Far.) kadınlar
z. 283, 1089
z.+ a 1087
- zenbil** (< Far. *zenbîl*) hasır veya sazdan örülerek yapılmış kulplu torba krş. *zenbîl*, *zenbill*
z.+ ile 142
- zenbîl** (Far.) hasır veya sazdan örülerek yapılmış kulplu torba krş. *zenbil*, *zenbill*
z. 137
- zenbill** (< Far. *zenbîl*) hasır veya sazdan örülerek yapılmış kulplu torba krş. *zenbil*, *zenbîl*
z.+ üñi 143
- zencir** (< Far. *zencîr*) zincir krş. *zencîr*
z. 698
- zencîr** (Far.) zincir krş. *zencir*
z. 695, 718, 723
- zencîrān** (Far.) zincirler
z. 726
- zengî** (Far.) zenci
z. 121, 122, 129, 132, 145, 152
- zerd** (Far.) sarı renk
z. 560
- zer-feşān ol-** (Far.+T.) altın saçan

- olmak
z.- dı 302
- zerre** (Ar.) çok küçük parçacık
z. 58
- zerrece** zerre kadar, çok az, azıcık olsun
z. 1633, 1670
- zevāl eriş-** (Ar.+T.) yok olmak, sona ermek
z.- di 496
- zevķ** (Ar.) hoş duygu, hoşnutluk, haz
z. 345
- zevķ et(d)-** (Ar.+T.) eğlenmek
z.- üp 270
- zevķ-ı Őevķ** (Ar.) keyif ve eğlence
z.+ ila 287
- zeyn** (Ar.) süs
z.+ i 326
- zeyn et(d)-** (Ar.+T.) süslemek
z.- erler 293
- zeyn <ü> zīnet bul-** (Ar.+T.) süs sahibi olmak
z.- alar 651
- zi** (< Far. *zihī*) ne güzel, ne hoş!
z. 252, 684, 878
- zībā** (Far.) güzel
z. 26, 1273
- zihī** (Far.) ne güzel, ne hoş!
z. 780
- zihni açuķ ol-** kavrayışı, anlayışı artmak
z.- a 59
- zihni küŐād ol-** kavrayışı, anlayışı artmak
z.- a 38
- zikr** (Ar.) anma, zikretme
z. 490, 494, 495, 632, 634, 1584
z.+ i 491, 1163
- zikr et(d)-** (Ar.+T.) anmak, zikretmek
z.- üp 487
- zikr-i ĥaķ** (Ar.) Allah'ı zikretme
z.+ dan 860
- zinc** (< Far. *sinc*) zil
z.+ e 45
- zinde** canlı, diri
z. 164, 166, 654, 1666
- zinde ol-** canlı olmak, yaşıyor olmak
z.- maķdan 1065
- zinhār** (Far.) sakın, aman, asla
z. 587
- zīn ur-** (Far.+T.) eyer vurmak
z.- up 465
- zīra** (< Far. *zīrā*) çünkü, Őundan dolayı krş. *zīrā*
z. 380, 640, 642, 776, 1189, 1216, 1325, 1662, 1726, 1782
- zīrā** (Far.) çünkü, Őundan dolayı krş. *zīra*
z. 42, 1372, 1532
- zīrek ol-** (Ar.+T.) zeki olmak
z.- ur 42, 55
- zīr-i ķadem** (Far.+Ar.) ayak altı
z. 165
- ziŐt** (Far.) çirkin
z. 215, 218
- ziŐt-ter ol-** (Far.+T.) çok çirkin olmak
z.- a 211
z.- ur 214
- zīver** (Far.) süs
z. 554
- ziyā** (Ar.) ışık
z. 1263
- ziyāde ol-** (Ar.+T.) fazla olmak, çok olmak
z.- a 61
- ziyāfet** (Ar.) eğlence, Őölen, yedirip içirme
z.+ e 821
- ziyāfet et-** (Ar.+T.) yemek vererek ağırlamak
z.- megiķün 1078
- ziyān** (Ar.) zarar
z. 225, 1135, 1754
- ziyān et-** (Ar.+T.) zarar etmek krş. *ziyān eyle-*
z.- mez 1110
- ziyān eyle-** (Ar.+T.) zarar etmek krş. *ziyān et-*
z.- mez 1198, 1202
z.- r 222, 1203
- ziyāret it(d)-** (Ar.+T.) bir kimseyi görmeye gitmek
z.- e 1682
- zu'afā** (Ar.) zayıflar
z. 1546
- zūd** (Far.) çabuk, tez, hemen
z. 92, 96, 707, 717
- zühr** (Ar.) öğle vakti

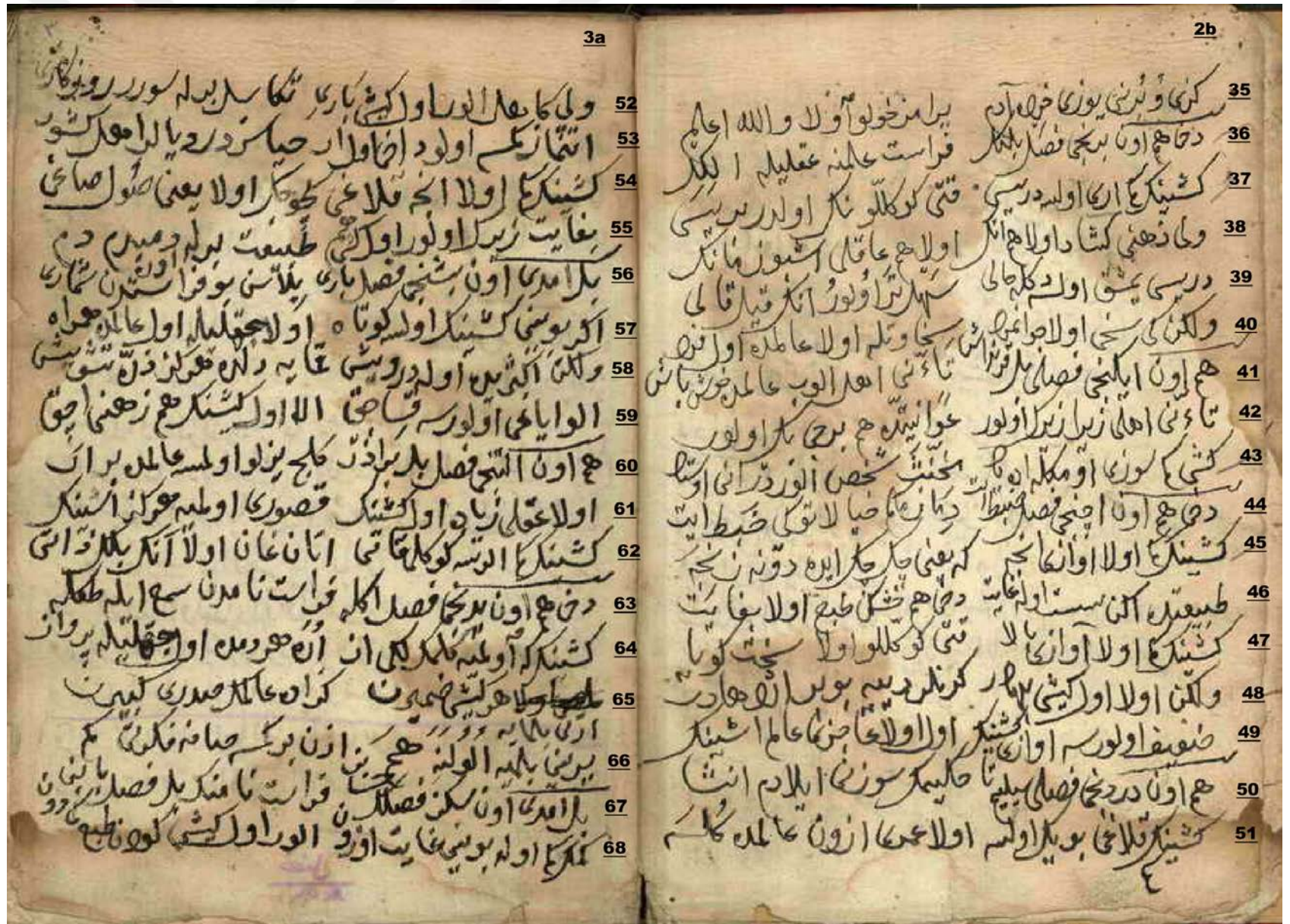
- z. 905
z̤ulm (Ar.) kötölük, eziyet, acımasızlık
z.+ ıla 1329
z̤ulm ehli zalim, zulmeden
z. 1313
z̤ükām (Ar.) nezle
z. 227
z̤ümre (Ar.) topluluk, camia, sınıf
z.+ sinde 1621

BÖLÜM 4: TIPKIBASIM
MİLLÎ KÜTÜPHANE NÜSHASI

2a	1b
18 در کندی او کجی اول اول فضل اول بقایت مهله محرو	عالم در است 1 سوال ابلا دی سلطان خاها با محمد خان بن سلطان مراد خان
19 بدیچی آخه نوز بولوان هم اولاد شمشک ایشی خلده جهرهم	2 در کانی سیکر طیمانی زمانه فراست عالمی صالب زمانه
20 در خا لری د لوی کبک اولاد ار خشمنا اول اول مثل خشمنا	3 نتا در سیکور او صا فایم فراست ابلا کجی خرض اول هم
21 در خا فاع جاعه اول اول اول افکار بور سیکر کلیم ابلا دی کفتار	4 سزه کالور صلمانی زمانه فراست کالنا ابورر بیان
22 بل امد کا فضل عشقده نشانه طراخی بویک اولون مرمو مانه	5 در کانی سیکر طیمانی زمانه فراست کالنا ابورر بیان
23 در خا اخن ی کبک ادیمی زار اولاد ایر عینی کار جانی اولاد	6 در کانی شاعروت صلمانی زمانه فراست کالنا ابورر بیان
24 وکن سیکر اولاد بقایت یکیش خلق اولاد اولاد جانه حالت	7 بی ادیموع والور یوا شکار اولاد کاشکلیته کولک کتری جال
25 در خا عینی اولون کیشک هم می کور کولور اولاد انکلیبی آدم	8 یکین فصل در علم فراست بیان این بلینه جلم حالت
26 در قور فصل نظر تالی برادر بلینه تاکم بوز بیاضی کور	9 اشکله فصل اولده خبر لیر دایین سمع تلالی شاه کتور
27 کیشک اولاد شکار سوزی یقین بکله کور اولاد ار اعر کبک	10 سچی بر کیشک اولاد عشق اولاد کولک بر امد انکرا حق
28 کیشک اولاد غایت اولاد بر امد ایشی هم اول بی مدحوب اولاد ایشی	11 که یعنی علت اعلی اولاد اولاد وکن اشده کولده بولم اولون
29 کیشک اولاد شکار جاعه بقایت اولم کویدار اول تولک	12 در خا صایحی فشین اولون کیشک سماع ایت کالنی نولور کیشک
30 در شی خله اولاد کیشک ایشی کیشک ایشی کیشک ایشی	13 بهما در لره اولاد قوت ایشی جمای ساور اولاد شهموت ایشی
31 اوسجی فصل بکله نیت در حال یرک ایلو الیسم دکلم احوال	14 کیشک قرنی تالو اولیسم جان کیشک کالی اولون در کلمان
32 بقایت جاعه کاهل اولاد اولاد سخی اولاد کیشک کیشک کیشک	15 وکن اصق اولاد عشق بیضا هت عالمی اولور کالی ایشی
33 کیشک اولاد وجه مدور بلانی اصق اولور ایشی	16 کیشک ارقسی تالو اولیسم کیشک اولاد غایت بل شکار
34 یرک صوی اولون کیشک ایشی اولاد کیشک ایشی	17 کیشک امور اولیسم تالو کیشک اولاد غایت اولو

35 کرمی و برنی یوزی خوله آمد
 36 درخامه اون برنجی فصل بکنک
 37 کشندک اری اولسه دریمی
 38 وکاذعنی کشاد اولاهه انک
 39 دریمی عشق اوله کله جالی
 40 وکنی ری سخی اولاجو ایمی
 41 هم اون ایلمی فصلی بلتر
 42 تاءنی اهل زبیر اولور
 43 کشی کسوزی او مکه ای
 44 درخامه اون اچخی فصل ضبط
 45 کشندک اوله اوانک اچم
 46 طبیعتی کن سست اوله غایت
 47 کشندک اوله اوانک اچم
 48 وکن اوله اوله کیشی اچم
 49 ضعیف اولورس اوانک اچم
 50 هم اون درخامه فصلی بلیه
 51 کشندک تلامی بوید اولسه اوله اچم ارون عالمه کلام

52 ولی کاهل دور اوله کیشی بارک
 53 اتقازیک اولور اضا اولر حیا سرور
 54 کشندک اوله اچم تلامی کجور اوله یعنی اصول اصاعی
 55 بغایت زبیر اولور اوله کیشی طبیعت برلم دریم دم
 56 بله امدی اون برنجی فصل بارک بلامن یوفرا کشدن شمار
 57 اکر یوسنی کشندک اولسه کویا اوله اچم کله اوله اچم
 58 وکن اکرین اولور دریمی قایه دلنه قدر کز دن عشق
 59 الوایمی اولورس قیاسی الا اوله کشندک هم زعنی اچم
 60 هم اون التبعی فصل بله برادر کلج بزوا اولسه عالمه بران
 61 اوله اچم زبیر اوله کشندک قصورک اوله کیشی کشندک
 62 کشندک اکرین اوله کیشی امان غان اوله اچم کله اچم
 63 درخامه اون برنجی فصل کله خوارت نامدن سع ایله طعم
 64 کشندک اوله کیشی بله کیشی ان اچم هر دم اوله اچم
 65 اچم اوله کیشی کیشی کیشی کیشی کیشی کیشی کیشی
 66 برنی بله اوله کیشی اچم اچم اچم اچم اچم اچم
 67 بله امدی اون کله فصل کیشی کیشی کیشی کیشی کیشی
 68 اکرین اوله کیشی بغایت اولور اوله کیشی کیشی کیشی

4a	3b
دیدم بر روی سنگه بوی آمان	69 قصا بوینلو اخرا اولادنی بور کیم بک اد جملت
ساکن الوت در وین اول	70 استلا اون طقورخی نروال او فضل اچن نسا در قباله قال
ایلم اولدخی صفایه الهیا	71 کشتیک مبطن اولدانی جاعیله خوش اول وقت تا
سنگ ایلا دی بسی اگا حشر	72 کچو کل قرنی اولن اولدنی ازینه دانی هم اولمایه طفول
سردی کمدنم انن نادریا	73 بیک ارقا لوان کشتیکه قتی کتن اول اول کیشی هم
تاکله انسا نکر اولد فوشی دمی	74 دخی کوز اولسه ارقا کشتیکه ارا کرا اولد او کرا دشتیک
شجره کشتی طفند کزول	75 بکیم فصلدن دکله خیالات فرست نامدن بسی اکلک حاله
تاکنا رطلاصه ایر شنه جان	76 کشتیک اولکن لاری شاشی بغایت ارچلا اولور مرد ناسی
کامرا خکل اولاسکا یاقیت	77 دخی کوز نادان طفله ادم انور عاقل اولوالله اعلم
صانع انسا ایلم کشتی	78 ککله عیش اولورسه ایاسی ایو صوا اوله اول کیشی کبسی
ضرب کشتی کبی یوریم صواب زو	79 ایاغنی التی می شاق اولسه شمی کرا کن اوله اولمایه شیمی
مود من اولدی سفینه دین لکن	80 یوی اوزون اولد اوله اچن کربلردیم بودور رحمتی
بولدی کام فرطلا کشتی غمی	81 قصه بوینلو اولسه کما ری اولار یویله کما ری روز کار
تا قیامتده قویه سن بونکا اغ	82 ولکن ارنه بیلوا اولسه سار خیر کیشی اولد اولد خوشی
پاره پاره اولد او طمانی	83 فرست نامدن اجا اجات بلندی بو قدر ادم روایت
	84 چو هجرت وقتی فضل اولدی سر دی بقلدی اشبو کتابی
	85 خصوصاً دولتیله یانیز خان الیدی عدله صنایع سلیمان

فضل
۲۹۱۰

5a	4b
118	102
119	103
120	104
121	105
122	106
123	107
124	108
125	109
126	110
127	111
128	112
129	113
130	114
131	115
132	116
133	117
134	

102 طاشیغ دوزخه ابر غلطان هوشی اصلینه ایندور الان
 انا المنافقین فی درک الاصل من النار
 103 هر منافع جسد صاحب
 104 صدر جنیت بولور حق مؤمن
 105 مقدر صدر قله سکون ایلی
 106 بولورنگ دیدی خفی خفی بولور
 107 خوشن صبر و ایمل اول مظفر
 108 التهور لیلی نیش بولور
 109 سوز کلهکی روان خفی زمان
 110 برکشی اول اولیلا بولور
 111 برکشی که اولسه راستی جان
 112 خفی دیر دکله ای مظفر
 113 دیدی یا قوم ایملوز اعط
 114 برکشی نیش و قدما انا
 115 جملی چیدی کیدی مسجود
 116 خفی اول دوزخه دنی جان
 117 پیدر نان عالم ای درویشی
 118 نسی بنی سکا بغلا
 119 ددی درویشی خلق عالم
 120 خفی دیجان دلان اولای
 121 بیست تلوم زیمو صایدی اول
 122 اونه باننی ایلد زنگی
 123 دیر مظفر که افسار له قول
 124 دیدی خفی مظفر دریا
 125 یتیمی بلکن اتم او قول
 126 صاتین باننی پیدر کاروین
 127 آفری باننی ایلد ازاد
 128 البوازید لقا به غیر زراب
 129 چون باننی زنگی انده الله
 130 خولسی اچره بر حیم وارو
 131 طاع کیمی بغلشدی خاک
 132 دیدر باننی که بوئی طاشی غلام
 133 بنی مالان پیری وارو بولور
 134 طاشی طاشی غشی در سو تا که بندن سکا ار میه میغور
 بنده لرون از صفت
 راست ملا اول الله دیا لرحب
 صات باننی بی بهای اولم قلو
 الای بوزنگی اول تلور
 دکله زیم نیا ادر نیکی
 صاتلی حق الورمی اول معیو
 عشق صغیر اولمش شیدا
 صی قنیده اولم دیو مقبول
 اول دیندر واردر توای خان
 اشبوکارانده اولمش اوستاد
 بولمشد عالم اچره اولکلان
 سولای اوینه الله بولور
 دیر کونلر بولور میهن
 طاشی کیمیلد اولمیلدی پارس
 یتیمک بیتور ایستی ایلم تمام
 دم ذرا بیت بونای ارمین کما
 تا که بندن سکا ار میه میغور

6a	152	152	5b
طالک بیلیم ایما دما آما د	زنگی دیر بیلیم سنی آزاد	هلم بن یونلیون امدیا یولا	135 کورین کلک بیلیم تمش اولا
هرکشی بو بیلیم ایما بولور	البوجا تملو کشی بیلیم ایما الو	خاطرک تشاد الوب اولا آما	136 سنی اولورده ایلیم ازان
کولور آصوغ دانی کولور طوق	سنا بر آراه کولور مثالی یوق	طاشیم تان اول تملی تعجیل	137 بن الرمه الوب اولور زنگیل
صوا سنی ایتمشی ولایتی سلطان	یورگی طاککا بولیم ایما کان	کرنه اولدی مظهر دریا	138 قار ب او خاک طاشیم طوق
بیر صحر الو بیلیم کلک	پقدم آرتان همان روان اولم	دیر ی ای خضر ایتق اول بیلر	139 هاتق بیلر شرا بیلر اوزان
بفریم باصیف همان طاشی	دین اوزن روان قدیم باسی	بزدق ایلرک سکا تقطیم	140 یولمه بیلر ایلرک بیلیم
قابلیت بو بولور بو ملدم	دیلیم ایی خواج بیلر اولدم	جاتق قدرت اندر شیاک زین	141 بوردیم طاکشی ایچ روزین
نیچ قور اولم مقبول	قوللق ایما دیا سانی بیلر	یورکا وار طاعلم اول مشغول	142 زنگیلیم چینی طاشیم اول
ایر هی جی ایلد امین انوار روان	بویلم دیدرک خضر خضر ایما کان	تا هوا ذمت ایلرک اولان	143 زنگیلرکی هوا ایم ایت بیلر
دیدرک خضر ایت ب ننه اولدی	جی ایلد ایر کجا خلیه سلام	خضر خضر ایشینی اوز ایتدی	144 یلا سکو اولدی تو زنگی
سین قوللا خاطر اصنام ایلر	اول خاطر ایلرک سلام ایلر	اوله اونقشیدک بر طاشی	145 صکر اول خاطر زنگی مولاکی
قوللر ایلرک اولور قول ایتدی	در ای قوللق قبول ایتدی	قلدی خیران اول ایشی دانی	146 د ننه کلک کولور یی بالانی
اولسون جهاند اول زنگی	چونک بر ساعت اول بیلر	طاشیم دوزین ایشی اولک	147 یلا بیلر طاشیم جی خان
سوزی طغیر لور سن اول اولم	جلم جام اکا زید قدم	طاشیم جم اول بیلیم اولمشی	148 کوریک امرا بیلرک تمام اولمشی
ادلم خضر ایلر زمان ایچرک	دایم زنگی اول جهاند ایچرک	بک زوریم کجه یا قن و سنی	149 در بکا ای غلام سن بیلیم
بسی لور خلی ایز یول بیلرکی	در قطر خضر بو بیلرکی	خدر بیلرک البونین منظم	150 دیدی بن بندم بیلرک
نیچ یا تودر سکا دیم آنلر	انه قورنده یا تن اولخانلر	فضل صدر دیم بن اکا همان	151 دیدی بولیم بولیم بیلیم

زنگی

7a

186 دفعی در دخی مصطفی کریم حق صلوات سلامی اکا قرین

187 امنه بجن اصفه بیان اول کس ایر مدی کز نونه بول

188 او از میان جمله منجاست نودن انکر کرب الویری فن

189 بر شمی ظاهر اولر دیلی سفلیه قاهر اولر دیلی

190 اول اتا سنه ادب قصدی هکله قصدی اتر کما دفعی کان قصدی

191 تاکه محمودی ایدر لری چا بسی انکر قصدی سر طغیا

192 کما بو من اقمه نسخ اول زخم اردیگ انبینه قرق قضاول

193 زخم اردیگانی دندل اولدغ اردیگ امینه خلاصه کور مدی

194 بس انکر نودنی کرامد لری سونه اولر اشک ارا مد لری

195 دید لری اصفه ادر تحویل کما بلور کما نولا بو نسل خلیل

196 امرا لری روان عبدالله کما خواتونی اوله لرا کاه

197 بکلیا لرا مینه خاتونی تا بلشما یه اکا هر تونی

198 درت خاتونی واره ای انکر عیب نکلها نی اولدی سلطانکر

199 بس منار کما ادر جهان اوز بو الیس ذکا امین راز

200 شرق غریبک امیری بواس جملنکر دستلین کما بوالیس

201 جمل خلقه جواب بو ورس صعه قریت بولب یقین ارس

202 عذراک اصفی الیس بو عجزک اولسته لریس سو

6b

169 یوز لری اللری اتقلری هم انکر او کمنه طوره حور

170 انلجون که انه بکن کما بلر شکر کله اکلور بو

171 لیکر ذریه عورتی اولدی بولر دکلمه سقیم ندر احوال

172 لیکر یوز لاری ارقیا النیا الوایاعی بولم سمع ایتدی

173 انو لیبی کما لری کز نونه اش اولیا لری بل انما ایا قولاشی

174 کس دن ارفه کز ادر اولدغ کینه قدر شو طور مقیم بولدی

175 پیکی ابراه اولدی مو طار انه قریند اولم اولن بیلر

176 صبح عرو دن کز نونه اکا تا وفات ایلیمی درونشی

177 مع الحیسی مادر کما مور حق سلامی ارنش دایم اکا

178 کما ادر یس انبینه انکر دیدی احرامه یوقه یقه انکر

179 اکا قصدی حلاله کت حلالت دشمنان اولر طریقه کما لری

180 دید لری قور کما نیه صاع ایون حق دیو کما دشمنه طایغ ایون

181 انده فرعون ضمه بال اهری طقس بکر مس حلال امیری

182 طغدی موکا ادر کما دشمنه سویه شرق اولدی دشمنی بی خیر

183 پیکی عیسی ادر کما عالمه السلام انه پیشینه یوز طقس ابر حجاج

184 انه قریند بیلن اولر شور احرامه قاتنه انکر در در

185 انه قریند بیلن اتری کلام بنده حق بنم دکا اوهمام

دخی

8a	7b
220 ای مظفر در بلایان بوم	203 بیله دیوبین انری ها
221 اول عجون بولور صفا حیات	204 اول مظفر بنه سوال انری
222 یعنی اول کهنه دن زیا تا آید	205 قوه مرادله صفور زیا تا
223 شول سیدن که عورت اتددر	206 بس سون کلدکا صفی حاضر اجم
224 در دلو اولنج ارطیب اگا در	207 در بوطالی اشتم از لغا
225 ققو سندن اتکر زیا تا ارشور	208 صوم انرن بوطالی اولم
226 اولمغله هج عجزیم داخل	209 ردی ار عر نجالم بی اول
227 عورته در د ار شسته یعنی کاک	210 بجم اولور هوج پیر انک
228 طمرب اوسته انک آبی	211 بعد عورت اولدیم قوی
229 اوسته اولدر بیوان اولرن	212 انلیجون که ادمی الله
230 بس بخاری دماغنه ارشور	213 خار هرنی امدنم اوله کهنه
231 درخ ایشندو یوگا یینار	214 داخل عورت دمی کم اوله کهنه
232 در لیکا که پیر بر صوبی	215 بل انولجون اولدیم انری
233 طریق ازده صمانه سیکلیر	216 صول ایالتوسن ادمک باری
234 تا که بوی دماغه قیلاش	217 یاردب عورت ایله بیله
235 تا که خوشی اولار رخ بلا	218 روزگار بیله کوشش اولور
236 اکا ات ورسلر قعلاک	219 یعنی اضفله ثبا هم ایدک

9a

253 تحت تحت تو معتد نفوسا عرشا کون اولاد طبعه با نونو
 254 ملکو نیامه لب الوب افلاک فخر ادب طاعتیه نرا دراک
 255 طاعتی بر لبه لا قرار ملکوت بولین هر نسبه بر تری کورت
 256 آدمی اولدی خالکون پیدا جان ارب جسمه الوب شیدا
 257 افتتا حیلده اکا جمله سرور سجد قبلون اولدی درملی
 258 اوج یوز میل لاشیا خدیق ییزما خونی بهشتدن هویار
 259 بسر خطاب الوی صعد اولدی دانه تصدیه سره اتم خطا
 260 اول صعدن عیان الوب شجره کند و قد یقین اولما
 ولا تقربا هده الشجره
 261 آخری معصیتله اول خان سورلیب اردی یز یوریه
 262 کلدی لا تقنطو خطاب خزا یزیزدن ورلدی انله جا
 263 یزینیک هیچ اولدی کاریا مصدفا دنا اول کله اتانیا
 264 مصدفا کارا الور کت اول بعدن مدرکینر کلور مدرخل
 265 دیردی آدم که پاله جفت کرب جفتن بر کار ققت کربک
 266 کترو بن صغیه حوالی بود در جفتن اکلفدر رای
 267 دیردی خوان صغیه جفتن کور کپتی ب آدمی دو یلر پوی اولدی
 268 سور کوز امدی جای دنیا یه لایق اولدو کوز اولدو کوز امدی

8b

237 چون کلدر دونه اکل کار کلدر دیل شکیف اولدو کوز
 238 دنیا خضر ایبرای موقوف یار دینیم بر کلام جانل او یار
 239 آدمی خالکون بر تری خزا بویمنه خوشی کور امدت اولدی
 240 در خزا صوبله طهارت ادکیا هم شهیدیم سوی خالک لدر
 241 تا که روزی قیامت اولدی کرمیه کانی آتشی نیران
 242 صوقوقی ویر ققوی نسما اول صعدن ایل دور تری
 243 دینیم لوبک بو بنده دنیا یار خوشی ققو کالوتار مندا کتعب
 244 وار بنده نیلدا اوصافی حن بو بیلم طوبی اطراف
 245 جسم بیغایر اتم طامو حرام امدی داختر بویلم طوبی نظام
 246 قرینا بنده بسی طهارتیم خالص اولدو کوز بشارتیم
 247 کور دلو کوز کوز جایلر خانان ویر صلالوت مجله یوز خانان
 سوال کور دن تکلیف عایشه را از حضرت
 248 بقادریم اول موقوف دیا خضره صور دیا که ایا دل دانا
 249 عقد عایشه بیان ایلدی که فایدر لانی عیان ایلیم
 250 ولدی خضره کوز حجاب بیلنو نوع فصله حجاب
 251 کلدی چون عالم صوبه الله دست قدریم بولدی صورت جاه
 252 قدر میلم قدریم زلمت علم بو وجهه اللزیمه بصدقا قدم

10a	9b
285	269
286	270
287	271
288	272
289	273
290	274
291	275
292	276
293	277
294	278
295	279
296	280
297	281
298	282
299	283
	284

مصطفی در کنین انسان
 یعنی خوابه ایست اول صحت
 دوق شو قبل تا بولد لدار
 عقد کابین کرد کن شوین
 بنت صدتله تلب بازار
 صلح خوابه بن او مالبیق
 اسامی لاری اول زمان مادر
 هب منندی جمیع حوری
 زین اول در برقت بالایی
 شد تو حیدله الو کویا
 مع محمد در رسول الله
 اول رسول خدا قلده دعا
 اول محمد در رسول الله
 حق رسولی عقد و خوش حالت
 سیمانی الذی اسما بعد لبلا
 کنی او قوی طبع بی
 بوش طبعی یوغدی تایی
 طم ما انزلنا علیک القرآن لتش
 جا می دنیا به لکوز و صلابت
 ذوق ادب این وصل جانانه
 جفتی کنل سن همان بو
 جانلری در دنگل طیب در
 غیر یک نصیب اقمه شمار
 کنز و جفتی کنل لکرایها
 تا صوفی بولد ای انوکله وایم
 عقد الذری نکاح الوین هم
 ای منطفز جو اید اولد هیند
 حنت ایچند ایکی پینا مین
 حفت بینه سوم الد جوران
 ائله ز بلار اریل اری
 اولدی بنگل او پال دذانه
 انلک جاننه آریش روان
 خوش سزا اولدی امر سمان
 جمله عالمی قلب اظهار
 احد من ریالک و لکن
 رسول الله و طامع الفیث

شاهدان عادلان اولاد کلا قدرت یزید اولاد شاهد صید اولاد داخی اسرافیل خیزایل	314 رضی الله عنهم انبار هم 315 طریقی صاعقه احمد انبار 316 شاهد راستدر بولد کلا	300 کاه و النجم انا حوادید ملکوت اشور که سیلدار نم و کنی بالله شهید امجد رسول الله	10b 301 302
انبار میر که اولاد اهل ادب اول نیکاح آرزو اولاد سرور انبار جمل انبار فاضل خاص پیرایه ایچی حوی شریط پور	317 جبریل امین نیکاییل 318 صلوات خدا علیهم حسب 319 حاضر ایدر بوجه مذکور 320 یوز بیکر کیم درت بکر خاص	301 هم زمین اترک غار 302 زلفشان اولدی کون ادر حوران ایلین موافقت اولان	303 304 305
نخست اولدی انبار جلندر خای اهل ارواحه اول اولدی روشن اترک اسرافیل و حیدر انبار	321 انبار نه طفت قرچان بود 322 ایت ارواحه حسب جامی 323 بکر یسقون من ریحون درک 324 یقذرین بر چرخ نورانی	303 مشرقی نازنه طم طامی 304 اویندا اولنشا طم طام 305 حیدر انبار ادرینا حیدر 306 هم عطاره طبت قلم قرطانی	306 307 308
ثانی اتین اذهای الغار قدیمی حقله الو زینبی بولمشیدی ابرائیم یقین	325 که لبتکاهی کشت ادون غار 326 کاه بولمشیدی قابی حویسینی 327 اول محمد که شاه وار کونین	307 اول انبار نظاره حوران 308 دولتیب انبار خوشی بساط خلل 309 جلسی چشم کوشدی در سو 310 تامقظرا اولاز مین بهشت	309 310 311
اول محمد که شاه وار کونین طیب سندر سالدرع اقی تا بولد جانبار اندر صفا	328 اولوق بولدی خوب طاندر 329 انلیچون در کار بول خزا کنت نبییا و ام بینا الماء و الطین	311 سحر حاضر دوات الوی اولان شجرات اولدی جمله انبار قلم نون و الظم و تابیطرون 312 لوح محفوظ نرب باری نیچ تقدیر ادیب اوکار کا 313 اول بولدی عمر عثمان شاهد اولدر شادان	312 313

12a	11b
تمام این پیشه وقتیکه خدای درت توخت کرد اقدی کا اولی صفا	330 ادم اول شدی اول زمانه 331 سارلی عزت خطای بی انرا 332 چلندک از نه اولی صفا 333 عایشه خاتونی نکاح اتدیم 334 خطیبی صفا اقدی سمع استای
درت توخت کرد اقدی کا اولی صفا اول صغینه از شدی ذوق	335 خطیبی صفا اقدی سمع استای 336 ادم اول شدی اول زمانه 337 سارلی عزت خطای بی انرا 338 چلندک از نه اولی صفا
خطیبی صفا اقدی سمع استای اولی صفا صغینه از شدی ذوق	339 ادم اول شدی اول زمانه 340 سارلی عزت خطای بی انرا 341 چلندک از نه اولی صفا 342 عایشه خاتونی نکاح اتدیم
خطیبی صفا اقدی سمع استای اولی صفا صغینه از شدی ذوق	343 ادم اول شدی اول زمانه 344 سارلی عزت خطای بی انرا 345 چلندک از نه اولی صفا 346 عایشه خاتونی نکاح اتدیم
خطیبی صفا اقدی سمع استای اولی صفا صغینه از شدی ذوق	347 ادم اول شدی اول زمانه 348 سارلی عزت خطای بی انرا 349 چلندک از نه اولی صفا 350 عایشه خاتونی نکاح اتدیم
خطیبی صفا اقدی سمع استای اولی صفا صغینه از شدی ذوق	351 ادم اول شدی اول زمانه 352 سارلی عزت خطای بی انرا 353 چلندک از نه اولی صفا 354 عایشه خاتونی نکاح اتدیم
خطیبی صفا اقدی سمع استای اولی صفا صغینه از شدی ذوق	355 ادم اول شدی اول زمانه 356 سارلی عزت خطای بی انرا 357 چلندک از نه اولی صفا 358 عایشه خاتونی نکاح اتدیم
خطیبی صفا اقدی سمع استای اولی صفا صغینه از شدی ذوق	359 ادم اول شدی اول زمانه 360 سارلی عزت خطای بی انرا 361 چلندک از نه اولی صفا 362 عایشه خاتونی نکاح اتدیم
خطیبی صفا اقدی سمع استای اولی صفا صغینه از شدی ذوق	363 ادم اول شدی اول زمانه 364 سارلی عزت خطای بی انرا 365 چلندک از نه اولی صفا 366 عایشه خاتونی نکاح اتدیم
خطیبی صفا اقدی سمع استای اولی صفا صغینه از شدی ذوق	367 ادم اول شدی اول زمانه 368 سارلی عزت خطای بی انرا 369 چلندک از نه اولی صفا 370 عایشه خاتونی نکاح اتدیم
خطیبی صفا اقدی سمع استای اولی صفا صغینه از شدی ذوق	371 ادم اول شدی اول زمانه 372 سارلی عزت خطای بی انرا 373 چلندک از نه اولی صفا 374 عایشه خاتونی نکاح اتدیم
خطیبی صفا اقدی سمع استای اولی صفا صغینه از شدی ذوق	375 ادم اول شدی اول زمانه 376 سارلی عزت خطای بی انرا 377 چلندک از نه اولی صفا 378 عایشه خاتونی نکاح اتدیم

سوال کردن مقصد دریا دیگر
 357 سوره کاتب مقصد دریا
 358 خضی صوفی دریا علیه السلام
 359 فرض واجب در بیابان ازین
 360 دیدی خضری مقصد دریا
 361 اونا و رکعت اولی فرض نماز
 362 سکتی اندر اولی کند زده
 363 بدیسیه در کتب انکلیج
 364 بگر کند و او کند رکعت
 365 اچلور جنتی کند با پی
 366 در دایلم نماز فرض در
 367 درت رکعت دخی اندر و
 368 اولی فرضی دخی تکلیف
 369 اوج رکعت نماز تمام اولی
 370 دیدی در طاق موقایعی ای بار
 371 کند زده اولی کند رکعت
 372 اولی کند رکعت جنت
 373 روز و شنده قلدر چو ای

نه سوال اندری دکلام کویا
 374 یا مدد و در قیام شب کبی
 375 اونا دیدی رکعت او کویا
 376 کلمت و صیغی عیان ایلم
 377 سکه بدیدر سه ای اعلای
 378 کلمت کند زده اکلندر نماز
 379 دکلم معنی تبالور سوزک
 380 دکلم بود منم سکا نه دریم
 381 قلم بنده بلور کند جنت
 382 نقل ایلم فصول ابوابی
 383 خوصیه بنده حال عرض در
 384 فرض در با تلورین ازین
 385 کلمت مخصوص اولی ایلم
 386 در دخی بیسود تمام اولی
 387 بنیلور بدیدر هاندر حفت دار
 388 روشن ایلم در روی بی حلت
 389 روشن ایلم در حالت
 389 اچلور سکا به باب حوت چنان

374 یا مدد و در قیام شب کبی
 375 اونا دیدی رکعت او کویا
 376 کلمت و صیغی عیان ایلم
 377 سکه بدیدر سه ای اعلای
 378 کلمت کند زده اکلندر نماز
 379 دکلم معنی تبالور سوزک
 380 دکلم بود منم سکا نه دریم
 381 قلم بنده بلور کند جنت
 382 نقل ایلم فصول ابوابی
 383 خوصیه بنده حال عرض در
 384 فرض در با تلورین ازین
 385 کلمت مخصوص اولی ایلم
 386 در دخی بیسود تمام اولی
 387 بنیلور بدیدر هاندر حفت دار
 388 روشن ایلم در روی بی حلت
 389 روشن ایلم در حالت
 389 اچلور سکا به باب حوت چنان

دیدی رکعت که قبله سنی اولی
 وتره کوکلدر دلاکنا انکلیج
 بقلیا صواکسه تبتا بین
 قلندر صبح دعه اکلدر نماز
 کلمت و کند زده ایلم در روشن
 اکلدر اشوبوی قلدرت کمال
 کیمدن دخی داکلر اکلر اصول
 بیوشی هم کجا تیر در جمع
 یویلور شیده تکلم ای همراه
 رکعت ثانیه بوز بلور اخی
 فرضی کاسیلیم بوز حالت
 حسته در دینه در صواب جواب
 در صلوات تحمله بوز مان
 سوال مقصد از خضری
 خضری در کتب انکلیج
 از ایلم در خفا نت اکلر حکم
 دی ندر در بلینه ای دی طریق

دیری خضری کا ای مفقودین	406	دیری خضری مفقودینان	دکلمہ اولیٰ کہ نہ ددی
کفری محو ایدر اولیٰ	407	حق تعالیٰ پیرتلی دنیا یی	داخی بو آسمان بالایی
اولیٰ مؤمن در خیا نیت باز	408	ملکوتیہ قلمی کوکری	طاعت اندر دیک او لای
سرخیا نیت بلید مؤمن	409	ابلیسی انلر مقام ادب	اولیٰ ملک اندر یولینہ کد
کافر کرجم وار خیا نیت از آیتی	410	لیکد ایو مقام اولیٰ	وخط نفع مند ہر یولمان
الحقیقات الخیشیہ والطیبیہ اللطین	411	بدر مقام دیک اولیٰ یوسیت	اونی بی مدد دیک اتن خوی بین
طیبیات الخیشیہ بل	412	دکلمہ کل ای مفقود دریا	بدر مثل سبیلیم بولم
موت متنان اولیٰ بار اولیٰ	413	خصوصیہ ویردیر اخلاقی	یعنی علم اکلمہ انکری جانی
طیبینیم بولم سن ثانیات	414	خصوصی ایوانتمہ تعلیم	در لول و خصوصیہ بی تقیہ
کا زرو تہ ار شمشیدم تان	415	العدا تاسی اعلیٰ انزلی	جامعہ اولیٰ اعلیٰ اولیٰ عزیز
شیخ ابواسحاق تبرکند	416	چون خطا در اقول غی دیک	کرجم دیک اولیٰ کفر سی
او تدر حق بنانہ خضر بل	417	بدر معلّم ویردیر اخلاقی	بلدیر اکا رسم ارکانی
دوم اشعوا اخلوق ندر در ای جان	418	هر خطا یعنی او کدر دق	ایر شور اولیٰ معلّم نفی
انلیچون بر ای طفل مرت	419	بلدیر اکا علم خاص در	کاملا اولیٰ اوج ہلا اولیٰ مست
رحم ادب اکا ار مش زار	420	نیتہ کہ اولیٰ معلّم اولیٰ	علم اسپا یلم بولدی د
شیلہ خیا نیت چقرلی انز	421	طفا جانہ معلّم اکدیر	آدمی ہر کہ بلدیر خوش دمد
کالتلر انکری نیت در کل		و علم ادم الاسماء کلہا	
دیری خضری ای مفقودینان			

15a

435 اول شوایت الودن اولدی بلدی اهل انصاف اولور بلدی اهل عقید

436 اولدی بیستوا سیدی بلدی اولدی بیستوا سیدی اولدی بیستوا سیدی

437 حق اولدی ادب تکا فزین لغتیه نیرانی وافر

438 اصغر خیدری بلدی شیطانک بلدی اهل انصاف اولور بلدی اهل عقید

439 کافر اولدی اوزی لغین اولدی ایچی و طارش کبی کین اولدی

440 اعتقادنده و اولدی ظالی انو کچون کیدی اولدی اولدی

441 جانین جانین خدای کونیم یار دپ ایلدی انی رحیم

442 اوج یوزیلیمین هفتدن پوروش قلدی جانین خدای

443 حق تقاییم ایلدی طاعت یوزیم اولدی دلدی حاجت

444 اولدن رضی الفی کابین یوز اورر انده دافرا جمله یرغ

445 اوج یوزیلیم این طویلمیم خوش عبادتیم بولیم تقطیم

446 حاصلی یوزیمین جوی دتیلر حق عبادتیم ایلدی ایلدی

447 دلدی یوزی تمکلی ایلدی هیچ عبادتیم ایلدی ایلدی

448 دوه یوزیمین اولدی دلدی دلدی ایلدی ایلدی

449 اولدی اولدی ایلدی ایلدی صمدی باشیم ایلدی ایلدی

450 دوشدی کندونم ایلدی ایلدی سجد قلدی ایلدی ایلدی

451 ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی صق سلامی ایلدی ایلدی

14b

422 لحن ایلدی اولدی اسمای ادمی بلدی اهل سما یسی

423 بلدی ایلدی کنه ایلدی جنتیلین یرینی جاه ایلدی

424 بولیم دیمشکن اولدی ایلدی اول کتا عقیدله اولدی وقتنه ایلدی

425 ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی

426 ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی

427 ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی

428 ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی

429 ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی

430 ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی

431 ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی

432 ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی

433 ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی

434 ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی ایلدی

452 پیشم سجاده قیام یقین
 453 بویزینون رسول اکلم حیان
 454 پیشم سجاده اول البلیس
 455 حق عالمیه ایلدی طاعت
 456 اول سجاده اول برکون اول
 457 اولی بد لوح اول زمان الله
 458 ختم لوح ایزه یازو وار
 459 خط سیزیم نقش اولمشدا
 460 کوردی ابلیس هزار یک نامی
 461 خنده کبر لعنت شته
 462 یا زوللا له الا الله اول محمد رسول الله
 463 ایچون جهان و انبیا
 464 کرد او ایچو زمین کل امور
 465 بیلم دینون اول صیغین
 466 کند و نگرینی قور لغنون اول
 467 چون کوردی محمد آدن
 468 کوردی ادا انلیلم ختم اولمش
 469 دیدی نام محمد چون ای حی

470 دخی جولهلم اولمه یار همین
 471 ابل سیدی مراد کی بلو بیان
 472 ایشی انک ریایدی تلبیس
 473 اول لولون اولیدی اول غایت
 474 او تر کن عبادته مشغول
 475 دکلم نه وارده لوح اچندن
 476 دشدی او کینه غوازلک ناچار
 477 یازلب یک بر آرد قلمشدا
 478 اوقیب پختی اولدی بسی ظامی
 479 یا زوللا له الا الله اول محمد رسول الله
 480 عاقبت نولسا اوزن بلون
 481 اولدی براد خر مقینه نوکار
 482 برکا تیله اول برکد ایلی
 483 برکه یونادی اولغذاکو
 484 بیلمینم او قویسینیزد
 485 کد کانه یقینیزد خوار
 486 دیدی خضرای مقفود دانا
 470 الثواد خر مقینه یا سبحان
 471 عالم سفلون سم جاننی
 472 عالم خلوده نام دارایت
 473 حق اکا شوق قدر و در کلام
 474 انزه کجان انزه او تریکی
 475 اولنجی نکلر حق طاعت
 476 انزه او صغیر عروج اتریکی
 477 اخر ابر شدمی عرش اعلا
 478 عرش تحفنده ادر عبادتگر
 479 خضری دیر ای مقفود دریا
 480 از نی با لیت کون با لیت
 481 عرشه ایلدی کانی شعلوم
 482 عرشه عاقیده اکا و روی مکان
 483 نیشم چای او لمیه نزه اولدی
 484 صغیر بیز کا طر بولون ایزد
 485 صغیر کانی توان خفار
 486 دکلم بید منرا یلیم افشا

استعداد

17a 503 لیک کند و سیدی بیگانه 504 بی خطاب آتدی حق بالیست 505 وار در اندر صومعه خوش جا 506 برب اندر عزاز الی عین 507 خرقه مندر انکر الوب ملکو 508 تا برون بکلیب طودر لراکی 509 طش چقدی خزار اولدمار 510 سیز طیدر کا اندر خوب انشا 511 کم قیبه سجده مانی غیری قلم 512 در کله من انی ایازم دور 513 اوقین الثوب نقشی داخ همین 514 فاشی ادن الثوب نوزی باشی انی 515 چونک اول خطی او قدی سلطان 516 چونک طیر قدرن اولدی آغ وار اسجد و لادم 517 نظر آتدی بلیسی اولدمار 518 سجد بویوش اده او حق	16b 487 ایلین اوز نام ذکر ادب بولدی کی الومدیته انکر اولدی 488 سنک هر کون انما ادا انی یاد رساله دایمی فیدر اولدی 489 برین ارکمنی بارکی حقله اندر ایلیم بازا بوی 490 الیم یصعد الکل الطب و العقل انصار برفعه 491 کنز و یا پیدا الی الی الی 492 دغا خیریا دکل بوجان تنک 493 عرشه زجانم ابرشته بوجان 494 رمز حالت کی کل ندر 495 بنوا ویرم یچ ار از ای جان 496 سفید منکر من ایدر بوش 497 بسی انکیون ارشدی آرزوال 498 سلیم حالتی بلیسی سکا 499 الی الی مالاتی الی الی نجات مرانتم ذاتی 500 و خطی صرحینه الوب انکر قایل 501 دکلر بوی نه کرس اولدم 502 و خطی جلی الوب ما بیک 503 خرقه مندر انکر الوب ملکو 504 تا برون بکلیب طودر لراکی 505 طش چقدی خزار اولدمار 506 سیز طیدر کا اندر خوب انشا 507 کم قیبه سجده مانی غیری قلم 508 در کله من انی ایازم دور 509 اوقین الثوب نقشی داخ همین 510 فاشی ادن الثوب نوزی باشی انی 511 چونک اول خطی او قدی سلطان 512 چونک طیر قدرن اولدی آغ وار اسجد و لادم 513 نظر آتدی بلیسی اولدمار 514 سجد بویوش اده او حق

18a	18a	17b
تا بلاوز بوطالم ایما جان سلیع اول درک حکایت امهانی مکانه اول حین تا صب بین احد دوران سم قلم ایوه جانکا اشواق سم قلم سلیع کما با ف اب دست المشدی بل تحقیق تا کیم موفین بین درک الوب الحاق در لای التي بود جل انزلی صبر ایله الوب اللمه انی کوره نرس کاله نوردن طبعی حاکم تا کیم بیتر انز کلمه یلم پین اریکل طبعی بتدی جلم جهان کلی جمل بتدی ضربان اکا ارمدی مکر کل کلنار بتدی بولوب فر اول زمان ضعف عالمی نور ایله	535 اول عرق نینقه اولدی ایله میان 536 دیدی ضربی اچیلدی ایله مقفون 537 وقتیم الهی صبر ایله امین 538 دتب انزه بر اقی طور دهان 539 دکلم انزه نغم اولدی حال براق 540 نوله ایسم بولقم دکلم خمی 541 مکر اولدی بولور صدیق 542 مکر انزه نغم اولدی سم تراق 543 بس لرایت قلم دعا غم نرس 544 در لای چون تراق نورانی 545 صق بیولدی فرینه صلح عرفی 546 اول صمیم درک کیم بوند 547 راحت ایت اولدی انکر 548 اول عرق کما بر اقدن پیدا 549 برکات طهارت بویکت 550 نینه دیدی زمین از او 551 ای نظیر براق صور بیلر	519 دیدی کله اولدی دور 520 اعلیب زایدان نه حین 521 انز نجه المنع دیب طور 522 الفلز ولا جار 523 چون لر بوردی بود کله بدن 524 اول نیوی کله کله مشید ای جان 525 مکتوبه دما بوی انی 526 اول ضعیف نینقه اتم بن 527 مع مکر بعد اولدی از خون 528 جلمی کافرا ولین بز خون 529 دورح اصره چکیدی درد نعب 530 راه رحمانه کتمیا لرا دی 531 الشوعا را و دینه نینب ابدی 532 بعنه کاتدرایک کل تقهیم 533 طوق لعنته بولدی جانی و صول 534 لعنتی صقلم دور الوب حانی 535 سورلوب اول خیشک شیطانی 536 وری سجان اول زمان کیم جان 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 یعنی

552 در بدای از رخ فراق رسول بنی بوریس قلای باشی او
 553 دیدن چون وصال او شد بلدر آنجا مال او شد
 554 نیچون اولدر صفا کالت زلز زبور کتور و صلت
 555 دیری اول رنگ فر اقله بنا قاز بندت اوز بندگی اصفا
 556 وصلتیه بولندری اول حال کما قند کرمش احوال
 557 نقلدیم طهارت صدیق کما ارشدی اول زمانا تحقیق
 558 رنگی صابوری بلدر اول مای کلیمه قوتدب اول اراپی
 559 هم ابو بلدر صهی کی دفا هم صا رو شین ایدی اکلان بده
 560 ایملر طاعت عبادتین زک اولشدی و صهد طاعتین
 561 اول صوانک یوزینه دکورچون صا روزنگ ایدی اول صویچو
 562 اول رسولدن سوال ادریما سوح کلرنگ و صهد ایما م تا
 563 نیچون سوح رنگ کلنارک ینا بلدر دمن بوا سوارک
 564 حق رسولی صهد مختار سوزه کالو بنا ایلدی گفتار
 565 یوزنلر هم یلیم در کجا ص هپ پیملر ایدی جله خواص
 566 سوح روز ایدی بلا لیلی جلیلد بنی صفا چلیچ
 567 جلیله بلا لیکا الوی قوم ایچنده چی خنالیکا
 568 کله تنها بنا ایدی در لوچنی جلیله دشمنی خذاردن هم
 انلیچون

569 انلیچون دیری بولوزی رسول او قیون بن صدف باشی اول
 کنت نبییا و آدم بیف الماء و الطاهر
 570 جوی ایلدن سوال ایلدیبلر غرق کله همیشه اقدر ددلی
 571 دیری جلیله کلن احوالینما اق یوزنلو ایدی خواص ایما
 572 خادم خاتم النبیین بلدر اخ اولدی انلیچون
 573 خضر دیری ای مظهر دریا بد خضر سلیم بوردی
 574 بابا معلوم الفزما بوا سوار ضعت جوی ایلدن اخبار
 575 حق شلاما ایشیم اقدم دیولر جوی ایلد نیلر نام
 576 غرق اولغی منور ایما چای بیلم الشوریملر ایله بیان
 577 دیری جوی ایلدی اول خلا یار دیر نوزن دیم زقاق
 578 بانیا کافور دنگراب پیدا یار دیر امین اولدم اکا
 579 اول یوزنلر جلیله شایلم قالشیدیم که نیش سلیم اولم
 580 بوینه حکمت درنگ اول بارک اولم کافور اصل انار سی
 581 نیلر ایله حکمت اژی بنی کافور یوزنلی جلی
 582 تا که اول ایله اولم کافور احمد الی سولیم تا که
 583 حق نبی صلدی مصطفاییم اول امیر ار صفا پازم
 584 مهندی انبیایا التم اکا انلیچون بویله اولدی

585 ایتهانی اوینه ادهم تا
 586 باشی او چند آتوم انک
 587 دیدی زینهار این معانی
 588 ایقیمه رسول افردهم یوز
 589 چونم اید ایغنا اول
 590 حق بقا ددیله ای جیل
 591 تا بلیدر سنی اصلک حالتی
 592 ای امین بلای بودیگر
 593 اقا قولیغور ناسی یوزمان
 594 یوزمان بیغنی پای یوزمان
 595 اصلک انکدر رسول کافور
 596 کاصرفدر طبعی کافور
 597 اوینو کلدی احمد مختار
 598 ای مظهری کلدی احمد مختار
 599 کلدی چندر شایلی یوزمان
 600 داجا صدق فضیله با صوم
 601 در مظهری نولایحیان ادهم

602 در خصی قزل کلیمون ای جان
 603 خون هایلر دکلر کند یرغ
 604 طوطی قوقوس قیرضی کلید
 605 اول شهیدلر تو ای بی یوزمان
 606 دخی بعضیلر ایله ای اعلام
 607 لب دندانی قانی کول اولدی روان
 608 ایلب جفته صعلرا انبی
 609 کلر انا جن ستور دی انک خزا
 610 دندی دنیا یم اول کل خولش
 611 چونلر عالم بندی اول طبع
 612 اول زمان ادهم مضطفا قانی
 613 اول درخت کلر انک قان ادهم
 614 یوزغری بویا کلدر اولدم
 615 بوی کل اولدی اول زمان پیر
 616 زکریا یچون دخی زکریا
 617 چونلر یچدیله اول سن پالی
 618 بندی کلاه سرخین بی قزل کلان انک اولدی کلان

یوزمان

21a	21a	20b
اول ثواب ارمیت قلوب	636 اول کشتی اول سوره یحیی	619 اول کار اصل فصلی در نماز
برخی در پیبیم کما بولم	637 داخل کلمه مطهری عالم	620 ادب کلمه کبری میشتن انی
کلمه بیدار بندگی انی اوه	638 بعضی کلمات از سه برکتی هم	621 بعضی دیدن در وقت نماز
شده بد قلند انک ایمانی	639 یعنی کلمه صحتی در جانی	622 حق صلوات سلام اکام مدام
بسی کلمه اول احد جزوی	640 زین کلمه محمد جزوی	623 چون از خدا شکر صلوات اول
کدر ایمان انکار ای شیا	641 بعضی مقوله در کلمه خراب	624 کلمه زیدی پس اتین اثری
گندور اویش بونی سن اکلم بله	642 زین وقت از عزیز کلمه	625 قوت اولان وقت ایضا بجان
بیلیم کلمه سمع دل بکش	643 در کلمه مطهر دریا	626 در کلمه مطهر دریا
خبر اچم بلک کلمه ایمانی	644 بعضی کلمه اقیه قرآنی	627 کلمه قولا لب ایلین صلوات
اوقی قرآنی تا پایینه کما	645 خواجهی کالتین کلمه خدا	628 کلمه بولوا خدا علیه السلام
یا هو سیلک دم بکا حوش	646 در مطهره حضرت خضر پوش	629 کلمه کورده کما باشی بوزیک
ترجم پیب دم اچقی اولوح	647 لب دبران سید عا شانه	630 هر بیزه صد عزاز و خزان
در حضرت کلمه اید انی عیان	648 انز قان نینه اولوی انلی	631 هر دوها نهن صد عزاز و زیان
امیر قلندرها نترجم اولو عیان	649 لب دبران احد از ضوی اولوی	632 قدر دی بکلفت ادراشتا
بزییم انکلمه حور انی	650 جویا کلمه سلف انی	633 دیدم انی صبر ایله بونه کشت
زین زینت انوکلم بلم لب	651 زین زینت قرخم در سلف	634 هر کلمه بیکر قیسمه قوت در فی
		635 حق شکر در رمضان ثواب اول ملکر ذکر تسبیح در خواب
		کلی بکشتی قوت اولان در فی صلوات و در همه بار ای آضا

بسم الله

22a 668 چونکه بیله اولدی کار بار جمع الوبی نرغونه انن دره غلیم 669 هم الوبی خذایم حیره و جلر اجه دریمدی اوشو مجمل 670 آته اولمشین امته اهد اخله آت شهارت اولمئوله 671 کجراته شها رتی اخله امتره هک شهارت الوبی 672 انلیچونایپوردی خیریش اوقیب یوحدریت اکلخبر 673 کشت خبی آته اخرجت لیلیس اوقول 674 خوامت قلدی یانی اولمئوله قلدی ازندی خلقدن اعلی 675 هم اچینجی آت حقیق خذایم اشعائیت مؤمنین سلیم 676 قوله تله یوم یغدر امدن من اضمه و امته و اییم 677 اول کون اول کقدر لکه آت اغل بهیب حالنه اولامشوق 678 بریدن قجاقند اشی او علمه آت اغلی قولد اشی 679 قاجرغیش اعدلن آت اولمئوله اوقول آت 680 هرکشی کندویاز زینی بلور اشدن قاجم کاوردی پند 681 چونکه بیله اتمز دور اهد اندن ازندی جسم جان کیمد اوبد 682 برون اول حقیق نیه اولمئوله اهد اهد قلدی حوقنا الی ال چونکه اتار سنار محمد در نا خلف اولمئوله بد در	21b 652 کالکی اولایکاخنی حوربانک بوالوردی افر اول قانک 653 اچ دکر و ربوع اکا صلوات صلواتیلیم اینه جان حیا 654 در مظهر سلیم ای زین عین نولریمه اشوبی یوزند 655 سلیم صدر لکته کان دلا اولمئوله سوز میدر یوقملر اولمئوله 656 اولضی لره اولمئوله ادران خضی اولمئوله ادری دفعی 657 در اکا ای مظهر دریا دکله اوش بریدلین کویا 658 دیدی اولمئوله ایلین العن دیکا فرخونه دکله سوز هی 659 تحت قلدی بایلم فرعون بایلیون اولار خذایم عون 660 بریدینه کتولکما ختملر بیکی بیسی اول زمان لکلی 661 الوبی فرخون فغانه رجم پندری یا قلدی اولدی دردی 662 عاقبت در رجم فرخونه آت اولم دردی قون 663 آدمی حور تلمب عاری یار ادرم بوجا رد شواری 664 سن انکر اقسند پید اوش اتم سچله بیله سن انی هم 665 سنیدن اتر و بن اتم سچله کریم شهم ولایت سچله 666 سن سنن تکریم دیو کوی اید سن کشت و امیب معنی 667 اشبور کیم اولدی اکا جواب انه فرخون اولدی وقت صلوات چونکه بیله اولدی

683 جهدايت انك ان ايت خشفه لاي سول اوله اوله اني حو
 684 خوش انا در كه مخز او خلدن زبا اغول اكا ارز اصن
 685 سني ديلر كه كند و بيم ال سني امت اولو بيلم الب اول سن
 686 سيني كتور من بيم نه كر كتور ما ز سكر او زك بيم نه
 687 ايلي چونام ابلد خوشه ايلي عا بيم بولدي جانك
 688 داي در بكي نكندن مع در ساريند عخلدن شمع ايت
 689 داخا بر در لو معني ابلد س كرم بر دور اين امدن جهم
 690 شول سبون دما بكي خوق اخول از ره جوق اولور اكله خيم
 691 امت اني كتور ميه بيم نه هر بيم وان كند و لون بيم نه
 692 واجب اوله حقونيت او كانه ار منه اول جنان جانا نه
 693 ار مكا اول محله بوزمان و بر صلاوت اريشه انرا امان
 بيمه د پينج از زمانه خضرم
 694 خضر ديرا كا مظفري جامع بر فضي ديسيم كا بولم
 695 آسمان دن اشا غا لدر خمر اصليدر تدر اكي مظفر دير
 696 مجرم مجرم اوله تا كم بدتد صبا ملكدر ارز يقين بعيد
 697 در مظفر لاسلي بدتد چون كه طفر و بيم كا سرب كدر
 698 بر شاه اوله كدر دعو او را فعلي جوق اوله كدر

699 تاخر ابا ان ار بيم قدسه بيمين نيمه كالور سوا اهر بيا اكله هين
 700 ديدن حضي اكا بيلد ولايت جان كتر ادميه طي ممكار
 701 بيلد و ايتده دكله سرور بر حكايه ريم كا خوش
 702 اولر مانا علم ادا ركن ماوه حكم دا اوله بولون سول
 703 حوصلا رتي سلامي ارون اكا دكله بولون بتيغلا اهر
 704 هر ولايتده اولم دعويدار كر غيب كر بچ و كرن تتر
 705 نايبيشي نميشد كا داهو هر بيم بيلد بيم صا ججه
 706 كله اكي دعويدار مشكله اهر ابلدي اتر ارا مسمي اطار
 707 حكم ادا رتي نايب ماوه اول اكي دجوداري كند
 708 ار شه بيليم دا اوله خلق حقور بليم الوده
 709 ديولور اوي نايب بيلم دكله اهر نايبي نه قله
 710 بندير بدياره اوله حنين قدسه صالدي اكله اهر
 711 چين ماچيند داخا اوله بولم اچنده قدسه اهر بولان
 712 اهر شورلدي حكم دا اوله صوا سلاميه اوله اسوله
 713 صوا كوكب بيلور اهر اهر بيم ديوكوتت اوله اهر
 714 بيلد بيم الا در بيم بيم بيم روايت دفا كدر بيم
 715 جيم ديلر اول زمانه كلور بولان هر نه اولر بيم عالم اهر اهر

24a
 کلمه کشفتم کلمه النبي
 733 خضی در برای منظر دریا بر خیزد پیغم بود در کما
 734 حق نشا تکریم دکلمه ایانی سلم عرض آنگیم بود آنی
 735 بگذرد بر درخت خرمایه صند زبوره صد کلمه ای
 736 بند فکرت نه بیدری دکلمه ای میونظفیر کلمه ای دلدار
 737 حضور در شول سیدن ایمانی بگذرد در شرا غاصه آنی
 738 شول سیدن که اخیری ترمیمتانی فلور دیبیم کما بود مان
 739 غیری پیغم ایمن نظری بسی رطب اولدی قصدی
 740 اصلی ثابت در برانزه جان فرعی کولدن کما بدنه کما
 741 اخیری شیطان ندان تعقیب جان کلمه ایما به دین آیماندر
 742 قصد ایسدر بکرا ایمان کی سعیت چلیبه انی شیطان
 743 نخل طائندره اصفه قو آنی قدرتر آنزن بودین ایمانی
 744 دکلمه بیدر کما نلته دن در حال دیبیم کما نیته اولدی مقال
 745 ای منظر بوجه کماع ایلم عشقه جانای شجاع ایلم
 746 اولور صفتی دردی بوسرد سلیم کما عشق جور نه یوز
 747 مکر اولور کما بدین برسی دلمش کما اولو عشق اری بیدی
 748 اولور کما بیدر فی اولو ایلم ایلمی ابو بکره صمدی حلی هلا
 749 خدر را بولور فی اولو ایلم اولر کما سن کما مبارک اولو
 کز بر طون از دی بولور قابله اولون

23b
 716 در فلان دعوی بیلم اولری اول فلان شول فلان کز اولدی
 717 کز اولدی سلیم را اول جمعی بیلم انزه این شول
 718 ایرو شول بیسی اولر نجیب اولر کما ایرو شول
 719 کما اولر بیسی انز کما نایب ایلیو بانی نکرست صانیت
 720 سلیم بیسی هواد طور شول ای دعوی انزه ارشدن
 721 حق کولک ما شول کما هر کز بیلن فلور کما آنی طما
 722 صفت قصور ای ارشدن راه تروین اولر در شول ای
 723 بفضل دین شول اولر الت افلید و آرا اولن شول
 724 یا جنو ریزی اولر شول سلور بکرا حق باطلدن
 725 اخن کما خیانت اهل کز ابر کز دکلمه نولدر سلیم بند
 726 چاکلر بن هوایه زنجیران ار من اولدی اللری اولر کما
 727 اولر مان حق قلدی اوزندری هوایه بیسی بکرم اوشوندی
 728 جو بیای کما ادر سلر اوزمان یتیمی آرمیم ادر بکرا ای جان
 729 بیچ آرمیم سلیم بکرا بیچ ایلم خلق آغشی انلری کالو
 730 کما بیچ قونلو قورمدری انلر لیلر اوله هکک مطبع ادرلر
 731 بکرمدر سلیم بکرا بیچ انلر یتیم کندر سولدریم روان
 732 نیم اولدرن بکرمدری انلر انشور سلیم کزین ادر کما

25a	24b
767 انبیا به و رادری خوب لطیف اصغیا به و رادری نام شریف	750 سه با نما روقه الی او کشتی او لیفور من دیوین احدی
768 اولی قبا له نزلدی بوکان او یغل اتلان اولمه اولان	751 اولدی همخان روا تورکما طوروغتی نه رفیعی یولدی
وعدا علیهم صفا فی القورانه والا بحیدر الغفران	752 صردی اگا دریا کم اولنوم اوج اولدی بو صفا فی القورانه
769 اما مظهر نقر تل انوار تا کتر کوره اولدی اولان	753 اولدی هم روا کربار اولدی برحق رسول یاری
770 اما مظهر کلمی اکلدر خدی طقت طفق هور اکلدر کرباری	754 سه با اندر نه علییه الی روان ددی اولان شاهی مردان
771 هم قبا له نزلدی رفی بریا کلمه دخل امتن اولان ایشه افلاک	755 اولدی در بر و امبارک باد نسلکیم جهان اولان ایشه
772 چون قبا له نزلدی ایشه ایلین ایلین ایشه ایشه ایشه	756 هیلدی ایشه ایشه نزلدی ایشه ایشه ایشه
773 جن کلمه طوبه بیس کرمسانلر تن بنیدر دیم قوه جا نکل	757 در دن الی ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه
774 کلمه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه کلمه ایشه ایشه ایشه	758 بو صفا فی القورانه الی ایشه ایشه ایشه ایشه
775 صفا فی القورانه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه	759 اولدی ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه
776 ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه	760 در اول اول ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه
777 دونه کالورین ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه	761 الی اولدی ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه
778 سله ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه	762 در اولدو صفت ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه
779 سله ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه	763 ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه
780 ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه	764 هشتیم ناکته ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه
781 ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه	765 ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه
782 ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه	766 ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه ایشه

17 26a 800 کافر کی لعنت اهلنہ اتدی قورین اوللر تاشیا طینله همت 801 سوق ادر اهلل اهلنہ الله طینہ جاہ و رولہ کیمنه جاہ 802 کافره و رولہ مال دنیا ییب اضرته ایلدی بئش قانی 803 ساکه مال ایللم نفسی ای مؤمنه بولم او له سن خدایم یقین 804 چقدر سن زکات ما لکدن تکریم خشنه اوللا مالکدن 805 نفسی مع عبادت شری سن حق تعالی جا لینی کوره سن 806 کورواتر و کما عوض بولم سن مصطفی بیل اندر بیل اولم سن 807 انجیل و صوره کلامی جهان دخی عقیبی تنگ کون اول احسان 808 مؤمننه کاندل دخی مالن بل طلال اتدی جدم اصواتن 809 لالدر دن الهنه باج خنج ایوه شرکری بولمولا محتاج 810 عفو و الجزیه خن ییدر دهم و تاعور کلدن شرکری بولمولا 811 اولر زمانک تیا ممت اولان بیدر انوع اولور بیلر که جعول شیدر 812 مؤمنه نفسی کین بو نینیمه بئش جا پد کلمه اولینی نه 813 تاجهم سن اریشم جا پد چیم ابریشو بن جیمه دفعی دیم 814 دیمسی اولنیمه کافر ایمه کور کاپیمه وان بونکر تیبی اشرا 815 بوندر ادر دیم بولم یا ای یورکی طاموه سیدم بیجا مؤمن من ابریشم صدر صینه خوی حق صه باطل اوللا ایل طوش	25b 783 منزه بیلدر زکوز ارفق قنده الی نسی صبتون خرا 784 مع قباله نه بولم یا ندری سیکلر بیلنه نه اش اولدی 785 بیع ازنه قباله جا این می فقیر عام اندر جا خد می کور 786 ابر کوریه کور الی بولم بوشما دتده خوشن شات بیلر 787 ایلین اولدر قباله کوز کور صحتینم سوز کوز ان با 788 خور سول دیم بلیطیم یز لودر او ک کتاب اچنده یقین 789 یاز لودر سنج کما بولم شرعی داکل سوز صا عده 790 عرضات اخی صورا اولد لعنت اهلنیم این شو خندان 791 طغنی خجی نطق دریا دکلمه دیمیم لطیفه امدی سکا 792 بیلر بونفس مال حیا صدمه ججه صا تون الیورر دیمیم 793 شول سیدن بوا یلی کوز ایلینلر یقندر انصاف 794 مال نینیمه حکم تلشد یعنی کاندوز بیلر اولمدر 795 هم او سنجی بار ای نطقدن ایلی سرما یدر بولر خوشتر 796 و رولما حق بوا کیمی سول مال جان بیل بولم تا ما 797 کافره دخی و رولما تاللم کرد و الی بونفسی حق بیجان 798 کاندل الی کتدی نسی دزد شیطان او کدر دور نینی 799 کرون الی مؤمنن کانی ننی اول احسان دکر یا ریی

27a	27a	26b
833	التحیات یفیعون اولی بیان ایلمیم بیلیم سن انی خیابان	816
834	اول نماز اچره نیش او قلدی	817
835	تاکی آخیره او قته یوحید اهل توحید اولدی وقت یحید	818
836	اشهدان لاله الا الله و اشهدان محمد عبده و رسوله	819
837	شکر مخفی دن ایدر اول نور دور	820
838	اول نماز اچره دایم ایدر یار	821
839	حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم	822
840	ای مراد کی دکل لرون تام	823
841	اون انجی بیانی دکل عیان	824
842	اول منظر قره در ای جانم	825
843	بنده نیک عیالنده یق نشینه	826
844	حق تعالی نیک ادر در جان	827
845	شکر اول نیت کلمه قول	828
846	طاعت ایدر بلک فر شکر یلیم	829
847	دیله اخیل احو سنای الله	830
848	ورد اولی شکر اولی مقبول	831
	قولن شکر ایدر سلفا ندر	832
	طاموقتا پوسنه ارنجه که وار	
	اول جهنم اینه دایم یار	
	یرد ادر نیش سر ای الله	
	مود منان الله صنت حور	
	صیلا راضون هر کس تا چار	
	صنت اینه راضون راضون	
	دکل اتیورده جانک او یار	
	بیلر سیکر دکل انی ساک	
	فرض قلدی صلات اول یحید	
	کیم چون سحر قلدی ارکانی	
	هر ایدر دوجی بلک عا صیدر	
	ایمر القدی نیک هر ارکان	
	سجی ایدر کیم چار صفا	
	اشکار اولدی بو نمازله دین	
	جانوسمی ایدر اهل حیدر	
	اهل تحقیق اول اولیا تقلید	
	ارثه ایمان برله انصافین	
	مود منان اول اولی کور	
	صلا لدر کیم دکل خیال	
	مود منان نوره صنت راهی	
	صالیق هر کس ان آخون	
	شروط اولدر بلک کیم اهل کور	
	سر راضون صیافته اریشور	
	اون برنجی اشد مطهر یار	
	یونان کی نیچون ایزه خدا	
	در مظنه بلکن نیچون	
	حضرت در بلدر کیم آری	
	شکر سیدنا که بنده ناسد	
	ایره دخلت اری نیتلیم	
	بیلیم مود منان اول جهیدن	
	شکر کور در در ایله ای عین	
	کرمان اول سید کافله شکر	
	بیلر کیم جان در اول توحید	
	سوره توحید شکر اولی	

28a	27b
867 طاش سوارز کله بلداوال آسوس کله کی اکلہ ضیار	849 بشلم تقدیر در جهان الله
868 طبع بلور مین ایلر طالن بیجون اولدی بودک آخر الن	850 صورتی آتیه بتور کن بقده حکایت ایورد اکل بتدر
869 در مظهره بازم جا نم باکم خورش ایلر ان سلطان	851 صوری ویرت انرا کله کله شیکام زلزله طولر کله
870 دیری خضی املی دکلمه نبره اول ابولکر آسندن هم	852 آخانی انرا کله نبره روان عطسه این شور همان اول جان
871 چون طوقله ی خستق اولان دکلمه طالتن انرا کتون	853 عطسه انرا کله بقده غافل اولان مان بوله نکره عاقل
872 نسنه صوکی بوغیده کله وار صا تون الایدی او بیجان	854 ددی انرا اولسون اول خرایم عین عالمی بیدر معین مبین
873 قوه بر طاش ازده بو بکر دکلمه نیلار دیا اول طاشی تکر	855 جدا بکر بنده الله حقه ایرو صفا اول قولن جا هم
874 برکاشده مقدمه ای جان کله دی آخر ایفی طاش انرا جان	856 اول فرشته بلور کله کله کور کن می قوع نه دین الان
875 سویم تیمار کله انرا نکر نران کله دی سوارزه طورو شیک	857 شکر نعت قلور انرا کله اخیر کیشی جدا کله
876 چون ابوجهار طغری اول دملر دکلمه بتدر انو کچو مانت	859 خیم اولسون دغور اکل جهره ذکر جفدن بس اولمغل غافل
877 زورن رب اینو کله وار اول بشلر نیم یوزک تیار	860 غنلت آینه نیم شکر اکل اون اجمی دیا قضا اولم
878 قلمی شوم لغندن انرا اوجم اخیر اولدی اجم شوم قلم	861 در مظهره شرو کله دتم کوشی لیکر سیلار دکر بو یوز کلمات
879 اول سیدن صویم بیت تکر بو نی دیر کله خضی خضی بو نی	862 ربطی بر برینه اشون کات بعضی ترتیب اولم یوز
880 لیکر سیلار دکر بو یوز کلمات ربطی بر برینه اشون کات	863 طاش او ما افوس سیم سنی کوریم قوتی کلام وار
881 لیکر سیلار دکر بو یوز کلمات ربطی بر برینه اشون کات	864 صوره صورت طبع بو بکر طاشی کله طاشی نیم طاشی
882 قپ بریش ندر ددو کله بعضی ترتیب اولم یوز	865 صوره نیم کله طاشی نیم طاشی اولدیم
883 کوریم قوتی کلام وار هر کلامه بله سلام وار	866 سیدم دلو خدو حال کما
884 دیدی خضی ان مظهره دریا	

885	سنانکله بن ایلین کلمات	ضبط قلم سوزم اولامالار	902	قلم بلد کیمه قلدر ای ای بد	قلمب اوله مار سکر سا جدر
886	ای مطفر خهار دهرن سوز	سیلیم سکر آل ای بن امرو	903	شیلیم بیلر صقم اوله سن ملون	اخرتیه ادرین ای مجنون
887	کار درویشی اولدی تریب	سیلیم سکر آل بر لطیفه حجب	904	کله بر و ای مطفر امدی بوقم	ایلم وقتن انا ادا هم
888	نان بر پیشی کونا اکلن خبر	عید قطره نامی جمع ادر	905	ظلم قلدر او دملر اولیر	صنور سکر سن اکلن نزل
889	قطره کله ای مالور کلدیم	دخا بر سوز دیم اشته برهم	906	سکر یا نفت اجه اولدملر	خضر کافر دیمیل بلدن ندر
890	عید اضمکان کوشت ایدر	هر کله ایم اریز اولم سبب	907	فاکار مینه اریخ صحبت خاص	ایلدن یار قرضی کاصالحا ص
891	تند بيشورن اول ای ندی	چوخا پیپی قلدر اکلن بپیش	908	اولنهار زونیا زنی اتری بیله	دکلری خضرن مطفر ای جان
892	صله هزاران مراد دنیا ده	وارد دلد کلن نه درم ای دده	909	ای غارل شقاوتن سبلر	هم خرابی صکایتن سبلر
893	دخا عقینده وار اولم	پیپی بی بی بکلر من ادر	911	دیرک اولن الدن اشته ندر	اول محدر اول جدر سن
894	دینه تریبیمه بکلر عقی	بکلر من شیلیم بکلر امدی اتری	912	خصلاتی سلامی دایم اکل	ایر شه بکلر ایما دل دان
895	ایره درویشی باندر بکلر	آوطن اولدیرله خیلر اتری	913	ضنکر قاپوسینه اریکلر	باد رحمت اریکلر اولیر بول
896	بند مطر بکلر کوشت قرانلر	اندر اریورر مقامنه جانلر	914	طوقیت باب جفته اولر باد	بر برینه اولهک تاغ اولانلر
897	اخشدر کسه جهان درویشی	اندر خنلر سورن خیشی	915	خوی رنوی بر اقمه نمشدی	ارمکا صنت اجه سونمندی
898	بغور برله اریکلر نی	بکلر بکلر عذرا اتری	916	الو بر محی طیمت شدی	نیلهدی دیمیم اندر بکلر اول
899	دخا بکتله سورن اخلاص	نیکی حاج اولدی و بیسی خاص	917	چونک صنت چوسنه اکل	قمی برله قیویا بر اولدی
900	دخا هم اون بستی بکلر	بو بر بدر خدا اشته نه درم	918	بلدر رضوانا اریکلر اکل	قانتنه اکلر امیر دورا نکل
901	دید ایلم یازن ایلم ادا	صفت اچنکد جانته اینه صفا	919	پیشیم صله قلدر ایین ملر	اولکنه ایر بوز سنی سوره ملر

910

30a	29b
936 بولکیمای اینه روان اول تیورن کور روان حمان	920 دیری نیلا ایم اول شاه خوش کلا تا سوا الله
ادخلتی مدخل صلیقا افزینی منجیح صدق و در	921 اردی صیر ایل اولدم اچره یقین صو سلائی اینکلم اولاقترین
937 هرکه اینی سفت ظلم در اول قیوم کور جنانه یقین	922 دردی جد جده اتم بولم صهد و جد ربقا التسی کلام
938 رحمة الله اولاجانی قرین اول قیوم کور جنانه یقین	923 التیوتی ایلوی ایه من زین کور قوسک در اخی اوچ من زین کور
939 مصطفی کور کور قیوم اول کور ایجا ربه اولام مقبول	924 اول قیوم کور مصطفی اچس کسینه اچس بل اللهی خیر
940 تمام اولایوسوز من خلوات ورم مصطفی ایه جو صلوات	925 بوقیوی ایل اللهی اچدی کور بندن اولسا کور اللهی بول
941 اولای خضر مقنا لندن دکلور اول لوزن جنانه یقین	926 اول قیوم اتم اولسریاب کور انون جنانه شجلم شاپ
942 در کلمه اون التیوم کور قیوم کور خضر اول ولیدن اکلم خیار	927 مصطفی ایه اچس خرابابی یوزیل اولسه چغان ابو آبی
943 خضر درای مطهر دریا شول دم اینه کور آدم حوا	افنی شرح الله صدره للاسلام
944 چیمیلنجا خدی اول کور اولدم سراج کور شتدن آدم	928 نه لعیندر ایسی بیگانه اول قیوم اریسه رندان
945 اولای انجورن کور آدر طویا التیوم کور در لاله خیار	929 تمجی الاقداب صنت اول اچلب والقی صنت اچینه بول
946 اچا قوال کور ایدی وقتن خوش اول کور آدم ایدر کور بول	930 سنت اولدی قیوم کور اولای تمجی ارمق قیوم ایه اول کور
947 شش جهات ازی میلدر کور ایه چون اارشدیلر اقبول نیایه	931 عور سوار اریسه شش کور خبر باب شهر ازی اول کور اول ات
948 اول کور ویدی اول کور بول اول کور ویدی اول کور بول	932 اچا در قیوم ایا فتاح کور صبا صومن اولای خضر صبا
949 اول کور ویدی اول کور بول اول کور ویدی اول کور بول	933 تراز یا نیلدر شهر با بن اول بیکتا اورب دیال کور اچل بول
950 کیدی آدم اری کور جانم صفا پین من یا صدی ائی حوا	934 کور کور ائی کور اشم بولوم مقدر صدق او سخته او شرع
951 پاک عرض ایل کور ائی ایل کور ایدی اری کور بول کور بول	935 هرکه بولستی رعایت اور مصطفی ایه جنینه کور

31a	30b
969 اشوکارا اولدی ایترا دن ای یار	952 دیدی باش کوز ذریلم یغا
970 نیشلی کتانی اراندی حاضی	953 هرکتی کندو کاتینی بدور
971 ان افرطونن ارانی	954 بیلیم بنن نیتدی کلمی
972 دکدی هم عا یشم دخی کوکلر	955 ایشو اوچ بیرق اولدی تکرار
973 دیدی آدم کبر رسول الله	956 کوکلر راحت ایله تنی
974 انلیکون بونو قلمر ای سرور	957 تادما بو تمهن ایله جان
975 بونوق ازده درجه ان حالی	958 بونوق ازده درجه ان حالی
976 ایشو کتان ورق چیشورن	959 اول ایشو اوستینه اولدی ایشو
977 ارالوب عورته کتورز انی	960 اول ایشو انه طاکم قلمدی
978 طون کوکلر بهار کما خاتون	961 ایشو قلمدی خیرسی مشدی
979 اول جیب فزایم ورصلوات	962 دیدی حوا بوق انی دخی یار
980 یینه خضر ایدر ای منظر یار	963 ایشو ایشو کونم الان
981 برکون اول سید کزین جهما	964 دیدی اغزله ایشو حوا
982 حق سلامی ایشو دایم کما	965 ایشو عورت قیضی اکلیم یقین
983 برکتی کردی دتمشدر	966 ایشو ایشو ایشو ایشو
984 سوزه کلمدی دهان رسول الله	967 عورت تینه ای بود کتان
985 کدرر بولم بونی بغله کون	968 ایشو ایشو ایشو ایشو

32a 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018	31b 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001

دلدروکشی اولی دیوانه دیلرز عاقل اولی اصیلان
 سزه کلدی روان رسول الله بوسوزکا انزه سیدلی آنکا
 لا تقولوا مثل هذا انه قهر مصداق عاقل اولی دیلرز عاقل اولی اصیلان
 دردیگ ایشوان دیوانه عاقل اولی دیلرز عاقل اولی اصیلان
 بلکه ایشدر مصیبتا قیو دیلرز عاقل اولی اصیلان
 دلدریگم دلود دلدیلم سیدلر یا محمد ایلیم
 سوز کلدی هان رسول الله دلوا اولدیگم وایم ایدر کناه
 خالی اولمایم اول کسیدریم هرحم عرکم کون یوزینی اتمیم
 بدمرضد سکر ارشی اول کانه دلوا اولدیگم یانتم
 تکر ادوین کناه اولی عاقل یخسه دیوانه اولدیگم ای خا
 صغله حق کناه هدرن جانلر در صلاوت ارشیه در ما
 دککلر اون سکیون خوبی سمع اعلینه بذل اصم کلر
 خضر در ای فطردریا دکله بوسوز دخی دیم کلر
 مصطفی مجتبل علی سلام اشوسوزکا دپیرر کله کلام
 انی تارک فیکم الثقلین کتاب الله وخرمتی
 اولیزید لعین بد افکار صخوزین قیدیگم آله بدر کولار
 ک صغله ایشی اتری تمام بوضهان عاقلنده نری کلام
 مصیقه داق صرمت ایلرک حق کناه یسه عزت ایلدیگم توشیدر

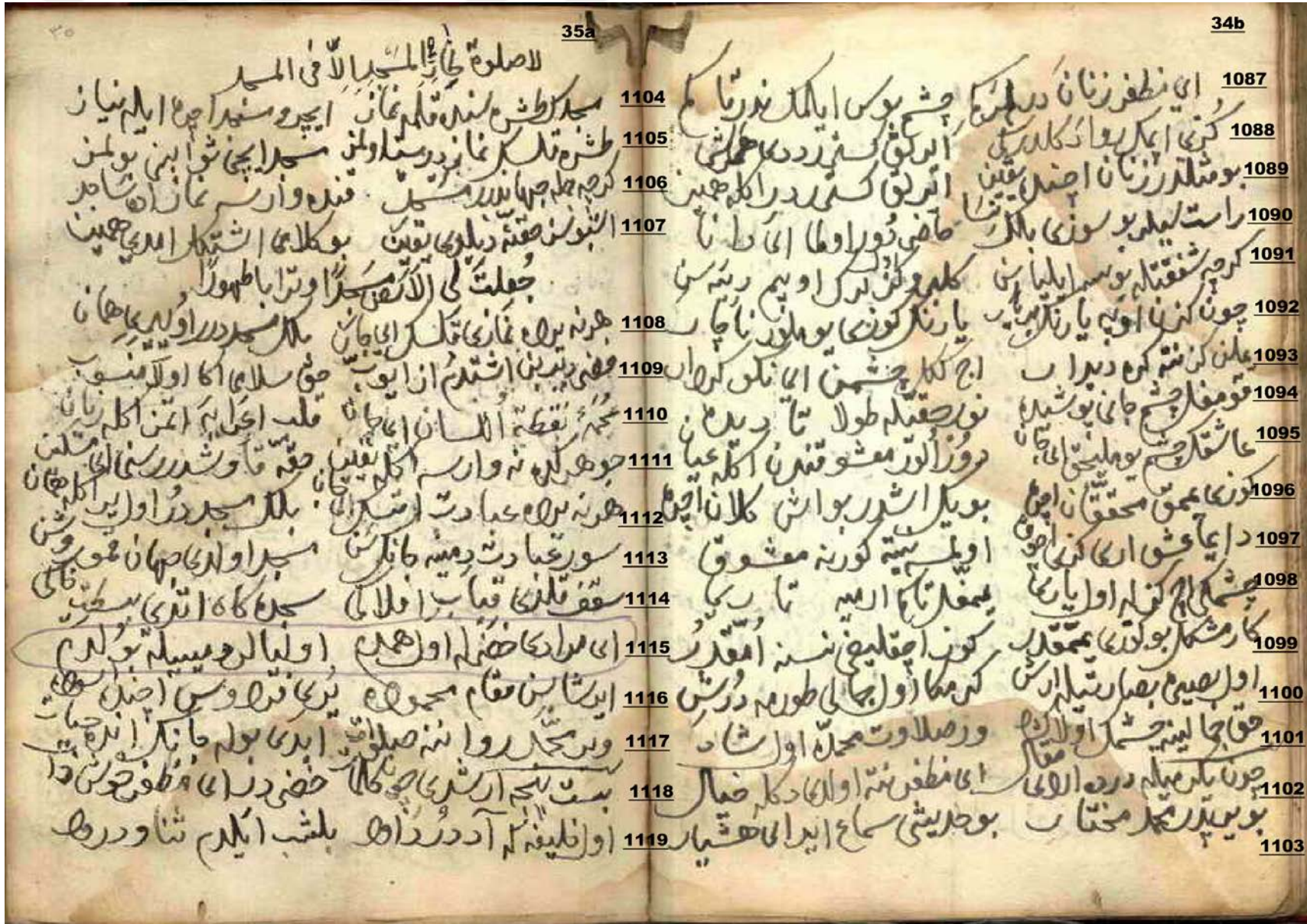
33a	32b
1036	1019
1037	1020
1038	1021
1039	1022
1040	1023
1041	1024
1042	1025
1043	1026
1044	1027
1045	1028
1046	1029
1047	1030
1048	1031
1049	1032
1050	1033
1051	1034
1052	1035

34a	33b
1070 علم درویش کرده در یوزن	1053 دردی شکریایم تا کجا درویش
1071 با کمین و نای بیسی بیسیکانات	1054 بویلم دیشیم بولدر شنه جهان
1072 ایشی نیمه شیخ در یوزن	1055 دیر نیچون ازم بولم شکریا
1073 ددر کفعلیلم اگا ائی یاز	1056 در بری صبر قایلین در حق مع
1074 وار دی با زاره بولم یکنه	1057 چون برون دخت بونمان
1075 کالین دیدی بولم نعمت	1058 دیدی یوغی طاقدر زنگ
1076 ددر جاندر ایلمل بیسیان	1059 ددکا دین نه بیع وارم راه
1077 بر کزین آه ایلدی درویش	1060 دیدی بیسی امدی جانک ایلد
1078 فقر ای ضیافت اتمکون	1061 دفع آه اتری اندر جان اولد
1079 بیسی نمازین انک ادا آدین	1062 دندم اول بیمنه سوان اتم
1080 فقر بندانه ورب جانی	1063 نیچون انبیاء ایلدر کار
1081 عرم ایچنده انی کرم ایچان	1064 دیدی باب حقه اولمک بیلر
1082 خصمه قلدر غمنازین زنگ	1065 غنی یا بولم زنده اولمقدن
1083 سنا حقیلم الورسک یاری	1066 دکلم بیایم انجمن معی یار
1084 جانی فقیر اهلنه نثار ایدی	1067 شیخ عبد الله اولد با بکر نام
1085 فقیر اهلینی کرم بولدر عیارت	1068 شهرار کاند اتری در یوزن
1086 کلر ایلم انجیم کوش ایت	1069 ایلر ییتیمک الله نعم

۳۴

34a

33b

لا صلوة في غير المسجد الا في المسجد
 1104 مسجد اوشم بنده قلم نماز ايجر و مستدر اجده ايلم نياز
 1105 طشم قلم نماز بر رسته اولين مسجد ايجر ثوابهني بولمن
 1106 كرمه علم جهانبند مسجد قنده وار سه نماز ايجر
 1107 التوسر صفة زيلوي يقين بو طلامي اشتمل ادي جهين
 جعلت في الاصل سجدا و ترا با ظهور
 1108 هرونه بره نماز قلم ايجر ايجر
 1109 صفي يقين اشتمل از ايجر حق سلامي اكا اوله منو
 1110 حجة بقية اللسان ايجر قلب اجماع ايجر ايجر
 1111 جوهر كرمه نماز وار سه اجماع يقين صفة قلم و شدر سما ايجر
 1112 هرونه بره عبادت اشتمل ايجر بلل مسجد اول ايجر
 1113 سور عبادت رسته بانگ نماز مسجد اول ايجر
 1114 صفة قلبي قيات اوله ايجر سجده كاه ايجر
 1115 اي مراد كاه ختم اوله ايجر اوليا الر و ميسلم بولمن
 1116 ايجر ايجر مقام مجوه ايجر قلم و س ايجر
 1117 و در سجده روا نه صلوة ايجر بولم جانك ايجر
 1118 بست نيم ارشدي جو كاه ختمه زاي و طوفون و
 1119 اوله ليفة كه آد در راه بلشب ايلم شاوره

1087 اي مظفر زمان در لسته
 1088 كرمه ايجر بولم ايجر
 1089 بوشدر زمان ايجر يقين
 1090 راست ايلم بولم ايجر
 1091 كرمه شفقنامه بولم ايجر
 1092 چون كرمه ايجر ايجر
 1093 ايجر كرمه ايجر ايجر
 1094 قلم و شدر ايجر ايجر
 1095 ايجر ايجر ايجر
 1096 كرمه ايجر ايجر ايجر
 1097 د ايجر ايجر ايجر
 1098 ايجر ايجر ايجر
 1099 كرمه ايجر ايجر ايجر
 1100 اوله ايجر ايجر ايجر
 1101 حق ايجر ايجر ايجر
 1102 چون ايجر ايجر ايجر
 1103 بولم ايجر ايجر ايجر

1120 اندر ایشتم ایشور کلام بلورج او کلامی ساکا تا
 1121 من و بلورج کلامه فلیسی علی امین
 1122 بر کشید کلامی اوله خوب امین راحه اگا دگر منسوب
 1123 امن کار که شخصی سید شری که چکن سید تا اخره یوز
 1124 پاز من زدن ایشور نکت ایوندر امین ادرن کالت
 1125 زکدر خاصه حق سید ایوان کنز پیر رسولنه قرآن
 1126 در صلوات بر روح امیر خاص تا چشمندن اینر کانه خلاص
 1127 بکر بیکرم الله الله کلام دیکه کل ای مقدر خوش نام
 1128 اینر یعقوب یوسف صدیق صو سلا سیدم اولاجانی زلف
 1129 دیدی یوسف که کلام تویان اتمه التکرینینه سوره روان
 1130 از همو بقیصی جز انالقوم علی وجه ابی یات بصیر
 1131 تاکه کوزکا اچیلیم روش اوله ضرب او ندرن عقب خلاص بولا
 1132 یوزکی او سینه قویه پیر حتم کوزکا اچیلیم همشلم بنیم
 1133 دیدی چشمیچون عتاب وار ادر کلدر که قویه لر یوزینه
 1134 حو کلام یوزکی الله تبار عشق چشمیله اضطراریم وار
 حو پیور شد کلامنده وار ایدیم اچیلیم کوزکی روان
 اوقیب اول خزا استلامنده

و صوم یومند نامی الی ربهها ناظره
 1135 بلورجیون امدی نینچون ایوان چشم او نندن ایشور
 1136 دیدی حق خیریه یغن کز لر نیمه دیداری بهم اولر
 1137 لیکرین اتمیم عتاب اگا بودر سیدم سن جواب اگا
 1138 چون پیغم قولی غیم ایشور کن لاری غیبی باره وقت شاه
 1139 عشق بیس ایلی بی صرف ایشور چشمی بر توره دایم نظر فراتر
 1140 کوز او لاری انوشچون یعقوب ضرب او نیمه اوزکا الوب منسوب
 1141 یوزنکر عقیصی الی روان یوزینه سیدم اول قیصی روان
 1142 چشم اعماسی نور فخر بولدرک نیمه تاز اکی کهی بولدری
 1143 حو جامینه دایم اول ناظر غیبی بجه کل امدی اول حاضر
 1144 یوسف قلدر غیبی نظر چشم یعقوبک الی بلورجی
 1145 وار بکا کوز سن سن ایلی قیصی تاکه حو ایدر اوزک الشرف ناس
 1146 حقه لایق اولم دگر بوزد ویر صلوات مجله اللان
 1147 کل بکریم بدجیه اچ کوشن سیدم ای ماریک اوله محوس
 1148 دیدی قضی ای مقدر عالم دکله بر سوز دیم کما بوم
 1149 شیخ اول بابو بدب کلام رحمت صقله حوله اول کما
 1150 دیدی عارفی بیان ایلمه مکرر خذمان عیان ایلمه
 1151 دیدی پورشی راستی عارف مکرر زانی ایلیم واقف

1152 عارف اولدر طلب ملک شیطان بوطیبه السقیب جهاننده ای جان
 1153 قافدن قافه سرسه بوطیبه اول عاجز اولای بیس اول بلیس اول
 1154 طلب ایلاب ایس اول حرکات کزوی بر در زیدی در کات
 1155 عارف اولدر طلب ملک شیطان بوطیبه السقیب جهاننده ای جان
 1156 قافدن قافه سرسه بوطیبه اول عاجز اولای بیس اول بلیس اول
 1157 طلب ایلاب ایس اول حرکات کزوی بر در زیدی در کات
 1158 عارف اولدر طلب ملک شیطان بوطیبه السقیب جهاننده ای جان
 1159 قافدن قافه سرسه بوطیبه اول عاجز اولای بیس اول بلیس اول
 1160 طلب ایلاب ایس اول حرکات کزوی بر در زیدی در کات
 1161 عارف اولدر طلب ملک شیطان بوطیبه السقیب جهاننده ای جان
 1162 قافدن قافه سرسه بوطیبه اول عاجز اولای بیس اول بلیس اول
 1163 طلب ایلاب ایس اول حرکات کزوی بر در زیدی در کات
 1164 عارف اولدر طلب ملک شیطان بوطیبه السقیب جهاننده ای جان
 1165 قافدن قافه سرسه بوطیبه اول عاجز اولای بیس اول بلیس اول
 1166 طلب ایلاب ایس اول حرکات کزوی بر در زیدی در کات

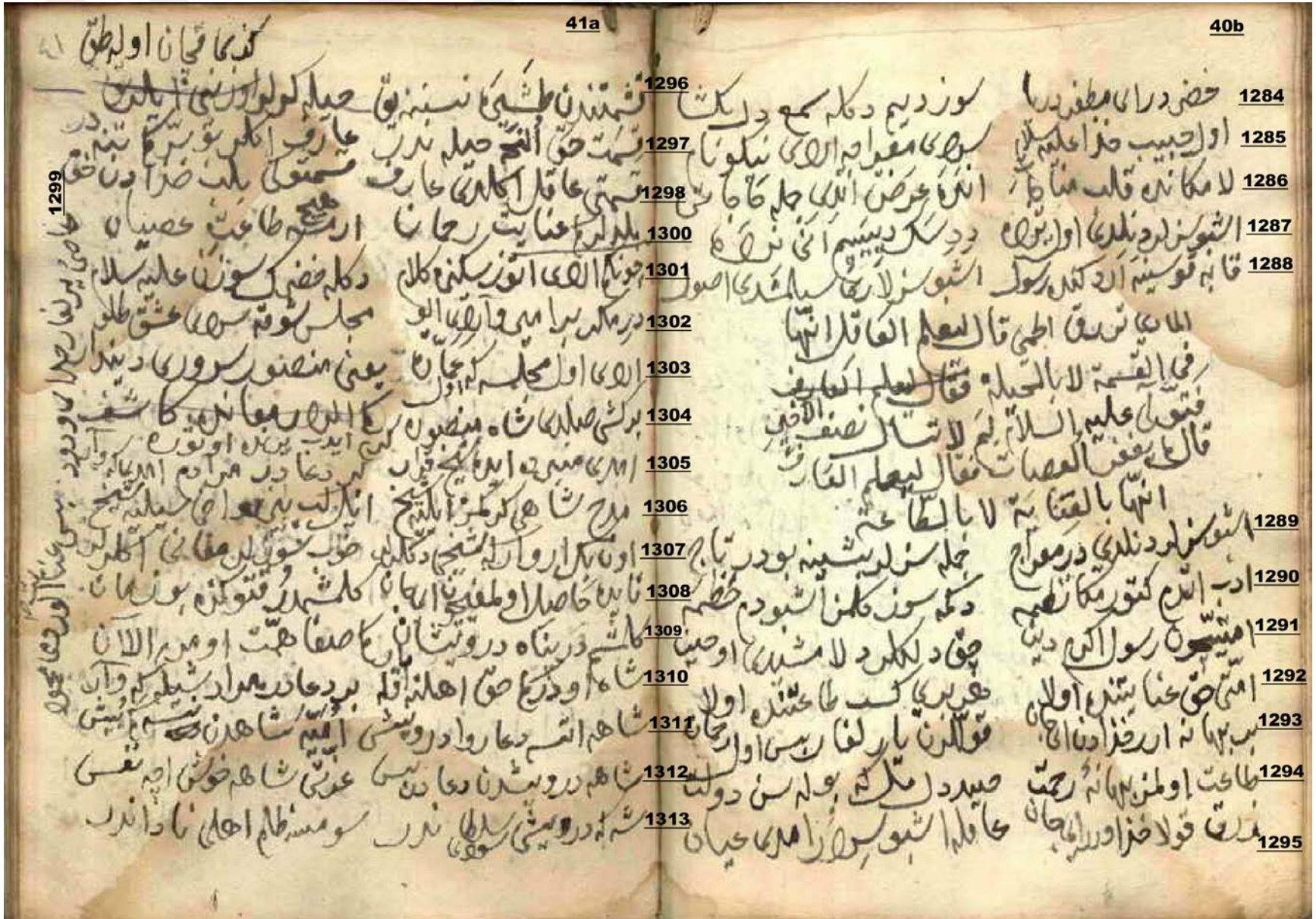
1167 کلیدی طغوزون بدکار نیسه اولدی کلام رسم خیدار
 1168 دری ضعیف منقذ دریا اقی اول بیستی تا که اول شد
 1169 اتری معنا سیم چه جانده اش سیکلر ای ای ادم از بیک
 1170 حضر اول بیستی او قدی تکرار سمع ادون منقذ حشیر
 1171 و حرکات ارشدی بیدین عقید بشدن کور دشر ترمینت
 1172 چونر عقلی نینه کلور باشته رقت ایدر ای کلب طاشتم
 1173 اخلر کارزار اول سرور شیخ شیلیه حق دعا لیدر
 1174 او ترنجی مقالدن دکلمه حضر مدین ایمنی بیان اکلیم
 1175 بولون نامدن سر ایاز ایت بولون عرشه ارنج یرواز ایت
 1176 در کای حضر ای منقذ امدی ایت زمل صوهرلم جانک ایت
 1177 دست مورایم اتش ایلدی کار حق سلاهی اگا اول احوش
 1178 ریش فرخونه یا پیشدی مکن موی اول در مکر ایچ شیدک
 1179 بقلدن شیله جلدک فرخوند یعنی دین تکرسی منی کونکر
 1180 تا که فرخون ارنج اول ایچ اربوب صباهی قلدر تا ایچ
 1181 بند حکمت ندر بیان ادین نیسه بنماغی بقدی اتش او صین
 1182 انلیچو نکر بر معنی برون طوزه بندی یلا دی اول طوزی

1178/2

1183	اندر فرعون طوزنه بنجی	بسی رو که بی بنی اگا حق	1200	تشبیه صنایعیم دیت	بعد یا قتب قنایم و دیر
1184	حق نان نیک خطی در	نمک لنت کلید در	1201	ناله مان اواز ما نند اوان	ارضا سمعینه اول العینک باز
1185	حق نان نکلن انقود	اندر اول کلو قلده جور و خند	1202	در ای مدید آسایش اگا	بلز یان ایلمن دول جو سکا
1186	طوز و انک صغنی کوز لوقور	اولیا لر صغینا از لیو کور	1203	آب آتش کما زبان ایلد	حالتک خلق داستان ایلیں
1187	بر شمشیر که تپه سن سه سن	صغنه سندا ایو سلینا سن		اغز حق انا و طول نار	فادخو انا
1188	سن بیو سن دیر ای و خوجو	یخ شقله سندا ای کور	1204	ها تفت قدرت ایو دل اوان	بلدی فرعون نیت دور در
1189	زیر طور انکین بیس سندر	سن اگا هم انا دیش سندر	1205	در سن صغه ایو شون کلت	غزقه و الله لعین بی دولت
1190	ایله اولم اگا یوش سلیم	لطفی قهر میلم عرض ایلم	1206	آتش روز خرد شب جانی	بندی یا قلدی کور لای صحرانی
1191	بیلیم ایلیجی بل ایلم سندا یقین	لطف اهل العز خدایم یقین	1207	اوتن ایلمنج کلتن کلمات	دکلمه ای مطفی امدی شکات
1192	لطف موصوف اولام	ای وصالوت محول بوزمان	1208	بوصنیع امام فایض کربن	رحمة الله جانه اولاد قرین
1193	دکلمه سن العز برنجی خبی	نیته در سیمه قل مطفق قین	1209	مسکن و او مشیدی بلکلام	صغنه تا طاعت ایله انزه تمام
1194	در بیدی قنای بی کله مهمیت	اول نکل بلکنی صغی بی بلندی	1210	کدر ای مسجده بر عرای حولا	بیلیم بر دختی انزه دکلمه ای طبا
1195	ایلیجی بو حالت اولد جیان	بسی منجولد التجمع همان	1211	اول عوبد اولند انر مشدی	کلنه کیدنه یوز اور مشدی
1196	اندر فرعون دیر لری بیل	مالعز دکلمه قنده سور سبیل	1212	در امامم سنلمی بودختی	دری صورت دضغ بلینه خبی
1197	بله لاکر سنک شها ندر	دبیل بیل سن رها ندرت	1213	سوالی بلو دد خلازل	هر صلاک انده نکل از ان
1198	بر کشید کتاب آتش اگا	بلز تیان ایلمن شها اصلا	1214	کر قنای ریب حال مستوره	سور منرا اولد سن شل شوع
1199	دید ای فرعون سور دتیزم	کر چه قدر تلدی بیلیم سن کس	1215	بله لاکر ان در بودختی امام	کر صرا منرا و بیلم اور بر نام

1216 کربلای اولی صوفی حق ایه یق
 1217 اغلقت که اولاد طلائع از آن
 1218 کز صرافان اوله جان اخوت
 1219 کمال بقه قزلی پاز ولد
 1220 سبلم دید اول عرابی نه
 1221 نوزاد و چرخن مقابل است
 1222 دکله ای منقرد انا
 1223 دوری چند چند بفرای
 1224 کز دیا بر صوفی اغلقتی توینه
 1225 دیکا ای صوفی بو بیس کند
 1226 ددع اکا بو نیسی دشمنور
 1227 دکی بو بر و در ای جان
 1228 کن اولوز الله قدرنی
 1229 در لکنده جفا کن یکم
 1230 ای جان الله داغی دشمنور
 1231 صق پیوری بنم دکلی بووز
 1232 حق کوویکله اغولم قیز
 1233 زین یوزم صوفین دکی صوفی
 1234 آنه و آنه ابو شورش
 1235 سمانک کبیدن اولاد کور دود
 1236 وین اول صق صفا لدر ایدر
 1237 ورصلوت صفا ان خانه
 1238 خوشن جو ایدله سوای است
 1239 بر لطیفه دیاین اقدما سمانک
 1240 رحمت اللطیفه آره شاد سمانک
 1241 کونرت بکن دوقله صوفیینه
 1242 دوما بو دشمنور ای سمانک
 1243 کمانک بیی امدعا کور ندر
 1244 ایدرین حالتینی امدعا حیجان
 1245 دیرک اولور سه کسیر کدنی
 1246 اللکنده یقیلرم کلرم
 1247 دشمنغ اولدن یم بیس کلرم
 1248 کلرم بندن التور ددلم سوز
 1249 تانکه وقتک صفا یم ایدر عزیز
 او صفا یم ایدر در سکر ای جان
 کلام القدر در کتورنه مقال نامی منقیر بلننه بقر احوال
 بن که خضر مکرله بر کون ای جان این نتاچ کولم اکلیم حیجان
 ام حالتینه ارشدنی مکر الموت این طور شدنی
 این نتاچ سوز کله عین دوما غزرا یم روان او حین
 درت رفعت نماز حق سبحان جویدر ددع بود من همان
 مکر الموت دیدی جانان الود قدر کشی وقت این شمع الود
 وقتک ارشد الود جانک امدعا ایدر بیتم شکر جانک
 این نتاچ در نماز ادا قلم یم اتون آریا مر خدا
 فوت اولما یم تا نماز ای جان بو کلت کلر بیکن اند همان
 این نتاچ الله تکلیف درت رفعت نماز کله قلم فقیر
 مکر الموت حرمت ایدر ای جان صبر قلدی نماز آتری اکتا
 درت رفعت نماز ایدر ای جان مکر الموت صبر قلدی ای جان
 چون نماز قلوبن ایدر دعا الله جانینی اندر بو حیا
 اولیا لدر بود کلر دلن سفدی قوم اولیا اتکن
 حرمتک صقلی بلننه ای جان مکر الموت اولد کور ای جان
 اجار دکنه داغی بر چینی اول ادیوق بن سرد سوي صفا یول

40a	40a	39b
ادب اهل خانه قلما بی ادب اهل کور هم با ادبی ادب اهل فراغت ساد ادب اهل فراغت ساد قل تحقیق طریقی بولدن قل تحقیق طریقی بولدن تا که حق جاننا ایلامه غضب تا که حق جاننا ایلامه غضب و وصلات رسول الله صفا و وصلات رسول الله صفا سیدیم بر بد کلمه عاقل ذات سیدیم بر بد کلمه عاقل ذات مجلس ایلامی سیدیم زینا مجلس ایلامی سیدیم زینا شولین الهی که لامکانی شولین الهی که لامکانی لامکانی اولادین داخل لامکانی اولادین داخل بیایم بلایک اولادین بیایم بلایک اولادین منکدر حالین دُرر سوا منکدر حالین دُرر سوا وقت بوضیح جانده بد سکر وقت بوضیح جانده بد سکر بیلمه اغنیلا قدر یوقا بیلمه اغنیلا قدر یوقا تا ضمیمه اجه ایلیان ساز تا ضمیمه اجه ایلیان ساز و وصلات محله تکرار و وصلات محله تکرار سیدیا یم سکا اشک ایلیان سیدیا یم سکا اشک ایلیان بولدن تا مدرن خبر درین بولدن تا مدرن خبر درین	1267 ادب اهل خانه قلما بی 1268 هراد بیسوز در هر مزاد 1269 حج قراندا دن ادر بیسوز دن 1270 با اربدن سن اکر بی کور ارب 1271 ادب اهلین ایلر کی قدا 1272 الت التی کلدن کلمات 1273 هری شهرتیه بر اولادینا 1274 در ک اول محله محتا 1275 سوز کلدی بیسوز بر سایل 1276 لامکانه آلهی و اولدی 1277 لامکانه محمد الهی رول 1278 اصری سن مکانده قردیدر 1279 لامکان اولدی بولم احمد جا 1280 بی محله دمنده آریه آن 1281 کور کور امتی سن ای دیندار 1282 هم اتور بیدلن بیسوز مان 1283 در مظهر بیسوز کدرین سن	1250 بنی کور در لکله داخ هین 1251 سگم نتمه ریم ملما نسن 1252 وارنیکا کور کفدر ایلمه قیاس 1253 اولیا ندر ضمیمه سور رای 1254 چون اتر نیتیه الهی اشوع 1255 سه قلای مظهر هم راه 1256 طاشن اشرفی اکا اغلا 1257 بوضیفه اماع خاص اولدر 1258 ضیقورین ققیدی حبیبیا 1259 سوز کلدی رول اولادین 1260 1261 بوجعفر من سکا کور لکله 1262 بیسوز و بیسوز اهری 1263 لاجرم چوخلک حرام مزان 1264 بیسوز اول اغلا ندر کور ایلام 1265 خلق ایلده آتش کفر کلمات 1266 ایلمر آن حق صرا مزاد اولیا سن ورب نماز یقین عام آچیندا اغلا ای نسن بوج اول اولادین انا و وصلات و دعوی اتمه تن دکلمه خضری نه در علیه سلام دکلمه به اولدرن ای نیکو خواه د لودر دیو طاشن آردا نلر رحمت صقله جان اولادین نیلدر ایلیتمه زینور دیوان نه در دین سماع ایدر کلمه ضایع بوجعفر من ندرن کلور ملکان شول حکم ازده اندر انجلیا بلر اجازت و ریتن ای رانا بوضیا خرمین ورب یا ر بنده بر در لوداخ اولدی بیسوز صرام زله لر طهارت دشری افاهی سرلی اطان

کتابهای قیام اولی طریقی

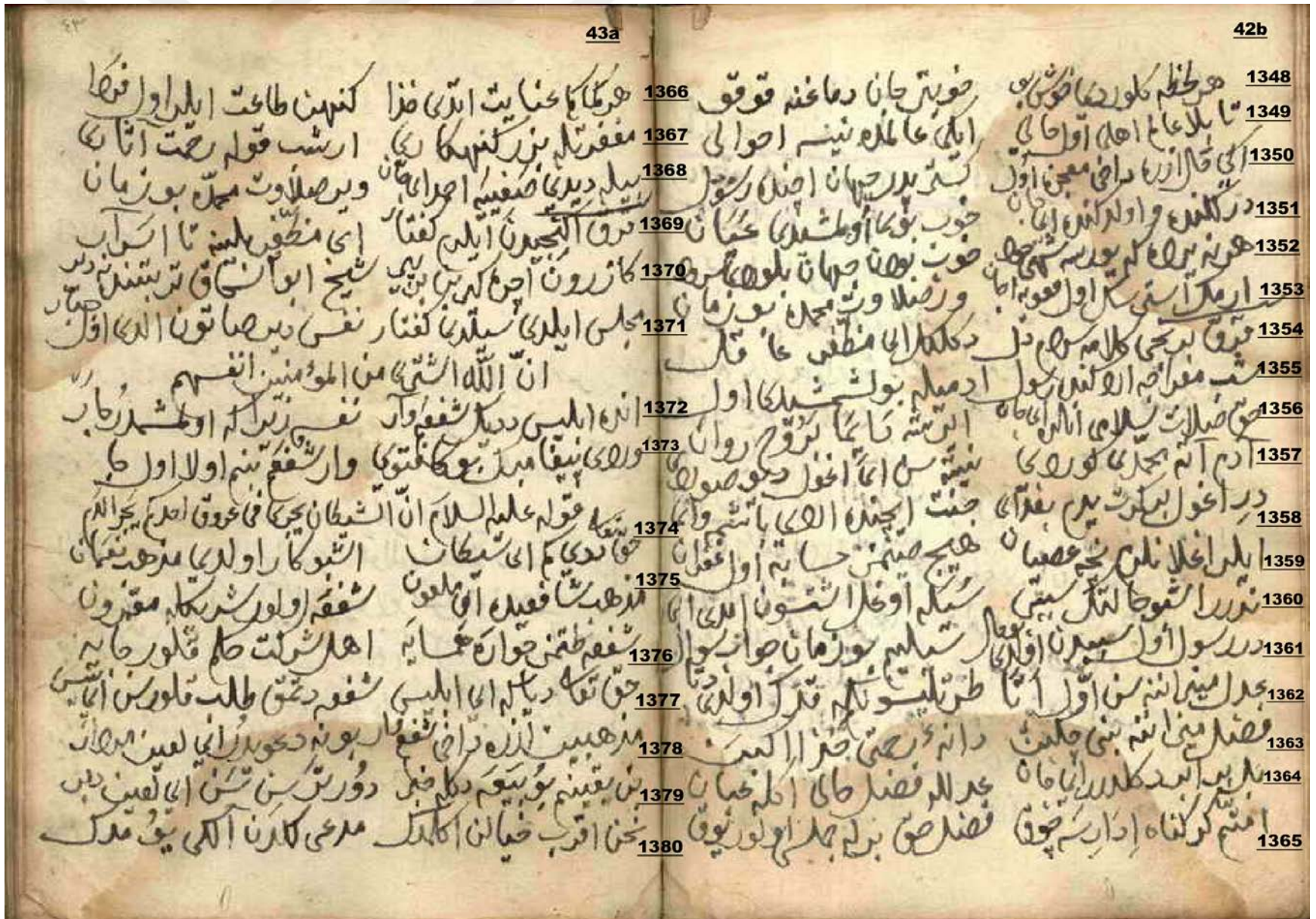
1299

- 1284 حضرت درای مطهر درای سوز دیم دکلمه سمع در یکت
- 1285 اول حبیب خدا علیهم السلام سبوی مقبره اللهی نکلون
- 1286 لامکانه قلب مناجات اندر عرض اللهی جمله کاجا
- 1287 الشویز لرد نلدی اول بولک در دگر دینیم انی نزل
- 1288 قائم فوسینه الله کتدر رسول الشویز لارها سبکشدی اصول
- المادی تردق اطبی قال العلم العاقل انما فی القیمة لا بالجملة قال لعلوم العالیف فتعوی علیهم السلام لم لا تتال نصف الاخری قال یفقد العصاة مقال لیعلم العارف انها بالقنایة لا بالطاعة
- 1289 الشویز لرد نلدی در معراج جمله نزل بینه بود در تاج
- 1290 ادب اندم کتور مکتا طبع دکلمه سوز کلنر اشودم عظیم
- 1291 امین رسول الله صیقل دلکدر دلا مشدک او صیقل
- 1292 امین حق خنا بینه اولاد حقیر بری کتد طاعتده اولاد
- 1293 ببیمهانه ار رضادنا ج قولدن یار لغا رین اولاد
- 1294 طاعت اولمنهانه رحمت صیدر ملک بولک سن دولک
- 1295 ذوق قول خزاو دلله جان حاکمه الشویز لرد نلدی حیان
- 1296 شمشدن طشی نسنه یو حیدر کولور نلدی ایلدن
- 1297 کتبت حق الله حیدر نذر عارف اکلر تو بر کتبت
- 1298 کتبت حق الله عاقل اکلدی عارف مستحق بک خزاو نلدی
- 1300 بلدر لرد عنایت رحمان ارشدم طاعت عصیان
- 1301 چونم اللهی انور سکنه کلام دکلمه خضرت سوزنا علیه سلام
- 1302 در ملک بر امیر و اولیایو مجلس توفیق سرها عشق طلوع
- 1303 اللهی اول مجلس کج جان یعنی منصور سوزی دیدار
- 1304 بر لشی صلیک شاه منبوه کماله در معانی کاشف
- 1305 ادبی منبوه ایدر کج قیام کج ایدر بینه او توفیق
- 1306 مدح شاه کولر ابلتخ انبارت بینه عواجم سلطنت
- 1307 اون بکل اروار له شیخی دکلمه حواله نویلر معانی اکلر
- 1308 نایب خاصدا و طغیانه ایمان کاشمدر قنولر بوزمان
- 1309 کاشمدر بینه در وقت انرا صفا همت او میر الان
- 1310 شاه او ذریع حق اهلنه اقل بر عاقد مهاد شیلمه وار
- 1311 شاهه انتم دعا و ادرویشی ایلم شاهدن نیمه پیشی
- 1312 شاهم درویشدن دعایین عذری شاهم خوشی اچه نفسی
- 1313 شه درویشی سلطی نذر سومسه ظلم اهلی ناد اندر

عنا اولی طریقی

42a	41b
1331	1314 شاهکار ایلد در ویش تفطیم بیلم دیدی کلام اچند حکیم
1332	1315 حکمت ایلد شریک ال بیه تاتمه شاه اولدین ال شری
1333	1316 بلدن نامه اچند ابیوضی نقش ادب یاز کجا خضی بیله
1334	1317 حضرت خاضی صفا لغیبون ای کانا ویرضلاوت محمد نور مانا
1335	1318 چون انقد طوقون انکله سخن جانا قلا غیلم دیکله کل انی سن
1336	1319 شاه سلطان خاری محمول رو خنده رحمت ایزه نرد و اولاد
1337	1320 بنیدن کند کند احوالی یعنی صفت دد کلمی جاییم
1338	1321 بیوگم دنده کن دکن انی صولالدر ایکا طالقی خانلی
1339	1322 دید لیغ سنکله انکله دشلک بن صفای دشلاد
1340	1323 توت صبر امدی بیغ سلطان نبلدی سا نکیله اول سبحان
1341	1324 یاکا سلطان دیکدی محمول کنن ایدک شیر خوب و جوی
1342	1325 زین سلطانن طوق وارو قول اولن قول کفندک ایدر قالو
1343	1326 بن قبول ایلیم شیر لیلی لا هیچ کر مکن بکا امیر لیلی
1344	1327 بعد حق اولوق اولدی مای او لیظنندن ذیب اولوب کویا
1345	1328 شول ایدک مور ایدنی سلطان غره اولوب اوزینیه اول نادان
1346	1329 اولدر ایلیم کن طلمم ظلمه عالمی قلور دیر حرم
1347	1330 صدر جلم عالم سلطان کرو قالان اسیردک نادان
کر سلیمان کر کنت	

استعمال از لغت
 بیوگم (بیوگم)
 دکن (دکن)

1366	عزیز خان دماغنه قوق	1348	عزیز خان دماغنه قوق
1367	ایلی عالمه نینس احوالی	1349	ایلی عالمه نینس احوالی
1368	بدرجهان اجداد رسول	1350	بدرجهان اجداد رسول
1369	جوب بویک اولمشدی حیان	1351	جوب بویک اولمشدی حیان
1370	صوب بوهان جهات بلوهار	1352	صوب بوهان جهات بلوهار
1371	وزنلاوت مجله بوزمان	1353	وزنلاوت مجله بوزمان
1372	دکلمه ای منظمه خان قلم	1354	دکلمه ای منظمه خان قلم
1373	انزه ایلیس دیکر شفیع وار	1355	انزه ایلیس دیکر شفیع وار
1374	ولدی پیغامبد بویک قوتوی	1356	ولدی پیغامبد بویک قوتوی
1375	قولم علیه السلام ان الشیطان یحکم فی حقوق احدکم یحرم	1357	قولم علیه السلام ان الشیطان یحکم فی حقوق احدکم یحرم
1376	توقا دیگم ای شیطان	1358	توقا دیگم ای شیطان
1377	مذطبتش فعیله او یلعون	1359	مذطبتش فعیله او یلعون
1378	شفیع اولمشدی کلمه معنون	1360	شفیع اولمشدی کلمه معنون
1379	اهل شریعت کلمه قلور جا به	1361	اهل شریعت کلمه قلور جا به
1380	حق توکله ریایم ای ایلیس	1362	حق توکله ریایم ای ایلیس
	مذهبیته لایحه در ارضی شفیع	1363	مذهبیته لایحه در ارضی شفیع
	بن یقینیم بویغیم دکلمه خیر	1364	بن یقینیم بویغیم دکلمه خیر
	سخن اقرب خیالین اکلمه مدعی کلدن الکی یوق مدک	1365	سخن اقرب خیالین اکلمه مدعی کلدن الکی یوق مدک

44a	43b
1395 کندوی آلم بنونک جانن	1381 سخن اقرب ایبر من صلا یورید
1396 شلم در لک در لک جانک حق	1382 حق دلر جنینه صاله سنیر
1397 ایشواوج ایت ازده در معنا	1383 حق صیفین بود ملل امون بود
1398 قلمه حق اولی کورد امدای یقین	1384 قرق ایشواوج کلایدن معنی
1399 ایشواوج ایت ازده در معنا	1385 ایا مظف سماح تد بوزمان
1400 ایشواوج ایت ازده در معنا	1386 ایشواوج ایت ازده در معنا
1401 ایشواوج ایت ازده در معنا	1387 ایشواوج ایت ازده در معنا
1402 ایشواوج ایت ازده در معنا	1388 ایشواوج ایت ازده در معنا
1403 ایشواوج ایت ازده در معنا	1389 ایشواوج ایت ازده در معنا
1404 ایشواوج ایت ازده در معنا	1390 ایشواوج ایت ازده در معنا
1405 ایشواوج ایت ازده در معنا	1391 ایشواوج ایت ازده در معنا
1406 ایشواوج ایت ازده در معنا	1392 ایشواوج ایت ازده در معنا
1407 ایشواوج ایت ازده در معنا	1393 ایشواوج ایت ازده در معنا
1408 ایشواوج ایت ازده در معنا	1394 ایشواوج ایت ازده در معنا
1409 ایشواوج ایت ازده در معنا	
1410 ایشواوج ایت ازده در معنا	
1411 ایشواوج ایت ازده در معنا	

40	45a	44b
مالی بدین کلدی اینو چون ویرصلاوت سجد بوزمان	1429	نه ککر دایضا سیدم امدی بکا 1412 حق تعالی ایتدی باننی سکا
اول سیدرت درر بوم اصهار رقص اولدی سماخ ادر اصحاب	1430	دخی غنی بیلم نه وار ایستیم 1413 دیه سندن نسی بنا ایستیم
بعون خویش دجا اولور ایجان اول سماخ صفا لرازه حمان	1431	سن بنیم سن کا اکلعلانی سکا 1414 حق تعالی دی سکر وین سنی
استجاب اولور اول دعا زوی ایو شور مجلس اهلنه نفی	1432	ورصلاوت سجد اولان 1415 بیلم اولور خذایه قربت ایجان
نیته تلالا یوم ازل سماخ کتبه نسی ایلمر ایلدی اجماع	1433	قدق بشیجی کلامدن اکل خیر 1416 حصی درایه منظری سزور
تیکر واریشی اصل اول کاکل نقطه او سندن دوری کاکل	1434	سیدیم بیلمنه جمیع ناکسیر 1417 اول مؤذن بلال دن کاکل
اول بلال کلدی یولینه کتبه کلد	1435	خوشی سطرارت قلب او نیکیو 1418 کلم سزور رقص اری بلال
رندی دیدی بلال اول سحر منه هرک رقصه حالت ایلد خیر	1436	رضی الله ذکله حار حار 1419 اخیو کلدی عجز خطاب
سیتیا ایم بولم سماخ ادر سنی	1437	ندرر استور رقص ادر سنی 1420 دتری مجیک بلالی ایلدی
دین ایمان نیکل امد طهین	1438	بولمش شوقی مصفا ایم ارب 1421 دیار رقص ادر صفا ایم
ابوطالب کتور سدی ایمان	1439	سیددی در لوز لر جوق 1422 چاینب در سن اکا فاروق
التیوالش مخصوص سنی نه	1440	کوردنی اولدی امر سکا نی 1423 دیلریم ارایدی آنی
صنمقل دیند بوم نقضی اولدی	1441	عایف قدرت اون تلور ایل 1424 پوروقه فلور ای شیلیم
بسی انک کوردن سور فصلی ایجان	1442	دره چاکوبن اکا شامه سنی 1425 دی دی رویشلورم توانم سن
اول ابوطالب اولدی کتبه زار	1443	عشق شوقیله ایچ طلمی 1426 نه اشک وار کله اول صفا علم
سالم ازل ای ایلدی آنی	1444	در بلال بوم دعا اول ای یار 1427 بی عورتا لبین حمان ناچار
ورصلاوت سجد بوزمان	1445	بسی دعا ایلدی بلال کزین 1428 تاک دست یولینه کاک طهین

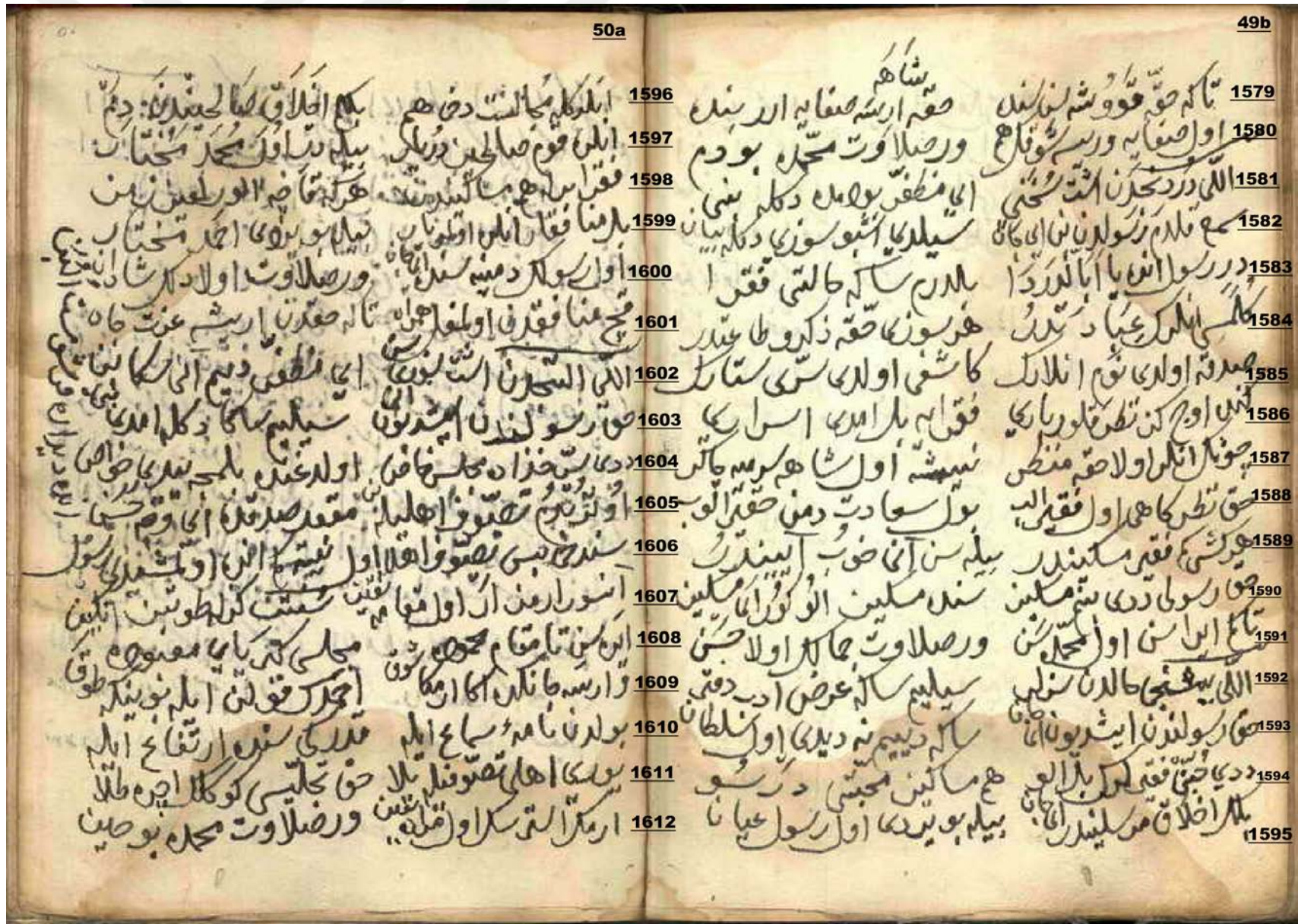
46a	45b
1462 در بنم اتمم ضعیف خیف طاقت آتش نه رویم ضعیف	1446 قدوق التخی ناکدن پیشو سلیم کله بر حکایت نف
1463 در رضا ای محمد متجا ر الشبو تقدیرم اجره بلام وار	1447 کوهب ابنه منبه اول راوی دکله ای محمد دن اول شرف صاوی
1464 ارمیه امتوکارنج عنا کزار رسه بولا بقا فوضفا	1448 دکله ای نظر دریا بر سوزا پیشدم اکلله ای دانا
1465 سئلوا بولم ارسه جاننرخ طامولان قوتلوین ایره کونج	1449 حق تعالی بی تکی ظاموی و ارسا ندره کله اولسه بدخوی
1466 حمدی ایلد ای مصطفی نه صوا سلامن کتور کیمسی اوزغان	1450 دی جیمای بیسی اندر فزا بر نیر اول کتور بولنده کیم
1467 انشی روزنی التدد کنین اوج یوزدر لورنج اتر کنی	1451 کله ای جیمای اول زغان کمالین بر نیر اول کتور کله خیر
1468 اوج یوز قسمدن بیسی امتوکار ویدر کیمسی	1452 دهری صقی ایلم اوج یوزیان تا که حور ایدلورنه وارن
1469 اول قلا رنج ارور طانی بیلم اولدای امد کیمسی	1453 اوج یوز قسمت ایلدای جیمای حور سمینی دکله ندری جلیل
1470 ایتمی انده او قیم جیمیل بلدای اهدله نیتیه قول جلیل	1454 کله بری بر خطی تدری اولدای کیمسی اولدای حور سمین اولدای
وانا منکالا وارلحا	1455 اوج یوز رنج بلدای ای حکیم قوللانی وده انی تا سله
1471 در رسول انده جیمای املین جمله انبیایه درو انین	1456 می امد در کیم رنج کیم با ش ایحد سعیدی انکلام
1472 ایر شیمیدر رعیان ایلم بالده ایر چکن بیان ایلم	1457 تا بیسی جیمایه از بولار کیمین صقله قدرت خزینه ندره یقین
1473 ادری تقدیر صقی ایلم بیان در می سحر کما اردن کمان	1458 هدر برینم نصیب ایدر رنجی اوندو تا که مالله کیمسی
1474 بیسی مبارک در شینی اولدای سنکدر ریشب چقری اکلله خبر	1459 تا شکاد کنن اللهی وقت خیر اول محمد ایت اندری ملک
1475 کله یقذر که دره بولورن خوشی کینا دردی صحتیه یقین	وان منکالا وارلحا
1476 ویسی بلدای خیال دنوانی بو مدله یومدر ریب انی	1460 مصطفی اول زمان علی سلام اکلدری زاری قلدری بیسی اوصام
1477 جمله در کیمسی چکرده صنفیل ویسی انده در طولی	1461

47a	47a	47a	46b
انکه امیر بیه ایش اندر آمد	دست قدرته در قوجالم	1495 روضه اول دکلوه سوره ای بنده	1478 شیلیم سوکر محمد بنده
ایله شد بر تور سیم کار سیم	انتظامی می جها نله اول بار	1496 اور صلوات محمد اول امین	1479 یا شفاعت قلم رسول کریم
وز صلوات محمد بن ای بار	عقل فیکر کله امدی جانله او تبار	1497 جوهر بلاره عرض اسم کله ای	1480 قرق بد محمد بن اکلور خیر
سیدم دکله ای فطیر دهم	قتق کلن کلن کلن زفا بوه	1498 ایلی عاقله کور میا سنلنج	1481 ای فطیر شماع ایل بولم
ملک الموت اریشون اده هوم	چونک بر بندیم اریشیم ادم	1499 اول جلالیم اور بندن ای دل	1482 بنده لارینی صق آرزاد
دیه و زمان ای ملکه سکا جان	دیه و زخانلی بولم آسان	1500 مؤمنلر ایل امن امانی	1483 اور بندیم مقام مسلمان
استیاسر ورم سکا انی بی	ور مدک باک بو امانتی سن	1501 کیم کیم کورنسه نار لنگان	1484 سه الور اتش ار موعنه کا
صنم شیح کدر خا وری	باکما بو جانلی اول خذ اور	1502 وقت میش اول خنده دکله خیا	1485 ای بو خلیه تکمل املج
بینه عیشوریم اگا انی	اول امانت ویدر جانلی	1503 دفعی صوفی سیر ایلی بیزید	1486 ارسنه اولوکه اینه کیم نرید
ویز فک ایشی ار میه خیر	بر کسنه امانتین خیر	1504 یا قر اخوی شیلیم بل ای عزیز	1487 بر لقم اخن قیسر کسین
کوردوریم ایشی شه ان	شیرجی داکله غمی ورم	1505 اقریب صوفی روانا جانلی	1488 بیسی اخن دنا چارین آتی
استدور امانتی جلیس	البودر شیرجی احمد عربی	1506 هوقه صیبه دیت ایدر اکل ندر	1489 الی او شوسیم اخن نه ادر
کریکل ایز قلم بولر شرع	1507 ملک الموت دیمه اندر خذ	ایسی ایلی برودنی عاقل	1490 صوفی ایلی بقر جلدی بل
اکامش ودر اصله فرعی	1508 دور اول اثرن اول باور	اندرن اشوبولم کار صا در در	1491 اول خذ ایز بر ای قاز در
کندن اول قلمینه دکله سبق	1509 دو امان اولو بر ششم حق	گاه سله نی کیم ادر اول فر	1492 کمر دمی خلق اینه کیم سید
نظر ایلام کوره اول بنده	1510 بیسله نقش اول جسنده	هوننه دیاریم اسم ایشل اول ای هم	1493 چونک قدر بده یاد اول اعام
بیلیم در خصی حاضر اکل شام	1511 کور کلر انی ایدر جانلی تشار	کافه سر کیم ادر اول فر	1494 مؤمنه ایلی امانتی سر

48a	48a	47b
1529	هوکذا بکلماری اولدای	1512
1530	بسن حاجت امامه الی اتم	1513
1531	بلو حاجتک فرض اولور ادا	1514
1532	بی حاجت درشت اولمز فرض	1515
1533	بیکل حق هم شهادت ادب	1516
1534	اشهد ان لا اله الا الله	1517
1535	حکرت اولوغنه شاهدن	1518
1536	چونک اولو محمد سن راست	1519
1537	مصطفی چونک بیثوا اولدی	1520
1538	بسن انکون مودذن اولماک	1521
1539	اوی اکتار لاریک آزادک	1522
1540	اللی بی بی نکتدن بیثوق	1523
1541	ای رسولدن ایشو حبیب	1524
1542	ص صلاتک سلام امام	1525
1543	دری یلد اولمسه جهان	1526
1544	لرنجوم اولمسه قروم جهان	1527
	احسان اولمسه هاتر بیثوق	1528
	تاکم قلبوکا صاله اولت بریق	
	دکلر نه دشدر مهمتی	
	ایرشه سیلیع نه دیرکاسکا	
	بیلر کولر ارانی طوله تقوی	
	بیلر بو بیلرک مهمتی دوران	
	جمله دنیا ضراب الیدی کیمین	
	ورصلور مجله بوزمان	
	نیستدر نکتدن ا کلمه	
	ایشی کنت اندام ایسی	
	کزی صلح یوزنی کردکل	
	برشت نه که یا قرا اولیاک	
	نومشدر حالین بیثوق اول	
	لذت باله اولور یا کام	
	بند جان ورسم نوکا	
	انی کورب نیالور اولیاک	
	جنت اهلند نسی اولور حشر	
	بسی مقام من کرب کزی بیل	
	شیکل جان وده اوزی مسوع	
	اغزی طیطواو جنتک بالی	
	دایما عالی دردمه قیفوق	
	ورصلاورت که ایره جان نوا	
	دکلب اول مظفر یا کام	
	ص صلات سلامی اکه یقین	
	خضر حاضر دینه سن ذوق جان	
	تقی طقور نکتدن خبر کلم	
	مظفر یکن بر اخلای	
	اولت پسر ارحم	
	کزی و انسی و انسی اکا	
	نی که بیکلک اولمستغول	
	دفعی کنت ادب حاجت	
	بیتلایین در در ایشو حوی	
	کشد لر قیقا من اندام اکا	
	علمی جنتیه اغزن بی	
	واکا اکتار اولمسه اولور	
	اغزن نه صاله لر انکر زوق	
	اولدر حنت اهلندرکالی	
	هم جهنمکلرک حالی بو	
	جنت اهلندن سالی خدا	
	الهی نکتکلام	
	ص صلاتک سلامی اکه یقین	

49a	48b
1562 بر کزین در کمال او ن کزین بقول مکر الله بید ویدی رسول	1545 اولییدی فقیر لک نیکات
1563 آنجذانه کا اولس را ضی در ایا کون مجدی قاضی	1546 اولسا بید در صان ضغیا
1564 همانین بک مکر ایدی کان جلی اولامعدت سبحان	1547 کز صبان آچره اولس لک
1565 حرمت مؤمن فقیر دخی سوکلر در خدا مستد اخی	1548 علما اولسید خلق زمین
1566 بیدری قات کور بیدی قتیلا بیل ویدی رسول حق بلسن	1549 اولس عالم آصرع هم بید
1567 هکله آن بر فقیر جور و جزا یوز بللق عبادتی یق اولان	1550 بیلیم یوز بیلگی اولک سولک
1568 هم صدام اوللا آله دار جنان کزله فقیرا هلنی یوز ملایجان	1551 الی بیدی نکتی نه بولم
1569 بلک الفوق فخری ویدی رسول بندنی فقیر ایلم الله بقول	1552 خضر بزیلم اشدرک شون
1570 یا شفیع اولامجل ای جان وز صلاوت سن احمد یوزمان	1553 بیلیم ویدی رسول الله جل
1571 الی او یحیی نکتی در مطور اوقی بلتا که دین اولامعرب	1554 ددی قوم فقیر سوکلور در
1572 مصطفی دن اشدرک الله خیر سلیکان سکا منظر من	1555 شول غنیدن ک طوره طاعتی
1573 ددی هدی اول استخار کمان وار کزله کلمه اشوا سراری	1556 سوکلور در کلر فقیر عزیز
1574 کلمه فقیرا سوکلر در بلایجان هم مسالین سوکلور سیده حیات	1557 پیرا صبر بر فقیر سوکلور
1575 باب جنانه در بیلک مفتاح نلدری سوکلر ای یوزی مقبلا	1558 شول غنیدن تلاوت تفسیر
1576 بلقیما نده فقیرا حال یقین تا و شور حقه شیلیم بلرسلین	1559 بلر فقیر کبرامت الی نصیب
1577 هم مسالین الور خزانه قدیب فقیر و مسکنک سور آمدی حبیب	1560 اخذن بر فقیر مؤمنی بل
1578 مخزای چار سول او قال سنه سور اول حولا کز ایلم	1561 صانک اول بقدری مکر الله

بر کزین

1579 تا که حق قووشه نمانند
 1580 او اصفایه و رسته شو قلع
 1581 الی در حدیث انت سختی
 1582 مع قلام رسولین بنای ایگاه
 1583 در روضه انبیا یا بالدره ا
 1584 کلمه ای که عبادت کند
 1585 صدقه اولدی نوع انلارک
 1586 کنک اوچ کن تهر قلوباری
 1587 چونل انلار اولاقه منحص
 1588 حق نظر کا هم اول فقیر الب
 1589 عورتی فقیر مسکندر
 1590 صوابی روی روی شمسکین
 1591 تاغ ایلسن اول محله سن
 1592 الی بیستجو خالدن سنلر
 1593 صوابی رسولدن ایشدیون ای
 1594 ددی حق فقیر کول بلالو
 1595 بلا اخلاق مرسلیندر ایگان

شاهم
 1596 صوم ارسه صفایه ارد بند
 1597 و رضلاوت محله بودم
 1598 ای مظهر بولمه دکلمه بنی
 1599 سیدلای ایشو سوزی دکلمه بیان
 1600 بلارم ساکه کالقی فقیر ا
 1601 هر سوزی حقه زکرو طای قدر
 1602 کاشفی اولدی سزی ستارک
 1603 فقیه بل ایلی اسرارکی
 1604 نیمیشه اول شاه کرمه کاکر
 1605 بول سعادت دمن حقیر الو
 1606 سید سن آئی خوب ایشندر
 1607 سند مسکین الو کول مسکین
 1608 و رضلاوت جمال اولاق سن
 1609 سیلیم ساکه عرض ادب دفتی
 1610 ساکه دیمیم نه دیدی اول سلطان
 1611 هم مسکین مجتبی در سو
 1612 بیلم بویندی اول رسول عیان نا

1596 ایلوکلمه مجالست دخی هم
 1597 ایلر قوم صالحین دریلر
 1598 فقیر سید هم مسکینر سن
 1599 بلرنا فقار ایلر اولونار
 1600 اول بولک دمنه سنلر ایگان
 1601 شیخ منا فقیر اولیقلر ایگان
 1602 الی المسکین انت بیوی
 1603 صوابی رسولدن ایشدیون
 1604 ددی سوزان مجلس خافه
 1605 اول تریج صحبوز اهلیم
 1606 سند بی بی صفورا اول
 1607 انور ارمن اول قوام
 1608 این سن تا مقام صحره شوق
 1609 وارسته جانلر اکا ارمکا
 1610 بولدن نامه سیام ایلم
 1611 یودی اهلی تصوفلایلا
 1612 ارمکالتر سکر اول قلمه

بک اخلاق کما یحسدون: دیم
 سیدلای اول محمد مختار
 هر که تا ضم الور لعین زمین
 بیلم بویندی احمد مختار
 و رضلاوت اولاد کاشان
 تا که صدقن ایشم عزت جانم
 ای مظهر ذبیح الی کاشان
 سیلیم ساکا دکلمه اندی
 اولدغند بلدی سوزی
 مقصد صدقه ای و ص
 نیتجه اول اول
 سفت کول طوبی سن
 مجلسی تن یای معبود
 احمد کقولن ایلم بویندی
 قلمدی سنه ارتفاح ایلم
 صوابی تجلیسی کول کلایه
 و رضلاوت محله بو صین

1613 الی پیدائی نکلدن بلکہ ای مظهر است کمانہ در
 1614 اول محمد زن ای شد بونا کم نہ درکا دکلم کمانہ
 لا تظفوا علی اهل التصوف والحق
 فان اخلاقهم اخلاق الانبیاء و اولیاء
 لباس الانبیاء صدق رسول الله
 1615 موی خردی بیروی اجزای
 1616 کلای اولی تصوف اهل در خوشی بیور مشتمل
 1617 خرقه من کورب انهم لظفر
 1618 کم البانیان مدنی
 1619 بولای اخلاق انبیاء بل
 1620 کورت انبیاء اولان لباس
 1621 سبیلین زعفران سبیل اولی
 1622 الی کورب دکلم خوشی ای مظهر بود مدد دکلم بی
 1623 مصطفی دنیا ششم انی اکا ارون سلام سبحانی
 1624 نه درکا اول رسول کم ایلم هر جا سد اول سبیل سلیم
 ارغبو فی دعا اهل التصوف هم اصحاب الطوبی
 والغطرش فان الله تعالی ینظر الیهم فاسرع اجابهم

1625 غبت ایدر تصوف اول دره بندر اصحاب جودر بوجه
 1626 غطرش اهل در بلر نفس عشقه شوق دره بویش
 1627 صوا تعالی نظر قلوب اولون هم دعا خوشی ادر بولون
 1628 دفعی اولوز دعا لری مقبول بو تصوف بولین بلش اول
 1629 صوقی صافی اول سزا اولان به مصطفی بره عرش اخلاص
 1630 دفعی این خدادعا لری زوا نظر اوله کسبیا صفا
 1631 استغفار رایه بار اولین ایسی وار تا رما او
 1632 حالص القلب الوریک اولی صدق اخلاص بولم خاص الخاص
 1633 اول دره لری ادر بل ادر بی قلبیه دلده ذرح تشویش
 1634 سوله کلای بیخضر حاضر الی طوق سزای دیب نرین
 1635 یا مظهر رسول اکرم دین صوا صلا لری سلام اکا قرین
 1636 بو صریقی دخی بیور مشد اقی قیدنی قیور مشد
 حب الفقراء والمساکین من اخلاق المؤمنین
 ثلثة یشق فی الناس مثل شقاعه النینین
 العلماء والخدام والفقیر صدق قول الله
 1637 بلز فقیر مساکینی سول اولدی اخلاق مساکین می شد
 1638 اول سبیل شقاعه کب مع بو مقوم مساکین ایدر اولم

52a	51b
1639	سو قیلا ری با شفاعت ان حقد کانی سو بعنایت ان
1640	1639 کز قیلا اولاد با بد شو
1641	1640 بلو عا قلم جانہ ابرو
1642	1641 سند مقدس در شی بلا شہ جاہ
1643	1642 و در صلوات سجده بولمان
1644	1643 بار صلوات اهلنہ کز کت
1645	1644 فقہا قولنی قلمور مینی
1646	1645 سید کرامی انظفون دقرا
1647	1646 بن لہ بوزمان بیان اہل
1648	1647 سند جا نلہ ای نا تہی
1649	1648 بی کت کت کت کت کت کت
1650	1649 اندہ واجید لری ایلہ نیار
1651	1650 یغناک طغرو اولاد معنوی
1652	1651 اندہ دنزار می نماز اول
1653	1652 مشول سیدن کہ شیخ بلکہ اول
1654	1653 تلبا حرقہ نیکری با تہ تعین
1655	1654 حق قبول اید کز نیا نیک ای جان
1671	1655 جانم در محمد صلوات

1656 چونکہ التمش بر خیم الی خیر دکلمہ کار نہ درم مظنہ فی شی
 1657 قیچ بلور مینی التوا بیت شی حق در کما یازم او قفل
 و نضع الموازین القسط
 1658 بونہ حکمدر ای جان تانی سلمہ برید بیان ادم آئی
 1659 بار موازین جمع ندای جان و صم وار نو شکر اولی
 1660 بزویا میند بر تر از وار اندہ اولسہ کز صم شمار
 1661 کز مینس جہان بر تمان طر حقی وار تیل زلف اکیان
 1662 بوزمان بی جان او حلی یقدر زین قوتی خجلی
 1663 اول ترا زود طر بلور کاف سلیم اول تر از فلان اوصاف
 1664 بید مینعال ذرہ رضی ہم طر تلور سلیمو کجا اولام
 1665 بر تر از وار اولاد اولاد کما طر تین بلکہ حق انی
 1666 کونہ کہ بر در زجوز نیند بندہ قازین متاع ایاز ندہ
 1667 حقد بلور مینی قیچ ای قیچر انلیجون موازین الکی قدیر
 1668 بر تر از وار دکل انک علی اولدی اوج در لور ورن ای قلب جلی
 1669 انلیجون در موازین ایبار حلقہ عالم ترار و سنح هزار
 1670 طر تلور ذرہ ثواب کماہ شجدر جالی اولاد انہ تباہ
 ای مرادی کتم بلور کسیر هزار هزار
 طاعت

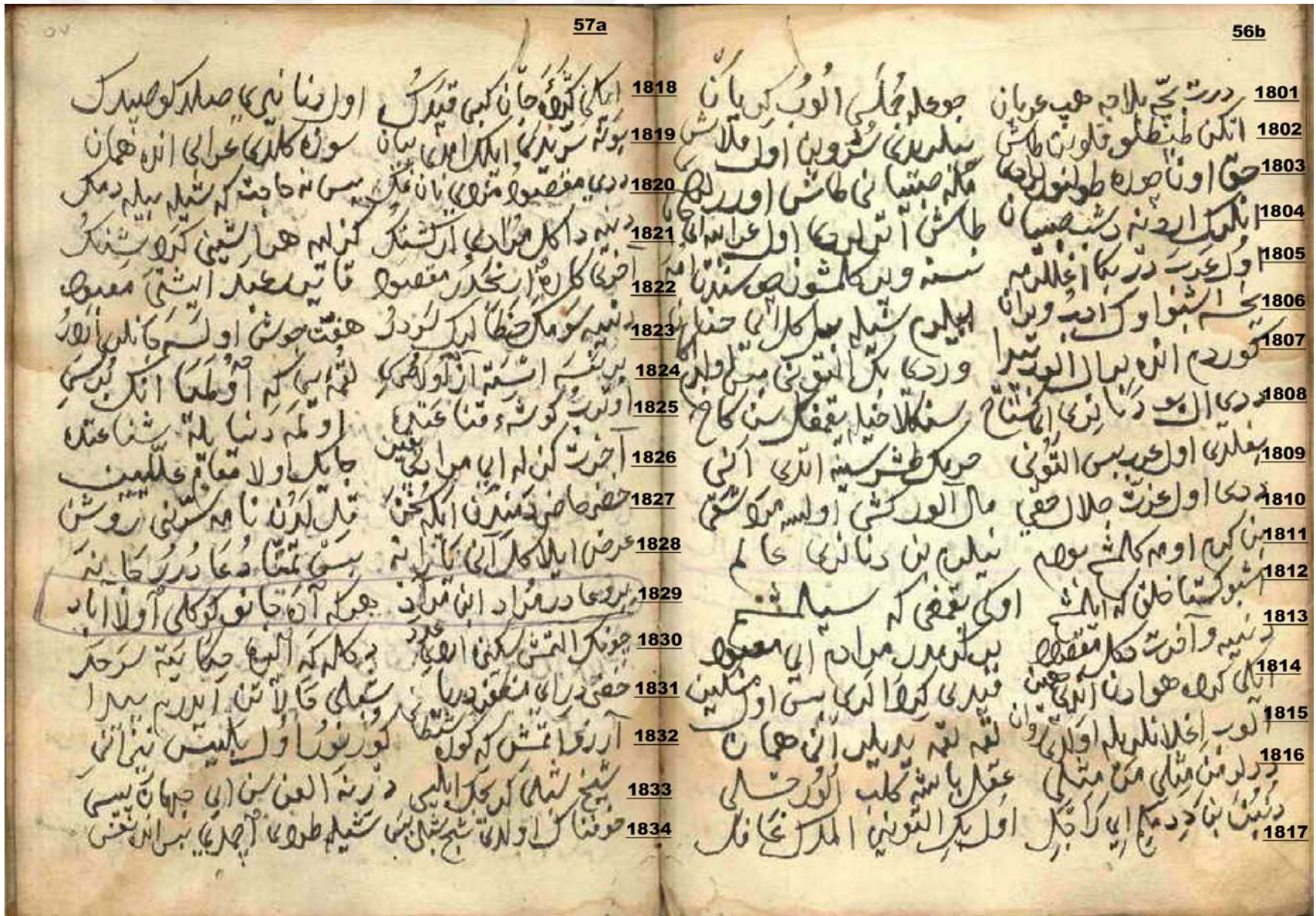
53a	52b
کندی اودونی جمع ایلدی پیر او میردی کماله کندی شیخی	1672 مصطفی یوزی صوبی چون طلاق اول تزاروه اید یوز مزاق
دکار نو آدی حکایت انا اتم	1673 اول شفاخت دمیچون بوزمان در صلاوت سجد سزای طلاق
تصدیرین ایلدی ارشیتیمین آبی تویب سن کلور اول شیخی	1674 التمش ایلمدن در کلمات کج بوسزله در مفتوح ذات
شمنار اوتمه دیدی آبی اصلا دوستلغون من سنکل وار ای جان	1675 ای مظفر قلاغلر ایچ دیگلم ندر معنی شیخی احکلم
دوستلغون قویب اتم دشمن لار دوستلر ایما اول ایلدی	1676 شای عسکرلر والدی لاریس ادکامع بو تراب مبرود لری
دیدی اصلا کندی دوستلغون سفدن اول سزمدی بزم آمون	1677 شاه اوردن کسب الادرکی صابنف اقیه جو غنی بیروتی
اولدرون بولمه باری بیبا	1678 میشده انکیله بر اصلا یار اولمشدی کدی کبی همان
پیری فریوتم امدی بلار سلان	1679 بیکلم در دی یکن اول اصلا شهک الت صتمله رنزانم
یار دکن بنومله نیچیلر	1680 نیچیم دملر بوسم ایلدی کار مرکییدی شمشیلیم کوان
شول شرطیکم ای پیر زمان	1681 آفر اول بیخسته اولدی شهنو قلدی قوتدن اولدی شحف
اشبودملر ای پیری جانم ال	1682 سدی کلمدی او بیغم اول اصلا شیخی تا ک زیارت ایدر همان
سن بکاسلر کچون ایلدیم	1683 چیدی خلقی اندر کویطرتی قرقندن ایتدی تدر پیری
عذر لردیلدی یوزنی شرت	1684 پینه دیدلر لکلر اصلا رنه کما بر قدی بزی جهر استانه
عذر لردیلدی یوزنی شرت	1685 سدی پیری والدی کتی کوله سیددی وارن پیشده طور
عذر لردیلدی یوزنی شرت	1686 تویرای تندی دهجان لری طور کلبت شای مشکره کرم بوم
	1687 سدی اول کوچه شیخی اولموش دیزگی کور اورییم بواری لانی بنیدن الوی بومده اول جانما
	1688 والای بو پیری شغلان هین سدی کاهینم کتر قلمه اول کلینا

1706 تیرن چکری بسوزین اولی بی بی سولما شادانکه انور اولی بی بی
 1707 اوزری باشینه زخم اصلاندر جانن آیاخون روالکر اولی
 1708 کریب چکری شیری زخم بی بی بدینچ وقت همیشه اجرا طری
 1709 الت ای اولی زخمی خوش اولی دکلہ پیکر قیسینہ بی بی نینہ
 1710 بی بی پیرتیردی شہر همان لور دنیا بر کون چکا کلور اولی
 1711 دیرما اصلانہ بشیر کالہ خوشچ مین دی سیدہ احوال
 1712 دیرما اصلان صوفی ای بی بی زخم اولی خوشچیم در شیری
 1713 سگدگر زخمی هیچ اکلما بی بی هیچ اردین دمومہ در شان
 1714 زخم در هیچ اکلما کلمہ خبر ار تقمشی بلار زخم تہی
 1715 جہد قلاکما فقط دریا دالہ انجتم کلمہ اصلا
 1716 دالہ انجتم هر مسلماننی کا دل ازار الود سر بل انی
 1717 حق ازار بلشی الود الحق بلہ اول لغتہ الود الحق
 1718 لول اول کہ بولہ من رحمت اکلہ انجتم بخشی اولہ حالت
 1719 خوشی در این لہ راھی در شیری تاکہ کور ماہ جان تشویشی
 1720 تاکہ رحمت قلاکما سبحان و رصلاوت مجاہدہ بو زمان
 1721 التمش او بیخون خد الغلر ایشدی چکری بور منکا شان اولی
 1722 مؤمن اولدیم ای فقط ما مؤمنہ خیرمانہ ای دانا
 مؤمن اللہ شیدہ

1723 مؤمن اللہ شیدہ مؤمنہ بر مؤمنہ در در آن ای دور
 1724 بانیہ در مؤمن ایغینہ جانت کندر و مشرق اولی
 1725 قندہ قلہ کہ اولدیر یاقین کسے بس محبت استوا قس
 1726 زین شفقت در دیر ای بی بی بلر محبت قندر کا تون
 1727 اول محبت صفا سندہ سزراہ تحت اولدیم کلمہ داخل اللہ
 1728 محبت صفا و اصل اول بوزمان و رصلاوت کہ ہمک اولی
 1729 التمش درہ الود صوفی بی بی عرض ادع کلمہ در لہم
 1730 کلمہ ازار اولدیر ازار کلمہ انجتم ایہ سن شان
 1731 کلمہ الہ کلمہ جان اولدیر بند اولدیر کما در ازاد
 1732 کلمہ در ای منطفون دریا دکلہ در خوشی خدی اول کویا
 1733 کلمہ کشی لکن قبا مقدرہ دو نہ صو دلایین ایہ دن
 1734 کلمہ کشی سائل انکڑ طوہ بکر ار توفی قدر اتمہ بو سن شکر
 1735 جہد قلاکما دا منولہ ای بار بس بیشتریم کلمہ شیدہ بو
 1736 قاج دعوی دن اولم دعوی دار و رصلاوت مجاہدہ سن ای
 1737 التمش درہ الود صوفی بی بی عرض ادع کلمہ در لہم
 1738 ای منطفون کلمہ بو خوشی سندرم ای الود انکڑ

55a	54b
1751	1739
1752	1740
1753	1741
1754	1742
1755	1743
1756	1744
1757	1745
1758	1746
1759	1747
1760	1748
1761	1749
1762	1750
1763	
1764	
1765	
1766	

56a 1784 1785 1786 1787 1788 1789 1790 1791 1792 1793 1794 1795 1796 1797 1798 1799 1800	بیتشی دایم اولیدر موت کز لیب موت اتم وقتل فوت خضر در ای مطوق بر انا باقی نزلار سیلیم فردا شندکای بیست مغلوبه کلویم انور و از صبح عبادتی ادرم لا یعودم و اولی انور بزرگش بن انا فخر منین اوارم بیستی در مطوق سلامت انا کالت نبرد عا ایلگون بوزر طاقت خضری در سمرقند اتم انا ایلمر قلدر اتمدی آرام بیتشی شنبه کندی کندی اول ادرم کن اتمدی اول الوقول خضری کاتب مطوق در ای یلین اول سلا یک اتمدی دیندار ساکه اتمدی کالی بی خندان بیسی مطوق الور کانا خندان بر اولیدر اتم ایوم کانه دکاه اول در بی بلال الور و بی خدا ساکه در ای ولایت ولایت و ولایت بوم بوم بوم بوم شست هفتاد اتم کلمات بلطوق بوز طوق در اتم النبو بوز نظم الفخری دم ای بولین نامدن دم دستان نند بوز بیسی ایلمر محمود بوم شون اولیدر سیلیم مشهور در خضر بوزم روز جمعی اولمشیدم مطوق بله انیشی در ای خضری ای مطوق در ای صوم اتم طوق در اتم انرا الهی اتم بکا بر اتم ای قانی درویشی وار تب تابمی	55b 1767 1768 1769 1770 1771 1772 1773 1774 1775 1776 1777 1778 1779 1780 1781 1782 1783	التمشی التیدن ایلمر اخان دکلمه ای مطوق خوشی راز بن سماع اتمش شهمی مورخان نه دکا دیمیم سکا الان رضی الله عنه اول حیدر نه دکا سیلیم مطوق فر در بحالی مالک اخلی یعنی انسی رضی الله عنه اچری انسی در انسی کاتقخص الیش درت بلر خوشی کایم سلامت در دبلدن ادر بوردی اتمدی بکنب ایلمر قورمده تاج در بحالی سیلیم یا انسی اتمی اول در د سوزلری دکی ثانی بوسی بوا تین اول ملک طلیح خوربات زماندر هپ پیچ عمری نیسی اتم اول طول دراز ونی ناقص الور کاکلار راز وار لخنه خوایدر ما یلم بویلم بوییدر قایل اعتمدا اتمه دافا سلطانه کتر قزند اتم مشه دل جانه اتم بر اتم بر قزند اتم اول س یا قشم قزندلا باشک نار در سانی تقوی اتم اول کی سقیم اولمفلر اکا مشغول پیشیم مالینی موکل اولم اکا تاکه خندان ارمیش کانه خطا فیلر بی خدا اتمد قاف نه دلر س اتملر اولدر ز ناظر مکونه اتمه خدا دن اول اتمی زینلر اکا اولدر الوقا خنی بیتشی در اولدر دینه طاقت کتور ک مزن اکملر حالت

1801 درت سجده ملاج عیب عربان
 1802 اتکن طبطلو فلورن طاش
 1803 حق اونا صوبه طولونور
 1804 انکلی اردن رشب صیبا
 1805 اول عرب در بکا اغلام
 1806 بح الشوا اول اعب ویران
 1807 تورج انه بهال التوبرا
 1808 دردی الیو دنایری ایشتاخ
 1809 بغلری اول عیب بسو القوی
 1810 دیکا اول عزت صلاح صفا
 1811 دنایریم اوهم کاشه بوهم
 1812 اشبوکستان خلق که ایلمش
 1813 اوکی تقوی که سیلمش
 1814 بنیم و آفت کل مقصود
 1815 ایلی کله حوران انلی
 1816 لوب اغلام لیل اولدی
 1817 دینین بناد دیک ای کاکر
 1818 جوعلم جللی الوب کیر یان
 1819 نسلدی شروین اول ملاش
 1820 ماکه صفتیا بی طاش اولدی
 1821 طاش اتلری اول غلام
 1822 سنه ویر کاشون صومندیا
 1823 ایلام شیل بیل کل ای صفا
 1824 وردی بکر التوق بی بی اولدی
 1825 اولدی کوشه و قنا خدر
 1826 آخرت کن له ای میرانی
 1827 حضور حاضر دیندن ایلمش
 1828 عرض ایلا کل ای یازارنه
 1829 برورعا در مراد این مراد
 1830 چونک التوش کینی الی
 1831 خصی درای بنقودریا
 1832 آرزو تمش که کوله
 1833 شیخ تلمی کرجل ایلی
 1834 حوتنک اولدی شیخ شیل
 1835 اول زینا بی صمد کولمیدر
 1836 سوز کلمدی عرابی انزه همان
 1837 بیسان حاجت که شیل بیلدیم
 1838 کزایم همدار شینی کولو شندر
 1839 قاتیر عید ایشتی مقصود
 1840 هفت خوشتی اولم کاندلی اولدی
 1841 لیم بی کیم او طعا انک کیر کیم
 1842 اولم دنایلم شنا خندا
 1843 جاک اولام مقام علیف
 1844 قلدن نام کسینی روشن
 1845 بسو تمنا دعا در کاینه
 1846 جعله آن جانف کولمی اولام
 1847 بی کلمه که الوب حکایت سرحد
 1848 شعلی قالا تن ایدرم بیدرا
 1849 کور نور اول کیمیش نیانی
 1850 درنه العین سین ای جهان بیسی
 1851 شیخ شیل طردوا آچدی بسو لغش

BERLİN EYALET KÜTÜPHANESİ NÜSHASI

1b

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

محمد خان بن سلطان مراد خان	سؤال ایلدی سلطان جهانبات	<u>1</u>
فراست علی صالوب زبانہ	دیدی سوبیک حکمان زمانہ	<u>2</u>
فراست ایرد کجھه عرض ایدک هم	نتہ در سوبیکوزاوصاف آدم	<u>3</u>
فراست حالن ایتدیروب بیانہ	سون کلوب حکمان زمانہ	<u>4</u>
سمع ایتدیردیم سلطان دوران	پس اول شیخ شکرالله دوران	<u>5</u>
دیپورر کتابندک بلا سیز	دیدی فیثاغوث حکمت امیز	<u>6</u>
اوزی شکلینه کون کوستر حال	بنی آدمه کیم وارد ربواش کال	<u>7</u>
بیان ایدم بلینه جمله حالت	یکرمی فصل در علم فراست	<u>8</u>
دیین سمع قیل ای شاه کشور	اشتکل فصل اولدن خبر لر	<u>9</u>
اولا کو کلی پرامزانک ایحق	صحی برکیشنک کیم اوله یومشق	<u>10</u>
ولکن ایشده کوچک بوله اول فرز	له یعنی علت اهل اوله اولار	<u>11</u>
سمع ایت حالنی نولوراشینک	دخی صاچی خشین اولان کشینک	<u>12</u>

Preussische
Staatsbibliothek
Berlin

2a

جماعی سویا اوله شهوت استی ۴	بهادر لر دن اوله قوت استی ۴	13
سکشدن خالی اولمز دیر حیجان	گشینک قرنی قللی اولسه ای جان	14
سفا هت عالمی اولور اکا ایق ۴	ولکن احمق اوله کی هبنتق ۴	15
کو کلو اوله غایت بل شماری ۴	گشینک ارقنی قللی اولسه باری	16
شجاعته اولور اول غایت اولو	گشینک کیم اموزی اولسه قلو	17
فضول اوله بغایت مرد مجهول	دخی کندوی اوکیچی اوله اول	18
اوله دشمنک ایشی خلقه هر دم	یدنجی اینجه بورنلی اولان هم	19
خشمناک اوله اول مثل غضنفر	دخی بورنی دلوکی کیک اولان ار	20
بور سیمله حکیم ایلدی کفتار	دخی هم جاهل اوله اول بد افکار	21
طوداغی بیوک اولان مردمانه	بیل امدی فصل هشتم دن نشانه	22
اوله پر هیز کار جانی اوله شاد	دخی اغزی کیک اولان آدمی زاد	23
یکیشقلق اولور اول جانه حالت	ولکن سویلیکن اوله بغایت	24
قتی کو کلو اوله آنک کبی آدم	طوداغی یومری اولان کیشینک هم	25
بیلینه تاکه بوزیبا حبر لر	طوقوز فضیله نظر قیل ای برادر	26
یقین بیلکل اولور اولار اوغدی	گشینک کیم اوله دیشلری سورک	27
هم اول بی مذهب اوله داخی بد کیش	تکبر اوله غایت اولد بداندیش	28
بغایت اوله دعوی دار اول تولک	گشینک کیم اوله دیشلری بیوک	29
یشامایه جهانده ای سخندان	دشی خرده اولانلرک دخی ای جان	30
بوزی انلو اولور سه دکله احوال	اونجی فصل بیلکل نیته در حال	31

2b

غمی اولمایه لکن شادستی بول	32
بیل آنی احمق اولور ای برادر	33
اوتانغان اوله اول بیل ای سخندک	34
یرامز خویله اوله و الله اعلم	35
فراسست علمه عقلیله ای لکل ^۲	36
قتی کو کلنک اولد بریستی ^۲	37
اوله هم عاقلی اشبوزمانک	38
سهل تر اولور آنک قیل و قالم	39
شناوتله اوله عالمده اول فرد	40
تانی اهل اولوب عالمده خوش باش	41
عوایتده هم برجی پک اولور	42
مخت شخص اولور دیر آنی استاد	43
دیمزم کیم حیا لاتکی خطبایت	44
که چاک چاک اید دونه زنجه	45
دخی هم خشک طبع اوله بغایت	46
قتی کو کللی اوله سخت کویا	47
کورنلردیه بوبراژده ادر	48
اول اوله عاجزی عالم ایشینک	49
حکیمک سوزنی ایلام انشا	50
بغایت جاهل و کاهل اوله اولک	
کشینک کیم اوله وجهی مدور	
یوزی سولجا اولان کشینک ای جان	
کوزی و بورنی یوزی خرده آدم	
دخی هم اون برنجی فصلی بیلکل ^۲	
کشینک کیم ایری اولسته درستی	
ولی ذهنی کشاد اوله هم آنک	
دریستی یومشوق اولسته دکله حالی	
ولکن کی سخنی اوله جوانمرد	
هم اون ایکنی فصلی بیل قرنداش	
تانی اهل زیر ایزرک اولور	
کشی کیم سوزی او مکله اید اید	
دخی هم اون او جنجی فصلی ضبطایت	
کشینک کیم اوله آوازی اینجه	
طبیعتده ایکن سست اوله غایت	
کشینک کیم اوله آوازی بالک	
ولکن اوله اول کیشی بهادر	
ضعیف اولور سه آوازی کشینک	
هم اون دور دنجی فصلی سویلیم تا	

3a

اوله عمری اوزون عالمک کولسه	کشینک کیم قولاغی بیوک اولسه	51
تکاسل برله سورر روزکاری	ولی کاهل اولور اول کیشی باری	52
حیاسز دردیسه لراهل کشور	اوتماز کیمسه اولور داخی اولار	53
گوچوجک اوله یعنی صول و صاغی	کشینک کیم اوله اینجه قولاغی	54
طبیعت برله اور دم بدم دم	بغایت زیرک اولور اول کیشی هم	55
بیله سین بو فراستدن شماری	بیل امدی اون بئینجی فصلی باری	56
اوله جملیه اول عالمک همراه	اگر بونجی کشینک اولسه کوتاه	57
قومایه دلک هرگز ذوق تشویش	ولکن اکثریک اوله درویش	58
اوله اول کیشینک هم ذهنی آچق	الما یاغی اولور سه قساجق	59
گوچ یوزلی اولسه عالمک بنار	هم اونالتنجی فصلی بیل برادر	60
قصوری اولیه هرگز ایشینک	اوله عقلی زیاده اول کشینک	61
اوتانغان اوله آنک بیل ذاتی	کشینک کیم اولور سه کوکلی قاتی	62
فراست نامه دن سمع ایله طکله	دخی هم اون دیدینجی فصلی آکله	63
اور هرمد جهل ایله پرواز	کشینک اولیه کولکلکی آز	64
گوزاده عالمک صدری کبیرت	اور بیلیه هر کیشی ضمیرت	65
اوزون بیکسه صانه فکرتی کم	یرینی بیلیه اولولنه هم	66
فراست نامه نک بیل فصل و بابن	بیل امدی اون سکر فصلک حسنک	67
اولور اول کیشی کودن طبع کی دون	یتمک کیم اوله بونجی غایت اوزون	68
بورسه بسط ایدوب جمله نکاتی	قصه بونیلی اوغری اوله ذاتی	69

3b

اشتكال اون طقوزنجی ندر حال	70
کشینک کیم مبطن اوله ذاتی	71
گوچوجک قونی اولان اوله اوغری	72
بیوک ارقلی اولان کیشیلر هم	73
دخی کوز اولسه ارقاسی کشینک	74
یکرمی فصلدن دکله حیالات	75
کشینک کیم اوله کوزلی شاشی	76
دخی کوز سوزانادن طوغسه آدم	77
یمک کیم یومشق اولورسه ایاسی	78
ایاغی الی یومشق اولسه چشمی	79
بوی اوزون اولنر اوله احمق	80
قصه بونلی اولسه فتنه کاری	81
ولکن اورته بویلی اولسه بزار	82
فاست نامه دن اجمال حالت	83
چو هجرت وقتی فصل اولدی حسابی	84
خصوصا دوتیلله بایزیدخان	85
شجراته ایرشدی آندن آب	86
دیراغ نوله یرویرم سکا بن	87
پس ایغ آندک آبه یرویردی	88
او فصل ایچم نته در قتل ایله قال	
جماعیله حوش اوله وقت قالی	
اوزینه داخی هم اولیه طوغری	
قتی کین دار اوله اول کیشی هر دم	
اکرار ک اوله واسکر دشینک	
فاست نامه دن پس اکله حالات	
بغایت ارچل اولور مرد ناشی	
اولور عاقلی اوله والله اعلم	
ایوخوا اوله اول کیشی لباسی	
گراکن اوله واولیه چشمی	
کونلردیه بودور رهبتق	
اولرک بویله کیجه روز کاری	
خیرلی کیسی اوله مرد خوشتر	
بلندی بو قدر ایتدم روایت	
مادی بخلدی اشبو کتابی	
اولویدی عدلله صانیکم سلیمان	
دیددی پرویر سنکله بولم تاب	
ساکن اولوب دروند اول روشن	
آبله اوله دخی صفایه ایردی	

4a

سغنق ایلدی پس که خشرات	یوریدی چون صویه شجرات	89
سوردی بادایله آنکه مادریا	گمی دوزلدی اول انچدن تا	90
تا که انسانک اوله خوشجه دمی	خوش رفاقیته سوردی کئی	91
شجری کشتی یی طاغدی زود	ایر شجک قیایه سنک خسود	92
تا کاکا حلاصه ایر شه جان	جهد ایدوب ایله عقلی کشتیبان	93
گیم اراغک اوله سکایا قین	سنکه طوش ایتمه کشتی صاقین	94
صاغ ایش ایلسون مدام کشتی	طاش اورب قعر صالمش کشتی	95
خوب کشتی کبی یوریه زود	صاغ اسن کارک اکل اشبوخو	96
مؤمن اولدی سفینه دین لنگر	اکله بورمری ای مظفر فر	97
بولدی کافر هلاکیته نغمی	بجد نیاده مؤمن اولدی کبی	98
تا قیامتک قوپه سین یوزی آغ	جسم کشتی سین اتلتسین سن غا	99
اولدن آنکه ایرش حباب	تا که بو کشتیک درجی خراب	100
وَإِذَا الْقُورُبُعِثْرَتِ		
پارم پارم اولور او حاصی باش	کشتی وقتیکیم اوله طاشه طراش	101
هر شی اصلینه ایرشورالان	طاشی هم دوزخه ایرر غلطان	102
إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ		
اولدی سن شو یله بیل مظفر فر	هر منافق جسمک صانکه جحد	103
بعد قالمز اولور حقّه یقین	صدر جنت بولور قوم مؤمن	104
خوش تکلم قیلوب روان سویلر	مقعد صدق سکون ایلر	105

4b

پس مظفر و لید ایلدی جوش	بوسوزی دیدی خضر خضر ایوش	106
خضره صوردم دمکن ایله خبر	خوش خرد و یردی او مظفر فر	107
عالمه ایچره باقی قالدک سن	اشبود یرلیکی نیته بولدک سن	108
دیر مظفر سماع ایله همان	سوز کلدی روان خضر زمان	109
ئیدومکدی اوزنک درسو	برکشی کیم اولایلان کوسوز لو	110
حاضر م بن آنک قتنه همان	برکشی کیم اولسه راست کوی جان	111
مسجده کلدی بر فقیر مکر	خضر دیر دکله ای مظفر فر	112
حق یولینه برینه بیک بیک اول	دید یاقوم ایلکوز اعطا	113
هر که کوردی یوزینی ایلدی بیج	برکشی نسنه و یرمدی کاه بیج	114
صانکه جانسوز قالدک آنک بد	جمله سی چقدی کدی مسجده دن	115
بنی صات حق یولینه سلطانم	خضر اولدر و یشه دیدی جانم	116
بنی صات کورمه کل دخی تشویش	یوقدر نان و مال ای درویش	117
بنک لردن اوزوم صاغشلدیم	نفسی بن سکا باغشلدیم	118
راست بیله اولایشه دیر لرحب	دید ی درویش خلق عالمه رب	119
صات بنی بی بهایه اولمه ملوک	خضر دیر جان و دلدن اولدم قول	120
الدی بر زنگی اول نکو خواهی	پس قولوم دیو صاندی اول شاهی	121
دی کلکوز کیم نیه ایر رینگی	اوینه بنی ایلدوب زنگی	122
صا تلجق اولور می مغیول	دیر مظفر که اختیار ایله قول	123
عشق حقیقون اولشم شیدا	دید ی خضر ای مظفر دریا	124

5a

بتمش بيك كز ايتدم اوزم قول	125
صاته سين بنی پیدی درویشان	126
آخری حق بنی ایلدوب آزاد	127
اشبو آزاده لقایله عمر د راز	128
چون بنی زنگی آنک آلدی صاتون	129
حولسی ایچرم وارایدی توده	130
طاغ کی یغلمشدی خاک	131
دیدى زنگی که بونی طاشی غلام	132
بن فلان یرم واریرم بودم	133
طاشی طوپراغ و طاشی درسو	134
تویدن کلدکک بتمش اوله	135
سنی اولدمه ایلیم آزاد	136
بن لومه آلوب اولدم زنبیل	137
قازوب اول خاک طشره طونام تا	138
ها تف قدرت ایلدی آواز	139
یولمه نفسک ایلدک تسلیم	140
بودیه حاجنی ایدم دوزیر	141
زنبیل ایله چن طاشین سین اول	142
زنبیلی که هوایه ایت پیران	143
حق قتنک اوله م دیومق بول	
اولدینده رواد رربوای جان	
اشبو کار اوزم اولمشم استاد	
بولمشم عالم ایچرم آکلکل راز	
سوردی اوینه ایلدی پس اول کون	
دیر کورنلر بوخولم بیهوده	
طاشی سک بیکی بل اولمز ایدی پاک	
تیزک بیتورایشی ایله تمام	
دوم دوزایت بونی ایر مسون کنگم	
تا که بدن سکا ایر میه قیغو	
هله بن یونلو بن امدی یوله	
خاطرک شاد اولوب اوله آباد	
طاشیم تا یکم اول تلی تعجیل	
گورننه اولدی مظفر دریا	
دیدى ای خضر ابرقا اولیل راز	
بز دخی ایلدک سکا تعظیم	
ها تف قدرت آند شویله دیر	
یوری وار طاعتیکه اول مشغول	
تا هوا خدمت ایلسون الان	

5b

خضر حاضر ایستنی وزایتدی	یل اسوب اولدیه پی دوزایتدی	144
اوده اونتمش ایدی برطاسی	مکراول خواجه زنگی مولاسی	145
قالدی خیران اولایشه ذابنی	دنوبه کلدی کوردی حالاتی	146
طاشمش دوزیر ایتمش اول چالاک	ییلزایله طاشمنیه جوق خالک	147
طاعتیله هم اول بنام اولمش	گوردی امرایتدی کی تمام اولمش	148
بگردیرم که حقه یقین سین	دیربکای غلام سن کیمسین	149
خدمتکده اولوبن منظم	دید ی بن بندک کم سنک خواجه	150
فضل حقدردیرم بن کاهان	دید ی بودم بو خالتی ایله بیان	151
حالتک بیلدم ای دمی آباد	زنگی دیر ایلدم سنی آزاد	152
هر کشتی بومر ایتی بی بولور	اشبو خالتی کیشی بندک می اولور	153
کوزک آچق دخی کوزک طوق	سن برآزاده سیک مثک یوق	154
حق سنی ایتمش ولایت سلطان	یوری وار حالک بودم ای خان	155
سبز صحرالوبریر کدم	چقدم آندن همان روان اولدم	156
بغریمه باصه بن همان طاشی	دیزم اوزن روان قیله م باشی	157
قابلیت بویولک بولدم	دیدم خواجه بندک اولدم	158
نیچه قولد نیکم اولدم مقبول	قولغه اتمه دی کیمسه بنی قبول	159
ایردی جبرائیل امین روان	بویله دیدک خضر حاضر ای جان	160
دید ی خضر ننه اولدی کلام	جبرائیل ایریجک علیه السلام	161
سن قوله خواجه ک احترام ایلر	اول خدا طاپکاسلام ایلر	162

6a

قولرايچنك اولوقول ايتدم	ديرآنى قوللغه قبول ايتدم	163
اولدى اولسون جهانك اولزندك	چونكه بر ساعت اول بكا بندك	164
سوزى طوغرولر سن اولهم	جملة عالم اكا زير قدم	165
ادله خضر اكل زمان ايچرم	دائما زندك اول جهان ايچرم	166
پس لدن على اوزن يول صوردى	دير مظفر كخضر بيوردى	167
نيچه ياتور سكا ديم آنلر	انه قرننك ياتن اوغلا نلر	168
انه نك اوكونه طور رهر دم	يوزلى للى ايقلى هم	169
بيك تشرىك اكلور بو	اينچون كه انه بكرى صارو	170
دكله كل سويله يم ندر احوال	ليك دورت عورته اولمدي بو حال	171
الى اياغى برله سمع ايت سن	ليك يوزلى رقيه اولوبن	172
اوليه لرانى كى فرداش	اينچون كه حذار كوزنك طراش	173
يتمسه قرشو طور ميه بوولك	يتمسه دن اير ميه كزند اوولك	174
انه قرننك اويله اولان بيل	بيرى ابراهيم اولدى مرد خليل	175
تاوفا تايلينجه مرد سخا	هيچ علودن كزند ايرمدى اكا	176
حق سلاحي ايريشه دائم اكا	هم ايجيسى مادر موسى	177
ديدى اوغرامه يور سينه آنك	گيم كه اير ديسه انه سينه آنك	178
دشمنان بو طريقه كتمديلر	اكه قصد هلاكت هلاكت ايتديلر	179
حق ديدى دشمنينه طاغ اولسون	ديديلر قو كواضعاغ اولسون	180
طقسان بيك پسر هلاك ايتدى	اندن فعون صانمه باك ايتدى	181

6b

طوغدی موسی اوردی دشمنه تنك	182
بری عیسی ایدی علیه السلام	183
آنه قرننه ایکن اولد سرور	184
آنه قرننه ایکن ایتدی کلام	185
دخی دورنجی مصطفای کرین	186
امینه بطن ایچنده ایکن اولد	187
اول زمان جمله مجملر	188
برنی ظاهراولیسردید لرد	189
اول تاسنه ایدوب قصدی	190
تا که محمودی ایده لرب جان	191
ئیم کابمزی ایتیه نسخ اولد	192
زخمارورانی دید لرد اولدم	193
پس آنک نورنی کورم مدیلر	194
دیدیلر رحم ایچنده ایدوب تحویل	195
امرایتدی روان عبد الله	196
بکلیه لرامینه خاتونی	197
دورت خاتونی وارایدی آنک	198
پس منادی ایدوب همان آواز	199
شرق وغربک امیری بو اولیسرد	200
صوبه غرق اولدی دشمنی بی جنک	
آنه پشتینه یوز طوتنای هام	
انجدمک قاتنه آنک دیدیلر	
بنده حق بنم دیدی اولد هام	
حق صلات و سلامی آکه قرین	
ئیمسه ایدر میدی کزنده یول	
نورن آنک کوربا اولوب بی فر	
سیفایله قاهر اولیسردید لر	
هر که قصد ایتدی دفعی قان قصد	
پس آنک قصدنه سورب طغیان	
زخما اوردی آنه سینه قوم فضول	
اوردی امینه خلاصه کورمدی غم	
سرنه اولایشک ایرم مدیلر	
ئیم بیلوکیم نوله بونسل خلیل	
ئیم خواتونی و له لراکاه	
تابیلشمیه آکا هر تونی	
هپ نکهبانی اولدی سلطانک	
بو اولیسردیدی امین راز	
جملنک دستگیری بو اولیسرد	

7a

حقیقہ قربت بولوب یقین اولیسر	جملہ خلقہ جواب بوویریسر	<u>201</u>
عجاک اوستنه سرسپر صو	عربک افسحی اولیسر بو	<u>202</u>
ای مظفر آکله غل اکنون	بوپله دو یوبن ایتدی هاتفاون	<u>203</u>
پس سئوالنی خضرا ایشندی	اول مظفرینه سئوال ایتدی	<u>204</u>
ندن اولمشدرانی ایله عیان	قوت مرد برله ضعف زنان	<u>205</u>
دیر سماع ایت مظفر عالم	پس سون کلدی خضر حاضر اولد	<u>206</u>
سو یلیم بربرانی دکله ای جان	دیر بو حالی ایشتم ازلقمان	<u>207</u>
اشبو معنی سو یلیدی اول هم	صورد م اندن بو حالی اولدم	<u>208</u>
ات و جانی کرک که سیر اوله	دید یار هر نیجه که پیر اوله	<u>209</u>
تان و ترا اولورد می انک	محکم اولور مزاجی پیر انک	<u>210</u>
زشت ترا اوله جسمنک کهری	یوقدر عورت اولد یسه قوری	<u>211</u>
خاکن خلقن ایتدی اول آگاه	آنکچون که آدمی الله	<u>212</u>
داخی یکرک اولور ای مرد سخن	خاک هر نقدر که اوله تمن	<u>213</u>
زشت ترا اولور آکله آنی ینه	دخی عورت دمی که اوله کهنه	<u>214</u>
خوش سماع ایله دیم آنی تمام	بیل آنکچون اولدی زشت اندام	<u>215</u>
چقاروب دکله نولدی ائاری	صول یا کوسین آدمک باری	<u>216</u>
پهلوی چیدن اولبن حوا	یاره دوب عورتی ایلدی پیدا	<u>217</u>
ضعف ایروب جاننه طوقنور خشت	روز کار ایله گوشت اولور رشت	<u>218</u>
بوپله در حکمت ایجم اشبوخیر	یعنی کیم ضعفله تبا هه ایرر	<u>219</u>

7b

قویه یکید اولیجی همدم	ای مظفر دخی پیل آنی بودم	<u>220</u>
اول جوانک ایررد مینه ممت	اول عجزه بولور صفاحیات	<u>221</u>
حکمت اهل بورسه سویلر	یعنی اول کهنه دن زیان ایلر	<u>222</u>
ارکشی خاکدن اولوبد رپر	شول سبیدن که عورت اتند	<u>223</u>
یمه کل ات که حالتک اوکا دیر	درد لو اولنجه ارطیب اکا دیر	<u>224</u>
وارقیاس اتک بسم جان او شور	ققوسندن تک زیان ایر شور	<u>225</u>
صحتّه تا اوله اوزک مائل	اولغل هیچ عجزیه داخل	<u>226</u>
گرمت قزدیر ربیل امدی تمام	عورته درد ایر شسه یعنی زکام	<u>227</u>
آنک ایله کچه تب وتابی	طزوب اوستنه آنک آبی	<u>228</u>
بو علاجیله ایلر آنکه دوزن	اوستنه او تور دروان اول زن	<u>229</u>
صاغ اولوب اول علاجیچون در شور	پس بخاری دماغنه ایر شور	<u>230</u>
اول حرارتله باشه ایرسه بخار	دخی کیشینک یوره کی یینار	<u>231</u>
صمن اوستونه صاچوب اولوبو	دیر لر آکا که بر پر اصولی	<u>232</u>
یلیوب بوینی روان تجیل	طیراق اوزن صمانه سپکیل	<u>233</u>
اول اثر دن بوله مظفر فر	تا که بوی دماغه قیله اثر	<u>234</u>
یوزکی پانمسینه دفع بو لا	تا که خوشجه اوله کیده رنج وبلا	<u>235</u>
ضروارد دفعی آنی خاک ایلر	آکه ات ویرسه لر هلاک ایلر	<u>236</u>
دلی تسکین اول زیان بولسک	چون کوکل دونه اکل کل قیلسک	<u>237</u>
دیه یم بر کلام جانک او یار	دید ی خضر اید رای مظفر یار	<u>238</u>

8a

239	آدمی خاکدن براندی خدا	بویننه خوش کرامت ایتدی ردا
240	دیپر خدا صوایله طهارت ایدک	هم تیمم ایله سوی خاکه کیدک
241	تا که روز قیامت اولسه ای جان	گورمیه سنی آتش نیران
242	صوقوقوسی ویر قوقوسی سنی	اول جهنم دن ایند دور تنی
243	دیه لر کیم بویند دن یا رب	خوش ققوکلور ایرمز آکه تعب
244	وار بوند نیلر اوصافی	حسن بوی ایله طوتدی طرفی
245	جسم پیغمبر آنه طامو حرام	امتی داخی بویله طوته نکام
246	قورتله بندک پس طهارتله	خالص اوله کوکل بشارتله
247	گردیلرسک که جایک جنان	ویر صلوات محمد بوزمان
سؤال کردن نکاح عائشه را از خضر علیه السلام		
248	نقل ایدر که اول مظفر دریا	خضر صورتی که ای دل دانا
249	عقد عائشه بی بیان ایله	گیم قیلویدرانی عیان ایله
250	ویردی خضر آکا خوش جواب صوا	بیله نونوع و فصلله هر باب
251	کلدی چون عالمه صفی الله	دست قدرتله بولدی حرمه جاه
252	قدمیله قدم زکتم عدم	بو وجود الرینه بصدی قدم
253	بخت و تخت قوعقول و نفوس	عرش و کرس اولدی طبعله مأنوس
254	ملکوتیله پراولدی افلاک	فرایدوب طاعتیله برادر اک
255	طاعتی برله لاف اورب ملکوت	بولوبن هر نسه یرندک سکوت
257	افتاحیله آکا جمله سروش	سجده قیلوبن اولدی دمگ خوش

256
 و آدم اولدی خاکدن پیدیا
 جان ابرو بجمله اولوب شیدیا

8b

یدی خونی بهشتدن هر بار	اوچ یوزیل بهشتا بجنده قرار	<u>258</u>
دانه قصدینه سورمه ایتمه خطا	پس خطاب ایردی حقندن آکا	<u>259</u>
شجر کئدمه یقین اولما	اول صعیدن عیان اولوب حوا	<u>260</u>
وَلَا تَقْرَبُوا هَذِهِ الشَّجَرَةَ		
سورلوب ایردی یوزینه هان	آخری معصیتله اولیک جان	<u>261</u>
یوزنده ویرلدی آنلر جا	کلدی لاقظوا خطاب خدا	<u>262</u>
مصطفادن اوک اگله آتاری	برینک هیچ اولدی کاری	<u>263</u>
بعک مرسلینه قیلرمدخل	مصطفایا کارا اولورکشاد اول	<u>264</u>
چفتمز برله کار قفت کرک	دید ی آدم که بکا چفت کرک	<u>265</u>
بودورر چفتک اکلغل رای	توستر بن صفی یه حوایی	<u>266</u>
توستر ب آدمی دید لر بو	دید ی حوانضیب جفته گو	<u>267</u>
لایق اولد کوز امدی اول جایه	سور کوز امدی جای دنیا یه	<u>268</u>
جای دنیا ده بولو کوز وصلت	جای خفتن دکلدرر جنت	<u>269</u>
ذوق ایدوب ایرم وصل جانانه	دید ی آدم یپیشه حوران	<u>270</u>
چفتکی کوزله سن بو حین	دید لر اولغل اولار یقین	<u>271</u>
جانلری دردینک طیبی دورر	بونلر اوغلانلرک بصیبی دورر	<u>272</u>
عیری کیمسه نصیبن ایتمه شمار	سکا بر کیمسه اولیسردر یار	<u>273</u>
تندی چفتکی کوزله کلای هام	اوغلک چفت ایاقه اولدی خرام	<u>274</u>
تاصفی بولدی آنوکه وایه	پس نکاح اولدی عقد حواییه	<u>275</u>

279
 زندی به اوله لریاران
 جفت برله سور لردوران

عقد اولندی نکاح اولوبن هم	مصطفی عائشه ایله اولدم	<u>276</u>
ای مظفر جوابك اولدی همین	خطبه او قندی اولایکی یه یقین	<u>277</u>
جنت ایچنک ایکی پیغمبر	داخی سمع ایله ای مظفر فر	<u>278</u>
آنلردر بولار ازلک اریسی	بیری ابراهیم صفی بریسی	<u>280</u>
اولدی بیلکل او پاک دل ذاته	ایکی سید محم آت	<u>281</u>
آنلرک جاننه ایریشه روان	حق صلاتیله حق سلامی ج	<u>282</u>
خوش سزا کوردی امر سبحانی	مصطفی به زنان حورانی	<u>283</u>
جملة عالمی قیلوب اظهار	یا محمد سنیچون ایتدم وار	<u>284</u>
مَا كَانَ مُحَمَّدٌ ابًا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ		
<u>التَّبِيِّينَ</u>		
مصطفی درگزینک انسان	اشبو آیت نیچون اولدی عیان	<u>285</u>
یعنی حوایه ایرشه اول حین	دیله دی آنک آدم اوله یقین	<u>286</u>
ذوق شوقیله تابوله دلدار	دست اوزاندی که اوله کندیه یار	<u>287</u>
عقد وکابزکزک کیدک تشویش	دیدیلر بی نکاح اولماز اول ایش	<u>288</u>
بنت صدیقیله قیلوب بازار	دید ی آدم محمد مختار	<u>289</u>
صکره حوایه بن اوله م ایوق	اولا کانکاح ایلیه حق	<u>290</u>
امر ایلدی اول زمان قادر	نور احمد همان اولوب ظاهر	<u>291</u>
هب طوناندی جمع حوری عین	قیلدی جلباب جنتی ترزین	<u>292</u>
زین ایدر لر درخت بالایی	طونون درخت طوبایی	<u>293</u>

9b

تلدی پس دیله آنک هر اشیا	294
دیله لایله الا الله هر	295
یوزدورت در لو ایردی صوت و	296
بری دیر لایله الا الله هر	297
بیرسی داخی و قیوب آیت	298
سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَبْتَنِي لَيْلًا	
ئیمی او قوردی آنده طه یی	299
طه مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقَىٰ	
گاه و الخمر اذاهوی دیدیلر	300
وَكُفِيَ بِاللَّهِ شَهِيدًا مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ	
هم زمینه ایتدی غانه تزین	301
زرفشان اولدی کونایدوب جولان	302
وَجَمَعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرَ	
مشتری نازایله طور تجامی	303
او یاندی اول نشاطک بهرام	304
چهره سنی کشادایدوب ناهید	305
هم عطارد طوتوب قلم و قطاس	306
اولوب آنک نظاره حوران	307
دوشیوب آنک خوش بساط حلال	308

10a

مجر عشق دن صالوب قوقو	جمله سی چشم و گوش ایگدر سو	<u>309</u>
اول دکنک یل ایدر لست	تامظفر اوله زمین لجهشت	<u>310</u>
شجرات اولدی جمله آنده قلم	صحرا حضروان اولوب اولدم	<u>311</u>
ن وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ		
نیچه تقدیر ایدوبسه کاری	لوح محفوظک یازوب باری	<u>312</u>
هم علی شاهد اولدی لیرشادان	اول ابوبکر و عمر عثمان	<u>313</u>
شاهدان عادلان اولوب اولد	رضی الله عنهم انلرهم	<u>314</u>
کلك قدرت یازوب اولاری مکر	طوری صاغند احمدک انلر	<u>315</u>
شاهد چب نلردور راکله کل	شاهد راستدر بولاردکله کل	<u>316</u>
داخی اسرافیلله عزرائیل	جبرائیل امین میکائیل	<u>317</u>
انلر ایرم که اولدی لیر اهل ادب	صلوات خدا علیهم هب	<u>318</u>
اول نکاح اوزن اولدی لیر مسرور	حاضر ایدی بو جمله مذکور	<u>319</u>
انبیا جمله آنده خاص الخاصر	یوز بیکویکرمی دورت بیک خلد	<u>320</u>
پرایدی ایچی هب شراب ظهور	الترینک طوتوب قدح لر نور	<u>321</u>
پخته اولدی آنده جملنک خامی	امتاروا حنه صونوب جامی	<u>322</u>
امتاروا حنه اول اولدی غدی	بیلک یسقون من رحیق دیدی	<u>323</u>
روشن ایتدی سرای وجدانی	یاقدیلر بر چراغ نورانی	<u>324</u>
وَسِرَاجًا مُنِيرًا		
ثانی اشین اذهما فی الغار	که شبنگاهی کشت ایدون غار	<u>325</u>

10b

قربت حقله اولوب زین	گاه بولمشدی قاب قوسینی	<u>326</u>
بولمشدی مراتیله یقین	اول محمد که شاه وار کرین	<u>327</u>
اولوق بولدی خوب خالته	طیانوب مسند رسالتک	<u>328</u>
اوقی تابوله جانک اییدی صفا	اینکچون دیدی رسول خدا	<u>329</u>
کنت نبیا و آدم بن الماء والطين		
لوح محفوظه و شو خوش خیر	آدم اولمشدی اول زمان نکران	<u>330</u>
خطبه خاص اوقیدی آند خدا	ایردی عزت خطابی آند آکا	<u>331</u>
سمع ایدک تا که انس مجن و ملکوت	جمله نک اغزینیه اوردی مهر سکوت	<u>332</u>
مصطفایه آنی مباح ایتدی	عائشه خاتونی نکاح ایتدی	<u>333</u>
اشبور رسا که ایدم آنی عیان	خطبه کیم حق اوقیدی سمع ایتدی	<u>334</u>
العظمة ازاری والکبرياء ردائی فن نارعنی فیها القیته فی النار ولا ابالی الحمدی والعاثه رسولی		
عائشه اولدی رسول ایله همدم	بو یله اوقیدی خطبه حق اولدم	<u>335</u>
تا که حوا اوله بوجانه مباح	آدم ایدر بکاده ایله نکاح	<u>336</u>
خطبه احمد ایچون آکه بودم	حق تعالی دیدیکه یا آدم	<u>337</u>
دکیشور آنی ایشت سکانه درم	عقد ایچون صبا چشم نثار کرم	<u>338</u>
تا که حوا یارک اوله سنک	اول نثار اولیس نکاح آنک	<u>339</u>
کورمدی نثار ستاری	آدم اولدم طوتار قیلور یاری	<u>340</u>
ندیرم دیر اشته کل اییدی سکا	پس خدا دن خطابا یرشد آکا	<u>341</u>

11a

بیل نثاری محمد اولدی شنا	خوش سماع ایله دیم آنی سکا	342
اللَّهُ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ		
دورت یوز کز او قیغلی آدم	تا کیم ایریشه وقتکه خوشدم	343
بو کلام شریفی آدم ای جان	دورت یوز کز او قودی آنده همان	344
پس خلالمی اولدی اول زمان حوا	اول صنفیه ایرشدی ذوق و صفا	345
اولدی نام محمد مختار	خطبه سنده او قوندی شوپکه	346
اول رسولک مجتبیله نکاح	اولدی حوا صنفیه آنده مباح	347
اولدی سنت مجتبی احمد	بو یله اولمشدور ربیل امرصد	348
چونکه عقد محمد اولدی عیان	حق صلاتیله جانی اوله شادان	349
ابلیسی بنک چکدیلر اولدم	جمله اوغلانلرینی داخی هم	350
داخی رخسار آدمه ای جان	چکدیلر نیل نقش اولدی عیان	351
إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا		
پس ظلوم و جهول اولدی پیدا	آدمک وجهی اوزره ای دانا	352
داخی رخسار محمد هم	یازدیلر ایشبو آیتی اولدم	353
لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ		
هم سیندینی عائشه نک ای جلد	راخی اولسون دمندن اول سبحان	354
یا قدیلر گولین ایتدیلر یران	صاحدیلر کوز لرینه دکله بیان	355
سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ		
اول ستوا لیکه بونلر اولدجو با	ای مظفر بیل ایدی نوله حسنا	356

استوال کردن مظفر در یاد دیگر

نه ستوال ایتد د کله اولام کویا	سوز کلوب مظفر در یاد	<u>357</u>
اون یدی رکعت اول سجود و قیام	خضم صوردم دید علیہ السلام	<u>358</u>
حکمتک و جمنی عیان ایله هر	فرض واجد و در بیان ایله هر	<u>359</u>
ساکه بر بردیم ای اهل نظر	دید خضرای مظفر آله خبر	<u>360</u>
یجه کونذرده آله غل را از	اون رکعت اولدی فرض نماز	<u>361</u>
د کله معنی نته اولور سوزده	سکری پس آنک اولدی کونذرده	<u>362</u>
د کله بور مزی کیم سکانه دیرم	ید یسید ریجه ده آنک هم	<u>363</u>
قیلسه بندک بولور سکر جنت	بیلک کونذرده اول سکر رکعت	<u>364</u>
نقل ایدم فصولک و ابوابی	آچیلور جنتک سکر بابی	<u>365</u>
خواجه یبندک حالی عرض دورر	دورت اوله نمازی فرض دورر	<u>366</u>
فرض در کیم قیلور سین آنی بودم	دورت رکعت دخی ایکند ید هم	<u>367</u>
کیم شبه مخصوص اولد کله عیان	اولیدی فرضی داخی ای جان	<u>368</u>
دورت هم یاتسوده تمام اولدک	اوچ رکعت نماز شام اولدی	<u>369</u>
بغلنور بیل هماندم هفت دار	یدی در طاموقا پوسی ای یار	<u>370</u>
روشن ایلر روینی نیه علت	کونذر زن کیم قیله سکر رکعت	<u>371</u>
روشناسیدر آله غل حالت	اول سکر رکعتک سکر جنت	<u>372</u>
آچیلور ساکه باب هشت جنان	روز روشنک قیلد غیچکون ای جان	<u>373</u>
یدی رکعت که قیله سن اولدم	طامود و در رقم کوشب کیم هم	<u>374</u>

12a

ویر کوکک دیله کن آنده غنی	شب تاریکه قیلارسک آنی	375
باغلیه حق سور تب و تابن	یدی طامونک آنکه ابوابن	376
قیلینور صبح دمک آکله غل راز	ایکی رکعت که قیلدی فرض نماز	377
ئیجه و کوندزی ایدر روشن	نه کیجه دندر اول نه کوندزدن	378
اکراشبونی فکرت کامل	ئیجه و کوندن دورر شامل	379
ئیجه دن داخی دکل آکله اصول	زیرا کون طوغه دن قیلینوراو	380
برسی هر کیجه یه در راجع	رکعت پیری کوندن تابع	381
یو یولور شویله بیلکل ای همراه	بررکته کوند زایتسه کنه	382
رکعت ثانی ایله بوزیلور اخی	ئیجه قیلدیغی هم کنه دخی	383
فرض کیم سویلدم بودر حالت	ئیجه کوندرده اون یدی رکعت	384
خسته در دینه جوابی صواب	اشبور سیمله ویردی خضر جوی	385
ویر صلوات محمدک بوزمان	حضر حاضر دینه سنده ای جا	386
سواله مظفر از حضرت علامه		
خضرن که ایرم آکاسلام خدا	ینه صورتی مظفر دریا	387
آزاید لر خیانت آکله همین	گبر لر اشبو عالم ایجه یقین	388
دی نه دندر بیلینه ای دل طوق	لیک مؤمنلرک خیانتی چوق	389
گبر لر ایشی کفر ایله ایشیر	دیددی خضر آکا ای مظفر فر	390
دوزخه صالرا آنده ذاتن آنک	گفزی محوایلر اول صفاتن آنک	391
آنک ایمانی محواید ربیل راز	اول مؤمندر خیانت باز	392

12b

محو اولور اول خيانت خاستا	پس خيانت پليد مؤمن پاك	393
آيتي دكله تابيله سين راز	كافوك كچه وار خيانتى از	394
الْحَيَاتُ لِلْخَيْثِرِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ		
كافرايچون دينلدي اي عاقل	الْحَيَاتُ لِلْخَيْثِرِ بيل	395
مؤمنان اولدي بيل اولك بودم	طيبات اولدي طيبله هم	396
طيبين ايله بوله سين تا تاب	اول سئوالكه ويردم ايمدجوا	397
كازرونه اير شمشيدم سا	ينه دير اول مظفر دريا	398
شيخ ابو اسحاق تربه سنده عينا	خضر بيغير ايله آنك اي جان	399
او تور ردق بز آنك خضر بيله	رحمت حقله جاني شاد اوله	400
ديديم اشبو اغلقنه دندرايچا	خضر باشلادي اغلماغه همان	401
آنكيچون يورم كي طاغلا دمن	ديدي ابليسچون بن اغلا دمن	402
رحم ايدوب آكا ايريشم زار	شمدي بند ايدى اويچار	403
شوبله صابنكم چقار داندنجا	يوزى اوزن يراوستنه غلطان	404
حالتك دن كك بشه در كل	ديديم آكا بكا خبر وير كل	405
دكله اولدم كه نه ديدي شيطان	ديدي خضراي مظفر جانان	406
داخي بو اسمان بالاي	حق تعالى پراتدى دنيايى	407
طاعت ايدك ديدي اوله سرخر	ملكوتيله قيلدي كوكلى پد	408
اول ملكر آنك يولينه كيدوب	ابليسى انلر معلم ايدوب	409
وغظ و نصيحتك بجره بولمه دي	ليك ايو معلم اولمادى	410

13a

اوزی بی صدقیدی کن خودبین	بدمعلم ایدی اول ابلیس لعین	<u>411</u>
بر مثل سویله یم بود مدک سکا	دکله کل ای مظفر دریا	<u>412</u>
یعنی علم آکله یه آنک جانجی	خواجه یه ویرسه لر بر اوغلانی	<u>413</u>
دیر لر اول خواجه یه که بی تفهیم	خواجه سی ایو ایتسه تعلیم	<u>414</u>
جاهل اولیه اوغلی اوله عزیز	الور اتاسی اوغلانی آندن تیز	<u>415</u>
غر عرب دیلی اوله کفر سی	چون خطا دیر او قود یعنی درسی	<u>416</u>
بیلدیرر آکه رسم وار کانی	بر معلمه ویرر اوغلانی	<u>417</u>
ایر شور اول معلمک نفعی	هر خطا سیننی او کز در دفعی	<u>418</u>
کامل اولور او جملله اولماز نیست	بیلدیرر آکه علم خاصی درست	<u>419</u>
علم اسمایله بولبدی دم	نیته که اولدی معلم اولاد م	<u>420</u>
ادمی هر که بیلدی خوش دمدر	طفل جانه معلم ادمدر	<u>421</u>
وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا		
ادمی بیلدی هر مستمای	لحن او قیدیلر آنلر اول اسمایی	<u>422</u>
جنتی کنیرینی جاه ایتدی	بیلشکن صوفی کناه ایتدی	<u>423</u>
اول نگاه ایله ایردی وقتنه بیم	بو یله دیمشکن اولدی بینه ایشیم	<u>424</u>
وَمَنْ نَسَبْ بِجِدِّكَ وَنَقَدِّسْ لَكَ		
پس هلاک ایتدی آنلری جدوت	اویدی شیطان اول زمان ملکو	<u>425</u>
بزیته رز عبادته الان	پس خطا ایدوب او قودیلر ایجا	<u>426</u>
أَتَجْعَلْ فِيهَا مَنْ يَفْسِدُ فِيهَا		

13b

خوش جواب باشیلور انلر ایتد سکو	بو یله دید که اول زمان ملکوت	<u>427</u>
واقف اولدی قوم سمایه	آدم اولدی چو مظهر اسمایه	<u>428</u>
ایروب آدم قتنه ایتدی سکوت	سوردیلر اول زمان روان ملکوت	<u>429</u>
جمله سوزلری تمام ایتدی	آدمی انلرم درس عام ایتدی	<u>430</u>
راه عصیانہ جمله سور مشلر	بیلدیلر کیم خطایه ایر مشلر	<u>431</u>
سوزلری برله اولدی لرا شفہ	باشلرین جمله صالدیلر اشغہ	<u>432</u>
بو یلمیش ارادت جبروت	ینه کندولر کلوب ملکوت	<u>433</u>
اوقی قرآنی تابیلینه بیات	اشبوآیت اولاردن اولدی عینا	<u>434</u>
قَالُوا سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا		
اهل انصاف اولور بیل اهل سعید	اشبوآیت اولاردن اولدی بدید	<u>435</u>
اولقودن سور لوب اولوب بیلر	انلرک پیشوا سیددی بلیر	<u>436</u>
لغنتیله بزرائی وافر	حق تعالی آنی ایوب کافر	<u>437</u>
بیلدی مظهرینی رحمانک	اصل جن ایدی بیلک شیطا	<u>438</u>
ایچی و طشی کبرو کین اولدی	کافر اولدی اوزی لعین اولدی	<u>439</u>
آنگیچون کیریدی اول زلمی	اعتقاد نکه و ارایدی حلی	<u>440</u>
یاردوب بایلشدی آنی رحیم	جان بن جانندن خدای کریم	<u>441</u>
پرورش قیلدی جانی تن محمد	اوچ یوز بیل زمین هفتمک	<u>442</u>
یوزیم اوردی دیلدی حاجت	حق تعالی یہ ایلدی طاعت	<u>443</u>
یوز اورار آنده دخی حمله یرم	ایردی آندن دخی ایکنی یرم	<u>444</u>

خوش عبادتله بولون تعظیم	اوج یوزیل هر آنک طور درجیم	<u>445</u>
چوق عبادتلا ایتک صانه قیل	حاصلی بر یوزینه چقدی دلیل	<u>446</u>
هیچ عبادتدن ایتدی یوزی بیچ	دکدک یوزی قالمدی بر هیچ	<u>447</u>
دوزدی سجاده اولمدید جهان	دوم یوکوندن اول زمان شیطان	<u>448</u>
صاردی باشینه ایتک ناج وکله	اولدی اول جهانک اول چوله	<u>449</u>
سجده قیلدی آدمه اصلا	دوشه دی کتویه فراش ریا	<u>450</u>
حق سلائی اکایرم هر حین	ایکچون دیدی رسول کریم	<u>451</u>
دخی جولیه اولمه یار همین	پشم سجاده یه قیله یقین	<u>452</u>
ابلیسیدی مرادی بلوبیان	بوسوزندن رسولک کله عینا	<u>453</u>
اشی آنک ریا ایدی تلبیس	پشم سجاده اوزم اول بلیس	<u>454</u>
اولوردن اولدی اول غایت	حق تعالی یه ایلدی طاعت	<u>455</u>
اوتورکن عبادته مشغول	پشم سجاده اوزم برکون اول	<u>456</u>
دکله نه وار ایدی لوح ایچینه	ایردی بر لوح اول زمان کینه	<u>457</u>
دوشدی اوکینه عزالک ناچار	تخته لوح اوزم یازی وار	<u>458</u>
یازیلوب بیک برآد قلمشدی	خط سبزیله نقش اولمشدی	<u>459</u>
اوقیوب پخته اولدی پس خای	کوردی ابلیس هزاریک نامی	<u>460</u>
یکم مخده ختم ولیدر جاه	آخرنک کوردر لعین تباه	<u>461</u>
اول محمد دورر رسول الله	یازیلولا اله الا الله	<u>462</u>
عرش و فرشی استوار ایتمش	ایکچون جهانی وار ایتمش	<u>463</u>

گور لیم عاقبت بوايشك نولور	گير و او مش د مينه كل امور	<u>464</u>
گبر اتينه پس اولدم اورب زين	بويله ديون اول رحيم لعين	<u>465</u>
هيچ خبر دارديكلدي فضول	گندونك بي خبر اغندن اول	<u>466</u>
اولمش بيلدي عالم استادين	چونكه كوردى محمدك آدين	<u>467</u>
هم محمد آدى جهاننه طولمش	بيك برآد آنيكه ختم اولمش	<u>468</u>
خاص دوستوكش سنك الحق	ديدي نام محمد اچوناي حق	<u>469</u>
مرتبم يوجه قيل بنم الان	اشبوآد حرمتنه ياسبحان	<u>470</u>
عالم علويك بوله م جاني	عالم سفلدن سورم جاني	<u>471</u>
ملكوتيله ايله يم كلمات	عالم علويك بوله م دارات	<u>472</u>
چيقدى اول كوكه بولود دولت	حق اكاشول قدر و وير قدرت	<u>473</u>
قوش كج اوچدى سمايه يتوردك	آنه سجاده اوزن او توردى	<u>474</u>
ايلوب بولدى ايكنجيك حشمت	اولنجي فللك حق طاعت	<u>475</u>
اسمان چهارمه يتدى	اندن اوچنجيه عروج ايتدى	<u>476</u>
اولدى مشغول آنك اسمايه	آخرايشدى عرش اعلايه	<u>477</u>
ايلدى درلودر لوطاعتلر	عرش تختك ايدوب عبادتلر	<u>478</u>
دكله حال ايليسى اينا	خضر ديدى اى مظفر دريا	<u>479</u>
اوزن بيلين سوزن بيلين	عاقبت نوليسر اوزن بيلين	<u>480</u>
عرشه ايرردى انى شويله كه وار	اولدى برآد حرمتنه بوكار	<u>481</u>
عرش عاليدك اكا ويردى مكان	بركاتيله اول برآدك اى جان	<u>482</u>

15a

نیشه جای اولیه بز اول ید	بز که یوز آدی اولور ذاکر	<u>483</u>
صانمه بیزی طریقدن از رز	بیلوبن هم او قیوبن یاز رز	<u>484</u>
صانمه یکم سنی رد اید غفار	گوکلزده یقینمز دخی وار	<u>485</u>
دکله بز رمز ایلیم افشا	دید ی خضرای مظفر دانا	<u>486</u>
ئی اولو مرتبه آنک اولدی	ابلیس اول نامی ذکر ایدوب بوکد	<u>487</u>
ساکه داخی ویر ایدردل شاد	سنکه هر کون آن اید سین یاد	<u>488</u>
حقله آنک ایله بازاری	بریم ارگور سنی باری	<u>489</u>
الیه یصعدا لکم الطیب والعمل الصالح یدفعه		
گندویه ایدی ایددی کدویه هم	ذکر و تسبیحی ابلیسک اولدم	<u>490</u>
دخی غیردی دکل بوجان فکری	حقیقون بز لر اید روز ذکری	<u>491</u>
عرش رحمانه ارشه بوجان	نوله بز لر ایدردون سبحان	<u>492</u>
رمز حالت کورکل بوندک دینه	دید ی خضرم مظفر آندک دینه	<u>493</u>
بزاویر نیچه ایر رز ای جان	ذکر معلومز اولدی بوندک عینا	<u>494</u>
سنده سنک فن ایدر بربر	ذکر و فعاکی حق ایدر شهید	<u>495</u>
پس اینچون ایرشدی که زوالک	لیک ابلیسک یوغیدی بو حال	<u>496</u>
سویلیم حالت ابلیسی سکا	دکله کل ای مظفر دریا	<u>497</u>
ایرددی غایت مراتبه ذاتی	عاقبت اکا ایردی حالاتی	<u>498</u>
وعظ و نصیحینه اولوب قایل	دیزچو کوبن اوکنده جبر ائیل	<u>499</u>
دکدر ایدی نه یکم دیرسه اولدم	دخی میکائیل آنجلاین هم	<u>500</u>

15b

و عظیمه جمله سی اولوب مائیل	داخی اسرافیله عزا ئیل	<u>501</u>
خدمتک طور پدی آندک همان	یتمش بیک فرشته داخی ای جان	<u>502</u>
اشنا اولمشدی سلطان نه	لیک گدوسیدی بیکانه	<u>503</u>
ساق عرشه ایرش دیوبو چین	پس خطا بایتدی حق بلیسه یقین	<u>504</u>
یوری آندک عبادت ایله بکا	واردورر آندک صومعه خوش جا	<u>505</u>
یتمش بیل عبادت ایتدی یقین	سورب آندک غزاله ایردی همین	<u>506</u>
آندن لورلرایدی جمله اوکت	خدمتک آنک اولوب ملکوت	<u>507</u>
سوزنه چشم کوش اوررلرایدی	قایوسین بکیوب طوررلرایدی	<u>508</u>
گوردی برخط یازلمش آندک مکر	طش چقیدی غزال اولد ملر	<u>509</u>
پس سماع ایله کیم نه دیدی خدا	سبز خطیدی آندک خوب انشا	<u>510</u>
اول جهتم عنابیله یاقیله	گیم قویه سجد بی غیره قیله	<u>511</u>
ابدا ایر میسر آکاسرور	درگهدن آنی ایدریم دور	<u>512</u>
گیمسیه دیمسونیم اوله امین	او قویان اشبو نقشی داخی همین	<u>513</u>
آخر آنک یورن کی باش اولیسر	فاش ایدن اشبو سوزی فاش اولیسر	<u>514</u>
گیمسه قیلدی بو ستری عیان	چونیم اول خطی او قودی شیطان	<u>515</u>
آدمه سجد امر ایدر جبار	چونکه طوبرا قدن اولدی آدم ولا	<u>516</u>
<u>اسجد و الادام</u>		
لوح محفوظه کوردی خط مکر	نظر ایتدی ابلیس اولد ملر	<u>517</u>
اشبور سیمله چون او قود سبق	سجد بیورمش آدمه اول حق	<u>518</u>

16a

ایتمز ایسم دخا اولورم خور	دیدي کر سجه ایدم ایدر لر دور	519
قالدی خیران دنک اولوب اولجین	اغلا یوب زار زاری آنک همین	520
ناریله باری عاری یوغردی	آنک سجه ایتمزم دیوب طور دک	521
التار و لا عار		
خشم ایرسه کر کش شهدن	چون سور یلور دم بودر کهدن	522
نیچه ایتمدیم بنانی عیان	اول یازوی نه کور مشیدم ای جان	523
بو یله لر دینی اولرده فرمانی	ملکوته دیدیم بنانی	524
نقش قدر تک نندی اول نقاش	اول خطی نیچه ایتمدم بن فاش	525
جمله سی کافر اولوبن بزغون	هم ملکرده اولدی ازغون	526
دوزخ ایجره چکوبدی درد و غم	تا کیم اول خطا وجیندن انرهب	527
راه رحمانه گتمدیلر ایدی	سجه مخلوقه ایتمدیلر ایدی	528
اشبوعا راودنه یا نوب ابدی	ابلیس آتاکه سجه ایلمدی	529
بونه حالتد رایله کل تفهیم	سن آنک خدمتند سن دایم	530
طوق اعنته بولدی جانی وصول	چونکه سجه ایله دی آدم اول	531
لعنت حقله دور اولوب جانی	گر سسندن دوشردیلرانی	532
سور لوب اول خبیث شیطان پلیر	گیدی سجاده ریای ابلیس	533
ویردی سجاده اول زمان سجان	مقعد صدقک صفیه همان	534
تابیله وز بو حالتی ای جان	اول عرق نیته اولدی یله بیان	535
سویلیم اولدرک حکایه سین اوش	دیدي خضر اچغل ای مظفر کوش	536

16b

امهانی مکانه اول چین	وقتیکم ایردی جبرائیل امین	<u>537</u>
تا چاقوب بوینه احمد دوران	د توبانده براقی ویردی همان	<u>538</u>
سمع قیل که اید جانکه اشوت	دکله آنده نته اولدی حال براق	<u>539</u>
سمع قیل سویلیم سکا با فد	نولدی ستم براقه دکله خبر	<u>540</u>
ابدست المشیدی بیل تحقیق	مکر اول یرده ابوبکر صدیق	<u>541</u>
تا که مغزینه دک او توب الحاق	مکر آندن تر اولدی ستم براق	<u>542</u>
درلدی آلی سور یجک آلی	پس سرایت قیلوب دماغه تری	<u>543</u>
جبرائیل آلوبالینه آنی	درلدی چون براق نورانی	<u>544</u>
گون سز کاله نور دن طبقی	حق یوردی زمینه صل عرقی	<u>545</u>
حکمت تا که بیتم آنده	اول جسیم دری کوب بو نده	<u>546</u>
کلرایله پرایله کل طبقی	راحت امت اولدی آنک عرقی	<u>547</u>
بتدی جمله جهان کلی جمعا	اول عرقیم براق دن پیدا	<u>548</u>
بتدی خرمادن آکا ایرمدی مکر	برکات طهارت ابوبکر	<u>549</u>
کل وکلنار بتدی بولوب فر	ینه دوشدی زمین اوزن او د	<u>550</u>
اول زمان ضعف حالی کوردیلر	ای مظفر براقه صور دیلر	<u>551</u>
بنی بوسمه قیلدی بیلش اول	دیر براق از غم فراق رسول	<u>552</u>
بیلدک آنی کماله ایرشدک	دید لر چون وصاله ایرشدک	<u>553</u>
رنک و زیور کتور میه وصلت	نیچون اولدک صفا حالت	<u>554</u>
قازندم اورنکدی احسن	دید ی اولرنکیکیم فراق ایله بن	<u>555</u>

تیم فراقند کورمشما حوال	وصلتیه بولمندی اول حال	<u>556</u>
آکا ایرمیشدی اول زمان تحقیق	نقل ایدرکیم طهارت صدیق	<u>557</u>
کلکی قوقود باولاریانی	رنکی صاروایدی بیکل اول مای	<u>558</u>
صاروشین ایدی آکله غل بود	هم بوبکر چه روی دخی هم	<u>559</u>
زرد اولمشدی وجهی طاعتدن	نیجه لوطاعت عبادتدن	<u>560</u>
صاروزنک ایتدی اول صوکیچون	اول صوانک یوزینه دیکدی کیچون	<u>561</u>
سرخ کل رنک وجهک ای مه تاب	اول رسولدن سئوال ایدوب اصحاب	<u>562</u>
بیز بیلدرمدین بو اسرارک	نیچون سرخ رنک کلنارک	<u>563</u>
سوز کلون ایلدی کفتار	حق رسولی محمد مختار	<u>564</u>
هب پیغبرلرایدی جمله خواص	یوز بیکوهر بکرمی دورت بیک صفا	<u>565</u>
جمله سیدرینی صفا چکی	سرخ رولرایدی بلا جکی	<u>566</u>
قوم ایچنک چوق عنا ایردی	جمله سبخه بلا بکا ایردی	<u>567</u>
چکرم دشمن خدادن هم	تک و تنها بکا ایردی در لواله	<u>568</u>
اوقیون حدیثی بیلش اول	آنیچون دیدی بوسوزی رسول	<u>569</u>
<u>کنت نبیا و آدم بین الماء والظین</u>		
عرق نیجه آقار دید بیلر	جبرائیلدن سئوال ایلد بیلر	<u>570</u>
اق یوز لویراتدی حق بیل آنی	دیددی جبرائیل ملکرا ایچره بنی	<u>571</u>
بکریم آغ اولدی نیچون دیر	خادم خاتم النبیینم دیر	<u>572</u>
برخیر سو بیلیم بودمک سکا	خضر دیرای مظفر دریا	<u>573</u>

صفت جبرائیلند ناخبر	بکا معلوم اولندی بواسرار	574
دیدیلر جبرائیله نیکونام	حق سلا می ایشه آگه مدام	575
بیله لیم اشبود ملرایله بیان	عرقك اقلغی نندند رای جان	576
یاره دپدرندن دیمرزاق	دیدي جبرائیل بنی اول خلاق	577
یاره دپدرامین اولدم آکا	بنی کافوردن ایوب پیدا	578
قیلمشدم که نیچه بویله اوله م	اوج یوز بیک ییل ایدرشویله هم	579
اوله کافورا صلیم آثاری	بونه حکمتورر که اول باری	580
بنی کافوردن یارتدی جلی	نه یکی بنک حکمت ازلی	581
احمد ایرردی سریره تاجه	تا که اول کیجه ایردی معراجه	582
اول امین ایروب صفایه ایرم	حق بنی صالحی مصطفایه ایرم	583
تیم آنکچون بدیدا اولدی سما	مهتدی انبیای ایلتم آکا	584
اویقوده ایدی اول رسول خدا	امهانی اوینه ایردم تا	585
حق تعالی بکایوردی اودم	باشی اوجینک اوتوردم آنک هم	586
تا که سکسنیه آنک جانی	دیدي زنه رار ایرمغلاتی	587
دکله کل نیریر ایرشور سوز	ایاغینه رسولک اوردم یوز	588
اویانوبن رسول الله اک	چونکیم اوپدم ایاغن اول شاهک	589
اوجیوز بیک ییل اولدک ای عاقل	حق تعالی دیدیکیم جبریل	590
نیچه کافوردن اولندی یقین	تابیلدک سن اصلکک حالتن	591
خدمتیه اولدک رسوله نکر	ای امینم ییل آتی بود ملر	592

ایلمشماوزك امین جهان	اكا قولیچون سنی بوزمان	593
ایغی او جندك آنك جلوس ایدک سین	بوزمان یعنی پای پوس ایدک سین	594
چونکه او پدك ایاغنی یوردن نور	اصل ذاتکدورر سنك کافور	595
اول حرارت دینی ایلدی دور	ئی صو قدر طبیعت کافور	596
قربه ایرشدی ایلوب رفتار	اویانوب کلدی احمد مختار	597
بود روکیم سوزی یاز ایله کتاب	ای مظفر فرآکله ایددی حسنا	598
سویله یم بربرانی دکله خبر	کله چوقدر شمایل ای سرور	599
گلرک اشبو عالم ایجم دیم	داخی چوقدر فضائلی بیل هم	600
گلرک خالتن بیان ایدک سین	دیر مظفر نوله عیان ایدک سین	601
اولور سویلشد راکله عیان	دیر خضر کیم قزل یلچون ای جان	602
کل سرخ اولدی بتدی آکله ای سرخ	خون هابل دوکد کوندک یرم	603
صلوات ایدر ایه اول عاقل	هرکه قوقار سه قومی کل بیل	604
هابلیله جنت ایجم یار اولیسر	اول شهید لر تو ابی بولیسر	605
اول احد جنکی ایجم شاه انام	دخی بعضیلر ایلدی اعلام	606
آلدی جبرائیل آنی دفعی همان	لب و دندان قانی که اولدی دونا	607
کل سرخ ایتدی مرربانی	ایلدوب جنته صالدی آنی	608
برکلین صالدی آندک درد دنیا	کل اغاجن بیوردی آندک خدا	609
بوندن ایردی دکله ای مهر و	دوشدی دنیا یه اول کل خوشبو	610
لیک قوقویوغدی آندک ظریف	چونکه عالمک بتدی و زلطیف	611

جبرائیل ایتشیدی بیل آنی	اول زمان یردی مصطفی قانی	612
صانکه بر مرده جسمه جان یردی	اول درخت کل اوزر قان یردی	613
خوب بو بولدی جان و قلب خرم	یوغیدی بوی کلرک اولدم	614
اصل و فصلی سکا دیم دل ما	بوی کل اولدی اول زمان پیدا	615
بر روایت نه خوش شکر یرلر	زکریا ایچون دخی دیرلر	616
قانی نور ایتدی اولد زمان خاکی	چونکه بچدی اول تن پاک	617
پس قزل کلر آندن اولدی همین	بتدی یردن که لاله سرخین	618
دیه یم ساکه آکه آنی بودم	اق کل اصل و فصلنی دخی هم	619
یاره دپدر لطیف و فرد و غنی	آدمک کوزری یا شندن آنی	620
چوریوب کرمه اولیجق منسوب	بعض دیر درده دوشیجک ایتق	621
ایر شه جاننه آنک ای همام	حق صلوات و سلامی آکه مدام	622
یرم ریکله قانی که ایتدی بخول	چونکه آخا یر شدی صحتیه اول	623
در دایتوبدن آله مجید	کل زردی پس آندن ایتدی بدید	624
بودور در اصل و در زرد همان	قو قولانه رقت ایدرای جان	625
برخردیه یم بودمک سکا	دکله ینه مظفر دریا	626
حق سزاوار ایدر آکا جنات	کل قو قولایوب ایلین صلوات	627
شب معراجیه سوردکنده ای هم	بیل رسول خدا علیه السلام	628
هر باشی یوزی صد هزار ای یار	بر ملک کوردی باشی یوز بیک و	629
هر دهانده صد هزار زبان	هر یوزنده ده صد هزار دهان	630

19a

خوش فضا حمله بسط ایداملا	هر دلی بیک لغت ایلر انشا	631
ذکر و تسبیح دائما اشیدر	دیدیم ای جبرائیل بونه کشیدر	632
صلوات و یرسه سن جیبه ا	هر که بر کل قویار سه قوسه د	633
اول ملک ذکر و تسبیح حنا	حق تعالی و یرر جهان ثواب	634
صلوات و یرسه بیل انی اخی	کلی بر کیشی قوقلاسه دخی	635
اول ثواب یرمیوب قالور میشوم	اول گشی اولیسر دورر محرو	636
بر خردیه یم سکا بودم	دخی دکله مظفر عالم	637
کلرایله بزرسه انی اولدم	مجلس حمص یرشه برکشی هم	638
شویله بیل قالمز انک ایمانی	یعنی کل صحبتی ایدر جانی	639
پس کدر کمز اول احمد ک جزوی	زیرا کدر محمد ک جزوی	640
گیدر ایمانی اتمه کل ای شباب	مجلس فسقک دوکیله خراب	641
گفردر اول ایش بونی سن آکله بله	زیرا خفت ایرر عزیز کله	642
سویلرم ساکه سمع دل بکشا	دخی بیلکل ای مظفر دریا	643
حمرا یجه بیلکل کیدر ایمانی	برکشی کیم او قویه قرانی	644
اوقی قرانی تابیلینه سکا	حمرا یچن حالتنی آکدی خدا	645
انما الخمر الی اخره		
یاردی سویله کل دیدیم بکاشوم	دیر مظفر که خضر خضر ایش	646
زخمی یوب دم ایقبحی اولدم	لب و دندان سید عالم	647
دیر خضر دکله ایدم آنی عیان	آنک قان نیته اولدی ایله بیان	648

19b

امرقیلدی هاندم اول سبحان	لب و دندان احمدك خونی اولدی	649
بزیم آنیکله حورانی	جبرائیله که صاقله غلانی	650
زین زینت انوکله بوله لدر	یوز زینه پس آنی قزجه طوتنلر	651
بو اولور حال آخرا اول قانک	کل کی اوله یکاغنی حورانک	652
صلواتیله ایر جانه حیات	آچ دیک ویر بودم آکا صلوات	653
سئوال مظفر از خضر علی له		
نولدیسه اشبویر یوز ندی	دیر مظفر که سویله ای زنده	654
سوزد میدر بود ملرا اوله خموش	سویله صدنکه جان و دل اوله	655
خضرا اول دملرا آچدی دفعی زبانه	اول خیر لردن اوله وزشادان	656
دکله بربر اولین کویا	دیر آکا ای مظفر دریا	657
دید ی فرعونه دکله سورسز	دید ی اول که ابلیس العن	658
بولیوبن اولار خدادن عون	بخت قیلدی ابلیسه فرعون	659
بیری بیرینی اول زمان لو بو طر	بر برینه کوردی حجت ل	660
یاندی یا قلدی اولدی درد عظیم	ایردی فرعوندن فغانه رحیم	661
آلت اولدم دیدی قو کونه	عاقبت دیر رحیم فرعونته	662
یارايدندم بو کار دشواری	آدمه سجد قیلیوب عاری	663
ایتمدم سجد بيله سینانی هم	سن آنک ارقه سنه ایدک اولد	664
گرچه شیخ ولایت نجده	سندن اوتری بن ایتمدم سجد	665
ایک سین کستر میوب معنی	سن سین تکریم دیود عوی	666

20a

اشبور سیمله ویردی آکا جواب	آنک فرعونک اولدی وقتی خراب	667
چونکه بویله اولدی کاربار جیم	ایردی فرعونه آنک درد عظیم	668
هم ایکنی خدای عزوجل	احمد ذمیدی اشبو محل	669
آته اولمش سین آته احمد	اوغله آته شهادت اولماز سد	670
کجز آته شهادتی اوغله	امتک هب شهادت آلدی دله	671
آنیچون بیوردی خیر بشر	او قویوب بو حدیثی آکله خبر	672
کنتم خیر امّة اخرجت للناس		
خیر امت قیلدی بنی جلیل	قیلدی اورندی خلقدن نعم الوکیل	673
هم او چنایت حقنک حندا	اشبو آیتله کوستر معنی	674
قوله تعالى يوم يفر المرء من أخيه وأمه وأبيه		
اول کون اول کوندوررکه آته اول	باقیوب حالنه اوله مشغول	675
بر بردن قاچه قونداش	اولیه آته اوغلی قولد اش	676
قاچر ایمش اوغلدن آته	فکر قیل حالتک آته	677
قد اشیمله ابی وام کیم اولور	هر کشتی کندویاز یسینی بیلور	678
پس کرکز بنزیم کی فرزند	آته دن قاچه کیم ویرردی پند	679
چونکه بنزیم آتمزدورر احمد	اندن او کندی جسم و جان ایوب	680
بزدن اول قاچسه نته اولور اول	جهد قیل قاچسون اینن له آل	681
چونکه آتک سنک مجدد	ناخلف اولغک دمی بددر	682
جهد ایت آتکی سن ایت خوشنود	لایسود اوله اول بنی خسود	683

خوش آتا در که قاچمز او غلدن	684
سپنی دیلر که کندویه ایدر سین	685
سنتی کون سین یرنه	686
آنکی چونیم ایلدک حشنود	687
داخی دور دنجی نکه دن سمع ایت	688
داخی بردر لومعنی ایدر لدر	689
شول سبدن دیمه دی حق پدر	690
امتانی کورمیه یرنه	691
واجبا وله عقوبت اول جانه	692
ایر مکه اول محکم بوزمان	693
نکته پنجم از زبان خضر علیه السلام	
خضر دیرای مظفر عالم	694
آسمان دن اشاعه بر زنجیر	695
مجرم مجرم اوله تا که بدید	696
دیر مظفر سلاسلی ندرور	697
بر شهرده اوله کریک زنجیر	698
تاخراسان ایرنجه قدسه یقین	699
دید خضر اکابل ولایتی ای جان	700
بر روایتک دککل سرور	701
برخبر دیه یم سکا بودم	
اصلیدر بیل ای مظفر دیر	
حق کیمکدر ایدر یقین و بعید	
چون که طغر کوله سورب یدرور	
دعودارا اهل چوق اوله شیر	
نته کلور لرایمدی آکله همین	
گوستر آدمی به طی مکان	
بر حکایه دیم سکا خوشتر	

21a

حکم داود ایلہ بولوبن سود	اول زمان حکم ایدرایکن داود	<u>702</u>
دکله بوسوزی ایمکطکا	حقصلات و سلامی ارسوزنکا	<u>703</u>
زعر ب و کرجم و کراتار	هر ولایتده که اولسه دعویدار	<u>704</u>
هر بری علمی ایدی صاحب جود	نائبنی قومشدی داود	<u>705</u>
انلری آید اید مسه فی الحاله	کله ایکی دعویدار مشکل حال	<u>706</u>
اول ایکی دعویدار کوندن زود	حکم ایدردی نائب داود	<u>707</u>
حقلی حقسیز بیلینه آلوده	ایر شه سلسله داوده	<u>708</u>
دکله کل آنده نائبنی ته قیله	دیولر وار ایدی نائبیله بیله	<u>709</u>
قدسه صالردی آنلری اولجین	بندیروب دیولر اولاری همین	<u>710</u>
بردم ایچینقدسه ایرردیون	چین و ماچینده داخی اولسه	<u>711</u>
حق سلامیله اوله آسوده	ایر شورلردی حکم داوده	<u>712</u>
ینه دیوکتور با اولار هممان	حق کیمیک ایسه بیلوردی ای جان	<u>713</u>
برروایت دخی کورکل دینه	یرلرینه الادور ایدی یینه	<u>714</u>
هرنه اولورسه عالم ایچره ای جان	جبرائیل اول زمان کلوردی روان	<u>715</u>
اول فلان شول فلان کوج قیلدی	دیر فلان دعوی بویله اولدی	<u>716</u>
جبرائیلیله آنده ایر شه زود	کوندرو ایدی سلسله داود	<u>717</u>
اول ایکی دعویدار ایروب بربر	ایر شوبن پس اولیرم زنجین	<u>718</u>
ایلیوبنی فکرت صایوب	حکم ایدرایدی آنده غنی نائب	<u>719</u>
ایکی دعوی چ آنده ایرمشدی	سلسله پس هواده طورمشدی	<u>720</u>

21b

هر که دیلر قیلورایدی آنی طکا	ه حق کیمکسه یاپشوردی آکا	721
راه تزویر اولدوشمزایدی	صانسه حقسینا الحایر شمزایدی	722
التی اقلیمه وار اولان شریدر	بعضلر دیرالتایدی زنجیر	723
سچیلورایدی حق بباطلدن	یا جنوزایدی اول سلاسلدن	724
ایر کورب دکله نولدی سلسله	آخرا کا خیانتا هلی کزندن	725
ایر مز اولدی لاری اولار کای جانا	چکلوبن هوایه زنجیران	726
هر بریسی یگر می آر شوندی	اول زمان قوم قادی اوزوندی	727
یتمش آدنججه ایدر ایدای جان	هر بر آدم که آر شله اول زمان	728
اویله خلق ایتمش آنلری خالق	بیزم آدیمله شو یله بیل بایق	729
لیک داوده هب مطیع ار لر	قتی قوتلی قومدی آنلر	730
بیراکنن سورر لایسه روان	بیک فوسنک یوله سورر کدای	731
اشبور سیمله کور بوزار لرایدا	ینه اولار نه نه ایدر لرایدی	732
نکته ششم از زبان خضر علیه السلام		
برخردیه یم بود من سکا	خضر دیرای مظفر دریا	733
ساکه عرض ایله یم بودم آنی	حقننه قیلدی دکله ایمانی	734
حسن زبور له صالوبن سایه	بگرد ویدر درخت خرمایه	735
دیر منظر که سویله ای دلدار	بونک حکمت نه ایدی دکله ای یار	736
بگردیر تمرا غاجنه آنی	خضر دیر شول سبیدن ایمانی	737
نه قیلوردیه یم سکا بوزمان	شول سبیدن که اوغری دنستان	738

پس رطب اولدی قصد بیل خیر	غیری همیشه ایلمز نظری	<u>739</u>
فرعی کوکدن یکایدورنه کمان	اصلی ثابت دوریر اورنه همان	<u>740</u>
نیم اپارمیه دین و ایمانک	اوغری شیطانندن صاقین جانک	<u>741</u>
غنی صاقین چالمیه آنی شیطان	قصد ابلیس در بیلک ایمان	<u>742</u>
قورتاراندن بودین و ایمانی	نخل طالنده آصه قوائی	<u>743</u>
دیه یم سکانتیه اولدی مقال	دکله یدخی نکته دن دخی حال	<u>744</u>
عشقله جانکی شجاع ایله	ای مظفر بودم سماع ایله	<u>745</u>
سویلیم سکا عشق مجر نه یوز	اولولر حقنه دورر بوسوز	<u>746</u>
دله مشرکه اوله عشقاری درسی	مکر اولدم صحابه دن برسی	<u>747</u>
ایردی ابوبکر قاتنه اول کون	اولنه آلم ایمدی برخاتون	<u>748</u>
اول سکا سن آکا مبارک اولا	دیر ابوبکر بوایش اوله روا	<u>749</u>
اوله نور من دیوبن آچک نفس	سوردی فاروقه ایردی اول کیشی	<u>750</u>
طرف عثمانه دفعی یوکوردی	اولدخی هچمان روا کوردی	<u>751</u>
اشبود ملرده برخاتون نورم	صوردی آکا دخی که اول نورم	<u>752</u>
اولنه وار اول رسول یاری	اولدخی هر روا کورر یاری	<u>753</u>
دیدى اول نورم شه مردان	سوردی آندن علی به ایرد کروان	<u>754</u>
نسلکیله جهان اوله آباد	اولدخی دیر روا مبارک باد	<u>755</u>
بو صحابی عجب دژتدی دژت	هر برسی جازتی برزن	<u>756</u>
دکله ننه اولدی آخر کاری	دردن لدی نکاحله باری	<u>757</u>

22b

بوایشه اول زمان یوزندورد	بو خبر حق رسولینه ایردی	758
دردن آلمش نه خوش شکار ایتش	اول صحابه بورسمه کار ایتش	759
اول صحابه واروبن سولیک	دیر رسول اول نکاحی فسخ ایلیک	760
دید یایمصطفی امام کرین	ایردی اولدمه جبرائیل امین	761
حق تعالی ده او یله کورد صوا	ویردی لر رخصت کاکه چار صفا	762
اولولر جهاندک اولدوردی	آنلرک سوزنی روا کوردی	763
اول صحابی او جندن اولدی هماغ	درد اولنمکا اجازتای جان	764
هشتم نکتہ		
خضر اغزندن ایردی اشبو مکتا	سکر بنی نکتہ دن دکله خیال	765
ملکوتک شهادتی اولدی	حق تعالی تنی صا تون آلدی	766
اصفیایه ویرلدی نام شریف	انبیایه ویرلدی خوب لطیف	767
او یغل آنلر اولمه آواره	اوج قباله یازلدی بو کاره	768
وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْفُرْقَانِ		
تا کوزک کور اول یوله وار	ای مظفر نظر قیل انوار	769
طوت طائق هر ایشکده سور ایلی	ای مظفر کی کله غل خبری	770
یتمسه ضحک ایتمز اول ایشه صلا	هر قباله یازلسه دخی روا	771
ابلیس آنک ایرشه بد کردار	چون قیامت کونی طور اظهار	772
تن بنمدر دیه قوم جانک	چون کله طوته پس کیربانک	773
کلشم دیه دعوی قیلام خوش	گرومده درورتسک دیه اوش	774

نه ايسه اول اوليسرايمدى قبول	حق تعالى ديه كه شرع رسول	775
صوريسرد ربيله سين اى دانا	زير اشع محمد ايله خدا	776
نه ديد يك ديو سويليه اول پير	دونه گلوبن انك اول ابليس	777
نادر راشبور سيميله حرکات	سويلد رحق بود عوى تامات	778
لعنة الله انك اوله هين يقين	سوز كلى هين ابليس لعين	779
عرصات اهلى ديه زهى فضولك	شويله كيم قاتى قاتى سويليه اول	780
هم كور لر نه رسمه ايدر حرکات	ايشك جمله داخل عرصات	781
داخى جمله ملائكه يكسر	حق ديه انبيايه اول دملر	782
قنك الدى تى صا تون خدا	سز كه بيلور سز ايلكوز افشا	783
سويلك ربيله نه ايش اولدى	هم قباله نه يرده يا زلدى	784
مفتى عالم انك عاجزى	بيع اوزر قباله جائزى	785
بوشها دتك خوش نبات يوك	بر تويه كدوا اولور مى ديوك	786
صحنه سوز كيزك اير ليم	ابليس ايدر قبالكوز كور ليم	787
يا زيلى در اوچ كا بايچند يقين	حق رسولى ديه ابليس هين	788
شرعى دكل سوزك حسابمده	يا زلى در بنم كاهمده	789
لعنت اهلينه اير شور خسران	عرصات ايجره خور اولور شيطانك	790
دكله ديه يم لطيفه ايمد سكا	طقوز بنى مظفر دريا	791
نیشه صا تون الويدرور ديه يم	بيل كه بو نفس مال حى حكيم	792
ايلينرده يو قدرور انصاف	شول سببدن بو ايكي اسراف	793

23b

مال نفسینه حکم قلمشدر	یعنی کیم کند سینک اولمشدر	<u>794</u>
هم او بنی بیل ای مظفر فر	ایکی سرمایه در بولار خوشتر	<u>795</u>
ویردی حق بویکی سرمایه	مال و جانیه بوله تامایه	<u>796</u>
کافره داخی ویردی مال ایله جان	کیر و آلدی بونفسی حق سبحان	<u>797</u>
کافره آلدی کروتنی	دزد شیطان او کو برد و زنی	<u>798</u>
کروین آلدی مؤمنک باری	تنی اوله عبادتک یاری	<u>799</u>
کافری لعنت اهلینه ایتد قرین	اوله لرتا شیا طینیه همین	<u>800</u>
سوق اید راهلی اهلینه الله	یمنه جاه ویردی کیمه جاه	<u>801</u>
کافره ویردی مال دنیا ای	آخر تک ایلدی باشینه قای	<u>802</u>
ساکه مالیه نفسی ای مؤمن	ویردی کیم اوله سین خدایه یقین	<u>803</u>
چیقار سین زکاتی مال کدن	تکری خشنود اوله حال کدن	<u>804</u>
نفسکی هم عبادته سور سین	حق تعالی جمالی کور سین	<u>805</u>
کیر و ایتد و ککه عوض بوله سین	مصطفی ایله آندک بيله اوله سین	<u>806</u>
اینکچون وجوده کلدی جهان	دخی عقبی سنی کچون اوله عین	<u>807</u>
مؤمنه کافره دخی مالن	بیل حلال ایتدی جزیه احوالن	<u>808</u>
الرزندن آینه باج و خراج	ایده لر کبری بر بوله محتاج	<u>809</u>
<u>يُعْطُوا الْجِزْيَةَ عَنْ يَدٍ وَهُمْ صَاغِرُونَ</u>		
اول زمانیم قیامت اوله بدید	آندک اولور بیلکل که هول شدید	<u>810</u>
مؤمنک نفسی کبر بوینینه	بنوبن چاپه دکله اوینینه	<u>811</u>

ايرشون چيمه دفعي ديه	تاجمن ايرشه چايه چيه	812
کچه وار بونک کي ايش ايد	دپه سي اوستنه کافرينه کيد	813
يوري طاموده شويه بيجار	بوفدا درديه بودم نار	814
حق حقه باطل اوله ايلسه طوشر	مؤمن ايريشه صدر جتنه خوش	815
طاموقا پوسنه ايرنجه که وار	مؤمنان اوله کبر لر سوار	816
اول جهنم اچنک دائم قال	صاله لر کبر لر دکله خيال	817
يورد ايدينه سراي اللهی	مؤمنان سور جتنه راهی	818
مؤمنان ايردي جنت و حور	صالون مرکباني اخور	819
صالر اخور مرکبنا چار	شرطي اولدر بيك که اهل سوا	820
جنت اچنک راحته ايرشور	سور راندن ضيا فته ايرشور	821
دکله کل اش بود مک جانک اويلا	اون برنجي ايشت مظفر بار	822
بيلور ايسک د کل آني بکا	بونمازي نيچون ايتدي خدا	823
فرض قیلدي صلاتي اول نيچون	دير مظفر که بيلزم نيچون	824
کيم نيچون بسط قیلدي ارکاني	خضر دير بيلدیرم سکا آني	825
هر او نودنجي بيك عاصيدر	شول سبیدن گه بنک ناسيد	826
امر اولندي نماز هر ارکان	پرده غفلت اورقوندد جان	827
شمس انور کي جمال صفا	بيلنه مؤمن اول جهتن تا	828
اشکار اولدي بونماز ايله دين	شرك کزلي درور بيل آني هين	829
جان وجسي اريدک مهمل چرک	نر نماز اولسیدی کفر ايله شرک	830

24b

اهل تحقيق اوله اوليه تقليد	پس كرك جان و دل بوله توحيد	<u>831</u>
ارتور ايمان برله انصافن	سوره توحيدى شرك اوصافن	<u>832</u>
ايلاه يم بيله سين سن آن عيان	التحيات نچون اولدى بيان	<u>833</u>
ديه يم ساكه دائم اوقى اندى	اول نماز ايجم نيشه اوقوندى	<u>834</u>
اهل توحيدك اولدى وقتى سجد	تاكيم آخرده اوقونه توحيد	<u>835</u>
اشهدان لا اله الا الله واشهدان محمدا عبده ورسوله		
سرتوحيد ايرور و راکا سرور	شرك مخفى دن ايدر اول سوز دور	<u>836</u>
خالص القلب دينى اولور اباد	اول نماز ايجم دائم ايدر ياد	<u>837</u>
وير صلوات محمد هر کون	خضر يغيرك صيفا نچون	<u>838</u>
کرما اوله تا سوز که هنگامه	ای مرادی دکل دن نامه	<u>839</u>
خضر حاضر دمندن ايرد بيك	اون ايکني بياني دکله عيان	<u>840</u>
بنده غافلدا که دستانم	اول مظرفوم دیرای جانم	<u>841</u>
ايرراكل ايله کوبن جبهه	بنده نك غفلتند يوق شبه	<u>842</u>
درلو نعمت ويرر قولينه عيان	حق تعالى نك اديد رحمان	<u>843</u>
پس اينچون اولماز مقبول	شكرن اول نعمتك قيلز قول	<u>844</u>
بزيم ايچون نه دير لر اکه خبر	طاعناند ربيك فرشته لر	<u>845</u>
شول قوله نيچه نعمت نيچه جاه	دير لر اغزاچون لى الله	<u>846</u>
شكر سوز قولر اولور مقبول	ويردك الا که شکر ايله مزاول	<u>847</u>
قوللرين ستر ايديجى سلطاندر	حق تعالى رحيم و رحماندر	<u>848</u>

25a

اشبوايشدن و پرورد ماغنه باه	شويله تقدير ايدر همان الله	849
حرکات ايدر ور آکاتند	صول يانی اوزر يا تور کن بند	850
شويله کيم زلزله طولار کبدی	صحر مي ویر آنک کلوبدی	851
عطسه اير شور همان اول جان	تابخاری ايرر کوزينه روان	852
اول زمان بوله فکرت عاقل	عطس ايتد کن بند غافل	853
عالمک رتدر معين ومبين	ديدی شکر اولسون اول خيانه	854
حق ايردور اول قولين جمله	حمدايتد يکد بند اللهم	855
گورد کوزمي قولم نه دير الان	اول فرشته لر ديه رحمان	856
اخسروب حمد قيلدی بوبند	شکر نعمت قيلور ايور کند	857
غافل اولمه اوق بوسوزده سبق	حق ديه کيم اسرکيه سني حق	858
خير اولسون دینور آکا هر دم	اخسرن کيشي حمدايد بچک هم	859
ذکر حق دن پس اولمه غل غافل	اشبو معنی درور همان حاصل	860
وير محمد رواننه صلوات	غفلت آينه بنمه سور کل اکات	861
ای مظهر ايشت سکانه دیرم	اوز او چيخني دیدي خضر اولدم	862
جمله انجلرا بجره هم نندر	هيم بيلور مسين ابنوس نندر	863
يوز قواسن قازنمش کيت مشر	صوايچند نيچه زمان يا تمس	864
طاش اولمه ابنوس کي سز	صوده صورت طوته بور سمة	865
صويوزينه چقوبن اولماز فاش	صوده نيچه که ياته ينه طاش	866
ابنوس کلدی کي آکله خيال	طاش صواوزر کلدی بيل احوا	867

25b

هیچ بیلور مسین انلرک حالن	868
دیر مظفر که بیلزم جانم	869
دیدى خضرايمدى دکه کلننگ	870
چون طوغردى عتيق اول خاتون	871
نسنه جوکي یوغیدی کھوار	872
قودی برطاش اوزن بوبکری	873
برکاتنک مقدمینک ای جان	874
صویه باتمدی آندک سنک کران	875
چون ابو جهل طوغدی اولد ملر	876
دوزه دو با بنوسی کھوار	877
قدیمی شوملغندن آنک اولدم	878
اول سبیدن صویه با توبقالدی	879
یونى دیدیک خضر خضراپوش	880
لیک سویلدیک بویوز کلمات	881
هب پریشاندر دیدیک سوز	882
گرچه کیم خوبتر کلامک وار	883
دیدى خضرای مظفر دریا	884
سنک ایله بن ایلم کلمات	885
ای مظفر چهاردهن سوز	886
نیچون اولدی بور سمه احوالن	
باله عرض ایله آنی سلطانم	
اولا بوبکرانه سندن هم	
دکه کل حالن آنک اکون	
صا تون آله ایدی اول بیچاره	
دکه نیلدی اول طاشی تگری	
کدی آغریغی طاشک آندک همان	
کدی صوا اوزن طور کد شویله	
دکه نندی آنوچون ماسدر	
اول بشکده یات ه یوزی قاره	
اغر اولدی آغخ ذی شوم قدم	
شوملغندن پس آنک ایله اولد	
دیر مظفر سوز که طوتم کوش	
ربطی یوق بریرینه اشبونکات	
یعنی ترتیب اوزن اولماز یوز	
هر کلامه بیک سلامک وار	
سویلرم درلودر لو حال سکا	
ضبط قیل سوزم اوله حالک	
سویلیم ساکه آنی بن امروز	

26a

سولیم ساکه بر لطیفه عجیب	نارد رویش اولدی با ترتیب	887
عید فطرده نانی جمع ایدر	نان یریمش کون آکله خبر	888
دخی برسوزدیم ایشتمردم	فطره نك اکثری اولور کندم	889
هر کدایه ایرر نواله پاشا	عید اضحاده کوشتا یلدو اعطا	890
چوغی یرقا لورانک کیم بیش	قنه بلیشور سن اولاتی دروش	891
وارد رور دکله دیرم ای دده	صد هزارن مراد دنیا ده	892
بیری بیرینه بکر مزای امین	داخی عقبید وارد راکله یقین	893
بکر مز شوپله بیلکل ایمدانی	دنیه ترتینه بیلکل عقی	894
اولما ز اول برده خیر یله احسان	آنک درویش باید ریکسان	895
آنک ایرور مقامنه جانک	بونک فطیره کوشت قربانک	896
آنک جنته سور سز عیشتی	اوخشد کسه جهانک درویشو	897
بیلک بکر تمدی خدا انی	بقوم برله آل عمرانی	898
بیری عام اولدی و بریسی خاص	دخی بت ایله سور اخلاص	899
بیور پدرخدا ایشتمه دیرم	داخی هم اون لبشخی بیلکل هم	900
جنتا یچند جانه ایره صفا	دیدای و یله نمازن ایله ادا	901
قیلیوب اوله ماز سک ساجد	قیله بیلد کسه قیلد کای عابد	902
آخرتک اود ز سین ای مجنون	شویله بیل حقه اوله سین مدیون	903
اوله وقین ادا اید لرم هم	کل بروای مظفر ایدی بودم	904
صورار ایسک سن آنی کیم نرده	ظهر قیلدق او دملر اول برده	905

26b

مسجد یافت ایچره اول دملر	906
طاك دمينه ايرنجه صحبت خاص	907
اول نمازونيازى ايتدى بيان	908
بنى نمازك شقاوتين سويلر	909
حطه طاموسندك قاور اول	910
ديدى اون ايتدن ايشت سوز	911
حق صلوات وسلامى دائم آكا	912
جنتك قاپوسينه ايردك رسول	913
طوقونوب باب جنته اول باد	914
حق رسولى براقه بنمشدى	915
الك برقاچى طومتش ايدى رسولا	916
چونكه جنت قاپوسنه ايردى	917
بيلىدى رضوان ايرشد كين انك	918
نيچه كيم جمد قىلدى ايرم مدى	919
ديدى نيله يم ايرم اول شاهه	920
ايردى جبرائيل اولدم ايچره يقين	921
ديدى جدرله جمد ايمه بودم	922
اشبو قاپوي اچه مازسين بيل	923
اول قپوي كه مصطفى اچيسر	924
خضر خاضر ديميله بولد قفر	
ايلدك يار خضر خاص الخاصر	
دكلى خضر دن مظفر اى جاز	
هم عذابى حكاتين سويلر	
جاننه حق عذابى بولور يول	
اول محمد سول جده حسن	
ايرشه بيلكل اى دال دانا	
باد رحمت ايرشدى اوليره بول	
بربرينه اوردى تا كيم اوله كشتا	
ارمكاجنت ايچره سونيشدى	
نيلدى ديه يم آنك بيلمش اول	
قاچى برله قاپوي بر اوردى	
قاتنه ايرم امير دورانك	
اوكونه ايروب يوزينى سورم مد	
خوش كله تا رسولا اللهه	
حق سلامى آنكله اوله قرين	
جهد وجدك يوقا صسى سكا هم	
قوش ايسك داخى اوچه مازسين بيل	
كىسنه اچمز بيل ايمدى خبر	

27a

بندن اولسه كرك اتمته يولك	بوقويو كيم ايمدى آچدى رسول	<u>925</u>
غير آندن جنانه شيخه شاب	اول قيوامته اوليسر باب	<u>926</u>
پوزنيك اولسه جان ابوابي	مصطفايه آخ خدا يايي	<u>927</u>
أَمَّنْ شَرَحَ اللهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ		
اول قيويه ايرشه رندانه	نه لعيندر ابليس بيكنا	<u>928</u>
آچيلوب واردى جنتايچنه يولك	قاچي اورد قك باب جنته اولك	<u>929</u>
قاچي اورمق قيويه اى مردان	سنت اولدى قيامته دك اى جانا	<u>930</u>
باب شهر اوزره ايرد كند اولار	هر سوار ايرسه شهرم دكله خبر	<u>931</u>
گيم صبا جيمز اوله خير صباح	آچي وردير قويو يافتاح	<u>932</u>
برگز اوروب ديه كه آچك يولك	نازيانه ايله شهر باين اولك	<u>933</u>
مقعد صدق اوسته او تورم	تاكه شهرم كيروب ايشم بتورم	<u>934</u>
مصطفى برله جنتينه كيدر	هر كه بوسنتي رعایت ايدر	<u>935</u>
اول قيودن كيم روان همان	بوكلاتي كيمكه ايدك روان	<u>936</u>
أَدْخَلَنِي مَدْخَلَ صِدْقٍ أَخْرَجَنِي مَخْرَجِ صِدْقٍ		
در قيامت جنان بكشايد	هر كه اين سنت نكهدارد	<u>937</u>
رحمة الله اوله جاني قرين	اول قيودن كيم جنانه يقين	<u>938</u>
گيروب ايجرويه اوله مقبولك	مصطفى كيدر وكي قيودن اولك	<u>939</u>
تا كيم اوله بوسوزيمز حلوات	ويه ليم مصطفايه چوق صيلوات	<u>940</u>
اول وليله خضر مقالندن	دكلوز اولدن خيالندن	<u>941</u>

27b

دکله اون التخی سوز یوزندن حیا	942
خضر دیرای مظفر دریا	943
سور لیجک بهشتدن آدم	944
البتی یاراق ویررا اولان خدا	945
اوچله آدم ایدک سترن پوش	946
چون ایشدیلر ایشبودنیا یه	947
آدمک گیم واریدی اوچ ییراق	948
آل بو اوچ پیراغی نه ایدرسک	949
پیرهن یا صدی آنی حوا	950
دیدى قندن ایشدی بو توکلک	951
راست قیل بو قیصی یا حوا	952
دیر یقا سوز اولور سه داخی اولور	953
دیدى حوا که صون برو الکی	954
اشبو اوچ ییراق اولدی سنبلک	955
کل برو دیکیم سنکی چون آنی	956
دیدى حوا وار قیلدی طو اوچ	957
ایکی پیراغی ایکی له آلدی	958
دکدی حوا قیصی اولدک درست	959
اول که آدم دهانه المشدی	960
خضریایله اول ولیدن کله خیا	
شول دم ایجره که آدم و حوا	
چیلایجوق ایدی اولرا اولدم	
اولاغا چدن که آدیدر طوبا	
ایچی حوانک ایتدی وقتین خوش	
شش جهات تا وزر صالدریشا	
ویردی حوا یه دیدی کایور اراق	
ساکه ویردم سوز می ایشت	
کیدى آدم ایرردى جانه صفا	
با که عرض ایله کل آنی یک یک	
دیدى باشک کچور ذریله یقا	
هر کشتی کندو حالتی بیلور	
بیلین بندک نیتدن بیلکی	
ستر پوشکدورر که ویردک جلیل	
توکلک اوله راحت ایدک تنی	
تادکم بو قیصی ایمی دی همان	
بریسین دشیله دو تا قیلدی	
اولایش اوستنه اولدک اوزی	
اولایشه اندک طا که قائمستک	

28a

اپلیکی قالدی غیر سی دوشدی	آنکه پیراق شکسته ایرشدی	961
دیدی آدم بودمک اولدرکار	دیدی حو ابوراق آنی دخی یار	962
ایشکی اشله کور یلم الان	بن آنی صالمزم اغزدنای جان	963
دگدی کیدی قیصی سورده کصفا	دوتدی اغزندک اشلدی حوا	964
اره عورته قیصی اگله یقین	تاقیامت بو سنت اولدی همین	965
اولایش اوزن سورده قوجانی	آدم اوغلانلری کوربانلی	966
دیگون کیدرورا ولورشادان	عورتینه آلی ویرورکشان	967
دیگون عورتی دوز تاکی	ارطوتار اغزی برله خاشاکی	968
انتهایه وارنجه شویله که وار	اشبوکار اولدی ابتدادنای یار	969
اکیروب عورتی یصر خوش سر	قطن کانی اراید رحاضر	970
زنه دوزدر قیص مردانی	الواغزله طوتارارانی	971
نیته که آدم اغزده طوتار دیک	دیگدی هم عائشه دخی کوکک	972
دیگدی عائشه دوردنوشد انکا	طوتدی آدم کی رسول الله	973
عورت ارینه طون دیکر خوشتر	ایکچون بودملرای سرور	974
دکله عرض ایله یم سکا احوالی	بونسق اوزن درجهان حالی	975
هم سودندن چکر دخی اولد عینا	بتدی کتان ورق چوندنای جان	976
اکروبن طوقدیر اگله زنی	ارالوب عورته کوررانی	977
اشبونسنه اولویدرورقانون	طون و کوکک یصارا کاخاتون	978
خضر حاضر دمندن اگله نکات	اول حبیب خدایه ویرصلوات	979

28b

اون ید بنی کلامدن آگه شمار	ینه خضرای مظفریار	980
مصطفی مجتبی شفیع دلان	برکون اول سید کرین جهان	981
بریم کیدر ایدی کان وفا	حق سلامی ایشه دائم اکا	982
یعنی کیم اندن او یون او تمشدر	برکشی کورر که طو تمشدر	983
حالتدن دیک اوله م آگه	سوز کلدی همان رسول الله	984
جان و کوکلنی ایدی طاغلد کوز	گمدرور بوکه بونی باغلد کوز	985
دیروز عاقل اوله او صلانه	دیدر بوکشی اولدی دیوانه	986
بوسوزی آندک سوبلدی آنگاه	سوز کلدی روان رسول الله	987
لا تقولوا مثل هذا بل هو مصاب		
عاقل اردر دیمک که او صلانه	دیدر دیمک اشبوان دیوانه	988
قیوویرک دیدی جیب خدا	بل که ایرمشدرور مصیبتا کا	989
سوبله کل یا محمد بیه لیم	دیدیلریا کیمه دلودیه لیم	990
دلوا اولدر که دائم ایدک گاه	سوز کلدی همان رسول الله	991
هر کهنلردن یوزینی ایتیه پیچ	خالی اولیه اول گنهدن هیچ	992
دلوا اولدر کهنلر یاننه	برمرضدر که ایرمش اول جاننه	993
یخسه دیوانه اولدک ای غافل	ترک ایدوبن کاهی اول عاقل	994
ویر صلوات ایشه در مانک	صاقلیه حق کاهدن جانک	995
سمع اهلینه بذل ایدم کهری	دکله کل اون سکرذن خبری	996
دکله برسوز دخی دیم آکلا	خضردیرای مظفر دریا	997

29a

مصطفیٰ مجتبیٰ علیہ السلام	اشبو سوزی دیوید را کله کلام	998
انی تارک فیکم الثقلین کاب الله وعترتی		
اول یزید لعین بد افکار	صوچسزین قیدی آله بد کردار	999
یم حسینک اشینی ایتدی تمام	بو جهان عالمند بوزدی نظام	1000
مصحفه داخی خرمیت ایلدی	حق کابینه عزت ایلدی	1001
شول سبیدن که آکا خلق جان	اینکچون کشاد اید پدی زبان	1002
بو ایکی شری اشلد ییچوت	عالم ایجره حق ایتدی آنی ملعون	1003
برکشیک که اوله خدا خصی	لعنت حقله اکلور اسمی	1004
خصم حق اوله یخسه او ^{سین} ورد	بوندک واندک حالتک مغنون	1005
اون طقوز نجای مظفر فر	مصطفیٰ دین خیر ویرم بافر	1006
حق سلامی آنکه یار اولسون	هر سون آنی بختیار اولسون	1007
بغزینه طاش بصردی اولسور	فقر فخرم دیر ایدی اول مهتر	1008
اختیار ایتشدی اول فقری	نفسین اولدردی ایلوب جبرک	1009
تی صعدا اولمق ایچون بهوا	طاش کتوروردی رسول خدا	1010
سنکله نفس اولدورودی یقین	تا شهادتله اوله خدایه یقین	1011
نفسی اولدورغزاد مین بوله ^{سین}	هم شهادتله تایقین اوله سین	1012
مصطفیٰ حالی برله سند یورد	نفسی قتل ایله جان الینی قوری	1013
غاز یلقله شهادته ایرم سین	امت خاص اولوب روان ^{سین}	1014
امت خاص ایسک بودم سزای جان	ویرصلوات محمدک بوزمان	1015

29b

بوکر منجی سوزده نکه د نه	ای مظفر سماع ایتا میدینه	<u>1016</u>
سا که بره زبانی سویله یه	دکله فاروقدن خردیه یه	<u>1017</u>
شرعله دفع ایدردی امراضی	اول عمر دن خدا اوله راضی	<u>1018</u>
عائشه داخی کلدی اول حین	تربت احک ایرشسه یقین	<u>1019</u>
تربت احک ایرسه پاک درون	راضی اولسون خدا که اول خط	<u>1020</u>
باش اورتردی اول جاتون بکار	پس عمر آنک اولدی ناچار	<u>1021</u>
باش ویوزی آچق کیررگ روان	آنک اولسدی عمرای جان	<u>1022</u>
صویرینه کوزی صاچرک خون	زاری زاری اغلرایدی اول خان	<u>1023</u>
سویله کلنیدی درده محنی	ای مظفر نیچون ایدردی آنی	<u>1024</u>
بزله سن عیان ایله بودم	بیلو ایسک بیان ایله بودم	<u>1025</u>
آنک نیچون ایدردی بویله خیا	دیر مظفر که ییلزم اول حال	<u>1026</u>
رضی الله عنک ای خواجه م	بیلدر اول حالی خضر خضردم	<u>1027</u>
ئیم خواتون یوزی اولیه آچوق	خضردیر اول زمان فاروق	<u>1028</u>
یوزین اورته دیمشدی کله عینا	چون اوندن چیقده خواتون حاجی	<u>1029</u>
باشلرین اورتوباید ریدی صفا	اول عمر حکمی حرمتنه نسا	<u>1030</u>
سا که عرض ایدم آنی ای سرور	نه ایدی بوندک حکمت کله خبر	<u>1031</u>
باش آچق یوزنا آچق یوله چیقده	دیله فردی عمر که صدیفته	<u>1032</u>
اول جماله دوشه آنک سیر	عائشه وجهنی کور غیردی	<u>1033</u>
آنه کورنسه اوغلینه نیدی	گرچه مؤمنله اول آنه ایدی	<u>1034</u>

30a

انه كورمه كه اذن ويرمدي	عمر آني صواب كورمدي	1035
غورنه ارينه ايرربوسون	قنه قالديكه غيري كس كورن	1036
يوري اي خاتون ايمه كشف جلاله	امنه مؤمنانك اولسه بو حلاله	1037
كشف ايدوب طوپ يوزك ستيه ايله	بر قعيله اوزك پناه ايله	1038
عائشه اوله اولار مقلد	بيل كه خاتونلر ايجون اولد كلام	1039
قورق كوندك ايردم جاهه	تيز ايرشور خواتون اللهه	1040
حسن اول كون ديمزدى نسنه	اگر ايرمه رابعه حسنه	1041
ععبه قارشوكه سكا اندك	خاتون اول رابعه كي سندن	1042
رحمت ايت بينه اي غني بچون	راست خاتونلر ك صفا ليچون	1043
دكه كل اي مظفر چوقوان	بيل يكرمي برنجي سوزدن ران	1044
يولداش اولدق كيدر دك اكله هله	بندم ايكي ييكدايدي بيله	1045
دكه كل نيته اولدي حال انكاه	بر بر يتاده سور رايدك راه	1046
جوعدن جانه كدم اشبور مانا	اول ايكي ييكدك بري ديراي جانا	1047
حق تعالى صبرلي قولي سور	دير بري صبر ايله بود ملر	1048
هم كجه وقتي ايردي تا بسحر	ينه سور دك هم اول كون اكله خبر	1049
ديدي صبر اولد بيلك باشكه تل	ينه ديراي اچي قونجيم اچ	1050
صابرين يولني طوبون كيت	چون ايكني كون اولد دير صبر ايت	1051
ديدي اچاق بكا تم ايرردى	چونكه او چنجي كون دخي ايردي	1052
تا كيم ارنور نعمتك كم و بيشر	ديدي شكر ايله حالكه درو	1053

30b

سوز کلدی اول آچ کیشی روان	بو یله دینجه یولداشنه همان	1054
اوندوبن بودمک هر فکری	دیر نیچون ایدم بودم شکری	1055
سنی سندن لجنه همله غم	دیر ایدی صبر ایله بو کون دنجی هم	1056
دید ی قالمدی طاقتم ای جان	چونکه بر کون دنجی کجر بوزمان	1057
قنک دیر سک اول یرم سونکل	دید ی یوغیسه طاقتک دونکل	1058
جوعدن اولورم بودمک تباہ	دید ی دنوب نه یرم وارم راه	1059
اشبو یولک قیلوب اوزک ناچا	دید ی پس ایدی جانک ایله نشا	1060
حق تعالی دله کینه ایردی	دفعی آه ایتدی آنک جان ویردی	1061
پس بو حالک جوان ایشتم	دوندم اول بیر نه سئوال ایتد	1062
اول جوان اچدی تنک کفتارک	نیچون اشبو یله ایلدک کاری	1063
خاک اولنجه یولندک یلمک یک	دید ی کیم باب حقتک اولمک یک	1064
یکدر ورحق قپوده خاک اولنجه	غیری قاپوده زندک اولمقدن	1065
سویله یم ای مظفرد لدار	دکله یکر می ایکنجدن هی یار	1066
قدس الله روحه دی کلام	شیخ عبد الله اولکه بابک نام	1067
ایله یارانہ آچه لر روزه	شهرار جانک ایتدی در یوز	1068
طوره بی طولید بوسور بی غم	آنک ییتکجه ایله غم	1069
ایلدیلر که آچه لر روزه	جمله درویشلرده در یوز	1070
شیخ کتوردی یدیلرانی همان	بولیوبن برسی بییمکانان	1071
کلدی اول کون ایشی آنک اون	ایرته سی ینه شیخ در یوز	1072

31a

لوت پوت کورایدک لیم افطار	دیدیلر کنکل ایله آکای ییار	1073
که غدا اوله ایدی جان و تنه	واردی بازان بولمدی نسنه	1074
قاتکرده بکا ایروب نخلت	گلوبن دیدی بولدم نعمت	1075
گوراورتایه ییلیم بوزمان	دیدیلر جانک ایله کل بریان	1076
جانی حقه تسلیم ایندی تیشور	برکین آه ایلدی درویش	1077
جان پیرانی چکدی اورتیه خون	فقرا ی ضیافت ایتمیچون	1078
بادیه ایچره سوزکه کیدوبن	پس نمازین انک دا ایدوبن	1079
خوش قونقلدی اندک یاران	فقرا بدلنه ویروب جان	1080
بردخی بوندک دوستکاش بوجوا	عمرم ایچنک آنی کوریدم ای جان	1081
بیلدی لر حقله نیازین انک	خضر له قیلدی لر نمازین انک	1082
حق دخی ساکه قیلسریاری	سن حقیله اولور سک باری	1083
فقرا له احمد افتخار ایتدی	جانی فقرا هلنه نشار ایتدی	1084
ویر محمد وانه صلوات	فقرا هیلنی کوزله بولدرجات	1085
جان ودلی اول کلامه خوش ایت	کل یکر می ایچنجه کوش ایت	1086
چشم بوس ایلیک ندر تا کیم	ای منظر زنان دیر لر کیم	1087
ایرلق کوستردیدی	گوزی اویمک رواد کدر کی	1088
ایرلق کوستردی راکله همین	بومشدر زنان ایچنک یقین	1089
خاضرا اول دور اوله ای دانا	راست سولربوسوزی بیلک نسا	1090
کلر و کوز لرک اوپمدیه سین	گرچه شفقتله بوسه ایلیه سین	1091

31b

چون کوزین اویه یارینک بریار	یارینک کوزی یوملورنا چار	1092
یوملان کوزنته کور دیدار	اچ کوکل چشمن ای نکو کردار	1093
قومغل چشمه جانی پوشیک	نور حقیله طوله تادیک	1094
عاشقک چشمی یوملجق ای جان	دورا اولور معشوقدن آله عییا	1095
توزی یومق محققان ایجره	بویک ایشدر بو ایش کلن ایجره	1096
دائما عشقاری کوزی آچوق	اولسه نیته کورینه معشوق	1097
چشمکی اچ کوزله اول یار	یومغل تا کیم ارمیه تاری	1098
کار مشکل بو کوزی یوممقدر	توز اچ قلیغی نسنه او مقدر	1099
اول بصیر بصارت ایله ایش	تورمه اول جمالی طورمه ایش	1100
حق جمالینه چشمک اوله کشاد	ویر صلوات محمد اول شاد	1101
چون یکر میله دورده ایردک مقار	ای مظفرنته اولدی دکه خیار	1102
بیوریدر محمد مختار	بو حدیثی سماع ایتای هشیار	1103
لاصلوق طائر المسجد الا فی المسجد		
مسجدک طشره سنک قیله نماز	ایجره مسجد ایجره ایله نیاز	1104
طشره قیلسک نماز درست اولما	مسجد ایچی توانی بولماز	1105
اشبوسوز حقنه دیلدی یقین	بو کلامی ایشتمک ایمدی هین	1107
جعلت فی الارض مسجدا و ترابا طهورا		
هرنه یرده نمازی قیلسک ایجا	بیلک مسجد دور اولیری همان	1108
خضر دیرن ایشیدم از ایوب	حق سلامی آکا اوله منسوب	1109

کرچه جمله جهاندر مسجد
قنک وارسه نماز اینک نسا جلد
1106

32a

قیلوباعرایه ایتمز آله زیان	عجۃ نقطة اللسان ای جان	1110
حقه قاوشدرورسنی ای مسکیز	جوهر کهن نه وارسه آله یقین	1111
بیلک مسجد در اولی راکله همان	هر نه یرده عبادتایتسک ای جان	1112
مسجد اولدی جهان قوروشن	سور عبادت دینه جانک سن	1113
سجده گاه ایتدی بسطت خاکی	سقف قیلدی قبا با فلاکی	1114
اولیا لرد می ایله بولدم	ای مرادی خضر له اول هدم	1115
یوری فردوس ایچین آسوده	یرشه سین مقام محموده	1116
ابدی بوله جانک آندک حیات	ویر محمد روانه صلوات	1117
خضردی رای مظفر خوش ذات	بست و پنجه ایرشدی چون کلا	1118
باشلیوبایلدم ثنا و درود	اول خلیفه که آدیدر داود	1119
بیلدیرم اول کلامی ساکه تما	اندن ایشتم اشبور سه کلام	1120
مَنْ لَمْ يَكُنْ كَلَامُهُ فَلَيْسَ عَلَيْهِ آمِينَ		
امن و راحت اکاد کل منسوب	برکشینک کلامی اولسه خور	1121
ترچکین سوبله تا اغرده یوزی	امن کرگسه یخشی سوبله سوز	1122
ایوسوز در امین ایدر حالت	یا زمان سوزدن ایرشور نکت	1123
توند ریدر رسولنه قران	سوز لرك خاصی حق سوزیدای جان	1124
تا جهنم دن ایره جانه خلاص	ویر صلوات بروج احمد خاص	1125
دکله کلای مظفر خوش نام	بیلکل بکرمی آتیه ایردی کلام	1126
حق سلامیله اوله جانی رفیق	ابن یعقوب یوسف صدیق	1127

32b

دید یوسف که کو کلیم بوزنما آتمه الیلتک یوزینه سورن	1128
اذهبوا بقیصی هذا فالقوم علی وجهه ابیات بصیرا	
تا که کوزی اچله روشن اوله	1129
خزن اوئدن چیقوب خلاص بوله	
یوزی اوستینه قویه پیرهنم	1130
کوزی اچله همتله بنم	
دید یلر نیشه سورمیه کوزینه	1131
امر قیلدک که قویه لر یوزینه	
دید ی چشمی چون عتبار وارن	1132
عشق چشمیله اضطرار وار	
کوکلیم یوزی اوزن قونسه ای	1133
وار امیدم اچیله کوز روان	
حق سور مشدرور کلامنه	1134
او قویوب اول خدا سلامنه	
وَجُوعٌ یَوْمَئِذٍ نَاضِرٌ اِلٰی رَبِّهَا نَاظِرٌ	
بیل عیون آکدی یخون ای جان	1135
چشمد و جندن ابرشد که زیا	
دید ی حق غیریه باقن کوز لر	1136
نیته دیدار می بنم اوز لر	
لیک بن ایتمزم عتاب آکا	1137
بودرور بیله سین جواب آکا	
چون قیوم قودی غیره ایتدنگا	1138
کوزلدی غیر بابی وقت تباه	
عشقی پس ایکی بر صرف ایتدی	1139
چشمی سر یوزه داخلی ظرف ایتدی	
کوز اولدی ایتمچون یعقوب	1140
خزن اوینه اوزی اولوب منسوب	
یوسفکیم قیصی ایزد روان	1141
یوزینه سوردی اول قیصی روان	
چشمه عیسی نور و فری بولدی	1142
ینه تاز ایکی کوهر بولدی	
حق جمالینه دائم اول ناظر	1143
غیر باقه کل ایدی اول حاضر	
یوسفه قیلدی غیچون نظری	1144
چشم یعقوبک ایزدی بیل ضرر	

33a

تاکه حقایق اوزک اشرف نند	واربوکا کون سن سنی ایله قیلا	1145
ویرصلوات محمد الان	حقه لایق اوله م دیسک بوز	1146
سویکلای مرادی اوله خوش	کل یکرچی یدنجیه آچ کوش	1147
دکله برسوزدیم سکا بودم	دیدى خضرای مظفر عالم	1148
رحمت حقه بوله اول کامی	شیخ اول بایزید بسطامی	1149
گمدرور بوزمان عیان ایله	دیدیلر عارفی بیان ایله	1150
گمدرور سنی ایله یم واقف	دیدى بدرستی راستی عارف	1151
بولمیه استیوب جهانک ای جان	عارف اولدر طلب قیلوب شیطان	1152
عاجز اوله پس اول بلیس فضول	قافدن قاف سورسه بولمیه اول	1153
تزدیکی دردور دیدی درکات	طلب ایلیوب ایتسه اول حرکات	1154
بولمازانیچون اولک بد ذات	عارفک مسکنی دکل درکات	1155
مقعد صدقده درور بیله سز	قند عارفه دیسک مسکن	1156
فی مقعد صدق عند ملیک مقتدر		
قند یولیشی سردراکله عینا	حقه واصل اولانلر شیطان	1157
اول سئوال ایلین بولور کامی	بوله دیر بایزید بسطامی	1158
ویرصلوات محمد بوزمان	اولیا لر دیمچون ای جان	1159
خضرا غزندن آل ثمین متاع	بست هشتمدن ایله ایلمد سماع	1160
شیخ شبلی کرندک دان	خضردیرای مظفر دریا	1161
هر عبادتک اولوبن قائم	اشبویبتی او قوردی دانه	1162

33b

وہل زایت حبیباً غیر کرکے	ذکر المحبت یا مولای شکر فی	<u>1163</u>
طویطلو در بوجان شکر ی	دلہ دائم محبتک ذکر ی	<u>1164</u>
غیر یلردن برو کرکے خاطر	ہیرکیم اولدی جیبینہ ناظر	<u>1165</u>
حق دخی آنکیلہ در مادام	حقہ ہیرکیم اولدیسہ مدام	<u>1166</u>
ویرصلوات محمد بوزمان	قول احمد لہ سور طریقہ رؤا	<u>1167</u>
نیتہ اولدی کلام و رسم خیا	گل یکر می طقوزدن بیل حال	<u>1168</u>
اوقی اول بیتنی تاکہ اولہم شیدا	دید ی خضر مظفر دریا	<u>1169</u>
سویکلکیم انی ایدم از بر	ایتدی معناسی جسم و جان اثر	<u>1170</u>
سمع اید و بن مظفر ہشیار	خضر اول بیتنی او قودی تکرار	<u>1171</u>
عقل باشدن کیدوب و شہر زمین	وجد و حالت ایشدی دوشک	<u>1172</u>
رقت ایدراچی کلوب طاشہ	چونکہ عقلی نینہ کلور باشہ	<u>1173</u>
شیخ شبلی بہ چوق دعا لاید	اغلدی زاری زاری اول سرور	<u>1174</u>
خضر مند ن بیان آکله	او توزنجی مقالدن دیکله	<u>1175</u>
بور دن عرشہ ایرنجہ پروازیت	بولدن نامہ دن سراغازایت	<u>1176</u>
سوز مک جوہر بلہ جانک ایشت	دید ی خضر ای مظفر ایمک ایشت	<u>1177</u>
دل موسی دخی اولوب بیار	دست موسی بہ آتش ایلدی کار	<u>1178</u>
قوقدی الین جبرائیل اشہر	ریش فرعونہ یا پشویدی مکر	<u>1179</u>
یعنی پرتکرسی مسین گونک	صاقلین شو بلہ چکدی فرعونک	<u>1180</u>
از پرو ب صاجی قالد رور باجی	تا کہ فرعون آنجہ اول اجی	

نیشه پرماغی یا قدی آتش اولدیز	بونک حکمت ندر بیان ایدیز	1181
طوزم باندی ایله دی اول طوزم	آنکچونکه پرماغن برکون	1182
پس روا کوردی یا نغی آکا حق	آنک فرعون طوزنه با نیجق	1183
نمک اوزم بان کلمه رور	حقان ونمک عظیمه رور	1184
آنک اولد کلو قیلدی جور جزا	حقان ونمکدن اترو خدا	1185
اولیا لر چغیرن اوزلیو کور	طوزنمک حقی کوزلیو کور	1186
حقنه سنک ایوسویله سین	برکشینک که لقمه سنیه سین	1187
یخشیلقله سوربایکی کونه	سن یاواش سویله دیک فرعونه	1188
سن آکا هم آته دیش سندر	زیرا طوزنمکین میمش سندر	1189
لطفی قهر میله عرض ایله	اویله اولسه آکایواش سویله	1190
لطفنا هلی اولور خدایه یقین	بویله اولیجی بیل ایدی سن ^{یقین}	1191
ویرصلوات محمد بوزمان	لطفه موصوف اوله م ^{ایضا} دیر ^{ایضا}	1192
نیته دیر سمع قیل مظفر فر	دکلکل او توز برنجی خبر	1193
اول نمک حقی بس بیلنگ یقین	دل یاندی بنانی برله همین	1194
پس منجملر اولدی جمع هات	آنکچون بو حالت اولدی عینا	1195
طالعک دکله قندک سوریل	آنک فرعونه دیدیلر که بیل	1196
دیلم بیله سن زهانتد ر	بیل هلاکک سنک شهانتد ر	1197
بیل زیان ایله مز شها اصلا	برکشیدر که آب و آتش آکا	1198
ترچه قورتلدی بیلورم سوریل	دیدی فرعون صوده طوزم ^{پس}	1199

34b

بعله یا قون قنایم دیر	آتشله آنی صنایم دیر	<u>1200</u>
ایردی سمعینه اول لعینک باز	ناکھان اول زمان بر آواز	<u>1201</u>
بیل زیان ایلمز دیدیک چوسکا	دیدای مدبر آب و آتش آکا	<u>1202</u>
خالتک خلق داستانا یلر	آب و آتش سکا زیان ایلمر	<u>1203</u>
<u>اغز قوا فاد خلوانا راکا</u>		
بیلدی فرعون نیتہ درور باز	هاتف قدرت ایدیمک آواز	<u>1204</u>
غرقة واردی لعین بی دولت	دشمن حقه ایرشور نکبت	<u>1205</u>
بانندی یاقلدی توردی هجرانی	آتش دوزخه دوشوب جانی	<u>1206</u>
دکله کل ای مظفر ایدی کاکا	او توز ایکنی نکدن کلمات	<u>1207</u>
رحمة الله جاننه اوله قرین	بو حنیفه امام خاص کزین	<u>1208</u>
حقه تا طاعت ایدک آندک تما	مسجد وارمش ایدی بیلکل اما	<u>1209</u>
بیله برد ختر آندک دکله ای جان	گوردی مسجد بر عربی جوان	<u>1210</u>
گلنه کیمدنه یوز اورمشیدک	اول عربک او کندک او تورمشیدک	<u>1211</u>
دیدای صور دختر صیلینه خبر	دیر امام کیم سنکمی بود دختر	<u>1212</u>
هر حلال زاده در بیل آزاده	سوزده بلو درور حلال زاده	<u>1213</u>
سوز اولور یسه شرله شون	ئر قپاریسه حال مستون	<u>1214</u>
کر حرام زاده ایسه اولور بیدیا	بیل حلال زاده در بود دختر اما	<u>1215</u>
زیر اوزم صویون دو کس حوق	ئر ایو اولما زیه حقایق یوق	<u>1216</u>
آنه و آنه ایرشور شاده	اوغل فرکه اوله حلال زاده	<u>1217</u>

پس آنک کیدن اوله کوردور	گرحرامزاده اوله جان اغنور	1218
ویره اولحق صفا لرایدم ابد	پاک لقمه قازنکه پاک ولد	1219
ویرصلوات صفا ایرم جانه	بویله دیر اول عربی نعمانه	1220
خوش جواب ایله سئوالی ایشتم	اوتوز اوچجیدن مقالی ایشتم	1221
براطیفه دیه بن ایمدی سکا	دکله کل ای مظفردان	1222
رحمة الله ایرم شادی	دوری ایچنک جنید بغداد	1223
کوتروب بکر زوردی صوینه	گوردی برصوفی اوغلانی بوینه	1224
دیددی بود شمندرای سوزگوز	دیددی صوفی بویس کیمدر	1225
گیم آنک ایری ایمدی کردندر	دیدیم اکا بویچه دشمندر	1226
ایدم بن حالتی ایمدی عیان	دیددی بوبر علودرورای جان	1227
دیری اولور سه کوستر کدی	اگر اولور سه ایررهدنی	1228
اولد کنک یقیلرم چکر م	دیرلکنک جفالین چکر م	1229
دشمنم اولمدن یابس غمدر	ایکی حالتک داعی دشمندر	1230
چکر م بوندن اوتری در ایله سوز	حق یوردی بنم دکل بوسوز	1231
تاگه وقتک صفایه ایرم عزیز	چوق سومکل اوغل ایله قیز	1232
ویرصلوات محمد بوزمان	اول صفایه ایرم دیر ایسک حاجی	1233
ای مظفربیلینه هر احوال	دکله اوتوز دورت نکندنه مقالی	1234
ابن نساچی گوردیم آکله عیاش	بن که خضرم مکرکه برکونای حاجی	1235
ملک الموت آنک طور مشدی	کیم اولر حالتنه ایرمشدی	1236

دیدى عزائيله روان اولجيز	ابن نساچ سون كلى هين	1237
بيوريد رقيه م بود مدع همان	دورت وقت نمازى حق سبحان	1238
هر كشي وقت اير شنجه اولور	ملك الموت دیدى قاچان اولور	1239
امرى اير ريرينه سلطانك	وقت اير مشد را لورم جانك	1240
قيله يم اند نال با مر خدا	ابن نساچ دير نمازم ادا	1241
بوچكيشكده ايكن آند همان	فوت اوليه تا نمازم اى جان	1242
دورت ركعت نمازى قيله فقير	ابن نساچ ايلدى تكبير	1243
صبر قيله نمازى ايتدى ادا	ملك الموت حرمت ايدوب باكا	1244
ملك الموت صبر قيله اى جان	دورت ركعت نماز ايدنجه همان	1245
الدى جانينى آند بو يحيى	چون نمازى قيلوبن ايتدى دعا	1246
سندخى قومه اوليا اتكين	اوليا لر بولور كوكل ده كين	1247
ملك الموت اوله سر كردان	حرمتك صاقله سنكده حاجى	1248
اوديو بن سورر سو حقه يول	اجل ايردكده دخى بورجنى اول	1249
اوليه سين واروب نماز يقين	سنى كوردير لككده داخى هين	1250
عالم ايچنكده اهل ايمان سين	ساكه نته ديم مسلمان سين	1251
بورج اوده آدك اوله خير انك	واربو كاكون كندك ايله قيدر	1252
وير صلوات دموكى ايمه تباہ	اوليا لر چغيرنه سور راه	1253
دكده خضرى نه دير على سلاه	چون او توزبشه ايركده اشبو كلا	1254
دكده بهلولد ناي نيكو خواه	سمع قيل اى مظفر همراه	1255

دردیو طاش اورر آندر	طاش او شور متکدا کا او غلانر	1256
رحمت حقله جانی اوله خرم	بو حنیفه امام خاص اولدم	1257
نیلدی سینه دیود یوانه	حیقرو بن ققیدی صبیانه	1258
نه دیدیلر سماع ایتا کله خبر	سون کلدیلر آنک پس نیجه	1259
بو جفر مقندن گلور میللا	دیدیلر ای بو حنیفه سکا	1260
شول حکم اوزر ایتدک انی عیاش	بو جفر مق ساکه کرکدی حیاش	1261
بیل اجانت ویرئسین ای دانا	سن نکاحه ولیسین ای ملا	1262
بو خیا خرمین ویروب باده	لاجرم جوغالوب حرامزاده	1263
بونک برده لوداخ اولدک حنیاش	پس اول او غلانر ایچون اولدک حنیاش	1264
پس حرامزاده لر طوغار بیدند	خلق ایچند آکش کفر کلمات	1265
طوتدی آقانی سوردی اطاد	ایور از یچق حرامزاده	1266
ادبک اکلور همان آدی	آد با اهل جهانده قالمدی	1267
ادب اهل فراغت ساده	هراد پس ز دور حرامزاده	1268
قیل تفحص طریقی بول سوزد	قاچ حرامزاده دن ادب سوزد	1269
تا که حق جانکه ایلمه غضبی	بخا بدن سن او کرنی کوراد بلی	1270
ویر صلوات رسوله ایرم صفا	ادب اهلندن اید سنی خدا	1271
سویلیم بربراکله عاقل ذات	او توزالبنی نکه دن کلمات	1272
مجلس ایلدی سویلدی زیبا	هری شهرنک برالودان	1273
شولیر ایردی که لامکاندا	دیدنی کیم محمد مختار	1274

36b

سوز کدی پس آنک برسائل	1275
لامکانه ایردی وارد بولد یقین	1276
لامکانه محمد ارگرد روا	1277
احدی سن مکانه دردی رسک	1278
لامکان اولسه نوله احمد جا	1279
سن محمد منک اوپر پرواز	1280
تورکیمک امتی سنای دیندار	1281
هم او توزید بنی بوزمان	1282
دیر مظفر بیور شکریر سن	1283
خضر دیرای مظفر دریا	1284
اول جیب خدا علیه السلا	1285
لامکانه قیلوب مناجاتی	1286
اشبوسوز لر دیندی اولیده	1287
قابه قوسینه ایردکنه رسو	1288

المادی ترزق المحی قال لیعلم العقل
 انها فی القيمة لا بالحملة فتولی
 علیه السلام لم لاتسأل نصف الاخیر
 قال لم یغفر العصاة فقال لیعلم العاقبة
 انها بالعبادة لا بالطاعة

اشبو سوز لر دینلک دمغراج	1289
ادبایتدم کتورمکه نظمه	1290
امتی چون رسول کرم دین	1291
امتی حق عنایتند اوله	1292
برهانه ایرر خدا دنای جان	1293
طاعت اولما زبانه رحمت	1294
رنق قوله خدا ویررای جان	1295
قسمتدن طشریه نسنه یوق	1296
قسمت حق اولونجه حمله ندر	1297
قسمتی عاقل اکلدی عارف	1298
عاصی یار لغار خدای وود	1299
بیلدیلر تیم عنایت رحمان	1300
چونیکم ایردی او توز سکن کلا	1301
دیرمکبر امیر واریدی اولو	1302
ایردی اول مجلسه اول عثمان	1303
برگشی صالحدی شاه منصور	1304
ایمدی منبرده ایدک شیخ قرار	1305
مدح شاهی کرکز ایلده شیخ	1306
اون بیکار وارکه یشتی دکله دیر	1307
جمله سوز لر باشنه بودر تاجا	
دکه سوز کیز اشبو دم خطه	
چوق د لکزد لده مشک اول حین	
هر بری کسب و طاعت اوله	
قولرین یار لیغار پس اول رحمان	
صید دل قیل بوله سن دولت	
عاقله اشبو سر دیر ایمد عینا	
حیله کر لکوزی چان اوله طوطو	
عارف اکبر بوسریم نته در	
قسمتوکی بیلوب خدادن حق	
پس عایت اولورد می محمود	
ایرمسه هیچ طاعت عصیان	
دکه خضرک سوزین علیسه	
مجلس شوقه سورده عشق طوطو	
یعنی منصور سروردیندان	
گرم ایدوب یرندک او تور	
برد عادر مرادم ایمدی که و	
انک کی بزدرخی سوبلیه شیخ	
خوب سوز لر معانی آکله دیر	

فائده حاصل اولمق ایچون ایچان	1308
کلمشه دیر پناه درویشان	1309
شاه اودر تیم حق اهلنه اوله	1310
شاهه ایتسه دعار واد زور	1311
شاهه درویشدن دعاد زور	1312
شه که درویشی سود سلطان	1313
شاه ایسک ایله درویشه تقظیم	1314
حکمت اهل سوزندن آل بهر	1315
بیلدن نامه ایچنک اشوب خیر	1316
خضر حاضر صفا ایچون ایچان	1317
چون او توز طقوز ایرد نکته سوز	1318
شاه سلطان غازی محمود	1319
دنیا دن کتد کنک اخرایه	1320
بریکجه د شک کورد یلر آنی	1321
دید یلر حق سنکله نه ایشلدی	1322
ویر خیر ایدی بینه ای سلطان	1323
باکه سلطان دیمک دید محمود	1324
زیرا سلطانلق چیره وارور	1325
بن قبول ایلدم اسیر لکت	1326
کلمشه در قتکر بوزمان	
تیم صفا و همت او مر م الان	
برد عادر مراد شوبلیکه وار	
ارمیه شاهدن نسنه کیم پیش	
عزت شاهه خوش آچه نفس	
سومسه ظلم اهل ناداندر	
بو یله دیدی کلام ایچنک حکم	
تا که شاه اوله اول شهر	
نقش ایلوب یازدی خضر بیخبر	
ویر صلوات محمد بوزمان	
جان قول غیله دکله کل آنی سز	
روحنه رحمت ایدک فودودود	
یعنی جنت دید یگری جایه	
صورد یلر آکا خالت خانی	
دیشلرک بر مقلموی دیشلرک	
نیلدی سانکیله اول سبحان	
لکن ایدک اسیر خور وجود	
قول اولان قولغندک ابد قاور	
هیچ کرکز بکا امیر لکت	

38a

سلطنتدن دیوب اولوب کویا	عبدحق اولوق اولدی بیل اولا	1327
غرم اولوبیا وزینه اول نادان	شول امیر کیم قورادی سلطنت	1328
ظلمله عالی قیلورد رهم	اولدرابلیسه اولان هدم	1329
ئیروقلان اسیردر نادان	حقدرورجمله عالمه سلطنتا	1330
حق قیوده اسیدوچا کرسن	کرسیلیمان کرسکندر سن	1331
برخبرسویله یم عجب گفتار	دکله قرقخی نکته دن هی یار	1332
حق آنکچون یاراتدی روزوشی	ای مظفر محمد عربی	1333
حقله اولحق اولدی بولک و صو	چونکه دنیادن ایتدی نقل رسول	1334
یادتدی شویله که ختم اولوب کفسر	جسم بی جانی اوچ کون اوچ کیجه	1335
اوچ کون اوچ کیجه یادتدی اول	غایتاسی دم ایدی اول کوندر	1336
یادتدی آنکه مسیرالافلاک	جای یثربدرور حرارت ناک	1337
یثربه ایرمشدی قویوب شک	مکر اول کونلرایجره برمکی	1338
هم قریشک دمیله دی فاجر	اول صنادینک دن ایدکه پیر	1339
اوچ کون اوچ کیجه طوردهیز	اول زمان کیم رسول کرم دین	1340
نیجه نورانی کورینورتنک	دیددی اشبودم اولمدی کند	1341
دفعی پریان اولورد اول حین	کربودم ات قوسک طالس اوزنیز	1342
دگدی اول رسول حائز ای جا	چونکه کلدی قریشی پیر همان	1343
بیردر لوصفا ویرر انگاه	گوردی خوب نکمین هرگاه	1344
گاه عنبرفشان کی قو قو	گاه مسک جنان کی خوش بو	1345

گاه کل قوقوسی کبی نکهت	1346
کنده اولدی اول علیه اشلا	1347
هر لحظه کلوردی خوش بو	1348
تابیله عالم اهلی اول حالی	1349
ایکی حال اوزره داخی معجزه اول	1350
دیر لکنده و اولدکنده ای جان	1351
هر نه یرده که یور یسه شه جود	1352
ایر مک استرایسک اول قوقوی جان	1353
قرق برنجی کلامه سور کد دال	1354
شب معراجه ایردکنده رسول	1355
حق صیلات و سلامی آنلره اخطا	1356
آدم اته محمدی کوردی	1357
دیر اوغل برکت یدم بغدادی	1358
ایلر اوغلانلرم نیچه عصیان	1359
ندروراشبو حالتک سببی	1360
دیر رسول اول سبیدن اولدی ^{نه حال}	1361
عدل میزاننه سن اول آتا	1362
فضل میزاننه بنی چکوبن	1363
بیل برابر دکلرورای جان	1364
ویروبن روجه ایرر راحت	
اویچ کون اویچ کجه یانک آنک تمام	
خوبتر جان دماغنه قوقو	
ایکی عالمده نیهسه احوالی	
توستریدر جهانیا بجره رسول	
خوب بوی اولمشیدی عیان	
خوب بودن جهان بولورد سوز	
ویرصلوات محمد بوزمان	
دکله کل ای مظفر عاقل	
آدم ایله بولوشمشید اول	
ایر شه داثما بروح روان	
نیتیه سن ای اوغل دیو صور	
جنتا یچنده ایردی باشدو	
هیج صایمز حسابیه اول غفر	
سویله اوغل ایشتمویمدی	
سویله یم بوزمان جواب سؤل	
طار تلیسونکه قدک اوله دوتا	
دانه رحمتی خدا اکوبن	
عدله فضل حالی اکلک عین	

امتم کرکاه ایدر سه چوق	1365
هر کیم عنایت ایتد خدا	1366
مغفرته بزرگه کار ی	1367
بویله دیدی صوفیه احمدی	1368
توق ایکنجیدن ایلرم گفتار	1369
کارزون ایجره کیرون بریدر	1370
مجلس ایلدی سویلدی گفتار	1371
ان الله اشترى من المؤمنين انفسهم	
انک ابلیس دیدیکه شفعم وار	1372
ویردی بیخبرگه بوکافتوی	1373
قوله عليه السلام ان الشيطان يجري في عروق	
احدكم بحر الدم	
اشبوکار اولدی مذهبنغاز	1374
شفعه اولور شریکه مقرون	1375
اهل شرکت حکم قیلور جایه	1376
شفعه طومتق طلب قیلور پای	1377
بونو دعویدرای لعین مردان	1378
دور تر سن سن ای لعین دبر	1379
مدعی لکدن ایکی یومده دک	1380
حق تعالی دیدیکیم ای شیطان	
مذهب شافعیک اول ملعون	
شفعه طومتق حوان همستا	
حق تعالی دیه که ای ابلیس	
مذهبن اوزرم داخی شفعم وار	
بن یقینم بو بیعه دکله خیر	
نخن اقرب خیالین آکله مدک	

وَمَنْ أَوْبَىٰ إِلَيْهِ مِنْ جَبَلٍ أُوْرِيْدُ		
حق دیر جتینه صاله سنی	ایله ابلیس تلبس فتی	<u>1381</u>
حقه صفین بود ملر اؤن املدا	شر شیطان دن اوله سن آزاد	<u>1382</u>
فرقا و جیحی کلامدن معنی	نه دیمشد رخدادیه م یعنی	<u>1383</u>
ای مظفر سماع قیل بوزمان	حق تعالی دیمشد رور سخنان	<u>1384</u>
اوج یرده دیمشد رور اولحق	سمع جان آج آله سن ایمد سبو	<u>1385</u>
الَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ لِمَلَائِكَةٍ طَيِّبِينَ		
دخی بر یرده دیدی اول باری	اوقی بیلنه تا کیم اسراری	<u>1386</u>
اللَّهُ يُتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا		
ینه بر یرده آکدی دکه خیر	دکه اولایتی مظفر فر	<u>1387</u>
قُلْ يُتَوَفَّيْكُمْ مَلَائِكَةُ الٰذِي وَكُلٌ يَكْمُرُ		
اشبو اوج آیت اولدی راست	قولری حقنه دیدی سبحان	<u>1388</u>
شونیه دیریم فرشته لر خدا	بیون سور کوز بود ملر تا	<u>1389</u>
جاننی شول قولک آله	جسمنی خاک عالمه صالک	<u>1390</u>
دزلری بندنی سوکوک بودم	قدنی چنبر ایلیک آنک هم	<u>1391</u>
ینه اولدم خدای عزوجل	اول ملکر دیه چکوزال	<u>1392</u>
سیرلیراغ اولوک یقینم بن	قولک حالنه امینم بن	<u>1393</u>
ملک الموته دیه سند خچ دور	اولکه بندک ایشین قیلهم معور	<u>1394</u>
کمدوسی آله بندک نک جانن	بندک اولدمک کور سلطنتک	<u>1395</u>

شویله دیرلک دیرکل جانکی حق	1396
اشبو اوچ آیت اوزره در معنا	1397
حقله حق اولی کورایمدی یقین	1398
کریقین اولدک ایسه معبوده	1399
قویه مرشد مراد اولدر	1400
رحمتنه ایرم در ایسک ای جان	1401
فرقدوردن بخندن مظفر ما	1402
زکریانک اوغلی یحیی دن	1403
عرصات قیامت ایجره یقین	1404
حق تعالی دیه که بندک م	1405
نه کوردک دی سویله در کاه	1406
دید ی بردلق کور مشم یارب	1407
یتمش او دخی وارد م هم	1408
حق ویره دید یلر قوسی بکا	1409
نه ویررسین بکا عیان ایله	1410
ساکه کوندر دیلر بنی چلبم	1411
حق تعالی ایتدی بنی سکا	1412
دیه سندن سنی بن استراید	1413
حق تعالی دیدی سنک و نزن	1414
الون قیله جنته الیق	
راستدر اشبو سوزلرای دانا	
تابوله سین یقین ایچنک یقین	
ایر شه سین جمیع مقصوده	
یار لغار رحمتی ایکن بولد ر	
ویر صلوات محمد نوزمان	
دکله دیه یم لطائف ایتمد سکا	
ایشیدوبن بو سوزی سمع آیت	
بر فقیری کون لرا اول حین	
ویر حسابو کی که ایرم در دکاهم	
ایرم سین تا که عزله جاهه	
یتمش وصله در بود ملر هب	
تا که خیر اهل بیذ لاید نغم	
کوندر و بد ر بنی قوسی سکا	
بیلین بن دخانی سویله	
سندن ایریشیس بنم طلبم	
نه کرک داخی سویله ایتمد بکا	
دخی غیر ایله نه و آرایشم	
سن بنم سین که آکله غل لاسن	

بویله اولور خدایه قرتای جان	1415
خضر دیرای منظر سرور	1416
اول مؤذن بلال دن حالت	1417
مکه شهرنک رقص ایدرک بلال	1418
اوغریو کلدی عمر خطاب	1419
طوتدی محکم بلالی ته دیدگ	1420
دیددی رقص اورورم صفایه	1421
چاپنوب دره سین کافاروق	1422
دیددیکیم اور ایدی انی	1423
یوقاروده قالورالی شوپله	1424
دیددی درویشلریمه قاقه سن	1425
نه ایشک وارکه اول صفاقوی	1426
پس عمر قالوبن همان ناچار	1427
تا که دستم یرینه کله هیت	1428
الی یرینه کلدی اندک همان	1429
اول سبید ندرور بودم اصحاب	1430
بعده خوش دعا قیلورلرای جان	1431
مستجاب اولور اول دعا دفعی	1432
نیته ملای روم اوزن سماع	1433
ویر صلوات محمد آلان	
قرق بشنجی کلامدن کله خبر	
سویله یم بیلنه جمیع نکت	
خوش شطارت قیلوب او نیگو	
رضی الله عنه دکه حسنا حسنا	
ندرور اشبور رقص ایدر سین	
بولشم شوقی مصطفایه یروق	
سویلدی درلودر لوسوزلرچو	
گورنته اولدی امر سبحانی	
هاتف قدرت اون قیلور اولیه	
دره چکون آکاشاقه سن	
عشق و شوقیله ایچی طولی	
دیر بلا له بودم دعا قیل ای بی	
پس دعا ایلدی بلال کزین	
ویر صلوات محمد بوزمان	
رقص ایدر لر سماع ایلوب اجنا	
اول سماع صفا لر اوزن همان	
ایر شور مجلس اهلنه نفعی	
ترچه نهی ایلر انلری اجماع	

نقطه اوستند طوران پرکارت	لیک وارا یمش اصلی اول کارک	1434
اول بلالک یولینه کیمتکک	هر دعاوشنا لراستککلب	1435
نه ایدی رقصه حکتا یله خبر	دوندی دیدی بلاله آندک عمر	1436
سویلیه یم بودم سماع ایدک سن	دیدای فاروق آله حکندن	1437
دین و ایمانی بیلکل ایددی همین	تر محمد آندک اولیدک یقین	1438
ابوطالب کتور ایدی ایمان	بندنا و کدن دله ییدی ای حنا	1439
اشبوایش مخصوص اولدک سبما	عمیسین کتوردی ایمان	1440
صانمه غل دینک بوله م نقصه	آندن اوتزی ایدر دیم رقصی	1441
پس آنیکچو ندرور بور قصم ای حنا	حق آندک اولدغی چون ایمان	1442
اول ابوطالب اولدک کفر ایله زار	بی حق مؤمن ایتدی شکر هزار	1443
ساکه ارزانی ایلدی آنی	شکر ایله خدایه ایمانی	1444
ویر صلوات محمد بوزمان	آخر کک رفیق اوله ایمان	1445
سویلیه م ساکه بر حکایت نو	قرق التبحی نکه دن بشنو	1446
دکدی احمد دن اول سوز و صفا	وهابن منبه اول راوی	1447
بر سوز ایشتمدیم آله ای دانا	دکله کل ای مظفر دانا	1448
وار راندک کیم اولسه بدخوی	حق تعالی یاراندی طاموی	1449
برپار اود کتور بودمک بکا	دیددی جبرائیله پس آندک خدایا	1450
برپار اود کتوردی دکله خلیا	سوردی جبرائیل اول زمانه ^{الحال}	1451
تا که هر امریرینه وار ع	دیددی حقایله اوچ یوز پار ^ع	1452

هر قسمی دکه نندی جلیل	اوج یوز قسمت ایلدی جبرائیل	1453
قسمت اولندی صانمه سرداوی	هر بری بر عظیم درد اولدی	1454
قولرینه ویرم آنی تا کیم	اوج یوز پنج قیلدی انی حکیم	1455
ئیمی باش اغر سیدی آنک هم	ئیمی لم دردی ئیمی زنج شگم	1456
صاقله قدرت خزینه سندن	دیددی جبرائیله ال بولار کیمیز	1457
دور آخر زمانده خاص امت	تابنی آدمه ایرر حالت	1458
اونیکه تاکه مال ایله کنجی	هر برینه نصیب ایدوب رنجی	1459
اول محمد آیت ایندی مکر	باشکاد ایکن ایردی وقت خبر	1460
وان منکم الا واردها		
ایکدی رازی قیلدی پس اوها	مصطفی اول زمان علیه السلام	1461
طاقت آتسه نه رویه خفیف	دیر بنم امته ضعیف و نحیف	1462
اشبو تقدیر مایجره بیلکم و	دیر خدا ای محمد مختار	1463
ئر ایرر سه بوله بقاده صفا	ایرمیه امتکه رنج و عنا	1464
طامودن قور تلون ایره کوچ	حسته لقبرله ایرجه ننه رنج	1465
حق سلامن کورردی پس او زمان	جبرائیل ایردی مصطفی نه هان	1466
اوج یوز درلوزنج ایتدوکنی	آتش دوزخی ایتدوکنی	1467
امتیگه ویریدرور سبحان	اوج یوز قسمدن برینی همان	1468
بویله اولدی امر سبحانی	اول قوله رنج ایرر ویرر جانی	1469
بیلدی احمد که نته قول جلیل	ایتی آنک اوقویوب جبرائیل	1470

وَإِنَّ مِنْكُمْ لَأَؤَارِدُهُنَّ

دیر رسول آند جبرائیل امین	1471
ایر شو میدرور عیان ایله	1472
ایمدی تقدیر حقی ایله بیان	1473
پس مبارک دیشینی اول دملر	1474
یتمسه یوقدر که درده یوقومنا	1475
ویس بیلدی خیال دندانی	1476
جمله دیشلرینی چکدردی	1477
شویله سوکل محمدی سندن	1478
تاشفاعت قیله رسول کرین	1479
قرقیدنجیدن آکله کوز خبری	1480
ای مظفر سماع ایله بودم	1481
بنک لرینی حق ایدر آزاد	1482
اودندر ایم یاقه مسلمان	1483
سرد اولور آتش ایرسه مؤمن	1484
اشبو خلقه نظر قیل ای جار	1485
ایرسه او کوکه آندک گرم ترید	1486
برلقه اغیزه قویسک نیز	1487
پس اغزدن چیقاروبن آن	1488
جمله انبیایه درد وانین	
باکه ده ایرم جکین بیان ایله	
دید یبخشک سکا ایررنه کما	
سنگ ایرشوب چقاردا آکله خبر	
خوش کورن دردی صحتیه باقاز	
بومید بومید درد یوبانی	
صانه غل ویسی آندک دل طور	
روحک اولد کلو سومه ای بند	
ویرصلوات محمد اول امین	
جوهر یلم عرض ایدم کهری	
ایکی عالمده کورمیه سن غم	
اول جهنم اودندن ای دل شاد	
مؤمن کدر بیل امن وامانی	
گرم کیر اولور گورسه نار لظا	
وقت قیش اولد غنک دکله عیا	
دفعی صونسک یاقوستی فرید	
یاقر اغزیکی شویله بیل ای عزیز	
اوفور بصوود زروان جانی	

هُوَ دِيُوبِ اسِيدُورِ اَكْهَنْدُورِ	الْمِ اَوْشُوسَهْ اَغْرَنَهْ اَيْلِدُورِ	1489
اَيْتِي اَيْلِرْبِرُودْتِي عَاقِلْ	صُوقِ اَيْلِرْ نَفْسِ حَرَارْتِي بَيْلِ	1490
اَنْدَنْ اَشْبُوبِيْلَهْ حَالِ صَادِرْ	اَوْلِ خُدَا كَيْمِ بَرَادِي قَادِرْ	1491
كَاهِ سَرْدِي نِي كَرْمِ اَيْدِرْ اَوْلِ فِرْدِ	كَهْ دَمِي خَلْقِكْ اَيْدِهْ كَرْمَنْ سِرْدِ	1492
هَرْنَهْ دَيْلِرْ سَهْ اَيْشِرْ اَوْلِي هَمَا	چُونَكَهْ قَدْرَتِكْ قَادِرْ اَوْلَهْ تَمَامِ	1493
كَافُوعِ سَرْدِي كَرْمِ اَيْدِرْ اَوْلِ فِرْدِ	مُؤْمَنَهْ اَيْلِرْ اَوْلِ جَهَنَّمِي سِرْدِ	1494
اَنْكْ اَمْرِيْلَهْ اَيْشِ اَيْدِرْ اَدَمِ	دَسْتِ قَدْرَتِكْ دَرْ قَوْعِ اَلَمِ	1495
اَيْلَهْ مَشْدِرْ بُوْرْ سَمْلَهْ كَارِي	اَنْتِظَامِ جِهَانْدِكْ اَوْلِ بَارِي	1496
وَيْرْ صِلَوَاتِ مَحْمَدِ سَنَائِي بَارِ	عَقْلِ وَفِكْرِكْ اَيْمَدِ جَانِكْ اَوْبَارِ	1497
سُوْبِلِرْمِ دَكْلَهْ اِي مَظْفَرِ هَمِ	قَرَقْ سَكْرَنْكَهْ دَنْ دَخِي بُوْدَمِ	1498
مَلِكْ اَلْمُوتِ اَيْرْ شُوْبِنْ اَيْدِهْ هُوْمِ	چُونَكَهْ بَرِيْنَدِكْ يَهْ اَيْرْ شَهْ اَوْلَمِ	1499
دِيَهْ وَيْرْمَزْمِ اِي مَلِكْ سَكَا جَانِ	دِيَهْ وَيْرْ جَانِكِي بُوْدَمِ اَسَانِ	1500
اَسْتِيَهْ سِيْنِ وَيْرْمِ سَكَا اَنْزِي	وَيْرْمَهْ دَكْ بَاكَهْ بُوْ اَمَانْتِي سِنِ	1501
صَانَهْ كَيْمِ شَيْخِ وَتَحْدِ اَوْبِرْدِ	بَاكَهْ بُوْ جَانِي اَوْلِ خُدَا وَيْرْدِي	1502
يِنَهْ طَابَشُورْ دَمِ اَكَا اَنْفِي	اَوْلِ اَمَانْتِ وَيْرُوْ پِدِرْ رُوْ جَانِي	1503
وَيْرْمَنْكْ اَيْشِي اَيْرْمِيَهْ خَيْرِ	بَرِي كَيْسَنَهْ اَمَانْتِنْ غَيْرِ هِ	1504
كُرُوْ يِرْ رَسَهْ اَيْشِي شَرِّ اَيْرِ	شَرِّ دَكْلِرْ غَيْرِ وَيْرْمِ	1505
اَسْتَنَهْ وَيْرْ اَمَانْتِي چَلْبِي	اَشْهُودْ رِ شَرِّ اَحْمَدِ عَرَبِي	1506
كُرْچِكْ اَيْدِرْ قَوْلْمِ بُوْدِرْ شَرِّعَا	مَلِكْ اَلْمُوتَهْ دِيَهْ اَنْدَهْ خُدَا	1507

دورا اول آندن اول بيلور شرع	1508
دوامان اول برفرشته حق	1509
بسمله نقش اوله جيندك	1510
كويچك آني ايدك جاني نثار	1511
خضر حاضر دمينه سن حاج	1512
قورق طقوز نكته دن خبر دكله	1513
اي مظفر قاچن براو غلاني	1514
بيليش حجامه اول پسر اريچك	1515
كوستر آته سي وانه سي اكا	1516
اني كور مكلكه اولور مشغول	1517
دفعي سنت ايدر اني حجام	1518
بونجلاين دور رايشت خدر	1519
كوستر لر مقامين آندك اكا	1520
عسل جنت ايله اغزن پير	1521
واي اتر اول جهنم اهلي اوله	1522
اغزنه صاله لر انك زقوم	1523
اولدورور جنت اهلي نك حاجي	1524
هم جهنم لككده حاجي بو	1525
جنت اهلندن ايدك سني خدا	1526
اكشدورور اصل ايله فرع	
كوندن اول قولينه دكله سبق	
نظر ايله كور اول بئندك	
بويله دير خضر حاضر اكله شما	
ويرصلوات محمد بوزمان	
نيته در سر نكته دن اكله	
آته سي سنت ايتدر اني	
كوزي جراح يوزيني كور چيچك	
برنسنه كه باقرا اول يكا	
بو مثل حاليني بيليش اولك	
لذت بال ايله اولور بكام	
بينك جان ويرسه كوكه در نظر	
اني كورب يونلوز اول يكا	
جنت اهلندن ايسه اولور حر	
پس مقامين كورب كورب يوميله	
شوييله كيم جان ويرم اور كسموم	
اغزي طويطلو جنتك بالي	
دائما حاجي درد ايله قيغوم	
ويرصلوات كه اير جانانه نوا	

دکله یوبا اول مظفر ابکام	چونکه الی یه ایردی نکه کلام	<u>1527</u>
حق صلات و سلامی ^{یقین}	اول محمد سولاً کرم دین	<u>1528</u>
شول سبیدن که امام اول	هرگز یا کمدی اولدک اما	<u>1529</u>
فرض و سنت ادا سنه قائم	پس جماعت امامه او بردائم	<u>1530</u>
اوستیکه او قور امام دین عا	بیل جماعتله فرض او تور ادا	<u>1531</u>
زیرا انکه ادا ایدرسن فرض	بی جماعت درست اولماز فرض	<u>1532</u>
هم رسوله شهادت ایدن کیدو	برلکی حقه هم شهادت ایدو	<u>1533</u>
اشهدان لا اله الا الله و اشهدان محمد عبده ^{سوله}	اشهدان لا اله الا الله	
امر حقیله خوش مجاهد سن	حقک اولوغینه شاهد سن	<u>1534</u>
اول سنی حقه الله بی کورست	چونیکم ایردک محمد سن سن	<u>1535</u>
جمله دردی که شفا اولدی	مصطفی چونکه پیشوا اولد	<u>1536</u>
پیشوا اولدی زده قالمدی	پس انجون مؤذن اولدی	<u>1537</u>
ویرصلوات که طوله سن ^{دیک}	اوی آکاتا دیرسک ازادی	<u>1538</u>
تا که قلبیکه صاله اول پرتو	الی برنجی نکه دن بشنو	<u>1539</u>
دکدم ته دیمشد ورز مهتر	ای مظفر رسولدن اشبوخبر	<u>1540</u>
ایر شه سویله یم ندیک سکا	حق صلات و سلامی دائم اکا	<u>1541</u>
یرله کوا ره سی طوله قوقو	دید ی یل اولسه جهان بدبو	<u>1542</u>
بویله بیوردی مهتر دوران	گرنجوم اولسه قورویه جهان	<u>1543</u>
جمله دنیا خراب اولدک همین	احمقان اولسه جهانک یقین	<u>1544</u>

44a

اولییدی فقیر لہ برکات	1545
اولسیدی جھانک ضعضا	1546
ترجھان ایجرہ اولسہ سلطان	1547
علم اولسیدی خلق زمین	1548
اولسہ عالم ایجرہ ہم تبدیل	1549
بویلہ بیوردی اول رسول کرین	1550
المی ایغنی نکتہ پی دہ بود مر	1551
خضردیر بویلہ ایشتم اشو	1552
بویلہ دیدی رسولی اللہک	1553
دیدی قوم فقیر سوکلودر	1554
شول غنی دن کہ طور طاعت	1555
سوکلودر کولر فقیر عزیز	1556
پراچر بر فقیر سوکلودر	1557
شول غنیدن تلاوت و تسبیح	1558
بیل فقیری کرامت اگدی نصیب	1559
انجیدن بر فقیر مؤمنی بیل	1560
صانکیم اول یقیدی مکه الہی	1561
بر کرین دگل اون کرین یقار اول	1562
انجیدنہ کیم اولسہ ہم راضی	1563
انمیسیدی غنیلہ بالذات	
رحمہ اینزدی یرہ اصلا	
بری بیرین یرایدی خلق جہان	
جملہ حیوانہ دوزنایدی همین	
یریوزی ہر فساد ایلہ طولہ پیل	
ویر صلوات اولہ سن آگہ یقین	
خوش بیان ایلیہ یم سکا انی ہم	
دکله کل ای مظفر ایمیدی بزلی	
دکله تا ا رتہ عزلہ جاہک	
یا توبا ویوسہ داخی کے اولودر	
دائما یوز سور عبادتہ	
شول مسبح غنیدن اکلک سیز	
حق قند بیل ایمکای سوزدز	
ایلیہ بیل انی ای وجہ صبیح	
انبیا ایلہ مرسلینہ قریب	
غیر حق اوزرہ اولمغل غافل	
بیت معموری داخی والہی	
مکة الہی بویلہ دیدی رسول	
دیر انچون محمد قاضی	

صانه سین بیک ملک اید بچا	1564
حرمت مؤمن فقیر دخی	1565
یدی قات کوی قات یردن	1566
هر که اید بفقیر جور و جزا	1567
هم حرام اوله آگه دار جناز	1568
بیل گه الفقر فخری دیدی رسول	1569
تا شفیعک اوله محمدای جان	1570
الی اوچنجی نکه در مسطور	1571
مصطفی دن ایشتم آگه خبر	1572
دیدی هر بر اوک انختاری	1573
فقر اسو کسی در ور بیل ای جان	1574
باب جنانه در بیک مفتاح	1575
بیل قیامتک فقر اهل یقین	1576
هم مساکین اولور خدایه قریب	1577
فخر اید بچک رسول اول حاله	1578
تا که حقه قاوشه سین سندن	1579
اول صفایه واریسه شوقک هم	1580
الی دورد بنجیدن ایشتم سنخی	1581
سمع قیلدم رسولدن بن ای جان	1582
جمله سی اوله مقرب سبحان	
سؤکلودر خداقتن اخی	
بو یله دیدی رسول حق بیل سن	
یوز یلق عبادتی یوق اولان	
گوزله فقرا هلنی بود ملرای جان	
سندخی فقری ایله ایمد قبول	
ویر صلوات سن احمد بون	
اوقی بیل تا که دین اوله معور	
سویلیه بن سکا مظفر فر	
وارد در ورا گه اشبو اسراری	
هم مساکین سوکسید عینا	
بونلری سومک ای یوزی میجا	
قاوشور حقه شو یله بیل سیکیز	
فقر و مسکینلکه سور ایمد جید	
سندک سور اولیوله گوز آله	
هاشه ارسه صفایه ایر بندن	
ویر صلوات محمد بود مر	
ای مظفر بود مک دکله بنی	
سویلدی اشبو سور دکله بنیا	

بیلدیریم ساک حالت فقرا	دیر رسول آنک یا ابا الدردا	1583
هر سوزی حقّه ذکر و طاعت	کله سی آنلرک عبادت در	1584
کاشفی اولدی سر ستارک	صدقه اولدی نومی آنلرک	1585
فقرا یه بیل ایدی اسراری	توندک اویچ کز نظر قیلور بارک	1586
نیشه اول شاهه سور چاکر	چونکه آنلر اوله حقّه منظر	1587
بول سعادت دمن حقیر اولوب	حق نظر کا هی اول فقیر اولوب	1588
بیله سن انی خوبا ییندر	هر کشتی کیم فقیر مسکیندر	1589
سندک مسکین اوله کورای مسکین	حور سولی دیدی بنم مسکین	1590
ویر صلوات جمالك اوله حسن	تا کیم ایر سن اول محمد سن	1591
سویله یم سا که عرض ایدوب دفتر	الی بشخی حال دن سوز لیر	1592
سا که دیم نه دیدی اول سلطا	حور سولندن ایشدوب نای خا	1593
هم مساکین مجتبی در سو	دیدى جین فقیر لری بیل اولوب	1594
بویله بیوردی اول رسول عینا	بیلک اخلاق مرسلیندر ای خا	1595
بیلکیم اخلاق صالحیندر	آنلر که مجالست دخی هم	1596
بویله دیر اول محمد مختار	آنلر قوم صالحین در یار	1597
هر که قاچه اول عین زمن	فقرا برله هم مساکیندر	1598
بویله بیوردی احمد مختار	بیل منا فقرا آنلر اولما زیار	1599
ویر صلوات اوله دلك شادا	اول رسولک دینه سند ای	1600
تا که حقدن ایر شه عزت و جا	قاچ منا فقدن اوله غل همراه	1601

45b

ای مظفر دیم آنی سکا بن	الی التجیدن ایشت سوزی سن	<u>1602</u>
سویلیه م سکا دکله ایمدنی	حق رسولدن ایشدوبن آنی	<u>1603</u>
اولدغندک ییلجه ایدی خواص	دیدى سرخدا ده مجلس خطر	<u>1604</u>
مقعد صدقک ای وجه حسن	او تور بدم تصوف اهلله بن	<u>1605</u>
نیته کیم آنک اولمشید رسول	سیندخی بس تصوف اهلله اول	<u>1606</u>
سنتین نوزله طوقون اتکین	انسوز ایرمز اول مقامه بقین	<u>1607</u>
مجلس گبریای معبوده هـ	ایره سن تامقام محموده هـ	<u>1608</u>
احمد ک قولین ایله بوینکه طوق	وار ایسه جانکده اکا ایرمکه شو	<u>1609</u>
قدرکی سنده ارتفاع ایله	بولدن نامه بی سماع ایله هـ	<u>1610</u>
حق تجلیسی کوکلاک ایجره طوله	یوری اهل تصوف ایله بیله	<u>1611</u>
ویرصلوات محمده بو حین	ایرمک استرسک اولماده بقین	<u>1612</u>
ای مظفر ایشت ساکه تیه گام	الی دیدنی نکته دن بیل هم	<u>1613</u>
نه دیدی دکله دم سکا تا کیم	اول محمد دن ایشدوبن کیم	<u>1614</u>
لا تطفوا علی اهل التصوف و الحرق فان اخلاقهم اخلاق الانبیاء و لیسلم لباس الانبیاء صدق رسول الله		
هر سورید ربیل ایمد خاص الحنا	بو حدیثی بوردی احمد خاص	<u>1615</u>
خوش بوردمشد رور که شکر	طاغی اولوق تصوف اهلینه دیر	<u>1616</u>
تا که وقتک ایرمیه ضرری	خرقه سن کور بایتمه کچ نظری	<u>1617</u>

بوکی اولمشد رورد می خوش دم	نیم آلورا نبیا دمندن دم	1618
اولدی بونلرده خوب یخشی خولر	بولدی اخلاق انبیای بولار	1619
ایکیچون بولار دردا شرف ناسر	نمستوت انبیا بولار لباس	1620
ویرصلوات محمد بوزمان	بونلرک زمره سننه اولای حیا	1621
ای فطفر بود مک دکله بنی	الی سکرده دکله خوش سخن	1622
اکا ایرسون سلام سبحانی	مصطفی دن ایشتمه آنی	1623
هر مجالسک اول سورک سولیه	نه دیدی اول رسول سمع ایله	1624
ارغبوا فی دعاء اهل التصوف هم اصحاب الجوع والعطش فان الله تعالی ينظر		
اليهم فاسع اجابتهم		
بونلر اصحاب جوعدر بوجود	رغبت ایدک تصوف اهل درود	1625
عشقله شوق درده بویا نمشر	هم عطش اهلیدر بولریا نمشر	1626
هم دعای خوش ایتدر بولار	حق تعالی نظر قیلور اولار	1627
بو تصوف یولینی بیلش اول	دفعی اولور دعای مقبول	1628
مصطفی برله عرش اعلا یه	صوفی صافی اول سور اولجا	1629
نظرک اوله کیمیا صفا	دفعی اید خدا دعای روا	1630
ابلیسی وار تار مار اولمه	ئی صاقنغل ریایه یار اولمه	1631
صدق و اخلاص برله خاطر نظر	خالص القلب اولور سک اولد	1632
قالمیه دلک ذرجه تشویش	اولدمه کرایر ایسک ای دیر	1633

سوز کلدی ینه خضر حاضر	1634
یا مظفر رسول اکرم دین	1635
بو حدیثی دخی بیور مشدر	1636
حباً الفقراء والمساكين من اخلاق المسكين ثلاثة يشفع في الناس مثل شفاعة النبيين العالم والخدام والفقير صدق ^{سوالله}	
بیل فقیر و مساکینی سؤمک	1637
اول نبیلر شفاعتی کی هم	1638
سؤفقیر لری تا شفاعت ایره	1639
ژ فقیر اوله صابر و خوشنود	1640
فقر فخرم دیدی رسول الله	1641
جاهد ایرمک دیلر سک بوزما	1642
یا مظفر بیل التمش اولدی نکت	1643
سن تحری ندر بیلور مسین	1644
یمه واجد رور تحری ای جان	1645
دیر مظفر که بیلزم سویله	1646
خضر دیر بیلدرم سکا انی	1647
بیلسک قبله سوینی سن ای جان	1648
در بیایان تحری برله نماز	1649
اولدی اخلاق مسین بی شک	
بو فقیر مساکین ایدر اودم	
حقه سنی سؤب عنایت ایره	
بیل دعا قیلسه جانه ایره سؤ	
سندک فقرم درش بوله سن جا	
ویر صلوات محمد بول امان	
بیل صلوات اهلنه کرک حالت	
فقها قولنی قیلور مسین	
سویله کل ای مظفر دوران	
بزله بوزمان بیان ایله	
سندخی جانله انی تانی	
پس تحری کرکد رانده عیان	
آنک واجد رور پس ایله نینا	

بعد زان قبله اولسه معلومك	يعني كيم طوغري اوله مفهومك	1650
اندك دوندره مي نمازن اولك	حق ديدى بن انى ايلدم مقبولك	1651
شول سببدن كه نيجه يللر اول	باكه طاپوب نياز در مشغول	1652
قليا بجره نيازى باكه يقين	اولدي غيچون قبول اولونك بو حين	1653
حق قبول ايديجك نيازك اى نجا	بو له سن آخترده حور جنات	1654
جان ايله ويرمجه صلوات	خوش عبادتده بو له سن لذات	1655
چونكه الشمس برنجيه ايردى خبر	دكه كل نه ديرم مظفر فير	1656
هيچ بيلور ميلسين اشبو ايشين	حق ديدى يازدم او قوغلوشين	1657
وتضع الموازين القسط		
بونه حكمد روراي جان تاني	ساكه بر بر بيان ايدم انى	1658
بيل موازين جمع دراي جان	وجهي وار بو سوزك اولينه عينا	1659
بيل قيامتك برتراز و وار	اندك اولسه كرك حساب و شمار	1660
گورمه سين جهانك بر تمان	طار تجاق وار تراز و اككه عينا	1661
يوز تمانى چكمن اول چكى	يوقد رورذيرا قوتى حكي	1662
اول ترازوده طار تلور بيل	سويليه م ترازودن اوصاف	1663
بر مشقال ذره دخي هم	طار تلور بيلينور حساب اوله	1664
بر تراز و اولك درداوزانى	طار تو بن بيلدرور قواني	1665
گوم كه يردرورچووزنده	بونك قازن متاعك اى زنده	1666
طار تلور	آنيكچون موازن اكدي قدير	1667
قطير		

اولدی اوج درلووزنای قلیجی	برتر از و د کل آنک علی	1668
جمله عالم تر از و سینه هزار	آنک چون دیدی موازنای یار	1669
نیجه لر حالتی اوله آنک تباه	طارتلور ذرجه ثواب و گناه	1670
طاغیر کبیر هزار هزار	ای مرادی کهنلرک بسیار	1671
اول تر از و ده ایدک یوزیمزاق	مصطفی یوزی صوی ایچون خلا	1672
ویر صلوات محمد سنای جان	اول شفاعت دی ایچون بوزم	1673
یم بوسوز لر در ورم فرح ذات	التمش ایکنجیدن درم کلمات	1674
نه دیدرم معنی سنی که آکله	ای مظفر قول غک آج دکله	1675
ادی هم بوترب مرد دلیر	شهر عسکرده واری ایدی پریر	1676
صاقوبن آقچه جوغنی بر ایدی	شهر اودن کسویا یلتر دی	1677
یار اولمشیدی کربه کبی همان	میشک آنک ایله برار سلان	1678
شهر ایلتوب صاقر دی زندانه	یوکلکه دردی یو کین اولار سلان	1679
مرکب ایدی شیر شویله که وار	نیجه دملر بورسه ایلدی کار	1680
قالدی قوتدن اولدی حال نحیف	آنرا اول پیر خسته اولدک ضعیف	1681
شیخی تا کیم زیارت ایدک همان	سوری کلدی اوینه اولار سلان	1682
قورقسندن ایندی تدبیری	قاچدی خلق آنک کور یجک شیر	1683
یم براقدی بزنی هر اسانه	پیر دیدیلر ابر کلار سلان	1684
سویلدی وار بیشک طوره	سوردی پیر ایدی شیر مذکور	1685
قلوبن شهر عسکر کیرمه	دیرای کندک دهان یوردی طور ^{مه}	1686

سوردی اول کوهه شیر اولده خوش	بویله دینجه آتک هیزم کشر	1687
سوردی هیزم کتورمکه اولغیز	واردی بو پیر صاعکدینه همین	1688
اومرایدی که کله کندیه شیر	گسندی او دونی جمع ایلدی پیر	1689
بوکلک شیر نیته کیم آتیه	ایلته شهر هیزمی صاتیه	1690
او کوردی کومردی ایدوب هملر	سورب ایرشدی شیر اولدملر	1691
انئورب سون کور اول پیر	قصد پیر ایلدی ایرشوب شیر	1692
دوستلو غومز سنکله وارانی	خشمناک اولمه دیدی ای ارانی	1693
دوستلردا نما ایدر ایلیک	دوستلغی قویوب ایتمه دشمنک	1694
سندن اول سوز می ایدیزم اومز	دیدی ارسلان کدی دوستلغز	1695
اولدرورم بودمک یسین بن	باکه سوک جفا لر ایتدک سن	1696
پیر فر تو ترا ایدی بیل ارسلان	دیدی پیر ایلیه نی بی جان	1697
یار ایدک سن بنم ایله نیچه بیل	حق صحبت سنکله وار اید بیل	1698
شول شرطیله کیم ای پیر زمان	دیر اسدا اتمیه م سنی بی جان	1699
اشبود ملرای پیر جانزالک	شول لیکه نج اغیله بی چال	1700
سن بکاسو کد و کک ایچون بودم	ایتمز ایسک سنی هلاک ایدم	1701
عذر لر دیدی یوزینی سورب	نیچه کیم پیر توقفا ایتدی طور	1702
گنودن واردی پیر پر سودا	هیچ فائده ایتدی اصلا	1703
بندن لور بودمک اول جانانی	دیدی تراور میه م بوار سلا	1704
سوده ایرمز بودمک بازارم	آخر ایر ر بنم کارم	1705

سوردي پيراوزره دفعي دليد	تبرين چكدي سوربن اول پير	1706
جانن الميچون روان انك	اوردي باشينه زخم ارسلانك	1707
برنيچه وقت ميشه اجره طوره	اگر يوب قاچدي شير زخم پور	1708
دكله پيرك قينه نيته كلور	التي آي اولدي زخم خوشجه اولور	1709
گوردی برکون چيقه كلور اسلا	پير اودون درتردي شهر همان	1710
خوشجه مسين دي سويله اجور	ديدي ارسلان نيته در حالك	1711
زخمه اوكلدي خوشجه يم ديز	ديدي ارسلان حق حقي اي پير	1712
هيچ ايرر مزدمومه دل شادك	سوكدكك زخم هيچ اوكلادي	1713
ارتغيمش بيلكوز زخم تبر	زخم دل هيچ اوكلماز اكله خبر	1714
ديلايله انجته كيمسه اصلا	جهد قيل اي مظفر دريا	1715
يتم ديلازار اولور سه بيل اني	ديلايله انجته هر مسلمان	1716
بيلكيم اول لغته اولور ايق	حقي ازارلمش اولور الحق	1717
گوكل انجته ينجشي اوله حالت	ديلايلا اول كه بوله سين رحمت	1718
تاكه كورميه گوكل تشويشي	خوش دل اول كوزله راه دروشي	1719
وير صلوات محمك بوزمان	تاكه رحمت قيله سكا سبحان	1720
ايشديجك بورمزي شادا وغل	التمش اوچنجيدن خبرا غل	1721
مؤمنه خير صانه اي دانا	مؤمن اولدر كه اي مظفر ما	1722
بر مؤمنه درداير اي دده	مؤمن اولدر ايشك مغربك	1723
گندوم شرقه اولسه اجيه	بايه ير مؤمن ياغينه خار	1724

گوستم پس محبت اشواقین	قندہ قالدی کہ اولہ لریقین	1725
بیل محبت قویار دل و جان دن	زیر اشفتد رور بیل ایماندن	1726
رحمت ایله ساکه داخی الہ	اول محبت صفا سنہ سوریاہ	1727
ویر صلوات کہ بیک اولہ جتنا	رحمت حقہ واصل اول بوزمتا	1728
پس کم آزار اول اولہ غل غافل	خضردی برای مظفر عاقل	1729
نیمسہ انجمہ ایرم سین شادہ	بیل کم آزار اول اندر آزادہ	1730
بنک اولہ سکا دل آزاد	توکل الہ کتور کہ جان اولہ شاد	1731
دکله بر خوش خبر اولہ م گویا	ینہ دی برای مظفر دریا	1732
دو تہ حق دلیہ سین ای ددہ	بیل کشتی اتکین قیامتک	1733
ارتغیر قدر ایتمہ بوسوزن شک	برگشتی سنک اتک طوتہ پیک	1734
پس یا پیشمہ ساکه شویله کہ وا	جهد قیل کیمسہ دامنیکہ ای یا	1735
ویر صلوات محمد سن ای یار	قاچ دعویدن اولہ دعویدار	1736
عرض ایدم ساکه در ایله کهرم	الشمس دوردہ چون ایردی خیرم	1737
سوزدیرم کہ ایلریدن ایلری	ای مظفر کہ آکله بو خبری	1738
حق سوزن دکله اول سلامتد	حق تعالی دیدی کلامنک	1739
الصومری وانا آخری به		
حق تعالی نیازینہ ایدرتان	بنک اورج طوتوب کہ قیلہ نما	1740
ال اورجک صاتون دیه غنی	نیم اورج طوتہ سن صاتونک	1741
ایله کل ایدم ای شبوبازاری	اورجک صاتون ال دیه باری	1742

دیه اول قول نیچه یہ آلم صائون	دیر ایکی باتمان ایتمکه بیچون	1743
اول قول ایده که بن صا ترسم احمی	یتمش بیل عباد تم الحق	1744
سن صائون آله میسین ای سبحا	حق دیه ویرم ایکی باتمان نان	1745
حق دیه ای قولم صائون آلورم	جمله سنک بهاسنی بیلورم	1746
ای بنم بنک م اوش خرائن خاصر	حاضر اولدی کرکدرور اخلا	1747
والله الغنی		
دیه قول صا ترم غنیدر حق	صائون الدیم غنیدرور مطلق	1748
ئیسۀ افلا سدن صایوب شها	دیمه دیکمی وانتم الفقرا	1749
بونیکله صائونمی آلور سین	صا توپازار ایدوب نه بولور سین	1750
بز فقیر سن غنی سین ای سبحا	سندن ایرر فقیر نعمت ونان	1751
رمضانک اگر طیور رسک اچ	صانکه بیک کزاید رطابوکه حلال	1752
حقله ایله ایمدی بازار ی	قومه الدن همیشه بوکاری	1753
اصی وار سنیکله کندی زیان	ویر صلوات محمد بوزمان	1754
شصت پنجدن ای مظفر یار	دکله کل سویلیه م سکا کفتار	1755
اشیو سوزن بشارتم واردر	خوش صفا و اشارتم واردر	1756
اول سلیمان بنی علیه السلام	یتمش کز دیدی بوسوزی تمام	1757
رب هب لی ملکا لاینعی لاحد من بعدک		
یتمش کز بوسوزی یاد ایتدی	یعنی کیم محکم بلا د ایتدی	1758
حق سکا ویردی ملک ایمانی	سن نه دیر سین بیلور مسینک	1759

50a

اوله غلبنك دن دی سلطان	نونه یوز کزده کل که ایمانه	1760
سنگ اولورند ریغ شیطان	اوله اولسه ولایت ایمان	1761
حق و پرویدر سکا ازل آنی	نیم الیسر الکن ایمانی	1762
نیمسه طوتمایه کندوکی همان	اول سلیمان دیلدی ملک جهان	1763
سنگ دیله سوزك اوله مقبول	حق سلیمان سوزینی ایتد قبول	1764
خاص اوله سین قنك سلطان	طوته سین ملکیتی ایمانك	1765
ویرصلوات محمد بوزمان	خاص اولوق دیر ایسکای جان	1766
دکله کلای مظفر خوش راز	التمش آلتیدن ایلمر اغاز	1767
نه دیدی دیه یم سکا الان	بن سماع ایتشم شه مردان	1768
نه دیدی سویلم مظفر فر	رضی الله عنه اول حدر	1769
رضی الله عنه اجدی نضر	دیر علی مالک اوغلی یعنی آنس	1770
دورت بیک خوش کله سولیشم	دیر آنس کیم تفحص ایلمیشم	1771
بکنوبایلم قوسنه تاج	دور بیکدن ایلوب دورداخ	1772
اول دورت سوزلری دیدک تانی	دیر علی سوبله یا آنس انی	1773
عورات زمانه درهب پیچ	برسی بو امین اولمک هیچ	1774
دینی ناقص اولور که آکله راز	عمری نیچه که اوله طول دراز	1775
بو یلجه سوریدد قائل	وارد غنجه هوایه درمائل	1776
تر قنداشیه دل و جان	اعتماد ایتمه داخی سلطان	1777
اولسه یا قشمر قورطوله باشک	اته برانه بر قنداشک	1778

50b

نارد رسنی بافق استرا اولک	1779
یه مالنی موکل اولمه آکا	1780
نیلرایسه خدا درورقادر	1781
هرنه ایرسه خدا دن اول راضی	1782
یتمش درلودر دینه طاقت	1783
یتمش دائک اولیدر موت	1784
خضردیرای مظفر دانسا	1785
شهدی بیت مقدسه کیدر	1786
اشبودم وارد دانک بردیر	1787
دیر مظفر سلام آکایت	1788
خضردیرسندن ایلم آکاسلا	1789
پنجشنبه کونایدی کتدی اولک	1790
خضر کلوب مظفر دیرای یار	1791
ساکه ایتدی دعاری چند	1792
برولیدن که ایر جانه دعا	1793
ساکه دخی ولایت اوله نصیب	1794
شصت هفتدن ایلم کلیات	1795
اشبوسوزنظم اولندودم حاجی	1796
گونک یوزبیتی ایلم معمور	1797
که صاقین اولمغل آکاشغولک	
تا که حقدن ایرشه جانه عطا	
نه دیرسه ایشر اولدروز ناظر	
زیرا کیم اولدروز اولوقاضی	
گور مزسین آکه غل حالت	
گوزلیوب موتی ایتمه وقتکی فو	
باقی سوز لر سویلیه م فردا	
اندک وارث عبادتی ایدر م	
بن آنک خدمتین ایدرم بیش	
بر دعا ایلسون بودر حاجت	
اوله بی قیلدق ایتدی آرام	
اذینه کونی ایرشدی اول اولوقولک	
اول سلامک ایلمدم ای دیندار	
پس مظفر اولور ایکن خندان	
اولدخی بیل اولور ولی خدا	
ویر صلوات بودم بروح جیب	
بیل طقوز یوز طقوزده در اوقا	
بولدن نامه دن دیدم داستا	
بروسه شهرنده سویلدم مشهور	

بیر خض

51a

اولشیدم مظفر ایله اینس	دیر خضر چونیم اولدور خمیس	1798
حرم ایجره طور وردم اندا	دیدي خضرای مظفر دریا	1799
قاتی درویش وار تب و تاب	ایردی آند بکا بر اعرابی	1800
جوعله جمله سی اولوب کریان	دورت بچه بیله هب عریان	1801
یلرایدی سور بن اول قلاش	اتکین طویطلو قیلوبن طاش	1802
مکه صبیانی طاش اورور اید	حق اون چور طولانور لراید	1803
طاش آتار لرایدی اول علیته حاج	انلرک آردینه دوشوب صبیان	1804
نسنه ویرگیشو زچوسندناو	اول عرب دیر بکا اوغلر مه	1805
ایلرم شو یله بیل کلای خان	یخسه اشبو او یلایوب ویا	1806
ویردی بیک التونی پس اولدم	توردم آند برال اولوب پیدا	1807
سنکلاخیه یقمغل سنکاخ	دیدي آل بودنایری ای کستخ	1808
حرمک طشر سینه آتدی آنی	باغدی اول عرب پس التونی	1809
مال لورکشی اولسه مرد شقی	دیدي اول عزت جلال حقی	1810
نیلرم بن دنایر عالم	بن گرم او مه کلمه بودم	1811
او یکی یقماغی که سولیشم	اشبو کستا خلق که ایلشم	1812
برگرمدر مرادم ای معبود	دنیا و آخرت دکل مقصود	1813
قاپدی کرده لری پس اول مسکیز	ایکی کرده هوادن ایندی همین	1814
لقمه لقمه دیدیلرانی همان	الوب اوغلانلرایله اولدی روان	1815
عقل باشه کلوب اولور خسیلی	دیدیلر من مثلی من مثل	1816

51b

اول بيك التوني المذك غافل	دنوبن بن ديديمكيم ای راجل	1817
اول دنایری صالد کوصاید	ایکی کردی جان کی قایدک	1818
سونه کلدی عربی اندک همان	بونه سترایدی ایلک ایمدی بیان	1819
پس نه حاجت که شویله ^{بوله} دیمک	دیدي مقصود مزایدی نان و نمک	1820
گوزلیه هر ایشینی کرد شینک	دنیا دکل مرادی ارکشینک	1821
قایرر عبد ایشینی معبود	آخر کار ایرنجه در مقصود	1822
هفت جوش اولسه جانلر اید	دنیا سومک خطا لک سیردر	1823
لقه یی یه که اولیه انک برسی	برسنه ایسته از اوله صری	1824
اوله دنیا ایله شناعتک	او تورب گوشه قناعتک	1825
جایک اوله مقام علیین	آخرت کوزله ای مرادی یقین	1826
قیل دن نامه سربنی روشن	خضر حاضر دمندن ایله سخن	1827
پس تمنا د عادرور جانه	عرض ایله کل آنی یاراننه	1828
هر که اور جان و کولک اوله آبا	برد عادر مراد ای ابن مراد	1829
دکله که ایر حکایه سرحد	چونکه آلمش سکن ایردی عد	1830
شبلی حالن ایدرم پیدا	خضر دیرای مظفر دریا	1831
گورینور اول بلیس نیرانی	ارزو ایتمشکه کور شیطانی	1832
دیرنه العن سین ای جهان بلیسی	شیخ شبلی کور بیک بلیسی	1833
شویله طور دی احمد پس اندک ^{نفس}	خوفناک اولدی شیخ شبلی پس	1834
اوش بنه ایستدک اول شیطانی	دیدي بلیس قورقه ای انسان	1835

SONUÇ

Ledün-nâme, Eski Anadolu Türkçesinden Klasik Osmanlı Türkçesine geçiş döneminde -16. yüzyılın başlarında (910/1504)- Murâdî tarafından Farsçadan Türkçeye tercüme edilmiş manzum bir eserdir. Ses ve şekil bilgisi yönüyle büyük ölçüde Eski Anadolu Türkçesi özelliklerini yansıtır. Bu konuda dikkate değer bazı özellikler şöyle özetlenebilir:

1. Metinde, ünlülerin ve ünsüzlerin yazımında bir birlik olmadığı görülmektedir. Aynı kelimelerin farklı yazılışlarına rastlanmaktadır:

آچوغ açuğ 6a/154	اچق açuğ 32b/1022
اوزن özin 16a/480	ازنى özini 16a/480
طداغی tudağı 2a/22	دداغی dudağı 2a/25
درد dörd 12b/366	درت dört 12b/367

2. Arapça kelimelerin çoğunluğunda ve Türkçe kimi kelimelerde çift ünsüzü belirtmek için şedde işareti (ˆ) kullanıldığı görülür:

بَلُّ bellü 38a/1213, كُكُّو göñüllü 1b/16, اِسِّى issı 42a/1336, اِسِّنَه issine 47a/1506, اَصِّى aşşı 55a/1754

Çift ünsüzle yazıldıkları hâlde şedde işareti (ˆ) kullanılan kelimeler de görülmektedir:

اَلِّيَه elliye 47b/1527, كُوكُّو göñüllü 2b/47, قَلُّو kıllu 1b/14, قُولُّغَه kulluğa 6a/159

3. Eski Anadolu Türkçesi döneminde yazılmış eserlerde söz başında /s-/ , /ş-/ seslerinin yazımında Uygur ve Osmanlı yazım gelenekleri karışık olarak kullanılmaktadır. Ledün-nâme'de kalın sıradan ünlü taşıyan kelimelerde s (س) ile yazımın örnekleri bulunur. Bu, Eski Anadolu Türkçesinde Uygur yazı geleneğinin tipik örneğidir:

سَقَالِن saqalın 37a/1179, سَقِين saqın 55b/1779, سَقْلَغْل saqlağıl 21a/650, سُو su 7a/202

4. Eski Türkçenin başından beri görülen kelime başında ve ilk hecedeki bazı /e/lerin /i/, bazı /i/lerin /e/ olma eğilimi Ledün-nâme'de de farklı bir durumda değildir. İlk hecesi hem /i/ hem /e/ ile yazılmış birçok örneğe rastlanmaktadır:

on beşinci 3a/56, elli beşinci 49b/1592, işitdi 7b/204, eşitgil 1b/9, gice 12b/361, gece 33a/1049, yiryüzi 48b/1549, yeryüzine 9a/261, ırgürüp 23b/725, ergürür 16b/489, irişdi 16a/477, erişdi 11b/341, n'itdi 28a/876, n'etdi 17b/525, nite 5b/138, nete 34b/1093...

5. Metinde bünyesinde hemze bulunan Arapça kökenli kelimelerde /y/ ünsüzünün türediği görülür. Bu türemenin örnekleri yalnızca MK'de görülmektedir. BK'de kelimeler asıl hâlleri ile yazılmışlardır:

'āyişe 11b/333, cāyiz 25b/785, fāyide 41a/1308, 'azrāyil 11a/317, cebrāyil 6a/161...

6. Eski Anadolu Türkçesinde isimden isim yapan ek "-IU" kurallı olarak yuvarlak ünlüdür. Metinde ise bu ek bir kelimedede yuvarlak değildir:

حسلى hisli 56b/1816

7. Eski Anadolu Türkçesinde iyelik ekleri 1. ve 2. şahıslarda daima dar-yuvarlak ünlü; 3. şahıslarda daima düz-dar ünlüdür. Metinde yalnızca bir kelimedede 1. teklik şahıs iyelik ekinin "-ım" şeklinde yazıldığı görülmektedir:

باغريما bağırıma 6a/157

8. Metinde bazı kelimelerde belirtme hâlini ifade etmek için hemze (ء) kullanılmıştır:

تبره tobrayı 33b/1069, كشتى keştîyi 4a/92, كيشى kişiyi 31a/983, أيلة öyleyi 56a/1789...

9. Eski Anadolu Türkçesi yön eklerinden biri olan -ArU ekinin üç yerde +eri şeklinde yazıldığı görülür:

ileri 18a/543, 25a/770, 54a/1738

Bu özellikler dışında ise çalışmamıza dair bilgileri ve Ledün-nâme'nin içeriğini şöyle özetleyebiliriz:

1. Eski Anadolu Türkçesi dönemi içerisinde 13. yüzyıldan itibaren yazılmaya başlanan eserlerin çoğunda tasavvufun izlerini görürüz. İncelemiş olduğumuz eser ise, tasavvufun temel taşı sayılan ledün ilmüne dair yazılmış bir eserdir.

2. Bu çalışmada Ledün-nâme'nin 1b-57a aralığının dil incelemesi yapılmış, 1274 (1857)'te Muhammed Mecdî tarafından istinsah edilen nüsha ile karşılaştırmalı transkripsiyonu oluşturulmuş ve metindeki anlamlarına göre dizini hazırlanmıştır. Daha sonra eserin her iki nüshasının tıpkıbasımına yer verilmiştir.

3. Ledün-nâme'nin Farsçadan Türkçeye tercüme edildiği eserin son beyitleri içerisinde belirtilmektedir. Tercüme edildiği belirtilse de, eserin kendi içinde orijinal özellikler taşıdığı söylenebilir. Murâdî; Hızır için hikâye eden, muzaffer veli için rivayet eden nitelendirmelerini yaptığı her beyitte kendisinden nâzım olarak bahsetmiştir.

4. Eser, Hızır'ın katına erişmiş ve ledün ilmini öğrenme yolu kendisine açılmış olduğu için "muzaffer" sıfatıyla anılan bir velinin Hızır ile sohbetinden oluşmaktadır. Hızır ile muzaffer velinin sohbeti soru-cevap şeklinde ilerler.

5. Eserin 1b-57a aralığında dokuz soru bulunur. İlk soru Hızır'ın nasıl ölümsüz olduğu ile ilgilidir. Bu bize bilinenden farklı bir hikâye ile aktarılır. Diğer sorular ise sırasıyla; kuvvetli erkekler ve güçsüz kadınların nasıl olduğu, Hz. Ayşe ile Hz. Muhammet'in nikâhının nasıl gerçekleştiği, namazın farzları, müminlerin hıyanetinin neden çok olduğu, Hızır'ın muzaffer veli ile Şeyh Ebû İshak türbesinde iken neden ağladığı, terin nasıl olduğu, güllerin nitelikleri ve yeryüzünde neler olduğu ile ilgilidir. Sorular içerisinde en uzun cevaba dokuzuncu soru sahiptir. Cevapta farklı konular, hikâyeler, şahıslar vs. barındıran yüz adet nükte bulunmaktadır.

6. Sorulan her soru ve verilen her cevap herhangi biri tarafından edinilemeyecek bilgileri, sırrı, gaybı merak eden her insana ışık tutacak niteliktedir.

7. Şimdiye kadar üzerinde herhangi bir çalışma yapılmamış bu eser; ledün ilmi dâhilinde insanı, peygamberleri, melekleri, mutasavvıfları, dinî bilgileri ve daha birçok konuyu içinde barındırdığı için incelemeye değer bir kaynaktır.

KAYNAKÇA

- AKAR, A. (2012). *Türk Dili Tarihi*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- _____ (2019). *Oğuzların Dili*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- AKBABA, D. E. (2007). *Türkiye Türkçesinde Yapısında İsim-Fiil Bulunan Birleşik Fiiller*. Dil Araştırmaları Dergisi. 1 (1): 83-95.
- ALTINTAŞ, H. (1986). *Tasavvuf Tarihi*. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları.
- ALTUNTAŞ, H., ŞAHİN, M. (2011). *Kur'an-ı Kerim Meâli*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- ARSLAN EROL, H. (2002). *Eski Türkçeden Eski Anadolu Türkçesine Anlam Değişimleri*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.
- BANGUOĞLU, T. (1974). *Türkçenin Grameri*. İstanbul: Baha Matbaası.
- BORATAV, P. N. (2012). *Türk Mitolojisi*. Ankara: Bilgesu Yayıncılık.
- BÖLER, T. (2014). *Tercüme-i Kâmilü's-Sinâ'a*. (İnceleme-Metin-Dizin-Tıpkıbasım). İstanbul: Kesit Yayınları.
- BURSEVÎ, İsmail Hakkı. (2012). *Rûhu'l-Beyân Tefsiri* (Cilt 5). Çev. Heyet. İstanbul: Damla Yayınevi.
- ÇELEBİ, İ. (1998). *Hızır*. TDV İslam Ansiklopedisi (Cilt 17). (ss. 406-409). İstanbul: TDV İslâm Araştırmaları Merkezi.
- ÇELEBİ, N. (2014). *Türkiye Türkçesinde Bildirme Ekinin İşlevleri*. Prof. Dr. Mehmet Özmen Armağanı. (ss. 103-114). Adana: Çukurova Üniversitesi Basımevi Müdürlüğü.
- DE MEYNARD, A. C. B. (1886). *Dictionnaire Turc-Français*. Paris: Librate De La Societe Asiatique De Lecole Des Langues Orientales Vivantes, ETC.
- DEVELLİOĞLU, F. (2012). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları.
- DİLÇİN, C. (1983). *Yeni Tarama Sözlüğü*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- DOĞAN İNAN, G. (2008). *Eski Anadolu Türkçesi Metinlerinde Devrik Cümle Meselesi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Samsun: Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- EBÛ NASR SERRÂC et-TÛSÎ. (1996). *İslam Tasavvufu el-Lüma' Tercümesi*. Çev. Hasan Kamil Yılmaz. İstanbul: Altınoluk.
- EBU'L-ALÂ MEVDÛDÎ. (2005). *Tefhimu'l-Kur'an* (Cilt 3). Çev. Kurul. İstanbul: İnsan Yayınları.
- EFENDİOĞLU, S. (2013). *Vâhidî - Cinâni'l-Cenân (Giriş-Dil İncelemesi-Metin-Dizinler)*. Erzurum: Fenomen Yayıncılık.
- ERGİN, M. (2009). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım.
- ERGÖNENÇ AKBABA, D. (2014). Standart Türkiye Türkçesinde Tasvir Fiillerinin Zaman Çizgisindeki Yeri. 7. *Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildirileri*. (ss. 579-593). Düzenleyen Fırat Üniversitesi. Elazığ. 16-18 Ekim 2014.
- ERSOY, A. (2012). *Eski Anadolu Türkçesinde İsim + Yardımcı Fiil Yapısındaki Birleşik Fiiller*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- GAZALÎ. (1990). *El-Munkızu Min-Ad-Dalâl*. Çev. Hilmi Güngör. İstanbul: MEB Yayınları.
- _____ (tarih yok). *Tasavvufun Prensipleri*. Çev. Remzi Barışık. Ankara: Kılıç Kitabevi.
- _____ (2015). *Hak Yolcusuna Öğütler (Ey Oğul/ Eyyühe'l -Veled) Ledünnî İlim Risalesi*. Çev. Asım Cüneyt Köksal. İstanbul: Büyüyenay Yayınları.
- GÜZEL, A. (2012). *Dinî-Tasavvufî Türk Edebiyatı El Kitabı*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- FAHRUDDÎN er-RÂZÎ. (1993). *Tefsîr-i Kebîr- Mefâtihu'l-Gayb* (Cilt 15). Çev. Prof. Dr. Suat YILDIRIM, Prof. Dr. Lütfullah CEBECİ, Doç. Dr. Sadık KILIÇ, Öğr. Gör. C. Sadık DOĞRU. Ankara: Huzur Yayınevi.
- GÜLSEVİN, G. (2017). *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, Ankara: TDK Yayınları.
- KÂDİ BEYDÂVÎ. (2011). *Muhtasar Beydâvî Tefsiri (Envâru't-Tenzîl ve Esrârü't-Te'vîl)* (Cilt 2). Çev. Doç. Dr. Şadi EREN. İstanbul: Selsebil Yayınları.
- KANAR, M. (2012). *Arapça-Türkçe Sözlük*. İstanbul: Say Yayınları.
- _____ (2018). *Eski Anadolu Türkçesi Sözlüğü*. İstanbul: Say Yayınları.
- _____ (2016). *Farsça-Türkçe Sözlük*. İstanbul: Say Yayınları.
- KARA, F. (2016). "Türk Dili" Çalışmalarında Dizin Meselesi Üzerine. A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi. 55: 179-207.

- KARAMAN, H., ÇAĞRICI, M., DÖNMEZ, İ. K., GÜMÜŞ, S. (tarih yok). *Kur'an Yolu Tefsiri*. Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.
- KORKMAZ, Z. (1976). Eski Osmanlı Kaynaklarının Yayınında Transkripsiyonla İlgili Değerlendirmeler. *II. Osmanlı ve Osmanlı öncesi Araştırmaları Semineri*. (ss. 67-77).
- _____ (1992). *Grammer Terimleri Sözlüğü*. Ankara: TDK Yayınları.
- _____ (2009). *Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)*. Ankara: TDK Yayınları.
- _____ (2016). Eski Anadolu Türkçesinin Türk Dili Tarihindeki Yeri. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*. 52 (2004/2): 99-105.
- KÖKTEKİN, K. (2008). *Eski Anadolu Türkçesi*. Ankara: Fenomen Yayıncılık.
- Kubbealtı Lugatı. lugatim.com (2018-2020).
- Lexiqamus. www.lexiqamus.com (2018-2020).
- MAZIOĞLU, H. (1981). *Ahd-i Bağdâdî ve Şiirleri*. Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten, 26-27(1978-1979): 95-150.
- OCAK, A. Y. (2006). *İslam-Türk İnançlarında Hızır yahut Hızır-İlyas Kültü*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- OLGUN, İ., DRAHŞAN, C. (1984). *Farsça-Türkçe Sözlük*. Tebriz: Muâssasah-î Intishârât-i Talâsh.
- ÖNGÖREN, R. (2011). *Tasavvuf*. TDV İslâm Ansiklopedisi (Cilt 40). (ss. 119-126). İstanbul: TDV İslâm Araştırmaları Merkezi.
- Ötügen Türkçe Sözlük. www.otukensozluk.com. (2018-2020).
- ÖZKAN, M. (1993). *Gülîstan Tercümesi (Giriş-İnceleme-Metin-Sözlük)*. Ankara: TDK Yayınları.
- REDHOUSE, J. W. (1987). *A Turkish And English Lexicon*. Lübnan: Librairie du Liban.
- RICHARDSON, J. (1829). *Persian, Arabic, and English*. Londra: J.L. Cox.
- SALAN, E. (2020). İnen mi Yoksa İgen mi?. *Prof. Dr. Avni Gözütok -Armağan Kitap*. (ss. 321-340). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.
- SOLMAZ, S. (2018). *Ahdî ve Gülşen-i Şu'arâsı (İnceleme-Metin)*. Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü.
- STEINGASS, F. (1963). *A Comprehensive Persian - English Dictionary*. Londra: Routledge & Kegan Paul Limited.

- SULTAN VELED. (1976). *İbtidâ-nâme*. Çev. Abdülbâki Gölpınarlı. Ankara: Güven Matbaası.
- ŞAHİN, H. (2009). *Eski Anadolu Türkçesi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- ŞEMSEDDİN SAMÎ. (2009). *Kâmûs-ı Türkî*. İstanbul: Kapı Yayınları.
- ŞEN, M. (2016). *Türk Dilinin Dünü ve Bugünü*. İstanbul: Post Yayın.
- ŞENOCAK, A. (2017). *İbn Arabî'de Firaset İlmi*. Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 1 (3): 51-61.
- TATCI, M. (2008). *Yunus Emre Külliyyatı II, Yunus Emre Divanı, Tenkitli Metin*. İstanbul: H Yayınları.
- TEK, A. (2010). Yunus Emre'nin Divânı'nda Tasavvufî Kavramlar. *Doğumunun 770. Yıldönümünde Uluslararası Yunus Emre Sempozyumu Bildirileri* (ss. 110-119), İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültürel ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı Kültür Müdürlüğü Yayınları. 26-27 Kasım 2010.
- TULUM, M. (2017). *Tarihi Metin Çalışmalarında Usul*. Çizgi Kitabevi.
- _____ (2017). *Nâme-i Kudsî (Kutsal Kitap) / Menâkıbu'l-Kudsiyye (Kutsal Menkabeler)*. Çizgi Kitabevi.
- TÜRK DİL KURUMU. *Güncel Türkçe Sözlük*. (2018-2020).
- TÜRK DİL KURUMU. *Tarama Sözlüğü*. (2018-2020).
- Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Kâmûsu'l-Muhît Tercümesi ve Vankulu Lügati. www.kamus.yek.gov.tr. (2018-2020).
- ÜNLÜ, S. (2013). *Çağatay Türkçesi Sözlüğü*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- WEHR, H. (1976). *A Dictionary of Modern Written Arabic*. New York: Spoken Language Services, Inc.
- VURAL, H., BÖLER, T. (2012). *Ses ve Şekil Bilgisi*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- YAZIR, ELMALILI H. (2000). *Kur'ân-ı Kerîm ve Yüce Meâli*. Sadeleştirenler: Prof. Dr. Sadi ÇÖGENLİ, Doç. Dr. Nevzat H. YANIK. Erzurum: Sabah Gazetesi.
- _____ (2006). *Hak Dini Kur'an Dili Meâli*. Sadeleştirenler: Prof. Dr. Lütfullah CEBECİ, Prof. Dr. Salih KILIÇ. Ankara: Akçağ Yayınları.
- _____ (2014). *Hak Dini Kur'an Dili*. (Cilt 5). Sadeleştirenler: Prof. Dr. İsmail Karaçam, Yrd. Doç. Dr. Emin Işık, Dr. Nusrettin Bolelli, Abdullah Yücel. İstanbul: Zehreveyn.

- YELTEN, M. (2019). *Eski Anadolu Türkçesi (Dil Bilgisi ve Metinler)*. İstanbul: Arel Üniversitesi Yayınları.
- _____ (2009). *Eski Anadolu Türkçesi ve Örnek Metinler*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.
- YILMAZ, E., DEMİR, N. (2013). *Kıyas-ı Enbiya'dan Hareketle Arap Harfli Metin Yayınlarında Sözlük-Dizinle İlgili İlkeler*. Türkbilig Yayınları. s. 617-632.
- YILMAZ, E., DEMİR, N., KÜÇÜK, M. (2013). *Kıyas-ı Enbiya*. Ankara: TDK Yayınları.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Özge KESİKBAŞ

Doğum Yılı ve Yeri : 02.01.1993 - AMASYA/Merzifon

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
(2012-2016)

Yüksek Lisans Öğrenimi : Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim
Enstitüsü Yeni Türk Dili Anabilim Dalı (2017-2021)

İş Deneyimi : Bursa Büyükşehir Belediyesi BUSMEK - Yabancılar İçin Türkçe
Öğretimi (2018-2020)

İletişim

E-Posta Adresi :